

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

FROM THE LIBRARY OF
Professor Karl Heinrich Rau
OF THE UNIVERSITY OF HEIDELBERG

PRESENTED TO THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN

BY
Mr. Philo Parsons

888

C178

T22

r. H

Bul

DIO CASSIUS
" Roman history

CASSII DIONIS
COCCEIANI
HISTORIAE ROMANAE
QUAE SUPERSUNT

AD
OPTIMORUM LIBRORUM

ACCURATE EDITA.

NOVA EDITIO STEREOTYPA C. TAUCHNITIANA.

NOVA IMPRESSIO.

TOMUS IV.

LIPSIAE
SUMPTIBUS OTTONIS HOLTZE.
1870.

595

0178

T. 10

V. 1

1. 11

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXI. EXCERPTA

PER

IO. XIPHILINVM.

Inseruntur ubique fragmenta Dionis integra, quae reperiri potuerunt.

S u m m a c a p i t a.

Nero arripit Imperium. c. 1. 2.

Initio matri obtemperat, quam summa rerum demouent Seneca et Burrus. c. 3.

Neronis libidines et profusio, Silani mors. c. 4—6.

Actes amor, Britannicus interfectus, cum Agrippina dissidium. c. 7. 8.

Vt Nero insanire coeperit. c. 9.

De Senecae philosophi vitiis et libidinibus. c. 10.

Sabina amata: Agrippina necata. c. 11—16.

DIO CASS. T. IV.

2 DIONIS HISTORIAE ROMANAE

*Domitia interfecta: celebritates: Nero ci-
thara canit. c. 17—21.*

Temporis spatium.

post C.N. V.C. Neronis

54.	807.	<i>M. Asinius Marcel-</i>	<i>I.</i>
		<i>lus, et Manius Aci-</i>	<i>13. Oct</i>
		<i>lius Aviola.</i>	
55.	808.	<i>Nero Caesar Aug.</i>	<i>II.</i>
		<i>et L. Antistius Vetus.</i>	
56.	809.	<i>Q. Volusius Satur-</i>	<i>III.</i>
		<i>ninus, et P. Corne-</i>	
		<i>lius Scipio.</i>	
57.	810.	<i>Nero Caesar Aug.</i>	<i>IV.</i>
		<i>II, et L. Calpurni-</i>	
		<i>us Piso.</i>	
58.	811.	<i>Nero Caesar Aug.</i>	<i>V.</i>
		<i>III, et M. Valerius</i>	
		<i>Messala.</i>	
59.	812.	<i>C. Vipstanus Apro-</i>	<i>VI.</i>
		<i>nianus, et C. Fon-</i>	
		<i>teius Capito.</i>	
60.	813.	<i>Nero Caesar Aug.</i>	<i>VII.</i>
		<i>IV, et Corn. Lentu-</i>	
		<i>lus Cossus.</i>	

*Αποθανόντος δὲ τοῦ Κλαυδίου, κατὰ μὲν τὸ δ.
τον ἡ ἡγεμονία τοῦ Βρετανικοῦ ἦν· (γνήσι*

γὰρ τοῦ Κλαυδίου παῖς ἐπεφύκει, καὶ τῇ τοῦ σώματος ἀκμῇ καὶ ὑπὲρ τὸν τῶν ἐτῶν ἀριθμὸν ἦνθει) ἐκ δὲ δὴ τοῦ νόμου καὶ τῷ Νέρωνι διὰ τὴνποίησιν ἐπέβαλλεν. ἀλλ' οὐδὲν γὰρ δικαίωμα τῶν ὄπλων ἰσχυρότερόν ἐστι. πᾶς γὰρ ὁ δυνάμει προέχων, δικαιοτέρα αἰὲ καὶ λέγειν καὶ πράττειν δοκεῖ. Νέρων οὖν τὰς τε διαθήκας τοῦ Κλαυδίου ἠφάνισε, καὶ τὴν ἀρχὴν πᾶσαν διεδέξατο, τὸν τε Βρετανικὸν καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ διεχρήσατο. τί γὰρ ἄν τις καὶ τὰ τῶν ἄλλων παθήματα κατοδύραιτο;

2. Σημεῖα δ' αὐτῷ τῆς αὐταρχίας τάδε ἐγένετο. ἀκτῖνες γὰρ τικτόμενον αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἥω ἐξ οὐδενίης τοῦ ἡλίου φανερώς προσβολῆς περιέσχον· καὶ τις ἀστρολόγος ἐκ τε τούτων, καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀστέρων φορῆς τῆς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, καὶ πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας, δύο ἄμα περὶ αὐτοῦ ἐμαντεύσατο, ὅτι τε βασιλεύσει, καὶ ὅτι τὴν μητέρα φονεύσει. ἀκούσασα δὲ ταῦθ' ἡ Ἀγριππίνα, παραυτίκα μὲν οὕτως ἐξεφρόνησεν, ὥς καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀναβοῇσαι, Ἀποστεινάτω με, μόνον βασιλευσάτω. ὕστερον δὲ καὶ αἶψα μετανοήσειν ἐπὶ τῇ εὐχῇ ἔμελλεν. ἐς γὰρ τοῦτο μωρίας ἀφικνούνται τινες, ὥστε ἂν τι προσδοκήσωσιν ἀγαθὸν κακῷ μμιγμένον λήψεσθαι, εὐθύς μὲν ἐπιθυμίᾳ τοῦ κρείττονος καταφρονεῖν τοῦ χειρότος· ἐπιθιδᾶν δὲ καὶ ἐκείνου ὁ καιρὸς ἔλθῃ, δυσκολαίτειν, καὶ μὴ ἂν μηδὲ τὸ βέλτιστον εἰληφέναι βεβουλησθαι. καίτοι καὶ τὴν πονηρίαν καὶ τὴν ἀσελγείαν τὴν τοῦ Νέρωνος καὶ ὁ Δομίτιος ὁ πατήρ ἱκανῶς, οὐκ ἐκ ματαιίας, ἀλλ' ἐκ τῶν τρόπων τῶν τε ἑαυτοῦ

SVS

01/18

T. 20

v. 18

1811

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXI. EXCERPTA

PER

IO. XIPHILINVM.

Inseruntur ubique fragmenta Dionis integra, quae reperiri potuerunt.

S u m m a c a p i t a .

Nero arripit Imperium. c. 1. 2.

Initio matri obtemperat, quam summa rerum demouent Seneca et Burrus. c. 3.

Neronis libidines et profusio, Silani mors. c. 4—6.

Actes amor, Britannicus interfectus, cum Agrippina dissidium. c. 7. 8.

Vt Nero insanire coeperit. c. 9.

De Senecae philosophi vitiis et libidinibus. c. 10.

Sabina amata: Agrippina necata. c. 11—16^{ou}

Dio Cass. T. IV.

Domitia interfecta: celebritates: Nero cithara canit. c. 17—21.

Temporis spatium.

post C.N. V.C. Neronis.

54.	807.	<i>M. Asinius Marcel-</i>	I.
		<i>lus, et Manius Aci-</i>	13. Oct.
		<i>lius Aviola.</i>	
55.	808.	<i>Nero Caesar Aug.</i>	II.
		<i>et L. Antistius Vetus.</i>	
56.	809.	<i>Q. Volusius Satur-</i>	III.
		<i>ninus, et P. Corne-</i>	
		<i>lius Scipio.</i>	
57.	810.	<i>Nero Caesar Aug.</i>	IV.
		<i>II, et L. Calpurni-</i>	
		<i>us Piso.</i>	
58.	811.	<i>Nero Caesar Aug.</i>	V.
		<i>III, et M. Valerius</i>	
		<i>Messala.</i>	
59.	812.	<i>C. Vipstanus Apro-</i>	VI.
		<i>nianus, et C. Fon-</i>	
		<i>teius Capito.</i>	
60.	813.	<i>Nero Caesar Aug.</i>	VII.
		<i>IV, et Corn. Lentu-</i>	
		<i>lus Cossus.</i>	
-

² *Αποθανόντος δὲ τοῦ Κλαυδίου, κατὰ μὲν τὸ δει-*
αίδιαιτον ἢ ἡγεμονία τοῦ Βρεττανικοῦ ἦν· (γνήσιος
 IMP₁

γὰρ τοῦ Κλαυδίου παῖς ἐπεφύκει, καὶ τῇ τοῦ σώματος ἀκμῇ καὶ ὑπὲρ τὸν τῶν ἐτῶν ἀριθμὸν ἦνθει·) ἐκ δὲ δὴ τοῦ νόμου καὶ τῷ Νέρωνι διὰ τὴν ποίησιν ἐπέβαλλεν. ἀλλ' οὐδὲν γὰρ δικαίωμα τῶν ὅπλων ἰσχυρότερόν ἐστι. πᾶς γὰρ ὁ δυνάμει προέχων, διακαιοτέρα αἰεὶ καὶ λέγειν καὶ πράττειν δοκεῖ. Νέρων οὖν τὰς τε διαθήκας τοῦ Κλαυδίου ἠφάνισε, καὶ τὴν ἀρχὴν πᾶσαν διεδέξατο, τὸν τε Βρειτανικὸν καὶ τοὺς ἀδελφὰς αὐτοῦ διεχρήσατο. τί γὰρ ἄν τις καὶ τὰ τῶν ἄλλων παθήματα κατοδύραιοιτο;

2. Σημεῖα δ' αὐτῷ τῆς αὐταρχίας τὰδε ἐγένετο. ἀκτῖνες γὰρ τικτόμενον αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἑω ἐξ οὐδεμιᾶς τοῦ ἡλίου φανερῶς προσβολῆς περιέσχον· καὶ τις ἀστρολόγος ἔκ τε τούτων, καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀστέρων φορᾶς τῆς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, καὶ πρὸς ἄλληλους ὁμιλίας, δύο ἅμα περὶ αὐτοῦ ἐμαντεύσατο, ὅτι τε βασιλεύσει, καὶ ὅτι τὴν μητέρα φονεύσει. ἀκούσασα δὲ ταῦθ' ἡ Ἀγριππῖνα, παραυτίκα μὲν οὕτως ἐξεφρόνησεν, ὥς καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀναβοῇσαι, Ἀποστεινάτω με, μόνον βασιλευσάτω. ὕστερον δὲ καὶ πάνυ μετανοήσεν ἐπὶ τῇ εὐχῇ ἔμελλεν. ἐς γὰρ τοῦτο μωρίας ἀφικνουῦνται τινες, ὥστε ἄν τι προσδοκήσωσιν ἀγαθὸν κακῷ μειγμένον λήψεσθαι, εὐθύς μὲν ἐπιθυμία τοῦ κρείττονος καταφρονεῖν τοῦ χείρονος· ἐπιθυμίαν δὲ καὶ ἐκείνου ὁ καιρὸς ἔλθῃ, δυσκολαίνειν, καὶ μὴ ἂν μηδὲ τὸ βέλτιστον εἰληφέναι βεβουλησθαι. καίτοι καὶ τὴν πονηρίαν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τοῦ Νέρωνος καὶ ὁ Δομήτιος ὁ πατὴρ ἱκανῶς, οὐκ ἐκ μαντείας, ἀλλ' ἐκ τῶν τρόπων τῶν τε ἑαυτοῦ

καὶ τῶν τῆς Ἀγριππίνης προείδετο, καὶ εἶπεν ὅτι, Ἀδύνατόν ἐστιν ἄνδρα τινὰ ἀγαθὸν ἔκ τε ἐμοῦ καὶ ἐκ ταύτης γεννηθῆναι. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, λεβηρὶς περὶ τὸν αὐχένα τοῦ Νέρωνος, παιδίου ἔτ' ὄντος, εὐρεθεῖσα, παρέδωκε τοῖς μάντεσι λέγειν, ὅτι ἰσχὺν παρὰ τοῦ γέροντος μεγάλην λήψεται· ἐπειδὴ τὸ γῆρας διὰ ταῦθ' οἱ ὄφεις ἐκδύεσθαι τομίζονται.

3. Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα ἔτη ἦγεν ὅτ' ἤρξεν· ἔς τε τὸ σιρατόπεδον ἐσῆλθε· καὶ ἀναγνοὺς ὅσα ὁ Σενέκας ἐγγράφει, ὑπέσχετο αὐτοῖς ὅσα ὁ Κλαύδιος ἐδεδώκει. τούτων δὲ καὶ πρὸς τὴν βουλὴν, πρὸς τοῦ Σενέκου καὶ αὐτὰ γραφέντα, ἀνέγνω, ὥστε καὶ ἐς ἀργυρᾶν στήλην ἐγγραφῆναι, καὶ ἐν ταῖς νέαις τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἀρχαῖς ἀναγινώσκεσθαι ψηφισθῆναι. καὶ οἱ μὲν ἐκ τούτων, ὥς καὶ κατὰ συγγραφὴν τινα καλοῖς ἀρχησόμενοι, παρεσκευάζοντο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἢ Ἀγριππίνα [τῷ Πάλλαντι συνοῦσα φορτικῶς καὶ ἐπαχθεῖ,] πάντα αὐτῷ τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα διώκει, καὶ τὰς ἐξόδους ἅμα ἐποιοῦντο, πολυτάκως μὲν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ φορείῳ κατακείμενοι· τὸ δὲ δὴ πλεῖον, ἢ μὲν ἐφέρετο, ὃ δὲ συμπαρείπετο. ταῖς τε πρεσβείαις ἐχρημάτιζε, καὶ ἐπιστολαῖς καὶ δῆμοις καὶ ἄρχουσι καὶ βασιλεῦσιν ἐπέστελλεν. ὥς δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτ' ἐγένετο, ἐδυσχεραίνεν ὃ, τὴν Σενέκας καὶ ὁ Βουρρόος, φρονιμώτατοι τε ἅμα καὶ δυνατώτατοι τῶν περὶ τὸν Νέρωνα ὄντες. (ὃ μὲν γὰρ ἑπαρχος τοῦ δορυφορικοῦ ἦν, ὃ δὲ, διδάσκαλος αὐτοῦ.) καὶ ἔπαυσαν τὸ γινόμενον, τοιαῦςδε ἀφορμῆς

ἰσχύοντες. πρεσβείας Ἀρμενίων ἐλθούσης, καὶ ἡ Ἀγριππῖνα ἐπὶ τὸ βῆμα, ἀφ' οὗ σφίσιν ὁ Νέρων διλέγετο, ἀναβῆναι ἠθέλησεν. ἰδόντες οὖν αὐτὴν ἐκείνοι πλησιάζουσιν, ἔπεισαν τὸν νεανίσκον προκαταβῆναι καὶ προαπαντῆσαι τῇ μητρὶ, ὥς καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ τινί. πραχθέντος δὲ τούτου, οὔτε τότε ἐπανῆλθον, ἐμβαλόντες τινὰ αἰτίαν, ὥστε μὴ καὶ ἐς τοὺς βαρβάρους τὸ νόσημα τῆς ἀρχῆς ἐκφανῆναι· καὶ μετὰ τοῦτ' ἔπραττον, ὅπως μηδὲν ἐκ αὐτῇ τῶν κοινῶν ἐπιτρέπηται.

4. Κατεργασάμενοι δὲ τοῦτο, αὐτοὶ τὴν ἀρχὴν ἅπασαν παρέλαβον, καὶ διώκῃσαν ἐφ' ὅσον ἡδυνήθησαν ἄριστα καὶ δικαιοῦσιν. ὃ, τε γὰρ Νέρων οὐτ' ἄλλως φιλοπραγματίας ἦν, καὶ ἔχαιρεν ἐν ῥαστώνῃ διάγων· [καὶ διὰ ταῦτα τῇ τε μητρὶ πρότερον ὑπεπτώκει, καὶ τότε ἡγάπη, ὅτι αὐτός τε ἐν ἡδοναῖς ἦν, καὶ ἡ ἡγεμονία οὐδὲν ἥττον διήγετο. καὶ ἐκεῖνοι συμφρονήσαντες, αὐτοὶ μὲν πολλὰ τὰ μὲν μετεφύθμισαν τῶν καθεστηκότων, τὰ δὲ καὶ παντελῶς κατέλυσαν, ἄλλα τε καὶ νέα προσενομοῦντήσαν.] τὸν δὲ δὴ Νέρωνα τρυφᾷν εἶδον, ὅπως δικαιορίας, ἄνευ μεγάλου τινὸς τῶν κοινῶν πάντων κικκοῦ, ὡς ἐπεθύμει γενόμενος, μεταβιβάλλεται· ὥσπερ οὐκ εἰδότες, ὅτι ψυχὴ νέα τε καὶ αὐθάδης, ἐν τε τρυφῇ ἀνεπιπλήκτω καὶ ἐν ἐξουσίᾳ αὐτοτελεῖ τρυφῆσαι, οὐχ ὅσον οὐ κόρον αὐτῶν ἴσχει, ἀλλὰ καὶ ἐκ αὐτῶν τούτων προσδιαφθείρεται. ἀμέλει καὶ ὁ Νέρων τὰ μὲν πρῶτα ἀπλῶς πως δεῖπνιά τε ἐποιεῖ, καὶ κόμους ἐκώμαζε, καὶ ἐμέθυε, καὶ ἡρα· ἔπειτα

δὲ ὡς οὕτε ἐκείνῳ τις ἐπέπληττεν, οὕτε τὰ κοινὰ χεῖρον παρὰ τοῦτο διεχειρίζετο, ἐπίστευσεν ὅτι καὶ καλοῖς αὐτὰ ποιεῖ, καὶ δύναται καὶ ἐπὶ πλείον σφίσι χρῆσθαι. [κὺκ τούτου ταῦτά τε ὡς ἕκαστα ἐκφανέστερον καὶ προπετέστερον πράττειν ἤρξατο. καὶ εἰ δὴ τι ἢ ἐκείνοι παραινούντες, ἢ ἡ μήτηρ νοουθετοῦσα αὐτὸν ἔλεγε, παρόντας μὲν σφᾶς ᾗδεῖτο, καὶ ὑπισχνεῖτο μεταθήσεσθαι· ἀπελθόντων δὲ, τῆς τε ἐπιθυμίας ἐγίγνετο, καὶ τοῖς πρὸς τὰναντία αὐτὸν ἄγουσιν, ἅτε καὶ ἐπὶ προκρῆς ἔλκουσιν, ἐπέλθετο.] καὶ μετὰ τοῦτο τὰ μὲν καταφρονήσας, οἷα που συνεχῶς παρὰ τῶν συνόντων ἀκούων, „Σὺ δὲ τούτων ἀνέχη; σὺ δὲ τούτους φοβῇ; οὐκ οἶσθα ὅτι Καῖσαρ εἶ; καὶ σὺ ἐκείνων ἐξουσίαν, ἀλλ’ οὐκ ἐκείνοι σοῦ ἔχουσι;“ τὰ δὲ καὶ φιλονεικῶν, μήτε τῆς μητρὸς, ὡς καὶ κρείττονος, ἐλαττωῦσθαι, μήτε τοῦ Σενέκου τοῦ τε Βούρρου, ὡς καὶ φρονιμωτέρων, ἡττιᾷσθαι·

5. Τέλος ἀπηρυθρίασε, καὶ πάντα τὰ παραγέλιμα αὐτῶν συγχέας καὶ καταπατήσας, πρὸς τὸν Γάϊον ἔτεινεν. ὡς δ’ ἄπαξ ζηλώσας αὐτὸν ἐπεθύμησε, καὶ ὑπερβάλετο, νομίζων τῆς αὐτοκρατορικῆς καὶ τοῦτ’ ἰσχύος ἔργον εἶναι, τὸ μηδὲ ἐν τοῖς κακίστοις μηδενὸς ὑστερίζειν. [ἐπαινούμενος δὲ ἐπὶ τούτοις ὑπὸ τοῦ δμίλου, καὶ πολλὰ ὑπ’ αὐτοῦ καὶ ἡδέα ἀκούων, οὐδ’ ἑαυτοῦ ἐφείσατο. ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον οἶκοι, καὶ παρὰ τοῖς συνοῦσιν οἱ, ἐχειροῦργησεν αὐτὰ, ἔπειτα καὶ ἐδημοσίευσεν· ὥστε πολλὴν μὲν αἰσχύνην παντὶ τῷ Ῥωμαίων γένει προσθεῖναι,

πολλὰ δὲ καὶ δεινὰ αὐτοὺς ἐργάσασθαι. καὶ γὰρ βίαι καὶ ὕβρεις, ἄρπαγαί τε καὶ φόνοι, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου, καὶ ὑπὸ τῶν αἰεί τι παρ' αὐτῷ δυναμένων ἀμύθητοι ἐγίνοντο. καὶ, ὃ δὴ πάντως ἐξ ἀνάγκης πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἔπεται,] πολλὰ μὲν, ὡς εἰκός, χρήματα ἀνηλίσκετο, πολλὰ δὲ ἀδίκως ἐπορίζετο, πολλὰ δὲ βιαίως ἠρπάζετο. ἦν μὲν γὰρ οὐδ' ἄλλως μικρόφρων. τεκμήριον δέ· Δορυδάδῳ τῷ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ βιβλία διέποντι, πεντήκοντα ἅμα καὶ διακοσίας μυριάδας δοθῆναι κελεύσας, εἰτ' ἐπειδὴ ἡ Ἀγριππίνα ἐσώρευσεν αὐτὰς, ἵνα ἀθρόον τὸ ἀργύριον ἰδὼν μεταβάληται, ἤρετο πόσον εἴη τὸ κείμενον· καὶ μαθὼν, ἐδιπλασίασεν αὐτὸ, εἰπὼν ὅτι, Ἠγνόησα ὀλίγον οὕτω κεχαρισμένος. πολλῶν δὲ δῆλον, ὅτι ἐκ τοῦ πλήθους τῶν δαπανημένων ταχὺ μὲν τοὺς ἐν τῷ βασιλικῷ θησαυροῦς ἐξήντησε, ταχὺ δὲ πόρων καινῶν ἐδεήθη· καὶ τέλη τε οὐκ εἰθισμένα ἐξελέγετο, καὶ αἱ οὐσίαι τῶν ἐχόντων τι ἐπολυπραγμονοῦντο. καὶ οἱ μὲν ἐκείνας ἐξ ἐπηρείας ἀπέβαλον, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ προσαπώλλυντο· [καὶ οὕτω καὶ ἄλλους, εἰ καὶ μηδὲν μέγα ἐκέκτηντο, ἀλλ' ἀρετὴν γέ τινα ἢ καὶ γένος εἶχον, ὑποπτεῦων ἄχθεσθαί οἱ, καὶ ἐμίσει καὶ διέφθειρε.]

6. Τοιοῦτος μὲν τὸ σύμπαν ὁ Νέρων ἐγένετο. λέξω δὲ καὶ καθ' ἕκαστον. περὶ μὲν οὖν τὰς ἵπποδρομίας τοσαύτη σπουδῇ ὁ Νέρων ἐκέχρητο, ὥστε καὶ τοὺς ἵππους τοὺς ἀγωνιστὰς, τοὺς ἐπιφανεῖς, τοὺς παρηβηκότας, στολῇ τε ἀγοραίῳ, ὡς ἄνδρας τινας, κοσμήσαι, καὶ χρήμασιν ὑπὲρ σιτηρεσίου

τιμῆσαι. ἐπαιρομένων δὲ δὴ καὶ τῶν ἵπποτρόφων καὶ τῶν ἡνιόχων τῇ παρ' αὐτοῦ σπουδῇ, καὶ δεινῶς τοὺς τε στρατηγούς καὶ τοὺς ὑπάτους ὑβρίζοντων, Αὐλὸς Φαβρίκιος στρατηγῶν, ἐκείνοις μὲν μὴ βουληθεῖσιν ἐπὶ μετρίοις τισὶν ἀγωνίσασθαι, οὐκ ἐχρήσατο· κύνας δὲ διδάξας ἔλκειν ἄρματα, ἀντὶ ἵππων ἐσήγαγε. γενομένου δὲ τούτου, οἱ μὲν τῇ λευκῇ τῇ τε πυρρᾷ σκευῇ χρώμενοι, τὰ ἄρματα εὐθύς καθῆκαν· τῶν δὲ δὴ πρασίνων τῶν τε οὐνετιῶν μηδ' ὥς εἰσελθόντων, ὁ Νέρων τὰ ἄθλα τοῖς ἵπποις αὐτὸς ἔθηκε, καὶ ἡ ἵπποδρομία ἐτελέσθη.

[Ὅτι ἡ Ἀγριππῖνα οὕτω καὶ τὰ μέγιστα πράττειν ἐπεχειρεῖ, ὥστε Μάρκον Ἰούνιον Σιλανὸν ἀπέπτεινε, πέμψασα αὐτῷ τοῦ φαρμάκου ᾧ τὸν ἄνδρα ἐδεδολοφονήκει.

Ὅτι ἦρχε τῆς Ἀσίας Σιλανός, καὶ ἦν οὐδὲ ἐν τοῖς ἡγεσι τοῦ γένους ἐνδεέστερος. ἀφ' οὗπερ καὶ τὰ μάλιστα ἔλεγεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, (MS. ἐπιχθεῖν) ἵνα μὴ καὶ τοῦ Νέρωνος οὕτω ζῶντος προκριθεῖη. καὶ μέντοι καὶ ἐκαπήλευσε πάντα, καὶ ἐκ τῶν βραχυτάτων τῶν τε αἰσχίστων ἡργυρολόγει.

Ὅτι Λαϊλιανός ὁ ἀποσταλὴς ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἀντὶ τοῦ Πωλίωνος, τὴν τῶν νυκτοφυλάκων ἀρχὴν προσετέτακτο. καὶ ἦν οὐδὲν τοῦ Πωλίωνος βελτίων· ἀλλὰ καὶ ὅσω τῇ ἀξιώσει αὐτοῦ προεῖχε, τόσω καὶ ἀπληστότερος ἐπὶ τοῖς κέρδεσιν ἐπεφύκει.]

7. Ἐλυπεῖτο δὲ καὶ ἡ Ἀγριππῖνα μηκέτι τῶν ἐν τῷ παλατίῳ διὰ τὴν Ἀκτὴν μάλιστα κυριεύουσα.

ἡ δὲ δὴ Ἀκτὴ ἐπέπρατο μὲν ἐκ τῆς Ἀσίας· ἀγαπη-
 θείσα δὲ ὑπὸ τοῦ Νέρωνος, ἕς τε τὸ τοῦ Μιτάλου
 γένος ἐσήχθη, καὶ πολὺ καὶ ὑπὲρ τὴν Ὀκταοῦϊαν
 τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἡγαπήθη. ἡ οὖν Ἀγριππῖνα διὰ
 τε ἄλλα καὶ διὰ ταῦτ' ἀγανακτοῦσα, τὸ μὲν πρῶτον
 νοουθετεῖν αὐτὸν ἐπειρᾶτο, καὶ τῶν συνόντων αὐτῷ
 τοὺς μὲν πληγαῖς ἠκίζετο, τοὺς δὲ ἐκποδὼν ἐποιεῖ-
 το· ὥς δὲ οὐδὲν ἐπέβαινον, ὑπερήλγησε καὶ εἶπεν
 αὐτῷ, ὅτι, „Ἐγὼ σε αὐτοκράτορα ἀπέδειξα.“ ὥς-
 περ ἀφελέσθαι τὴν μοναρχίαν αὐτοῦ δυναμένη. οὐ
 γὰρ ἡπίστατο ὅτι πᾶσα ἰσχὺς αὐταρχος, παρ' ἰδιώ-
 του δοθεῖσά τῳ, τοῦ τε δόντος αὐτὴν εὐθὺς ἀπαλ-
 λάττεται, καὶ τῷ λαβόντι κατ' ἐκείνου προσγίνεται.
 τὸν δὲ Βρεττανικὸν φαρμάκῳ δολοφονήσας ὁ Νέρ-
 ρων, ἐπειδὴ πελιδνὸς ὑπὸ τοῦ φαρμάκου ἐγενήθη,
 γύψῳ ἔχρισεν. ὑετὸς δὲ διὰ τῆς ἀγορᾶς αὐτοῦ ἀγο-
 μένου πολὺς, ὑγρᾶς ἔτι οὔσης τῆς γύψου, ἐπιπεσὼν,
 πᾶσαν αὐτὴν ἀπέκλυσε, ὥστε τὸ δεινὸν μὴ μόνον
 ἀκούεσθαι, ἀλλὰ καὶ δοῦσθαι. [τοῦ Βρεττανικοῦ
 τελευτήσαντος, οὗθ' ὁ Σενέκας καὶ ὁ Βοῦρῆος ἐπι-
 μέλειν τινα ἀκριβῆ τῶν κοινῶν ἐποιοῦντο, ἀλλ' ἡγά-
 πων εἰ καὶ μετρίως πως διάγοντες αὐτὰ περισωθεῖεν.
 καὶ ἐκ τούτου ὁ Νέρων λαμπρῶς ἦδη πάντων ὧν
 ἠθέλεν ἐπ' ἀδείας ἐνεπίμπλατο. καὶ οὕτω γὰρ ἐκ-
 φρονεῖν ἄντικρυς ἤρξατο, ὥστε καὶ Ἀντώνιον τινα
 ἱππέα αὐτίκα ὥς καὶ φαρμακέα κολάσαι, καὶ προσ-
 ἔτι καὶ τὰ φάρμακα δημοσίᾳ καταφλέξαι. αὐτὸς
 μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐπὶ τῷ διαθήκας τινὰς
 κακουργήσασί τισιν ἐπεξελθεῖν ἐσεμνύνετο· τοῖς δὲ

ἄλλοις γέλωτα ἰσχυρόν παρήσχεν, ὅτι τὰ ἑαυτοῦ ἔρχα δι' ἐτέρων ἐκόλασεν.

8. Καὶ πολλὰ μὲν οἴκοι, πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῇ πόλει, νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, ἐπικρυπτιομενός τιν, ἠσέλγαινε. καὶ ἔς τε καπηλεῖα ἐσηει, καὶ πανταχόσε ὥς καὶ ἰδιώτης ἐπλανᾶτο. πληγαὶ τε ἐκ τῶν τῶν καὶ ὕβρεις συχναὶ ἐγίνοντο, ὥστε καὶ μετρίων θεάτρων τὸ δεινὸν προχωρῆσαι. οἱ γὰρ τοὶ περὶ τὴν ὀρχήστραν καὶ περὶ τοὺς ἵππους ἔχοντες, οὔτε τῶν στρατιωτῶν οὔτε τῶν ὑπᾶτων ἐφρόντιζον. ἀλλ' αὐτοὶ τε ἐστασίαζον καὶ τοὺς ἄλλους προσεπεισπῶντο, οὐχ ὅτι κωλύοντος σφᾶς τοῦ Νέρωνος, ὅσα ἀπὸ βοῆς, ἀλλὰ καὶ προσεκταράσσοντος. καὶ γὰρ ἔχαιρε τοῖς δρωμένοις, ἔν τε φορεῖῳ τινὶ λάθρα ἐς τὰ θεάτρα ἐσκομιζόμενος, καὶ τοῦ ἀφανοῦς τοῖς ἄλλοις ἐφορῶν τὰ γιγνόμενα. ἡμέλει καὶ τοὺς στρατιώτας, τοὺς αἰεὶ ποτε ταῖς τοῦ δήμου συνόδοις παρεῖναι ἐιωθότας, ἀπηγόρευσε μὴ φοιτᾶν ἐς αὐτάς. πρόφασιν μὲν, ὥς καὶ τὰ στρατιωτικὰ αὐτοὺς μόνον διὰ χειρὸς ποιεῖσθαι δεόν· τὸ δ' ἀληθές, ἵν' ὅτι πλεῖστη τοῖς τι βουλομένοις ταράσσειν ἐξουσία εἴη. τῇ δὲ αὐτῇ σκήπει καὶ πρὸς τὴν μητέρα ἐχρήσατο. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐκείνη συνεῖναι στρατιώτην τινὰ ἐπέτρεπε, λέγων μηδένα ἄλλον ὑπ' αὐτοῖν πλην τοῦ αὐτοκράτορος φρουρεῖσθαι χρῆναι. καὶ τοῦτό γε καὶ ἐς τοὺς πολλοὺς τὴν ἔχθραν αὐτὸς ἐξέφηγεν,] καὶ τῇ μητρὶ δὲ ἤδη φανερώς ἐκπεπολέμωτο. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ὅσα καθ' ἐκάστην, ὥς εἰπεῖν, ἡμέραν καὶ ἑλγόν ἐς ἀλλήλους καὶ ἔπραττον, ἐξήει μὲν ἐκ τοῦ παλατίου, οὐ μέντοι καὶ πάντα ἐδημοσιεύετο, ἀλλὰ

κατείκαζον αὐτὰ καὶ ἐλογοποιοῦν ἄλλοι ἄλλως. πρὸς γὰρ δὴ τὴν πονηρίαν τὴν τε ἀσελγειαν σφῶν, τὰ τε ἐνδεχόμενα γενέσθαι ὥς γεγονότα διεθροεῖτο, καὶ τὰ πιθανότητά τινα λεχθῆναι ἔχοντα, ὥς καὶ ἀληθῆ, ἐπιστεύετο. τότε δὲ πρῶτον ἰδόντες αὐτὴν ἄνευ δορυφόρων, οἱ μὲν πολλοὶ ἐφυλάττοντο μηδ' ἐκ συντυχίας αὐτῇ συμμίζαι· εἰ δέ ποῦ τις καὶ συνέτυχε, διαταχέων ἦν, μηδὲν εἰπὼν, ἀπηλλάγη.

γ). Ἐν δὲ τινι θύᾳ ἄνδρες ταύρους ἀπὸ ἵππων, συμπαραθέοντες σφίσι, κατέστρεφον· τετρακοσίας τε ἄρκτους καὶ τριακοσίους λέοντας οἱ ἵππεῖς οἱ σωματοφύλακες τοῦ Νέρωνος κατηκόντισαν· ὅτε καὶ ἵππεῖς ἐκ τοῦ τέλους τριάκοντα ἐμονομάχησαν. ἐν μὲν δὴ οὖν τῷ φανερωῷ ταῦτ' ἐποίει· κρύφα δὲ νύκτωρ ἐκώμαζε κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, ὑβρίζων ἐς τὰς γυναῖκας, ἀσελγαίνων ἐς τὰ μαιράκια, ἀποδύων τοὺς ἀπαντιῶντας, παίων, τιτρώσκων, φονεύων. καὶ ἐδόκει μὲν πως λανθάνειν, (καὶ γὰρ ἐσθῆσι ποικίλαις καὶ κόμαις περιθέτοις ἄλλοτε ἄλλως ἐχρῆτο·) ἡλέγχετο δὲ ἐκ τῆς ἀκολουθίας, καὶ ἐκ τῶν ἔργων. οὐδεὶς γὰρ ἦν τούσδε καὶ τηλικαῦτα ἀδεῶς οὕτω ποιῆσαι ἐτόλμησεν. οὐδὲ γὰρ οὐδ' οἴκοι μένειν ἀσφαλές οὐδενὶ ἐγίνετο, ἀλλὰ καὶ ἐς ἐργαστήρια καὶ οἰκίας ἐσεπήδα. Ἰούλιος οὖν τις Μουντιανὸς βουλευτῆς, ἀγανακτήσας ὑπὲρ τῆς γυναικὸς, προσέπεσέ τε αὐτῷ, καὶ πληγαῖς πολλαῖς ἐνεφύρησεν· ὥσθ' ὑπὸ τῶν ὑπωπίων συχναῖς αὐτὸν ἡμέραις κρυφθῆναι· καὶ ἔπαθεν ἐπὶ τούτῳ δεινὸν οὐδέν. ὁ γὰρ Νέρων, ἐκ συντυχίας ἄλλως ὑβρίζεται νομίσας, οὐδεμίαν ὀργὴν ἐποιεῖτο, εἰ μὴ ἐπέστειλεν αὐτῷ συγ-

γνώμην αἰτούμενος. ὥς γὰρ ἀναγνοὺς ὁ Νέρων τὰ γράμματα ἔφη, Οὐκοῦν ἤδη, Νέρωνα τύπτων, αὐτὸν κατεχρήσατο; ἐν δέ τινι θεάτρῳ θέας ἐπιτελῶν, εἴτα πληρώσας ἐξαίφνης τὸ θέατρον ὕδατος θαλασσίῳ, ὥστε καὶ ἰχθύας καὶ κτήνη ἐν αὐτῷ νήχεσθαι, ναυμαχίαν τε ἐποίησε Περσῶν δὴ τινων καὶ Ἀθηναίων· καὶ μετ' αὐτὴν τό, τε ὕδωρ εὐθύς ἐξήγαγε, καὶ ἐξηράνας τὸ δάπεδον, πεζοὺς πάλιν οὐχ ὅπως ἔνα πρὸς ἔνα, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἅμα πρὸς ἴσους συνέβαλεν.

10. Ἐγένοντο δὲ μετὰ ταῦτα καὶ δικανικοὶ ἀγῶνες· ἐξ ὧν καὶ αὐτῶν συχνοὶ καὶ ἔφυγον καὶ ἀπέθανον. ὁ δὲ Σενέκας αἰτίαν ἔσχε, καὶ ἐνεκλήθη ἄλλα τε, καὶ ὅτι τῇ Ἀγριππίνῃ συνεγίνετο. [οὐ γὰρ ἀπέχρησεν αὐτῷ τὴν Ἰουλίαν μοιχεῦσαι, οὐδὲ βελτίων ἐκ τῆς φυγῆς ἐγένετο· ἀλλὰ καὶ τῇ Ἀγριππίνῃ, τοιαύτῃ τε οὕσῃ καὶ τοιοῦτον υἱὸν ἐχούσῃ, ἐπλησίαζεν.] οὐ μόνον δὲ καὶ ἐν τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πάντα τὰ ἐναντιώτατα οἷς ἐφιλοσόφει ποιῶν ἡλέγχθη. καὶ γὰρ τυραννίδος κατηγορῶν, τυραννοδιδάσκαλος ἐγένετο· καὶ τῶν συνόντων τοῖς δυνάσταις κατατρέχων, οὐκ ἀφίστατο τοῦ παλατίου· τοὺς τε κολακεύοντάς τινα διαβάλλων, οὕτω τὴν Μεσσαλίναν καὶ τοὺς Κλαυδίου ἐξελευθέρους ἐθώπευσεν, [ὥστε καὶ βιβλίον σφίσι ἐκ τῆς νήσου πέμψαι, ἐπαίνους αὐτῶν ἔχον, ὃ μετὰ ταῦτα ὑπ' αἰσχύνης ἀπήλειψε.] τοῖς τε πλουτοῦσιν ἐγκαλῶν, οὐσίαν ἐπτακισχιλίων καὶ πεντακοσίων μυριάδων ἐκτήσατο· καὶ τὰς πολυτελείας τῶν ἄλλων αἰτιώμενος, πεντακοσίους τρίποδας κεδρένου ξύλου ἐλεφαντιόποδας ἴσους καὶ ὁμοίους εἶχε, καὶ ἐπ' αὐτῶν εἰσιτιᾶτο. τοῦ-

το γὰρ εἰπὼν, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀκόλουθα αὐτῷ δεδή-
λωκα, τὰς ἀσελείας, ὥς πράττειν, γάμον τε ἐπιφα-
νέστατον ἔγρημε, καὶ μεираκίοις ἐξώροις ἔχαιρε, καὶ
τοῦτο καὶ τὸν Νέρωνα ποιεῖν ἐδίδαξε· καίπερ το-
σαύτη πρόθυθεν ἀυστηρότητι τῶν τρόπων χρῶμενος,
ὥστε καὶ αἰτήσασθαι παρ' αὐτοῦ, μήτε φιλεῖν αὐ-
τόν, μήτε σιυσσιτεῖν αὐτῷ. [καὶ τούτου μὲν καὶ
πρόφασιν τινα ἔσχεν, ἵνα ἤδη καὶ φιλοσοφεῖν ἐπὶ
σχολῆς δύνηται, μηδὲν ὑπὸ τῶν δειπνῶν αὐτοῦ ἐμ-
ποδιζόμενος. τὸ δὲ δὴ τοῦ φιλήματος οὐκ ἔχω συν-
νοῆσαι διότι ἐξέστη. ὁ γὰρ τοι καὶ μόνον ἂν τις
ὑποπιεύσειεν, ὅτι οὐκ ἤθελε τοιοῦτο στόμα φιλεῖν,
ἐλέγχεται ἐκ τῶν παιδικῶν αὐτοῦ ψευδὸς ὢν. ἔκ τε
οὖν τούτων καὶ ἐκ τῆς μοιχείας ἐγκληθεὶς τινα, τότε
μὲν αὐτὸς μηδὲ κατηγορηθεὶς ἀφείθη, καὶ τὸν Πάλλ-
αντα τὸν τε Βουδρόον ἐξητήσατο· ὕστερον δὲ οὐ
καλῶς ἀπήλλαξεν.]

11. [Ὅτι ὁ Νέρων οἷα ἀληθὲς μὲν μηδὲν πα-
ρὰ μηδενὸς ἀκούων, πάντας δὲ ἐπαινουῦντας τὰ πρ-
αγμένα δοῶν, λανθάνειν τε ἐφ' οἷς ἐδεδράκει, ἢ
καὶ ὀρθῶς αὐτὴν πεποιηκέναι ἐνόμιζε· καὶ τούτου
πολὺ χεῖρων καὶ ἐς τὰ ἄλλα ἐγένετο. πάντα τε γὰρ
ὅσα ἐξῆν αὐτῷ ποιεῖν, καὶ καλὰ ἡγεῖτο εἶναι· καὶ
τοῖς φόβῳ τι ἢ κολακείᾳ αὐτῷ λέγουσιν ὥς καὶ πάντι
ἀληθεύουσι προσεῖχε. τέως μὲν γὰρ φόβοις καὶ
θοροῦβοις συνείχετο· ἐπεὶ δ' οἱ πρέσβεις πολλὰ κε-
χαρισμένα αὐτῷ εἶπον, ἀνεθάρσυνε.] Ἦν δὲ τις Μάγ-
κος Σαλούϊος Ὀθων, ὃς οὕτως ἔκ τε τῆς ὁμοιότη-
τος τῶν τρόπων καὶ τῆς κοινωνίας τῶν ἀμαρτημάτων
τῷ Νέρωνι ὁμοιωτο, ὥστε καὶ εἰπὼν ποτε πρὸς αὐ-

τόν, „Οὕτω με Καίσαρα ἴδοις,“ οὐδέν διὰ τοῦτο κακὸν ἔπαθεν, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον ἀντήκουσεν ὅτι, „Οὐδὲ ὑπατόν σε ὄψομαι,“ τούτῳ τὴν Σαβίναν, ἐξ εὐπατρίδων οὖσαν, ἀπὸ τοῦ ἀνδρός ἀποσπάσας ἔδωκε, καὶ αὐτῇ ἀμφοτέροι ἅμα ἐχρῶντο. φοβηθεῖσα οὖν ἡ Ἀγριππίνα, μὴ γήμηται τῷ Νέρωνι, (δεινῶς γὰρ ἤδη αὐτῆς ἐρᾶν ἤρξατο) ἔργον ἀνοσιώτατον ἐτόλμησεν. ὥσπερ γὰρ οὐχ ἱκανὸν ἐς μυθολογίαν, ὅτι τὸν Θεῖον τὸν Κλαύδιον ἐς ἔρωτα αὐτῆς ταῖς τε γοητείαις, καὶ ἀκολασίαις καὶ τῶν βλεμμμάτων καὶ τῶν φιλημάτων ὑπηγάγετο, ἐπεχείρησε καὶ τὸν Νέρωνα ὁμοίως καταδουλώσασθαι. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν εἴτ' ἀληθῶς ἐγένετο, εἴτε πρὸς τὸν τρύπον αὐτῶν ἐπλάσθη, οὐκ οἶδα· ἃ δὲ δὴ πρὸς πάντων ὁμολόγηται, λέγω, ὅτι ἐταίραν τινὰ τῇ Ἀγριππίνῃ ὁμοίαν ὁ Νέρων δι' αὐτὸ τοῦτο ἐς τὰ μάλιστα ἡγάπησε· καὶ αὐτῇ τε ἐκείνῃ προσπαίζων, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐνδεικνύμενος, ἔλεγεν ὅτι καὶ τῇ μητρὶ ὁμιλοίη.

12. Μιθοῦσα δὲ ταῦθ' ἡ Σαβίνα, ἀνέπεισε τὸν Νέρωνα, ὥς καὶ ἐπιβουλεύουσάν οἱ αὐτὴν διολέσαι καὶ αὐτόν καὶ ὁ Σενέκας, ὥς πολλοῖς καὶ ἀξιοπύστο ἀνδράσιν εἴρηται, παρώξυνεν, εἴτ' οὖν τὸ ἔγκλημα τὸ καθ' ἑαυτοῦ ἐπηλυγάσασθαι βουληθεὶς, εἴτε τὸν Νέρωνα ἐς μαιφονίαν ἀνόσιον προσαγαγεῖν ἐλήσης, ἢ ὥς τάχιστα καὶ πρὸς Θεῶν καὶ πρὸς θρώπων ἀπόληται. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐκ τοῦ προφαίωκρου τὸ ἔργον, καὶ κρύφα διὰ φαρμάκων οὐχὸν αὐτὴν ἀνελεῖν, (πάντα γὰρ ἐκείνῃ ἰσχυρῶς λάσσετο) ναῦν ἰδόντες ἐν τῷ θεάτρῳ διαλυομένην αὐτὴν ἄφ' ἑαυτῆς, καὶ τινὰ θηρία ἀφειῖσαν.

συνισιοαμένην αὖ πάλιν ὥστε καὶ ἐρῶσθαι, τοιαύτην ἐτίραν ταχέως ἐναυπηγήσατο. ὥς δὲ ἡ τε ναὺς ἐγεγόνε· καὶ ἡ Ἀγριππῖνα ἐτεθεράπευτο, (πάντα γὰρ ἰὼν τρόπῳ ἐκολαφευεν αὐτήν, ἵνα μὴ τι ὑποτοπήγῃσι φηλαξῇται)· ἐν μὲν τῇ Ῥώμῃ οὐδὲν ἐτόλμησε ποιῆσαι, μη καὶ ἐκδημοσιευθῆναι τὸ μίασμα· πρόφω δὲ ἐς τὴν Καμπανίαν ἀπάρας, καὶ παραλαβὼν τὴν μητέρα· ἐπλευσεν ἐπ' αὐτῆς ἐκείνης τῆς νεὸς λαμπροτάτα κεκουμημένης, ὥς καὶ ἐπιθυμίαν αὐτῇ ἐμβαλεῖν, αἰεὶ ποιεῖν τῇ νηϊ χρῆσθαι.

13. Ἐλθὼν τε εἰς Βαύλους, δεῖπνά τε πολυτελέστατα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐποίησε, καὶ τὴν μητέρα ἐν αὐτοῖς φιλοφρόνως εἰστίλασεν. ἀποῦσάν τε πάννυ ποθεῖν ἐπλάττετο, καὶ παροῦσαν ὑπερησπάζετο· αἰτεῖν τε ἐκέλευεν ὅ, τι βούλοιο, καὶ μὴ αἰτούσῃ, πολλὰ ἐχαρίζετο. ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθ', οὕτω δὴ ἀπὸ τοῦ δείπνου περὶ μέσας νύκτας περιλαμβάνει τε αὐτήν, καὶ πρὸς τὸ στέφνον προσαγαγὼν, καὶ φιλήσας καὶ τὰ ὄμματα καὶ τὰς χεῖρας, „Μῆτιρ τε, εἰπὼν, ἔρῶ σὸ μοι καὶ θυγαῖνε· ἐν γὰρ σοὶ καὶ ἐγὼ ζῶ, καὶ διασέ βασιλεύω.“ παρέδωκεν αὐτὴν Ἀνικήτῳ ἀπελευθέρῳ, ὥς καὶ κομιοῦντι οἴκαδε ἐπὶ τοῦ πλοίου αὐτὴν κατεσκευαίκει. ἀλλ' (οὐ γὰρ ἦνεγκεν ἡ θάλασσα τὴν μέλλουσαν ἐπ' αὐτῇ τραγωδίαν ἔσεσθαι, οὐδ' ὑπεμεινε τὴν ψευδολογίαν τῆς ἀνοσιουργίας ἀπαδέξασθαι) διελύθη μὲν ἡ ναὺς, καὶ ἡ Ἀγριππῖνα ἐς τὸ ὕδωρ ἐξέπεσεν. οὐ μέντοι καὶ ἀπέθανεν, ἀλλὰ (καίτοι καὶ ἐν σκότῳ καὶ διακορῆς μέθῃς οὔσα, ἰὼν τε ναυτῶν ταῖς κώπαις ἐπ' αὐτὴν χρωμένων, ὥστε καὶ *Ἀκρονίαν Πάλλαν* τὴν σύμπλουν αὐτῆς ἀποκτείναναι)

δικούσθῃ· καὶ ἐλθοῦσα οἴκαδε, οὔτε προσεποιήσατο, οὔτ' ἐξέφηνε τὸ ἐπιβούλευμα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν υἱὸν ἔπεμψε κατὰ τάχος, καὶ τό, τε συμβεβηκὸς αὐτῇ, ὥς κατὰ τύχην συμπεπτωκὸς, ἔλεγε, καὶ ὅτι σῴζοιτο εὐ-
ηγγέλিকে δῆθεν αὐτῷ. ἀκούσας δὲ τοῦθ' ὁ Νέρων,
οὐκ ἐκαρτέρησεν, ἀλλὰ καὶ τὸν πεμφθέντα, ὥς ἐπὶ
τῇ αὐτοῦ σφαγῇ ἦκοντα, ἐκόλασε, καὶ ἐπὶ τὴν μητε-
ρα τὸν Ἀνίκητον εὐθύς μετὰ τῶν ναυτῶν ἀπέστειλε.
τοῖς γὰρ δορυφόροις οὐκ ἐπίστευσε τὸν θάνατον αὐ-
τῆς. ἰδοῦσα δὲ σφαῖς ἐκείνη, ἔγνω τε ἐφ' ἧ ἤκουσι,
καὶ ἀναπηδήσασα ἐκ τῆς κοίτης, τὴν τε ἐσθῆτα πε-
ριερόνῃζατο, καὶ τὴν γαστέρα ἀπογυμνώσασα, „Παῖε
ταύτην (ἔφη) Ἀνίκητε, παῖε, ὅτι Νέρωνα ἔτεκεν.“

14. Ὡς μὲν ἡ Ἀγριππίνα, ἡ τοῦ Γερμανικοῦ
θυγάτηρ, ἡ τοῦ Ἀγρίππου ἑγγονος, ἡ τοῦ Αὐγού-
στου ἀπόγονος, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ υἱέος, ᾧ τὸ κράτος
ἐδεδώκει, δι' ὃν ἄλλους τε καὶ τὸν θεῖον ἀπεκτόνει,
κατεσφάγη. μαθὼν δὲ ὁ Νέρων, ὅτι τέθνηκεν, οὐκ
ἐπίστευσεν· ὑπὸ γὰρ τοῦ μεγέθους τοῦ τολμήματος
ἀπιστία αὐτῷ ὑπεχύθη· καὶ διὰ τοῦτο αὐτόπτης
ἐπεθύμησε τοῦ πάθους γενέσθαι. καὶ αὐτὴν τε πᾶ-
σαν εἶδε γυμνώσας, καὶ τὰ τραύματα αὐτῆς ἐπεσκέ-
ψατο· καὶ τέλος, πολὺ καὶ τοῦ φόβου ἀνοσιώτερον
ἔπος ἐφθέγγετο· εἶπε γὰρ ὅτι, „Οὐκ ᾔδειν ὅτι οὗ-
τω καλὴν μητέρα εἶχον.“ καὶ τοῖς τε δορυφόροις ἀρ-
γύριον ἔδωκεν, ἵνα δηλονότι πολλὰ τοιαῦτα γίνεσθαι
εὐχωνται· καὶ τῇ γερονσίᾳ ἐπέστειλεν, ἄλλα τε ὅσα
συνήδει αὐτῇ καταριθμῶν, καὶ ὅτι ἐπεβούλευσέ τε
αὐτῷ, καὶ φωραθεῖσα ἑαυτὴν διακατεχρήσατο· καὶ
τῇ μὲν βουλῇ ταῦτα ἐπέστειλεν· αὐτὸς δὲ ταῖς τε νυ-

ἔταράττετο, ὥστε καὶ ἐκ τῆς εὐνῆς ἑξαπιναίως
 τηδᾶν. καὶ μετ' ἡμέραν ὑπὸ σαλπείγων δὴ τι-
 πολεμικόν τι καὶ θορυβῶδες ἐκ τοῦ χωρίου ἐν ᾧ
 ἦς Ἀγριππίνης ὅστ' ἔκειτο, ἤχουσῶν, ἐδειματοῦ-
 διὸ καὶ ἄλλοσε ἦει· καὶ ἐπειδὴ κἀνταῦθα τὰ
 ἐ αὐτῷ συνέβαινε, ἄλλοσε ἐμπλήκτως μεθίστατο
 15. Οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἄνθρωποι, ἀκούσαντες
 α, καίπερ ἄχθόμενοι, ἔχαιρον, νομίζοντες αὐτὸν
 οὔτου γε πάντως ἀπολειῖσθαι. τῶν δὲ βουλευτῶν
 ἐν ἄλλοι πάντες προσεποιούντο χαίρειν ἐπὶ τοῖς
 νόσι, καὶ συνήδοντο δῆθεν τῷ Νέρωνι, καὶ ἐψη-
 ντο πολλὰ οἷς ᾔοντο αὐτῷ χαριεῖσθαι. ὁ Πού-
 ρ δὲ δὴ Θρασέας Παῦτος ἦλθε μὲν ἐς τὸ συνέ-
 ν, καὶ τῆς ἐπιστολῆς ἐπήκουσεν· ἀναγνωσθείσης
 ὑτῆς ἑξανέστη τε εὐθύς, πρὶν καὶ ὀτιοῦν ἀποφῆ-
 ναι, καὶ ἐξῆλθε· διότι ἃ μὲν ἠθέλεν εἰπεῖν, οὐκ
 ατο, ἃ δὲ ἠδύνατο, οὐκ ἠθέλεν ἐν δὲ τῷ αὐτῷ
 ω καὶ τὰ ἄλλα πάντα διῆγεν· ἔλεγε γὰρ ὅτι,
 μὲν ἐμὲ μόνον ὁ Νέρων φονεύσειν ἔμελλε, πολ-
 ᾶν εἶχον τοῖς ἄλλοις ὑπερχολακεύουσιν αὐτὸν
 νώμην· εἰ δὲ καὶ ἐκείνων τῶν σφόδρα αὐτὸν
 νούντων πολλοὺς, τοὺς μὲν ἀνάλωκε, τοὺς δὲ καὶ
 ἑσει, τί χρὴ μάτην ἀσχημονοῦντα δουλοπρεπῶς
 ρῆναι, ἐξὸν ἐλευθερίως ἀποδοῦναι τῇ φύσει τὸ
 ὀμενον; ἐμοῦ μὲν γὰρ πέρι καὶ ἔπειτα λόγος τις
 ·· τοῦτων δέ, πλὴν κατ' αὐτὸ τοῦτο ὅτι ἐσφά-
 ν, οὐδεῖς.“ τοιοῦτος μὲν ὁ Θρασέας ἐγένετο,
 τοῦτο αἰὲν πρὸς ἑαυτὸν ἔλεγεν· „Ὁ μὲν Νέρων
 τεῖναι με δύναιται, βλάψαι δὲ οὔ.“

16. Νέρωνα δὲ μετὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον εἰσιόντα ἐς τὴν Ρώμην δημοσίᾳ μὲν ἐθεράπευον, ἰδίᾳ δὲ, ἐν ᾧ γε καὶ παρῶρησιάσασθαί τινες ἀσφαλῶς ἐδύναντο, καὶ μάλα αὐτὸν ἐσπάραττον, τοῦτο μὲν γὰρ, μολγόν τέ τινα ἀπ' ἀνδριάντος αὐτοῦ νύκτωρ ἀπεκρέμασαν, ἐνδεικνύμενοι ὅτι ἐς ἐκείνον αὐτὸν δέοι ἐμβεβλῆσθαι· τοῦτο δὲ, παιδίον ἐς τὴν ἀγορὰν ῥίψαντες, προσέδησαν αὐτῷ πινάκιον, λέγον, „Οὐκ ἀναιροῦμαί σε, ἵνα μὴ τὴν μητέρα ἀποσφάξῃς. καὶ ἦν μὲν καὶ ἀναγινώσκειν πολλαχόθι ὁμοίως γεγραμμένον,

Νέρων, Ὁρέστης, Ἀλκμαίων, μητροκτόνοι.
ἦν δὲ καὶ ἀκούειν αὐτο τοῦτο λεγόντων ὅτι, „Νέρων τὴν μητέρα ἀνεχρήσατο.“ συχνοὶ γὰρ ὥς καὶ λευκότητος τινὰς αὐτὸ εἰσήγγελον, οὐχ οὕτως ἵν' ἐκείνους ἀπολέσωσιν, ὥς ἵνα τὸν Νέρωνα διαβάλωσιν· ὅθεν οὐδεμίαν τοιαύτην δίκην προσήκατο, ἤτοι μὴ βουλόμενος ἐπὶ πλεῖον δι' αὐτῆς τὴν φήμην ἐπαιξήσαι, ἢ καὶ κασαφρονῶν ἤδη τῶν λεγομένων. ὁ μέντοι ἥλιος σύμπας ἐν μέσαις ταῖς θυσίαις ταῖς ἐπὶ τῇ Ἀγριππίνῃ κατὰ τὸ ψήφισμα γενομέναις ἐξέλιπεν, ὥστε καὶ ἀστέρας, ἐκφῆναι· καὶ οἱ ἐλέφαντες οἱ τὴν τοῦ Αὐγούστου ἀρμάμαξαν ἄγοντες, ἐς μὲν τὸν ἱππόδρομον ἐσῆλθον, καὶ μέχρι τῆς τῶν βουλευτῶν ἑδρας ἀφίκοντο· γεόμενοι δὲ ἐνταῦθα ἔστησαν, καὶ περαιτέρω οὐ προεχώρησαν. καὶ ὃ δὴ καὶ μάλιστα ἄν τις ἐτεκμήρατο ἐκ τοῦ δαιμονίου γεγονέναι, σκηπτὸς ποτε τὸ δεῖπνον αὐτοῦ πᾶν ἐσφερόμενόν οἱ κατέφλεξεν, ὥσπερ τις ἄρπυια τὰ σιτία αὐτοῦ ἀφελόμενος.

17. Οὐ μὴν ἀλλ' αὐτὸς καὶ [τὴν Δομιτίαν τὴν

τηθίδα, ἣν καὶ αὐτὴν ὥς μητέρα τιμᾶν ἔλεγεν, ἔπα-
πέκτεινε φαρμάκοι, οὐδ' ἀνέμεινεν ὀλίγας ἡμέρας, ἢ
ἄλλως ὑπὸ τοῦ γήρως ἀποθάνη, ἀλλ' ἐπεθύμησε καὶ
ἐκείνην ἀπολέσαι· καὶ ἔσπευσέ γε τοῦτο ποιῆσαι διὰ
τὰ κτήματα αὐτῆς τὰ ἐν Βαίταις καὶ ἐν τῇ Ῥαβεννίδι
ὄντα, ἐν οἷς καὶ ἡβητήρια μεγαλοπρεπῆ κατεσκευά-
σεν.] ἃ καὶ δεῦρο ἀνθεῖ. ἐπὶ δὲ δὴ τῇ μητρὶ καὶ ἑορ-
τὴν μεγίστην δὴ καὶ πολυτελεστάτην ἐποίησεν, ὥστε
ἐν πέντε καὶ ἑξ ἅμα θεάτροις ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας πα-
νηγυρίσαι· ὅτε δὴ καὶ ἐλέφας ἀνήχθη ἐς τὴν ἀνω-
τάτῳ τοῦ θεάτρου ἁψίδα· καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ σχοινίων
κατέδραμεν ἀναβίτην φέρων. ἐκείνο δεῖξαι καὶ αἰ-
σχιστον καὶ δεινότατον ἅμα ἐγένετο, ὅτι καὶ ἄνδρες
καὶ γυναικες οὐχ ὅπως τοῦ ἵππικου ἀλλὰ καὶ τοῦ
βουλευτικοῦ ἀξιώματος ἐς τὴν ὀρχήστραν, καὶ ἐς τὸν
ἵππόδρομον, τό, τε θεάτρον τὸ κυνηγετικὸν εἰσῆλ-
θον, ὥσπερ οἱ ἀτιμότατοι· καὶ ἠϋλῆσαν τινες αὐτῶν
καὶ ὠρχήσαντο, τραγωδίας τε καὶ κωμῳδίας ὑπεκρί-
ναντο, καὶ ἐκίθαρώδησαν· ἵππους τε ἤλασαν, καὶ
θηρία ἀπέκτειναν, καὶ ἐμονομάχησαν, οἱ μὲν ἐθέλον-
ται, οἱ δὲ καὶ πάνυ ἄκοντες. καὶ εἶδον οἱ τότε ἄν-
θρωποι τὰ γένη τὰ μεγάλα, τοὺς Φουρίους, τοὺς Φα-
βίους, τοὺς Πορκίους, τοὺς Οὐαλερίους, τὰλλα πάντα
ὧν τὰ τρόπαια, ὧν οἱ ναοὶ ἐωρῶντο, κάτω τε ἐστη-
κότας καὶ τοιαῦτα δρῶντας, ὧν ἔνια οὐδ' ὑπ' ἄλλων
γινόμενα ἐθεώρουν. καὶ ἐδακτυλοδείκτου γε αὐτοὺς
ἀλλήλοις, καὶ ἐπέλεγον, Μακεδόνες μὲν, „Οὗτός
ἐστιν ὁ τοῦ Παύλου ἔκγονος.“ Ἕλληνες δὲ οὗτος
τοῦ „Μομμίου.“ Σικελιώται, „ἴδετε τὸν Κλαύδιον“

Ἰππειροῦται, „ἴδετε τὸν Ἀππιον·“ Ἀσιανοὶ, τὸν Λοί-
μιον· Ἰβηρες, τὸν Πούπλιον· Κιρκηδόριοι, Ἀφρι-
κανόν· Ῥωμαῖοι δὲ, πάντας. τοιαῦτα γάρ που προ-
τέλεια τῆς αὐτοῦ ἀσχημοσύνης ποιῆσαι ἠθέλησεν.

18. Ὡλοφύροντο δὲ πάντες οἱ νοῦν ἔχοντες καὶ
ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν ἀναλισκομένων. πάντα μὲν γάρ
τὰ πολυτελέστατα ἃ ἄνθρωποι ἐσθίουσι, πάντα δὲ
καὶ τὰ ἄλλα τὰ τιμιώτατα, ἵππους, ἀνδράποδα, ζεύ-
γη, χρυσίον, ἀργύριον, ἐσθῆτα ποικίλην ἐδίδου δια
συμβόλων. σφαίρια γάρ μικρά, γεγραμμένα ὡς ἔκα-
στα αὐτῶν ἔχοντα, εἰς τὸν ὄμιλον ἐρρίπτει, καὶ ἐδί-
δοτο, ὅ, τι τὶς δι' ἐκείνων ἤρπασεν. ἐνενόουν γάρ οἱ,
ὁπότε τοσαῦτα ἀνήλυσεν ἵνα ἀσχημονήσῃ, οὐδενὸς
τῶν ἀτοπωτάτων ἀφέξεται, ἵνα τὶ κερδάνῃ. τεράτων
δὲ τινων γεγονότων τότε, οἱ μάντιες ὄλεθρον αὐτῷ
ταῦτα φέρειν εἶπον, καὶ συνεβούλευσαν ἐς ἑτέρους
τὸ δεινὸν ἀποτρέψασθαι. καὶ συχνοὺς εὐθύς κα-
τεχρήσατο, εἰ μὴ ὁ Σενέκας ἔφη αὐτῷ, ὅτι „Οσοὺς
ἂν ἀποσφάξῃς, οὐ δύνασαι τὸν διάδοχόν σου ἀπο-
κτεῖναι.“ τότε μὲν δὴ τοιαῦτα σωτήρια, ὡς δὴ ἔλε-
γεν, ἐώρτασε, καὶ τὴν ἀγορὴν τῶν ὄψων, τὸ μάκελ-
λον ὠνομασμένον, καθιέρωσε.

19. Μετὰ δὲ ταῦτα ἕτερον αὖ εἶδος ἐορτῆς ἤγα-
γεν, (ἐπεκλήθη δὲ Ἰουβενάλια, ὥσπερ τινὰ νεανι-
σκεύματα) καὶ ἐτελέσθη ἐπὶ τῷ γενεῷ αὐτοῦ. καὶ
γὰρ τοῦτο τότε πρῶτον ἐξύρατο· καὶ τὰς γε τρίχας
ἐς σφαίριόν τι χρυσοῦν ἐμβαλὼν, ἀνέθηκε τῷ Αἰῖ
τῷ Καπιτωλίνῳ· καὶ ἐς τὴν ἐορτὴν οἱ τε ἄλλοι καὶ
οἱ εὐγενέστατοι πάντως τι ἐπεδείξαντο. τεκμήριον
δὲ· Αἰλία Κατέλλα, τοῦτο μὲν γένει καὶ πλούτῳ προ-

ηκουσα, τοῦτο δὲ καὶ ἡλικία προφέρουσα, (ὀγδοηκοντοῦτις γὰρ ἦν, ὠρχήσατο· οἱ τε λοιποὶ οἱ διὰ γῆρας ἢ νόσον ἰδίᾳ μηδὲν ποιῆσαι δυνάμενοι, ἐχορῳόθησαν. ἤσκουν μὲν γὰρ πάντες ὃ, τι τις καὶ ὁπωσοῦν οἶός τε ἦν· καὶ ἐς διδασκαλεῖα ἀποδεδειγμένα συνεφοίτων οἱ ἐλλογιμώτατοι ἄνδρες, γυναῖκες, κῆραι, μειράκια, γραῖαι, γέροντες· εἰ δὲ τις μὴ ἐδύνατο ἐν ἑτέρῳ τῷ θεῶν παρασχεῖν, ἐς τοὺς χοροὺς κατεχωρίζετο· καὶ ἐπειδὴ γέ τινες αὐτῶν προσωπεῖα ὑπ' αἰσχύνῃς, ἵνα μὴ γνωρίζωνται, περιέθεντο, περιεῖλεν αὐτὰ, τοῦ δήμου δῆθεν ἀξιώσαντος, καὶ ἐπέδειξε καὶ τοῖς ὀλίγον ἔμπροσθεν ὑπ' αὐτῶν ἀρχθεῖσιν ἀνθρώποις. καὶ τότε δὴ μάλιστα καὶ ἐκεῖνοι καὶ οἱ ἄλλοι τοὺς τεθνηκότας ἐμακάριζον· πολλοὶ γὰρ ἄνδρες τῶν πρώτων ἐν τῷ ἔτει τοῦτῳ ἐτελεύτησαν· ὧν ἐνόους καὶ τῷ Νέρωνι ἐπιβουλεύειν αἰτιαθέντας οἱ στρατιῶται περιστάντες ἐλιθοβόλησαν.

20. Καὶ (ἔδει γὰρ καὶ τὸν κολοφῶνα ἄξιον τῶν πραττομένων ἐπενεχθῆναι) παρῆλθε τε καὶ αὐτὸς ὁ Νέρων ἐς τὸ θέατρον, ὀνομαστὶ πρὸς τοῦ Ἰαλλίωνος ἐσκηρυχθεῖς· καὶ ἔστη τε ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὁ Καῖσαρ τὴν κιθαριδικὴν σκευὴν ἐνδεδυκώς· καὶ, Κίριοί μου, εὐμενῶς μου ἀκούσατε, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ. ἐκιθαρώδησέ τε Ἄτιν τινὰ ἢ Βάκχας ὁ Αὔγουστιος, πολλῶν μὲν στρατιωτῶν παρεστηκότων, παντὸς δὲ τοῦ δήμου, ὅσον αἱ ἔδραι ἐχώρησαν, καθήμενου. καίτοι καὶ βραχὺ καὶ μέλαν (ὥς γε παραδέδοται) φώνημα ἔχων, ὥστε καὶ γέλωτα ἅμα καὶ δάκρυα πᾶσι κινῆσαι. καὶ αὐτῷ καὶ ὁ Βοῦρβος καὶ ὁ Σενέκας, καθάπερ τινὲς διδάσκαλοι, ὑποβάλλοντές τι, παρειατῆκα-

σαν· καὶ αὐτοὶ τὰς τε χεῖρας καὶ τὰ ἱμάτια, ὁπότε φθέγγαιτό τι, ἀνέσειον, καὶ τοὺς ἄλλους προσεπεσπώντο. ἦν μὲν γάρ τι καὶ ἴδιον αὐτῶ σύστημα ἐς πεντακισχιλλοὺς στρατιώτας παρεσκευασμένον· Αὐγούστειοί τε ὠνομάζοντο· καὶ ἐξῆρχον τῶν ἐπαίνων· ἠναγκάζοντο δὲ σφίσι καὶ οἱ ἄλλοι πάντες καὶ ἄκοντες, πλὴν τοῦ Θρασέα, ἐκβοᾶν. οὗτος μὲν γὰρ οὐδεποτε αὐτῷ συγκαθῆκεν· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι, καὶ μάλιστα οἱ ἐπιφανεῖς, σπουδῇ καὶ ὀδυρδόμενοι συνελέγοντο, καὶ πάνθ' ὅσα περ οἱ Αὐγούστειοι, ὡς καὶ χαίροντες, συνεβόων. καὶ ἦν ἀκούειν πως αὐτῶν λεγόντων, „Ὁ καλὸς Καῖσαρ, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Αὐγουστος, εἰς ὡς Πύθιος· μά σε Καῖσαρ, Οὐδεῖς σε νικᾷ.“ ποιήσας δὲ ταῦτα, ἐδείπνισε τὸν δῆμον ἐπὶ πλοίων ἐν τῷ χωρίῳ, ἐν ᾧ ἡ ναυμαχία ὑπὸ τοῦ Αὐγουστού ἐγεγόνει· καὶ ἐξ αὐτοῦ νυκτὸς μεσοῦσης ἐς τὸν Τίβεριν διὰ τάφρου κατέπλευσε.

21. Ταῦτα μὲν ἐπὶ τῷ τὸ γένειον ψιλισθῆναι ἔπραξεν. ὑπὲρ δὲ δὴ τῆς σωτηρίας τῆς τε διαμονῆς τοῦ κράτους αὐτοῦ (οὕτω γὰρ που προέγραψεν) ἀγῶνα πενταετηρικὸν κατεστήσατο, Νερῶνεια αὐτὸν ὀνομάσας· καὶ ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸ γυμνάσιον ὠκοδόμησεν· ἔλαιόν τε ἐν τῇ καθιερώσει αὐτοῦ καὶ τοῖς βουλευταῖς καὶ τοῖς ἱππεῦσι προῖκα ἔνειμε. τὸν μέντοι στέφανον τὸν τῶν κιθαρῳδῶν ἀνικεὶ ἔλαβε, πάντων ὡς καὶ ἀναξίων τῆς νίκης ἐκβληθέντων. [καὶ εἰθὺς ἐς αὐτὸ τὸ γυμνάσιον ἐν τῇ στολῇ σφῶν ἐσεγράφη.] καὶ τοῦτου καὶ οἱ ἄλλοι αὐτῷ σέφανοι οἱ τῆς κιθαρῳδίας ἐξ ἀπάντων τῶν ἀγῶνων ὡς καὶ μόνῳ ἀξιονίκῳ ἐπέμποντο.

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXII. EXCERPTA

A
IO. XIPHILINO.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita.

*De clade Romanorum in Britannia, per
Bunduicam illata. c. 1—7.*

*Ex Mona insula subacta Paulinus reversus,
praelio vincit. c. 8—12.*

*Octaviam Augustam, et Burrum, item Plau-
tum et Pallantem Nero interficit. c. 13. 14.*

*Faeddissimum, in ludis, Tigellini convivium.
cap. 15.*

Vt urbem Nero incenderit. c. 16—18.

*Corbulonis virtus: contra Vologaesum et Te-
ridatem acta. c. 19. 20.*

*Res a Paeto male gestae: Vologaesum c. Cor-
bulone paciscitur. c. 21—23.*

*Seneca, Soranus, Thraseas, Sabina, interse-
cti: Musonius et Cernutus relegati. cap.
24—29.*

*Temporis spatium.**post C. N. V. C.**Neronis.*

60. 813. *Nero Aug. IV, et Corn. VIII.*
Cossus Cossi F. Lentulus 13. Oct.
Coss.
61. 814. *Caesonius Paetus, et P. IX.*
Petronius Turpilianus.
62. 815. *P. Marius Celsus, et L. X.*
Asinius Gallus.
63. 816. *C. Memmius Regulus, et XI.*
L. Verginius Rufus.
64. 817. *C.[vel Q.] Lecanius Bas- XII.*
sus, et M. Licinius Cras-
sus Frugi.
65. 818. *A. Licinius Nerva Silia- XIII.*
nus, et M. Vestinus Atticus.

Ἐν ᾧ δε ταῦτα ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπαίζετο, πάθος ἐν Βρετανίᾳ δεινὸν συνηνέχθη. δύο τε γὰρ πόλεις ἐπορθήθησαν, καὶ μυριάδες ὀκτώ τῶν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτῶν ἐφθάρησαν, ἥ τε νῆσος ἡλλοτριώθη. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα ὑπὸ γυναικὸς αὐτοῖς συνηνέχθη· ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο πλείστην αὐτοῖς αἰσχύνην συμβῆναι, ὥς που καὶ τὸ θεῖον τὴν συμφορὰν αὐτοῖς προεσήμαιεν. ἔκ τε γὰρ τοῦ βουλευτηρίου θροῦς νυκτὸς βαρβαρικὸς μετὰ γέλωτος, καὶ ἐκ τοῦ θεάτρου θόρυβος μετ' οἰμωγῆς ἐξηκούετο, μηδενὸς ἀνθρώπων μήτε φθεγγομένου μήτε στένοντος. οἰκίαί τε τινες ἐν τῷ Ταμέσα ποταμῷ ὑφ' ὕδασι ἐαιρῶν-

το· καὶ ὁ Ὡκεανὸς ὁ μεταξὺ τῆς τε νήσου καὶ τῆς Ἰταλίας αἵματώδης ποτὲ ἐν τῇ πλημμυρίδι ηὔξηθη.

2. Πρόφασις δὲ τοῦ πολέμου ἐγένετο ἡ δήμευσις τῶν χρημάτων, ἃ Κλαύδιος τοῖς πρώτοις αὐτῶν ἐδεδώκει· καὶ ἔδει καὶ ἐκεῖνα, ὥς γε Δεκκιανὸς Κάτος ὁ τῆς νήσου ἐπιτροπεύων ἔλεγεν, ἀναπόμπιμα γενέσθαι. διὰ τε οὖν τοῦτο, καὶ ὅτι ὁ Σενέκας χιλίας σφίσι μυριάδας ἄκουσιν ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσι τόκων δανείσας, ἔπειτ' αἰσχροῦς τε ἅμα αὐτὰς καὶ βιαίως εἰσέπραυσεν. ἡ δὲ μάλιστα αὐτοὺς ἐρεθίσασα, καὶ ἐναντία Ῥωμαίων πολεμεῖν ἀναπέισασα, τῆς τε προστατείας αὐτῶν ἀξιοθεῖσα, καὶ τοῦ πολέμου παντὸς στρατηγήσασα, Βουνδούικα ἦν, γυνὴ Βρειτανίς, γένους τοῦ βασιλείου, μεῖζον ἢ κατὰ γυναικὰ φρόνημα ἔχουσα. αὕτη γὰρ συνήγαγέ τε τὸ στρατεύμα ἄμφι δώδεκα μυριάδας ὄν, καὶ ἀνέβη ἐπὶ βῆμα ἐκ γῆς ἐλώδους ἐς τὸν Ῥωμαϊκὸν τρόπον πεποιημένον. ἦν δὲ καὶ τὸ σῶμα μεγίστη, καὶ τὸ εἶδος βλοσυρωτάτη, τό, τε βλέμμα δριμυτάτη· καὶ τὸ φθέγμα τραχὺ εἶχε· τὴν τε κόμην πλείστην τε καὶ ξανθοτάτην οὖσαν μέχρι τῶν γλουτῶν καθεῖτο, καὶ στρεπτὸν μέγαν χρυσοῦν ἐφόρει· χιτῶνά τε παμποίκιλον ἐνεκεκόλπωτο, καὶ χλαμύδα ἐν αὐτῷ παχεῖαν ἐνεπεπόρητο. οὕτω μὲν αἰεὶ ἐρεσκευάζετο· τότε δὲ καὶ λόγχην λαβοῦσα, ὥστε καὶ ἐκ τούτου πάντα ἐκπλήττειν, ἔλεξεν ὧδε.

3. „Πέπεισθε μὲν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς, ὅσον ἐλευθερία τῆς δουλείας διαφέρει. ὥστ' εἰ καὶ πρότερόν τις ὑμῶν ὑπὲρ τῆς τοῦ κρείττονος ἀπειρίας ἐπαγαγοῖς ἐπαγγέλμασι τῶν Ῥωμαίων ἡπάτητο, ἀλλὰ νῦν

γε ἑκατέρου πεπειραμένοι, μεμαθήκατε μὲν ὅσον ἡμαρτήκατε, δεσποτεῖαν ἐπισπαστὸν πρὸ τῆς πατρίους διαίτης προτιμήσαντες· ἐγνώκατε δὲ, ὅσω καὶ πενία ἀδέσποτος πλούτου δουλεύοντος προφέρει. τί μὲν γὰρ οὐ τῶν αἰσχίστων, τί δ' οἱ τῶν ἀγλίστων, ἐξ οὗπερ ἐς τὴν Βρεττανίαν οὗτοι παρέκυψαν, πεπόνθαμεν; οὐ τῶν μὲν πλείστων καὶ μεγίστων κτημάτων ὅλων ἐστερήμεθα, τῶν δὲ λοιπῶν τέλη καταβάλλομεν; οὐ πρὸς τῷ τὰλλα πάντα καὶ νέμειν καὶ γεωργεῖν ἐκείνοις, καὶ τῶν σωμάτων αὐτοῖν δασμόν ἐτήσιον φέρομεν; καὶ πόσω κρεῖττον ἦν, ἅπαξ τισὶ πεπραῦσθαι μᾶλλον, ἢ μετὰ κενῶν ἐλευθερίας ὀνομάτων κατ' ἔτος λυτροῦσθαι; πόσῃ δὲ ἐσφάχθαι καὶ ἀπολωλέναι μᾶλλον, ἢ κεφαλὰς ὑποτελεῖς περιφέρειν; καίτοι τί τοῦτο εἶπον; οὐδὲ γὰρ τὸ τελευτῆσαι παρ' αὐτοῖς ἀζήμιόν ἐστιν, ἀλλ' ἵστε ὅσον καὶ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν τελοῦμεν. παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ τοὺς δουλεύοντις τισιν ὁ θάνατος ἐλευθεροῖ, Ῥωμαίοις δὲ δὴ μόνοις καὶ οἱ νεκροὶ ζῶσι πρὸς τὰ λήματα. τί δ' ὅτι, καὶ μὴ ἔχη τις ἡμῶν ἀργύριον, (πῶς γὰρ, ἢ πόθεν;) ἀποδυνόμεθα καὶ σκυλευόμεθα ὥσπερ οἱ φονευόμενοι; τί δ' ἂν προῖόντος τοῦ χρόνου μετριάσαιεν, οὕτως ἡμῖν κατὰ τὴν πρώτην εὐθυς (ὅτε πάντες καὶ τὰ θηρία τὰ νεάλωτα θεραπεύουσι) προσεινηγεμένοι;

4. „Ἡμεῖς δὲ δὴ πάντων τῶν κακῶν τούτων αἰτιοὶ (ὥς γε τὰληθές εἰπεῖν) γεγόναμεν, οἱ τινες αὐτοῖς ἐπιβῆναι τὴν ἀρχὴν τῆς νήσου ἐπετρέψαμεν, καὶ οὐ παραχρῆμα αὐτοὺς, ὥσπερ καὶ τὸν Καίσαρα τὸν Ιούλιον ἐκέκον, ἐξηλάσαμεν· οἱ τινες οὐ πόρρωθεν

σφίσιν, ὥσπερ καὶ τῷ Ἀνγούστῳ καὶ τῷ Γαίῳ τῷ
 Καλιγῳῳ, φοβερὸν τὸ πειράσαι τὸν πλοῦν ἐποιή-
 σαμεν. τοιγαροῦν νῆσον τηλικαύτην, μᾶλλον δ'
 ἥπειρον τρόπον τινὰ περιέρχοντον νεμόμενοι, καὶ ἰδί-
 αν οἰκουμένην ἔχοντες, καὶ τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ Ὁκε-
 ανοῦ ἀφ' ἀπάντων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀφωρισμέ-
 νοι, ὥστε καὶ γῆν ἄλλην καὶ οὐρανὸν ἄλλον οἰκεῖν
 πεπιστεῦσθαι, καὶ τινὰς αὐτῶν καὶ τοὺς σοφωτά-
 τους γε μηδὲ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἀκριβῶς πρότερον ἐ-
 γνωκέναι· κατεφρονήθημεν καὶ κατεπατήθημεν ὑπ'
 ἀνθρώπων μηδὲν ἄλλο ἢ πλεονεκτεῖν εἰδόντων. ἀλλ'
 εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν ἔτι, ὃ πολῖται καὶ φίλοι καὶ
 συγγενεῖς, (πάντας γὰρ ὑμᾶς συγγενεῖς, ἅτε καὶ μι-
 αῖς νήσου οἰκήτορας ὄντας, καὶ ἐν ὀνόματι κοινὸν κε-
 κτημένους, νομίζω) τὰ προσήκοντα πράττωμεν, ἕως
 ἔτι τῆς ἐλευθερίας μνημονεύομεν, ἵνα καὶ τὸ πρόσ-
 ρημα καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τοῖς παισὶ καταλίπωμεν.
 ἂν γὰρ ἡμεῖς τῆς συντροφου εὐδαιμονίας παντελῶς
 ἐκλαθώμεθα, τί ποτε ἐκεῖνοι ποιήσουσιν, ἐν δουλείᾳ
 τραφέντες;

5. „Λέγω δὲ ταῦτα οὐχ' ἵνα μισήσητε τὰ πα-
 ρόντα, (μεμισήκατε γὰρ) οὐδ' ἵνα φοβηθῆτε τὰ μέλ-
 λοντα, (πέφοβησθε γὰρ) ἀλλ' ἵνα ἐπαιρέσω τε ὑμᾶς,
 ὅτι καὶ καθ' ἑαυτοὺς πάνθ' ὅσα δεῖ προαιρεῖσθε·
 καὶ χάριν ὑμῖν γνῶ, ὅτι καὶ ἐμοὶ καὶ ἑαυτοῖς ἐτοι-
 μως συναίρεσθε. φοβεῖσθε δὲ μηδαμῶς τοὺς Ῥω-
 μαίους· οὔτε γὰρ πλείους ἡμῶν εἰσιν, οὔτ' ἀνδρεό-
 τεροι. τεκμήριον δὲ, ὅτι καὶ κρᾶνεσι καὶ θώραξι καὶ
 κνημῖσιν ἐσκεπασθε, καὶ προσέτι καὶ σταυρώμασι
 καὶ τεύχεσι καὶ τήφοις ἐσκεύσασθε, πρὸς τὸ μηκέτι

γε ἐκατέρου πεπειραμένοι, μεμαθήκατε μὲν ὅσον μαρτήκατε, δεσποτείαν ἐπισπαστὸν πρὸ τῆς πατρι διαίτης προτιμήσαντες· ἐγνώκατε δὲ, ὅσῳ καὶ περ ἀδέσποτος πλούτου δουλεύοντος προφέρει. τί γὰρ οὐ τῶν αἰσχίστων, τί δ' οὐ τῶν ἀλγίστων, οὐπερ ἐς τὴν Βρεττανίαν οὗτοι παρέκυψαν, πεπύθασμεν; οὐ τῶν μὲν πλείστων καὶ μεγίστων κημάτων ὅλων ἐστερήμεθα, τῶν δὲ λοιπῶν τέλη καταβόλομεν; οὐ πρὸς τῷ τὰλλα πάντα καὶ νέμειν καὶ ὠργεῖν ἐκείνοις, καὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν δυσμότησιον φέρομεν; καὶ πόσῳ κρεῖττον ἦν, ἅπασι τε πεπρωσθαι μᾶλλον, ἢ μετὰ κενῶν ἐλευθερίας διμμάτων κατ' ἔτος λυτροῦσθαι; πύσῳ δὲ ἐσφαγῆ καὶ ἀπολωλέναι μᾶλλον, ἢ κεφαλὰς ὑποτελεῖς παρφέρειν; καίτοι τί τοῦτο εἶπον; οὐδὲ γὰρ τὸ τελειῶσαι παρ' αὐτοῖς ἀξίμιόν ἐστιν, ἀλλ' ἵστε ὅσον ὑπὲρ τῶν νεκρῶν τελοῦμεν. παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ἰσλαῖς ἀνθρώποις καὶ τοὺς δουλεύοντάς τισιν ὁ θάνατος ἐλευθεροῖ, Ῥωμαίοις δὲ δὴ μόνοις καὶ οἱ νεκρῶσι πρὸς τὰ λήμματα. τί δ' ὅτι, καὶ μὴ ἔχῃ ἡμῶν ἀργύριον, (πῶς γὰρ, ἢ πόθεν;) ἀποδυνάμει καὶ σκυλευόμεθα ὥσπερ οἱ φονευόμενοι; τί δ' προϊόντος τοῦ χρόνου μειριάζοιεν, οὕτως ἡμῖν ἰσλαίαν τὴν πρώτην εὐθύς (ὅτε πάντες καὶ τὰ θηρία νεάλωτα θεραπεύουσι) προσενηνεγμένοι;

4. „Ἰμεῖς δὲ δὴ πάντων τῶν κακῶν τούτων ἰσλαῖοι (ὥς γε τὰληθές ἐπεῖν) γεγόναμεν, οἱ τινες ἰσλαῖ τοῖς ἐπιβῆναι τὴν ἀρχὴν τῆς γῆσου ἐπετρέψαμεν, ἰσλαῖ οὐ παραχρῆμα αὐτοὺς, ὥσπερ καὶ τὸν Καίσαρα ἰσλαῖ Ιούλιον ἐκείνον, ἐξηλάσαμεν· οἱ τινες οὐ πόρρω

7. Τοιαῦτα ἅττα ἡ Βουνδουῖκα δημηγορήσασα, ἐπῆγε τοῖς Ῥωμαίοις τὴν στρατιάν. ἔτυχον γὰρ ἀναρχοὶ ὄντες, διὰ τὸ Παυλῖνον τὸν ἡγεμόνα σφῶν εἰς νῆσόν τινα Μῶνναν ἀγχοῦ τῆς Βρεττανίας κειμένην ἐπιστρατεῦσαι. διὰ τοῦτο πόλεις τε δύο Ῥωμαϊκὰς ἐξεπύρθησε καὶ διήρπασε, καὶ φόνον ἀμύθητον, ὥς ἔφην, εἰργάσατο· τοῖς τε ἀλισκομένοις ἀνθρώποις ὑπ' αὐτῶν οὐδὲν τῶν δεινοτάτων ἐστὶν ὃ, τι οὐκ ἐγίνετο. καὶ ὃ δὴ δεινότατον καὶ θηριωδέστατον ἔπραξαν· τὰς γὰρ γυναῖκας τὰς εὐγενεστάτας καὶ εὐπρεπεστάτας, γυμνὰς ἐκρέμασαν, καὶ τοῖς τε μαστοὺς αὐτῶν περιέτεμον, καὶ τοῖς στόμασι σφῶν προσέρράπτον, ὅπως ὥς καὶ ἐσθίουσαι αὐτοὺς ὀρώντο· καὶ μετὰ τοῦτο πασσάλοις ὀξέσι διὰ παντὸς τοῦ σώματος κατὰ μῆκος ἀνέπειραν· καὶ ταῦτα πάντα θύοντες τε ἅμα, καὶ ἐστιώμενοι, ὑβρίζοντες, ἔν τε τοῖς ἄλλοις σφῶν ἱεροῖς καὶ ἐν τῷ τῆς Ἀνδάτης μάλιστα ὄλσει ἐποιοῦν. οὕτω γὰρ καὶ τὴν νίκην ὠνόμαζον, καὶ ἔσεβον αὐτὴν περιττότατα.

8. Ὁ δὲ Παυλῖνος, ἔτυχε μὲν ἤδη τὴν Μῶνναν παρασχησάμενος· πυθόμενος δὲ τὴν Βρεττανικὴν συμφορὰν, ἀπέπλευσεν εὐθύς ἐς αὐτὴν ἐκ τῆς Μῶννης, καὶ διακινδυνεῦσαι μὲν αὐτίκα πρὸς τοὺς βαρβάρους οὐκ ἤθελε, τό, τε πληθὺς αὐτῶν καὶ τὴν ἀπόνοιαν φοβούμενος, ἀλλ' ἐς ἐπιτηδειότερον καιρὸν τὴν μάχην ὑπερετίθετο. ἐπεὶ δὲ σίτου τε ἐσπίνιζε, καὶ οἱ βάρβαροι ἐγκείμενοι οὐκ ἀνέσαν, ἠναγκάσθη καὶ παρὰ γνώμην αὐτοῖς συμβαλεῖν. ἡ μὲν οἷν Βουνδουῖκα ἐς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν στρατεύμα ἔχουσα, αὐτὴ μὲν ἐφ' ἄρματος

ᾧχεϊτο, τοὺς δ' ἄλλους ὥς ἐκάστους διέταξεν. ὁ δὲ δὴ Παυλῖνος μήτε ἀντιπαρατεῖναι οἱ τὴν φάλαγγα δυνηθεῖς, (οὐδὲ γὰρ οὐδ' εἰ ἐφ' ἕνα ἐτάχθησαν, ἐξικνοῦντο· τοσοῦτον ἡλαττοῦντο τῷ πλήθει·) μήτ' αὖ κατ' ἕνα συμβαλεῖν, μὴ καὶ περιστοιχηθεῖς κατακοπῇ, τολμήσας· τριχῇ τε ἔνειμε τὸν στρατὸν, ὅπως πολλαχόθεν ἅμα μάχονται, καὶ ἐπύκνωσεν ἕκαστον τῶν μερῶν, ὥστε δύσρηκτον εἶναι. συντάττων δ' αὐτοὺς καὶ καθιστὰς προσπαρῇει, λέγων·

9. „Ἄγετε ἄνδρες συστρατιῶται, ἄγετε ἄνδρες Ῥωμαῖοι, δεῖξατε τοῖς ὑλέθροις τούτοις, ὅσον καὶ δυστυχοῦντες αὐτῶν προφέρομεν. αἰσχρὸν γὰρ ἐστὶν ὑμῖν, ἃ μικρῷ πρόσθεν ὑπ' ἀρετῆς ἐκτήσασθε, νῦν ἀκλεῶς ἀπολέσαι· πολλάκις τοι τῶν νῦν παρόντων ἐλάττους ὄντες, πολὺ πλείονας ἀντιπάλους καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν ἐνέκησαν. μήτ' οὖν τὸ πλῆθος αὐτῶν φοβηθῆτε καὶ τὴν νεωτεροποιΐαν, (ἐκ γὰρ ἀόπλου καὶ ἀμελετήτου προπετείας θρασύνονται·) μήθ' ὅτι πόλεις τινὰς ἐμπεπρήκασιν· (οὐ γὰρ κατὰ κράτος οὐδὲ ἐκ μάχης, ἀλλὰ τὴν μὲν προδουθεῖσαν, τὴν δὲ ἐκλειφθεῖσαν εἶλον·) ἀνθ' ὧν νῦν τὴν προσηκούσαν παρ' αὐτῶν δίκην λάβετε· ἵνα καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ἐκμάθωσιν, οἷους ὄντας ὑμᾶς οἷοι ὄντες ἠδικήκασιν.“

10. Ταῦτά τισιν εἰπὼν, ἐφ' ἑτέροους ἦλθε, καὶ ἔφη· „Νῦν καιρὸς, ᾧ συστρατιῶται, προθυμίας, νῦν τόλμης. ἂν τήμερον ἄνδρες ἀγαθοὶ γένησθε, καὶ τὰ προειμένα ἀναλήψεσθε· ἂν τούτων κρατήσητε, οὐκ ἔτ' οὐδεὶς ὑμῖν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀντιστήσεται· διὰ μῖς τοιαύτης μάχης, καὶ τὰ ὑπάρχον-

τα βεβαιώσεσθε, καὶ τὰ λοιπὰ προσκαταστρέψασθε. πάντες γὰρ καὶ οἱ ἄλλοι που ὄντες στρατιῶται ζηλώσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἐχθροὶ φοβηθήσονται. ὥστε ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες, ἢ πάντων ἀνθρώπων ἀδεῶς ἄρχειν, ὧν καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν κατέλιπον, καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς προσεπεκτιήσασθε, ἢ πάντως αὐτῶν στεριθῆναι· ἔλυσθε ἐλεύθεροι εἶναι, ἄρχειν, πλουτεῖν, εὐδαιμονεῖν μᾶλλον, ἢ τὰναντία αὐτῶν φασυμήσαντες παθεῖν.“

II. Τοιαῦτα δὲ καὶ τούτοις εἰπὼν, ἐπὶ τοὺς τρίτους ἐπιπαρῆλθε, καὶ ἔλεξε καὶ ἐκείνοις· „Ἡκούσατε μὲν οἷα ἡμᾶς οἱ κατάρατοι οὗτοι δεδράκασιν, μᾶλλον δὲ ἔνια αὐτῶν καὶ εἶδετε· ὥστ' ἔλυσθε πρότερον καὶ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ ἐκείνοις παθεῖν, καὶ προσέτι καὶ ἐκπείσῃν παντελῶς ἐκ τῆς Βρεττανίας, ἣ κρατήσαντες καὶ τοῖς ἀπολωλόσι τιμωρῆσαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἅπασιν παράδειγμα ποιῆσαι καὶ πρὸς τὸ πειθαρχοῦν εὐμενοῦς ἐπιεικέας, καὶ πρὸς τὸ νειωτερίζον ἀναγκαίως τραχύτητος. μάλιστα μὲν οὖν ἔγωγε νικήσειν ἡμᾶς ἐλπίζω, καὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν συμμαχίᾳ, (τοῖς γὰρ ἀδικουμένοις ὡς τὸ πολὺ συναίρονται) καὶ τῇ πατρῴᾳ ἡμῶν ἀνδρίᾳ, (Ῥωμαίους τε ὄντας, καὶ ταῖς ἀρεταῖς ἀπάντων ἀνθρώπων κεκρατηκότας) καὶ ταῖς ἐμπειρίαις, (καὶ γὰρ αὐτοὺς τούτους, τοὺς νῦν ἀντικαθεστῶτας, ἡτήσαντες κεχειρώμεθα) τῷ τε ἄξιώματι, (οὐ γὰρ ἀντιπάλους τισὶν, ἀλλὰ δούλοις ἡμετέροις συμβαλοῦμεν, οὗς καὶ ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους ὄντας εἰόσαμεν.) ἂν δὲ δὴ παρ' ἐλπίδα τι συμβῇ, (οὐδὲ γὰρ τοῦτ' εἰπεῖν ὀκνήσω) ἄμεινόν ἐστι, μαχο-

μένους ἡμᾶς ἀνδρείως πεσεῖν, ἢ ἄλδοντας ἀνασκολοπισθῆναι, τὰ σπλάγχνα τὰ ἑαυτῶν ἐκμηθέντα ἰδεῖν, πασσάλοις διαπύροις ἀναπαρῆναι, καὶ ὕδατι ζέοντι τηκομένους ἀπολίσθαι, καθάπερ ἐς θηρίᾳ τινὰ ἄγρια, ἄνομα, ἀνόσια, ἐμπεπτωκότας. ἢ οὖν περιγενώμεθα αὐτῶν, ἢ ἐνταῦθα ἀποθάνωμεν, καλὸν τὸ μνημεῖον τὴν Βρεττανίαν ἔξομεν, καὶ πάντες οἱ λοιποὶ Ῥωμαῖοι ἐξ αὐτῆς ἐκπέσωσι. τοῖς γὰρ σώμασι τοῖς ἡμετέροις πάντως αὐτὴν ἀεὶ κατέξομεν.“

12. Τοιαῦτα καὶ παραπλήσια τούτοις εἰπὼν, ἤρετο τὸ σημεῖον τῆς μάχης· καὶ τούτου συνῆλθον, οἱ μὲν βάρβαροι, κραυγῇ τε πολλῇ καὶ ᾧδαις ἀπειλητικαῖς χρώμενοι· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι σιγῇ καὶ κόσμῳ, μέχρις οὐ ἐς ἀκοντίου βολὴν ἀφίκοντο. ἐνταῦθα δὲ ἦδη βάδην τῶν πολεμίων προσιόντων σφίσιν, ἐξάφραντες ἅμα ἀπὸ συνθήματος, ἐπέδραμον αὐτοῖς ἀνὰ κράτος, καὶ ἐν μὲν τῇ προσμῖξει ῥαδίως τὴν ἀντίταξιν σφῶν διέῤῥηξαν· περισχεθέντες δὲ τῷ πλήθει, πανταχόθεν ἅμα ἐμάχοντο. καὶ ἦν ὁ ἀγωνισμὸς αὐτῶν πολύτροπος. τοῦτο μὲν γὰρ οἱ ψιλοὶ τοὺς ψιλοὺς ἀντέβαλλον, τοῦτο δὲ, οἱ ὀπλῖται τοῖς ὀπλίταις ἀνθίσταντο, οἳ τε ἱππεῖς τοῖς ἱππεῦσι συνεφέροντο, καὶ πρὸς τὰ ἄρματα τῶν βαρβάρων οἱ τοξόται τῶν Ῥωμαίων ἀντηγωνίζοντο. τοὺς τε γὰρ Ῥωμαίους οἱ βάρβαροι, ῥύμη τοῖς ἄρμασι προσπίπτοντες, ἀνέτρεπον, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τοξευμάτων, αἷτι καὶ δίχρα θωράκων μαχόμενοι, ἀνεστέλλοντο· ἱππεὺς τε πεζὸν ἀνέτρεπε, καὶ πεζὸς ἱππέα κατέβαλλε·

πρὸς τε τὰ ἄρματα συμφραζάμενοί τινες ἐχώροι
καὶ ἄλλοι ὑπ' αὐτῶν ἐσκεδάννυντο· τοὺς τε τοξό-
οὶ μὲν ὁμόσε σφίσιν ἰόντες ἔτρεπον, οἱ δὲ πόρρῳ
ἐφυλάσσοντο· καὶ ταῦτα οὐ καθ' ἓν, ἀλλὰ τρι-
πάνθ' ὁμοίως ἐγένετο. ἡγωνίσαντο δὲ ἐπὶ πολὺ ὃ
τῆς αὐτῆς ἀμφοτέροι προθυμίας καὶ τόλμης.
λος δὲ ὅψε ποτε οἱ Ῥωμαῖοι ἐνέκησαν, καὶ πολλοί
μὲν ἐν τῇ μάχῃ, καὶ πρὸς ταῖς ἀμάξαις, τῇ τε ὕ-
κατεφόνευσαν, πολλοὺς δὲ καὶ ζῶντας εἶλον.
χνοὶ δ' οὖν καὶ διέφυγον, καὶ παρσκευάζοντο
ὥς καὶ αὐτῶν μαχοῦμενοι. ἀποθανούσης δὲ ἐν τῇ
τῆς Βουνδουίκης νόσῳ, ἐκείνην μὲν δεινῶς ἐπι-
θήσαν, καὶ πολυτελῶς ἔθαψαν· αὐτοὶ δ' ὥς
τότε ὄντως ἡττηθέντες, διεσκεδάσθησαν. καὶ τὰ
Βρεττανικὰ ἐπὶ τοσοῦτον.

13. Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ὁ Νέρων Ὀκταοῦϊαν
Αὐγουστὴν ἀπεπέμψατο μὲν πρότερον διὰ Σαβί-
νῃν παλλακίδα, ὕστερον δὲ καὶ ἀπέκτεινε, καὶ
τοῦ Βουρρῳ ἐναντιουμένου αὐτῷ, καὶ κωλύον-
ἀποπέμψασθαι, καὶ ποτε εἰπόντος, „Οὐκοῦν
τὴν προῖκα αὐτῇ (τουτέστι τὴν ἡγεμονίαν) ἀ-
δος.“ οὕτω γὰρ πῶς ἐρρώμενως τῇ παρρησίᾳ ἐχ-
το, ὥστε ποτὲ δεύτερον ἐρωτηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ γι-
μην, περὶ ᾧν ἀπεφῆναιτο, εἶπεν ἄντικρυς· „
Περὶ ᾧν ἂν ἄπαξ τί εἶπω, μηκέτι μου αὐτῶν πύθ-
τοῦτον μὲν οὖν φαρμάκῳ διώλεσε· Τιγελλῖνον
τινα Σωφρόνιον, ἀσελγείᾳ τε καὶ μαιφονίᾳ πάν-
τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπους ὑπεράραντα, ἐπὶ τῇ
τῶν δορυφόρων ἀρχῇ κατέστησε. [ὅς τόν τε Γ-
ραῖνα ἀπ' αὐτῶν προσεποιήσατο, καὶ τὸν συνάραχον

Ρούφον παρ' οὐδέν ἐτίθετο.] πρὸς τοῦτον καὶ τὸ ἥς Πυθιάδος ἀποφθεγμα γενέσθαι λέγεται. ἐπεὶ ἄρ τῶν περὶ τὴν Ὀκταοῦϊαν ὄντων οἱ ἄγγελοι πάντες, πλὴν Πυθιάδος, συνεπέθεντο μετὰ τῆς Σαβίης αὐτῇ, τῆς μὲν, ὅτι ἐδυστύχει, καταφρονήσαντες, τὴν δ', ὅτι ἔσχυε κολακεύοντες· μόνῃ δ' ἡ Ιουθιάς οὔτε τι κατεψεύσατο αὐτῆς, καίπερ πικρότατα βασανισθεῖσα, καὶ τέλος ὡς ὁ Τιγελλῖνος ἀναίτο αὐτῇ, προσέπτυσέ τε αὐτῷ, καὶ εἶπε· „Κατ' αῤῥώτερον, ὦ Τιγελλῖνε, τὸ αἰδοῖον ἢ δέσποινά μου οὐ σοῦ στόματος ἔχει.“

14. Ὁ δὲ δὴ Νέρων καὶ γέλωτα καὶ σκώμματα ἃ τῶν συγγενῶν κακὰ ἐποιεῖτο. τὸν γοῦν Πλαῦρον ἀποκτείνας, ἔπειτα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ προσερχθεῖσάν οἱ ἰδὼν, „Οὐκ ἤδειν, ἔφη, ὅτι μεγάλῃν ῥίνα εἶχεν.“ ὥσπερ φεισάμενος ἂν αὐτοῦ, εἰ οὕτο προὔπιστατο. πάντα δὲ ὡς εἰπεῖν τὸν βίον καπηλικῇ διαίτῃ ποιούμενος, ἀπέειπε τοῖς ἄλλοις ἠδὲν ἐφ' ὅν ἐν καπηλείῳ, πλὴν λαχάνων καὶ ἔτνου, ὑπράσκειν. τὸν δὲ Πάλλαντα διεχρήσατο, ὅτι καὶ λοῦτον πολὺν ἐκέκτητο, ὥστε καὶ ἐς μυριάς μυριάδας αὐτὸν ἀριθμεῖσθαι· καὶ δυσκολίᾳ τρόπων πολλῇ ἐχρήτο, ὥστε μήτε τοῖς οἰκέταις μήτε τοῖς ἐξελευέροις διαλέγεσθαι τι, ἀλλ' ἐς γραμματεῖα πάνθ' ὅσα ἰούλετο καὶ προσέτασσε σφίσιν, ἐς γράφειν.

15. Τοσαύτη δ' ἦν ἡ τοῦ Νέρωνος ἀκολασία, τε καὶ ἄρματα δημοσίᾳ ἤλαυνε. καὶ ποτε θηρία ἀποκτείνας, ὕδωρ τε εὐθύς ἐς τὸ θέατρον ἐπωτευσεν, καὶ ναυμαχίαν ἐπετέλεσεν· καὶ μετὰ τοῦτο.

τὸ ὕδωρ ἀφείς, μονομαχίαν ἐπιδιέθηκε. καὶ τέλος εἰσαγαγὼν αὐτὸ αὖθις, δεῖπνον δημοσίᾳ πολυτελές ἐδείπνησεν. ἐστιάτωρ μὲν ὁ Τιγελλῖνος ἀποδέδεικτο. καὶ παρασκευὴ πᾶσα πολλή ἐπεπόριστο. ἐσκευάσθη δὲ τὸνδε τὸν τρόπον. ἐν μὲν τῷ μέσῳ, καὶ ἐπὶ τῷ ὕδατι τὰ τε σκεύη τὰ οἰνηρὰ τὰ ξύλινα τὰ μεγάλα προκαθεῖτο, καὶ ἐπ' αὐτῶν σανίδες ἐπεπήγασαν. πέριξ δὲ περὶ αὐτὸ καπηλεία καὶ οἰκήματα ἐπεποιήτο· ὥστε τὸν Νέρωνα καὶ τὸν Τιγελλῖνον τοὺς τε συσσίτους αὐτῶν, τὸ μέσον ἔχοντας, ἐπὶ ταπήτων πορφυρῶν καὶ ἐπὶ στρωμάτων ἀπαλῶν ἐπευωχεῖσθαι, τοὺς δὲ δὴ ἄλλους πάντας ἐν τοῖς καπηλείοις εὐθυμεῖσθαι. ἔς τε τὰ πορνεῖα εἰσῆσαν, καὶ συνεγίνοντο πάσαις ἀναιδὴν ἀπλῶς ταῖς ἐνταῦθα καθημέναις. ἦσαν δὲ αἱ τε περικαλλέσταται καὶ ἐκφανέσταται δοῦλαι τε καὶ ἐλεύθεραι, ἐταῖραι, παρθένοι, γαμεταί τινων, οὐχ ὅπως δημότιδες, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ εὐγενέσταται καὶ κόραι, καὶ γυναῖκες. καὶ ἦν ἐξουσία παντὶ τῷ βουλομένῳ σχεῖν ἢν ᾗθελεν. οὐ γὰρ ἐξῆν αὐταῖς οὐδ' ἓνα ἀπαρνήσασθαι· ὥστε, οἷα συρφετώδης ὄμιλος, ἀπλήστως τε καὶ ἅμα ἔπινον, καὶ ἀσελγῶς ὕβριζον· καὶ τις καὶ δοῦλος τῇ δεσποίνῃ, παρόντος τοῦ δεσπύτου, καὶ μονομάχος εὐγενεῖ κόρῃ, ὀρώντος τοῦ πατρὸς, συνεγίνοντο. ὠθισμοί τε καὶ πληγαὶ καὶ θόρυβοι, τοῦτο μὲν, ἀπ' αὐτῶν τῶν ἐσιόντων, τοῦτο δὲ, καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν περιεστηκότων, αἰσχροὶ συνάβαινον. καὶ ἄνδρες τε ἐκ τούτων συχνοὶ ἐφθάρησαν, καὶ γυναῖκες, αἱ μὲν ἀποπνιγεῖσαι, αἱ δὲ διαρπαγεῖσαι. [καὶ γὰρ καὶ ἐκ τῶν συναχθέντων ἐς τὸ Ἀντιον πολλῶν

ἀπολομένων ὁ Νέρων ἐν ἑορτῆς μέρει τοῦτο ἐποίητο.]

Ι(ῖ). Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεθύμησεν (ὅπερ που αἰεὶ νῦχeto) τὴν τε πόλιν ὅλην καὶ τὴν βασιλείαν ζῶν ἀναλῶσαι. τὸν γοῦν Πρίαμον καὶ αὐτὸς θαυμασιῶς ἐμακάρισεν, ὅτι καὶ τὴν πατρίδα ἅμα καὶ τὴν ἀρχὴν ἀπολομένους εἶδεν. λάθρα γάρ τινας, ὥς καὶ μεθύοντας, ἦ καὶ κακουργοῦντάς τι ἄλλως, διαπέμπων, τὸ μὲν πρῶτον, ἐν που καὶ δύο καὶ πλείονα, ἀλλὰ ἄλλοθι ὑπεμπέμπρα, ὥστε τοὺς ἀνθρώπους ἐν παντὶ ἀπορίας γενέσθαι, μήτ' ἀρχὴν τοῦ κακοῦ ἐξευρεῖν, μήτε τέλος ἐπαγαγεῖν δυναμένους, ἀλλὰ πολλὰ μὲν δρῶντας, πολλὰ δὲ ἀκούοντας αἰτοῦκα. οὔτε γὰρ θεύσασθαι ἄλλο τι ἦν ἢ πυρὰ πολλὰ, ὥσπερ ἐν στρατοπέδῳ· οὔτε ἀκοῦσαι λεγόντων τινῶν, ἦ ὅτι „τὸ καὶ τὸ καίεται· ποῦ; πῶς; ὑπὸ τίνος; βοηθεῖτε.“ Θόρυβός τε οὖν ἐξαίσιος πανταχοῦ πάντας κατελάμβανε, καὶ διέτρεχον, οἱ μὲν, τῇ, οἱ δὲ, τῇ, ὥσπερ ἔμπληκτοι. καὶ ἄλλοις τινὲς ἐπαμύνοντες, ἐπυνθάνοντο τὰ οἴκοι καίόμενα. καὶ ἕτεροι πρὶν καὶ ἀκοῦσαι ὅτι τῶν σφετέρων τὶ ἐμπέπρησται, ἐμάνθανον ὅτι ἀπόλωλεν. οἱ τε ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐς τοὺς στενωποὺς ἐξέτρεχον, ὥς καὶ ἔξωθεν αὐταῖς βοηθήσαντες, καὶ οἱ ἐκ τῶν δόδων εἴσω ἐσέθειον, ὥς καὶ ἔνδον τι ἀνύσοντες. καὶ ἦν ἡ τε κραυγὴ καὶ ὀλολυγὴ παίδων ὁμοῦ, γυναικῶν, ἀνδρῶν, γερόντων, ἄπλετος, ὥστε μήτε συνιδεῖν μήτε συνεῖναι τι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς κραυγῆς δύνασθαι. καὶ διὰ ταῦθ' ὄραϊν ἦν τινας ἀφώνους ἐστῶτας, ὥσπερ *ἐνιοὺς ὄντας*. καὶ τούτῳ πολλοὶ μὲν καὶ

τὰ σφέτερα ἐκκομιζόμενοι, πολλοὶ δὲ καὶ τὰ ἀλλότρια ἀρπάζοντες, ἀλλήλοις τε ἐνεπλάζοντο, καὶ περὶ τοῖς σκεύεσιν ἐσφάλλοντο. καὶ οὔτε προΐεναι ποι, οὔθ' ἐστάναι εἶχον, ἀλλ' ὥθουν, ὥθουντο· ἀνέτρεον, ἀνετρέποντο· καὶ συχνοὶ μὲν ἀπεπνίγοντο, συχνοὶ δὲ συνετρίβοντο, ὥστε σφίσι μηδὲν ὅ, τι τῶν δυναμένων ἀνθρώποις ἐν τῷ τοιοῦτῳ πάθει κακῶν συμβῆναι, μὴ συνενεχθῆναι. οὐδὲ γὰρ οὔτ' ἀποφυγεῖν που ῥαδίως ἠδύναντο· καὶ ἐκ τοῦ παρόντος τις περιεσώθη, εἰς ἕτερον ἐμπεσὼν ἐφθίετο.

17. Καὶ ταῦτα οὐκ ἐν μιᾷ μόνον, ἀλλ' ἐπὶ πλείους καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας ὁμοίως ἐγένετο. καὶ πολλοὶ μὲν οἴκοι ἔρημοι τοῦ βοηθήσαντος σφίσι ἀπώλονται, πολλοὶ δὲ καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐπικουρούντων προσκατεπρήσθησαν. οἱ γὰρ στρατιῶται, οἱ τε ἄλλοι, καὶ οἱ νυκτοφύλακες, πρὸς τὰς ἀρπαγὰς ἀφορῶντες, οὐχ ὅσον οὐ κατεσβέννυσάν τινα, ἀλλὰ καὶ προσεξέκαιον. τοιούτων δὲ δὴ ἄλλων ἄλλοθι συμβαινόντων, ὑπέλαβέ ποτε τὸ πῦρ ἄνεμος, καὶ ἐπὶ τὰ λοιπὰ ὁμοῦ πάντα ἤγαγεν· ὥστε σκευῶν μὲν πέρι ἡ οἰκιῶν μηδὲνα μηδὲν ἔτι φροντίσαι, πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἐστῶτάς που ἐν ἀσφυλεῖ τινι ὀρεῖ ὥσπερ νήσους τινὰς καὶ πόλεις ἅμα πολλαῖς φλεγομένας· καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς σφετέροις μηδὲν ἔτι λυπεῖσθαι, τὸ δὲ δημόσιον ὀδυρομένοις, ἀναμιμνήσκεσθαι ὅτι καὶ πρότερόν ποτε οὕτως ὑπὸ τῶν Γαλατῶν τὸ πλεῖον τῆς πόλεως διεφθάρη.

18. Πάντων δὲ δὴ τῶν ἄλλων οὕτω διακειμένων, καὶ πολλῶν καὶ ἐς αὐτὸ τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ πάθους ἐμπηδῶντων, ὁ Νέρων ἔς τε τὸ ἄκρον τοῦ πα-

λατίου (ὅθεν μάλιστα σύνοπτα τὰ πολλὰ τῶν καιομένων ἦν) ἀνῆλθε, καὶ τὴν σκευὴν τὴν κιθαρωδικὴν λαβὼν, ᾗσεν ἄλωσιν, ὥς μὲν αὐτὸς ἔλεγεν, Ἰλίον, ὥς δὲ ἐωρᾶτο, Ῥώμης. τοιούτῳ μὲν δὴ πάθει τότε ἡ πόλις ἐχρήσατο, οἷω οὔτε πρότερόν ποτε, οὔθ' ὕστερον, πλην τοῦ Γαλατικοῦ. τό, τε γὰρ Παλατῖνον ὄρος σύμπαν, καὶ τὸ θέατρον τοῦ Ταύρου, τῆς τε λοιπῆς πόλεως τὰ δύο που μέρη ἐκαύθη· καὶ ἄνθρωποι ἀναρίθμητοι διεφθάρησαν. ὁ μὲντοι δῆμος οὐκ ἔστιν ὅτε οὐ κατὰ τοῦ Νέρωνος ἤρᾳτο, τὸ μὲν ὄνομα αὐτοῦ μὴ ὑπολέγων, ἄλλως δὲ δὴ τοῖς τὴν πόλιν ἐμπρήσασι καταρῶμενοι, καὶ μάλιστα ὅτι αὐτοὺς ἡ μνήμη τοῦ λογίου τοῦ κατὰ τὸν Τιβερίον ποτε ἁσθέντος ἐθορύβει. ἦν δὲ τοῦτο·

Τρεῖς δὲ τριηκοσίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν,

Ῥωμαίους ἔμφυλος ὀλεῖ στάσις.

ἔπειδ' ὅτε ὁ Νέρων, παραμυθούμενος αὐτοὺς, οὐ δαμοῦ ταῦτα τὰ ἔπη εὐρασθαι ἔλεγε, μεταβαλόντες ἕτερον λόγιον, ὥς καὶ Σιβύλλειον ὄντως ὄν, ᾗδον. ἔστι δὲ τοῦτο,

Ἐσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος ἡγεμονεύσει.

καὶ ἔσχεν οὕτως, εἴτε καὶ ὥς ἀληθῶς θεομαντεία τι-
νι προλεχθὲν, εἴτε καὶ τότε ὑπὸ τοῦ δμῖλου πρὸς τὰ παρόντα θειασθὲν. τελευταῖος γὰρ τῶν Ἰουλίων τῶν ἀπὸ Αἰνείου γενομένων ἑμονάρχησε. χρήματα δὲ ὁ Νέρων παμπληθῆ καὶ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν καὶ παρὰ τῶν δῆμων, τὰ μὲν βίβη ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ ἐμπρησμοῦ, τὰ δὲ παρ' ἐκόντων δῆθεν ἡργυρολόγησε, καὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτῶν τὸ σιτηρέσιον παρὰ-
σπάσατο

*Temporis spatium.**post C. N. V. C.*

60. 813. *Nero Aug. IV, et C.
Cossus Cossi F. Lentu.
Coss.*

61. 814. *Caesonius Paetus, e
Petronius Turpilian*

62. 815. *P. Marius Celsus, e
Asinius Gallus.*

63. 816. *C. Memmius Regulu
L. Verginius Rufus.*

64. 817. *C.[vel Q.] Lecanius B
sus, et M. Licinius Ci
sus Frugi.*

65. 818. *A. Licinius Nerva S.
nus, et M. Vestinus At*

Ἐν ᾧ δε ταῦτα ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπαίξει
Βρεττανία δεινὸν συνηνέχθη. δύο τε
πορθήθησαν, καὶ μυριάδες ὀκτὼ τῶν τε
τῶν συμμάχων αὐτῶν ἐφθάρισαν, ἣ τ.
τριώθη. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα ὑπὸ
τοῖς συνηνέχθη· ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο πλ
αἰσχύνῃν συμβῆναι, ὥς που καὶ τὸ θεῖο
ρᾶν αὐτοῖς προεσήμαιεν. ἔκ τε γὰρ τ.
ρλου θροῦς νυκτὸς βαρβαρικὸς μετὰ γέ
τοῦ θεάτρου θόρυβος μετ' οἰμωγῆς ἐξη
κὸς ἀνθρώπων μήτε φθεγγομένου μή
οἰοῖται τὲ τινες ἐν τῷ Ταμέσα ποταμῷ ὕφ

γε ἑκατέρου πεπειραμένοι, μεμαθήκατε μὲν ὅσον ἡμαρτήκατε, δεσποτεῖαν ἐπισπαστὸν πρὸ τῆς πατρίου διαίτης προτιμήσαντες· ἐγνώκατε δὲ, ὅσῳ καὶ πενία ἀδέσποτος πλούτου δουλεύοντος προφέρει. τί μὲν γὰρ οὐ τῶν αἰσχίστων, τί δ' οἱ τῶν ἀλγίστων, ἐξ οὐπὲρ ἐς τὴν Βρεττανίαν οὗτοι παρέκυψαν, πεπόνθαμεν; οὐ τῶν μὲν πλείστων καὶ μεγίστων κτημάτων ὅλων ἐστερήμεθα, τῶν δὲ λοιπῶν τέλη καταβάλλομεν; οὐ πρὸς τῷ τᾶλλα πάντα καὶ νέμειν καὶ γεωργεῖν ἐκείνοις, καὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν δασμὸν ἐτήσιον φέρομεν; καὶ πόσῳ κρεῖττον ἦν, ἅπαξ τισὶ πεπραῖσθαι μᾶλλον, ἢ μετὰ κενῶν ἐλευθερίας ὀνομάτων κατ' ἔτος λυτροῦσθαι; πόσῳ δὲ ἐσφάχθαι καὶ ἀπολωλέναι μᾶλλον, ἢ κεφαλὰς ὑποτελεῖς περιφέρειν; καίτοι τί τοῦτο εἶπον; οὐδὲ γὰρ τὸ τελευτῆσαι παρ' αὐτοῖς ἀξήμιδόν ἐστιν, ἀλλ' ἵστε ὅσον καὶ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν τελοῦμεν. παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ τοὺς δουλεύοντίς τιςιν ὁ θάνατος ἐλευθεροῖ, Ῥωμαίοις δὲ δὴ μόνοις καὶ οἱ νεκροὶ ζῶσι πρὸς τὰ λήμματα. τί δ' ὅτι, καὶ μὴ ἔχη τις ἡμῶν ἀργύριον, (πῶς γὰρ, ἢ πόθεν;) ἀποδυνάμεθα καὶ σκυλευόμεθα ὥσπερ οἱ φορευόμενοι; τί δ' ἂν προϊόντος τοῦ χρόνου μετριάσαιεν, οὕτως ἡμῖν κατὰ τὴν πρώτην εὐθύς (ὅτε πάντες καὶ τὰ θηρία τὰ νεάλωτα θεραπεύουσι) προσενηνεγμένοι;

4. „Ἡμεῖς δὲ δὴ πάντων τῶν κακῶν τούτων αἷτιοι (ὥς γε τὰληθὲς εἰπεῖν) γεγόναμεν, οἱ τινες αὐτοῖς ἐπιβῆναι τὴν ἀρχὴν τῆς νήσου ἐπετρέψαμεν, καὶ οὐ παραχρῆμα αὐτοὺς, ὥσπερ καὶ τὸν Καίσαρα τὸν Ιούλιον ἐκείνον, ἐξηλάσαμεν· οἱ τινες οὐ πόρρωθεν

σπίσιν, ὥσπερ καὶ τῷ Αὐγούστῳ καὶ τῷ Γαίῳ τῷ
 Δαλιγόλῃ, φοβερὸν τὸ πειράσαι τὸν πλοῦν ἐποιή-
 σαμεν. τοιγαροῦν νῆσον τηλικαύτην, μᾶλλον δ'
 ἥπειρον τρόπον τινὰ περιέφρυτον νεμόμενοι, καὶ ἰδί-
 ας οἰκουμένην ἔχοντες, καὶ τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ Ὁκε-
 ανοῦ ἀφ' ἀπάντων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀφωρισμέ-
 νοι, ὥστε καὶ γῆν ἄλλην καὶ οὐρανὸν ἄλλον οἰκεῖν
 πεπιστεῦσθαι, καὶ τινὰς αὐτῶν καὶ τοὺς σοφωτά-
 τους γε μηδὲ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἀκριβῶς πρότερον ἐ-
 γνωσκῆναι· κατεφρονήθημεν καὶ κατεπατήθημεν ὑπ'
 ἀνθρώπων μηδὲν ἄλλο ἢ πλεονεκτεῖν εἰδότες. ἀλλ'
 εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν ἔτι, ὃ πολῖται καὶ φίλοι καὶ
 συγγενεῖς, (πάντας γὰρ ὑμᾶς συγγενεῖς, αἵτε καὶ μι-
 ᾶς νήσου οἰκήτορας ὄντας, καὶ ἐν ὀνόματι κοινὸν κε-
 κτημένους, νομίζοντες ὅτι προσήκοντα πράττωμεν, ἕως
 ἔτι τῆς ἐλευθερίας ἀπολαύομεν, ἵνα καὶ τὸ πρόσ-
 ρημα καὶ τὸ ἔρ, ὅτι τῆς τοῖς παισὶ καταλίπωμεν.
 ἂν γὰρ ἡμεῖς τῆς ἐλευθερίας εὐδαιμονίας παντελῶς
 ἐκλαθώμεθα, τί ποτε οἱ ἄλλοι ποιήσουσιν, ἐν δουλείᾳ
 τραφέντες;

5. „Λέγω δὲ ταῦτα ὅτι ὅτι ἵνα μισήσητε τὰ πα-
 ρόντα, (μεμισήκατε γὰρ) ἵνα φοβηθῆτε τὰ μέλ-
 λοντα, (πεφόβησθε γὰρ) αἵ ἵνα ἐπαιτέσω τε ὑμᾶς,
 ὅτι καὶ καθ' ἑαυτοὺς πάνθ' ὅσα δεῖ προαιρεῖσθε·
 καὶ χάριν ὑμῖν γνῶ, ὅτι καὶ ἐμοὶ καὶ ἑαυτοῖς ἐτοι-
 μως συναίρεσθε. φοβεῖσθε δὲ μηδαμῶς τοὺς Ῥω-
 μαίους· οὔτε γὰρ πλείους ἡμῶν εἰσιν, οὔτ' ἀνδρειό-
 τεροι. τεκμήριον δὲ, ὅτι καὶ κράνεσι καὶ θώραξι καὶ
 κνημῖσιν ἐσκέπασθε, καὶ προσέτι καὶ σταυρώμασι
 καὶ τείχεσι καὶ τάφοις ἐσκεύσασθε, πρὸς τὸ μηκέτι

πάσχειν ἐξ ἐπιδρομῆς τῶν πολεμίων. τοῦτο γὰρ αἰροῦνται μᾶλλον ὑπὸ τῶν φόβων, ἢ τὸ καὶ δρᾶσαι τι προχείρως ὥσπερ ἡμεῖς. τοσαύτη γὰρ περιουσία ἀνδρείας χρώμεθα, ὥστε καὶ τὰς σκηναὶς ἀσφαλεστέρας τῶν τειχῶν, καὶ τὰς ἀσπίδας πολυαρκεστέρας τῆς ἐκείνων πανοπλίας νομίζειν. ἐξ οὗπερ ἡμεῖς μὲν καὶ κρατοῦντες αἰροῦμεν αὐτούς, καὶ βιασθέντες ἐκγεύομεν· καὶ ἄρα καὶ ἀναχωρήσαι πη προελάμεθα, ἐς τοιαῦτα ἔλη καὶ ὄρη καταδυόμεθα, ὥστε μήτε εὐρεθῆναι μήτε ληφθῆναι. ἐκεῖνοι δὲ οὔτε διῶσαι τινα ὑπὸ τοῦ βράχους, οὔτε φυγεῖν δύνανται καὶ ἄρα καὶ ἐκδράμωσί ποτε, ἔς τε χωρία ἀποδεδωγμένα καταφεύγωσι, κἀνταῦθα ὥσπερ ἐς γαλιᾶγρας κατακλείονται. ἔν τε οὖν τούτοις παρὰ πολὺ ἡμῶν ἡκτιτοῦνται, καὶ ἐκείνοις, ὅτι οὔτε λιμὸν οὔτε δίψος, οὐ ψύχος, οὐ καῦμα ὑποφέρουσιν, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλ' οἱ μὲν καὶ σικιᾶς καὶ σκέπης, σίτου τε μεμαγμένου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου δέονται, καὶ ἄρα τι τούτων αὐτούς ἐπιλίπη, διαφθείρονται. ἡμῖν δὲ δὴ πᾶσα μὲν πόσις καὶ ῥίζα, σίτος ἐστι· πᾶς δὲ χυμὸς, ἔλαιον· πᾶν δὲ ὕδωρ, οἶνος· πᾶν δὲ δένδρον, οἶκος. καὶ μὴν καὶ τὰ χωρία ταῦτα, ἡμῶν μὲν συνήθη καὶ σύμματα, ἐκείνοις δὲ δὴ καὶ ἄγνωστα καὶ πόλεμα. καὶ τοὺς ποταμοὺς ἡμεῖς μὲν γυμνοὶ διανεομεν, ἐκεῖνοι δὲ οὐδὲ πλοίοις ῥαδίως περαιοῦνται· ἀλλ' ἴωμεν ἐπ' αὐτοὺς ἀγαθῇ τύχῃ θαρρόοντες· δείξωμεν αὐτοῖς ὅτι λαγωὶ καὶ ἀλώπεκες ὄντες κυνῶν καὶ λύκων ἄρχειν ἐπιχειροῦσιν.“

6. Ταῦτα εἰποῦσα, λαγῶν μὲν ἐκ τοῦ κόλπου προήκατο μαντεία τινὲ χρωμένα, καὶ ἐπειδὴ ἐν αὐ-

σὺ σφίσις ἐδραμε, τό, τε πληθὺς πᾶν ἡσθὲν ἀνεβοήσῃ, καὶ ἡ Βουνδοῦκα τὴν χεῖρα ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνατείνασα εἶπε, „Χάριν τε σοὶ ἔχω, ὦ Ἀνδράστη, καὶ προσεπικαλοῦμαι σε γυνὴ γυναῖκα, οὐκ Αἰγυπτίων ἀχθοφόρων ἄρχουσα, ὡς Νίτωκρῖς, οὐδ' Ἀσσυρίων τῶν ἐμπόρων, ὡς Σεμίραμις, (καὶ γὰρ ταῦτ' ἤδη παρὰ τῶν Ῥωμαίων μεμαθήκαμεν) οὐ μὴν οὐδὲ Ῥωμαίων αὐτῶν, (ὡς πρότερον μὲν Μεσσαλίνα, ἔπειτ' Ἀγριππίνα· νῦν δὲ καὶ Νέρων, ὄνομα μὲν ἀνδρὸς ἔχει, ἔργῳ δὲ γυνή ἐστι· σημεῖον δὲ, ἅδει καὶ κιθαρίζει, καὶ καλλωπίζεται·) ἀλλὰ ἀνδρῶν Βρεττανῶν, γεωργεῖν μὲν ἢ δημιουργεῖν οὐκ εἰδότες, πολεμεῖν δὲ ἀκριβοῦς μεμαθηκότων, καὶ τὰ τε ἄλλα πάντα κοινὰ, καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας κοινὰς νομιζόντων· καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνων, τὴν αὐτὴν τοῖς ἄρξεσιν ἀρετὴν ἔχουσῶν. τοιούτων οὖν ἀνδρῶν καὶ τοιούτων γυναικῶν βασιλεύουσα, προσεύχομαι τέ σοι καὶ αὐτῷ νίκην καὶ σωτηρίαν καὶ ἐλευθερίαν κατ' ἀνδρῶν ὑβριστῶν, ἀδίκων, ἀπλήστων, ἀνοσίων· εἴ γε καὶ ἀνδρας χρὴ καλεῖν ἀνθρώπους ὕδατι θερμῷ λουομένους, ὕψα σκευαστὰ ἐσθλόντας, οἶνον ἄκρατον πίνοντας, μύρω ἀλειφομένους, μυλθακῶς κοιμωμένους, μετὰ μειρακίων, καὶ τούτων ἐξώρων, καθεύδοντας, κιθαρωδῶ, καὶ τούτῳ κακῷ, δουλεύοντας. μὴ γάρτοι μὴ ἐμοῦ, μήτ' ὑμῶν ἔτι βασιλεύσειεν ἡ Νερωνίς, ἡ Δομιτία, ἀλλ' ἐκείνη μὲν Ῥωμαίων ἄδουσα δεσποζέτω. καὶ γὰρ ἄξιοι τοιαύτη γυναικὶ δουλεύειν, ἥς τοσοῦτον ἤδη χρόνον ἀνέχονται τυραννοῦσης. ἡμῶν δὲ σὺ, ὦ δέσποινα, εἰ μόνῃ προστατοῖης.“

7. Τοιαῦτα ἅττα ἡ Βουνδουίκα δημηγορήσας ἐπῆγε τοῖς Ῥωμαίοις τὴν στρατιάν. ἔτυχον γὰρ ἄναρχοι ὄντες, διὰ τὸ Παυλῖνον τὸν ἡγεμόνα σφαιρὶς νῆσόν τινα Μώνναν ἀγχοῦ τῆς Βρεττανίας ἐμείνην ἐπιστρατεῦσαι. διὰ τοῦτο πόλεις τε δύο Ἰμαϊκὰς ἐξεπόρθησε καὶ διήρπασε, καὶ φόνον αἰσθητόν, ὥς ἔφην, εἰργάσατο· τοῖς τε ἀλίσκομένοι ἀνθρώποις ὑπὸ αὐτῶν οὐδὲν τῶν δεινотάτων ἐστὶν τι οὐκ ἐγίνετο. καὶ ὃ δὴ δεινότατον καὶ θηριώτατον ἔπραξαν· τὰς γὰρ γυναῖκας τὰς εὐγενεσσιν καὶ εὐπρεπεστάτας, γυμνὰς ἐκρέμασαν, καὶ τὰς μαστοὺς αὐτῶν περιέτεμον, καὶ τοῖς στόμασιν προσεῖρῶντον, ὅπως ὥς καὶ ἐσθίουσαι αὐτοὺς ὀρώντο· καὶ μετὰ τοῦτο πασσαλοῖς ὀξεῖσι διὰ πρὸς τοῦ σώματος κατὰ μῆκος ἀνέπειραν· καὶ ταῖς πάντα θύοντες τε ἄμα, καὶ ἐστιώμενοι, ὑβρίζοντες ἐν τε τοῖς ἄλλοις σφῶν ἱεροῖς καὶ ἐν τῷ τῆς Ἀνδράμαλιστα ὄλσει ἐποίουσαν. οὕτω γὰρ καὶ τὴν νύκτωρ ὠνόμαζον, καὶ ἔσεβον αὐτὴν περιττότατα.

8. Ὁ δὲ Παυλῖνος, ἔτυχε μὲν ἤδη τὴν Μώνναν παρασημασμένος· πυθόμενος δὲ τὴν Βρεττανίαν συμφορὰν, ἀπέπλευσεν εὐθύς ἐς αὐτὴν ἐκ Μώννης, καὶ διακινδυνεύσαι μὲν αὐτίκα πρὸς τὰς βαρβάρους οὐκ ᾔθελε, τό, τε πληθὺς αὐτῶν τὴν ἀπόνοιαν φοβούμενος, ἀλλ' ἐς ἐπιτηδειότις καιρὸν τὴν μάχην ὑπερετίθετο. ἐπεὶ δὲ σίτου ἐσπένιζε, καὶ οἱ βάρβαροι ἐγκείμενοι οὐκ ἀνίσταντο, ἠναγκάσθη καὶ παρὰ γνώμην αὐτοῖς συμβαλεῖν. μὲν οὖν Βουνδουίκα ἐς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν στρατεύματα ἔχουσα, αὐτὴ μὲν ἐφ' ἄρμα

ᾧχεϊτο, τοὺς δ' ἄλλους ὥς ἐκάστους διέταξεν. ὁ δὲ δὴ Παυλῖνος μῆτε ἀντιπαρατεῖναι οἱ τὴν φάλαγγα δυνηθεῖς, (οὐδὲ γὰρ οὐδ' εἰ ἐφ' ἕνα ἐτάχθησαν, ἐξικνοῦντο· τοσοῦτον ἡλαττοῦντο τῷ πλήθει·) μῆτ' αὖ κατ' ἕνα συμβαλεῖν, μὴ καὶ περιστοιχηθεῖς κατακοπῇ, τολμήσας· τριχῇ τε ἔνειμε τὸν στρατὸν, ὅπως πολλαχόθεν ἅμα μάχονται, καὶ ἐπύκνωσεν ἕκαστον τῶν μερῶν, ὥστε δύσρηκτον εἶναι. συντάττειν δ' αὐτοὺς καὶ καθιστὰς προσπαρῇνει, λέγων·

9. „Ἄγετε ἄνδρες συστρατιῶται, ἄγετε ἄνδρες Ῥωμαῖοι, δεῖξατε τοῖς ὑλέθροις τούτοις, ὅσον καὶ δυστυχοῦντες αὐτῶν προφέρομεν. αἰσχροὺς γὰρ ἐστὶν ὑμῖν, ἃ μικρῷ πρόσθεν ὑπ' ἀρετῆς ἐκτήσασθε, νῦν ἄκλεως ἀπολέσαι· πολλάκις τοι τῶν νῦν παρόντων ἐλάττους ὄντες, πολὺ πλείονας ἀντιπάλους καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν ἐνίκησαν. μῆτ' οὖν τὸ πλῆθος αὐτῶν φοβηθῇτε καὶ τὴν νεωτεροποιίαν, (ἐκ γὰρ ἀόπλου καὶ ἀμελετήτου προπετείας θρασύνονται·) μῆθ' ὅτι πόλεις τινὰς ἐμπεπρήκασιν· (οὐ γὰρ κατὰ κράτος οὐδὲ ἐκ μάχης, ἀλλὰ τὴν μὲν προδοθεῖσαν, τὴν δὲ ἐκλειφθεῖσαν εἶλον·) ἀνθ' ὧν νῦν τὴν προσήκουσαν παρ' αὐτῶν δίκην λάβετε· ἵνα καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ἐκμάθωσιν, οἷους ὄντας ὑμᾶς οἷοι ὄντες ἡδίκηκασιν.“

10. Ταῦτά τιςιν εἰπὼν, ἐφ' ἑτέρους ἦλθε, καὶ ἔφη· „Νῦν καιρὸς, ᾧ συστρατιῶται, προθυμίας, νῦν τόλμης. ἂν τήμερον ἄνδρες ἀγαθοὶ γένησθε, καὶ τὰ προειμένα ἀναλήψεσθε· ἂν τούτων κρατήσητε, οὐκ ἔτ' οὐδεὶς ὑμῖν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀντιστήσεται· διὰ μιᾶς τοιαύτης μάχης, καὶ τὰ ὑπάρχον-

τα βεβαιώσεσθε, καὶ τὰ λοιπὰ προσκαταστρέψετε. πάντες γὰρ καὶ οἱ ἄλλοθί που ὄντες στρατιῶται ζηλώσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἐχθροὶ φοβηθήσονται. ὥστε ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες, ἢ πάντων ἀνθρώπων ἀδεῶς ἄρχειν, ὧν καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν κατέλιπον, καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς προσεπεκτιήσασθε, ἢ πάντως αὐτῶν στερηθῆναι· ἔλεσθε ἐλεύθεροι εἶναι, ἄρχειν, πλουτεῖν, εὐδαιμονεῖν μᾶλλον, ἢ τὰναντία αὐτῶν ῥαθυμήσαντες παθεῖν.“

II. Τοιαῦτα δὲ καὶ τούτοις εἰπὼν, ἐπὶ τοὺς τρίτους ἐπιπαρῆλθε, καὶ ἔλεξε καὶ ἐκείνοις· „Ἡκούσατε μὲν οἷα ἡμᾶς οἱ κατάρματοι οὗτοι δεδράκασι, μᾶλλον δὲ ἔνια αὐτῶν καὶ εἶδετε· ὥσθ' ἔλεσθε πότερον καὶ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ ἐκείνοις παθεῖν, καὶ προσέτι καὶ ἐκπισεῖν παντελῶς ἐκ τῆς Βρεττανίας, ἣ κρατήσαντες καὶ τοῖς ἀπολωλόσι τιμωρῆσαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἅπασι παράδειγμα ποιῆσαι καὶ πρὸς τὸ πειθαρχοῦν εὐμενοῦς ἐπιεικέας, καὶ πρὸς τὸ νεωτερίζον ἀναγκαίως τραχύτητος. μάλιστα μὲν οὖν ἔγωγε νικήσειν ἡμᾶς ἐλπίζω, καὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν συμμαχίᾳ, (τοῖς γὰρ ἀδικουμένοις ὡς τὸ πολὺ συναίρονται) καὶ τῇ πατρῴᾳ ἡμῶν ἀνδρίᾳ, (Ῥωμαίους τε ὄντας, καὶ ταῖς ἀρεταῖς ἀπάντων ἀνθρώπων κεκρατηκότας) καὶ ταῖς ἐμπειρίαις, (καὶ γὰρ αὐτοὺς τούτους, τοὺς νῦν ἀντικαθεστῶτας, ἡτήσαντες κεχειρώμεθα) τῷ τε ἁξιώματι, (οὐ γὰρ ἀντιπάλους τισιν, ἀλλὰ δούλοις ἡμετέροις συμβαλοῦμεν, οὓς καὶ ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους ὄντας εἶδασαμεν.) ἂν δὲ δὴ παρ' ἐλπίδα τι συμβῇ, (οὐδὲ γὰρ τοῦτ' εἰπεῖν ὀκνήσω) ἄμεινόν ἐστι, μαχο-

μένους ἡμᾶς ἀνδρείως πεσεῖν, ἡ ἄλδοντας ἀνασκολοπισθῆναι, τὰ σπλάγχνα τὰ ἑαυτῶν ἐκτμηθέντα ἰδεῖν, πασσάλους διαπύρους ἀναπαρῆναι, καὶ ὕδατι ζέοντι τηκομένους ἀπολίσθαι, καθάπερ ἐς θηρίᾳ τινὰ ἄγρια, ἄνομα, ἀνόσια, ἐμπεπτωκότας. ἡ οὖν περιγενώμεθα αὐτῶν, ἡ ἐνταῦθα ἀποθάνωμεν, καλὸν τὸ μνημεῖον τὴν Βρεττανίαν ἔξομεν, καὶ πάντες οἱ λοιποὶ Ῥωμαῖοι ἐξ αὐτῆς ἐκπέσωσι. τοῖς γὰρ σώμασι τοῖς ἡμετέροις πάντως αὐτὴν ἀεὶ κατέξομεν.“

12. Τοιαῦτα καὶ παραπλήσια τούτοις εἰπὼν, ᾗρετο τὸ σημεῖον τῆς μάχης· καὶ τούτου συνῆλθον, οἱ μὲν βάρβαροι, κραυγῇ τε πολλῇ καὶ ὠδυαῖς ἀπειλητικαῖς χρώμενοι· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι σιγῇ καὶ κόσμῳ, μέχρις οὗ ἐς ἀκοντίου βολὴν ἀφίκοντο. ἐνταῦθα δὲ ἤδη βάδην τῶν πολεμίων προσιόντων σφίσι, ἐξάφραντες ἅμα ἀπὸ συνθήματος, ἐπέδραμον αὐτοῖς ἀνὰ κράτος, καὶ ἐν μὲν τῇ προσμῖξει ῥαδίως τὴν ἀντίταξιν σφῶν διεῖρῃξαν· περισχεθέντες δὲ τῷ πλήθει, πανταχόθεν ἅμα ἐμάχοντο. καὶ ἦν ὁ ἀγωνισμὸς αὐτῶν πολύτροπος. τοῦτο μὲν γὰρ οἱ ψιλοὶ τοὺς ψιλοὺς ἀντέβαλλον, τοῦτο δὲ, οἱ ὀπλίται τοῖς ὀπλίταις ἀνθίσταντο, οἳ τε ἱππεῖς τοῖς ἱππεῦσι συνεφέροντο, καὶ πρὸς τὰ ἄρματα τῶν βαρβάρων οἱ τοξόται τῶν Ῥωμαίων ἀντηγωνίζοντο. τοὺς τε γὰρ Ῥωμαίους οἱ βάρβαροι, ῥύμῃ τοῖς ἄρμασι προσπίπτοντες, ἀνέτρεπον, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τοξευμάτων, αἷτε καὶ δίχα θωράκων μαχόμενοι, ἀνεστέλλοντο· ἱππεὺς τε πεζὸν ἀνέτρεπε, καὶ πεζὸς ἱππέα κατέβαλλε·

πρός τε τὰ ἄρματα συμφραζάμενοί τινες ἐχώρο
καὶ ἄλλοι ὑπ' αὐτῶν ἐσκεδάννυντο· τοὺς τε τοξό-
οί μὲν ὁμόσπε σφίσιν ἰόντες ἔτρεπον, οἱ δὲ πόρρω
ἐφυλάσσοντο· καὶ ταῦτα οὐ καθ' ἓν, ἀλλὰ τρι-
πάνθ' ὁμοίως ἐγένετο. ἤγωνίσαντο δὲ ἐπὶ πολὺ ὃ
τῆς αὐτῆς ἀμφοτέρω προθυμίας καὶ τόλμης.
λος δὲ ὅψε ποτε οἱ Ῥωμαῖοι ἐνίκησαν, καὶ πολλοί
μὲν ἐν τῇ μάχῃ, καὶ πρὸς ταῖς ἀμάξαις, τῇ τε ὕ-
κατεφόνευσαν, πολλοὺς δὲ καὶ ζῶντας εἶλον.
χνοὶ δ' οὖν καὶ διέφυγον, καὶ παρεσκευάζοντο
ὡς καὶ αὐθις μαχοῦμενοι. ἀποθανούσης δὲ ἐν τι-
τῷ τῆς Βουνδουίκης νόσῳ, ἐκείνην μὲν δεινῶς ἐπ-
θήσαν, καὶ πολυτελῶς ἔθαψαν· αὐτοὶ δ' ὡς
τότε ὄντως ἡττηθέντες, διεσκεδάσθησαν. καὶ τὰ
Βρεττανικὰ ἐπὶ τοσοῦτον.

13. Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ὁ Νέρων Ὀκταοῦταν
Ἀυγούσταν ἀπεπέμψατο μὲν πρότερον διὰ Σαβί-
νῃν παλλακίδα, ὕστερον δὲ καὶ ἀπέκτεινε, καὶ
τοῦ Βουδρόφου ἐναντιουμένου αὐτῷ, καὶ κωλύον-
ἀποπέμψασθαι, καὶ ποτε εἰπόντος, „Οὐκοῦν
τὴν προῖκα αὐτῇ (τουτέστι τὴν ἡγεμονίαν) ἄ-
δος.“ οὕτω γάρ πως ἐρῶμένως τῇ παρῳήσίᾳ ἐχί-
το, ὥστε ποτὲ δεύτερον ἐρωτηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ γι-
μην, περὶ ὧν ἀπεφῆγατο, εἶπεν ἄντικρυς· „
Περὶ ὧν ἂν ἄπαιξ τί εἴπω, μηκέτι μου αὐθις πύθ-
τοῦτον μὲν οὖν φαρμάκῳ διώλεσε· Τιγελλῖνον
τινα Σωφρόνιον, ἀσελγείᾳ τε καὶ μισαιφονίᾳ πάν-
τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπους ὑπεράραντα, ἐπὶ
τῶν δορυφόρων ἀρχὴν κατέστησε. [ὅς τόν τε Ι-
ρανα ἀπ' αὐτῶν προσεποιήσατο, καὶ τὸν συνάραγον

Ρουφον παρ' οὐδέν ἐτίθετο.] πρὸς τοῦτον καὶ τὸ τῆς Πυθιάδος ἀπόφθεγμα γενέσθαι λέγεται. ἐπεὶ γὰρ τῶν περὶ τὴν Ὀκταοῦϊαν ὄντων οἱ ἄγγελοι πάντες, πλὴν Πυθιάδος, συνεπέθεντο μετὰ τῆς Σαβίνης αὐτῇ, τῆς μὲν, ὅτι ἐδυστύχει, καταφρονήσαντες, τὴν δ', ὅτι ἔσχυε κολακεύοντες· μὴν δ' ἡ Πυθιάς οὔτε τι κατεψεύσατο αὐτῆς, καίπερ πικρότατα βασανισθεῖσα, καὶ τέλος ὡς ὁ Τιγελλῖνος ἄνκειτο αὐτῇ, προσέπτυσέ τε αὐτῷ, καὶ εἶπε· „Καθαρώτερον, ὦ Τιγελλῖνε, τὸ αἰδοῖον ἢ δέσποινά μου τοῦ σοῦ στόματος ἔχει.“

14. Ὁ δὲ δὴ Νέρων καὶ γέλωτα καὶ σκώμματα τὰ τῶν συγγενῶν κακὰ ἐποιεῖτο. τὸν γοῦν Πλαῦτον ἀποκτείνας, ἔπειτα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ προσερχθεῖσάν οἱ ἰδὼν, „Οὐκ ἦδεν, ἔφη, ὅτι μεγάλην ῥῖνα εἶχεν.“ ὥσπερ φεισάμενος ἂν αὐτοῦ, εἰ τοῦτο προὔπιστατο. πάντα δὲ ὡς εἰπεῖν τὸν βίον ἐν καπηλικῇ διαίτῃ ποιούμενος, ἀπέπιπε τοῖς ἄλλοις μηδὲν ἐφθόν ἐν καπηλείῳ, πλὴν λαχάνων καὶ ἔτνους, πιπράσκειν. τὸν δὲ Πάλλαντα διεχρήσατο, ὅτι καὶ πλοῦτον πολὺν ἐκέκτητο, ὥστε καὶ ἐς μυριάς μυριάδας αὐτὸν ἀριθμεῖσθαι· καὶ δυσκολία τρόπων πολλῇ ἐχρήτο, ὥστε μήτε τοῖς οἰκέταις μήτε τοῖς ἐξελευθέροις διαλέγεσθαι τι, ἀλλ' ἐς γραμματεῖα πάνθ' ὅσα ἐβούλετο καὶ προσέτασσε σφίσιν, ἐςγράφειν.

15. Τοσαύτη δ' ἦν ἡ τοῦ Νέρωνος ἀκολασία, ὥστε καὶ ἄρματα δημοσίᾳ ἤλανε. καὶ ποτε θηρία ἀποκτείνας, ὕδωρ τε εὐθύς ἐς τὸ θέατρον ἐπέχευσε, καὶ ναυμαχίαν ἐπετέλεσε· καὶ μετὰ τοῦτο.

τὸ ὕδωρ ἀφείς, μονομαχίαν ἐπιδιέθηκε. καὶ τέλος εἰσαγαγὼν αὐτὸ αὖθις, δεῖπνον δημοσίᾳ πολυτελές ἐδείπνησεν. ἐστιάτωρ μὲν ὁ Τιγελλῖνος ἀποδέδεικτο. καὶ παρασκευὴ πᾶσα πολλή ἐπεπόριστο. ἐσκευάσθη δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἐν μὲν τῷ μέσῳ, καὶ ἐπὶ τῷ ὕδατι τὰ τε σκεύη τὰ οἰνηρὰ τὰ ξύλινα τὰ μεγάλα προκαθεῖτο, καὶ ἐπ' αὐτῶν σανίδες ἐπεπήγασαν. περίξ δὲ περὶ αὐτὸ καπηλεῖα καὶ οἰκήματα ἐπεποιήτο· ὥστε τὸν Νέρωνα καὶ τὸν Τιγελλῖνον τοὺς τε συσσίτους αὐτῶν, τὸ μέσον ἔχοντας, ἐπὶ τε ταπήτων πορφυρῶν καὶ ἐπὶ στρωμάτων ἀπαλῶν ἐπευωχεῖσθαι, τοὺς δὲ δὴ ἄλλους πάντας ἐν τοῖς καπηλείοις εὐθυμεῖσθαι. ἔς τε τὰ πορνεῖα εἰσῆσαν, καὶ συνεγίνοντο πάσαις ἀναιδὴν ἀπλῶς ταῖς ἐνταῦθα καθημέναις. ἦσαν δὲ αἱ τε περικαλλέσταται καὶ ἐκφανέσταται δοῦλαι τε καὶ ἐλεύθεραι, ἐταῖραι, παρθένοι, γαμεταὶ τινων, οὐχ ὅπως δημότιδες, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ εὐγενέσταται καὶ κόραι, καὶ γυναῖκες. καὶ ἦν ἐξουσία παντὶ τῷ βουλομένῳ σχεῖν ἢν ᾗθελεν. οὐ γὰρ ἐξῆν αὐταῖς οὐδ' ἓνα ἀπαρνήσασθαι· ὥστε, οἷα συρφετώδης ὄμιλος, ἀπλήστως τε καὶ ἅμα ἔπινον, καὶ ἀσελγῶς ὕβριζον· καὶ τις καὶ δοῦλος τῇ δεσποίνῃ, παρόντος τοῦ δεσπύτου, καὶ μονομάχος εὐγενεῖ κόρῃ, ὀρῶντος τοῦ πατρὸς, συνεγίνοντο. ὠθισμοὶ τε καὶ πληγαὶ καὶ θόρυβοι, τοῦτο μὲν, ἀπ' αὐτῶν τῶν ἐσιόντων, τοῦτο δὲ, καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν περιεστηκότων, αἰσχροὶ συνάβαινον. καὶ ἄνδρες τε ἐκ τούτων συχνοὶ ἐφθάρησαν, καὶ γυναῖκες, αἱ μὲν ἀποπνιγεῖσαι, αἱ δὲ διαρπαγεῖσαι. [καὶ γὰρ καὶ ἐκ τῶν συναχθέντων ἐς τὸ Ἀντιον πολλῶν

ἀπολομένων ὁ Νέρων ἐν ἑορτῆς μέρει τοῦτο ἐποίητο.]

16. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεθύμησεν (ὅπερ που αἰεὶ πύχετο) τὴν τε πόλιν ὅλην καὶ τὴν βασιλείαν ζῶν ἀναλῶσαι. τὸν γοῦν Πρίαμον καὶ αὐτὸς θανατοῦς ἐμακάρισεν, ὅτι καὶ τὴν πατρίδα αἶμα καὶ τὴν ἀρχὴν ἀπολομένας εἶδεν. λάθρα γάρ τινας, ὥς καὶ μεθύοντας, ἢ καὶ κακουργοῦντάς τι ἄλλως, διαπέμπων, τὸ μὲν πρῶτον, ἐν που καὶ δύο καὶ πλείονα, ἅλλα ἄλλοθι ὑπεμπέμπρα, ὥστε τοὺς ἀνθρώπους ἐν παντὶ ἀπορίας γενέσθαι, μήτ' ἀρχὴν τοῦ κακοῦ ἐξευρεῖν, μήτε τέλος ἐπαγαγεῖν δυναμένους, ἀλλὰ πολλὰ μὲν ὀρῶντας, πολλὰ δὲ ἀκούοντας ἄτοκα. οὔτε γὰρ θεύσασθαι ἄλλο τι ἦν ἢ πυρὰ πολλὰ, ὥσπερ ἐν στρατοπέδῳ· οὔτε ἀκοῦσαι λεγόντων τινῶν, ἢ ὅτι „τὸ καὶ τὸ καίεται· ποῦ; πῶς; ὑπὸ τίνος; βοηθεῖτε.“ Θόρυβός τε οὖν ἐξαίσιος πανταχοῦ πάντας κατελάμβανε, καὶ διέτρεχον, οἱ μὲν, τῇ, οἱ δὲ, τῇ, ὥσπερ ἔμπληκτοι. καὶ ἄλλοις τινὲς ἐπαμύνοντες, ἐπυνθάνοντο τὰ οἴκοι καιόμενα. καὶ ἕτεροι πρὶν καὶ ἀκοῦσαι ὅτι τῶν σφετέρων τὲ ἐμπέπρησται, ἐμάνθανον ὅτι ἀπόλωλεν. οἱ τε ἐκ τῶν οἰκίων ἐς τοὺς στενωποὺς ἐξέτρεχον, ὥς καὶ ἔξωθεν αὐταῖς βοηθήσοντες, καὶ οἱ ἐκ τῶν ὁδῶν εἴσω ἐσέθειον, ὥς καὶ ἔνδον τι ἀνύσοντες. καὶ ἦν ἡ τε κραυγὴ καὶ ὁλολυγὴ παίδων ὁμοῦ, γυναικῶν, ἀνδρῶν, γερόντων, ἄπλετος, ὥστε μήτε συνιδεῖν μήτε συνεῖναι τι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς κραυγῆς δύνασθαι. καὶ διὰ ταῦθ' ὄρα ἦν τινας ἀφώνους ἐστῶτας, ὥσπερ ἐκρούς ὄντας. καὶ τοῦτω πολλοὶ μὲν καὶ

τὰ σφετέρη ἐκκομιζόμενοι, πολλοὶ δὲ καὶ τὰ ἄλλοτρία ἄρπάζοντες, ἀλλήλοις τε ἐνεπλάζοντο, καὶ περ τοῖς σκεύεσιν ἐσφάλλοντο. καὶ οὔτε προῖέναι ποιοῦν οὔθ' ἐστάναι εἶχον, ἀλλ' ὥθουν, ὥθουντο· ἀνέτρεον, ἀνετρέποντο· καὶ συχνοὶ μὲν ἀπεπνίγοντο, συχνοὶ δὲ συνετρίβοντο, ὥστε σφίσι μηδὲν ὅ, τι τῷ δυναμένων ἀνθρώποις ἐν τῷ τοιούτῳ πάθει κακῶι συμβῆναι, μὴ συνενεχθῆναι. οὐδὲ γὰρ οὔτ' ἀποφυγεῖν που ῥαδίως ἠδύναντο· καὶ ἐκ τοῦ παρόντος τι περὶ σῶσθαι, εἰς ἕτερον ἐμπεισὼν ἐφθείρετο.

17. Καὶ ταῦτα οὐκ ἐν μιᾷ μόνον, ἀλλ' ἐπὶ πλείους καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας ὁμοίως ἐγένετο. καὶ πολλοὶ μὲν οἴκοι ἔρημοι τοῦ βοηθήσοντος σφίσι ἀπώλοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐπικουρούμενων προσκατεπρήσθησαν. οἱ γὰρ στρατιῶται, οἳ τε ἄλλοι, καὶ οἱ νυκτοφύλακες, πρὸς τὰς ἄρπαγὰς ἀφορῶντες, οὐχ ὅσον οὐ κατεσβέννυσάν τινα, ἀλλὰ καὶ προσεξέκαλον. τοιούτων δὲ δὴ ἄλλων ἄλλοθι συμβαινόντων, ὑπέλαβε ποτε τὸ πῦρ ἄνεμος, καὶ ἐπὶ τοῖς λοιπὰ ὁμοῦ πάντα ἤγαγεν· ὥστε σκευῶν μὲν περὶ τὰ οἰκιῶν μηδὲνα μηδὲν ἔτι φροντίσαι, πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἐστῶτάς που ἐν ἀσφαλεῖ τινι ὁρᾶν ὥσπερ νήσους τινὰς καὶ πόλεις ἅμα πολλὰς φλεγόμενας· καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς σφετέροις μηδὲν ἔτι λυπεῖσθαι, τὰ δὲ δημόσιον ὀδυρομένους, ἀναμιμνήσκεσθαι ὅτι καὶ πρότερόν ποτε οὕτως ὑπὸ τῶν Γαλατῶν τὸ πλεῖον τῆς πόλεως διεφθάρη.

18. Πάντων δὲ δὴ τῶν ἄλλων οὕτω διακειμένων, καὶ πολλῶν καὶ ἐς αὐτὸ τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ πάθους ἐμπηδόντων, ὁ Νέρων ἔς τε τὸ ἄκρον τοῦ πα-

λατίου (ὅθεν μάλιστα σύνοπτα τὰ πολλὰ τῶν καιομένων ἦν) ἀνῆλθε, καὶ τὴν σκευὴν τὴν κιθαρωδικὴν λαβὼν, ἤσεν ἄλωσιν, ὡς μὲν αὐτὸς ἔλεγεν, Ἰλίον, ὡς δὲ ἐωρᾶτο, Ῥώμης. τοιοῦτω μὲν δὴ πάθει τότε ἡ πόλις ἐχρήσατο, οἷω οὔτε πρότερόν ποτε, οὔθ' ὕστερον, πλὴν τοῦ Γαλατικοῦ. τό, τε γὰρ Παλατῖνον ὄρος σύμπαν, καὶ τὸ θέατρον τοῦ Τιύρου, τῆς τε λοιπῆς πόλεως τὰ δύο που μέρη ἐκαύθη· καὶ ἄνθρωποι ἀναρίθμητοι διεφθάρησαν. ὁ μέντοι δῆμος οὐκ ἔστιν ὅτε οὐ κατὰ τοῦ Νέρωνος ἤρῃτο, τὸ μὲν ὄνομα αὐτοῦ μὴ ὑπολέγων, ἄλλως δὲ δὴ τοῖς τὴν πόλιν ἐμπρήσασι καταρῶμενοι, καὶ μάλισθ' ὅτι αὐτοὺς ἡ μνήμη τοῦ λογίου τοῦ κατὰ τὸν Τιβερίον ποτε ἁσθέντος ἐθορύβει. ἦν δὲ τοῦτο·

Τρὶς δὲ τριηκοσίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν,

Ῥωμαίους ἔμφυλος ὀλεῖ στάσις.

ἔπειδ' ἂν τε ὁ Νέρων, παραμυθούμενος αὐτοὺς, οὐ θαμοῦ ταῦτα τὰ ἔπη εὐρασθαι ἔλεγε, μεταβαλόντες ἕτερον λόγιον, ὡς καὶ Σιβύλλειον ὄντως ὄν, ἤδον. ἔστι δὲ τοῦτο,

Ἐσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος ἡγεμονεύσει.

καὶ ἔρχεν οὕτως, εἴτε καὶ ὡς ἀληθῶς θεομαντεία τινὲς προλεχθέν, εἴτε καὶ τότε ὑπὸ τοῦ ὀμίλου πρὸς τὰ παρόντα θειασθέν. τελευταῖος γὰρ τῶν Ἰουλίων τῶν ἀπὸ Αἰνείου γενομένων ἑμονάρχησε. χρήματα δὲ ὁ Νέρων παμπληθῆ καὶ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν καὶ παρὰ τῶν δῆμων, τὰ μὲν βίᾳ ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ ἐμπρησμοῦ, τὰ δὲ παρ' ἐκόντων δῆθεν ἡργυρολόγησε, καὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτῶν τὸ σιτηρέσιον παρὰ

FORIAE ROMANAE

αὐτῷ ταῦτα, ἀγγελία ἐξ Ἀρμε-
 τῇ νίκη αὐθις ἦλθεν. ὁ γὰρ
 στήσας τε τὰ στρατιωτικὰ ἐσκε-
 πς ἡμελημένα, τὸν τε Οὐολόγα-
 ν Πάρθων, καὶ τὸν Τηριδάτην
 γούμενον, καὶ ἀγγελθεῖς μόνον,
 α γὰρ δὴ τοῖς πρώτοις Ῥωμαίων,
 χμπρός, ἢ τῷ σώματι ἰσχυρός, ἀλ-
 ρτίφρων ἦν· καὶ πολὺ μὲν τὸ ἀν-
 αὶ τὸ δίκαιον τό, τε πιστὸν ἐς πάν-
 οὺς καὶ τοὺς πολεμίους εἶχεν. ὑφ'
 ν ἐπὶ τὸν πόλεμον αὐτὸν ἀνθ' ἐαν-
 κὲ δύναμιν αὐτῷ ὅσῃν ἄλλω οὐδενί
 ας ὁμοίως καὶ τοὺς βαρβάρους αὐ-
 κ, καὶ αὐτῷ μὴ ἐπαναστήσεσθαι.
 ον τούτων ἐψεύσθη. τοὺς μέντοι
 υς καθ' ἐν τοῦτο μόνον ὁ Κορβού-
 τὴν πρὸς τὸν Νέρωνα πίστιν ἐτί-
 ρ αὐτὸν αὐτοκράτορα ἀντ' ἐκείνου
 ὕστε καὶ κακὸν τὸ μέρος τοῦτο μό-
 νον.

ὅν ὁ Κορβούλων ἀκονιτὲ τι Ἄρτι
 πόλιν κατέσκαψε. πράξας δὲ τοῦτι
 ερτα ἤλασε, πάσης μὲν τῆς τῶν
 ῥας φειδόμενος, πάντα δὲ τὰ τῶν
 ῥθῶν· καὶ ἔλαβε καὶ ἐκεῖνα ἐ-
 ἵπραξε λαμπρὰ καὶ ἐπίδοξα. ἐφ'
 σον, καίτοι φοβερόν ὄντα, ἐς ἃ
 ς τῷ Ῥωμαίων ἀξιώματι ὑπηγά-
 ἐν ἀκρίσας. ὥς τὴν Ἀουενλίαν

ἄλλοις διένειμε, καὶ τὴν Ἀδιαβηνὴν ὑπὸ τοῦ Τι-
 ἴνου πορθουμένην· αὐτὸς μὲν ὥς ἐς τὴν Συρίαν
 τὸν Κορβούλωνα στρατεύσων ἡτοιμάζετο, τὸν δὲ
 τὴν Ἀδιαβηνῶν βασιλέα Μονόβαζον, καὶ Μοναίσην
 Πάρθον, ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἔπεμψεν. οὗτοι δὲ τὸν Τι-
 γράνην ἐς τὰ Τιγρανόκερτα καθείρξαν. καὶ ἐπεὶ ἐν
 τῇ προσεδρείαᾳ οὐδὲν αὐτὸν ἐλύπουν, ἀλλὰ καὶ ὁσά-
 κισ προσμιξείαν οἱ, ἀπεκρούοντο καὶ ὑπ' ἐκείνου, καὶ
 ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, τῶν συνόντων αὐτῷ, καὶ ὁ Κορ-
 βούλων ἀκριβῆ φρουρὰν τῆς Συρίας ἐποίησατο· ἐγνω-
 σιμάχησε, καὶ τὴν παρασκευὴν ἀφῆκε. καὶ πέμψας
 πρὸς τὸν Κορβούλωνα, ἀνοχῆς ἔτυχεν, ἐπὶ τῷ πρὸς τε
 τὸν Νέρωνα αὐθις πρεσβεύσασθαι, καὶ τὴν πολιορ-
 κίαν λύσαι, καὶ τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἐξα-
 γαγεῖν. Νέρων δὲ ἐκείνῳ μὲν οὐδὲ τότε, οὐδὲ ταχὺ,
 οὐδὲ σαφές οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Λούκιον δὲ Σένιον
 Παῖτον ἐς τὴν Καππαδοκίαν, ὅπως μηδὲν περὶ τὴν
 Ἀρμενίαν νεοχμωθῇ, ἀπέστειλεν.]

21. [Ὁ δὲ Οὐολόγαισος τοῖς Τιγρανοκέργοις προσ-
 ἔμιξε, καὶ τὸν Παῖτον ἐπιβοηθήσαντα σφίσιν ἀπεώ-
 σατο· φεύγοντα δὲ αὐτὸν ἐπιδιώξας, τὴν τε ἐπὶ τοῦ
 Ταύρου καταλειφθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ φρουρὰν ἐξέκοψε,
 καὶ ἐκείνον ἐς Ῥάνδειαν, πρὸς τῷ Ἀρσανίᾳ ποταμῷ
 οὔσαν, κατέκλεισε. καὶ ἂν ἀπανέστη μηδὲν περὰνας,
 (μήτε γὰρ πελάσαι πῃ τῷ ἐρύματι, ἅτε χωρὶς ὀπλι-
 τῶν ὦν, ἐδύνατο, μήτε τῆς τροφῆς, ἄλλως τε καὶ πλή-
 θει πολλῇ, ἄνευ παρασκευῆς σιτίων ἀφιγμένος, εὐ-
 πόρει) εἰ μὴ ὁ Παῖτος τὴν τε τοξείαν αὐτοῦ, καὶ ἐς
 αὐτὸ τὸ στρατόπεδον ἀφικνουμένην, καὶ τὴν ἵππον
 πανταχοῦ φαινομένην δείσας, λόγους τε ὑπὲρ σπον-

δῶν αὐτῷ ἔπεμψε, καὶ ὁμολόγησε, καὶ ὤμωσεν αὐτός τε τὴν Ἀρμενίαν ἅπασαν ἐκλείπειν, καὶ τὸν Νέρωνα τῷ Τηριδάτῃ αὐτὴν δώσειν. ἀγαπήσας γὰρ ἐπὶ τοῦ τοῖς ὁ Πάρθος, ὥς καὶ τὴν χώραν ἀπονητὶ ληψόμενος, καὶ εὐεργεσίαν ἐς τοὺς Ῥωμαίους μεγάλην καταθροσόμενος, καὶ ἅμα καὶ τὸν Κορβούλωνα, ὃν ὁ Παῖτος πρὶν περιστοιχισθῆναι μετεπέμπετο, πλησιάζειν πυθόμενος, ἀφῆκεν αὐτοὺς προδιομολογησάμενος, ἵνα τὸν ποταμὸν αὐτῷ Ἀρσανίαν ζεύξωσιν· οὐχ' ὅτι γεφύρας ἐδεῖτο, (πεζῇ γὰρ αὐτὸν διεληλύθει) ἀλλ' ἵνα ἐνδείξεται σφίσι, ὅτι κρείττων αὐτῶν ἦν. ἀμέλει οὐδὲ τότε διὰ τοῦ ζεύγματος ἀνεχώρησεν, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐπ' ἐλέφαντος, οἱ δὲ ἄλλοι ὥσπερ καὶ πρότερον.

22. Ἄρτι τε ἡ ὁμολογία ἐγγόνει, καὶ ὁ Κορβούλων ἀμηχάνῳ ταίχει πρὸς τὸν Εὐφράτην ἐλθὼν, ἐνταῦθ' ὑπέμεινεν. ὅτε δ' οὖν συνέγγυντο ἅλλήλοισι, πλεῖστον ἂν τις τὸ διάφορον τῶν στρατοπέδων καὶ τῶν στρατηγῶν, τῶν μὲν χαιρόντων τε καὶ λαμπρυνομένων ἐπὶ τῇ σπουδῇ, τῶν δὲ λυπουμένων τε καὶ αἰσχυνομένων ἐπὶ τῇ συνθήκῃ, κατενόησεν. ὁ δὲ Οὐολόγαισος Μοναίσην πρὸς Κορβούλωνα πέμψας, ἡξίωσεν αὐτὸν τὸ ἔρυμα τὸ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ἐκλιπεῖν. καὶ διελέχθησαν ἐκεῖνοι πολλὰ ἅλλήλοισι ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ Εὐφράτου γεφύρᾳ, τὸ μέσον αὐτῆς λύσαντες. ὑποσχομένου δὲ τοῦ Κορβούλωνος ἀπαλλαγῆσεσθαι ἐκ τῆς χώρας, ἂν καὶ ὁ Πάρθος τὴν Ἀρμενίαν ἐκλείπῃ, ἐκάτερον ἐγένετο· μέχρι οὗ ὁ Νέρων τὰ πραχθέντα πυθόμενος, καὶ τοῖς πρέσβεσι τοῦ Οὐολογαίσου, οὓς αὐτὸς ἔπεμψε, χρηματίσας, τούτοις μὲν ἀπεκρίνατο, τὴν Ἀρμενίαν δώσειν τῷ Τηριδάτῃ,

ἰς τὴν Ῥώμην ἀνέλθῃ· τὸν δὲ δὴ Παῖτον τῆς ἄρ-
παύσας, τοὺς τε στρατιώτας τοὺς σὺν αὐτῷ γε-
ένους ἄλλοσέ ποι πέμψας, τὸν Κορβούλωνα αὐ-
τῷ κατ' αὐτῶν πολέμῳ προσέταξεν. ἐβουλεύσατο
γὰρ αὐτὸς συστρατεῦσαι· ἐπεὶ δὲ θύων ἔπεισεν,
ἐτόλμησεν ἐξορμῆσαι, ἀλλὰ κατὰ τὴν χώραν
ἦεν.]

23. [Ὁ οὖν Κορβούλων ἐν μὲν τῷ φανερῷ τὸν
Ὀυολόγαισον πόλεμον παρεσκευάζετο, καὶ πέμ-
-κατοντάρχην, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι τῆς
ας· ἰδίᾳ δὲ συνεβούλευέν οἱ, τὸν ἀδελφὸν ἐς τὴν
ιην πέμψαι, καὶ ἔπεισεν, ἐπειδὴ κρείττων αὐτοῦ
ἵνα μάμει ἐδύκει εἶναι. συνῆλθον οὖν ἐν αὐτῇ τῇ
δεῖᾳ, ὅ, τε Κορβούλων καὶ ὁ Τηριδάτης. τοῦτο
τὸ χωρίον ἀμφοτέροις ἤρεσε· τῷ μὲν, ὅτι ἀπο-
όντες ἐς αὐτὸ τοὺς Ῥωμαίους, ὑποσπόνδους ἀφῆ-
, πρὸς ἐνδείξιν ὧν εὐεργέτηντο· τῷ δὲ, ὅτι τὴν
κλειαν τὴν ἐν αὐτῷ πρότερον συμβῆσαν σφίσιν
τρίψεσθαι ἔμελλον. οὐδὲ γὰρ ἀπλῶς λόγους τι-
έποιήσαντο, ἀλλὰ καὶ βῆμα ὑψηλὸν ἠγέρθη, καὶ
κῦτοῦ εἰκόνας τοῦ Νέρωνος ἐστάθησαν· ὅ, τε Τη-
ίτης πολλῶν μὲν Ἀρμενίων, πολλῶν δὲ Πάρθων
Ῥωμαίων παρόντων προσῆλθέ τε αὐταῖς, καὶ
σεκύνησε· θύσας τε καὶ ἐπευφημίας, τὸ διαδή-
ἀπὸ τε τῆς κεφαλῆς ἀφεῖλε, καὶ παρέθηκεν αὐ-
· καὶ ὁ Μονόβαζος καὶ Ουολόγαισος πρὸς τὸν
βούλωνα ἦλθον, καὶ δμήρους αὐτῷ ἔδωκαν. καὶ
τούτοις ὁ Νέρων αὐτοκράτωρ τε πολλάκις ἐπε-
θη, καὶ τὰ ἐπινίκια ἔπεμψε παρὰ τὸ νομισμέ-
.] Κορβούλων μὲν οὖν, καίτοι καὶ ἰσχὺν μεγάλην

καὶ δόξαν οὐκ ἐλαχίστην ἔχων, καὶ δυνηθεὶς ἂν ῥᾶ-
στα καὶ αὐτοκράτωρ (ἅτε καὶ τῶν ἀνθρώπων τῷ τε
Νέρωνι δεινῶς ἀχθομένων, καὶ ἐκεῖνον ἐς πάντα δὴ
πάντων θαυμαζόντων), ἀποδειχθῆναι, οὔτε ἐνεωτέ-
ρισέ τι, οὔτε ἡτιάθη. [τά τε γὰρ ἄλλα ἔτι καὶ μᾶλ-
λον ἐμετρίαζε, καὶ τὸν γαμβρὸν, Ἄννιον ὑποσιρατι-
γούνητά οἱ ἐς τὴν Ῥώμην, πρόφασιν μὲν, ὥς τὸν Τη-
ριδάτην ἀνάξοντα, τὸ δ' ἄληθές, ἐφ' ὁμηρεῖα τῷ Νέ-
ρωνι ἐκὼν ἔπεμψεν. οὕτω γὰρ πού ἐπεπίστευτο μη-
δὲν νεοχμώσειν, ὥστε καὶ τὸν γαμβρὸν, καὶ πρὶν
στρατηγῆσαι, τὴν ὑπατον λαβεῖν.]

24. Ὁ δὲ δὴ Σενέκας καὶ ὁ Ροῦφος ὁ ἑπαρχος,
ἄλλοι τε τινες τῶν ἐπιφανῶν, ἐπεβούλευσαν τῷ Νέ-
ρωνι. οὔτε γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην, οὔτε τὴν ἀσελ-
γειαν, οὔτε τὴν ὁμότητα αὐτοῦ ἔτι φέρειν ἠδύναντο.
αὐτοὶ τε οὖν ἅμα τῶν κακῶν τούτων ἀπαλλαγῆναι,
κτεκεῖνον ἐλευθερῶσαι ἠθέλησαν, ὥσπερ ἀντικρυς
Σουλπίκιός τε Ἄπρος ἐκατόνταρχος καὶ Σούβιος
Φλάβιος χιλιάρχος, ἐκ τῶν σωματοφυλάκων ὄντες,
καὶ πρὸς αὐτὴν τὸν Νέρωνα ὁμολόγησαν. ἐκεῖνός τε
γὰρ ἐρωτηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιθέσεως,
εἶπεν ὅτι, „Ἄλλως σοι βοηθῆσαι οὐκ ἠδυνάμην.“
καὶ ὁ Φλάβιος, „Καὶ ἐφίλησά σε, εἶπε, παντὸς μᾶλ-
λον, καὶ ἐμίσησα· ἐφίλησα μὲν, ἐλπίσας ἀγαθὸν αὐ-
τοκράτορα ἔσεσθαι· ἐμίσησα δὲ, ὅτι τὰ καὶ τὰ ποι-
εῖς. οὔτε γὰρ ἀρματηλάτῃ οὔτε κιθαρωδῷ δουλεύειν
δύναμαι.“ μηνύσεως οὖν γενομένης, οὗτοί τε ἐκολά-
σθησαν, καὶ ἄλλῃ δι' αὐτοὺς πολλοί. πᾶν γὰρ ὁ, τι
τις ἐγκαλέσαι τῷ ἐκ περιχαρίας καὶ λύπης, ῥημάτων
τε καὶ νευμάτων, οἷός τε ἦν, καὶ ἐπιφέρετο καὶ ἐπι-

σταύετο· οὐδ' ἔστιν, ὃ, τι τῶν ἐγκλημάτων, εἰ καὶ ἐπέπλαστο, ἀπιστεῖσθαι διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν τοῦ Νέρωνος ἔργων ἠδύνατο. καὶ διὰ τοῦτ' ἐς τὰ μάλιστα οἱ τε φίλοι οἱ πονηροὶ καὶ οἰκείται τινῶν ἦνθησαν. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλοτριούς τοὺς τε ἐχθρούς ὑποπτέοντες, ἐφυλάσσοντο, πρὸς δὲ δὴ τοὺς συνόντας καὶ ἄκοντες ἐγυμνοῦντο.

25. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων τῶν ἀπολωλότων πολὺ ἔργον εἶπεῖν· ὁ δὲ δὴ Σεnéκας ἠθέλησε μὲν καὶ τὴν γυναῖκα Παυλίαν ἀποκτεῖναι, λέγων πεπεικέναι αὐτὴν τοῦ τε θανάτου καταφρονῆσαι, καὶ τῆς σὺν αὐτῷ μεταλλαγῆς ἐπιθυμῆσαι· καὶ ἔσχισε καὶ τὰς ἐκεῖνου φλέβας, δυσθανατήσας δὲ δὴ, καὶ πρὸς τὸν Ὀλεθρον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐπειχθεῖς, προαπηλλύγη αὐτῆς, καὶ οὕτως ἡ Παυλίνα περιεγένετο. οὐ μέντοι πρότερον ἑαυτῆς ἤψατο, πρὶν τό, τε βιβλίον ὃ σὺν ἔγραφεν, ἐπανορθῶσαι, καὶ τᾶλλα (ἐδεδίει γὰρ μὴ καὶ ἐς τὸν Νέρωνα ἐλθόντα φθαρῇ) παρακαταθέσθαι τισί. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐτελεύτησε, καίπερ τὴν τε συνουσίαν τὴν πρὸς αὐτόν, ὥς καὶ ἀσθενῶν, προῖέμενος, καὶ πᾶσαν αὐτῷ τὴν οὐσίαν ἐπὶ τῇ τῶν οἰκοδομουμένων προφάσει κεχαρισμένος· καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὕστερον ἐπαπώλοντο.

26. Ὁ δὲ δὴ Θρασέας καὶ ὁ Σωρανὸς, καὶ γένους καὶ πλούτου, τῆς τε συμπάσης ἀρετῆς τὰ πρῶτα ἀνήκοντες, ἐπιβουλῆς μὲν αἰτίαν οὐκ ἔσχον, ἀπέθανον δὲ καὶ αὐτοὶ ποτε, ὅτι τοιοῦτοι ἦσαν. καὶ τοῦ γε Σωρανοῦ Πούπλιος Ἐγνάτιος Κέλωρ φιλόσοφος κατεψευδομαρτύρησε. δύο γὰρ ἀνδρῶν συνόντων αὐτῷ, Κασπίου τε Ἀσκληπιοδότου Νικαέως, καὶ ἐκείνου

Βηρυτίου, ὁ μὲν Ἀσκληπιόδοτος οὐχ ὅπως κατεῖπε τι αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸνναντίον καλοκαγαθίαν οἱ προσεμαρτύρησε· καὶ διὰ τοῦτο τότε μὲν ἔφυγεν, ἵστερον δὲ ἐπὶ Γάλβου κατήχθη. ὁ δὲ δὴ Πούπλιος ἐπὶ μὲν τῇ συκοφαντίᾳ καὶ χρήματα καὶ τιμὰς ἔλαβε, καθάπερ οἱ ἄλλοι οἱ τοιοῦτόν τι ποιήσαντες, μετὰ δὲ τοῦτο ἐξωρίσθη. Σωρανὸς μὲν οὖν, ὥς καὶ μαγεύματί τινι διὰ τῆς θυγατρὸς κεχρημένος, ἐπειδὴ νοσήσαντος αὐτοῦ θυσίαν τινὰ ἐθύσαντο, ἐσφάγη· Θρασείας δὲ, ὅτι οὔτε ἐς τὸ βουλευτήριον συνεχῶς, ὥς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖς ψηφιοζομένοις, ἀπήντα, οὔτ' ἤκουσέ ποτε αὐτοῦ κιθαρωδοῦντος, οὔτε ἔθυσσε τῇ ἱερᾷ αὐτοῦ φωνῇ, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, οὔτε ἐπεδείξατο οὐδέν· καίτοι ἐν Παταβίῳ τῇ πατρίδι τραγωδίαν κατὰ τι πάτριον ἐν ἑορτῇ τινι τριακονταετηρίδι ὑποκρινάμενος. ἐντεμὼν οὖν τὴν φλέβα, ἀνέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἔφη, „Σοὶ τοῦτο τὸ αἷμα, ὦ Ζεῦ Ἐλευθέριε, σπένδω.“

27. Καὶ τί ἂν τις θαυμάσοι εἰ τοιαῦτα αὐτὸν ἐπῆχθη, ὅποτε τις, ὅτι πρὸς τῇ ἀγορᾷ ᾧκει, καὶ ἐργαστήρια ἐξεμίσθου, ἢ καὶ φίλους τινὰς εἰς αὐτὰ ὑπεδέχτο· καὶ ἄλλος, ὅτι τοῦ Κασσίου τοῦ τὸν Καίσαρα ἀποκτείναντος εἰκόνα εἶχε, καὶ ἐκρίθησαν καὶ ἐφονεύθησαν. [Ἰούνιος δὲ Τορκουάτος, ἀπόγονος τοῦ Αὐγούστου ὢν, θαυμαστικῶς δὴ τινι ἐγκλήματι παρεδόθη. ἐπειδὴ γὰρ ἀσωτότερον τῇ οὐσίᾳ, εἴτε ἐκ φύσεως, εἴτε καὶ ἐξ ἐπιτηδεύσεως, ὅπως μὴ πάνυ πλουτοίῃ, κατεχρήσατο, τῶν τε ἀλλοτρίων αὐτὸν ἐπιθυμεῖν, ἅτε καὶ πολλῶν δεόμενον, ὁ Νέρων ἔφη,

συκοφαντηθῆναι εποίησεν.] ἄξιον δὲ μνησθῆναι καὶ γυναικὸς τινος Ἐπιχάριτος. αὕτη γὰρ ἔν τε τῇ συνωμοσίᾳ ἐξετασθεῖσα, καὶ πᾶσαν αὐτὴν ἀκριβῶς πιστευθεῖσα, οὐδὲν τοπαράπαν, καίπερ πολλάκις ὑπὸ τῆς Τιγελλίνου δεινότητος βασανισθεῖσα, ἐξέφηνε. τί δ' ἂν τις καταλέγοι, ὅσα ἐπὶ τῇ ἐπιβουλῇ ταύτῃ ἢ τοῖς δορυφόροις ἐδόθη, ἢ τῷ τε Νέρωνι καὶ τοῖς αὐτοῦ φίλοις ὑπέρογκα ἐψηφίσθη; Ροῦφος μέντοι Μουσώνιος ὁ φιλόσοφος ἐπὶ τούτοις ἐφυγαδεύθη· καὶ ἡ Σαβίνη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος τότε ἀπέθανε. κυούση γὰρ αὐτῇ λιῖξ, εἴτε ἐκὼν εἴτε ἄκων, ἐνέθορεν.

28. Ἡ δὲ δὴ Σαβίνη αὕτη οὕτως ὑπερετρώφησεν, (ἐκ γὰρ τῶν βραχυτάτων πᾶν δηλωθήσεται) ὥστε τὰς τε ἡμιόλους τὰς ἀγούσας αὐτὴν ἐπὶ χρυσά σπαρτιάς ὑποδεῖσθαι, καὶ ὄνους πεντακοσίας ἀρτιτόκους καὶ ἡμέραν ἀμέλγεσθαι, ἔν τῳ γάλακτι αὐτῶν λούηται. τὴν τε γὰρ ὥραν καὶ τὴν λαμπρότητα τοῦ σώματος λαμπρῶς ἐσπουδάκει, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ εὐπρεπῇ ποτε αὐτὴν ἐν κατύπτρῳ ἰδοῦσα, ἠὔξατο τελευτῆσαι πρὶν παρηβῆσαι. καὶ οὕτως γε αὐτὴν ὁ Νέρων ἐπόθησεν, ὥστε [μετὰ θάνατον αὐτῆς, τὰ μὲν πρῶτα, γυναικῶς τινα προσφερῇ οἱ μαθὼν οὖσαν, μετεπέμψατο καὶ ἔσχεν· ἔπειτα] καὶ παῖδα ἀπελεύθερον, ὃν Σπόρον ὠνόμαζεν, ἐκτεμῶν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς τῇ Σαβίνῃ προσεῴκει, τὰ τε ἄλλα ὥς γυναικὶ αὐτῷ ἐχρῆτο, καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ ἔγνημεν αὐτόν, καίπερ Πυθαγόρα τινὲ ἐξελευθέρῳ γεγαμημένος· καὶ προῖκα αὐτῷ κατὰ συγγραφὴν ἔνειμε, καὶ τοὺς γάμους σφῶν δημοσίᾳ οἱ τε ἄλλοι καὶ αὐτοὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐώρτασαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένε-

το. τότε δὲ πολλοὶ μὲν, ὥσπερ εἶπον, ἐθάρτυσαν, πολλοὶ δὲ καὶ, μεγάλων χρημάτων τῶν παρὰ τοῦ Τιγελλίνου ἐκπριάμενο·

29. Ὁ δὲ Νέρων ἄλλα τε ποιε καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ θεάτρου δῆμῳ τινὶ θεᾷ κατέβη, καὶ ἑαυτοῦ ποιήματα· καὶ ἐπ' αὐτῷ ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ᾄδοντο. παρεσκευάζετο δὲ ὡς κὶ πράξεις ἀπάσας συγγράφων ἐν ἐπὶ πλήθους τῶν βιβλίων, πρὶν καθεῖναι, ἐσκέψατο, παραλαβὼν ἅλ Κορνοῦτον, εὐδοκιμοῦντα τότε, αὐτὸν ὀλίγου μὲν καὶ ἀπέκτεινεν ἐνέβαλεν, ὅτι τινῶν τετρακόσια βιβλία γράψαι, πολλὰ τε αὐτὰ εἶναι αὐτὸν ἀναγνώσεσθαι. καὶ τινος Χρύσιππος, ὃν ἐπαινεῖς καὶ ζηλοῖτο, ἀπεκρίνατο ὅτι, Ἄλλ' ἐκεῖ ἀνθρώπων βίῳ ἐστίν. ὁ μὲν οὖν ἐπὶ τούτῳ ὤφληεν. ὁ δὲ δὴ Λουκᾶς, ἐπειδὴ ἰσχυρῶς ὑπὸ τῇ ποιῇ

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXIII. EXCERPTA

IO. XIPHILINO.

*Intur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXIII.

*Teridati magnifice excepto diadema
nponit. c. 1 — 7.*

*aeeciam proficiscitur, ut fiat periodovi-
ns. c. 8 — 10.*

*iam cum Tigellino et Crispinilla va-
tat: sicut Helius et Polycletus Ro-
nam et Italiam. c. 11. 12.*

*nis cum Sporo et Pythagora nuptiae,
et turpitude. c. 13.*

110 Cass. T. IV.

▲

2 DIONIS HISTORIAE ROMANAE

Eius victoriae et praeconium: in Apomfuronem furor: in senatores odium. c. 14

Isthmi perfossio. c. 16.

Scriboniorum, Corbulonis, Paridis, Suleiorum interitus. c. 17. 18.

Helio urgente rediens Nero, Iselastico triumphum agit. c. 19—21.

Vindicis in Neronem conspiratio et obitus. c. 22—24.

Rufus, Caesar et Augustus adpellatus, imperium recusat. c. 25.

Neronis fuga et interitus. c. 26—29.

Temporis spatium.

- post C.N. V. C. Neroi
 66. 819. C. Lucius Telesinus, et C. Suetonius Paulinus Coss. XIV. 13 C
 67. 820. Capito, et Iulius Rufus XV.
 68. 821. C. Silius Italicus, et Galerius Trachalus Turpilianus. †9 Iu

Ἐπὶ δὲ Γαίου Τηλεσίνου καὶ ἐπὶ Σουετῶν Παυλίνου ὑπάτων, εὐδοξότατόν τε ἅμα ἔργον

ἕτερον αἰσχιστον ἐγένετο. ὃ, τε γὰρ Νέρων ἐν τοῖς
 κιθαρῳδοῖς ἡγωνίσαστο, καὶ νικητήρια αὐτῷ μὲν ἐ-
 κρότου, τοῦ τῆς κιθαρῳδίας διδασκάλου, ἐν τῷ ἱπ-
 ποδρόμῳ ποιήσαντος, ἡνιόχησε. καὶ ὁ Τηριδάτης ἐς
 τὴν Ῥώμην, οὐχ ὅτι τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, ἀλλὰ καὶ
 τοὺς τοῦ Οὐλογαίσου, τοῦ τε Παχύρου, καὶ τοῦ
 Μονοβάζου ἄγων, ἀνήχθη· καὶ ἐγένετο αὐτῶν πομ-
 πὴ διὰ πάσης τῆς ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου γῆς ὥσπερ ἐν
 ἐπινικίοις.

2. Αὐτός τε γὰρ ὁ Τηριδάτης καὶ ἡλικία καὶ κάλλει
 καὶ γένει καὶ φρονήματι ἦνθει, καὶ ἡ θεραπεία ἣ τε
 παρασκευὴ ἣ βασιλικὴ πᾶσα αὐτῷ συνηκολούθει·
 τρισχίλιοι τε ἱππεῖς τῶν Πάρθων, καὶ χωρὶς ἕτεροι
 Ῥωμαίων συχνοὶ συνελποντο. καὶ αὐτοὺς αἱ τε πό-
 λεις λαμπρῶς κεκοσμημέναι, καὶ οἱ δῆμοι πολλὰ καὶ
 χαρίεντα ἀναβοῶντες ὑπεδέχοντο· τὰ τε ἐπιτήδεια
 πάντα προῖκα εἶχον, ὥστε εἴκοσι μυριάδας τὸ ἡμε-
 ρήσιον ἀνάλωμα τῷ δημοσίῳ λογισθῆναι· καὶ τοῦτο
 ἐπ' ἐννέα μῆνας, οἷς ὥδοιπόρησαν, ὁμοίως ἐγένετο.
 ἵππευσε δὲ πανταχῇ μέχρι τῆς Ἰταλίας, καὶ αὐτῷ
 καὶ γυνὴ συμπαρίππευε, κράνος χρυσοῦν ἀντὶ κα-
 λύπτρας ἔχουσα, ὥστε μὴ δρᾶσθαι παρὰ τὰ πάτρια.
 ἐν δὲ τῇ Ἰταλίᾳ ζεύγεσι πεμφθεῖσιν ὑπὸ τοῦ Νέρο-
 ρος ἐκομίσθη, καὶ διὰ Πικεντῶν ἐς Νέαν πόλιν πρὸς
 αὐτὸν ἀφίκετο. οὐ μέντοι καὶ τὸν ἀκινάκην, ὅτε
 προσῆει αὐτῷ, καταθέσθαι, καίπερ κελευσθεὶς,
 ἠθέλησεν, ἀλλ' ἥλοις αὐτὸν τῷ κολεῷ προσέπηξε·
 καίτοι καὶ ἐς γῆν τὸ γόνυ καθεῖς, καὶ τὰς χεῖρας

ἐπαλλάξας, δεσπότην τε αὐτὸν ὀνομάσας καὶ προσκυνήσας.

3. Ὁ οὖν Νέρων καὶ ἐπὶ τούτῳ αὐτὸν θαυμάσιος, τοῖς τε ἄλλοις ἐδεξιώσατο, καὶ μονομαχίας ἐν Πουτεόλοις ἔθετο. ἡγωνοθέτησε δὲ Πατροβίος ἐξελεύθερος αὐτοῦ· καὶ τοσαύτη γε τῇ λαμπρότητι καὶ τῇ δαπάνῃ ἐχρήσατο, ὥστε ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ μηδένα ἄλλον πλὴν Αἰθιοπῶν καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν, εἰς τὸ θέατρον εἰσελθεῖν. καὶ (ἔδει γὰρ τῷ Πατροβίῳ τιμὴν τινα διὰ ταῦτα γενέσθαι) ἐτόξευσεν ὁ Τηριδάτης ἄνωθεν ἐκ τῆς ἑδρας θηρία· καὶ δύο γε ταύρους μιᾷ ἅμα βολῇ (εἴ γέ τῳ πιστὸν) διέτρωσε καὶ ἀπέκτεινε.

4. Μετὰ δὲ τοῦτο ἕς τε τὴν Ῥώμην αὐτὸν ὁ Νέρων ἀνήγαγε, καὶ τὸ διάδημα αὐτῷ ἐπέθηκε. καὶ πᾶσα μὲν ἡ πόλις ἐκεκόσμητο καὶ φωσὶ καὶ στεφανώμασιν, οἳ τε ἄνθρωποι πολλοὶ πανταχοῦ ἑωρῶντο, μάλιστα δὲ ἡ ἀγορὰ ἐπεπλήρωτο. τὸ μὲν γὰρ μέσον αὐτῆς ὁ δῆμος λευχειμονῶν καὶ διαφνηφορῶν κατατέλη εἶχε, τὰ δ' ἄλλα οἱ στρατιῶται, λαμπρότατα ὠτλισμένοι, ὥστε καὶ τὰ ὄπλα αὐτῶν καὶ τὰ σημεῖα αὐτράπτειν. οἳ τε κέραμοι καὶ αὐτοὶ πάντων τῶν τῇδε οἰκοδομημάτων ἐκρύπτοντο ὑπὸ τῶν ἀναβεβηκῶν. τούτων δ' οὕτως ἐκ νυκτὸς προπαρασκευασθέντων, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν ὁ Νέρων ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, τὴν ἑσθῆτα τὴν ἐπινίκιον ἐνδεδυκώς, σὺν τε τῇ βουλῇ καὶ σὺν τοῖς δορυφόροις· καὶ ἐπὶ τε τὸ βῆμα ἀνέβη, καὶ ἐπὶ δίφρῳ ἀρχικοῦ ἐκαθέζετο. καὶ μετὰ τοῦτο ὃ, τε Τηριδάτης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ δια

ε στοίχων ὀπλιτῶν ἐκατέρωθεν παρατεταγμένων ἤλθον· καὶ πρὸς τῷ βήματι προσστάντες, προσε-
ῴνησαν αὐτὸν, ὥσπερ καὶ πρότερον.

5. Κραυγῆς τε ἐπὶ τούτῳ πολλῆς ξυμβάσης, ἔξε-
λάγη τε ὁ Τηριδάτης, καὶ ἄφωνος χρόνον τινά, ὥς
αὐτὸν ἀπολούμενος, ἐγένετο. ἔπειτα σιωπῆς κηρυχθεί-
ης, ἐπεθάρρυνσέ τε, καὶ ἐκβιασάμενος τὸ φρόνημα,
οἷ τε καιρῷ καὶ τῇ χρεῖᾳ ἐδούλευσε, μηδὲν φροντί-
ας εἶ τι τιμεινὸν φθέγγεαιτο, πρὸς τὴν ἐλπίδα ὧν
εὐξαιτο. εἶπε γὰρ οὕτως· „Ἐγὼ, δέσποτα, Ἀρσά-
ου μὲν ἔκγονος, Οὐολογαίσου δὲ καὶ Πακόρου τῶν
ασιλέων ἀδελφός, σὸς δὲ δοῦλός εἰμι. καὶ ἤλθὼν
ε πρὸς σὲ τὸν ἐμὸν θεὸν, προσκυνήσων σε, ὥς καὶ
ὁ Μίθρας· καὶ ἔσομαι τοῦτο ὃ, τι ἂν σὺ ἐπικλώ-
ης. σὺ γάρ μοι καὶ μοῖρα εἶ καὶ τύχη.“ ὁ δὲ Νέ-
ων ἡμεῖς αὐτὸν ὤδε· „Ἀλλ’ εὖ τοι ἐποίησας
ὕπὸς δεῦρο ἔλθων, ἵνα καὶ παρὼν παρόντος μου
πολαύσης. ἢ γὰρ σοι οὔτε ὁ πατὴρ κατέλιπεν, οὔ-
τε οἱ ἀδελφοὶ δόντες ἐτήρησαν, ταῦτα ἐγὼ χαρίζο-
μαι· καὶ βασιλείᾳ τῆς Ἀρμενίας ποιῶ, ἵνα καὶ σὺ
αὐτὸν ἐκεῖνοι μάθωσιν, ὅτι καὶ ἀφαιρεῖσθαι βασιλείας
κὶ δωρεῖσθαι δύναμαι.“ ταῦτ’ εἰπὼν, ἀνελθεῖν τε
ὕπὸν κατὰ τὴν ἄνοδον τὴν ἐπ’ αὐτῷ τούτῳ ἔμπρο-
θεν τοῦ βήματος πεποιημένην ἐκέλευσε, καὶ καθι-
στάντι αὐτῷ ὑπὸ τὸν πόδα τὸ διάδημα ἐπέθηκε·
οἱ τε καὶ ἐπὶ τούτῳ πολλὰ καὶ παντοδαπὰ ἐγέ-
ντο.

6. Ἐγένετο δὲ καὶ κατὰ ψήφισμα καὶ πανήγυρις
εατρικῇ. καὶ τὸ θέατρον, οὐχ ὅτι ἡ σκηνή, ἀλλὰ

καὶ ἡ περιφέρεια αὐτοῦ πᾶσα ἔνδοθεν ἐκεκρῦσται· καὶ τᾶλλα ὅσα ἐσθίει, χρυσῷ ἐκεκόμετο· ἀφ' οὗ καὶ τὴν ἡμέραν αὐτὴν χρυσὴν ἐπωνόμασαν. τὰ γὰρ μὴν παραπετάσματα τὰ διὰ τοῦ αἵματος διαταθέντα, ὅπως τὸν ἥλιον ἀπερύκοι, ἀλουργὰ ἦν, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἄρμα ἐλαύνων ὁ Νέρων ἐνέστικτο· περὶ δὲ ἀστέρες χρυσοὶ ἐπέλαμπον. ταῦτα μὲν οὕτως ἐγένετο, καὶ δηλονότι καὶ συμποσίῳ πολυτελεῖ ἐχρήσαντο. ὁ δὲ Νέρων ἐπὶ τούτοις καὶ ἐκιδιαιρέθησε δημοσίᾳ, καὶ ἡρματιλάτησε, τὴν τε στολὴν τὴν προῖονον ἐνδεδυμένος, καὶ τὸ κράνος τὸ ἡνιοχικὸν περικείμενος. ἐφ' οἷς ὁ Τηριδάτης αὐτὸν μὲν δεσχευαίνων, τὸν δὲ Κορβούλωνα ἐπαινῶν, ἐν αὐτοῦ τούτο μόνον ἡτιῶτο, ὅτι τοιοῦτον δεσπότην ἔχων ἐφίρει, οὐκοῦν οὐδὲ πρὸς αὐτὸν τὸν Νέρωνα ἀπεκρύνετο, ἀλλ' εἶπέ ποτε αὐτῷ· „Ἀγαθόν, εἰ δέσποτα, ἀνδράποδον Κορβούλωνα ἔχεις.“ ταῦτα μὲν οὐδὲ συνίηται αὐτῷ ἔλεγεν. ἐν δὲ δὴ τοῖς ἄλλοις καὶ ἐκολάευσεν αὐτὸν καὶ ὑπέδραμε δεινότατα· καὶ διὰ τούτο δῶρά τε παντοδαπὰ πεντακισχιλίων μυριάδων ἄξια, ὥς φασιν, ἔλαβε, καὶ Ἀρτάξата ἀνοικοδομῆσαι ἐπέταττο· δημιουργοὺς τε πρὸς τούτοις πολλοὺς, τοὺς μὲν παρ' ἐκείνου λαβὼν, τοὺς δὲ καὶ χρήμασι πείσας, ἐκ τῆς Ρώμης ἐξήγαγεν· οὐ μέντοι καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὁ Κορβούλων ἐς τὴν Ἀρμενίαν διαβῆναι ἐφῆκεν, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ὑπὸ τοῦ Νέρωνος αὐτῷ δοθεῖσιν. ὅθεν καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ Τηριδάτης τούτων γε ἐθαύμασε, καὶ ἐκείνου κατέγνω.

7. *Ἀνεκομίσθη* δὲ οὐχ ἥπερ ἦλθε διὰ τοῦ Ἰλλυ-

ρικοῦ, καὶ ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον, ἀλλ' ἐς τὸ Δυρρῶάχιον ἐκ τοῦ Βρεντεσίου πλεύσας· καὶ εἶδε καὶ τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις, ὥστε καὶ ἐξ ἐκείνων τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν καταπλαγῆναι, καὶ ἰσχύος ἕνεκα καὶ ἀλλοις. ὁ μὲν δὴ Τηριδάτης τὰ Ἀρτάξατα ἀνοικοδομήσας, Νερῶνεια προσηγόρευσεν. ὁ δὲ δὴ Οὐολόγαισος, οὔτε ἔλθειν πρὸς τὸν Νέρωνα, καίτοι πολλάκις μεταπεμφθεὶς, ἠθέλησε, καὶ τέλος, ὡς ὁχληρὸς αὐτῷ ἐγίνετο, ἀντεπέστειλέν οἱ, ὅτι, „Πολὺ σοι ῥῆγον ἢ ἐμοί ἐστι, τούτῃ τὴν θάλασσαν πλεῦσαι. ἂν οὖν εἰς τὴν Ἀσίαν ἔλθῃς, τότε συνθησόμεθα, [ποῦ δυνησόμεθα] συμβαλεῖν ἀλλήλοις. [τοιαῦτα τὸ τελευταῖον ὁ Πάρθος ἔγραψε.]

8. Νέρων δὲ ἐπὶ μὲν ἐκεῖνον οὐκ ἔπλευσε, καί περ ὁργὴν αὐτῷ ἔχων· οὐ μὴν οὐδὲ ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας, ἢ τὰς Πύλας τὰς Κασπίας, ὥσπερ ἐνενόει. [ἀλλὰ ταῦτα μὲν, καὶ χρόνου καὶ πόνου ὁρῶν δεδομένα, ἥλπιζεν αὐτομάτῃ οἱ προσχωρήσειν·] καὶ κατασκόπους ἐκυτέρωσε ἔπεμψεν. ἐς δὲ δὴ τὴν Ἑλλάδα ἐπεραιώθη, οὐ τί γε ὡς Φλαμινῖνος, οὐδ' ὡς Μόμμιος ἢ καὶ Ἀγρίππας καὶ Αὔγουστος, οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τε ἡνιοχῆσει καὶ κιθαρωδῆσει, κηρύξει τε καὶ τραγωδίας ὑποκρίσει. οὐ γὰρ ἤρκει αὐτῷ ἡ Ῥώμη, οὐδὲ τὸ τοῦ Ἱομπηίου θεάτρον, οὐδ' ὁ μέγας ἱππόδρομος, ἀλλ' ἐδεήθη καὶ ἐκστρατείας τινός, ἵνα καὶ περιουδονίκης, ὡς ἔλεγε, γένηται. τοσοῦτόν γε πληθὺς οὐχ ὅτι τῶν Αὔγουστειών, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἐπηγάγετο, ὅσον, εἴπερ ἐμπολέμιον ἦν, καὶ Πάρθους ἂν καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη ἐχει-

ρώσατο. ἀλλ' ἦσαν οἷοι Νερώνειοι ἂν στρατιῶται γένοιτο, καὶ ὄπλα κιθάρας τε καὶ πλῆκτρα, πρόσωπά τε καὶ ἐμβάτας ἔφερον. καὶ ἐνέκησε νίκας οἷας στρατοπέδῳ τοιοῦτῳ ἔπρεπε, καὶ κατέλυσε Τέρπρον, καὶ Διόδωρον, καὶ Παμμένην, ὡς Φίλιππον, ἢ Περσέα, ἢ Ἀντίοχον· καὶ διὰ τοῦτο, ὡς ἔοικε, καὶ τὸν Παμμένην ἐκείνον ἐπὶ τοῦ Γαΐου ἀκμάσαντα κατηνάγκασε, καίτοι γέροντα ὄντα, ἀγωνίσασθαι, ἵνα αὐτοῦ τοὺς ἀνδριάντας κρατήσας αἰκίσηται.

9. Καὶ εἰ μὲν μόνον ταῦτα ἐπεπράχει, γέλῳτα ἂν ὠφλήκει. καίτοι πῶς ἂν τις καὶ ἀκούσαι, μὴ ὅτι ἰδεῖν, ὑπομείνειεν αὐτοκράτορα Αὐγουστον ἔς τε το λεύκωμα ἐν τοῖς ἀγωνισταῖς ἐγγραφόμενον, καὶ τὴν φωνὴν ἀσκοῦντα, μελετῶντά τέ τινας οἰδᾶς, καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν κομῶντα, τὸ δὲ γένειον ψιλιζόμενον, ἱμάτιον ἀναβαλλόμενον ἐν τοῖς δρόμοις, μεθ' ἑνὸς ἢ δύο ἀκολουθῶν βαδίζοντα, τοὺς ἀντιπάλους ὑποβλέποντα, καὶ αἰεὶ τι πρὸς αὐτοὺς μεθ' ἀψιμαχίας λέγοντα· τοὺς ἀγωνοθέτας τοὺς τε μαστιγοφόρους φοβούμενον, καὶ χρήματα αὐτοῖς κρύφα ἄπασιν ἀναλίσκοντα, μὴ καὶ ἐλεγχθεὶς μαστιγῶθῃ· καὶ ταῦτα μέντοι πάντα ποιοῦντα, ἵνα τὸν τῶν κιθαρωδῶν ἀγῶνα νικήσας, ἡττηθῇ τὸν τῶν Καισάρων. [τίς γὰρ ἂν προγραφὴ ταύτης χαλεπωτέρα γένοιτο, ἐν ἣ Σύλλας μὲν ἄλλους, Νέρων δὲ ἑαυτὸν προέγραψεν; τίς δὲ νίκη ἀτοπωτέρα, ἐν ἣ τὸν κότινον, ἢ τὴν δάφνην, ἢ τὸ σέλινον, ἢ τὴν πέτυν λαβὼν, ἀπώλεσε τὸν πολιτικόν;] καὶ τί ἂν τις ταῦτα αὐτοῦ μόνον ὀδύραιτο, ὅποτε καὶ ἐπὶ τοὺς ἐμβάτας ἀναβαίνων κατέπιπτεν

τοῦ κράτους, καὶ τὸ προσωπεῖον ὑποδύνων
 ἡλλε τὸ τῆς ἡγεμονίας ἀξίωμα, ἐδεῖτο ὡς δρα-
 ς, ἐποδηγεῖτο ὡς τυφλὸς, ἐκύει, ἔτικτεν, ἐμαί-
 , [ἤλατο,] τὸν τε Οἰδίποδα καὶ τὸν Θυέστην,
 γε Ἡρακλέα καὶ τὸν Ἀλκμαίωνα, τὸν τε Ὀρέστην
 λήθει ὑποκρινόμενος. καὶ τὰ γε πρόσωπα ποτὲ
 κῦτοῖς ἐκείνοις, ποτὲ δὲ καὶ ἑαυτῷ εἰκασμένα
 ε. τὰ γὰρ τῶν γυναικῶν πάντα πρὸς τὴν Σα-
 ν ἐσκεύαστο, [ὅπως καὶ κείνη καὶ τεθνηκυῖα πομ-
 . καὶ πάντα, ὅσα οἱ τυχόντες ὑποκρίνονται,
 ἵνος καὶ ἔλεγε, καὶ ἔπραττε, καὶ ἔπαυχε, πλήν-
 ῖσον] χρυσαῖς ἀλύσεσιν ἐδεσμεύετο· καὶ γὰρ
 ἔπρεπεν, ὡς ἔοικεν, αὐτοκράτορι Ῥωμαίων σιδη-
 ρεῖσθαι.

10. Καὶ ταῦτα μέντοι πάντα οἱ τε ἄλλοι πάν-
 καὶ οἱ στρατιῶται δρῶντες ἔφερον, ἐπήνουν·
 ονίκτην τε αὐτὸν, καὶ Ὀλυμπιονίκτην, καὶ περι-
 ονίκτην, παντονίκτην, πρὸς τοῖς ἄλλοις οἷς εἰώθεισαν,
 ἄλουν· συμμιγνύντες δηλονότι αὐτοῖς καὶ τὰ
 ἰσχῆς ὀνόματα, ὥστε ἐφ' ἐκάστῳ τὸν τε Καίσα-
 αὶ τὸν Αὐγουστον ἀκροτελεύτιον εἶναι. οὐδὲ
 ιησεν οὐδεὶς αὐτῶν οὔτε ἐλεῆσαι τὸν κακοδαί-
 , οὔτε μισῆσαι. ἀλλ' εἰς μὲν τις στρατιώτης,
 αὐτὸν δεδευμένον, ἡγανάκτησε, καὶ προσδραμὼν
 ν. ἕτερος δὲ, ἐρομένου τινός, Τί ποιεῖ ὁ αὐτο-
 ωρ; ἀπεκρίνατο, ὅτι Τίχτει· καὶ γὰρ τὴν Κα-
 ν ὑπεκρίνετο. ἔργον δ' οὐδὲν ἄξιον Ῥωμαίων
 ς σφῶν ἐποίησε. τοσαῦτα γὰρ που χρήματα

διελάγχανον, ὥστε καὶ εὖχεσθαι αὐτὸν πολλὰ τοιαῦτα δοῶν, ἵν' ἔτι πλείονα λαμβάνωσιν.

11. Ἄλλ' εἰ μὲν ταῦτα μόνα οὕτως ἐγγέδνει, αἰσχύνῃ τε ἅμα καὶ χλευασία τὸ πρῶγμα ἀκίνδυνον ἐνενόμιστο· νῦν δ' ὥς ἀληθῶς, ὥσπερ ἐπὶ πολέμοι σταλεῖς, πᾶσαν μὲν τὴν Ἑλλάδα ἐλεηλάτησε, καίπερ ἐλευθέρων ἀφείς, παμπληθεῖς δὲ ἐφόνευσεν [ἄνδρας, γυναῖκας, παῖδας. καὶ πρῶτον μὲν τὴν ἡμίσειαν τῆς οὐσίας ἐκέλευσε, καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀπελευθέρους τῶν θανατουμένων ἀποθνήσκοντας καταλείπειν· αὐτοῖς τε ἐκείνοις διαθήκας γράφειν ἐπέτρεπεν, ὅποις μὴ τῶν χρημάτων ἕνεκα αὐτοὺς ἀποκτείνειν δοκῇ· πάντως δὲ πάντα, ἢ τὰ γε πλείω αὐτῶν, ἐλάμβανεν· εἴτ' οὖν τις ἔλαττόν τι αὐτῷ ἢ καὶ Τιγελλίνῳ ὧν ἡλπιζον κατέλειπεν, οὐδὲ τῶν διαθηκῶν ωρίνετο. ὕστερον δὲ καὶ ὅλας τὰς οὐσίας ἀφηρεῖτο· τοὺς τε παῖδας σφῶν πάντας ἅμα δι' ἐνὸς δόγματος ἐξήλασεν. οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ ἐξήρησεν, ἀλλὰ καὶ συχνοὺς τῶν φευγόντων ἔφθειρεν.] ἐπεὶ τὰς γε οὐσίας ὅσας καὶ ζώντων τινῶν ἐδήμευσε, καὶ τὰ ἀναθήματα ὅσα καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ναῶν ἐσύλησεν, οὐδὲ ἐξαριθμήσειεν ἂν τις. [διέτρεχον γὰρ γραμματοφόροι μηδὲν ἄλλο διαγγέλλοντες, ἢ ὅτι τότε ἀπέκτεινεν, ὃ δὲ τέθνηκεν. ἔξω γὰρ δὴ τῶν βασιλικῶν γραμμάτων οὐδὲν ἰδιωτικὸν διεπέμπετο. συχνοὺς γὰρ ἐς τὴν Ῥώμην Ἑλλάδα τῶν πρώτων ἐξήγαγεν, ὥς τι αὐτῶν δεόμενος, ἵν' ἐκεῖ ἀποθάνωσι.]

12. Τοὺς μέντοι ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ τῇ Ἰταλίᾳ πάντας Ἰβλῶ τινὲ Καισαρείῳ ἐκδότους παρῆδωκε.

πάντα γὰρ ἀπλῶς αὐτῷ ἐπετέτραπτο, ὥστε καὶ δημεύειν, καὶ φιγαδεύειν, καὶ ἀποκτινύνναι, (καὶ πρὶν δηλῶσαι τῷ Νέρωνι) καὶ ἰδιώτας ὁμοίως, καὶ ἱππέας, καὶ βουλευτάς. οὕτω μὲν δὴ τότε ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ δύο αὐτοκράτορσιν ἅμα ἐδούλευσε, Νέρωνι καὶ Ἰλίῳ. οὐδὲ ἔγω εἶπεῖν ὁπότερος αὐτῶν χείρων ἦν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἐκ τοῦ ὁμοίου πάντα ἔπραττον, ἐν ἐνὶ δὲ τούτῳ διήλλασσον, ὅτι ὁ μὲν τοῦ Αὐγούσου ἀπόγονος κιθαρωδούς, ὁ δὲ τοῦ Κλυυδίου ἀπελευθερὸς Καίσαρας ἐξήλου. τὸν γὰρ Τιγελλῖτον ἐν προσθήκης μέρει τοῦ Νέρωνος, ὅτι σὺν αὐτῷ ἦν, τίθημι. χωρὶς δὲ ὅ, τε Πολύκλειτος, καὶ Καλονύϊα Κρισπινίλα ἦγον, ἐπόρθουν, ἐσύλων πάνθ' ὅσα ἐνεδέχeto· ἑκείνος μὲν, μετὰ τοῦ Ἰλλίου ἐν τῇ Ῥώμῃ, αὕτη δὲ μετὰ τε τοῦ Νέρωνος, καὶ μετὰ τῆς Σαβίνης τοῦ Σπόρου. τὴν τε γὰρ φυλακὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπιτροπείαν τὴν περὶ ἐσθῆτι, καίπερ γυνὴ καὶ ἐπιφανὴς οἶσα, ἐπεπίστευτο, καὶ δι' αὐτῆς πάντες ἀπεδύνοντο.

13. Ὡνόμασε δὲ Σαβίναν τὸν Σπόρον, οὐ κατὰ τοῦτο μόνον ὅτι διὰ τὴν ὁμοιότητα αὐτῆς ἐξετέμνητο, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐγήματο αὐτῷ, ὥσπερ καὶ ἐκείνη, ἐν τῇ Ἑλλάδι, κατὰ συμβόλαιον, ἐκδύντος αὐτὸν τοῦ Τιγελλίνου, ὥσπερ ὁ νόμος ἐκέλευσε. καὶ τοὺς τε γάμους αὐτῶν πάντες οἱ Ἕλληνες ἐώρτασαν, τὰ τε ἄλλα (οἷα εἰκὸς ἦν) ἐπιλέγοντες, καὶ γνησίους σφίσι παῖδας γεννηθῆναι εὐχόμενοι. καὶ τούτου συνεγίνοντο ἅμα τῷ Νέρωνι, Πυθαγόρας μὲν ὡς ἀνὴρ, Σπόρος δὲ ὡς γυνή. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ

κυρία, καὶ βασιλῆς, καὶ δέσποινα ὠνομάζετο. καὶ τοῦτο θαυμάσειεν ἂν τις; ὁπότε καὶ μειράκια κακῶς σταυροῖς γυμνάς προσδέων, θηρίου τέ τινοδορὰν ἀνελάμβανε, καὶ προσπίπτων σφίσιν, ἥσέλγαιεν ὥσπερ τι ἐσθίων. τοιαῦτα μὲν ὁ Νέρων ἥσχημόνει. τοὺς δὲ βουλευτὰς χιτώνιον τι ἐνδεδικώς ἅνθιον, καὶ σινδόιον περὶ τὸν αὐχένα ἔχων, ἥσπασατο. καὶ γὰρ καὶ ἐν τούτοις ἤδη παρηνόμει, ὥστ καὶ ἀξώστοις χιτῶνας ἐν τῷ δημοσίῳ ἐνδύεσθαι. λέγεται δ' ὅτι καὶ οἱ ἵππεῖς οἱ ἐκ τοῦ τέλους ἐπὶ αὐτοῖ πρώτον ἐφίπποις ἐν τῇ ἐτησίᾳ σφῶν ἐξετάσει ἐχρήσαντο.

14. Ἐν δὲ τοῖς Ὀλυμπίοις ἄρμα ἐλάσας, καπεσὼν ἕξ αὐτοῦ, καὶ ὀλίγου δεῖν συντριβεῖς, ὅμως ἐστεφανώθη, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῖς Ἑλλανοδίκαιτὰς πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας, ἃς ὕστερον Γάλβας παρ' αὐτῶν ἀπήτησεν, ἔδωκε. [καὶ τῇ Πυθίᾳ δέκα μυριάδας ἔδωκεν, ὅτι τινὰ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ἐθέσπισεν, ἃς ὁ Γάλβας ἐκομίσασατο.] τοῦ δὲ δὴ Ἀπόλλωνος, (εἴτ' οὖν ἀγανακτήσας ὅτι λυπηρὰ τινα προεῖπεν αὐτῷ, εἴτε καὶ ἄλλως μανεῖς) τὴν τε χώραν τῇ Κιζύαϊαν ἀφείλετο, καὶ στρατιώταις ἔδωκε, καὶ τιμαντεῖον κατέλυσεν, ἀνθρώπους ἐς τὸ στόμιον, ἐοὗ τὸ ἱερὸν πνεῦμα ἀνῆει, σφάξας. ἡγωνίσασατο δὲ ἐν πάσῃ ὁμοίως πύλει ἀγῶνα ἐχούσῃ, κήρυκε πρὸς πάντα τὰ κηρύξας δεόμενα Κλουβίῳ Ρούφῳ ἀνδρὶ ὑπατευκότι χρησάμενος· πλὴν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων. ταύταις γὰρ μόναίς οὐδὲ ἐπεφοίτησε τὴν ἀρχήν· τῇ μὲν, διὰ τοὺς Λυκούργου νόμους, ὡς ἕναν

είλους τῇ προαιρέσει αὐτοῦ ὄντας· τῇ δὲ, διὰ τὸν περὶ τῶν Ἑριννύων λόγον. τὸ δὲ δὴ κήρυγμα ἦν, „Νέρων Καῖσαρ νικᾷ τόνδε τὸν ἀγῶνα, καὶ στεφανοῖ τὸν τε τῶν Ῥωμαίων δῆμον καὶ τὴν ἰδίαν οἰκουμένην.“ ἔχων γὰρ ὥς ἔλεγεν οἰκουμένην, ἐκίθαρώδει τε, καὶ ἐκήρυττε, καὶ ἐτραγῶδει.

15. Τὴν δὲ γερουσίαν οὕτως δεινῶς ἐμίσει, ὥστε καὶ τῷ Οὐατινίῳ ὥς μάλιστα χαίρειν, ὅτι ἔλεγεν αἰείποτε πρὸς αὐτόν, „Μισῶ σε, Καῖσαρ, ὅτι συγκλητικὸς εἶ.“ χρήσομαι γὰρ αὐτῷ τῷ λεχθέντι ὑπ' αὐτοῦ ῥήματι. ἐτηροῦντο δὲ ἀκριβοῦς καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων αἰείποτε καὶ αἱ εἰσοδοὶ καὶ αἱ ἐξοδοὶ, τὰ τε σχήματα, καὶ τὰ νεύματα, καὶ τὰ ἐπιβοήματα. καὶ οἱ μὲν αἰεί συνόντες αὐτῷ, καὶ σπουδαίως ἀκροώμενοι, τορῶς τε ἐκβοῶντες, ἐπηροῦντο καὶ ἐτιμῶντο οἱ δὲ λοιποὶ, καὶ ἡτιμάζοντο καὶ ἐκολάζοντο, ὥστε τινὰς μὴ δυναμένους ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν, (πολλάκις γὰρ καὶ μέχρι τῆς ἐσπέρας ἐξ ἑωθινοῦ παρετείνοντο) προσποιεῖσθαι τε ἐκθνήσκειν, καὶ νεκρῶν δίκην ἐκ τῶν θεάτρων ἐκφέρεσθαι.

16. Πάρεργον δὲ δὴ τῆς ἐπιδημίας τῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐποίησατο, τὸν ἰσθμὸν τῆς Πελοποννήσου διορύξαι ἐπιθυμήσας· καὶ ἤρξατο τοῦ ἔργου, καίπερ τῶν ἀνθρώπων ὀκνούντων. αἱμὰ τε γὰρ τοῖς πρώτοις ἀψαμένοις τῆς γῆς ἀνέβλυσεν, καὶ οἰμοιγαὶ μυκηθμοὶ τέτινες ἐξηκούοντο, καὶ εἰδῶλα πολλὰ ἐφάνταζτο. λαβὼν δὲ αὐτὸς δίκελλαν, καὶ τι καὶ ἀνασκάψας, ἔπεισε καὶ τοὺς ἄλλους ἀνάγκη αὐτὸν μν-

μήσασθαι· καὶ πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων ἐπὶ τοῦτο τὸ ἔργον καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἐθνῶν μετεπέμψατο.

17. Ἐς τε οὖν τὰλλα καὶ ἐς ταῦτα χρημάτων πολλῶν δεόμενος, καὶ μεγαλοπράγμων καὶ μεγαλόδωρος ὁμοίως ὢν, καὶ ἅμα φοβούμενος τοὺς δυνατωτάτους, μὴ ἐπίθωνται οἱ τοιαῦτα ποιοῦντι, πολλοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς ἀνδρας ἔφθειρεν. ὢν ἐγὼ τοὺς μὲν ἄλλους ἐάσω, (πᾶσί τε γὰρ παρ' αὐτῷ δημόσιον ἔγκλημα ἦν ἄρετή τε καὶ πλοῦτος καὶ γένος· καὶ πάντες ἢ ἑαυτοὺς ἀπεκτίννυσαν, ἢ ὑπ' ἄλλων ἐφονεύοντο·) τοῦ δὲ δὴ Κορβούλωνος, καὶ Σουλπικίων, καὶ Σκριβωνίων Ῥούφου τε καὶ Πρόκλου, μνημονεύσω. τούτων μὲν, ὅτι ἀδελφοί τε καὶ ἡλικιωταί τρόπον τινὰ ὄντες, καὶ μηδὲν μηδέποτε ἄνευ ἀλλήλων πράξαντες, ἀλλ' ὥσπερ τῷ γένει, οὕτω καὶ τῇ προαιρέσει τῇ τε οὐσίᾳ συμπεφυκότες, καὶ τὰς Γερμανίας δὲ ἀμφοτέρως ἐπὶ πολὺ ἅμα διώκησαν, ἡλθόν τε εἰς τὴν Ἑλλάδα μετ' ἀπεμπτοί, ὥστε αὐτῶν τοῦ Νέρωνος δεομένου· καὶ ἐγκλήματος, οἷα δ' καιρὸς ἐκεῖνος ἔφερε, λαβόντες, καὶ μήτε λόγου τυγχάνοντες, μήτε ἐς ὀφθαλμοὺς τοῦ Νέρωνος ἀφικνούμενοι, καὶ διὰ τοῦθ' ὑφ' ἀπάντων ὁμοίως ἀτιμαζόμενοι, ἀποθανεῖν τε ἐπεθύμησαν, καὶ ἐτελεύτησαν τὰς φλέβας αὐτῶν σχάσαντες. τοῦ δὲ δὴ Κορβούλωνος, ὅτι καὶ ἐκεῖνον ἐντιμότερα μεταπεμψάμενος, καὶ τὰ τε ἄλλα καὶ πατέρα καὶ εὐεργέτην αὐτὸν αἰεὶ ὀνομάζων, ἔπειτ' ἐπειδὴ τῇ Κεγχρέᾳ προσέσχε, σφαγῆναι, πρὶν καὶ ἐς ὄψιν αὐτῷ ἐλθεῖν, προσέταξε. κίθαρωδῆσειν γὰρ ἤμελλεν, ὥς τινες λέγουσι, καὶ οὐχ

ὑπέμεινεν αὐτῷ τὸ ὀρθοστάδιον ἔχων ὀφθῆναι. καὶ ὅς, ἐπειδὴ τάχιστα τὸ προστεταγμένον ἔγνω, ξίφος τε ἔλαβε, καὶ ἑαυτὸν ἐρῶμένως παίων, ἔλεγεν, Ἄξιος. τότε γὰρ δὴ ποτε πρῶτον ἐπίστευσεν, ὅτι κακῶς ἐπεποιήκει, καὶ φεισάμενος τοῦ κιθαρωδοῦ, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλθὼν ἄνοπλος.

18. Ἐν μὲν δὴ τῇ Ἑλλάδι ταῦτ' ἐπράττετο. τί γὰρ δεῖ λέγειν, ὅτι καὶ τὸν Πάριον τὸν ὀρχηστὴν ἀποθανεῖν ἐκέλευσεν, ὅτι ὀρχεῖσθαι παρ' αὐτῷ μαθεῖν ἐθελήσας, οὐκ ἠδυνήθη; τί δ' ὅτι Καικίαναν Τοῦσκον ὑπερώρισεν, ὅτι τῆς Αἰγύπτου ἄρχων, ἐλούσατο ἐν τῷ βαλανείῳ, ὃ ἐκείνῳ ὥς καὶ ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἦξοντι, ἐποιήθη. ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ Ἥλιος ἄλλα τε πολλὰ καὶ δεινὰ ἐργάσατο, καὶ Σουλπίκιον Καμερτῖνον ἄνδρα τῶν πρώτων μετὰ τοῦ υἱέος ἀπέκτεινεν, ἐγκαλέσας σφίσι, ὅτι Πυθικοὶ ἐκ προγόνων ἐπικαλούμενοι, οὐκ ἐπαύσαντο τὸ πρόσρημα τοῦτ' ἔχοντες, ἀλλ' ἐς τὰς τοῦ Νέρωνος νίκας τὰς Πυθικὰς ἐκ τῆς ὁμωνυμίας ἡσέβουν. τῶν δὲ Αὐγουστείῳιν ἄγαλμα αὐτοῦ χιλίων λιτρῶν ποιῆσειν ὑποσχόμενων, πᾶν τὸ ἱππικὸν ἠναγκάσθη συντελέσαι σφίσι τὸ ἀνάλωμα. τὰ δὲ δὴ τῆς γερουσίας, ἔργον καθ' ἕκαστον ἐπεξέλθειν. τούσ' αὖται γὰρ θυσίαι καὶ ἱερομηνίαι ἐπηγγέλθησαν, ὥστε μὴδ' ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν ἐξαρκέσαι.

19. Ὁ δὲ Ἥλιος πολλάκις μὲν καὶ πρότερον ἐπιστείλας αὐτῷ, παραινῶν ὀτιτάχιστα ἀνακομισθῆναι. ὡς δ' οὐκ ἐπείθετο, ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἐξεφόβησεν αὐτὸν, εἰπὼν μεγά-

λην τινὰ ἐπιβουλὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ παρασκευάζει κατ' αὐτοῦ· ὥστε παρευθὺς εἰς τὴν Ἰταλίαν πλεῦσαι. καὶ ἐγένετο μὲν τις ἐλπίς ὑπὸ χειμῶνι τὸν φθαρῆσεσθαι, μάτην δὲ πολλοὶ ἥσθησαν· θη γάρ. καὶ τισι καὶ αὐτὸ τοῦτο ὀλέθρου αἰετοῦ ἐγένετο, ὅτι καὶ εὖξαντο καὶ ἥλπισαν αὐτὸν λίσσθαι.

20. Ἐπεὶ δ' οὖν ἐς τὴν Ῥώμην ἐσήλασε, τε τείχους τι καθηρέθη καὶ τῶν πυλῶν περιερέγειναι μίσθαι τιῶν λεγόντων, ἐκάτερον τοῖς ἐκ ἀγῶνων στεφανηφόροις γίνεσθαι. καὶ ἐσεφοίτησαν πρῶτοι μὲν οἱ τοὺς στεφάνους, οὓς ἀνῆρουν, ἰσχυροὺς, καὶ μετ' αὐτοὺς ἕτεροι σανιδία τε ἐπὶ δ' αὐτῶν ἀνατείνοντες, ἐφ' οἷς ἐπεγέγραπτο τό, τε ὃ τοῦ ἀγῶνος, καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἀγωνίσματος, ὃ Νέρων Καῖσαρ πρῶτος πάντων τῶν ἀπὸ τοῦ αἰ Ῥωμαίων ἐνίκησεν αὐτό. ἔπειτα αὐτὸς ἐφ' ἄρμυρ ἐπινικίου, ἐν ᾧ ποτε ὁ Αὔγουστος τὰ πολλὰ ἐν νικητήρια ἐπεπόμφει, ἄλουργίδα χρυσόπαστον ἰκαί κότινον ἐστεφανωμένος, τὴν Πυθικὴν δ' ἀπὸ προτείνων· καὶ αὐτῷ δ' Διόδωρος ὁ κιθαρωδὸς ῥωχεῖτο. καὶ οὕτω διὰ τε τοῦ ἵπποδρόμου καὶ τῆς ἀγορᾶς, μετὰ τε τῶν στρατιωτῶν, καὶ μετὰ ἱππέων, τῆς τε βουλῆς διελθὼν, ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀνέβη, καὶ ἐκεῖθεν ἐς τὸ παλάτιον, πάσης μὲν πόλεως ἐστεφανωμένης καὶ λυγροκαυτοῦσης καὶ μιώσης, πάντων δὲ τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὐτῶν βουλευτῶν δτιμάλιστα συμβοῶντων, „Ὀλυμπιοὶ οὐκ, Πυθιονίκα, οὐκ Αὔγουστε, Αὔγουστε·

ωνι τῷ Ἡρακλεῖ, Νέρωνι τῷ Ἀπολλῶνι ὥς εἰς πε-
ριοδονίκης· εἰς ἀπ' αἰῶνος, Αὔγουστε, Αὔγουστε·
ἱερὰ φωνή· μακάριοι οἱ σοῦ ἀκούοντες. τί γὰρ δεῖ
περιπλέκειν, καὶ οὐκ αὐτὰ τὰ λεχθέντα δηλοῦν; “
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ αἰσχύνην τινὰ τῇ συγγραφῇ τὰ ῥη-
θέντα, ἀλλὰ καὶ κόσμον, τὸ μηδὲν αὐτῶν ἀποκρι-
φθῆναι, φέρεται.

21. Ἐκτελέσας δὲ ταῦτα, ἵπποδρομίας ἐπήγγει-
λε, καὶ τοὺς στεγάνους, τούτους τε καὶ τοὺς ἄλλους
πάντας, ὅσους ἄρμασι νικήσας εἰλήφει, ἐς τὸν ἵππο-
δρομον ἐστήνεκε, καὶ τῷ ὀβελίσκῳ τῷ Αἰγυπτίῳ πε-
ριέθηκε· καὶ ἦσαν ὀκτὼ καὶ ὀκτακόσιοι καὶ χίλιοι.
ποιήσας δὲ ταῦτα, ἡνιόχησε. Λάρκιος δὲ τις Λυδὸς
προσηλθὼν αὐτῷ, πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας προσ-
φέρειν, ἵνα κίθαρῳδῇσιν· καὶ ὅς τὸ μὲν ἀργύριον
οὐκ ἔλαβεν, ἀπαξιώσας μισθοῦ τι ποιῆσαι· καὶ διὰ
τοῦτο Τιγέλλινος αὐτὸ ἐσέπραξεν, ἵνα μὴ αὐτὸν ἀπο-
κτείνῃ. ἐς μέντοι τὸ θέατρον καὶ ὥς εἰσελθὼν, καὶ
ἐκίθαρῳδῆσε καὶ ἐτραγῳδῆσεν· ἐπεὶ τοῖς γε ἵπποις
οὐκ ἔστιν ὅτε οὐχ ἡμιλλᾷτο, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐκὼν ἡ-
τῷτο, ὅπως τὰ γε ἄλλα τὰ πλείω πιστευόμεναι ἐπ'
ἀλλοθείας κρατεῖν.

22. Ὁ μὲν οὖν Νέρων οὕτως τε ἔζη, καὶ οὕτως
ἐμονάρχει. λέξω δὲ καὶ ὅπως κατελύθη, καὶ ἐκ τῆς
ἀρχῆς ἐξέπευσεν. ἦν τις Γαλάτης ἀνὴρ Γαῖος Ἰούλιος
Βίνδιξ, ἐκ μὲν προγόνων [Ἀκυτανός,] τοῦ βασιλικοῦ
γένους, κατὰ δὲ τὸν πατέρα βουλευτὴς τῶν Ῥωμαίων·
τό, τε σῶμα ἰσχυρὸς, καὶ τὴν ψυχὴν συνετὸς, τῶν τε
πολεμικῶν ἔμπειρος, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον μέγα εὐτολ-

μος· [τό τε φιλελεύθερον καὶ τὸ φιλότιμον πλεῖστον εἶχεν· ὃς προέστη τῶν Γαλατῶν.] οὗτος ὁ Βλινδιξ συναθροίσας τοὺς Γαλάτας, πολλὰ πεπονθότας τε ἐν ταῖς συχναῖς εἰσπράξεισι τῶν χρημάτων, καὶ ἔτι πάσχοντας ὑπὸ Νέρωνος· καὶ ἀναβάς ἐπὶ βῆμα, μακρὰν διεξῆλθε κατὰ τοῦ Νέρωνος ῥῆσιν, λέγων δεῖν ἀποστῆναί τε αὐτοῦ, καὶ ἅμα οἱ ἐπιστῆναι [αὐτῷ] „ὅτι, φησὶ, πᾶσαν τὴν τῶν Ῥωμαίων οἰκουμένην σεσύληκεν, ὅτι πᾶν τὸ ἄνθος τῆς βουλῆς αὐτῶν ἀπολώλεκεν, ὅτι τὴν μητέρα τὴν ἑαυτοῦ καὶ ἥσχυνε καὶ ἀπέκτεινε, καὶ οὐδ' αὐτὸ τὸ σχῆμα τῆς ἡγεμονίας σώζει. σφαγαὶ μὲν γὰρ καὶ ἀρπαγαὶ καὶ ὕβρεις, καὶ ὑπ' ἄλλων πολλὰι πολλάκις ἐγένοντο· τὰ δὲ δὴ λοιπὰ πῶς ἂν τις κατ' ἀξίαν εἰπεῖν δυνηθεῖ; εἶδον, ὧ ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, πιστεύσατέ μοι, εἶδον τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον (εἴ γε ἄνῃρ ὁ Σπύρον γεγαμηκώς, ὁ Πυθαγόρα γεγαμημένος) ἐν τῷ τοῦ θεάτρου κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, ποτὲ μὲν κιθάραν ἔχοντα, καὶ ὀρθοστάδιον, καὶ κοθόρνους, ποτὲ δὲ ἐμβάτας καὶ προσωπεῖον. ἤκουσα αὐτοῦ πολλάκις ἄδοντος, ἤκουσα κηρύττοντος, ἤκουσα τραγῳδοῦντος. εἶδον αὐτὸν δεδεμένον, εἶδον συρόμενον, κύνοντα δὴ, τίκοντα δὴ, πάντ' ὅσα μυθολογεῖται, καὶ λέγοντα, καὶ ἀκούοντα, καὶ πάσχοντα, καὶ δρωῖντα. εἶτα τίς τὸν τοιοῦτον, Καίσαρα καὶ αὐτοκράτορα καὶ Αὔγουστον ὀνομάσει; μηδαμῶς μηδεὶς ὑβριζέτω τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα ὀνόματα. ταῦτα μὲν γὰρ Αὔγουστος καὶ Κλαύδιος ἔσχον. οὗτος δὲ δὴ, Θυέστης τε καὶ Οἰδίπους, Ἀλκμαίων τε καὶ Ὀρέστης

δικαιότατ' ἂν καλοῖτο. τούτους γὰρ ἱποκρίνεται, καὶ ταύτας ἀντ' ἐκείνων τὰς ἐπιθυμίας ἀντεπιτέθεται. ἀνάστητε οὖν ἤδη ποτὲ, καὶ ἐπικουρήσατε μὲν ὑμῖν αὐτοῖς, ἐπικουρήσατε δὲ τοῖς Ῥωμαίοις, ἐλευθερώσατε πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. “

23. Τοιαῦτά τινα τοῦ Βίνδικος εἰπόντος, ἅπαντες συνεφρόνησαν. οὐχ ἑαυτῷ δὲ τὴν ἀρχὴν πράττων ὁ Βίνδιξ, τὸν Γάλβαν τὸν Σερουῖον τὸν Σουλπίκιον, ἐπιεικεία τε καὶ ἐμπειρία πολέμων διαπρέποντα, καὶ τῆς Ἰβηρίας ἄρχοντα, δύναμιν τε οὐ μικράν ἔχοντα, εἰς τὴν ἡγεμονίαν προεχειρίσατο· καὶ κεῖνος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν αὐτοκράτωρ ἀνηγορεύθη. λέγεται δὲ ὅτι τοῦ Νέρωνος διακουσίας καὶ πεντήκοντα μυριάδας ἐπικηρύξαντος τῷ Βίνδικα ἀποκτείναντι, ἀκούσας ὁ Βίνδιξ ἔφη ὅτι, „Ὁ Νέρωνα ἀποκτείνας, τὴν τε κεφαλὴν αὐτοῦ κομίσας ἐμοῦ, τὴν ἐμὴν ἀντιλήψεται.“ τοιοῦτος μὲν τις ὁ Βίνδιξ ἐγένετο.

24. Ροῦφος δὲ, ἄρχων τῆς Γερμανίας, ὥρμησε μὲν ὡς καὶ τῷ Βίνδικι πολεμήσων· γενόμενος δὲ ἐν Βεσοντίωνι, ταύτην ἐπολιόρκει, πρόφασιν ἐπεὶ μὴ εἰδέξατο αὐτόν. τοῦ δὲ Βίνδικος πρὸς βοήθειαν τῆς πόλεως ἀντεπιόντος αὐτῷ, καὶ οὐ πόρρῳ στρατοπεδεύσαντος, ἀντεπέστειλαν μὲν ἀλλήλοις τινὰ, καὶ τέλος καὶ ἐς λόγους ἦλθον μόνοι, καὶ μηδενὸς σφίσι τῶν ἄλλων παρόντος, καὶ κατὰ τοῦ Νέρωνος, ὡς εἰκάζετο, συνέθεντο πρὸς ἀλλήλους. μετὰ δὲ τοῦτο ὁ Βίνδιξ ὥρμησε μετὰ τοῦ στρατοῦ, ὡς τὴν πόλιν καταληψόμενος· καὶ αὐτοὺς οἱ τοῦ Ροῦφου στρατιῶ-

ται προσιδόντας αἰσθόμενοι, καὶ νομίσαντες ἐφ' ἑαυτοὺς ἄντικρυς χωρεῖν, ἀντεξώρμησαν αὐτοκέλευστοι· καὶ προσπιδόντες σφίσιν ἀπροσδοκῆτοις τε καὶ ἀσυντάκτοις οὖσι, παμπόλλους κατέκοψαν. ἰδὼν δὲ τοῦτο καὶ περιαλγῆσας ὁ Βίνδιξ, αὐτὸς ἑαυτὸν ἔσφαξε. καὶ τὸ μὲν ἀληθές οὕτως ἔχει. πολλοὶ δὲ δι' ἡμετέρας ταῦτα, τὸ σῶμα αὐτοῦ κατατρώσαντες, δόξαν τισὶ μάτην, ὥς καὶ αὐτοὶ ἀπεκτονότες αὐτὸν, παρέσχον.

25. Ροῦφος δὲ τοῦτον μὲν ἰσχυρῶς ἐπένθησε, τὴν δὲ αὐτοκράτορα ἀρχὴν, καίτοι τῶν στρατιωτῶν πολλάκις αὐτῷ ἐγκειμένων, οὐκ ἠθέλησε δεξασθαι, δυνηθεὶς ἂν ῥαδίως ἐπιτυχεῖν αὐτῆς. δραστήριός τε γὰρ ἀνὴρ ἦν, καὶ ἰσχὺν μεγάλην καὶ πρόθυμον εἶχε. καὶ οἱ στρατιῶται τὰς μὲν τοῦ Νέρωνος εἰκόνας καθεῖλον καὶ συνέτριψαν· αὐτὸν δὲ, Καίσαρα καὶ Αὔγουστον ὠνόμαζον. ὥς δ' οὐκ ἐπέλθετο, ἐνταῦθα τῶν στρατιωτῶν τις ἐνὶ τῶν σημείων αὐτοῦ ταῦτα διαταχέων ἐπέγραψε. καὶ ὅς ἐκεῖνά τε ἀπῆλειψε, καὶ μόλις ποτὲ αὐτοὺς καταστήσας, ἔπεισεν ἐπὶ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ ποιήσασθαι· εἴτ' οὖν ὅτι οὐκ ἤξιον τοὺς στρατιώτας τινὶ τὸ κράτος διδόναι, (τῇ τε γὰρ γερούσιᾳ καὶ τῷ δήμῳ προσήκειν τοῦτ' ἔλεγεν) εἴτε καὶ παντελῶς μεγαλογνωμῶν, ὥς οὐδὲν τῆς αὐτοκρατορικῆς ἀρχῆς, ὑπὲρ ἧς καὶ οἱ ἄλλοι πάντα ἐπράττον, αὐτὸς δεόμενος.

26. [Ὁ δὲ Νέρων μαθὼν τὰ κατὰ τὸν Βίνδικα, ἐν Νεαπόλει τὸν γυμνικὸν ἀγῶνα ἀπ' ἀρίστου Θωρῶν, οὐκ ἐλυπήθη, ἀλλὰ καταπηδήσας ἐκ τῆς ἔδρας ἀθλητῇ τινι συνεσπούδασεν· οὔτε ἐς τὴν Ῥώμην

ἡτείχθη, ἀλλὰ καὶ γράμματα ἀπλῶς τῇ βουλῇ πέμψας, παρητήσατο ὅτι οὐκ ἀφίκετο, λέγων βραγχῆν, καθάπερ τι ἄσαι καὶ τότε αὐτοῖς δεόμενος. καὶ τὴν γε αὐτὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν τῆς τε φωνῆς, καὶ τῶν ἰσμάτων, τῶν τε κιθαρισμάτων, οὐχ ὅτι ἐν τῷ τότε παρόντι, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα ἐποιεῖτο· καὶ οὔτε τι ἐξ ἐκείνων ἐξέκραξεν. εἴ τε καὶ ἡναγκάσθη τι, οἷα ἐν τοιούτοις ὦν, ἐκβοῆσαι· εὐθύς τε ἑαυτὸν, ὥς καὶ κιθαρωδήσειν μέλλοντα, ἀνεχαίτιζε καὶ ἀνελάμβανε. τὰ τε ἄλλα ὅσα εἰώθει ὁμοίως ἐποίει, χαίρων τοῖς ἡγγελμένοις, ὅτι ἄλλως τε κατακρατήσκειν τοῦ Βίνδικος ἤλπιζε, καὶ ὑπόθεσιν ἀργυρισμοῦ καὶ φόνων εἰληφέναι ἐδόκει· καὶ ἐτρύφα, καὶ τὸ τῆς Σαβίνης ἡρώον ἐκποιηθὲν καὶ κοσμηθὲν λαμπρῶς ὠσίωσεν, ἐπιγράψας αὐτῷ, ὅτι **ΣΑΒΙΝΗ** αὐτὸ **ΘΕΑΙ ΑΦΡΟΔΙΤΗΙ ΛΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΟΙΗΣΑΝ**. καὶ τοῦτο μὲν ἡλήθευσεν· ἐκ γὰρ τῶν χρημάτων, ἃ πολλὰ καὶ παρὰ τῶν γυναικῶν ἐσεσύλητο, ἐξεργάσθη. συχνὰ δὲ δὴ καὶ ἡθυρεν, ὦν ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα παραλείψω, ἐν δὲ εἴπω.] νύκτωρ ποτὲ τοὺς πρώτους τῶν βουλευτῶν καὶ τῶν ἱππέων ἐξαπίνης σπουδῇ, ὥς καὶ περὶ τῶν παρόντων σφίσι κοινωνήσων, μεταπεμψάμενος, „Ἐξεύρηκα, ἔφη, πῶς ἡ ὕδραυλις (αὐτὸ γὰρ τὸ ῥηθὲν γραφήσεται) καὶ μεῖζον καὶ ἐμμελέστερον φθέγγεται.“ τοιαῦτα καὶ τότε ἡθυρε. οὐδὲ ἔμελεν αὐτῷ ὅτι αἱ θύραι ἀμφοτέραι, αἵ τε τοῦ μνημείου τοῦ Ἀύγουστείου, καὶ αἱ τοῦ κοιτῶνος τοῦ ἐκείνου, αὐτόμαται ἐν τῇ αὐτῇ νυκτὶ ἀνεώχθησαν· οὐδ’ ὅτι ἐν τῷ Ἀλβανῷ τοσοῦτῳ δὴ τινι αἵματι ὕσαι,

ὥστε καὶ ποταμοὺς ῥυῆναι· οὐδ' ὅτι ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὑπαναχωρήσασα ἐπὶ πολὺ ἡ Θάλασσα, μέρος μέγα τῆς Λυκίας κατέλαβεν.

27. Ἐπεὶ δὲ περὶ τε τοῦ Γάλβα ἤκουσεν, ὅτι αὐτοκράτωρ ὑπὸ ἰῶν στρατιωτῶν ἀνηγορεύθη, περὶ τε τοῦ Ρούφου, ὅτι αὐτοῦ ἀπίστη, ἐν δέει τε μεγάλῳ ἐγένετο, καὶ αὐτὸς τε ἐν Ῥώμῃ παρεσκευάζετο, καὶ ἐπ' ἐκείνους Ρούβριον Γάλλον, καὶ ἄλλους τινὰς ἔπεμψεν. ὑπὸ πάντων δὲ ὁμοίως ἐγκαταλειφθεὶς, ἐβουλεύσατο μὲν τοὺς τε βουλευτὰς ἀποκτεῖναι, καὶ τὴν πόλιν καταπρῆσαι, ἔς τε τὴν Ἀλεξάνδρειαν πλεῦσαι· ὑπειπὼν ὅτι, „Ἄν καὶ τῆς ἀρχῆς ἐκπέσωμεν, ἀλλὰ τόγε τέχνιον ἡμᾶς ἐκεῖ διαθρέψι.“ ἐς τοῦτο γὰρ ἀνοίας ἐληλύθει, ὥστε καὶ πιστεῦσαι, ὅτι ἄλλας τε ἰδιωτεῦσαι, καὶ προσέτι καὶ καθαρθεῖν δυνήσεται. ἐπεὶ δὲ ἤσθετο, ὅτι καὶ ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων ἐγκαταλέλειπται, (ἐν κήποις δὲ τισιν ἐτύγχανε καθεύδων) φυγεῖν ἐπεχείρησεν. ἐσθῆτά τε οὖν φαύλην ἔλαβε, καὶ ἐπὶ ἵππον οὐδὲν βελτίονα ἀνέβη· καὶ ἐπ' αὐτοῦ κατακεκαλυμμένος, πρὸς χωρίον τι Φάωνος Καισαρείου, μετὰ τε αὐτοῦ ἐκείνου, καὶ μετὰ Ἐπαφροδίτου τοῦ τε Σπόρου, νυκτὸς ἐπιούσης ἦλθε.

28. Καὶ αὐτοῦ ταῦτα πράσσοντος, σεισμὸς ἐξαισιος ἐγένετο, ὥστε καὶ δόκησιν παρασχεῖν, ὅτι ἡ τε γῆ πᾶσα διαρρήγνυται, καὶ αἱ τῶν πεφονευμένων ὑπ' αὐτοῖ ψυχαὶ πᾶσαι ἅμα ἐπ' αὐτὸν ἀναθορνύουσι γνωρισθεὶς οὖν καὶ ὥς ὑπό τινος, ὡς φασι, τῶν ἡπαντησάντων, καὶ αὐτοκράτωρ προσαγορευθεὶς, ἐκ

τε τῆς ὁδοῦ ἀπειράπη, καὶ ἐς καλαμαδίαν τόπον τινὰ κατεκρύφθη. καὶ ἐνταῦθα μέχρι τῆς ἡμέρας ὑπέμεινεν ἐρῶν μένος, ὅπως ὥς ἥκιστα διορῶτο. καὶ πάντα μὲν τὸν παρόντα, ὥς καὶ ἐφ' ἑαυτὸν ἦκοντα, ὑποπτεύων, πᾶσαν δὲ φωνήν, ὥς καὶ ἀναζητοῦσαν αὐτὸν, ὑποτρέμων· εἴ τέ που κυνίδιον ὕλαξεν, ἢ καὶ ὀρνίθιον ἐφθέγγετο, ῥώπιόν τε καὶ κλάδος ὑπ' αὐρας ἐσείσατο, δεινῶς ἐταράττετο. καὶ οὕθ' ἥσυχάζειν ὑπ' αὐτῶν ἠδύνατο, οὐτ' αὖ λαλεῖν τινι τῶν παρόντων, μὴ καὶ ἕτερός τις ἀκούσῃ, ἐτόλμα, ἀλλ' αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν τῇ ψυχῇ καὶ ἐθρήνει καὶ ὠλοφύρετο. ἐλογίζετο γὰρ τὰ τε ἄλλα, καὶ προσέτι ὅτι πολυανθρωποτάτῃ ποτὲ θεραπείᾳ γανρωθεὶς, μετὰ τριῶν ἐξελευθέρων ἐκύπταξε. τοιοῦτον γὰρ δρᾶμα τότε τὸ δαιμόνιον αὐτῷ παρεσκεύασεν, ἵνα μηκέτι τοὺς ἄλλους μητροφόνους καὶ ἀλήτας, ἀλλ' ἤδη καὶ ἑαυτὸν ὑποκρίνηται. καὶ τότε μετεγίνωσκεν ἐφ' οἷς ἐτετολμήκει· καθάπερ ἄπρακτόν τι αὐτῶν ποιῆσαι δυνάμενος. Νέρων μὲν δὴ τοιαῦτα ἐτραγώδει, καὶ τὸ ἔπος ἐκεῖνο συνεχῶς ἐνενόει,

Οἰκτρῶς θανεῖν μ' ἄνωγε σύγγαμος, πατήρ.
ὁπρὲ δ' οὖν ποτε, ἐπειδὴ μηδεὶς αὐτὸν ἀναζητῶν ἐωρῶτο, μετήλθεν εἰς τὸ ἄντρον· κἀνταῦθα καὶ ἔφαγε πεινῆσας ἄρτον ὁποῖον οὐδὲ πώποτε ἐβεβρώκει, καὶ ἔπιε διψήσας ὕδωρ ὁποῖον οὐδὲ πώποτε πέπωκεν. ἐφ' ᾧ δυσανασχετήσας εἶπε, „Τοῦτό ἐστιν ἐκεῖνο τὸ ποτόν τὸ ἐμόν τὸ ἄφθονον“

29. Καὶ ὁ μὲν ἐν τοῦτοις ἦν· ὁ δὲ δῆμος τῶν Ῥωμαίων ἐβουθύτει καὶ ὑπερέχαιρε καὶ τινες καὶ

πιλία ὡς ἡλευθερωμένοι ἔφερον, καὶ τῇ Γάλλῃ τῇ
 τῇ αὐτοκράτορι ἀρχῇ προσήκοντα ἐψηφίσαντο. πα-
 ρὰ πάντα δὲ ζήτησιν αὐτοῦ τοῦ Νέρωνος ἐποιοῦντο
 καὶ χρόνον μὲν τινα ἡπόρησαν, ὅπου ποτὲ ἀπαλὴν
 θῶς εἴη· ἔπειτα μαθόντες, ἔπεμψαν ἐπ' αὐτὸν ἐκ
 πέας. καὶ οὕτως ἐκεῖνος προσιόντων αὐτῶν αἰσθό-
 μενος, προσέταξε τοῖς παροῦσιν αὐτὸν ἀποκτεῖναι
 ἐπεὶ τε οὐχ ὑπήκουσαν, ἀνεστέναξέ τε καὶ ἔφη,
 „Εγὼ μόνος οὔτε φίλον οὔτ' ἐχθρὸν ἔχω.“ καὶ
 τοῦτο πελασάντων αὐτῷ τῶν ἱππέων, αὐτὸς ἑαυτὸν
 ἀπέκτεινε· τὸ θρυλλοῦμενον ἐκεῖνο εἰπὼν, „ὦ Ζεῦ,
 οἷός τεχνίτης παραπόλλυμαι.“ καὶ αὐτὸν δυσθανα-
 τοῦντα ὁ Ἐπαφρόδιτος προσκατειργάσατο. ἐβίω δὲ
 ἔτη τριάκοντα, καὶ μῆνας ἑννέα· ἀφ' ὧν ἤρξεν ἔτη
 δεκατρία, καὶ μῆνας ὀκτώ· ἔσχατος τῶν ἀπὸ τοῦ
 Αἰνείου καὶ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου γεγονότων, καίπερ
 πον σαφῶς καὶ αἱ δάφναι αἱ ὑπὸ τῆς Αἰουΐας φη-
 τευθεῖσαι, τό, τε γένος τῶν λευκῶν ὀρνέθων, προ-
 διαφθαρέντα αὐτοῦ, ἐσήμανεν.

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXIV. EXCERPTA

A

IO. XIPHILINO.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXIV.

Galbae Imperii omina: avaritia: libertorum, Nymphidii, Capitonis, insolentia. c. 1. 2.

Ejusdem ingressus in urbem truculentus: Neronianorum supplicium. c. 3.

De seditione Vitellii contra Galbam. c. 4.

L. Piso Caesar adoptatus a Galba: Otho imperium invadit. c. 5.

Galbae Pisonisque interitus. c. 6.

*Otho infelicibus auspiciis et blandime-
capit imperium. c. 7. 8.*

Militum insolentia: Pseudo Nero. c. 9.

*Othonis et Vitellii ad Cremonam proe-
c. 10. 11.*

Othonis ad milites oratio. c. 12. 13.

*Vt se ipsum Otho pugione interemerit
14. 15.*

Valentis rapacitas. c. 16.

Temporis spatium.

post C. N. V. C.

Galii

68. 821. *C. Silius Italicus,
et Galerius Tracha-
lus Turpilianus.*

Coss.

9 Ju

69. 822. *Galba Caes. Aug.*

II, et T. Vinus.

† 15 J

Οὕτω μὲν οὖν ὁ Γάλβας αὐτοκράτωρ ἀπεδεί-
ῳσπερ που προεῖπε μὲν αὐτῷ καὶ ὁ Τιβέριος, φ-
ῳτι καὶ αὐτὸς τῆς ἡγεμονίας παραγεύσεται· προ-
δὲ καὶ σημεῖα ἐναργέστατα. τὴν τε γὰρ Τύχην
ξεν αὐτῷ λέγειν, ὅτι χρόνον ἤδη συχνὸν αὐτῷ πι-
μένοι, καὶ ὅτι οὐδεὶς αὐτὴν ἐς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
δέχοιτο· καὶ δὴ ἂν ἐπὶ πλεῖον εἰρχθῇ, πρὸς ἔτι

τινα μεταστήσεται. καὶ πλοῖα ὀπλων μεστὰ πρὸς Ἰβηρίαν ὑπ' αὐτῆς ἐκείνας τὰς ἡμέρας αὐτόματα, μηδενὸς ἀνθρώπων ἄγοντος αὐτὰ, προσωρμίσθη. ἡμίονός τε ἔτεκεν· ὅπερ αὐτῷ σύμβολον τοῦ κράτους ἔσεσθαι ἐτεθέσπιστο· καὶ παῖς λιβανωτὸν αὐτῷ θύοντι προσφέρων, πολιὰς ἐξαίφνης ἔφυσε· καὶ οἱ μάντις τὴν τοῦ νεωτέρου ἀρχὴν πρὸς τὸ γῆρας αὐτοῦ μεταστήσεσθαι ἔφησαν.

2. Ταῦτα μὲν ἐς τὴν ἡγεμονίαν αὐτῷ φέροντα προεδείχθη. αὐτὸς δὲ τὰ μὲν ἄλλα μετρίως ἤρχε, καὶ ἀνεπαχθὴς ἦν, νομίζων οὐκ εἰληφέναι τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ δεδούσθαι αὐτῷ· (τοῦτο γὰρ συνεχῶς ἔλεγε·) πλὴν ὅτι χρήματά γε ἀπλήστως, ἅτε καὶ πολλῶν δεόμενος, ἠθροίζε, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐλάχιστα ἀνῆλπισκεν, ὥστε μηδὲ δραχμὰς ἔστιν οἷς, ἀλλ' ὀβολοὺς χαρίζεσθαι. οἱ δὲ ἐξελεύθεροι αὐτοῦ πάμπολλα ἐπλημμέλουν, ὥστε καὶ εἰς ἐκεῖνον αὐτὰ ἀναφέρεσθαι. τοῖς μὲν γὰρ ἰδιώταις ἀπόχρη μηδὲν ἀδικεῖν· τοῖς δὲ δὴ τὰς ἡγεμονίας ἔχουσιν ἀνάγκη προνοεῖν, ὅπως μηδ' ἄλλος κακουργῇ. οὐδὲ γὰρ διαφέρει τι τοῖς κακῶς πιάσχουσιν, ὑφ' ὅτου ἂν καὶ κακῶνται. ὥστ' εἰ καὶ ἔξω τοῦ τι δεινὸν ποιεῖν ὁ Γάλβας ἦν, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνοις ἀδικεῖν ἐπέτρεπεν, ἢ ὅτι ἡγνόει τὰ γινόμενα, οὐ καλῶς ἤκουε. Νυμφίδιος δὲ τις καὶ Καπίτων οὕτως ἐξεφρόνησάν ὑπ' αὐτοῦ, ὥστε ὁ Καπίτων, ἐφέντος τινὸς ἀπ' αὐτοῦ ποτὲ δικάζοντος, μετεπήδησέ τε ἐπὶ δίφρον ὑψηλόν, καὶ ἔφη, „Λέγε τὴν δίκην παρὰ τῷ Καίσαρι.“ διαγνούς τε, ἀπέκτεινεν αὐτόν. τούτοις μὲν δὴ διὰ ταῦτα ὁ Γάλβας ἐπεξήλθεν. •

3. Ὡς δ' ἐπλησίασε τῇ πόλει, ἀπήντησαν αὐτῷ οἱ δορυφόροι τοῦ Νέρωνος, καὶ ἤξιουν ἐν τῇ αὐτῇ στρατείᾳ φυλαχθῆναι. καὶ ὅς τὰ μὲν πρῶτα ἀνεβάλετο, ὥς καὶ σκεψόμενος περὶ τούτου· ὥς δ' οὐκ ἐπεΐθοντο, ἀλλ' ἐθορύβουν, ἐφῆκε σφίσι τὸ στρατεύμα. καὶ οἱ μὲν παραχοῆμα ἐς ἑπτακισχιλίους ἀπέθανον, οἱ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο δεκατευθέντες. οὕτως, εἰ καὶ τῇ ἡλικίᾳ τῇ τε νόσῳ ἐκεκμήκει, ἀλλὰ τῇ διανοίᾳ ἤκμαζεν, οὐδ' ἡξίου τὸν αὐτοκράτορα ἀναγκαζόμενόν τι ποιεῖν. ἀμέλει καὶ τοῖς δορυφόροις αἰτοῦσι χρήματα οὐκ ἔδωκε, καὶ ἔφη γε ὅτι, „Καταλέγειν στρατιώτας, ἀλλ' οὐκ ἀγοράζειν εἴωθα.“ τοῦ δὲ δήμου σφόδρα ἀξιοῦντι τὸν Τιγελλῖνον καὶ ἄλλους τινὰς τῶν πρότερον ὑβρισάντων ἀποθανεῖν, οὐχ ὑπέβη, τάχα ἂν ἀποκτείνας αὐτούς, εἰ μὴ ἐκεῖνοι τοῦτ' ᾗτηκισαν. τὸν μέντοι Ἥλιον, καὶ τὸν Νάρκισσον, τὸν τε Πατρούβιον, καὶ τὴν Λουκούστιαν τὴν φαρμακίδα, καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἐπιπολασάντων, κατὰ τὴν πόλιν πᾶσαν δεδεμένους περιαχθῆναι, καὶ μετὰ τοῦτο κολασθῆναι ἐκέλευσε. καὶ ἐπὶ μὲν τούτοις ἐπηνεῖτο· ὅτι δὲ ξίφος διὰ πάσης τῆς ὁδοῦ ἐξηρτᾶτο, καὶ γέρον καὶ ἀσθενὴς τὰ νεῦρα ὦν, καὶ πάνυ πολὺν γέλωτα ὠφλίσκανε.

4. Λέξω δὲ καὶ ὅπως αὐτοῦ τὸ τέλος συνέβη. [ὁ Ροῦφος πρὸς Γάλβαν ἦλθε· καὶ παρὰ μὲν ἐκείνου οὐδέν ὃ, τι ἄξιον εἰπεῖν εὔρατο, εἰ μὴ τις αὐτὸ τοῦτ' ἐκλογίσαιτο, ὅτι πολλάκις αὐτοκράτωρ ὀνομασθεὶς ἔζησε. παρὰ δὲ δὴ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὄνομα μέγα, καὶ μεῖζον ἢ εἶπερ ὑπεδέδεκτο τὴν ἡγεμονίαν,

εκτήσατο, ὅτι οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν λαβεῖν.] οἱ δὲ ἐν ταῖς Γερμανίαις στρατιῶνται, οὓς εἶχε Ῥούφος, μηδεμίαν εὐεργεσίαν ὑπὸ τοῦ Γάλβια ἐνθάδεμένοι, ἐπὶ πλεῖον ἐφλέγγμηναν. τοῦ δὲ δὴ τέλους τῆς ἐπιθυμίας σφῶν ἰμαροτόντες ἐπὶ τοῦ Ῥούφου, ἐξήλθον αὐτὴν ἐφ' ἐτέρου τινὸς ἀποπληρῶσαι. καὶ ἐποίησαν τοῦτο. προστησάμενοι γὰρ Αὔλον Βιτέλλιον τῆς κάτω Γερμανίας ἄρχοντα, ἐπανεστήσαν, πρὸς μόνην τὴν εὐγενεῖαν αὐτοῦ ἀπιδόντες· ἐπεὶ ὅτι γε παιδικὰ τοῦ Τιβερίου ἐγεγόνει, καὶ ὅτι ἀκολούθως τῇ ἀσελγείᾳ ταύτης ἔζη, οὐκ ἐνενόησαν· ἢ καὶ μᾶλλον δι' αὐτὸ τοῦτο ἀρμόζειν σφίσιν αὐτὸν ἐνόμισαν. ἀμείλει οὕτως οὐδ' αὐτὸς λόγον τινὸς ἄξιον ἑαυτὸν ἔκρινεν εἶναι, ὥστε διασκώπτων τοὺς ἀστρολόγους, τεκμηρίῳ κατ' αὐτῶν ἐχρήτο, λέγων ὅτι, „Οὐδὲν ἐπίστανται, οἷγε καὶ ἐμὲ αὐτοκράτορά φησι γενήσεσθαι.“ καὶ αὐτὸ καὶ ὁ Νέρων ἀκούσας ἐγέλισε, καὶ κατεφρόνησεν αὐτοῦ, ὥστε μηδὲν δεινὸν αὐτὸν ἐργάσασθαι.

5. Ὁ οὖν Γάλβας τὴν ἐπανάστασιν αὐτοῦ πυθόμενος, Λούκιον Πείσωνα, νεανίσκον εὐγενῆ, ἐπικῆ, φρόνιμον, ἐποίησατο, καὶ Κρίσπου ἀπέδειξεν. ὁ δὲ δὴ Ὀθων ὁ Μάρκος ὁ Σαλούτιος, ἀγανακτήσας ὅτι μὴ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Γάλβια ἐπεποιήτο, ἀρχὴν αὐθις μυρίων τοῖς Ῥωμαίοις κακῶν παρέσχε. καὶ οὕτως ὑπ' αὐτοῦ ἐτιμᾶτο, ὥστε καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἀπέθανε, θύοντι αὐτῷ μόνος τῶν βουλευτῶν παρέστη· ὑφ' οὗπερ καὶ τὰ μάλιστα συνειύχυνεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ ἱερύπτης ἐπιβουλευθήσεσθαι αὐτὸν ἔφη, καὶ διὰ τοῦτ' αὐτὸν μηδ' αὐτὴν μηδαμῶς προ-

ελθεῖν παρήγγεσεν· ἀκούσας τοῦτ' ἐκεῖνος, κατεδραμὼν τε εὐθύς ὥς καὶ ἐπ' ἄλλο τι, καὶ ὑπὸ τινων στρατιωτῶν ὀλίγων, οἱ συνωμόκεισαν αὐτῷ, ἐς τὸ τεῖχος ἐσθλῆ· κλῖνταῦθα καὶ τοὺς ἄλλους, ἅτε καὶ ἀχθομένους τῷ Γάλβᾳ, προσαναπείσας, μᾶλλον δὲ ἐκπνέμενος, παρὰ τε ἐκείνων τὴν ἀρχὴν παραχρῆμα ἔλαβε, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ παρὰ τῶν ἄλλων.

6. Μαθὼν δὲ ὁ Γάλβας τὰ πρασσόμενα, ἔπεμψε τινὰς ἐς τὸ στρατόπεδον, ὥς καὶ μεταπεισάσαι σφᾶς θύνησόμενος. κλῖν τοῦτω στρατιώτης τις γυμνὸν τὸν ξίφος καὶ ἡμαγμένον ἀνατείνων, προσῆλθεν αὐτῷ, καὶ ἔφη, „Θάρσει, αὐτοκράτωρ· Ὅθωνα γὰρ ἀπέκτεινα, καὶ ἔστι σοι δεινὸν ἔτι οὐδέν.“ πιστεύσας οὖν ὁ Γάλβας, πρὸς μὲν ἐκεῖνον εἶπε, „Καὶ τίς σοι τοῦτο ποιῆσαι ἐκέλευσεν;“ αὐτὸς δὲ ἐς τὸ Καπιτώλιον, ὥς καὶ θύσων, ὤρμησεν· καὶ αὐτῷ ἐν μέσῃ τῇ Ῥωμαίων ἀγορᾷ ἀπαντήσαντες ἱππεῖς καὶ πεζοὶ, ἐνταῦθα τὸν γέροντα, τὸν ἀρχιερεῖα, τὸν αὐτοκράτορα, πολλῶν μὲν βουλευτῶν, παμπόλλων δὲ δημοτῶν παρόντων, κατέκοψαν· καὶ τὰ τε ἄλλα τῷ σώματι αὐτοῦ ἐλύμηναντο, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποκόψαντες περὶ κοντὸν ἐνέπειραν. καὶ ὃ μὲν οὕτως ἀκοντισθεὶς ἐς αὐτὸν τὸν δίφρον, ἐν ᾧ ἐφέρετο, καὶ προκύνσας ἐξ αὐτοῦ, ἐτρώθη, τοῦτο μόνον εἰπὼν, „Καὶ τί κακὸν ἐποίησα;“ καὶ αὐτῷ Σεμπρόνιος Δῆνσος ἐκατόνταρχος ἐπαμύνας ἐς ὅσον ἡδυνήθη, τέλος, ὥς οὐδὲν ἔγνυσεν, ἐπεσφάγη. καὶ διὰ τοῦτό γε καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνέγραψα, ὅτι ἀξιότατός ἐστι μνημονεύεσθαι, ἀπέθανε μὲν γάρ καὶ ὁ Πεισων, καὶ ἄλλοι συγχρό,

οὐ μέντοι καὶ ἐπικουροῦντες τῷ αὐτοκράτορι. ἔζησε δὲ Γάλβας ἔτη δύο καὶ ἐβδομήκοντα, ἀφ' ὧν ἤρξε μῆνας ἐννέα, καὶ ἡμέρας δεκατρεῖς. καὶ αὐτῷ ὁ Πείσων προσαπώλετο, τιμωρίαν ὑποσχὼν ὅτι Καῖσαρ ἀπεδείχθη.

7. Γάλβα μὲν δὴ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο. ἔμελλε δὲ ἄρα καὶ τὸν Ὀθωνα ἡ δίκη οὐκ ἐς μακρὰν μεθῆξαι, ὥς που παραχρῆμα ἔμαθε. θύοντί τε γὰρ αὐτῷ τὴν θυσίαν πρώτην, τὰ ἱερά πονηρὰ ὥφθη· ὥστ' αὐτὸν μεταγρόντα ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις εἰπεῖν, „Τί γάρ με ἔδει μακροῖς αὐλοῖς αὐλεῖν;“ ἔστι δὲ τοῦτο δημῶδες ἐς παροιμίαν φέρον ἐπὶ τῶν ἔξω τὸ τοῦ προσφόρου σφίσι ποιούντων. καὶ μετὰ τοῦτο τῆς νυκτὸς οὕτω δὴ τι ἐν τοῖς ὕπνοις ἐταράχθη, ὥστε καὶ ἐκ τῆς εὐνῆς ἐκπισεῖν, τοὺς τε προκοιτοῦντας ἐκπλήξαι. ἐσπηδήσαντες οὖν, εὗρον αὐτὸν χαμαὶ κείμενον. ἀλλ' οὐ γὰρ εἶχεν, ἀπαξ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν εἰσελθὼν, ἀναδύναι· καὶ ἐνέμεινεν ἐν αὐτῇ, καὶ δίκην ἔδωκε, καίτοι πολλὰ καὶ μέτρια πρὸς θεραπείαν τῶν ἀνθρώπων ποιήσας· οὐχ ὅτι οὕτως ἐπεφύκει, ἀλλ' ὅτι οἰδούντων αὐτῷ διὰ τὸν Βιτέλλιον τῶν πραγμάτων, οὐκ ᾔθελε καὶ τοὺς ἄλλους ἐκπολεμῶσαι.

8. Ἡ μὲντοι βουλὴ πάντα τὰ πρὸς τὴν ἀρχὴν φέροντα ἐψηφίσατο. βεβιῆσθαι μὲν γὰρ, καὶ ἐς τὸ τεῖχος ἄκων ἐσῆχθαι, κἀνταῦθα ἀντιλέγων, κενιδυνεύκεναι ἔλεγε. καὶ τὰ τε ἄλλα ἐπιεικῶς ἐφθέγγετο, καὶ τῇ ὑποκρίσει τοῦ σχήματος ἐμετρίαζε· φιλήματά τε ὥς ἐκάστοις διὰ τῷ δακτύλῳ ἔπεμπε, καὶ

ὑπισχεῖτο πολλά. οὐκ ἐλάνθανε δὲ, ὥς καὶ ἀσίσ-
 γαστερον καὶ πικρότερον τοῦ Νέρωνος ἄρξιν ἔμελλε.
 (τό γ' οὖν ὄνομα αὐτοῦ αὐτῷ εὐθύς ἐπέθετο) πλὴν
 τότε καὶ τῶν βουλευτῶν συχνοῖς, τοῖς μὲν καταδίκας
 ἀνίει, τοῖς δὲ ἄλλα ἅττα ἐχαρίζετο. καὶ ἐς τὰ θία-
 τρα συνεχῶς ἐσφοίτα, θωπεύων τὸ πλῆθος· τοῖς τε
 ξένοις πολιτεῖαν ἀνεδίδου, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπηγγέ-
 λετο. οὐ μὴν καὶ οἰκειώσασθαι οὐδένα, πλὴν ὀλίγων
 τινῶν, ἡδυνήθη, ὁμοίων αὐτοῦ. [καὶ γὰρ τὸ τὰς τῶν
 ἐπαιτίων εἰκόνας ἀποκαταστήσαι,] ὃ, τε βίος αὐτοῦ
 καὶ ἡ δίαίτα, τό, τε τῷ Σπύρῳ συνεῖναι, καὶ τὸ τοῖς
 λοιποῖς τοῖς Νέρωνεῖοις χρῆσθαι, πάνυ πάντας ἐξ-
 φοβεῖ.

9. [Μάλιστα δὲ αὐτοῦ ἐμίσουν, ὅτι τὴν τε ἀρ-
 χὴν ὥνιον τε ἀποδεδεῖχει, καὶ τὴν πόλιν ἐπὶ τοῖς
 θρασυτάτοις ἐπεποιήκει· καὶ τὴν μὲν βουλὴν καὶ
 τὸν δῆμον παρ' οὐδὲν ἤγε, τοὺς δὲ στρατιώτας ἐπε-
 πείκει καὶ τοῦθ', ὅτι ἀποκτεῖναι Καίσαρα καὶ ποιῆ-
 σαι δύνανται.] τοὺς μέντοι στρατιώτας ἐς τοσοῦτον
 τόλμης καὶ παρανομίας προήγαγεν, ἕκ τε ὧν ἐδίδου,
 καὶ ὧν καθ' ὑπερβολὴν ἐκολάκευσεν, ὥστε καὶ ἐς
 τὸ παλάτιόν ποτε, ὥσπερ εἶχον, ἐσεβιάσαντο· ἐπει-
 δὴ συχνοὶ τῶν βουλευτῶν ἐνταῦθα τῷ Ὀθωνι συνε-
 δείπνουν. καὶ τέλος καὶ ἐς αὐτὸ τὸ συμπόσιον, προ-
 ἀποκτείναντες τοὺς εἰργοντας σφᾶς, ἐσεπήδησαν·
 καὶ πάντας ἂν τοὺς ἔνδοι ὄντας ἐφόνευσαν, εἰ μὴ
 φθάσαντες ἐξανέστησαν καὶ κατεκρύφθησαν. καὶ οἱ
 μὲν καὶ ἐπὶ τούτῳ χρήματα, ὥς καὶ δι' εὐνοίαν αὐτὸ
 τοῦ Ὀθωνος πεποιηκότες, ἔλαβον. ἑάλω δὲ τις καὶ

Νέρων εἶναι πλασάμενος κατὰ τόνδε τὸν καιρὸν· οὗ τὸ ὄνομα τῷ Δίῳ ἡγνόηται· καὶ τὸ τέλος καὶ δίκην ἔδωκεν.

10. Ὁ δὲ Ὀθων, ἐπειδὴ καὶ μὴ ἔπειθε τὸν Βιτέλλιον, εἰς κοινωνίαν αὐτὸν τῆς ἀρχῆς πολλάκις παρακαλῶν, εἰς πόλεμον λοιπὸν φανερὸν καθίστατο. καὶ στρατιώτας ἔπεμπεν, ἡγεμόσιν αὐτοὺς πλείοσι παραδούς· ὃ δὴ καὶ αἰτιώτατον τῶν σφαλμάτων αὐτῷ ἐγένετο. [ὃ δὲ Ὀθων ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς μάχης, λέγων μὴ δύνασθαι μάχην ἀνδρῶν δημοφύλων ἰδεῖν, ὥσπερ ἐκ δικαίας τινὸς πράξεως αὐταρχήσας, ἀλλ' οὐ τοὺς τε ὑπάτους καὶ τὸν Καίσαρα, τὸν τε αὐτοκράτορα ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ φονεύσας.] ἔπεσον δὲ τέσσαρες μυριάδες ἀνδρῶν ἐκατέρωθεν ἐν ταῖς μάχαις ταῖς πρὸς τῇ Κρεμῶνῃ γενομέναις· ὅπου τέ φασι πρὸ τῆς μάχης ἄλλα τε φανῆναι σημεῖα, καὶ τινα ὄρνιν ἐξαίσιον, ὁποῖον οὐ πώποτε ἐωράκασιν, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὀφθῆναι.

11. Ἐπεὶ δὲ οἱ τοῦ Ὀθωνος ἐκρατήθησαν· ἡγείλε μὲν ἱππεὺς τις τὸ πάθος τῷ Ὀθωνι· καὶ ἐπειδὴ γε ἡπιστεῖτο πρὸς τῶν παρόντων, (ἔτυχον γὰρ πολλοὶ κατὰ τύχην ἡθροισμένοι) καὶ οἱ μὲν δραπέτην, οἱ δὲ καὶ πολέμιον αὐτὸν ἀπεκάλουν· „Ἐῖθε γὰρ, ἔφη, ψευδῇ ταῦτα, Καῖσαρ, ἦν· ἡδιστα γὰρ ἂν νικῶντός σου ἐτελεύτησα. νῦν δὲ ἐγὼ μὲν πάντως οἰκήσομαι, ἵνα μὴ μέ τις ἐπὶ σωτηρίᾳ καταπεφειγέναι δόξῃ. σὺ δὲ βουλεύου, ὥς τῶν πολεμίων οὐκ ἐς μακρὰν ἤξόντων, ὃ, τι χρὴ πράξαι.“ καὶ ὁ μὲν, ταῦτ' εἰπὼν, ἑαυτὸν διεχρήσατο.

12. Πιστευσάντων δ' αὐτῷ ἐκ τούτου πάντων, καὶ ἐτοιμῶς ἐχόντων ἀναμαχέσασθαι, (αὐτοὶ τε γὰρ συγχροὶ ἦσαν, καὶ ἕτεροι ἐκ Παννονίας παρῆσαν· ὁ, τε μέγιστον ἐν ταῖς τοιοῦτοις ἐστίν, ἐφίλουν τε τὸν Ὅθωνα, καὶ πᾶσαν αὐτῷ εὖνοιαν, οὐκ ἀπὸ τῆς γλώττης μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ψυχῆς εἶχον·) ἐπέσχε, μέχρις οὗ καὶ οἱ λοιποὶ πρὸς τὴν ἀγγελίαν συνέδραμον. καὶ τι πρὸς ἑαυτὸν διαλαλήσας, ἔπειτα πρὸς τοὺς στρατιώτας ἐδημηγόρησεν ἄλλα τε πολλὰ καὶ ταῦτα·

13. „Ἀρκεῖ τὰ γεγονότα, ἄρκεϊ. μισῶ πόλεμον ἐμφύλιον, καὶ ἢ κρατῶ· φιλῶ πάντας Ῥωμαίους, καὶ ἢ μὴ ὁμολογῶσί μοι. νικάτω Βιτέλλιος, ἐπεὶ τοῦτο τοῖς θεοῖς ἔδοξε· σωζέσθωσαν καὶ οἱ ἐκείνου στρατιῶται, ἐπεὶ τοῦτ' ἐμοὶ δοκεῖ. πολὺ γάρ που καὶ χρειττον καὶ δικαιότερόν ἐστιν, ἓνα ὑπὲρ πάντων, ἢ πολλοὺς ὑπὲρ ἐνὸς ἀπολέσθαι. καὶ γὰρ ἐγὼ Μούκιος καὶ Δέκιος καὶ Κούρτιος καὶ Ῥηγοῦλος μᾶλλον ἢ ἐλοιμήην, ἢ Μάριος καὶ Κίννας καὶ Σύλλας (ἵνα μὴ καὶ τοὺς ἄλλους εἶπω) γενέσθαι. μὴ οὖν βιάσθω με ἓνα τούτων, ὧν μισῶ, γενέσθαι· μήτε φθονήσητέ μοι ἓνα ἐκείνων, ὧν ἐπαινῶ, μιμήσασθαι. ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἐπὶ τὸν κεκρατηκότα ἅπιτε, καὶ ἐκείνον θεραπεύετε· ἐγὼ δ' αὐτὸς ἑμαυτὸν ἐλευθερώσω, ὅπως καὶ τῷ ἔργῳ ἅπαντες ἄνθρωποι μάθωσιν, ὅτι τοιοῦτον αὐτοκράτορα εἴλεσθε, ὅστις οὐκ ὑμᾶς ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἑαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν δέδωκε.“

14. Τοιαῦτα μὲν Ὅθων εἶπεν. οἱ δὲ δὴ στρατιῶται, ἐξ ὧν ἤκουον, καὶ ἐθαύμαζον ἄμα, καὶ ἤλθουν εἴ τι πείσοιτο, καὶ δάκρυά τε ἔκλαιον καὶ ἐθρή

ρουν, πατέρα τε ἀνακαλοῦντες, καὶ παίδων καὶ γονέων φίλτερον ὀνομάζοντες. „[὘ν σοὶ τε καὶ ἡμεῖς σωζόμεθα, ἔλεγον, καὶ ὑπὲρ σοῦ πάντες ἀποθανούμεθα.]“ καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας ἐλέχθη, τοῦ τε Ὀθωνος τελευτῆσαι δεομένον, καὶ ἐκείνων μὴ ἐφριέντων αὐτῷ τοῦτο ποιῆσαι· πρὶν δὴ σιγήσας αὐτοῖς ἔφη· „Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔστιν ὅπως χείρων τοῦ στρατιώτου τούτου γενήσομαι, ὃν αὐτοὶ ἐωρύακατε ὅπως ἑαυτὸν διὰ τοῦτο μόνον ἀπέσφαξεν, ὅτι τὴν ἥτιαν τῷ ἑαυτοῦ αὐτοκράτορι ἠγγειλεν. ἀλλ' ἀκολουθήσω πάντως αὐτῷ, ἵνα μηδὲν ἔτι τοιοῦτον μήτε ἴδω μήτε ἀκούσω. ὑμεῖς δὲ, εἴπερ ὄντως φιλεῖτέ με, εἰσάτε με ἀποθανεῖν ὥς βούλομαι, καὶ μὴ με ζῆσαι ἄκοντα ἀναγκάσητε, ἀλλὰ πρὸς τε τὸν κεκρατηκότα ἄπιτε, καὶ ἐκείνον κολακεύετε.“

15. Ταῦτ' εἰπὼν, ἔς τε τὸ δωματίον ἀνεχώρησε, καὶ τι ξιφίδιον λαβὼν, ἑαυτὸν διεχρήσατο. καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα οἱ στρατιῶται ἀνείλοντο πενθοῦντες, καὶ ἔθαψαν, καὶ τινες ἑαυτοὺς ἐπέσφαξαν αὐτῷ. τοῦτο τὸ τέλος τῷ Ὀθωνι ἐγένετο, ζῆσαντι μὲν ἐπὶ καὶ τριᾶκοντα ἔτη, ἔνδεκα ἡμερῶν δέοντα· ἄρξαντι δὲ ἡμέρας ἐνενήκοντα. κάκιςτά γε μὴν ἀνθρώπων ζήσας, κάλλιστα ἀπέθανε· καὶ κακουργότατα τὴν ἀρχὴν ἀρπάσας, ἄριστα αὐτῆς ἀπηλλάγη.

16. [Ὅτι ὁ Οὐάλης οὕτω περὶ τὰ χρήματα ἐσπούδαζε, καὶ οὕτως ἐξ ἅπαντος τρόπου ἠθροίζεν, ὥστε καὶ τὸν χιλιάρχον, τὸν κατακρύψαντά τε αὐτὸν καὶ διασώσαντα, ἀποσφάξαι διὰ χιλίας δραχμῆς, ἃς ἐκ τῶν σκευῶν αὐτοῦ ὑψηρῆσθαι ἔδοξεν.]

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXV. EXCERPTA

P E R
IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXV.

*Vitellius Imp. renunciatur: gladiatoribus
et caesis oculos pascit: Astrologos Italia
pellit. c. 1.*

*Vitellii luxus in epulis, domo, suppellectilibus
pompa paene ridicula. c. 2 — 5.*

Ejusdem laudanda. c. 6. 7.

*Prodigia sinistra: Vespasianum multum
imperatorem dicunt. c. 8.*

Mucianus a Vespasiano contra Vitellium missus: Primus sponte in Vitellium ducit. c. 9.

Allienus bello a Vitellio praefectus, et defectionis auctor, a resipiscentibus capitur. c. 10.

Vitelliani praelio vincuntur. c. 11 — 14.

Cremonensium calamitas. c. 15.

Vitellii inconstantia: Capitolium oppugnando Sabino exustum. c. 16. 17.

Urbis Romae, et Vespasiani ducibus captae, clades. c. 18. 19.

Vt Vitellius captus interierit. c. 20. 21.

Vt frater et filius Vitellii perierint. c. 22.

Temporis spatium. Galba II. et

T. Vinio COSS.

post C. N. U. C.

69. 822.

Coss. Suffecti.

Kal. Mart. T. Virginius Rufus et Vopiscus Pomp.

Kal. Maj. Caelius Sabinus et T. Flavius Sabinus.

Kal. Jul. T. Arrius Antoninus et P. Marius Celsus II.

Kal. Sept. C. Fabius Valens et A. Allienus Cae-

*cinna (eoque damnato
Prid. Kal. Nov. Roscius
Regulus).*

*Kal. Nov. Cn. Caecilium
Simplex et C. Quinctium
Atticum.*

Οἱ δ' ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὥς ἤκουσαν τὸ τοῦ Ὀθωνος πάθος, παραχρῆμα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, μετεβάλλοντο. τὸν τε γὰρ Ὀθωνα, ὃν πρότερον ἐπῆρουν καὶ νικᾶν ἠύχοντο, ἐλοιδόρουν ὥς πολέμιον, καὶ τὸν Βιτέλλιον, ὃ κατηρώντο, καὶ ἐπῆρουν καὶ αὐτοκράτορα ἀνηγόρευον. οὕτω πον οὐδὲν πάγιόν ἐστι τῶν ἀνθρωπίνων· ἀλλ' ὁμοίως οἱ τε ἐς τὰ μάλιστα ἀνθούντες, καὶ οἱ ἐν τῷ ταπεινοτάτῳ ὄντες, ἀστάθμητά τε αἰροῦνται, καὶ πρὸς τὰς τύχας σφῶν, καὶ τοὺς ἐπαίρους καὶ τοὺς ψόγους, τὰς τε τιμὰς καὶ τὰς ἀτιμίας λαμβάνουσι. [ὁ Βιτέλλιος δὲ εἶδεν ἐν Λουγδούνῳ μονομάχων ἀγῶνας, καὶ ἐν Κρεμῶνῃ· ὥσπερ οὐκ ἀρκοῦντος τοῦ πλήθους τῶν ἐν ταῖς μάχαῖς ἀπολωλότων, καὶ τότε καὶ ἔτι ἀτάφων ἐρῳιμμένων, ὥς καὶ αὐτὸς ἐθαύσατο. διεξῆλθε γὰρ διὰ παντὸς τοῦ χωρίου ἐν ᾧ ἔκειντο, ἐμπιπλάμενος τῆς θείας, ὥσπερ τότε νικῶν, καὶ οὐκ ἐκέλευσε σφῆς οὐδ' ὥς ταφῆναι.] ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐγένετο, τᾶλλα τε διώκει, ὥς πον καὶ ἐδόκει αὐτῷ, καὶ πρόγραμμα ἔθετο, δι' οὗ τοὺς ἱστειολόγους ἐξήλασε, προειπὼν σφίσιν, ἐντὸς τῆς δε

τῆς ἡμέρας (ῥητὴν τινα τάξας) ἐξ ἀπάσης τῆς Ἰταλίας χωρῆσαι. καὶ αὐτῷ ἐκεῖνοι νυκτὸς ἀντιπροθέντες γράμματα, ἀντιπαρήγγειλαν ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ βίου ἐντὸς τῆς ἡμέρας, ἐν ᾗ ἐτελεύτησε. καὶ οἱ μὲν οὕτως ἀκριβῶς τὸ γενησόμενον προέγνωσαν.

2. Αὐτὸς δὲ τῇ τε τρυφῇ καὶ τῇ ἀσελγείᾳ προςκείμενος, οὐδὲν ἔτι τῶν ἄλλων οὔτε τῶν ἀνθρωπίνων οὔτε τῶν θείων ἐφρόντιζεν. ἦν μὲν γὰρ καὶ ἀπ' ἀρχῆς τοιοῦτος, οἷος περὶ τὰ καπηλεῖα καὶ περὶ τὰ κυβευτήρια, τοὺς τε ὀρχηστὰς καὶ τοὺς ἁρματιηλάτας ἐσπουδακέναι· καὶ ἀμύθητα εἰς τὰ τοιαῦτα ἀνήλiske, καὶ διὰ τοῦτο καὶ δανειστικὰ πολλοὺς εἶχε· τότε δὲ καὶ μᾶλλον, ἅτε ἐν τοσαύτῃ ἐξουσίᾳ καθεστὼς, ὕβριζε, καὶ τὸ πλεῖστον καὶ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ἔδαπανα, ἀπλήστως τε ἐμφοροῦμενος, καὶ συνεχῶς πάντα ἐξεμῶν, ὥς μόνῃ τῇ παρόδῳ τῶν σιτίων τρέφεσθαι. ἀφ' οὗπερ καὶ ἀνταρκεῖν ἠδύνατο· ἐπεὶ οἱ γε συνδειπνοῦντες αὐτῷ πάντες κακῶς ἀπήλλισσον. [πολλοὺς γὰρ αἰὲν τοὺς πρῶτους ὁμοσίτους ἐποιεῖτο, καὶ πολλάκις καὶ παρ' αὐτοῖς εἰσιτᾷτο.] ὅθεν χαριέστατον λόγον εἰς τις αὐτῶν Οὐίβιος Κρίσπος ἀρξώσθησας, καὶ διὰ τοῦτο ἡμέρας τινὰς ἀπολειφθεὶς τοῦ συσσιτίου, εἶπεν ὅτι, „Εἰ μὴ ἐνενοήκειν, πάντως ἂν ἀπολώλειν.“

3. Καὶ ἐγένετο ὁ χρόνος ὁ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ σύμπας οὐδὲν ἄλλο ἢ μέθαι τε καὶ κῶμοι. πάντα τε γὰρ τὰ τιμώτατα καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὠκεανοῦ, (ἵνα μηδὲν εἴπω πλέον) καὶ ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης συνήγιστο, καὶ πολυτελῶς οὕτως ἐοικεναίετο, ὥστε

Βιτελλιανὰ καὶ νῦν ἐξ ἐκείνου καὶ πέμματα κα-
λα τινὰ βρώματα ὀνομάζεσθαι. καὶ τί ἂν τι-
ἐκαστον αὐτῶν καταλέγοι; ὁπότε πρὸς πάντων
ὥς ὁμολόγηται, δύο τε αὐτὸν μυριάδας μυρ
καὶ διωχιλίας πεντακοσίας ἐν τῷ τῆς ἀρχῆς χρι-
τὰ δεῖπνα δεδαπανηκέναι. ἐπέλιπέ τε γὰρ πάλι
πολυτίμητα δι' ὀλίγου, καὶ ἔδδει πάντως αὐτὰ
μίαν γοῦν ποτε λοπάδα πέντε καὶ εἴκοσι μυρ
ἐσκεύασε, γλάπτας τε καὶ ἐγκεφάλους καὶ ἦπαι
ἰχθύων καὶ ὀρνίθων τινῶν ἐμβαλῶν. καὶ ἰ-
αδύνατον ἦν κεραμίαν τηλικαύτην γενέσθαι,
ρου τε ἐποιήθη, καὶ ἔμεινε πολὺν χρόνον, ὥς
ἀνάθημα, μέχρις οὗ Ἀδριανὸς αὐτὴν ἰδὼν σι-
νευσεν.

4. Ἐπειδὴ δ' ἄπαξ τούτων ἐμνημόνευσα
ἐκεῖνο προσθήσω, ὅτι οὐδὲ τῇ οἰκίᾳ τῇ τοῦ Νε-
τῇ χρυσῇ ἠρκεῖτο, ἀλλὰ καίτοι σφόδρα καὶ τὸ ὁ
καὶ τὸν βίον, τὰ τε ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ πάντι
ἀγαπῶν καὶ ἐπαινῶν, ὅμως ἡτιῶτο αὐτὸν, κα-
ὠκηκέναι, καὶ σκευῇ ὀλίγῃ καὶ ταπεινῇ χρῆσθ
γων. [νοσήσας γοῦν ποτε ἐζήτησεν οἶκημα ἐν
τοικήσει. οὕτως αὐτὸν οὐδὲ τῶν ἐκείνου τι ἦς
ἢ γυνὴ δὲ αὐτοῦ Γαλερία, ὥς ὀλίγου ἐν τῷ β
κῶ κόσμου εὐρεθέντος, κατεγέλα. ἀλλ' οὗτοι ἰ-
τῶν ἀλλοτρίων ἀναλίσκοντες, οὐδ' ἠρίθμου
τῶν δαπανωμένων· οἱ δὲ δειπνίζοντες σφᾶς,
γάλλω κακῶ ἐγίγνοντο, [πλὴν ὀλίγων οἷς τι ἀ-
δίδου.] καίπερ οὐδ' ὅλης τῆς ἡμέρας οἱ αὐ-
στιάων αὐτόν· ἀλλ' ἄλλοι μὲν ἀκρατίσασθαι ἰ

ον, ἄλλοι δὲ ἀριστῆσαι, ἕτεροι δὲ δεῖπνον, ἕτεροι
 ιεταδόρπιά τινα πλησμονῆς παραμύθια. [πάντες
 ἄρ οἱ δυνάμενοι, ἐστὶν αὐτὸν ἐσπούδαζον.] καὶ
 κατόν γε αὐτόν φασι μυριάδας ἐς δεῖπνον ἀναλῶ-
 αι. [καὶ τὰ γενέθλια αὐτοῦ ἐπὶ δύο ἡμέρας ἐορ-
 ἀζετο, καὶ θηρία καὶ ἄνδρες πολλοὶ ἀπεκτάντησαν.
 οιοῦτον τοῦ Βιτελλίου ὄντος, οὐδ' οἱ στρατιῶται
 σωφρονοῦν· ἀλλὰ καὶ ὕβρεις καὶ ἀσέλγειαι ὑπ'
 ὑτῶν πολλὰ πανταχοῦ ὁμοίως ἐγίνοντο.]

5. Γέλωτα μέντοι ὁ Βιτέλλιος πολλοῖς παρεῖχεν.
 ρῶντες γὰρ ἄνδρα σεμνοπροσωποῦντα ἐν ταῖς δη-
 οσίαις προόδοις, ὃν ᾗδεσαν πεπορνευκότα· καὶ ἐφ'
 τπου βασιλικοῦ καὶ ἐν χλαυῷ δι πορφυρᾷ, ὃν ἠπί-
 ταντο τοὺς ἀγωνιστὰς ἵππους ἐν τῇ οὐνετιῳ ἐσθῆ-
 ι ψήχοντα· μετὰ τε ὄχλου στρατιωτῶν τοσούτου ἐς
 ἃ Καπιτώλιον ἀνιόντα, ὃν οὐδεὶς οὐδὲ ἐν τῇ ἀγο-
 ῃ πρότερον διὰ τὸ τῶν δανειστῶν πλήθος ἰδεῖν
 ὕνατο· καὶ προσκυνούμενον πρὸς πάντων, ὃν οὐ-
 εῖς οὐδὲ φιλεῖν ποτε ἠδέως ἠθέλησεν· οὐκ εἶχον
 πως τὸν γέλωτα κατὰσχωσιν. οἱ γε μὴν δεδανεικό-
 ις τι αὐτῷ, ἐξορμῶντος μὲν αὐτοῦ ἐς τὴν Γερμα-
 ίαν, ἐπελάβοντο, καὶ μόλις ποτὲ κατεγγυθέντα
 ὑτόν ἀπέλυσαν· τότε δὲ οὐχ ὅσον οὐ κατεγέλων,
 λλά καὶ ἐθρήνουν καὶ κατεκρύπτοντο. καὶ αὐτοὺς
 ναζητῶν, τὴν τε σωτηρίαν σφίσιν ἐς τὸ ὀφειλόμε-
 νον ἀποδιδόναι ἔλεγε, καὶ τὰ συμβόλαια ἀπῆτει.

6. [οὕτω δὲ βιούς, οὐκ ἄμοιρος ἦν παντάπασ-
 ι καλῶν ἔργων. τό τε γὰρ ἐπὶ Νέρωνος, καὶ τὸ
 ἐν Γάλλβου, τοῦ τε Ὀθωνος κοπὴν νόμισμα ἐτήρη

σεν, οὐκ ἀγανακτῶν ταῖς εἰκόσιν αὐτῶν· καὶ ὅσα
 τισὶν ἐδεδώρηντο, ἐφύλαξε, μηδὲνα μηδὲν ἀφελόμε-
 νος. καὶ οὔτε τὰ ἐκ τῶν ουντελειῶν ἐποφληθέντα
 ἀπήτησεν, οὔτε οὐσίαν τινὸς ἐδήμευσεν· ὀλίγους
 μὲν πάνυ τῶν τὰ Ὀθωνος πραξάντων ἀποκτείνας,
 μηδὲ τὰς ἐκείνων μὲν τοι οὐσίας τοὺς προσήκοντας
 σφῶν ἀποστερήσας. καὶ τοῖς οἰκείοις δὲ τῶν πρότε-
 ρόν ποτε θανατωθέντων ἐδώρησατο πάντα, ὅσα ἐν
 τῷ δημοσίῳ εὔρηντο. ἀλλ' οὐδὲ τὰς διαθήκας τῶν
 ἀντιπολεμησάντων αὐτῷ, καὶ ἐν ταῖς μάχαις πεσόν-
 των ἡτιάσατο. ἀπηγόρευσε δὲ καὶ τοῖς βουλευταῖς
 καὶ τοῖς ἱππεῦσι μονομαχεῖν, ἢ ἐν ὀρχήστρᾳ θέαν τι-
 νὰ παρέχειν. καὶ διὰ ταῦτα ἐπηνεῖτο.]

7. Ἐπεφοίτα δὲ καὶ τοῖς θεάτροις συνεχῶς, ὥς-
 τε καὶ τὸν ὄμιλον ἀπ' αὐτῶν ἀναρτᾶσθαι. συνεπί-
 τει δὲ καὶ τοῖς δυνατωτάτοις ἀπλοῖζόμενος, ὥστε αὐ-
 τοὺς ἔτι καὶ μᾶλλον προσεταιριζέσθαι· τῶν τε ἀρ-
 χαίων συμβιωτῶν ἰσχυρῶς ἐμέμνητο, καὶ πάνυ αὐτοὺς
 ἐτίμα· οὐκ ἀπαξιῶν γνωρίζειν τινὰ αὐτῶν δοκεῖν,
 ὥσπερ ἕτεροι. πολλοὶ γὰρ ἐπὶ μέγα παραλόγως ἀρ-
 θέντες, μισοῦσι τοὺς συνειδότας σφίσι τὴν ἐν τῷ
 πρὶν ταπεινότητα. [ὁ δὲ Βιτέλλιος, Πρίσκου ἀντι-
 πόντος τι αὐτῷ ἐν τῷ συνεδρίῳ, καὶ τινὰ καὶ τῶν
 στρατιωτῶν καταδραμόντος, ἐπεκαλέσατο μὲν τοὺς
 δημάρχους, ὥς καὶ τῆς παρ' αὐτῶν ἐπικουρίας δεό-
 μενος· οὔτε δὲ αὐτός τι κακὸν τὸν Πρίσκον εἰργά-
 σατο, οὔθ' ὑπ' ἐκείνων παθεῖν εἶασεν· ἀλλὰ καὶ ἔφη,
 ὅτι „Μὴ ταράττεσθε, πατέρες, μηδ' ἀγανακτεῖτε, εἰ
 δύο ἄνδρες ἐξ ὑμῶν διεσχέθημέν τι πρὸς ἀλλήλους.“

καὶ τοῦτο ἐξ ἐπιεικείας πεποιηκάναι ἔδοξεν. ὅτι μὲν τοι τὸν Νέρωνα μιμεῖσθαι ἤθελε, καὶ ἐνήγισέ τε αὐτῷ, καὶ ὅτι τοσαῦτα ἐς τὰ δεῖπνα ἀνήλυσεν, οἱ μὲν ἄλλοι κατὰ τοῦτ' ἔχαιρον· οἱ δὲ δὴ νοῦν ἔχοντες ἤχθοντο, εὖ ἐπιστάμενοι, ὅτι οὐδὲ τὰ ἐξ ἀπάσης τῆς οἰκουμένης χρήματά οἱ ἀρκέσει.]

8. Πράττοντι δ' αὐτῷ ταῦτα, σημεῖα πονηρὰ ἐγένετο. καὶ γὰρ κουήτης ἀστήρ ἐφαντάσθη· καὶ ἡ σελήνη παρὰ τὸ καθεστηκὸς δις ἐκλειοιπέναι ἔδοξε· καὶ γὰρ τεταρταία καὶ ἐβδομαία ἐσκιάνθη. καὶ ἡλίους δύο ἅμα, ἐκ τε τῶν ἀνατολῶν καὶ ἐκ τῶν δυσμῶν, τοῦτον μὲν ἀσθενῆ καὶ ὠχρὸν, ἐκείνον δὲ λαμπρὸν καὶ ἰσχυρὸν εἶδον. ἐν τε τῷ Καπιτωλίῳ ἔχνη πολλὰ καὶ μεγάλα δαιμόνων τινῶν, ὥς καὶ κατεληλυθότων ἀπ' αὐτοῦ, ἐωράθη· καὶ ἔλεγον οἱ στρατιῶται οἱ τὴν νύκτα ἐκείνην αὐτῷ ἐγκεκοιτηκότες, ὅτι ὁ τοῦ Διὸς ναὸς αὐτόματος σὺν πολλῷ κτύπῳ ἠνεώχθη, ὥστε τινὰς τῶν φυλάκων ἐκπλαγέντας ἀποψύξαι. ἐπράχθη δὲ ταῦτα, καὶ ὁ Οὐεσπασιανὸς Ἰουδαίοις πολέμῳ, [τῷ μὲν Γάλβᾳ αὐταρχήσαντι τὸν νῆδον ἔπεμψε Τίτον, προσεροῦντα αὐτόν. ἐπανελθόντος δὲ τοῦ Τίτου, ἐπεὶ καθ' ὅδον ἐμεμαθήκει τὴν τοῦ Βιτελλίου καὶ τὴν τοῦ Ὀθωνος ἐπανάστασιν, ἐβουλεύετο ὅ, τι χρὴ πράττειν. [ἦν μὲν γὰρ ὁ Οὐεσπασιανὸς οὐτ' ἄλλοις προπετιῆς, καὶ ἐς ταραχὴν οὕτω πράγματα καὶ πάνυ ὤκνει ἑαυτὸν καθεῖναι.] ἀλλ' ἢ τε τῶν ἀνθρώπων εὐνοία πολλή ἦν πρὸς αὐτόν, (ἡ γὰρ ἐκ τῆς Βρεττανίας δόξα, καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἐν χερσὶ πολέμου εὐκλεία, τό. τε ἐπιεικὲς καὶ φρόνι-

μον αὐτοῦ, πρὸς ἐπιθυμίαν σφᾶς ἦγε τῆς παρ' αὐτοῦ προσιατείας) καὶ ὁ Μουκιανὸς ἰσχυρῶς προσέκειτο, ἰλπίσας τὸ μὲν ὄνομα τῆς ἀρχῆς ἐκείνον ἔξειν, καὶ αὐτὸς δὲ διὰ τὴν ἐπιείκειαν αὐτοῦ ἰσομοιρήσειν. αἰσθόμενοι δὲ οἱ στρατιῶται τούτων, καὶ περιστά-
τες τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἀνεῖπον αὐτὸν αὐτοκράτορα.

9. Ἐγγεγόνει μὲν οὖν καὶ σημεῖα καὶ ὄνειροι τῷ Οὐεσπασιανῷ, τὴν μοναρχίαν ἐκ πολλοῦ δηλοῦντα, ἃ καὶ ἐν τῷ αὐτοῦ βίῳ λελέξεται. τηνικαῦτα δὲ τὸν μὲν Μουκιανὸν ἐς τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ τὸν Βιτέλλιον ἐπεμψεν· αὐτὸς δὲ, τὰ τε ἐν τῇ Συρίᾳ ἐπιδῶν, καὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Ἰουδαίους ἄλλοις τισὶ προστάξας, ἐς τὴν Αἴγυπτον ἐκομίσθη· καὶ συνέλεγε χρήματα, ὧν που καὶ τὰ μάλιστα ἔχρηζε, καὶ οὔτιον, ἵν' ὀτιπλεῖστον ἐς τὴν Ῥώμην ἀποστείλῃ. οἱ δ' ἐν τῇ Μυσίᾳ στρατιῶται, τὰ κατ' αὐτὸν πεπυσμένοι, οὐδ' ἀνέμειναν τὸν Μουκιανόν, (ἐπυνθάνοντο γὰρ ἐν ὁδῷ εἶναι) ἀλλ' Ἀντώνιον Ηἰρίμον, φυγόντα μὲν ἐκ καταδίκης ἐπὶ τοῦ Νέρωνος, καταχθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ Γάλλβι, καὶ τοῦ Παννονικοῦ στρατοπέδου ἄρχοντα, εἶλοντο στρατηγόν. καὶ ἔσχεν οὗτος τὴν αὐτοτελεῆ ἀρχήν, μὴθ' ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, μὴθ' ὑπὸ τῆς γερουσίας αἰρεθείς. τοσαύτη τῶν στρατιωτῶν ἦν πρὸς τε τὸν Βιτέλλιον ὀργή, καὶ πρὸς τὰς ἀρπαγὰς ὁρμή. οὐ γὰρ που καὶ ἐπ' ἄλλο τι ταῦτα ἐπραττον, ἢ ἵνα τὴν Ἰταλίαν διαρπάσωσιν· ὃ καὶ ἐγένετο.

10. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Βιτέλλιος, αὐτὸς μὲν κατὰ χώραν ἔμεινε, τῇ τε ἄλλῃ τρυφῇ καὶ τότε χρώ-

μενός, καὶ ἀγῶνας μονομαχίας τιθεῖς· ἐν οἷς καὶ ὁ Σπόρος, μέλλων ἐν κόρης ἀρπαζομένης σχήματι ἐς τὸ θέατρον εἰσαχθήσεσθαι, οὐκ ἤνεγκε τὴν ὑβριν, ἀλλ' ἐαυτὸν προαπέσφαξε· τῷ δὲ δὴ Ἀλιηνῷ τὸν πόλεμον μεθ' ἐτέρων προσέταξεν. Ἀλιηνὸς δὲ, ἐς μὲν τὴν Κρεμώνην ἀφίκετο, καὶ προκατέσχευεν αὐτήν· ὁρῶν δὲ τοὺς στρατιώτας τοὺς μὲν ἐαυτοῦ ἔκ τε τῆς τρυφῆς τῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐκδεδιητημένους, καὶ ἐκ τῆς ἀγυμνασίας διατεθρυμμένους, τοὺς δὲ ἐτέρους καὶ τοῖς σώμασι γεγυμνασμένους καὶ ταῖς ψυχαῖς ἐρῶμένους, ἐφοβεῖτο. καὶ μετὰ τοῦτο, ἐπειδὴ καὶ λόγοι αὐτῷ παρὰ τοῦ Πρίμου φίλιοι ἦλθον, συνεκάλεσε τοὺς στρατιώτας, καὶ τὴν τε τοῦ Βιτελλίου ἀσθένειαν, καὶ τὴν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἰσχὺν, τὸν τε ἐκατέρου τρόπον εἰπὼν, μεταστῆναι ἔπεισε καὶ τότε μὲν τὰς τε τοῦ Βιτελλίου εἰκόνας ἀπὸ τῶν σημείων καθεῖλον, καὶ ὑπὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀρχήσεσθαι ᾤμουςαν. διαλυθέντες δὲ, καὶ ἐς τὰς σκηνὰς ἀναχωρήσαντες, μετενόησαν· καὶ ἐξαίφνης σπουδῇ καὶ θορῇ πολλῇ συστραφέντες, τὸν Βιτέλλιον αὐτοκράτορα αὐτοῖς ἀνεκάλουν· καὶ τὸν Ἀλιηνόν, ὥς καὶ προδιδόντα σφῶς, ἔδησαν, οὐδὲν οὐδὲ τῆς ὑπατείας αὐτοῦ προτιμήσαντες. τοιαῦτα γὰρ τὰ τῶν πολέμων τῶν ἐμφυλίων μάλιστα ἔργα ἐστί.

11. Ταραχῆς οὖν καὶ κατὰ τοῦτο πολλῆς ἐν τῷ τοῦ Βιτελλίου στρατοπέδῳ οὔσης, ἐπήυξησεν αὐτὴν ἡ σελήνη τῆς νυκτὸς ἐκλιποῦσα, οὐχ ὅτι καὶ ἐσκιάζσθῃ, (καίτοι τοῖς θορυβουμένοις καὶ τὰ τοιαῦτα φόβον φέρει) ἀλλ' ὅτι καὶ αἱματώδης καὶ μέλαινα,

ἄλλα τὲ τινα χρώματα φοβερὰ ἀφιεῖς
 μέντοι καὶ παρὰ τοῦτο οὔτε μετέθεντο
 σάν, ἀλλὰ [τῷ Πρίμῳ τῇ ὑστεραίῃς, ὑπα-
 δι' ἀγγέλων ὁμολογῆσαι, ἀντέπεμψαν
 νοῦντες τὰ τοῦ Βιτελλίου προελεύσθαι.
 ρας ἐλθόντες τοῖς στρατιώταις αὐτοῦ, π
 ἡγωνίσαντο. ἡ δὲ δὴ μάχη οὐκ ἐκ παρ
 νετο, ἀλλ' αἰφνίδιον ὀλίγοι τινὲς τῶν ἱ
 παρὰ τοῖς ἀντιστρατοπεδευομένοις γίνε
 μένουσι τῶν ἐτέρων ἐπέθεντο. καὶ μετὰ
 βοηθούντων ἑκατέροις ἀμφοτέρωθεν, ὡς
 νον αἰσθόμενοι, τότε μὲν τοῖς, τότε δὲ
 εἴτ' ἄλλων, καὶ πεζῶν, καὶ ἱππέων· καὶ
 αἱ τροπαὶ συνεγίγνοντο, μέχρις οὗ πᾶν
 μον. τότε δὲ ἐς τάξιν τινὰ ὥσπερ ἐκ συγ
 τέστησαν, καὶ ἐν κόσμῳ τὸν ἀγῶνα ἐποί-
 ᾶναρκοι.] ὁ γὰρ Ἀλιηνὸς ἐν τῇ Κρημῷ

12. Κῆκ τούτου καὶ ἴση καὶ ἀντίρρῳ
 τῇ ἡμέρᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἡ
 ἐγένετο. καὶ νύξ αὐτὴν ἐπέλαβε, καὶ
 σφῶς διέλυσε· τὸσαῦτη που καὶ ὀργῇ
 μία, καίπερ καὶ γνωρίζοντες ἀλλήλους,
 τες σφίσιν, ἐχρήσαντο. ὅθεν οὐθ' ὁ λι-
 οὔτε ὁ κάματος, οὔτε τὸ ψύχος, οὐθ' ὁ
 τὰ τραύματα, οὐχ οἱ φύνοι, οὐ τὰ λείψα
 τέρων νεκρῶν, [οὐχ ἡ μνήμη τοῦ πάθους
 θος τῶν μάτην ἀπολομένων] ἐπράυνε.
 μανία ἀμφοτέρους ὁμοίως κατέσχευε, [καὶ
 θύμουν, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς τοῦ χωρίου μι

ξυνόμενοι, οἱ μὲν καὶ τότε νικῆσαι, οἱ δὲ μὴ καὶ τότε ἡττηθῆναι· ὥσπερ ἄλλοφύλοις τισὶν, ἀλλ' οὐκ οἰκείοις πολεμοῦντες, καὶ μέλλοντες ἐξ ἑκατέρου πάντες ὁμοίως ἢ αὐτίκα ἀπολέσθαι, ἢ μετὰ ταῦτα δουλεύειν. οὐκουν οὐδὲ τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης, ὥσπερ εἶπον, ἐνέδοσαν· ἀλλὰ καὶ ἐκκαμόντες, καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις καὶ ἀναπανόμενοι, καὶ ἐς λόγους ἀλλήλοισι ἰόντες, ὅμως ἡγωνίζοντο.]

13. Καὶ ἦν ἰδεῖν, δσάκις γε καὶ ἡ σελήνη διέλαμψε, (νέφη γὰρ αὐτὴν [πολλὰ καὶ πρικήλα διαθείοντα συνεχῶς] ἔσθ' ὅτε συνέκρυπτεν) ἔστι μὲν ὅτε μαχομένους αὐτοὺς, ἔστι δ' ὅτε ἐστηκότας μὲν καὶ ἐπὶ τὰ δόρατα ἐπερηρυσμένους, ἢ καὶ καθημένους. καὶ τοτὲ μὲν κοινῇ συνεβόων, οἱ μὲν τὸν Οὐεσπασιανόν, οἱ δὲ τὸν Βιτέλλιον ὀνομάζοντες, καὶ ἀντιπροεκαλοῦντο ἀλλήλους, λοιδοροῦντές τε καὶ ἐπαυροῦντες ἑκάτερον· τοτὲ δὲ καὶ ἰδίᾳ ἄλλος ἄλλω διελάλει· „Συστρατιῶτα, πολίτα, τί ποιοῦμεν; τί μαχόμεθα; δεῦρ' ἦκε πρὸς ἐμέ. μὴ δῆτα, ἀλλὰ σὺ πρὸς ἐμέ.“ καὶ τί ἂν τις τοῦτο θαυμάσειεν, ὁπότε καὶ σιτία καὶ ποτὰ αἱ τε γυναῖκες ἐκ τῆς πόλεως τοῖς τοῦ Βιτελλίου στρατιώταις τῆς νυκτὸς ἐνεγκοῦσαι ἔδωκαν· καὶ ἐκεῖνοι αὐτοὶ τε ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ τοῖς ἀντιμαχομένοις ὥρεγον. καὶ τις αὐτῶν ὀνομαστὶ τὸν ἀντίπαλον ἀνακαλέσας, (πάντες γὰρ, ὡς εἶπεῖν, ἡδευσαν ἀλλήλους, καὶ ἐγνώριζον) „Λάβε, ἔφη, συστρατιῶτα, καὶ φάγε· οὐ γὰρ ξίφος, ἀλλ' ἄρτον σοι δίδωμι. λάβε καὶ πίε· οὐ γὰρ ὑσπίδα, ἀλλὰ κύλικά σοι προτείνω, ἵνα ἂν τε σὺ ἀποκτείνῃς ἐμέ,

ἄν' τε καὶ ἐγὼ σέ, ῥᾶον ἀπαλλάξωμεν, μηδὲ ἐκλειυμένη καὶ ἀσθενεῖ τῇ χειρὶ μήτε σὺ ἐμὲ κατακόψης, μήτε ἐγὼ σέ. ταῦτα γὰρ ἡμῖν ζῶσιν ἔτι τὰ ἐναγίσματα καὶ Βιτελλίος καὶ Οὐεσπασιανὸς διδοῦσιν, ἢ ἡμᾶς τοῖς πάλαι νεκροῖς καταθύσωσι.“ Τοιαῦτα τινὲς πρὸς ἀλλήλους εἰπόντες, καὶ ἀναπαυσάμενοι χρόνον τινά, καὶ ἐμφαγόντες, πάλιν ἀνεμαχέσαντο· εἴτ' ἀνασχόντες, αὐτοῖς συνέβαλλον.

14. Καὶ ταῦθ' οὕτω δι' ὅλης τῆς νυκτὸς μέχρι τῆς ἑω ἐγένετο. ἔνθα δὴ καὶ τοιόνδε τι δύο ἄνδρες τῶν Οὐεσπασιανείων ἔπραξαν. ἐπειδὴ γὰρ ἰσχυροὺς ἐκ μηχανήματός τιнос ἐβλάπτοντο, ἀσπίδας τε ἐκ τῶν Βιτελλείων σκύλων ἤρπασαν, καὶ τοῖς ἀντικαθιστηκόσι μιχθέντες, ἔλαθον μέχρι τῆς μηχανῆς ἐλθόντες, ὥς καὶ ἐκείνων ὄντες, καὶ τὰ σχοινία αὐτῆς διέκοψαν, ὥστε μηδὲν ἔτι βέλος αὐτῆς ἀφεῖναι δυναθῆναι. ἀνατείλαντος δὲ τοῦ ἡλίου, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐκ τοῦ τρίτου στρατοπέδου τοῦ Γαλατικοῦ καλουμένου, καὶ ἐν τῇ Συρίᾳ χειμάζοντος, τότε δὲ κατὰ τύχην ἐν τῇ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ μερίδι ὄντος, ἀσπασαμένων αὐτὸν ἐξαίφνης, ὥσπερ εἰώθεσαν, ὑποτοπήσαντες οἱ τοῦ Βιτελλίου, τὸν Μουκιανὸν παρεῖναι, ἡλλοιώθησαν· καὶ ἡττηθέντες ὑπὸ τῆς βοῆς, ἔφυγον· (οὕτω που καὶ τὰ βραχύτατα μεγάλως τοὺς προκεκμηκότας ἐκπλήσσει·) καὶ ἐς τὸ τεῖχος ἀναχωρήσαντες, χειρὰς τε προτείνοντο καὶ ἰκέτευον. καὶ ἐπεὶ μηδεὶς αὐτῶν εἰσήκουεν, ἔλυσαν τὸν ὕπατον, καὶ αὐτὸν τῇ τε ἐσοθῆτι τῇ ἀρχικῇ καὶ ταῖς ῥάβδοις κοσμήσαντες, ἐπεμψαν ἀνθ' ἰκετηρίας, καὶ ἔτυχον τῶν σπονδῶν.

ὁ γὰρ Ἀλιηνός, διὰ τὸ ἀξίωμα, καὶ διὰ τὴν ξυμφο-
ραν ἐπεισε ῥαδίως τὸν Πρίμον τὴν ὁμολογίαν σφῶν
δαξασθαι.

15. Ὡς μέντοι αἱ τε πύλαι ἠνεόχθησαν, καὶ ἐν
ἰδεῖα πάντες ἐγένοντο, τότε δὴ ἐξαίφνης πανταχό-
θεν τε ἅμα εἰσέδραμον, καὶ διήρπασαν πάντα καὶ
ἐνέπρησαν· καὶ ἐγένετο καὶ τοῦτο τὸ πάθος οὐδε-
νός τῶν δεινοτάτων σμικρότερον. ἥ τε γὰρ πόλις
καὶ μεγέθεσι καὶ κάλλεσιν οἰκοδομημάτων ἥσκητο,
καὶ χρήματα παμπληθῇ καὶ τῶν ἐπιχωρίων καὶ τῶν
ξένων ἐς αὐτὴν συνεληλύθει. καὶ τὰ γε πλείω κακὰ
οἱ Βιτέλλειοι ἔδρασαν, ἅτε καὶ τὰς οἰκίας τῶν πλου-
σιωτάτων, καὶ τὰς διεξόδους τῶν στενωπῶν, ἀκριβῶς
εἰδότες· οὐδὲ ἔμμελιν αὐτοῖς εἰ, ὧν ὑπερεμαχέσαντο,
τούτους ἀπώλεσαν, ἀλλ' ὥς καὶ αὐτοὶ καὶ ἡδίκημε-
νοι καὶ κεκρατηκότες, ἔπαιον, ἔσφαττον, ὥστε καὶ
πέντε μυριάδας σὺν τοῖς ἐν τῇ μάχῃ πεσοῦσιν ἀπο-
λέσθαι.

16. Βιτέλλιος δὲ, ὡς ἐπύθετο τῆς ἥττης, τέως
μὲν ἐθορυβεῖτο, τὸ μὲν τι καὶ ὑπὸ σημείων ταρα-
χθεὶς, (θύσαντος γὰρ αὐτοῦ θυσίαν τινὰ, καὶ ἐπ'
αὐτῇ δημηγοροῦντος τοῖς στρατιώταις, γύπες πολ-
λοὶ προσπεσόντες, τὰ τε ἱερὰ διεσκέδασαν, καὶ ἐκεί-
νον ἀπὸ τοῦ βήματος ὀλλγίου δεῖν κατέβαλον) τὸ δὲ
δὴ πλέον διὰ τὴν ἀγγελίαν τῆς ἥττης· καὶ τὸν μὲν
ἀδελφὸν διὰ ταχέων εἰς Ταρακίαν ἔπεμψε, καὶ δι'
αὐτοῦ τὴν πόλιν κατέσχευεν ὀχυρὰν οὔσαν. τῶν δὲ δὴ
τοῦ Οὐεσπασιανοῦ στρατηγῶν ἐπιόντων τῇ Ῥώμῃ,
ἐξεπλόγη τε καὶ ἐξίστη. ἐν μὲν γὰρ οὐδὲν οὔτε ἔπρατ-

τεν οὔτε ἐφρόνει, ἐμπλήκτως δὲ ἄνω κ
 ρετο, ὥσπερ ἐν κλύδωνι. καὶ γὰρ ἀντιέ
 μονίας, καὶ πάντως ὡς καὶ πολεμήσων
 το· καὶ ἐκὼν αὐτὴν ἠφίει, καὶ πάντως
 τεύσων ἡτοιμάζετο. καὶ ἔστι μὲν ὅτε
 τὴν πορφυρᾶν ἐφόρει, καὶ ξίφος παρεζέ
 δ' ὅτε ἐσθῆτα φαιὰν ἀνελάμβανε. ἐ
 καὶ ἐν τῷ παλατίῳ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ
 ἐπὶ τε μάχην καὶ ἐπὶ διαλλαγᾷς αὐτοῦς
 νος. καὶ τότε μὲν καὶ ἑαυτὸν ὑπὲρ τι
 ἐπεδίδου, τότε δὲ καὶ τὸ παιδίον κατ
 λῶν, προέβαλλεν αὐτοῖς, ὡς ἐλεηθισόμ
 δορυφόρους ἀπήλλαττε, καὶ πάλιν μετε
 τε παλάτιον ἐκλιπὼν ἄν, καὶ ἐς τὴν τοῦ
 κίαν ἀπιὼν, εἴτα ἀνεκομίζετο· ὥστε ἐκ
 τοὺς ἄλλους τοὺς πλείστους τῆς σπουί
 σαι. ὀρῶντας γὰρ αὐτὸν δεῦρο καὶ ἐκ
 ἄττοντα, οὔτε τι τῶν προστασσομένων
 ως ἐπύραττον, οὔτε τὰ ἐκείνου μᾶλλον
 διεσκόπουν. καὶ τὰ τε ἄλλα αὐτὸν ἐκερ
 μάλιστα ὁπότε τὸ ξίφος ἐν ταῖς ἐκκλησι
 ὑπάτοις καὶ τοῖς ἄλλοις βουλευταῖς ὥρε
 τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν δι' αὐτοῦ ἀπ
 οὔτε. γὰρ ἐκείνων τις λαβεῖν αὐτὸ ἐτόδι
 προσεστηκότες ἐχλεύαζον.

17. Πρὸς οὖν ταῦτα, ἄλλως τε κα
 ἦδη τοῦ Πρίμου, συνελθόντες οἱ τε Ὑ
 Κύντιος Ἀττικὸς, καὶ Γναῖος Καικίλι
 καὶ Σαβῖνος, (συγγενῆς οὗτος Οὔεσπα

ε ἄλλων οἱ πρῶτοι, γνώμας ἐποίησαντο, καὶ εἰς τὸ ἀλάσιον ὤρμησαν σὺν τοῖς δημογνωμονοῦσι σφίσι στρατιώταις, ὥς ἢ πείσοντες ἢ καὶ καταναγκάσοντες ὃν Βιτέλλιον τὴν ἀρχὴν ἀπειπεῖν. καὶ περιπεσόντες τοῖς Κελτοῖς τοῖς φρουροῦσιν αὐτόν, κακῶς ἀπήλκξαν· καὶ τοῦτου ἕς τε τὸ Καπιτώλιον ἀνέφυγον· ἔνταῦθα τὸν Δομιτιανὸν τὸν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἰόν, καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ μεταπεμφάμενοι, ἐν ὑλακῇ ἐποίησαντο. τῇ δ' ὑστεραίᾳ προσβαλόντων ρίσι τῶν ἐναντίων, χρόνον μὲν τινα ἀπεκρούσαντο ὑτούς· ἐμπρησθέντων δὲ τῶν περὶ τὸ Καπιτώλιον, νεκρήθησαν ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ οὕτως ἐπαναβάντες οἱ τοῦ Βιτελλίου στρατιῶται, ἐκείνων τε συγχροῦς ρόνευσαν, καὶ διαρπάσαντες πάντα τὰ ἀνακείμενα, ατέπηρσαν ἄλλα τε καὶ τὸν ναὸν τὸν μέγαν· τὸν τε Βαβῖνον καὶ τὸν Ἀττικὸν συλλαβόντες, πρὸς τὸν Βιτέλλιον ἔπεμψαν. Δομιτιανὸς δὲ καὶ Σαβῖνος ὁ τοῦ Βαβίνου παῖς, ἐν τῷ πρώτῳ θορύβῳ διαφυγόντες ἐκ οὗ Καπιτωλίου, καὶ εἰς οἰκίας τινὰς κατακρυφθέντες ἐλελήθησαν.

18. Ὡς δὲ οἱ Οὐεσπασιάνειοι στρατιῶται πληθὺν ἐγένοντο, οὗς ὁ, τε Κύντος Πετίλιος Κερεάλιος βουλευτὴς τῶν πρώτων, καὶ τῷ Οὐεσπασιανῷ κατ' ἐπιταγὴν τινα προσήκων, καὶ ὁ Πρίμος ὁ Ἀντωνίου γόν, (ὁ γὰρ Μουκιανὸς οὕτω ἐπεφθάκει) ἐν παντὶ ἔους ὁ Βιτέλλιος ἐγεγόνει. οὗτοι γὰρ πρῶτον μὲν ἐπ' ἀγγέλων τινῶν, ἕς τε λάρνακας μετὰ τῶν νεκρῶν, καὶ εἰς ἀρμόλους ὁπώραν ἔχοντας, ἢ καὶ καλὰ μους ἱερνιθευτῶν, τὰ γράμματα ἐμβάλλοντες, πάντα τὰ ἐν

τῇ πόλει δρώμενα ἐμάνθανον, καὶ πρὸς ἐκεῖνα ἐβουλεύοντο. τότε δ' ἰδόντες τὸ πῦρ ἐκ τοῦ Καπιτωλίου ὥσπερ ἐκ φρυκτωρίας αἰρόμενον, ἐπαίχθησαν. καὶ πρότερος τῇ πόλει μετὰ τοῦ ἱππικοῦ Κερεάλιος [προσμίξας, ἡττήθη μὲν κατ' αὐτὴν τὴν εἴσοδον, ὅτε ἐν στενῷ μεθ' ἱππέων ἀποληφθεὶς· ἐπέσχε δ' ὄν, τό τι κακὸν ὑπὸ τῶν ἐναντίων γενέσθαι. ὁ γὰρ Βιτελλίος καταλλαγήσεσθαι ἐκ τῆς ἐπικρατείας ἐλπίσας, τοὺς στρατιώτας ἀνεχαίτισεν.] καὶ τὴν βουλὴν συναγαγὼν, πρέσβεις παρ' αὐτῶν μετὰ τῶν αἰεπαφθένων πρὸς τὸν Κερεάλιον ἐπεμψεν.

19. Ὡς δ' οὐδεὶς αὐτῶν εἰσήκουσεν, ἀλλ' ὀλοῦ καὶ ἀπέθανον, πρὸς τε τὸν Πρίμον καὶ αὐτὸν ἥδη προσπελάζοντα ἦλθον, καὶ λόγου μὲν ἔτυχον, ἐπραξαν δ' οὐδέν. οἱ γὰρ στρατιῶται ἐπ' αὐτὸν ὀργῇ ἐχώρησαν, καὶ τὴν τε φυλακὴν τῆς τοῦ Τιβερίδους γεφύρας ῥαδίως ἔλυσαν. (ἐπειδὴ γὰρ ἐνστάντες ἐς αὐτὴν ἐκώλυσαν σφῶς διελθεῖν, διενήξαντο τὸν ποταμὸν οἱ ἱππεῖς, καὶ κατὰ τοῦ νότου σφίσιν ἐπέπεσον.) καὶ μετὰ τοῦτο ἄλλοι ἄλλῃ ἐσβαλόντες, οὐδὲν ὅ, τι τῶν δεινοτάτων οὐκ ἐποίησαν. πάντα γὰρ ὅσα τῷ Βιτελλίῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὗσιν ἐπεκάλουν, καὶ δι' αὐτὰ καὶ πολεμεῖν σφίσιν ἐσκήπτοντο, ἔδρασαν, καὶ ἀπέκτειναν πολλούς· συχνοὶ δὲ καὶ αὐτῶν, ἀπὸ τῶν στεγῶν τῷ κεράμῳ βαλλόμενοι, καὶ ἐν ταῖς στενοχωρίαις ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀνθισταμένων ἀσθούμενοι, ἐκόπτοντο· ὥστε ἐς πάντα μυριάδας ἀνθρώπων ὅλας ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις φθαρῆναι.

20. Τῆς οὖν πόλεως πορθουμένης, καὶ τῶν ἀν-

θρώπων τῶν μὲν μαχομένων, τῶν δὲ φειγόντων, καὶ ἤδη καὶ αὐτῶν ἐκείνων (ὅπως τῶν ἐυεληλυθόντων δόξαντες εἶναι, σωθῶσι) καὶ ἄρπαζόντων τινὰ καὶ φονεύοντων· ὁ Βιτέλλιος φοβηθεὶς, χιτωνίσκον τε ῥακώδη καὶ ῥυπαρὸν ἐνέδν, καὶ ἐς οἴκημα σκοτεινόν, ἐν ᾧ ἐτρέφοντο κύνες, ἐκρύφθη, γνώμην ἔχων τῆς νυκτός ἐς τὴν Ταρακίναν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀποδράναι. καὶ αὐτὸν ἀναζητήσαντες οἱ στρατιῶται καὶ ἐξευρόντες, (οὐ γάρ που καὶ ἐπὶ πολὺ λαθεῖν ἀκριβῶς ἠδύνατο, ἅτε αὐτοκράτωρ γεγονώς) συνέλαβον ὕφαντοῦ καὶ αἵματος ἀναπεπλησμένον· (ὑπὸ γὰρ τῶν κυνῶν ἐλελύματο·) καὶ τούτου τὴν μὲν ἐσθῆτα αὐτοῦ περιρρόξαντες, καὶ τὴν χεῖρα εἰς τοῦπίσω δῆσαντες, τῷ τε αὐχένι σχοινίον περιθέντες, κατήγαγον ἐκ τοῦ παλατίου τὸν Καίσαρα, τὸν ἐν αὐτῷ ἐντροφήσαντα· καὶ διὰ τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ ἔσυραν τὸν αὐτοκράτορα, τὸν ἐν τῷ βασιλικῷ δίφρῳ πολλάκις σοβήσαντα· ἔς τε τὴν ἀγορὰν ἐσεκόμισαν τὸν Αὔγουστον, ἐν ᾗ πολλάκις ἐδημηγόρησε. καὶ οἱ μὲν ἐρῶάπιζον αὐτόν, οἱ δὲ τοῦ γενείου ἔτιλλον πάντες δὲ ἔσκαπτον, καὶ πάντες ὕβριζον, τὰ τε ἄλλα καὶ τὴν ἀσωτίαν αὐτοῦ ἐπιλέγοντες, ἐπειδὴ καὶ γαστροπίων ἦν.

21. Αἰσχυνομένου τε ἐπὶ τούτοις αὐτοῦ, καὶ κάτω βλέποντος, οἱ στρατιῶται ξιφιδίοις αὐτὸν ὑπὸ τὸ γένειον ὑπεκέντουν, ἵνα καὶ ἄκων ἄνω βλέπῃ. ἰδὼν δὲ τοῦτο Κελτός τις, οὐκ ἠνεγκεν, ἀλλ' ἐλεήσας αὐτόν, „Εγὼ σοι, ἔφη, βοηθήσω, ὥς μόνος δύναμαι.“ καὶ ὁ μὲν ἐκεῖνόν τε ἔτρωσε, καὶ ἑαυτὸν ἔσφαξεν. οὐ μέντοι καὶ ὁ Βιτέλλιος ἀπέθανεν ἐκ τοῦ

τραύματος, ἀλλ' ἐσύρετο ἐς τὸ δεσμωτήριον, ὥσπερ καὶ οἱ ἀνδριάντες αὐτοῦ, πολλῶν μὲν γελοίων, πολλῶν δὲ καὶ αἰσχυρῶν ἐπιλεγομένων σφίσιν. ἐπειδὴ τε καὶ ὑπεραλγήσας καὶ οἷς ἔπαθε καὶ οἷς ἤκουεν, „Ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, αὐτοκράτωρ ποτὲ ὑμῶν ἐγενόμην,“ ὀργισθέντες οἱ στρατιῶται, πρὸς τε τοὺς ἀναβαθμοὺς αὐτὸν ἤγαγον, κἄνταῦθα κατέκοψαν, τὴν τε κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποτεμόντες, κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν περιήγαγον.

22. Καὶ τοῦτον μὲν ὕστερον ἢ γυνὴ ἔθαψε, ζήσαντα μὲν ἐπὶ τέσσαρα ἔτη καὶ πεντήκοντα, [καὶ ἡμέρας ἑννέα καὶ ὀγδοήκοντα,] ἄρξαντα δὲ ἐνιαυτὸν ἡμερῶν δέκα ἀποδέοντα. ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὤρμησε μὲν ἐκ τῆς Ταρακίνης, ὥς καὶ βοηθήσων αὐτῷ· μαθὼν δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ὅτι τέθνηκε, καὶ περιπεσὼν ἅμα τοῖς ἐπ' αὐτὸν πεμφθεῖσιν, ὡμολόγησε μὲν σφίσιν ὥς καὶ σωθησόμενος, ἐσφάγη δ' οὐ πολλῷ ὕστερον· καὶ αὐτῷ καὶ ὁ τοῦ Βιτελλίου παῖς ἐπαπώλετο, καίτοι τοῦ Βιτελλίου μηδὲνα μῆτε τῶν τοῦ Ὄθωνος, μῆτε τῶν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ συγγενῶν ἀποκτείναντος. πεπραγμένων δὲ τούτων ἤδη ὥς ἐκάστιων, ὁ Μουκιανὸς ἐπῆλθε, καὶ τὰ τε ἄλλα συνδιώκει τῷ Δομιτιανῷ, καὶ ἐς τοὺς στρατιώτας αὐτὸν παραγαγὼν, δημηγορῆσαι ἐποίησε, καίπερ καὶ παιδίσκον ὄντα· καὶ πέντε καὶ εἴκοσι δραχμὰς τῶν στρατιωτῶν ἕκαστος ἔλαβεν.

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXVI. EXCERPTA

A

10. XIPHILINO.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXVI.

Vespasianus Imperator factus: etiam prodigiis designatus. c. 1.

Muciani et Domitiani insolentia. c. 2.

Germanorum rebellio. c. 3.

De captis a Tito Hierosolymis. c. 4—7.

Vespasianus in Aegypto pecunias exigit. c. 8.

Romanos comiter habet: philosophos urbe pellit. c. 9—13.

Per Caenidem concubinam et per se ipse pecunias conficit. c. 14.

Templum Pacis et Colossus erigitur: Berenice dimittitur: Cynici puniuntur. c. 15.

Julii Sabini supplicium: itemque Alieni et Marcelli conjurantium. c. 16.

Ut Vespasianus mortem obierit. c. 17.

De Titi Caesaris Aug. clementia. c. 18. 19.

Bellum in Britannia, quae insula esse agnoscitur. c. 20.

Ut Vesuvius mons arserit: incendium Romae. c. 21 — 24.

Spectacula: Titi mors. c. 25. 26.

Temporis spatium.

post C. N. U. C.

Vespas.

70 823. *Fl. Vespasianus I. 1 Jul. Aug. II, et Titus Caesar. Coss.*

71. 824. *Fl. Vespasianus II. Aug. III, et M. Cocceius Nerva.*

72. 825. *Fl. Vespasianus III. Aug. IV, et Titus Caesar II.*

73. 826. *Domitianus Cae-*

*sar II, et M. Vale- IV
rius Messalinus.*

74. 827. *Fl. Vespasianus V.
Aug. V, et Titus
Caesar III.*

75. 828. *Fl. Vespasianus VI.
Aug. VI, et Titus
Caesar IV.*

76. 829. *Fl. Vespasianus VII.
VII, et Titus Cae-
sar V.*

77. 830. *Fl. Vespasianus VIII.
VIII, et Titus Cae-
sar VI.*

78. 831. *L. Cejonius Corn- IX.
modus, et D. Novius
Priscus.*

Tit.
79. 832. *Fl. Vespasianus I. 23 Jun-
IX, et Titus Caes.
VII.*

80. 833. *T. Vespasianus II.
VIII, et Domitia-
nus VII.*

81. 834. *L. Fl. Silva No- III.
nius Bassus et Asi-
nius Pollio Verru-
cosus.*

† 13 Sept.

Ταῦτα μὲν οὕτως ἔοχεν. αὐτοκράτωρ δ' ἐπ' αὐτοῖς ὁ Οὐεσπασιανὸς καὶ πρὸς τῆς βουλῆς ἀπεδείχθη, καὶ Καίσαρες ὁ, τε Τίτος καὶ ὁ Δομιτιανὸς ἐπεδείχθησαν· τὴν τε ὑπατον ἀρχὴν ὁ Οὐεσπασιανὸς καὶ ὁ Τίτος ἔλαβον, ὁ μὲν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ὁ δὲ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ὦν. ἐγεγόνει μὲν οὖν καὶ σημεῖα καὶ ὀνείρατα τῷ Οὐεσπασιανῷ, τὴν μοναρχίαν ἐκ πολλοῦ προδηλοῦντα. βοῦς τε γὰρ ἐν τῷ ἀγρῷ, ἐν ᾧ τὴν δίαιταν ὡς πλήθει ἐποιεῖτο, δειπνοῦντι προσελθὼν ἄκλασε, καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑπέθηκε. καὶ κίων αὖθις, σῖτον αὐτοῦ καὶ τότε αἰρουμένου, χεῖρα ἀνθρωπίνην ὑπὸ τὴν τράπεζαν ὑπέβαλε. κυπάρισσός τε περιφανὴς πρόρροϊζος ὑπὸ σφοδροῦ πνεύματος ἀνατραπεῖσα, ἔπειτα τῇ ὑστεραίᾳ ὑφ' ἐαυτῆς ἀνέστη, καὶ ἀκμάζουσα διατέλεσε. καὶ παρ' ὀνείρατος ἔμαθεν ὅτι, ὅταν ὁ Καῖσαρ Νέρων ὀδόντα ἀποβῇ, αὐταρχήσει· καὶ τοῦτό τε τὸ κατὰ τὸν ὀδόντα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ συνηνέχθη. καὶ αὐτὸς ὁ Νέρων ἔδοξέ ποτε ἐν τοῖς ὕπνοις τὸν τοῦ Διὸς ὄχον ἐς τὴν τοῦ Οὐεσπασιανοῦ οἰκίαν εἰσαγαγεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐρμηνεύσεως ἔχρηζεν. Ἰώσηπος δὲ ἀνὴρ Ἰουδαῖος, ἀχθεὶς τε ὑπ' αὐτοῦ πρότερον καὶ δεθεὶς, ἐγέλασε καὶ ἔφη, „Νῦν μὲν με δῆσεις, μετ' ἐνιαυτὸν δὲ λύσεις αὐτοκράτωρ γενόμενος.“

2. Οὕτω μὲν οὖν καὶ ὁ Οὐεσπασιανὸς εἰς τὴν ἀρχὴν, ὡς καὶ ἄλλοι τινὲς, ἐγεγέννητο. ἀπόντος δ' αὐτοῦ ἔτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ὁ Μουκιανὸς τὰ τοῦ κράτους πάντα μετὰ τοῦ Δομιτιανοῦ διώκει. μέγα γάρ

τι, ὡς καὶ αὐτὸς τὴν ἡγεμονίαν τῷ Οὐεσπασιανῷ δεδωκώς, ἡγάλλετο, διὰ τε τὰλλα καὶ ὅτι ἀδελφὸς ὑπ' αὐτοῦ ὠνομάζετο, καὶ ὅτι ἐξουσίαν εἶχε πάνθ' ὅσα ἐβούλετο καὶ ἄνευ τῆς αὐτοῦ προστάξεως διοικεῖν, καὶ γράφειν, τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνον ἐπιγραφόμενος. καὶ διὰ τοῦτό γε καὶ δακτύλιον πεμφθέντα οἱ ἐφόρει, ἵνα τὸ αὐτοκρατορικὸν σφράγισμα τὰ σημαινόμενα λαμβάνῃ. [πολλοῖς γοῦν ἀρχάς τε καὶ ἐπιτροπείας αὐτὸς καὶ ὁ Δομιτιανὸς ἔδωσαν, καὶ ἐπάρχους ἄλλους ἐπ' ἄλλοις καὶ ὑπάτους ἀπέδειξαν.] τό τε σύμπαν, οὕτως πάντα αὐτοὶ ὡς αὐταρχοῦντες ἐποίουν, ὥστε τὸν Οὐεσπασιανὸν ἐπιστεῖλαι ποτε τῷ Δομιτιανῷ ὅτι, „Χάριν ἔχω σοι, τέκνον, ὅτι με ἕως ἄρχειν, καὶ οὐδέπω με καταλέλυσας.“ [ὁ δὲ Μουκιανὸς τιμᾶσθαι ὑφ' ἀπάντων ὑπὲρ πάντας ἠθέλε, καὶ ἡχθετο εἰ καὶ ὅστισοῦν οὐχ ὅτι ὑβρίσεις αὐτόν, ἀλλ' οὐ μὴ οὐ μεγάλως ἀγῆλειεν. καὶ διὰ τοῦτο, ὥςπερ ἅπληστος ἐν ταῖς τιμαῖς πρὸς τοὺς ὑπουργοῦντάς τι αὐτῷ καὶ τὸ βραχύτατον ἦν, οὕτω καὶ μίσει ἀγριωτάτῳ πρὸς τοὺς μὴ τοιοῦτους ἐχρῆτο.] καὶ προσέτι καὶ χρήματα ἀμύθητα πανταχόθεν, ὅθεν ἐνεδέχετο, εἰς τὸ δημόσιον ἡθροίζεν ἐτοιμότατα, τὴν ἐπ' αὐτῷ ἐπηγορίαν εἰς ἑαυτὸν ἀντὶ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀναδεχόμενος. νεῦρα γὰρ τῆς ἡγεμονίας τὰ χρήματα αἰεὶ ποτε εἶναι ἔλεγε· καὶ κατὰ τοῦτο καὶ ἐκείνῳ πανταχόθεν πορίζειν παρήνει, καὶ αὐτὸς ἀπ' ἀρχῆς ἀργυρολογῶν διετέλεσε, καὶ μεγάλα μὲν καὶ τῇ βασιλείᾳ χρήματα παρεσκεύασε, μεγάλα δὲ καὶ αὐτὸς ἐκτέησατο.

3. Ἐν δὲ τῇ Γερμανίᾳ ἄλλαι τε κατὰ Ῥωμαίων ἐπαναστάσεις ἐγένοντο, οὐδὲν ἐς μνήμην ἔμοι γούν ὄφελος φέρουσαι, καὶ τι συνηνέχθη καὶ θαύματος ἄξιον. Ἰούλιος γάρ τις Σαβίνος, ἀνὴρ πρῶτος τῶν Λιγγύνων, δύναμιν καὶ αὐτὸς ἰδίαν ἤθροισε, καὶ Καῖσαρ ἐπωνομάσθη, λέγων ἔγγονος τοῦ Καίσαρος τοῦ Ἰουλίου εἶναι. ἤττηθείς δὲ μάχαις τισὶν, ἔφυγεν εἰς ἀγρόν τινα, κἀνταῦθα εἰς μνημεῖον ὑπάγαγον, προκαταπρήσας αὐτό, κατέδυ· καὶ οἱ μὲν ᾤοντο κἀκεῖνον ἀπολωλέναι, ὃ δὲ ἐκρύφθη τε ἐν αὐτῇ ἐνέα ἔτη μετὰ τῆς γυναικὸς, καὶ παῖδας ἔξ αὐτῆς δύο ἄρρενας ἐκύησε. καὶ τὰ μὲν ἐν Γερμανίᾳ Κερσεύλιος μάχαις πολλαῖς κατεστήσατο, ὧν ἐν μιᾷ τοσούτων πλῆθος τῶν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν βαρβάρων κατακόπη, ὥστε τὸν παραρρέοντα ποταμὸν ὑπὸ τῶν πεπλεκότων ἐπισχεθῆναι. ὃ δὲ Δομιτιανὸς, ἔξ ὧν ἔδρασε, καὶ πολλῷ μᾶλλον ἔξ ὧν ἐπεχείρησεν, (οὐδὲν γὰρ μικρὸν ἐπενόει) φοβηθεὶς τὸν πατέρα, πρὸς τε τῷ Ἀλβανῷ τῷ ὄρει τὰ πολλὰ διατρίβων, καὶ τῷ ἔρωτι τῆς Δομιτίας τῆς Κορβούλωνος θυγατρὸς προσέχων ἐτύγχανε. ταύτην γὰρ Λουκίου Λαμίου Ἀιμιλιανοῦ τοῦ ταύτης ἀνδρὸς ἀποσπάσας, τότε μὲν ἐν ταῖς ἐρωμέναις ἐποίησατο, ὕστερον δὲ καὶ ἔγνημεν.

4. Ὁ δὲ Τίτος, τῷ πρὸς Ἰουδαίους πολέμῳ ἐπιταχθεὶς, [ἐπεχείρησε μὲν αὐτοὺς λόγοις τισὶ καὶ ἐπαγγελίαις προσποιήσασθαι· μὴ πεισθεῖσαι δὲ, ἐπὶ λέμει. καὶ μάχαις μὲν πρώταις ἀγχώματα ἀγωνισάμενος, εἴτα κρατήσας, ἐπολιόρκει τὰ Ἱεροσόλυμα. ἦν δὲ τρία αὐτοῖς σὺν τῷ τοῦ νεῶ περιβόλῳ τείχη. οἱ

τε οὖν Ῥωμαῖοι χώματά τε πρὸς τὸ τεῖχος ἐχώννυσαν, καὶ μηχανήματα προσῆγον, τοὺς τε ἐπεκθρόντας ὁμόσε ἰόντες ἀνέστελλον, καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους ὄντας σφενδόναϊς καὶ τοξεύμασιν ἀνεῖργον· συχνοὺς γὰρ καὶ παρὰ βαρβάρων τινῶν βασιλέων πεμφθέντας εἶχον· καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, πολλοὶ μὲν αὐτόθεν, πολλοὶ δὲ καὶ παρὰ τῶν ὁμοήθων, οὐχ ὅτι ἐκ τῆς αὐτῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πέρας Εὐφράτου προσβεβηθηκότες, βέλη τε καὶ αὐτοὶ, καὶ λίθους, τοὺς μὲν ἐκ χειρὸς, τοὺς δὲ καὶ μηχαναῖς σφοδρότερον, ἅτε καὶ ἀφ' ὑψηλοῦ, ἔπεμπον. καὶ ἐπεξιόντες, ἥ καιρὸς ἦν, νυκτὸς τε καὶ ἡμέρας, τὰς μηχανὰς ἐνεπὶμπρασαν, συχνοὺς ἀπεκτείννυσαν, τὸν τε χοῦν ὑπορύσσοντες ὑπὸ τὸ τεῖχος ὑφεῖλκον, καὶ τοὺς κριοὺς τοὺς μὲν βρόχοις ἀνεῖλκον, τοὺς δὲ ἄρπάγαις ἀνέσπων, ἐτέρων τὰς προσβολὰς σάνισι παχείαις, συμπεπηγμέναις τε καὶ σεσιδηρωμέναις, αἷς πρὸ τοῦ τείχους καθίεσαν, ἀπέστρεφον. τὸ δὲ δὴ πλεῖστον οἱ Ῥωμαῖοι τῇ ἀνυδρίᾳ ἐκακοπάθουν, καὶ φαῦλον καὶ πόρρωθεν ὕδωρ ἐπαγόμενοι· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι διὰ τῶν ὑπονόμων ἴσχυον. ὀρρωγμένους τε γὰρ αὐτοὺς ἔνδοθεν ὑπὸ τὰ τείχη μέχρι πύργῳ τῆς χώρας εἶχον, καὶ δι' αὐτῶν διεξιόντες, τοῖς τε ὑδρευομένοις ἐπετίθεντο, καὶ τοὺς ἀποσκεδαννυμένους ἐλυμαίνοντο· οὗς ὁ Τίτος πάντας ἀπέφραξε·

5. Καὶ τοῖς ἔργοις τούτοις πολλοὶ ἐτιπρώσκοντο ἑκατέρων, καὶ ἔθνησκον. καὶ ὁ Τίτος αὐτὸς λίθῳ τὸν ἀριστερόν ὦμον ἐπλήγη, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὴν χεῖρα ἀσθενεστίαν εἶχε. χρόνῳ δ' οὖν ποτε τοῦ ἔξω

περιβόλου οἱ Ῥωμαῖοι ἐπέβησαν. ἐν μέσῳ δὲ τῶν δύο περιβόλων στρατοπεδευσάμενοι, πρὸς τὸ ἕτερον τεῖχος προσέβαλον. οὐ μέντοι καὶ ὁμοία ἢ πρόσμεις σφίσιν ἐγίγνετο. ἀναχωρήσαντες γὰρ ἐς ἐκείνο πάντες, ῥῆον (ἅτε καὶ ἐκ βραχυτέρας τῆς τοῦ κύκλου περιβολῆς) ἡμύνοντο. ὁ οὖν Τίτος κήρυγμα αὐθις, ἄδειαν αὐτοῖς διδούς, ἐποίησατο. ἐκεῖνοί τε οὖν καὶ ὥς ἐκαρτέρουν. καὶ οἱ ἀλυσκόμενοι, οἳ τε αὐτομολοῦντες σφῶν, τὸ ὕδωρ τῶν Ῥωμαίων λανθανόντας ἔφθειρον, καὶ τῶν ἀνθρώπων οὓς που μόνους ἀπολάβοιεν, ἔσφαζον. ὁ δὲ Τίτος οὐκέτ' οὐδένα αὐτῶν ἐδέχετο. καὶ τούτῳ καὶ τῶν Ῥωμαίων τινὲς ἀδημονήσαντες, οἷα ἐν χρονίῳ πολιορκίᾳ, καὶ προσυποτοπήσαντες, ὅπερ ἐθρυλλεῖτο, ἀπόρθητον ὄντως τὴν πόλιν εἶναι, μετέστησαν· καὶ αὐτοὺς ἐκεῖνοι, καίπερ σπανίζοντες τῆς τροφῆς, περιεῖπον, ἐς ἐπίδειξιν τοῦ καὶ αὐτοὶ αὐτομόλους ἔχειν.

6. Διακοπέντος δὲ τοῦ τείχους μηχαναῖς, κατὰ μὲν τοῦτο οὐδ' ὥς ἐάλωσαν, ἀλλὰ καὶ πάνυ πολλοὺς ἐσβιαζομένους ἀπέκτειναν. ἐμπρήσαντες δὲ τινὰ τῶν ἐγγὺς οἰκοδομημάτων, ὥς καὶ ἐκ τούτου τοὺς Ῥωμαίους περαιτέρω, καὶ τοῦ κύκλου κρατήσωσι, προελθεῖν καλύσοντες, τὸ, τε τεῖχος ἐλυμήναντο, καὶ τὸν περίβολον τὸν περὶ τὸ τεμένισμα, ἄκοντες συγκατέφλεξαν. καὶ ἀνεώχθη ἡ εἵσοδος ἢ ἐπὶ τὸν νεῶν τοῖς Ῥωμαίοις. οὐ μὴν καὶ παραχρῆμα, διὰ τὸ δεισιδαιμονῆσαι, ἐσέδραμον· ἀλλ' ὅψι ποτε, τοῦ Τίτου σφαῖς καταναγκάσαντος, εἴσω προεχώρησαν. καὶ αὐτοὺς οἱ Ἰουδαῖοι πολὺ προθυμότερον, ὥσπερ τι ἔρ

μαιον, τὸ πρὸς τε τῷ ναῷ, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μαχόμενοι πεσεῖν, εὐρηκότες, ἡμύνοντο· ὁ μὲν δῆμος κάτω ἐν τῷ προνάῳ, οἱ δὲ βουλευταὶ ἐν τοῖς ἀναβασμοῖς, οἱ δ' ἱερεῖς ἐν αὐτῷ τῷ μεγάρῳ τεταγμένοι. καὶ οὐ πρότερόν γε ἐνίκηθησαν, καίπερ ὀλίγοι πρὸς πολλῶν πλεόνους μαχόμενοι, πρὶν ὑποπρησθῆναί τι τοῦ νεῶ. τότε γὰρ ἐθελούσιοι, οἱ μὲν ξίφεσι σφᾶς τοῖς τῶν Ῥωμαίων περιέπειρον, οἱ δὲ ἀλλήλους ἐφόνευνον, ἄλλοι ἑαυτοὺς κατεχρῶντο, οἱ δὲ ἐς τὸ πῦρ ἐσεπήδων. καὶ ἐδόκει πᾶσι μὲν, μάλιστα δὲ ἐκείνοις,] οὐχ ὅτι ὀλεθρὸς, ἀλλὰ καὶ νίκη, καὶ σωτηρία, εὐδαιμονία τε εἶναι, ὅτι τῷ ναῷ συναπόλλοιντο.

7. Ἐάλωσαν δ' οὖν καὶ ὥς ἄλλοι τε, καὶ ὁ Βαρπορῆς δ' ἄρχων αὐτῶν· καὶ μόνος γε οὗτος ἐν τοῖς ἐπινικίοις ἐκολάσθη. οὕτω μὲν τὰ Ἱεροσόλυμα ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ Κρόνου ἡμέρᾳ, ἣν μάλιστα ἔτι καὶ νῦν Ἰουδαῖοι σέβουσιν, ἐξώλετο. καὶ ἀπ' ἐκείνου διδραχμον ἐτάχθη, τοὺς τὰ πάτρια αὐτῶν ἔθνη περιστέλλοντας τῷ Καπιτωλίῳ. Διὸ κατ' ἔτος ἀποφέρειν. καὶ ἐπ' αὐτοῖς τὸ μὲν τοῦ αὐτοκράτορος ὄνομα ἀμφοτέροι ἐλαβον, τὸ δὲ δὴ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ οὐδ' ἕτερος ἔσχε, καίτοι τὰ τε ἄλλα αὐτοῖς, ὅσα ἐπὶ τηλικαύτῃ νίκη εἰκὸς ἦν, καὶ ἀψίδες τροπαιοφόροι ἐψηφίσθησαν.

8. Τοῦ Οὐεσπασιανοῦ δὲ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰσελθόντος, ὁ Νεῖλος παλαιστῇ πλέον παρὰ τὸ καθεστηκὸς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπελάγισεν· ὅπερ οὐ πώποτε, πλὴν ἅπαξ, γεγονέναι ἐλέγετο. καὶ Οὐεσπασιανὸς δὲ αὐτὸς τυφλὸν τέ τινα, καὶ ἕτερον οὐκ ἀρτί-

χειρα, προσελθόντας οἱ ἐξ ὄψεως ὄνειράτων, τὴν χεῖρα πατήσας, τοῦ δὲ τοῖν ὀφθαλμοῖν πτύσας, ὑγιεῖς ἀπέφηνε. τὸ μὲν θεῖον τοῦτοις ἐσέμνυνεν· οὐ μέντοι καὶ οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἐκ αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἤχθοντο· ὥστε μὴ μόνοι ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ, καὶ σκώπτειν αὐτὸν καὶ ρεῖν. προσδοκήσαντες γὰρ μέγα τι παρ' αὐτοῦ πεισθαι, ὅτι πρῶτοι αὐτὸν αὐτοκράτορα ἐπεπσαν, οὐ μόνον οὐδὲν εὕροντο, ἀλλὰ καὶ προσέσονται χρήματα. πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄλλως πατέρων ἐξέλεξε, μηδένα ἄπορον, μηδ' εἰ ἐπαίτης παραλιπὼν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ὁσίων πάντων τῶν ἱερῶν ὁμοίως χρηματιζόμενος. πολλὰ δὲ ἄλλα, τὰ μὲν τινα ἐκλελειμμένα ἀνεγνώσατο, τὰ νομιζόμενα προσεπηύξησε, [καινὰ τε ἕτερα πεποίησατο.] τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ κόῳ, [τῇ τε Ἰταλίᾳ] καὶ αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ μετὰ ἐποίησεν. οἱ γοῦν Ἀλεξανδρεῖς, [διὰ τε ἐκείνου ὅτι καὶ τῶν βασιλείων τὸ πλεῖστον ἀπέδοτο, πῶς φέροντες,] ἀλλὰ τε ἐς αὐτὸν ἀπορρέπτουσι ὅτι „Ἐξ ὀβολοὺς προσαιτεῖς.“ ὥστε καὶ τὸν Ὀυέσπασιανόν, καίπερ ἐπιεικέστατον ὄντα, χαλεκαὶ κτελεῦσαι μὲν καὶ τοὺς ἐξ ὀβολοὺς κατ' ἄνδρα πρᾶχθῆναι, βουλευσασθαι δὲ καὶ τιμωρίαν ποιήσασθαι. [αὐτὰ τε γὰρ τὰ λεγόμενα προκισμὸν εἶχε, καὶ ἐκ τοῦ κατακεκλασμένου τοῦ τῆς παίστου σφῶν οὐκ ἔστιν ὅ, τι οὐκ ὀργήν οἱ ἐβίβει.] τοῦ δ' οὖν Τίτου ἐξαιτησαμένου αὐτοὺς, τῶν δ' Οὐέσπασιανὸς ἐφείσατο. ἐκεῖνοι δ' αὐτο

ἐπέσχοντο, ἀλλὰ μέγα πάννυ ἄθροοι ἐν συνόδῳ τινὶ
 οἰκίῃ πρὸς τὸν Τίτιον ἐξεβόησαν, εἰπόντες αὐτὸ τοῦ-
 το· „Σιγγινώσκομεν αὐτῷ· οὐ γὰρ οἶδε καισα-
 ρεύειν.“ καὶ οἱ μὲν οὕτω τότ' ἐρύψοκινδύνουν, καὶ
 τῆς ἀσελγείας, ὑφ' ἧς αἰ ποτε κακῶς ἀπαλλάττου-
 νιν, ἄδην ἐνεφοροῦντο, τῇ τοῦ αὐτοκράτορος ἐπιει-
 εῖᾳ ἀποχρώμενοι.

η. [ὁ δὲ Οὐεσπασιανὸς ἐκείνους μὲν εἶα, ἐς δὲ
 ἣν Ῥώμην ἐπέστειλε, τὴν τε ἀτιμίαν τῶν καταψη-
 ρασθέντων ἐπὶ ταῖς λεγομέναις ἀσεβείαις ὑπὸ Νέρω-
 υς καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἀρξάντων, τῶν τε ζώντων
 αἱ τῶν τεθνεώτων ὁμοίως ἀπαλείφων, καὶ τὰς γρα-
 ρὰς τὰς ἐπὶ τοιούτοις ἐγκλήμασι καταλύων· τοὺς τε
 ἱστορολόγους ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξώρισε, καίτοι πᾶσι τοῖς
 ἱερίστοις αὐτῶν χρώμενος, ὥστε καὶ διὰ Βάρβιλλον
 ἵνα ἄνδρα τοιουτότροπον, ἀγῶνα τοῖς Ἰφειστοῖς ἱε-
 ρὸν ἄγειν συγχωρήσαι· ὅπερ οὐδεμιᾷ ἄλλῃ πόλει
 νειμεν.] μετὰ δὲ ταῦτα ἐς τὴν Ῥώμην ἐληλύθει,
 αἱ Μουκιανῶ μὲν ἄλλοις τε τῶν πρώτων ἐν τῷ
 βρεντεσίῳ ἐνέτυχε, Δομιτιανῶ δὲ ἐν Βενουέντῳ. ὑπὸ
 τῷ τοῦ συνειδότης ὧν τε ἐφρόνει καὶ ὧν ἐπεποιή-
 ει, οὔτε ἐθάρσει, καὶ προσέτι καὶ μωρίαν ἔστιν ὅτε
 ἱροσεποιεῖτο. ἐν γοῦν τῷ Ἀλβανῷ χωρίῳ τὰ πλεῖστα
 ἱμῶν, ἄλλα τε πολλὰ καὶ γελοῖα ἔπραττε, καὶ τὰς
 κυίας γράφειοις κατεκένια. τοῦτο γὰρ εἰ καὶ ἀνά-
 ῖον τοῦ τῆς ἱστορίας ὄγκου ἐστίν, ἀλλ' ὅτι γε ἰκα-
 ῶς τὸν τρόπον αὐτοῦ ἐνδείκνυται, ἀναγκαίως ἔγρα-
 ψα· καὶ μάλιστα ὅτι καὶ μοναρχήσας ὁμοίως αὐτὸ
 ποιεῖ. ὅθεν οὐκ ἀχαρίτως τις εἶπε πρὸς τὸν ἔρω-

τῶντα, τί πράττει Δομντιανός; „ὅτι ἰδὼν τι καὶ οὐδὲ μὴ αὐτῷ παρακάθεται.“

10. Ὁ δὲ Οὐέσπασιανός ἐκείνου μὲν ἐταπείνωσεν τὸ φρόνημα, τοὺς δὲ ἄλλους πάντας οὐχ ὡς σὺν κράτῳ, ἀλλ' ὡς ἰδιώτης, μνήμῃ τῆς προτέρας αὐτοῦ τύχης, ἐδεξιοῦτο. τὸν τε νεῶν τὸν ἐν Καπιτωλίῳ εὐθὺς οἰκοδομεῖν ἤρξατο, αὐτός τι τοῦ χοῦ πρώτης ἐκφορῆσας, καὶ δηλονότι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπιφανεστάτοις τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι κελεύσας, ἵνα καὶ τῷ λοιπῷ πλήθει ἀπαραίτητον τὸ διακόνημα γένηται. μεγαλοφρονέστατα δ' αἶε ποτε ἐς τὸ κοινὸν ὅσα ἐχρῆν ἀναλώσας, καὶ τὰς πανηγύρεις πολυτελέστατα διαθεῖς, εὐτελέστατα διετῆτο, καὶ οὐδὲν ἔν τῶν πάνυ ἀναγκαίων ἔδαπάνη. καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐν τοῖς καπηλείοις ἐφθόν τι πλὴν ὀσπρίων παρὰ σκεσθαι ἐπέτρεπε. καὶ τούτου καὶ τὰ μάλιστα δεδειξεν, ὅτι τὰς συλλογὰς τῶν χρημάτων οὐκ εἰς τὰς ἑαυτοῦ ἡδονὰς, ἀλλ' ἐς τὰς τοῦ δήμου χρείας ἐποιῶτο. καταστάσει δὲ τοῦ βίου τοιᾷδε ἐχρῆτο. ὅλην μὲν ἐν τῷ παλατίῳ ᾤκει, τὸ δὲ δὴ πλεῖστον ἐν τοῖς κήποις τοῖς καλουμένοις Σαλλουστείοις διέτριβεν· καὶ νταῦθα τὸν βουλόμενον οὐχ ὅτι τῶν βουλευτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων, ἐσεδέχετο· καὶ τοῖς πάνυ φίλοις καὶ πρὸ τῆς ἑω ἔν τε τῇ εὐνῇ κείμενος συναγίνετο, καὶ ἕτεροι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτὸν ἡσπάζοντο. αἱ τε θυραὶ τῶν βασιλείων ἠνεωγμέναι διὰ πάσης τῆς ἡμέρας ἦσαν, καὶ φρουρὸς οὐδεὶς ἐν αὐταῖς ἐγκαθίστηκεν. ἔς τε τὸ συνέδριον διαπαντός ἐφαίτα, καὶ παρὰ πάντων αὐτοῖς ἐπεκοίνου, καὶ τῇ ἀγορᾷ πολλὰς

ἐδίδκαζεν. ὅσα τε μὴ ἐδύνατο αὐτὸς ὑπὸ τοῦ γήραος ἀναλέγεσθαι, ἥ καὶ ὅσα ἀπὼν ἐπέστελλε τῇ βουλῇ, διὰ τῶν υἱέων αὐτοῦ ὥς τὸ πολὺ ἐκέλευεν ἀναγινώσκεισθαι, τιμῶν καὶ τούτῳ αὐτήν. συσσίτους τε ἐκ τε αὐτῶν ἐκείνων καὶ ἐκ τῶν ἄλλων καθ' ἑκάστην ἡμέραν συχνοὺς ἐποιεῖτο, καὶ πολλάκις καὶ αὐτὸς παρὰ τοῖς πάνυ φίλοις ἐδείπνει.

11. Τό, τε σύμπαν, τῇ προνοίᾳ τῶν κοινῶν, αὐτοκράτωρ ἐιομίζετο· ἐς δὲ δὴ τᾶλλα πάντα κοινός καὶ ἰσοδίαίτος σφίσιν ἦν. καὶ γὰρ ἔσκωπτε δημοτικούς, καὶ ἀντεσκώπτετο ἡδέως· εἴ τέ τινα γράμματα, οἷα εἴωθεν ἀνώνυμα εἰς τοὺς αὐτοκράτορας, προπηλακισμόν αὐτῷ φέροντα ἐξετέθη ποτὲ, ἀντεξετίθει τὰ πρόσφορα, μηδὲν ταρατιτόμενος. τοῦ τε Φοίβου προσελθόντος αὐτῷ καὶ ἀπολογουμένου, ὅτι ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἐσκυθρωπακότα ποτὲ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θεάτρου ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἐφ' οἷς ἀσχημονοῦντα ἑώρα τὸν αὐτοκράτορα, ἐκέλευσε πρὸς ὄργην ἀπελθεῖν· τοῦ δὲ ἐρομένου, "Οποῖ; Ἐς κόρακας, εἶπεν. ὑγερ τοῦτου οἶν ἀπολογουμένου τοῦ Φοίβου, οὔτε τι κακὸν αὐτὸν εἰργάσατο, οὔτε ἀπεκρίνατο αὐτῷ ἄλλο οὐδέν, πλὴν αὐτὸ τοῦτο ὅτι, „Ἐς κόρακας ἀπελθε.“ τοῦ δὲ Οὐολογαίσου ἐπιστείλαντος αὐτῷ οὕτως, „Βασιλεὺς βασιλέων Ἀρσάκης Φλαβίῳ Οὐεσπασιανῷ χαίρειν,“ οὔτε τι αὐτὸν ῥητιάσατο, καὶ ἀντέγραψε τὸν αὐτὸν τρόπον, μηδὲν τῶν τῆς ἀρχῆς ἰνομάτων προσθεῖς.

12. Ἐπεὶ δὲ Πρίσκοις Ἐλουίδιος ὁ τοῦ Θρασέου ἀμβρόδης, τοῖς τε Σιτωϊκοῖς δόγμασιν ἐντραφεὶς, καὶ

τὴν τοῦ Θρασέου παρῶσιν οὐ σὺν καιρῷ μιμο-
νος, στρατηγῶν δὲ τηνικαῦτα, οὔτε τι πρὸς τὸ
αὐτοκράτορος ἔδρα, καὶ προσέτι καὶ βλασφη-
αυτὸν οὐκ ἐπαύετο· καὶ ποτε διὰ τοῦτο οἱ δὴ
χοι συλλαβόντες αὐτὸν, τοῖς ὑπηρέταις παρέδοι
συνεχύθη τε ὁ Οὐεσπασιανός, καὶ δακρύσας ἐκ
βουλευτηρίου ἐξῆλθε· τοσοῦτον μόνον εἰπὼν
„Ἐμὲ μὲν νῖός διαδέξεται, ἢ οὐδεὶς ἄλλος.“ [ὁ
οὐχ ἥκιστα ἔνδηλον ἐγένετο, ὅτι Πρίσκον τὸν Ἐλ-
διον, οὐ μᾶλλον τι δι' ἑαυτὸν, ἢ διὰ τοὺς φί-
λους αὐτοῦ οὐς ὕβρισεν, ἐμίσησεν ὁ Οὐεσπασιανός·
ὅτι ταραχώδης τε ἦν, καὶ τῷ ὄχλῳ προσέκειτο, β-
λείας τε αἰὲ κατηγόρει, καὶ δημοκρατίαν ἐπῆνει,
ἐπραττεν ἀκόλουθα τούτοις, καὶ συνίστη τινάς·
περ πού φιλοσοφίας ἔργον ὄν, τό τε τοὺς κρα-
τας προσηλακίζειν, καὶ τὸ τὰ πλήθη ταράττειν,
τε τὰ καθεστηκότα συγχεῖν, καὶ τὸ νεώτερα αἰ-
ετὰ πράγματα ἐπεισάγειν. ἦν γὰρ τοῦ Θρασέου ;
βρός, καὶ ζηλοῦν αὐτὸν ἐπλάττετο· πολὺ δ' αἰ-
ετὰ ἡμάρτανε. Θρασέας μὲν γὰρ ἐπὶ Νέρωνος ὢν
ἠρέσκετο αὐτῷ· καὶ οὐδὲν μέντοι οὐδ' ὥς ὕβρ-
κὸν ἔλεγεν ἐς αὐτὸν, οὐδὲ ἐπραττεν, πλὴν καθ-
προσκοινωνεῖν οἱ τῶν δρωμένων οὐκ ἡξίου. ο
δὲ Οὐεσπασιανῷ ἤχθετο, καὶ οὐτ' ἰδίᾳ, οὔτε ἐ-
κοινῷ αὐτοῦ ἀπείχετο. ἀλλ' ἐξ ὧν ἐποίει ἐθαν
καὶ πολλὰ πράττων ἔμελλέ ποτε δίκην αὐτῶν
σεῖν.]

13. Ὡς δ' οὖν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐκ τῶν στω-
καλουμένων λόγων προαχθέντες, μεθ' ὧν καὶ Δ

· ὁ κυνικός, συχνὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τοῖς παι-
 υ, δημοσία, τῷ τῆς φιλοσοφίας προσχήματι κα-
 ῶμενοι, διελέγοντο, καὶ τοῦτου καὶ ὑποδιέφε-
 ρινας, ἔπεισεν ὁ Μουκιανὸς τὸν Οὐεσπασιανόν,
 ας τοὺς τοιοῦτους ἐκ τῆς πόλεως ἐκβαλεῖν, εἰπὼν
 ' μᾶλλον ἢ φιλολογία τινὲ πολλὰ κατ' αὐτῶν.
 τάντας αὐτίκα τοὺς φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασια-
 πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξέβαλε·
 δὲ δὴ Δημήτριον καὶ τὸν Ὀστίλιον καὶ ἐς νή-
 κατέκλεισε. καὶ ὁ μὲν Ὀστίλιος, εἰ καὶ τὰ μί-
 α μὴ ἐπαύσατο, περὶ τῆς φυγῆς ἀκούσας, (ἔτυχε
 διαλεγόμενός τινι) ἀλλὰ καὶ πολλῶ πλείω κατὰ
 μοναρχίας κατέδραμεν, ὅμως παραχρῆμα μετέ-
 τῷ δὲ Δημητρίῳ μὴδ' ὥς ὑπέειποντι, ἐκέλευσε
 εσπασιανὸς λεχθῆναι, ὅτι „Σὺ μὲν πάντα ποιεῖς
 ε ἀποκτείνω, ἐγὼ δὲ κύνα ὑλακτοῦντα οὐ φο-
 1.“

1'1. Τότε δὲ καὶ Καινὶς ἡ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ
 ακὴ μετέλλαξεν. ἐμνημόνευσα δὲ αὐτῆς ὅτι τε
 οτιότην ἦν, καὶ ὅτι μνήμης ἄριστα ἐπεφύκει. πρὸς
 τὴν δέσποιναν τὴν Ἀντωνίαν, τὴν τοῦ Κλαυ-
 μητέρα, κρύφα τι δι' αὐτῆς τῷ Τιβερίῳ περὶ
 Σηϊανοῦ γράψασαν, καὶ αὐτὸ ἀπαλειφθῆναι
 ς, ὅπως μὴδεὶς αὐτοῦ ἔλεγχος ὑπολειφθῇ, κε-
 ασαν· „Μίτην, ᾧ δέστοινα, ἔφη, τοῦτο προσέ-
 ς. πάντα γὰρ καὶ ταῦτα, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἂν
 χορεύσης μοι, ἔν τε τῇ ψυχῇ ἀεὶ φέρω, καὶ οὐδέ
 : ἐξαλειφθῆναι δύναται.“ τοῦτό τε οὖν αὐτῆς
 ὕμασα, καὶ προσέτι ὅτι καὶ ὁ Οὐεσπασιανὸς αὐ-

τῇ ὑπερέχαιρε. πλεῖστον τε διὰ τοῦτο ἴσχυσε, καὶ πλοῦτον ἀμύθητον ἤθροισεν, ὥστε καὶ νομισθῆναι, ὅτι δι' αὐτῆς ἐκείνης ἐχρηματίζετο. πάμπολλα γὰρ παρὰ πολλῶν ἐλάμβανε, τοῖς μὲν ἀρχαῖς, τοῖς δὲ ἐπιτροπείας, στρατείας, ἱερωσύνας, ἣδη δὲ τισι καὶ ἀποφάσεις αὐτοῦ πιπράσκουσα. ἀπέκτεινε μὲν γὰρ Οὐεσπασιανὸς χρημάτων ἕνεκα οὐδέναι, ἕσσωσε δὲ πολλοὺς τῶν διδόντων· καὶ ἡ μὲν λαμβάνουσα ἐκείνη ἦν, ὑπωπτεύετο δὲ ὁ Οὐεσπασιανὸς ἕκων αὐτῇ ἐπιτρέπειν τοῦτο ποιεῖν, ἐκ τῶν ἄλλων ὧν ἐπραττεν, ὧν ὀλίγα δείγματος ἕνεκα διηγῆσομαι. ἀνδριάντα γὰρ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδων στήσαι· οἱ ψηφισαμένων τινῶν, πρότερος τὴν χεῖρα καὶ ἔφη. „Δότε μοι τὸ ἀργύριον· ἡ γὰρ βάσις αὐτοῦ αὕτη ἐστί.“ καὶ πρὸς τὸν Τίτον ἀγανακτοῦντα πρὸ τοῦ οὐρου τέλει, ὃ καὶ αὐτὸ μετὰ τῶν ἄλλων κατεδέλχθη, εἶπε λαβὼν ἐξ αὐτοῦ χρυσοὺς πεπορισμένους, καὶ δείξας αὐτῷ. „Ἴδοὺ τέκνον, εἴ τι ὄζουσιν.“

15. Ἐπὶ δὲ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἕκτον καὶ ἐπὶ τοῦ Τίτου τέταρτον ἀρχόντων, τὸ τῆς Βιρηνῆς τέμνος καθιερώθη· ὃ, τε κολοσσὸς ὠνομασμένος ἐν τῇ ἱερᾷ ὁδῷ ἰδρύνθη. φασὶ δὲ αὐτὸν τό, τε ὕψος ἑκατὸν ποδῶν, καὶ τὸ εἶδος, οἱ μὲν τὸ τοῦ Νέρωνος, οἱ δὲ τὸ τοῦ Τίτου ἔχειν. σφαγὰς δὲ ὁ Οὐεσπασιανὸς θηρίων μὲν ἐποιεῖτο ἐν τοῖς θιάτροις· μονομαχίας δὲ ἀνδρῶν οὐ πάνυ τι ἔχαιρε, καίτοι τοῦ Τίτου ἐν ταῖς τῶν νεανίσκων παιδιαῖς, ταῖς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τελουμέναις, σκιαμαχῆσαντός ποτε πρὸς τὸν Ἀλιηρόν ὄπλοις. τοῖς δὲ Πάρθοις πολεμωθεῖσι πρὸς

τινας, καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ συμμάχιας δεηθῆσιν, οὐκ ἐβοήθησεν, εἰπὼν ὅτι οὐ προσήκει αὐτῷ τὰ ἀλλότρια πολυπραγμονεῖν. Βερενίκη δὲ ἰσχυρῶς τε ἦνθει, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐς τὴν Ῥώμην μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀγρίππα ἦλθε· καὶ ὁ μὲν στρατηγικῶν τιμῶν ἤξιώθη, ἥ δὲ ἐν τῷ παλατίῳ ᾤκησε, καὶ τῷ Τίτῳ συνεγένετο. προσεδοκᾶτο δὲ γαμηθῆσεσθαι αὐτῷ, καὶ πάντα ἤδη ὥς καὶ γυνὴ αὐτοῦ οὔσα ἐποίει· ὡς τ' ἐκεῖνον, δυσχεραίνοντας τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ τούτοις ῥοσθιμένον, ἀποπέμψασθαι αὐτήν. ἄλλως τε γὰρ πολλὰ ἐθρυλλεῖτο, καὶ τινες καὶ τότε σοφισταὶ κύνειοι, ἐς τὸ ἅστυ πως παραδύντες, Διογένης μὲν πρότερος ἐς τὸ θέατρον πλήρης ἀνδρῶν ἐσῆλθε, καὶ πολλὰ αὐτοὺς λοιδορήσας, ἐμαστιγώθη· Ἰππὺς δὲ μετ' αὐτόν, ὥς οὐδὲν πλεῖον πεισόμενος, πολλὰ καὶ ἄτοπα κυνηδὸν ἐξέκραγε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπετιμήθη.

16. Καθ' ὃν δὴ καιρὸν, καὶ ταῦτα ἐγένετο· οἷνός τε γὰρ ἐν καπηλείῳ τινὲ τοσοῦτος ὑπὲρ τὸ ἄγειον ὑπερεχύθη, ὥστε καὶ ἐς τὴν ὁδὸν προχωρῆσαι· καὶ ὁ Σαβῖνος ἐκεῖνος ὁ Γαλάτης, ὁ Καῖσαρά ποτε ἑαυτὸν ὀνομάσας, καὶ ἐς ὅπλα χωρήσας, ἡττηθεὶς τε καὶ ἐς τὸ μνημεῖον κατακρυφθεὶς, ἐφανερώθη τε καὶ ἐς τὴν Ῥώμην ἀνήχθη. συναπέθανε δὲ αὐτῷ καὶ ἡ γυνὴ Μεπονίλα, ἥπερ ποιεῖ καὶ διεσέσωστο αὐτόν· καίτοι καὶ τὰ παιδία τῷ Οὐέσπασσιανῷ προβαλοῦσα, καὶ ἐλλεινότατον ἐπ' αὐτοῖς λόγον εἰποῦσα ὅτι, „Ταῦτα, Καῖσαρ, καὶ ἐγέννησα ἐν τῷ μνημείῳ καὶ ἔθρεψα. ἵνα σε πλείονες ἰκετεύσωμαι.“ δακρῦσαι

μὲν γὰρ αὐτόν, καὶ τοὺς ἄλλους ἐποίησεν, οὐ μέντοι καὶ ἡλεήθησαν. καὶ τούτῳ ἐπεβουλεύθη μὲν ὑπὸ τοῦ Ἀλίου καὶ ὑπὸ τοῦ Μαρκελλίου, καίπερ φίλους τε αὐτοὺς ἐν τοῖς μάλιστα νομίζων, καὶ πάσῃ εἰς αὐτοὺς ἀφθονωτάτῃ τιμῇ χρώμενος. οὐ μὲν καὶ ὑπὲρ ἐκείνων ἀπέθανε. φωραθέντες γὰρ, Ἀλίου μὲν αὐτοῦ ἐν τῷ βασιλείῳ, ἔξαναστάς ἐκ τοῦ συσσιτίου, εὐθὺς ἀπεσφάγη, τοῦ Τίτου κελεύσαντος, μὴ καὶ φθάσῃ τι τῆς νυκτὸς νεοχμῶσαι· τῶν γὰρ στρατιωτῶν συχνοὺς προπαρεσκεύαστο· Μάρκελλος δὲ δὴ κριθεὶς ἐν τῷ συνεδρίῳ, καὶ καταδικασθεὶς, ἀπέτεμε τὸν λαιμὸν αὐτὸς ἑαυτῷ ξυρῷ. οὕτω που τοὺς φύσει κακοὺς οὐδὲ αἱ εὐεργεσίαι νικῶσιν, ὅπως καὶ κείνοι τῷ τοσαῦτα εὐηργετηκότι σφῶς ἐπεβούλευσαν.

17. Ταῦτα μὲν οὕτως ἔσχεν. Οὐεσπασιανὸς δὲ, ὥς μὲν ἡ ἀλήθεια ἔχει, νοσήσας οὐ τῇ ποδᾶ γὰρ τῇ συνήθει, ἀλλὰ πυρετοῖς, μετέλλαξεν ἐν τοῖς ὕδασι τῶν Σαβίνων τοῖς Κοντιλίῳις ὠνομασμένοις· ὥς δὲ τινες καταψευδόμενοι τοῦ Τίτου, ἄλλοι τε, καὶ ὁ Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ, ἐφήμισαν, φάρμακον ἐν συμποσίῳ τινὲ λαβών. ἐνεγεγόνει δὲ σημεία αὐτῷ φέροντα εἰς τοῦτο, ὅ, τε ἀστὴρ κομήτης ἐπὶ πολὺ φαντασθεὶς, καὶ τὸ μνημεῖον τοῦ τοῦ Αὐγούστου αὐτόματον ἀνοιχθέν. τῶν δὲ ἱατρῶν ἐπιτιμώντων αὐτῷ, ὅτι τῇ τε ἄλλῃ διαίτῃ ὁμοίᾳ νοσῶν ἐχρῆτο, καὶ πάντα τὰ προσήκοντα τῇ ἀρχῇ ἔπραττε, „Τὸν αὐτοκράτορα δεῖ, ἔφη, ἐστῶτα ἀποθνήσκειν.“ καὶ πρὸς τοὺς περὶ τοῦ κομήτου τι διαλαλοῦντας, „Οὐκ ἔμοιγε, εἶπεν, ἀλλὰ τῷ τῶν Πάρθων βασιλεῖ προσημαί-

- νει. ἐκεῖνος γὰρ κομᾷ, ἐγὼ δὲ φαλακρός εἰμι.“ ἐπει-
 ᾗ τε ἐπίστευσεν ὅτι τελευτήσει, ἔφη, „Θεὸς ἤδη
 γενήσομαι. ἔζησε δὲ ἔτη ἐννέα καὶ ἐξήκοντα, καὶ
 μῆνας ὀκτώ· ἐμονάρχησε δὲ ἔτη δέκα. ἡμερῶν ἔξ
 δεόντα. καὶ τούτου συμβαίνει ἐνιαυτὸν τε καὶ δύο
 καὶ εἴκοσιν ἡμέρας, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Νέρωνος
 μέχρι τῆς τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἀρχῆς, διελθεῖν. ἔγρα-
 ψα δὲ τοῦτο, τοῦ μή τινας ἀπατηθῆναι, τὴν ἐξαγρί-
 θμησιν τοῦ χρόνου πρὸς τοὺς τὴν ἡγεμονίαν ἔχον-
 τας ποιουμένους. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ οὐ διεδέξαντο ἄλ-
 λήλους, ἀλλὰ ζῶντός τε καὶ ἔτι ἄρχοντος ἑτέρου, ἕκα-
 στος αὐτῶν ἐπίστευσεν αὐτοκράτωρ, ἀφ’ οὗ γε καὶ
 ἐς τοῦτο παρέκυψεν, εἶναι. δεῖ δ’ οὐ πάσας σφῶν
 τὰς ἡμέρας, ὥς καὶ ἐφεξῆς ἀλλήλαις ἐκ διαδοχῆς γε-
 νομένας ἀριθμεῖν, ἀλλ’ ἐφάπαξ πρὸς τὴν ἀκρίβειαν
 τοῦ χρόνου, καθάπερ εἴρηται μοι, λογίζεσθαι.

18. Ὁ δὲ δὴ Τίτος οὐδέν οὔτε φονικόν, οὔτε
 ἐρωτικόν, μοναρχήσας ἔπραξεν, ἀλλὰ χρηστὸς, καί-
 περ ἐπιβουλευθεὶς, καὶ σώφρων, καίτοι καὶ τῆς Βε-
 ρερίκης ἐς Ῥώμην αὐθις ἐλθούσης, ἐγένετο. τάχα
 μὲν γὰρ, ὅτι καὶ μετεβάλετο. (οὐ γὰρ ὁμοίως ἄλλοι
 τέ τινες παραδυναστεύουσι, καὶ αὐτοὶ αὐταρχοῦσιν·
 ἀλλ’ ἐκεῖνοι μὲν ἀφροντιστοῦντες τῆς τοῦ κράτους
 δόξης, τῇ τε ἐξουσίᾳ αὐτοῦ ἀπλήστως ἀποχρῶνται,
 καὶ πολλὰ ἐπὶ τε φθόνῳ καὶ διαβολῇ αὐτοῦ ποιοῦ-
 σιν. οἱ δὲ, ἐπ’ αὐτοὺς πάντα ἀνακείμενα εἰδότες,
 προνοοῦνται τι καὶ τῆς εὐδοξίας· ὥσπερ που καὶ
 ὁ Τίτος πρὸς τινα, ὃν πρότερον ἐσπουδᾷκει, εἶπεν
 ὅτι, „Οὐχ ὅμοιόν ἐστιν ἑτέρου τι δεῖσθαι, καὶ αὐ-

τὸν δικάζειν· οὐδὲ παρ' ἄλλου τι αἰτεῖν, καὶ αὐτὸν διδόναι τινί.)“ ἤδη δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ βραχύτατον, ὥς γε ἢς ἡγεμονίαν εἰπεῖν, ἐπεβίον, ὥστε μηδ' ἁμαρτίαν τινὰ αὐτῷ ἐγγενέσθαι. δύο τε γὰρ ἔτη μετὰ τοῦτο, καὶ μῆνας δύο, ἡμέρας τε εἴκοσιν ἔζησεν, ἐπ' ἑνnea καὶ τριάκοντα ἔτεσι, καὶ μηνὶ πέντε, καὶ ἡμέραις πέντε καὶ εἴκοσι. καὶ αὐτὸν ἐξίσου κατὰ τοῦτο τῇ τοῦ Ἀνγούστου πολυετία ἄγουσι, λέγοντες ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνος ἐφιλήθη ποτὲ, εἰ ἐλάττω χρόνον ἔζηκει, οὐτ' ἂν οὗτος, εἰ πλείονα. ὁ μὲν, ὅτι τραχύτερος κατ' ἀρχὰς διὰ τε τοὺς πολεμίους καὶ διὰ τὰς σιᾶσεις γενόμενος, ἡδυνήθη μετὰ ταῦτα εὐεργεσίαις ἐν τῷ χρόνῳ λαμπρύνεσθαι· ὁ δ', ὅτι ἐπιεικῶς ἄρξας, ἐν ἀκμῇ τῆς δόξης ἀπέθανε· τάχα ἂν ἐλεγχθεὶς, εἴγε ἐπὶ μακρὸν ἐβεβιώκει, ὅτι εὐτυχία πλείονι ἢ ἀρετῇ ἐχρήσατο.

19. Οὐ μὲν ἀλλ' ὁ Τίτος οὐδένα τῶν βουλευτῶν ἐν τῇ αὐτοῦ ἡγεμονίᾳ ἀπέκτεινεν, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλος τις αὐτῷ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς ἐτελεύτησε. τὰς τε δίκας τὰς τῆς ἀσεβείας οὐτ' αὐτὸς ποτε ἐδέξατο, οὐτ' ἄλλοις ἐπέτρεψεν· λέγων ὅτι, „Ἐγὼ μὲν οὐδὲν οὐθ' ὑβρισθῆναι, οὔτε προπηλακισθῆναι δύνάμαι. οὔτε γὰρ ἄξιόν τι ἐπιγορίας ποιῶ, οὔτε μοι μέλει τῶν ψευδῶς λεγομένων. οἱ δὲ μετηλλαχότες τῶν αὐτοκρατόρων, αὐτοὶ ἑαυτοῖς, ἄνπερ ὡς ἀληθῶς ἥρωες τε ὥσι καὶ δύνάμειν τινα ἔχουσι, τιμωρήσουσιν, ἂν ἰ τις αὐτοὺς ἀδικήσῃ.“ πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς τε τὸ ἀσφαλὲς καὶ πρὸς τὸ ἄλυπον τῶν ἀνθρώπων κατεσιήσατο. καὶ γὰρ γράμματα ἐξέθηκε, βεβαιῶν πάν-

τα τὰ ὑπὸ τῶν προτέρων αὐτοκρατόρων δοθέντα τι-
οῖν, ὥστε μὴ καθ' ἑκάστους σφῶν αἰτουῦντας αὐτὸν
πράγματα ἔχειν. τοὺς τε μηνυτὰς ἐξήλασεν ἐκ τῆς
πόλεως.

20. Καὶν τοῦτω πολέμου αὖθις ἐν τῇ Βρεττανίᾳ
γενομένου, τὰ τε τῶν ἐκεῖ πολεμίων Γραῖος Ἰούλιος
Ἀγρικόλας πάντα κατέδραμε, καὶ πρῶτός γε Ῥω-
μαίων, ὧν ἡμεῖς ἴσμεν, ἔγνω τοῦθ' ὅτι ἡ Βρεττανία
περίρρητός ἐστι. στρατιῶται γάρ τινες στασιάζου-
ντες, καὶ ἐκατοντάρχους χιλιάρχόν τε φονεύσαντες, ἐς
πλοῖα κατέφυγον· καὶ ἔξαναχθέντες περιέπλευσαν
τὰ πρὸς ἐσπέραν αὐτῆς, ὥς που τό, τε κύμα καὶ ὁ
ἄνεμος αὐτοὺς ἴφερε· καὶ ἔλαθον ἐκ τοῦ ἐπὶ θάλατ-
ρα, πρὸς τὰ σιρατόπεδα τὰ ταύτῃ ὄντα προσχόντες.
καὶ τούτου καὶ ἄλλους ὁ Ἀγρικόλας πειράσσοντας
τὸν περίπλουν πέμψας, ἔμαθε καὶ παρ' ἐκείνων ὅτι
νῆσός ἐστιν. ἐν μὲν τῇ Βρεττανίᾳ ταῦτ' ἐγένετο,
καὶ ἀπ' αὐτῶν ὁ μὲν Τίτος αὐτοκράτωρ τὸ πεντεκαί-
δέκατον ἐπεκλήθη· ὁ δὲ Ἀγρικόλας ἐν τε ἀτιμίᾳ
τὸ λοιπὸν τοῦ βίου, καὶ ἐν ἐνδείᾳ, ἅτε καὶ μείζονα
ἢ κατὰ στρατηγὸν καταπράξας, ἔζησε· καὶ τέλος
ἐσφάγη διὰ ταῦτα ὑπὸ Δομιτιανοῦ, καίπερ τὰς ἐπι-
νικίους τιμὰς παρ' αὐτοῦ τούτου λαβὼν.

21. Ἐν δὲ τῇ Καμπανίᾳ φοβερά τινα καὶ θαν-
μαστὰ συνηνέχθη. πῦρ γὰρ μέγα κατ' αὐτὸ τὸ φθι-
νόπωρον ἐξαπινυίως ἐξήφθη. τὸ γὰρ ὄρυς τὸ Βέ-
σβιον ἔστι μὲν πρὸς τῇ θαλάσῃ κατὰ Νεαν πόλιν,
ἔχει δὲ πυρὸς πηγὰς ἀφθόγους. καὶ ἦν μὲν ποτε
πᾶν ὁμοίως ὑψηλόν, καὶ ἀπ' αὐτοῦ μέσου τὸ πῦρ

ἀντέλλε. ταύτη γὰρ πεπύρωται μόνον, τὰ δὲ ἔξω-
θεν αὐτοῦ πάντα ἄπυρα καὶ νῦν ἔτι διαμένει. ἐκ δὲ
τούτου, ἐκείνων μὲν ἀκαύστων αἰὲ ὄντων, τῶν δὲ ἐν
τῷ μέσῳ κραυγουμένων καὶ τεφρουμένων, αἱ περίε-
κορυφαὶ τὸ ἀρχαῖον ὕψος ἐς δεῦρο ἔχουσι· τὸ δὲ ἔμ-
πυρον πᾶν, δαπανηθὲν ἐν τῷ χρόνῳ, κοῖλον ἐκ τοῦ
συνίξιν γέγονεν, ὥστε κυνηγετικῷ τινι θεάτρῳ το
ὄρος σύμπαν (ὡς μικρὰ μεγάλους εἰκάζει) εἰσπέναι.
καὶ αὐτοῦ τὰ μὲν ἄκρα, καὶ δένδρα καὶ ἀμπέλους
πολλὰς ἔχει, ὁ δὲ δὴ κύκλος ἀνεῖται τῇ πυρὶ, καὶ
ἀναδίδωσι τῆς μὲν ἡμέρας καπνόν, τῆς δὲ νυκτὸς
φλόγα· ὥστε δόξαι πολλὰ ἐν αὐτῷ καὶ πιαντοδαπὰ
θυμιάσθαι θυμιάματα. καὶ τοῦτο μὲν οὕτως αἰεὶ,
ποτὲ μὲν ἐπὶ μᾶλλον, ποτὲ δὲ ἐπὶ ἥττον, γίνεται·
πολλάκις δὲ καὶ τέφραν ἀναβλάλλει, ὅταν ἀθρόον τι
ὑφίξησῃ, καὶ λίθους ἀναπέμπει, ὅταν ὑπὸ πνεύμα-
τος ἐκβιασθῇ. ἡγεῖ τε καὶ βοᾷ, ἅτε μὴ συμπεπλη-
μένης, ἀλλὰ ἀραιοῦς καὶ λαθραίας τᾶς ἀναπνοῆς
ἔχων.

22. Τοιοῦτον μὲν τὸ Βέσβιον ἐστὶ, καὶ ταῦτα
ἐν αὐτῷ κατ' ἔτος ὡς πλήθει γίνεται. ἀλλὰ τὰ μὲν
ἄλλα, ὅσα ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ συνηνέχθη, εἰ καὶ μεγά-
λα παρὰ τὸ καθεστηκὸς τοῖς αἰεὶ ὁρῶσιν αὐτὰ, εἶναι
ἔδοξε, σμικρὰ ἂν πρὸς τὰ τότε συμβάντα, καὶ τίς
πάντα εἰς ἓν συναχθέντα, νομισθεῖη. ἔσχε γὰρ οὕ-
τως· ἄνδρες πολλοὶ καὶ μεγάλοι πᾶσαν τὴν ἀνθρω-
πίνην φύσιν ὑπερβεβληκότες, οἷοι οἱ γίγαντες γρά-
φονται, τοῦτο μὲν ἐν τῷ ὄρει, τοῦτο δὲ ἐν τῇ περὶ
αὐτὸ χώρῳ, ταῖς τε πόλεσι, μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ

ἐν τῇ γῇ περιουστοῦντες, καὶ ἐν τῷ αἵρι διαφοιτῶν-
 τες ἐφαντάζοντο. καὶ μετὰ τοῦτο αὐχοί τε δεινοὶ
 καὶ σεισμοὶ ἐξαίφνης σφοδροὶ ἐγίνοντο, ὥστε καὶ τὴ
 πεδίον ἐκεῖνο πᾶν ἀναβράττεσθαι, καὶ τὰ ἄκρα ἀνα-
 πηδαῖν. ἦχαί τε, αἱ μὲν ὑπόγειοι, βρονταῖς ἐοικυῖαι,
 αἱ δὲ ἐπίγειοι, μυκηθμοῖς ὅμοιαι συνέβαινον· καὶ
 ἦ τε θάλασσα συνέβρεμε, καὶ ὁ οὐρανὸς συνεπύχει·
 καὶ τοῦτου κτύπος τε ἐξαίσιος ἐξαπινάίως, ὥς καὶ
 τῶν ὀρέων συμπιπτόντων, ἐξηκούσθη· καὶ ἀνέθορον
 πρῶτον μὲν λίθοι ὑπερμεγέθεις, ὥστε καὶ ἐς αὐτὰ
 τὰ ἄκρα ἐξικέσθαι· ἔπειτα πῦρ πολὺ καὶ καπνὸς ἄπλε-
 τος, ὥστε πάντα μὲν τῶν αἰέρα συσκιασθῆναι, πάντα
 δὲ τὸν ἥλιον συγκρυφθῆναι, καθάπερ ἐκλειοιπότα.

23. Νῦν τε οὖν ἐξ ἡμέρας, καὶ σκότος ἐκ φωτὸς
 ἐγένετο· καὶ ἐδόκουν οἱ μὲν τοὺς γίγαντας ἐπανί-
 στασθαι, (πολλὰ γὰρ καὶ τότε εἶδωλα αὐτῶν ἐν τῷ
 καπνῷ διεφαίνετο, καὶ προσέτι καὶ σαρπίγγων τις
 βοή ἤκουετο) οἱ δὲ καὶ ἐς χάος ἦ καὶ πῦρ τὸν κόσμον
 πάντα ἀναλίσκεσθαι. καὶ διὰ ταῦτ' ἔφυγον, οἱ μὲν
 ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐς τὰς ὁδοὺς, οἱ δὲ ἔξωθεν, εἴσω· ἐκ
 τε τῆς θαλάσσης ἐς τὴν γῆν, καὶ ἐξ ἐκείνης ἐς τὴν
 θάλασσαν οἱ ἄλλοι τε ταραττόμενοι, καὶ πᾶν τὸ ἀπὸ
 σφῶν ἀπὸν ἀσφαλέστερον τοῦ παρόντος ἡγούμενοι.
 ταῦτιά τε ἅμα ἐγένετο, καὶ τέφρα ἀμύθητος ἐφυ-
 σήθη, καὶ τὴν τε γῆν τὴν τε θάλασσαν καὶ τὸν αἶρα
 πάντα κατέσχε. καὶ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ὥς που
 καὶ ἔτυχε, καὶ ἀνθρώποις καὶ χῶραις καὶ βοσκήμα-
 σιν ἐλυμήνατο, τοὺς δὲ δι' ἰχθύας, τὰ τε ὄρνεα πάν-
 τα διέφθειρε· καὶ προσέτι καὶ πόλεις δύο ὅλας, τό,

τε Ἡροκουλάνεον καὶ τοὺς Πομπηΐους, ἐν θεάτρῳ τοῦ δμίλου αὐτῆς καθημένους, κατέχωσε. ἰοσαύτη γὰρ ἡ πᾶσα κόνις ἐγένετο, ὥστ' ἀπ' αὐτῆς ἦλθε μὲν καὶ ἐς Ἀφρικὴν καὶ Συρίαν καὶ ἐς Αἴγυπτον, ἐσῆλθε δὲ καὶ ἐς τὴν Ῥώμην, καὶ τὸν τε αἶρα τὸν ὑπὲρ αὐτῆς ἐπλήρωσε, καὶ τὸν ἥλιον ἐπεσκίασε. καὶ συνέβη κίονταῦθα θεός οὐ μικρὸν ἐπὶ πολλαῖς ἡμέραις, οὐτ' εἰδοῖσι τοῖς ἀνθρώποις τὸ γεγονὸς, οὐτ' εἰκάσαι δυναμένοις. ἀλλ' ἐνόμιζον καὶ ἐκεῖνοι πάντα ἄνω τε καὶ κάτω καταστρέφεσθαι, καὶ τὸν μὲν ἥλιον ἐς τὴν γῆν ἀφανίζεσθαι, τὴν δὲ γῆν ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνέεσθαι. ἡ μὲν οὖν τέφρα αὕτη οὐδὲν μέγα τότε κακὸν αὐτοὺς εἰργάσατο· ὕστερον γὰρ νόσον σφίσι λοιμώδη δεινὴν ἐπέβαλε.

21. Πῦρ δὲ δὴ ἕτερον ἐπίγειον τῷ ἑξῆς ἔτει πολλὰ πάνυ τῆς Ῥώμης, τοῦ Τίτου πρὸς τὸ πάθος τὸ ἐν τῇ Καμπανίᾳ γερόμενον ἐκδημήσαντος, ἐπενείματο. καὶ γὰρ τὸ Σεραπεῖον, καὶ τὸ Ἰσεῖον, τὰ τε Σεπτιά, καὶ τὸ Ποσειδώνειον, τό, τε βαλανεῖον τὸ τοῦ Ἀγρίππου, καὶ τὸ Πάνθειον, τό, τε Δειριβιτώριον, καὶ τὸ τοῦ Βάλβου θέατρον, καὶ τὴν τοῦ Πομπηΐου σκηνὴν, καὶ τὰ Ὀκταοῦια οἰκήματα καὶ μετιῶν βιβλίων, τὸν τε νεὼν τοῦ Διὸς τοῦ Καπιτωλίνου μετὰ τῶν συννάων αὐτοῦ κατέκαυσεν. οὕτω τε τὸ κακὸν οὐκ ἀνθρώπινον, ἀλλὰ δαιμόνιον ἐγένετο. πάρεστι γὰρ ἐκ τούτων ὧν κατέλεξα, παντὶ τῷ τεκμήρισθαι καὶ ἄλλα τὰ ἀπολλύμενα. εἰ δ' οὖν Τίτο, τοῖς μὲν Καμπανοῖς δύο ἄνδρας ἐκ τῶν ὑπατευκῶτων οἰκιστὰς ἔπεμψε, καὶ χρήματα ἄλλα τε, καὶ τὰ

ἦν ἄνευ κληρονόμων τεθνηκότων ἐδώρησατο· αὐ-
 τὸς δὲ οὐδὲν οὔτε παρ' ἰδιώτου, οὔτε παρὰ πόλεις,
 οὔτε παρὰ βασιλείας, καίτοι πολλῶν πολλὰ διδύοντων
 αὐτῷ καὶ ὑπισχνουμένων, ἔλαβεν· ἀνέστησε μέντοι
 αἱ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πάντα.

25. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς ἄλλοις οὐδὲν ἐξαίρετον
 ᾤχετο· τὸ δὲ δὴ θέατρον τὸ κυνηγετικόν, τὸ τε
 ἱαλανεῖον τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ ἱερῶσας, πολλὰ καὶ
 ναυμαστὰ ἐποίησε. γέρανός τε γὰρ ἀλλήλοις ἐμαχέ-
 αντο, καὶ ἑλέφαντες τέσσαρες, ἄλλα τε ἐς ἑννακισχί-
 ια καὶ βοτὰ καὶ θηρία ἐπεσφάγη, καὶ αὐτὰ καὶ
 νυαῖκες, οὐ μέντοι ἐπιφανεῖς, συγκατεργάσαντο.
 Ἰδρυες τε πολλοὶ μὲν ἐμονομάχησαν, πολλοὶ δὲ καὶ
 θρόοι ἐν τε πεζομαχίαις καὶ ἐν ναυμαχίαις ἡγωνί-
 αζοντο. τὸ γὰρ θέατρον αὐτὸ ἐκεῖνο ὕδατος ἐξαίφνης
 πληρώσας, εἰσήγαγε μὲν καὶ ἵππους καὶ ταύρους καὶ
 ἄλλα τινὰ χειροήθη, δεδιδαγμένα πάνθ' ὅσα ἐπὶ τῆς
 ἡς, πράττειν καὶ ἐν τῷ ὑγρῷ· εἰσήγαγε δὲ καὶ ἄν-
 ῥώπους ἐπὶ πλοίων. καὶ οὗτοι μὲν ἐκεῖ, ὥς οἱ μὲν
 Σεκυραῖοι, οἱ δὲ Κορίνθιοι ὄντες, ἐναντιμάχοντο·
 ἄλλοι δὲ ἔξω ἐν τῷ ἅλσει τῷ τοῦ Γαίου τοῦ τε Λου-
 ίου, ὃ ποτε ὁ Αὔγουστος ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ὠρύξατο.
 αἱ γὰρ ἐνταῦθα τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ μονομαχία
 αἱ θηρίων σφαγὴ, κατοικοδομηθείσης σάνδι τῆς
 αὐτῆς πρόσωπον τῶν εἰκόνων λίμνης, καὶ ἱκρία πέριξ
 αὐτοῦ. τῇ δὲ δευτέρᾳ, ἵπποδρομία· καὶ τῇ τρί-
 τῃ, ναυμαχία τρισχιλίων ἀνδρῶν· καὶ μετὰ τοῦτο
 αἱ πεζομαχίαι ἐγένετο. νικήσαντες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι
 οὓς Συρακουσίους, (τούτοις γὰρ τοῖς ὀνόμασι χρη-

σάμενοι ἐναυμάχησαν) ἐπεξήλθον ἐς τὸ νηαίδιον καὶ προσβαλόντες τείχει τινὶ περὶ τὸ μνημεῖον παποιημένῳ, εἶλον αὐτό. ταῦτα μὲν ἐς ὅψιν ἤκουσα καὶ ἐφ' ἑκατὸν ἡμέρας ἐγένετο. παρέσχε δὲ τινα καὶ ἐς ὠφέλειαν φέροντα αὐτοῖς. σφαίρια γὰρ ξύλινα μικρὰ ἄνωθεν ἐς τὸ θέατρον ἐρύλλετο, σύμβολον ἔχοντα, τὸ μὲν ἐδωδίμου τινός, τὸ δὲ ἐσθῆτος, τὸ δὲ ἀργυροῦ σκεύους, ἄλλο χρυσοῦ, ἵππων, ὑποζυγίων, βοσκημάτων, ἀνδραπόδων· ἃ ἀρπάσαντάς τις αἶετο πρὸς τοὺς δοτῆρας αὐτῶν ἀπενεγκεῖν, καὶ λαβεῖν τὸ ἐπιγεγραμμένον.

26. Διατελέσας δὲ ταῦτα, καὶ τῇ γε τελευταίᾳ ἡμέρᾳ καταδακρύσας, ὥστε πάντα τὸν θῆμον ἰδεῖν, οὐδὲν ἔτι μέγα ἔπραξεν, ἀλλὰ τῷ ἐπιγιγνομένῳ ἔτει, ἐπὶ τε τοῦ Φλαβίου καὶ ἐπὶ τοῦ Πωλίωνος τῶν ὑπάτων, καθιερώσας ὅσα εἰρηται, μετήλλαξεν ἐν τοῖς ὕδασιν, ἐν οἷς καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· ὥς μὲν ἡ φήμη λέγει, πρὸς τοῦ ἀδελφοῦ, ἄλλως θ' ὅτι καὶ πρότερον ἐπεβεβούλευτο ὑπ' αὐτοῦ· ὥς δὲ τινες γράφουσι, νοσήσας. ἔμπνουν γάρτοι αὐτὸν ὄντα, καὶ τάχα περιγενέσθαι δυνάμενον, ἐς λάρνακα χιόνος πολλῆς γέμουσαν ὁ Δομιτιανὸς ἐνέβαλεν, ἵνα θᾶσσον ἀποθάνῃ. ἔτι γοῦν ζώντος αὐτοῦ ἔς τε τὴν Ῥώμην ἀφίππευσε, καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον εἰσῆλθε, τὴν τε ἐπικλησιν καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ αὐτοκράτορος ἔλαβε, δούς αὐτοῖς ὅσον περ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἰδεδῶκε. ὁ δ' οὖν Τίτος ἀποψύχων, εἶπε μὲν, ὅτι Ἐν μόνον ἐπλημμέλησα· τί δὲ δὴ τοῦτο εἶη, οὐ διεσάφησεν. ἀλλ' οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς ἀκριβῶς ἀνέγνω. οἱ μὲν γὰρ

δ, οἱ δὲ τὸ κατεΐκασαν. κρατεῖ δ' οὖν, ὥς μὲν τινες
 ἔχουσιν, ὅτι τὴν Δομιτίαν τὴν τοῦ ἀδελφοῦ γυναῖ-
 α ἔσχεν· οἱ δ' ἕτεροι, (οἷς ἐγὼ πείθομαι) ὅτι τὸν
 Ἰομιτιανὸν σαφῶς ἐπιβουλεύσαντά οἱ λαβὼν, οὐκ
 πέκτεινεν, ἀλλ' αὐτός τε ὑπ' ἐκείνου παθεῖν τοῦτο
 ἄλλον εἶλετο, καὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἀνδρὶ
 γιούτῳ ἐξέδωκεν, οἷον ἢ διέξοδος τοῦ λόγου δηλώ-
 ει. ἤρξε δὲ δύο ἔτη καὶ μῆνας δύο, ἡμέρας τε εἰ-
 ρισιν, ὥς προείρηται.

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXVII. EXCERPTA

P E R

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXVII.

Domitiani saevum ingenium: odium in patrem fratremque. c. 1. 2.

Domitiam repudiat: Juliam amat: Vestales occidit. c. 3.

Germanicum bellum. c. 4. 5.

Bellum Dacicum cum Deceballo. c. 6. 7.

Spectacula et convivia Domitiani nocturna. c. 8. 9.

pacifico bello gesta. c. 10.

*Antonius, Germaniae praeses, rebellat;
multi occiduntur. c. 11—14.*

*Domitianus, insidiis a quibusdam stru-
ctis, occisus fuerit. c. 15—18.*

Temporis spatium.

<i>abst C. N.</i>	<i>U. C.</i>	<i>Domit.</i>
81.	834. <i>L. Fl. Silva No-</i>	<i>I. 13 Sep</i>
	<i>nus Bassus et Asi-</i>	
	<i>nus Pollio Verru-</i>	
	<i>cosus Coss.</i>	
82.	835. <i>Domitianus Aug. II.</i>	
	<i>VIII, et T. Flavius</i>	
	<i>Sabinus.</i>	
83.	836. <i>Domitianus Aug. III.</i>	
	<i>IX, et Q. Petilius</i>	
	<i>Rufus II.</i>	
84.	837. <i>Domitianus Aug. IV.</i>	
	<i>X, et T. Aurelius</i>	
	<i>Sabinus.</i>	
85.	838. <i>Domitianus Aug. V.</i>	
	<i>XI, et T. Aurelius</i>	
	<i>Fulvus.</i>	
86.	839. <i>Domitianus Aug. VI.</i>	
	<i>XII, et Ser. Corne-</i>	
	<i>lius Dolabella.</i>	

87. 840. *Domitianus Aug. VII. XIII, et A. Volusius Saturninus.*
88. 841. *Domitianus Aug. VIII. XIV, et L. Minucius Rufus.*
89. 842. *T. Aurelius Fulvus II, et A. Sempronius Atratinus. IX.*
90. 843. *Domitianus Aug. X. XV, et M. Coccejus Nerva II.*
91. 844. *M. Ulpius Trajanus, et Manius Acilius Glabrio. XI.*
92. 845. *Domitianus Aug. XII. XVI, et Q. Volusius Saturninus.*
93. 846. *Sex. Pompeius Collega, et Cornelius Priscus. XIII.*
94. 847. *L. Nonius Asprenas, et M. Arricinius Clemens. XIV.*
95. 848. *Domitianus Aug. XV. XVII, et T. Flavius Clemens.*
96. 849. *Manlius Valens, XVI. et Antistius Vetus. † 18 Sep*

ιτιανός δὲ ἦν μὲν καὶ θρασὺς καὶ ὀργίλος, ἦν
 αὖ ἐπίβουλος καὶ κρυψίνους· ὥστε ἀφ' ἑκατέ-
 τῶν μὲν τὸ προπετὲς, τῶν δὲ τὸ δόλιον ἔχων,
 ἃ μὲν ὥς σκηπτὸς ὀξέως ἐμπέπτων τισὶν, ἔλυ-
 ετο, πολλὰ δὲ καὶ ἐκ παρασκευῆς ἐκακούργει.
 μὲν γὰρ τὴν Ἀθηνᾶν ἐς τὰ μάλιστα ἠγάλλε,
 διὰ τοῦτο καὶ τὰ Παναθηναῖα μέγας ἐώστα-
 ιαὶ ἐν αὐτοῖς ἀγῶνας καὶ ποιητῶν καὶ λογογρά-
 μονομάχων τε κατ' ἔτος, ὥς εἶπεῖν, ἐν τῷ Ἀλ-
 ῖ ἐποίει. τοῦτο γὰρ τὸ χωρίον ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ
 ἰνόν, ἀφ' οὗπερ οὕτως ὠνομάσθη, ὃν, ὥσπερ
 ἀκρόπολιν ἐξείλετο. ἄνθρωπον δὲ ἐφίλησε μὲν
 τοῖς οὐδένα, πλὴν γυναικῶν τινων· ἐπλάττετο
 γαπᾶν βίει, ὃν αἰ μάλιστα ἀποσφάζαι ἠθέλειν.
 γὰρ ἄπιστος καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς χαριζομέ-
 τι, ἔς τε τὰ δεινότατα ὑπηρετοῦντας αὐτῷ, ἐγέ-
 ῳσθ' ὅποτε τινὲς ἢ χρήματα αὐτῷ πολλὰ πορί-
 σῃ, ἢ ἀνθρώπους πολλοὺς συκυφαντήσειαν, πάν-
 τούς τούς ἐφθειρε, καὶ μάλιστα τοὺς δούλους τοὺς
 δεσποτῶν τι μνηύσαντας. [καὶ οὕτω καὶ ἐκεῖ-
 καίπερ ἀργύριον, καὶ τιμὰς, καὶ ἀρχὰς ὁμοῦ οἱ
 ἰάνοντες, οὗτ' ἐντιμώτερον τῶν ἑτέρων, οὗτ'
 κλέστερον διηγόν. ἀλλ' ἐπ' αὐτοῖς, οἷς ὑπὸ τοῦ
 ιτιανοῦ παρακαλούμενοι ἔπραττον, ἀπώλλυντο,
 ἢ καὶ τὰ ἀδικήματα ὑπ' αὐτῶν μόνων γεγονέ-
 δοκῇ. τῇ δ' αὐτῇ ταύτῃ διανοίᾳ καὶ προσέγρα-
 ροτε, ὅτι αὐτοκράτωρ ὅταν μὴ κολάζῃ τοὺς συ-
 ἰντας, αὐτὸς σφᾶς ποιεῖ τοιούτους.]

2. Τοιοῦτος δὲ δὴ πρὸς πάντας παρ' ὅλην ἡγεμονίαν γενόμενος, πολὺ καὶ ἑαυτὸν ὑπερεβίβεν ἐν τῇ τῶν τοῦ πατρὸς τοῦ τε ἀδελφοῦ φίλων τε καὶ ὀλεθρίῳ μεταχειρίσει. [καίτοι καὶ αὐτὸς γὰρ μα ἐξέθηκε, τηρῶν πάντα τὰ πρὸς τε ἐκείνων πρὸς τῶν ἄλλων αὐτοκρατόρων δοθέντα τισίν. τοῦτο μὲν καλλώπισμα ἄλλως ἦν.] ἐμίσει τε γὰρ τοὺς, ὅτι μὴ πάνθ' ὅσα ῥῆται, πολλὰ τε καὶ οὐκ ἠκοντα ὄντα, παρέσχον αὐτῷ· καὶ ὅτι ἐν τιμῇ ἐγεγέννητο. [πᾶν γὰρ τὸ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ἀγασθέν τε ὑπ' αὐτῶν καὶ δυνηθέν, ἐν ἐχθροῦ ἐτίθετο.] καὶ διὰ τοῦτο, καίπερ καὶ αὐτὸς Ἐαρινὸς εὐνοῦχου ἐρῶν, ὁμως, ἐπειδὴ καὶ ὁ Τίτος ῥῶς περὶ τοὺς ἐκτομίας ἐσπουδάκει, ἀπηγόρευεν ἐπὶ ἐκείνου ὕβρει, μηδένα ἔτι ἐν τῇ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῇ ἐκτέμνεσθαι. τὸ δ' ὅλον, ἔλεγε τοὺς αὐτοκράτορας, τοὺς μὴ πολλοὺς κολάζοντας, οὐκ ἀγαθὸν ἀλλ' εὐτυχεῖς εἶναι. [αὐτὸς δ' οὐκ ἐφρόντιζεν τῶν τὸν Τίτον ἐπαινούντων, ὅτι μηδένα βουλιᾷ ἀπέκτεινεν, οὐθ' ὅτι ἡ γερούσια πολλάκις ἡξίω φισθῆναι, μὴ ἐξεῖναι τῷ αὐτοκράτορι τῶν ὁμοίων τινα ἀπολέσαι. πάνυ γὰρ οὖν σφίσι πολὺ διέφει τε ἰδίᾳ τινὰ αὐτῶν, εἴτε καὶ δι' ἐκείνων κατασάιτο· ὥσπερ τι ἀντειπεῖν ἢ καὶ μὴ καταψηφισθαί τινος δυναμένοις. ἐπήνουν δὲ τὸν Τίτον οὐχ ὅτι καὶ ἀκούοντος τοῦ Δομιτιανοῦ· (ἴσον ἂν ἡμάρτιανον, ὥσπερ ἂν εἰ αὐτὸν ἐκείνον παρὰ καὶ ἀκούοντα ἐλοιδόρουν.) ἀλλ' ὅτι ἡπίσταται τοὺς λάθρα τοῦτο ποιοῦντας. ἐπεὶ τοι καὶ ἔτε

σκηνοποιῖα τινὲς ἰοικὸς ἐγένετο. αὐτὸς τε γάρ καὶ φιλεῖν τὸν ἀδελφὸν καὶ πενθεῖν προσεποιεῖτο, καὶ τοὺς τε ἐπαίνους τοὺς ἐπ' αὐτῷ μετὰ δακρύων ἔλεξε, [καὶ ἐς τοὺς ἥρωας αὐτὸν σπουδῇ ἐσέγραψε·] πάντα τὰ ἐναντιώτατα, ὧν ἠβούλετο, σκηπτόμενος. (ἄμέλει καὶ τὴν ἵπποδρομίαν τὴν τῶν γενεσίων αὐτοῦ κατέλυσε.) καὶ οἱ ἄλλοι οὐθ' ὅπως συνάχθουσι, οὐθ' ὅπως συνήδουσι, ἀσφαλῶς εἶχον· τὸ μὲν, ὅτι τὴν γνώμην αὐτοῦ λυπεῖν, τὸ δὲ, ὅτι τὴν προσποίησιν ἐλέγχειν ἔμελλε.

3. Τὴν δὲ γυναῖκα τὴν Δομιτίαν ἐβουλεύσατο μὲν σφάξαι ἐπὶ μοιχείᾳ· παρακληθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Οὕρσου, ἀπεπέμψατο, τὸν Πάριν τὸν ὀρχηστὴν ἐν μύσῃ τῇ ὁδῷ δι' αὐτὴν φονεύσας. ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ καὶ ἄνθρωποι καὶ μύροις τὸν τόπον ἐκείνον ἐτίμων, ἐκέλευσε τοὺτους σφάττεσθαι. καὶ τούτου τῇ ἀδελφιδῇ τῇ ἰδία, ἤγουν τῇ Ἰουλίᾳ, ἀπαρακαλυπτότερον ὥς γαμετῇ συνώκει. [εἶτα δεηθέντος τοῦ δήμου κατηλλάγη μὲν τῇ Δομιτίᾳ, ἐχρήτο δ' οὐδὲν ἥτιον τῇ Ἰουλίᾳ.] [συχνοὺς δὲ καὶ μεθιστάς που κατεχρήσατο. καὶ οὐκ ὀλίγους γε αὐτοὺς ὑφ' ἑαυτῶν παρεσκεύαζε τρόπον τινὰ ἀποθνήσκειν, ἵνα ἐθέλοντηδόν, ἀλλ' οὐχ ὑπ' ἀνάγκης δοκῶσι τοῦτο πάσχειν.] πολλοὺς δὲ τῶν πρώτων ἀνδρῶν κατὰ πολλὰς προφάσεις φόνοις τε καὶ ὑπερορίαις ἐκποδῶν ποιούμενος, οὐδὲ τῶν ἀειπαρθένων ἐφείσατο, ἀλλ' ὥς καὶ ἡνδρωμένας ἐτιμωρήσατο. ὅτε καὶ λέγεται, σκληρῶς καὶ τραχείας τῆς περὶ αὐτὰς ἐξετάσεως γενομένης, καὶ πολλῶν αἰμαθέντων καὶ κολαζομένων, οὐκ ἐνεγκῶν εἰς τῶν

ποντιφίκων Ἐλοῦϊος Ἀγρίππας, ἀλλ' ἐκπλαγείς με-
τοῦ ἐν τῷ συνεδρίῳ, ὥσπερ εἶχεν, ἀποψύξαι. [αὐτὸς
δὲ καὶ ἐπὶ τούτῳ ἠγάλλετο, ὅτι τὰς ἀειπαρθένους
ὥς ἡνδρωμένας οὐ κατέφρυξεν, ἀλλὰ ἄλλως ἀποθνή-
σκειν ἐκέλευσε.]

4. Ἐκστρατεύσας δὲ εἰς τὴν Γερμανίαν, καὶ
μηδ' ἐωρακώς που πόλεμον, ἐπατήκα. τί γὰρ θεῖ
καὶ λέγειν, ἃ διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνῳ τότε, καὶ τοῖς
ἄλλοις τοῖς ὁμοίοις αὐτῷ αὐτοκράτορσιν ἀπὸ ἐδόθη,
ἵνα μὴ, προσυπυπτεύοντες ἔκ τε τῆς ὀλιγότητος καὶ
ἐκ τῆς σμικρότητος τῶν τιμῶν ἐλέγχεσθαι, χαλεπαί-
νωσι; καίτοι καὶ τοῦτο δεινότατον ἔσχεν, ὅτι καὶ
κολακεύεσθαι ἤθελε, καὶ ἀμφοτέροις ὁμοίως ἤχθето,
καὶ τοῖς θεραπεύουσι, καὶ τοῖς μὴ· τοῖς μὲν, ὅτι
θαυπεύειν, τοῖς δὲ, ὅτι καταφρονεῖν ἐδόκουν. οὐ μὴν
ἀλλὰ [τῇ μὲν βουλῇ χαίρειν ἐφ' οἷς ἐψηφίζοντο προσο-
ποιεῖτο. τὸν δὲ δὴ Οὐέρσον ὀλλγοῦ ἀπέκτεινεν, ὅτι
μὴ τοῖς πρassoμένοις ὑπ' αὐτοῦ ἠρόσκετο, καὶ τῆς
Ἰουλλίας αἰτησαμένης ὕπατον ἀπέδειξεν.] καὶ τοῦ
του ἐπὶ πλεῖον ἐπαρθὰς ὑπ' ἀνοίας, ὕπατος μὲν ἦν
δέκα ἐφεξῆς, τιμητῆς δὲ διὰ βίου πρῶτος δὴ καὶ μό-
ρος καὶ ἰδιωτῶν καὶ αὐτοκρατόρων ἐχειροτονήθη.
ῥαβδούχοις τε τέσσαρσι καὶ εἴκουσι, καὶ τῇ στολῇ τῇ
ἐπινικίῳ, ὅταν ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσίῃ, χρῆσθαι
ἔλαβε. τὸν τε Ὀκτώβριον, Δομιτιανὸν ἀντωνόμαστον,
ὅτι ἐν αὐτῷ ἐγεγέννητο. τοῖς δὲ ἀρματηλάταις δύο
γένη ἕτερα, τὸ μὲν χρυσοῦν, τὸ δὲ ἀργυροῦν ὀνομά-
σας, προσκατέστησε. τοῖς τε θεωμένοις συχνὰ διὰ
τῶν σφαιρίων ἐδίδου· καὶ ποτε καὶ ἐδαίπνισεν αὐ-

τούς κατὰ χώραν καθημένους, οἰνόν τε σφίσι πολλα-
 χῇ ρέοντα νυκτὸς παρέσχεν. ἃ δὴ τοῖς μὲν πολλοῖς
 ἐν ἡδονῇ, ὡς εἰκὸς, ἦν, τοῖς δὲ δυνατοῖς ὀλέθρου
 αἰτία καθίστατο. οὐ γὰρ ἔχων ὁπόθεν ἀναλώσει,
 συχνους ἐφόνευε, τοὺς μὲν ἐσάγων ἐς τὸ βουλευτή-
 ριον, τῶν δὲ καὶ ἀπόντων κατηγορῶν· ἥδη δὲ καὶ ἐξ
 ἐπιβουλῆς ἐνίοις λαθραίοις φαρμάκοις ἀπήλλασσε.

γ. [Χαριόμηρος δὲ, ὁ τῶν Χερούσκων βασιλεὺς,
 ὑπὸ Χάτιων ἐκ τῆς ἀρχῆς διὰ τὴν πρὸς Ῥωμαίους
 φιλίαν ἐκπεσὼν, τὸ μὲν πρῶτον ἐταίρους τινὰς παρέ-
 λαβε, καὶ κρείττων ἐν τῇ καθόδῳ ἐγένετο. ἔπειτα
 ἐγκαταλειφθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἐπειδὴ δμήρους τοῖς
 Ῥωμαίοις ἔπεμψε, τὸν Δομιτιανὸν ἰκέτευσεν· καὶ
 συμμαχίας μὲν οὐκ ἔτυχεν, χρήματα δὲ ἔλαβεν. Μά-
 σσος δὲ ὁ Σεμνόνων βασιλεὺς, καὶ Γάννα παρθένος,
 ἦν δὲ μετὰ τὴν Βελήδαν ἐν Κελτικῇ θιαζόνουσα,
 ἤλθον πρὸς τὸν Δομιτιανόν, καὶ τιμῆς παρ' αὐτοῦ
 τυχόντες, ἀνεκομίσθησαν. ἐν τῇ Μυσίᾳ Λύγιοι
 Σουήβοις τισὶ πολεμηθέντες, πρέσβεις ἔπεμψαν, αἰ-
 τοῦντες συμμαχίαν παρὰ Δομιτιανοῦ, καὶ ἔλαβον
 οὐ τῷ πλήθει ἰσχυράν, ἀλλὰ τῷ ἀξιώματι. ἑκατὸν
 γὰρ ἵππεῖς μόνοι αὐτοῖς ἐδόθησαν. ἀγανακτήσαντες
 δ' ἐπὶ τούτῳ οἱ Σουήβοι, προσπαρέλαβον Ἰάζυγας,
 καὶ προπαρεσκευάζοντο, ὡς καὶ μετ' αὐτῶν τὸν Ἰστρον
 διαβησόμενοι.]

δ. Μέγιστος δὲ δὴ πόλεμος Ῥωμαίοις τότε πρὸς
 τοὺς Λακκοὺς ἐγένετο· ὧν τότε Δεκεβάλος ἐβασίλευεν·
 [ὅτι Δοῦρας, οὗ ἡγεμονία ἐγένετο, ἐκὼν αὐτῆς
 παραχώρησε τῷ Δεκεβάλῳ, ὅτι] δεινὸς μὲν συνεῖναι

τὰ πολέμια ἦν, δεινὸς δὲ καὶ προὔξει, καὶ ἐπ' εὖστοχος, ἀναχωρῆσαι καίριος, ἐνέδρας τεχνίτης ἐργάτης, καὶ καλῶς μὲν νίκη χρησασθαι, δὲ καὶ ἦτταν διαθεῖναι εἰδώς· ἀφ' οὗ δὴ καὶ γωνιστὴς ἀξιόμαχος ἐπὶ πολὺ τοῖς Ῥωμαίοις ἐξ Ἀσκαρῶν δὲ αὐτοὺς προσαγορεύω, ὥσπερ πονηροὶ αὐτοὺς καὶ οἱ Ῥωμαῖοι σφᾶς ὀνομάζουσι ἀγνοῶν ὅτι Ἑλλήνων τινὲς Γέτας αὐτοὺς λέγουσιν ὀρθῶς, εἴτε καὶ μὴ λέγοντες. ἐγὼ γάρ οἶδ' ὅτι τὰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ Αἰμοῦ παρὰ τὸν Ἰστρον ὀνομάζονται. ὁ Δομιτιανὸς μὲν οὖν ἐξεστρατεύσατο καὶ αὐτοὺς, οὗ μὲντοι καὶ τοῦ πολέμου προσήλθον· [ἀλλ' ἐν πόλει τινὲς Μυσίας ὑπομείνας, ὑβρίζον ἐβόησεν.] (οὗ γὰρ ὅτι τό, τε σῶμα ἄπονος, καὶ ψυχὴν ἄτολμος, ἀλλὰ καὶ ἀσωτότατος καὶ ἀστατος καὶ πρὸς γυναῖκας καὶ πρὸς μειράκια ἄλλους δὲ πέμπων εἰς τὸν πόλεμον στρατηγοῦ πλείω κακῶς ἀπήλλασσεν· [πταίσας δὲ, τοῖς τιάρχοις ἐπεκάλει. τὰ μὲν γὰρ ἀμείνων πάντα· τοῖς μὴδὲν αὐτῶν πράττων, προσεποιεῖτο· τὰ δὲ χειρόνων ἐτέρους, εἰ καὶ ἐκ τῆς ἐκείνου τι σιωπῆς συνεβεβήκει, ἡτιῶτο. καὶ ἐμίσει μὲν τοὺς τορθώσαντάς τι, ἐμέμφετο δὲ τοὺς πταίσαντας

7. [Καὶ τούτῳ Κουάδου καὶ Μαρκομο ἀμύνασθαι, ὅτι μὴ ἐβοήθησάν οἱ κατὰ τὸν Ἰστρον ἐβόησεν· καὶ ἦλθεν εἰς Παννονίαν, σφίσι πεισθεῖν, καὶ τοὺς πρεσβευτὰς τοὺς δευτέρους. οὗς ψαν ὑπὲρ εἰρήνης ἀπέκτεινεν. ἡττηθεὶς διὰ Μαρκομανίων, καὶ φηγῶν, ἔπεμψε διὰ ταχέως

τὸν Δεκέβαλον τὸν Λακῶν βασιλέα, καὶ ἐς σπονδὰς αὐτὸν ὑπηγάγετο. ὅς πολλάκις αἰτήσαντι αὐτῷ πρότερον οὐκ ἔδεδώκει. καὶ ὅς, ἐδέξατο μὲν τὴν σύμβουσιν, (δεινῶς γὰρ ἐταλαιπωρεῖτο) οὐ μέντοι καὶ αὐτὸς ἠθέλησεν ἐς λόγους αὐτῷ ἐλθεῖν, ἀλλ' ἔπεμψε τὸν Διηγιν μετὰ τῶν ἀνδρῶν, τὰ τε ὄπλα καὶ αἰχμαλώτους τινάς, ὥς καὶ μόνους ἐκείνους ἔχων, δώσονται. γενομένου δὲ τούτου, ὁ Δομιτιανὸς τῷ Διηγιδι διαδήμα ἐπέθηκε, καθάπερ ὡς ἀληθῶς κεκρατηκώς, καὶ βασιλέα τινὰ τοῖς Λακοῖς δοῦναι δυνάμετος· καὶ τοῖς στρατιώταις καὶ τιμῆς, καὶ ἀργύριον ἔχαρίσατο· καὶ ἐς τὴν Ῥώμην, ὡς νενικηκώς, ἀπέστειλε τὰ τε ἄλλα, καὶ πρέσβεις παρὰ τοῦ Δεκεβάλου, ἐπιστολὴν τε, ὥς γε ἔφασκεν, ἣν ἔλεγετο πεπλακέναι· καὶ πολλοῖς τὴν ἐορτὴν πομπείοις ἐκόσμησεν, οὐκ ἔξω εἶλε, (πάντα γὰρ τοῦναντίον) καὶ προσανάλωσε ταῖς σπονδαῖς, συχνὰ μὲν καὶ αὐτίκα χρήματα, καὶ δημιουργοὺς παντοίας τέχνης, καὶ εἰρηνικῆς, καὶ πολεμικῆς, τῷ Δεκεβίλῳ δούς· συχνὰ δὲ καὶ αἰεὶ δώσειν ὑποσχόμενος, ἀλλ' ἐκ τῶν βασιλικῶν ἐπίπλων. τούτοις γὰρ ὥς καὶ αἰχμαλώτοις αἰεὶ ποτε ἐχρῆτο, ἅτε καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν δεδουλωμένος.]

8. Τοσαῦτα δὲ αὐτῷ ἐψηφίσθη, ὥστε πᾶσαν ὀλίγου δεῖν τὴν οἰκουμένην, τὴν ὑπ' αὐτὸν οὔσαν, εἰκόνων αὐτοῦ καὶ ἀνδριάντων καὶ ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἐμπλησθῆναι· ἐποίησε δὲ καὶ θεῶν πολυτελῆ, ἐν ᾗ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐς ἱστορίαν ἐπίσημον παραλάβομεν, πλὴν ὅτι καὶ παρθένοι τῷ δρομικῷ ἡγωνίσαντο· μετὰ δὲ ταῦτα ἐορτὰς τινὰς νικητηρίου

ῥῆθεν ἐπιτελῶν, ἀγῶνας συχνοὺς ἐποίησε. τοῦτο μὲν γὰρ, ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ μάχας καὶ πεζῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ ἱππέων αὐτῶν συνέβαλε, τοῦτο δὲ, καὶ ἐν καινῷ τινι χωρίῳ ναυμαχίαν ἐπετείλεσε. καὶ ἀπέθανον ἐν αὐτῇ πάντες μὲν ὀλίγου δεῖν οἱ ναυμαχήσαντες, συχνοὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν θειωμένων. ἕτεροῦ γὰρ πολλοῦ καὶ χειμῶνος σφοδροῦ ἐξαίφνης γενομένου, οὐδενὶ ἐπέτρεψεν ἐκ τῆς θείας ἀπαλλαγῆναι, ἀλλ' αὐτὸς μανθύας ἀλλασσόμενος, ἐκείνους οὐδὲν εἶασε μεταβαλεῖν· καὶ ἐκ τούτου ἐνόσησαν οὐκ ὀλίγοι καὶ ἐτελεύτησαν. ἐφ' ᾧ ποῦ παραμυθούμενος αὐτοὺς δεῖπνον σφίσι δημοσίᾳ διὰ πάσης τῆς νυκτός παρέσχε. πολλάκις δὲ καὶ τοὺς ἀγῶνας νύκτωρ ἐποίει· καὶ ἔστιν ὅτε καὶ νόννας καὶ γυναῖκας συνέβαλλε.

9. Τὸ μὲν οὖν πλῆθος οὕτως τότε ἐδείπνισεν, αὐθις δὲ τοὺς πρώτους τῆς γερουσίας καὶ τῶν ἱππέων, τόνδε τὸν τρόπον. οἶκον μελάντατον ἀπανταχόθεν ἐκ τε τῆς ὀροφῆς καὶ ἐκ τῶν τοίχων τοῦ τ' ἐδάφους παρασκευάσας, καὶ κλισίας ἐπ' αὐτοῦ τοῦ δαπέδου γυμνάς ὁμοίας ἐτοιμάσας, ἐσεκάλεσεν αὐτοὺς μόνους νυκτός ἄνευ τῶν ἀκολούθων. καὶ πρῶτον μὲν στήλην ταφοειδῆ ἐκάστω σφῶν παρέστησε, τό, τε ὄνομα αὐτοῦ ἔχουσαν, καὶ λυχνόχον μικρὸν, οἷος ἐν τοῖς μνημείοις κρεμάννυται· ἔπειτα παῖδες εὐπρεπεῖς γυμνοὶ, μέλανι καὶ αὐτοὶ κεχρισμένοι εἰσῆλθον ὥσπερ εἰδῶλα, καὶ περιελθόντες αὐτοὺς μετ' ὀρχήσεώς τινος φοβεράς, πρὸ ποδῶν ἰδρῦθησαν· καὶ μετὰ τοῦτο πάνθ' ὅσα περ ἐν τοῖς ἐναγλίσμασι καθ'αγίζεται, καὶ ἐκίνοις μέλανα ἐν σκεύεσιν ὁμοί-

οις προσηνέχθη· ὥστε καὶ φοβεῖσθαι καὶ τρέμειν καθ' ἕκαστον αὐτῶν πάντας, αἰεὶ τε ὅσον οὐκ ἦδη σφαγῆσθαι προσδέχεσθαι, ἄλλως τε καὶ ὅτι παρὰ τε τῶν ἄλλων σιωπὴ πολλή, ὥσπερ ἐν τεθνηκόσιν ἦδη, ἦν, καὶ αὐτὸς ὁ Δομιτιανὸς πάντα ἕς τε θανάτους καὶ ἐς σφαγὰς φέροντα διελάλει. τέλος δὲ ἀφῆκε μὲν αὐτούς· προαπαλλάξας δὲ δὴ τοὺς οἰκέτας σφῶν τοὺς ἐν τοῖς προθύροις ἐστηκύτας, δι' ἑτέρων τινῶν ἀγνώστων τοὺς μὲν ὀρήμασι, τοὺς δὲ φορείοις παραδούς, πολὺ πλῆθον δέος αὐτοῖς ἐνέβαλε. ἄρτι δὲ ἕκαστος σφῶν οἴκαδε ἐσεληλύθει, καὶ τρόπον τινὰ ἀναπνεῖν ἤρχετο, καὶ αὐτῷ ἐσηγγέλθη, ὅτι παρὰ τοῦ Αὐγούστου τις ἦκοι. προσδοκῶντων τε ἐκ τούτου τότε δὴ πάντως ἀπολεῖσθαι, εἰσεκόμεσέ τις τὴν στήλην ἀργυρᾶν οὖσαν, εἰτ' ἄλλος ἄλλο τι, καὶ ἕτερος ἕτερον τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ δεῖπνῳ παρατεθέντων, πολυτελεσιτύτου τινὸς γένους πεποιημένα· καὶ τέλος ὁ παῖς ἐκεῖνος, τὸ δαιμόνιον ἐκάστω, λελουμένος τε καὶ κεκοσμημένος. καὶ οὕτω διὰ πάσης τῆς νυκτὸς φοβούμενοι, τὰ δῶρα ἔλαβον. ὁ μὲν οὖν Δομιτιανὸς τοιαῦτα νικητήρια, ἣ, ὥς γε ὁ ὄμιλος ἔλεγε, τοιούτους ἐναγισμοὺς, ἐπὶ τε τοῖς ἐν τῇ Δακίᾳ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐν τῇ Ρώμῃ τεθνηκόσιν ἐποίησε. καὶ τινὰς καὶ τότε τῶν πρώτων ἀπέσφαξε· τοῦ τε θάψαντος τὸ σῶμα ἐνὸς αὐτῶν, ὅτι ἐν τοῖς ἐκείνου χωρίοις ἐτεθνήκει, τὴν οὐσίαν ἀφείλετο.

10. Ἐν δὲ τῷ Δακικῷ πολέμῳ καὶ τὰδε συνεκύρησεν ἀξιόλογα. ὁ γὰρ Ἰουλιανὸς ἐπιταχθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῷ πολέμῳ, τὰλλα τε παρεσκευά-

σατο εὖ, καὶ τοὺς στρατιώτας τὰ τε ἑαυτῶν ὀνόματι καὶ τὰ τῶν εκατοντάρχων ἐπὶ ταῖς ἀσπίδας ἐπιγράψαι ἐκέλευσεν, ἵνα ἐκφανέστεροι οἷ τι ἀγαθὸν αὐτῶν ἢ κακὸν ποιῶντες γένωνται. συμβαλὼν δὲ ἐν ταῖς Τάπαις τοῖς πολεμίοις, πλείστους αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐν οἷς καὶ Οὐξίνας, τὰ δεύτερα μετὰ Δικέβαλον ἔχων, ἐπειδὴ οὐκ ἐδυνήθη διαφυγεῖν ζῶν, πέπτωκεν· ἐξεπλήθηδες ὥς καὶ τετελευτηκώς· κατὰ τοῦτον λαθὼν, τῆς νυκτὸς ἔφυγεν. δέσας οὖν ὁ Δικέβαλος, μὴ καὶ ἐπὶ τὰ βασίλεια αὐτοῦ οἱ Ῥωμαῖοι αἵτε κερρατηκότας ὁρμήσωσι, τὰ τε δένδρα τὰ ἐπ' αὐτοῖς ὄντα ἔκοψε, καὶ ὅπλα τοῖς στελέχεσι περιέθηκεν, ἵνα φοβηθῶντες, ὥς καὶ στρατιωτῶν ὄντων, ἀναχωρήσωσιν· ὁ καὶ ἐγένετο.

11. Ἀντώνιος δὲ τις ἐν Γερμανίᾳ ἄρχων κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, τῷ Δομιτιανῷ ἐπανέστη, ὃν Δούκιος Μάξιμος κατηγωνίσαστο καὶ καθεῖλεν· ὃς ἐπὶ μὲν τῇ νίκῃ οὐδὲν μέγα ἄξιός ἐστιν ἐπαινεῖσθαι· [πολλοὶ γάρ που καὶ ἄλλοι παρὰ δόξαν ἐνίκησαν, οἱ τε στρατιῶται αὐτῷ συνηγωνίσαντο·] ὅτι δὲ τὰ γράμματα, ὅσα ἐν τοῖς τοῦ Ἀντωνίου κιβωτίοις εὑρέθη, παρὰ βροχὴν τὴν ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν, πρὸς τὸ μηδεὶνα ἐξ αὐτῶν συκοφαντηθῆναι, θέμενος, ἔκασεν, οὐχ ὁρῶ πῶς ἂν αὐτὸν ἀξίως ὑμνήσαιμι. ὁ δὲ Δομιτιανὸς ἀφορμῆς ἐντεῦθεν εὐπορήσας, ἐπὶ τοὺς φόβους καὶ τῶν γραμμάτων χωρὶς ὁρμήσας, οὐδ' ἂν εἴποι τις ὅσους ἀπέκτεινεν. [οὕτω γὰρ δη καὶ αὐτὸς ἑαυτοῦ ἐπὶ τούτῳ κατέγων, ὥσθ' ἵνα μηδεμίᾳ μνήμῃ τῶν θανατουμένων ὑπολειφθῇ, ἐκώλυσε σφῶς ἐς τὰ

ὑπομνήματα ἐσγραφῆναι. οὐ μὴν οὐδὲ περὶ τῶν ἀναιρεθέντων τῇ βουλῇ τι ἐπέστειλε, καίπερ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ὥσπερ τὴν τοῦ Ἀντωνίου, πέμψας ἐς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐς τὴν ἀγορὰν ἐκθείς.] εἰς δ' οὖν τις νεανίσκος Ἰούλιος Καλοῦναστρος κεχιλιαρχηκώς ἐς βουλείας ἐλπίδα, παραδοξότατα ἐσώθη. ἐπειδὴ γὰρ πολλάκις κατὰ μόνας συμμεμιχὼς ἡλέγχετο, καὶ οὐκ εἶχεν ὅπως ἄλλως τὴν αἰτίαν τῆς συνωμοσίας ἀπολύσεται, ἔφη κατ' ἐρωτικὴν χρεῖαν αὐτῷ συγγεγονέναι καὶ γὰρ ἦν οἷος ἐρᾶσθαι δύνασθαι. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἀφείθη. ἔν τε τοῦτο εἰπὼν περὶ τῶν τότε γενομένων, παύσομαι. Λουκιανὸς Πρόκλος βουλευτὴς γέρων, ἐν ἀγρῷ τὰ πολλὰ διατρέβων, συνεξῆλθε μὲν αὐτῷ ἐκ τῆς Ῥώμης καταναγκάσαντι, ἵνα μὴ δόξῃ κινδυνεύοντα αὐτὸν προλιπεῖν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀποθάνῃ· τῆς δ' ἀγγελίας ἐλθούσης, ἔφη τε, „Ἐνίκησας, αὐτοκράτωρ, ὥσπερ ἡνρόμην.“ ἀπόδος οὖν με τῷ ἀγρῷ. καὶ ἐγκαταλιπὼν αὐτὸν, ἀπῆλθεν εἰς τὸ χωρίον· καὶ οὐκέτι μετὰ τοῦτο, καίτοι πολὺν ἐπιζήσας χρόνον, προσῆλθεν αὐτῷ. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ ἐπετήδευσάν τινες, φαρμάκῳ βελόνας χρίοντες, κεντεῖν αὐταῖς οὓς ἐβούλοντο· καὶ πολλοὶ μὲν ἐκείνων μηδὲ αἰσθόμενοι ἔθνησκον, πολλοὶ δὲ καὶ μηνυθέντες ἐτιμωρήθησαν. καὶ τοῦτο οὐκ ἐν τῇ Ῥώμῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν πάσῃ, ὥς εἰπεῖν, τῇ οἰκουμένην ἐγένετο.

12. Τραϊανῷ δὲ δὴ τῷ Οὐλπίῳ, καὶ Ἀχιλῷ Γλαβρίωνι, ὑπατεύσασι τότε, τὰ αὐτὰ σημεῖα λέγεται γερέσθαι· καὶ ἀπ' αὐτῶν τῷ μὲν Γλαβρίωνι

ὀλεθρος, τῷ δὲ Τραϊανῷ ἡ τῆς αὐτοκρατορίας ἀρχὴ προεφύεσθαι. [συχνοὶ δὲ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες πλουσιῶν ἐπὶ μοιχείᾳ ἐκολάσθησαν, ὧν ἔναιαι καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐμοιχεύθησαν· καὶ ἄλλαις δ' αἰτίαις πολλοὶ καὶ ἐξημιώθησαν καὶ ἀπέθανον.] γυνὴ γάρ τις ὅτι ἀπεδύσατο ἐναντίον εἰκόνης τοῦ Διοκλητιανοῦ, ἐκρίθη τε καὶ ἀπώλετο. [καὶ ἕτερος ὡς ἀστρολόγος ὠμίληκώς.] ἐν δὲ τοῖς τότε τελευτήησασιν πολλοῖς εἶσι καὶ Μέτιος Πομπουσιανὸς ἐγένετο, ὃν ὁ μὲν Οὐρσπασιανὸς μαθὼν ἐκ φήμης τινὸς ὅτι μοναρχήσῃ, οὐδὲν κακὸν εἰργάσατο, ὅτι καὶ ἐτίμα, λέγων ὅτι „Πάντως μου μνημονεύσει, καὶ πάντως με ἀντιτιμήσει.“ ἐκεῖνος δὲ, πρότερον μὲν ἐς Κύρνον ἐξώρισαι, τότε δὲ καὶ ἐφόνευσεν, ἐγκληθέντα ἄλλα τε, καὶ ὅτι τὴν οἰκουμένην ἐν τοῖς τοῦ κοίτωνος τοίχοις εἶχεν ἐγγεγραμμένην, καὶ τὰς δημηγορίας τὰς τῶν βασιλέων τῶν τε ἄλλων ἀνδρῶν τῶν πρώτων, τὰς περὶ τῷ Διβίῳ γεγραμμένας, ἐξειλόχῃ τε καὶ ἀνεγίνωσκε. Μάτερνον δὲ σοφιστὴν, ὅτι κατὰ τυράννων εἰπέ τι ἀσκῶν, ἀπέκτεινε. συνεγένετο δὲ καὶ αὐτὸς τοῖς κατηγορήσουσι καὶ τοῖς καταμαρτυρήσουσι· καὶ συντάλαττε καὶ συνετίθει πάνθ' ὅσα λεχθῆναι ἔδει· καὶ πολλάκις καὶ τοῖς δεσμώταις κατὰ μόνας ἐλάλει, τὰ δεσμὰ αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶ κατέχων, (οὔτε γὰρ ἄλλοις τὰ λεχθησόμενα ἐπίστευε) καὶ ἐκείνους καὶ δεδεμένους ἐδεδίδει.

13. Ἐπράξε δὲ τι καὶ ὡς τιμητῆς ἀξιόλογον. Καικίλιον γὰρ Ρουφῖνον ἀπήλασεν ἐκ τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὠρχεῖτο. Κλαυδίου τε Μακάτου τῷ δε-

σπότῃ καίπερ ἑκατονταρχηκότα ἀπέδωκεν, ὅτι ἡλέγ-
χθη δοῦλος ὢν. οὐ μὴν καὶ τὸ μέλλον ῥηθῆναι τού-
τοις ὁμοιὸν ἔστιν, ὅπερ ὡς αὐτοκράτωρ ἐπεποιήκει.
τὸν γὰρ δὴ Ῥούστικον τὸν Ἀρουλῖνον ἀπέκτεινεν,
ὅτι ἐφιλοσόφει, καὶ ὅτι τὸν Θρασέαν ἱερὸν ὠνόμαζε,
καὶ Ἐρέννιον Σενεκίωνα, ὅτι τε οὐδεμίαν ἀρχὴν ἐν
πολλῷ βίῳ μετὰ τὴν ταμείαν ἡτήκει, καὶ ὅτι τοῦ
Πρίσκου τοῦ Ἐλουϊδίου τὸν βίον συνέγραψεν. ἄλλοι
τε ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης τῆς κατὰ τὴν φιλοσοφίαν
αἰτίας συχνοὶ διώλοντο· καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἐξη-
λάθησαν αὐθις ἐκ τῆς Ῥώμης. Ἰουβέντιος μέντοι
τις Κέλσος, συνομόσας τε ἀνὰ πρώτους μετὰ τινων
ἐπ' αὐτῷ, καὶ κατηγορηθεὶς ἐπὶ τούτῳ, θαυμαστικῶς
ἐσώθη. μίλλων γὰρ ἀλίσκεσθαι, ἡτήσατο δι' ἀπορ-
ρήτων εἰπεῖν τι αὐτῷ· καὶ τούτῳ προσκυνήσας αὐ-
τῷ, δεσπότην τε καὶ θεὸν (ἃ παρὰ τῶν ἄλλων ἥδη
προσηγορεύετο) πολλάκις ὀνομάσας, „Οὐδὲν μὲν,
ἔφη, πεποίηκα τοιοῦτον· ἂν δ' ἀναβολὴν λάβω,
πολυπραγμονήσω πάντα, καὶ συχνοὺς σοι καὶ μηνύ-
σω καὶ ἐξελέγξω.“ ἀφεθείς τε ἐπὶ τούτῳ, οὔτε ἐνέ-
δειξέ τινα, καὶ ἄλλοτε ἄλλας προφάσεις προτείνων,
διήγαγε, μέχρις οὗ Δομιτιανὸς ἀπέθανεν.

14. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἡ ὁδὸς ἡ ἀπὸ Σινοέσ-
σης εἰς Ποντεόλους ἄγουσα, λίθοις ἐστορέσθη. καὶ
τῷ αὐτῷ ἔτει ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν Φλάβιον
Κλήμεντα ὑπατεύοντα, καίπερ ἀνεψιὸν ὄντα, καὶ
γυναῖκα καὶ αὐτὴν συγγενῇ ἑαυτοῦ Φλαβίαν Δομι-
τίλλαν ἔχοντα. κατέσφαξεν ὁ Δομιτιανός. ἐπηνέχθη
δὲ ἀμφοῖν ἔγκλημα ἀθεότητος, ὑφ' ἧς καὶ ἄλλοι ἐς

ὄλεθρος, τῷ δὲ Τραϊανῷ ἡ τῆς αὐτοκρατορ
προεβρέθη. [συχνοὶ δὲ καὶ ἄνδρες καὶ γυναι
κιστοὶ ἐπὶ μοιχείᾳ ἐκολάσθησαν, ὧν ἱ
ὕπ' αὐτοῦ ἐμοιχεύθησαν· καὶ ἄλλαις δ'
πολλοὶ καὶ ἐζημιώθησαν καὶ ἀπέθανον.] ἡ
τις ὅτι ἀπεδύσατο ἐναντίον εἰκόνας τοῦ Δορ
ἐκρίθη τε καὶ ἀπώλετο· [καὶ ἕτερος ὡς αὖτε
ἐμυληκῶς.] ἐν δὲ τοῖς τότε τελευτήσασιν ποι
σι καὶ Μάτιος Ἰομπουσιανὸς ἐγένετο, ὃν ὁ
σπασιανὸς μαθὼν ἐκ φήμης τινὸς ὅτι μόν
οὔδ' ἐν κακὸν εἰργάσατο, ὅτι καὶ ἐτίμα, λέ
γει, „Πάντως μου μνημονεύσει, καὶ πάντως με ἀ
σσει.“ ἐκεῖνος δὲ, πρότερον μὲν ἐς Κύρνον
τότε δὲ καὶ ἐφόνευσεν, ἐγκληθέντα ἄλλα τε
τὴν οἰκουμένην ἐν τοῖς τοῦ κοιτῶνος τοίχ
ἑγγεγραμμένην, καὶ τὰς δημογραφίας τὰς τι
λέων τῶν τε ἄλλων ἀνδρῶν τῶν πρώτων, ἡ
τῷ Διβλῷ γεγραμμένας, ἐξειλόχευε τε καὶ ἄνε
Μάτερον δὲ σοφιστὴν, ὅτι κατὰ τυράννω
δοκῶν, ἀπέκτεινε. συνεγίνετο δὲ καὶ αὐτὸς
τηγορήσουσι καὶ τοῖς καταμαρτυρήσουσι· κα
πλαττε καὶ συνετίθει πάνθ' ὅσα λεχθῆναι ἡ
πολλάκις καὶ τοῖς δεσμώταις κατὰ μόνους ἐλ
δεσμά αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶ κατέχων, (οὔτε
λοις τὰ λεχθησόμενα ἐπίστευε) καὶ ἐκείνους
δεμένους ἐδεδίδε.

13. Ἐπράξε δὲ τι καὶ ὡς τιμητῆς ἂν
Καικίλιον γὰρ Ρουφῖνον ἀπήλασεν ἐκ το
δρίου, ὅτι ἄρχετο. Κλαύδιόν τε Μακάτο

τὰ τῶν Ἰουδαίων ἦθη ἐξοκέλλοντες πολλοὶ καταδικά-
σθησαν. καὶ οἱ μὲν, ἀπέθανον, οἱ δὲ, τῶν γούν ἐπι-
σιῶν ἐστερήθησαν· ἡ δὲ Δομιτίλλα ὑπερφύλαξεν
μόνον εἰς Πανδατέρειαν. τὸν δὲ δὴ Γλαβρίωνα τῶν
μετὰ τοῦ Τραϊανοῦ ἄρξαντα, κατηγορηθέντα τὰ πρὸς
ἄλλα, καὶ οἷα οἱ πολλοὶ, καὶ ὅτι καὶ θηρίοις ἐπέβη-
το, ἀπέκτεινεν. ἐφ' ᾧ πού καὶ τὰ μάλιστα ὁργισ-
αὐτῷ ὑπὸ φθόνου ἔσχεν, ὅτι ὑπατεύοντα αὐτὸν, ἐ-
πὶ τὸ Ἀλβανὸν ἐπὶ τὰ νεανισκείμενα ὠνομασμένα κα-
λέσας, λέοντα ἀποκτείνει μέγαν ἡνάγκασε. καὶ οὐ
μόνον οὐδὲν ἐλυμάνθη, ἀλλὰ καὶ εὐστοχῶτα
αὐτὸν κατειργάσατο. ὑποπτεύων οὖν ἐκ τούτων
πάντας ἀνθρώπους, οὐκέτι οὐδὲ ἐν τοῖς ἐλευθε-
ροις, ὥσπερ οὐδὲ ἐν τοῖς ἐπάρχοις, οὐσγε καὶ παρ'
αὐτὴν τὴν ἡγεμονίαν κρίνεσθαι ἐπολεῖ, ἐλπίδα ἀσφα-
λείας εἶχε. καὶ τὸν Ἐπαφρόδιτον δὲ τοῦ Νέρωνος
πρότερον μὲν ἐξεδίωξε, τότε δὲ καὶ ἔσφαξεν, ἐπισκελ-
έσας αὐτῷ ὅτι μὴ ἤμυνε τῷ Νέρωνι, ἢ ἐκ τῆς τιμη-
ρίας, ἣν ὑπὲρ ἐκείνου ἐποιεῖτο, πόρρωθεν τοὺς ἰδίους
ἐλευθέρους ἐκφοβήσῃ μηδὲν τοιοῦτον τολμήσαι. οὐ
μὴν ὠφελήθη τι ἐκ τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐπεβουλεύθη
τῷ ἐξῆς ἔτι, ἐπὶ τε Γαΐου Οὐάλεντος, (ὃς ἐντα-
σιστὴν ἔτι ὑπατεύσας ἐτελεύτησε) καὶ ἐπὶ Γαΐου Ἀν-
τιστίου ὑπάτων ἀπώλετο.

15. Ἐπέθεντο δὲ αὐτῷ, καὶ συνεσκευάσαντο
τὴν προᾶξιν, Παρθένιος τε ὁ πρόκοιτος αὐτοῦ, καί-
περ οὕτω τιμώμενος παρ' αὐτοῦ, ὥς καὶ ξιφηφορεῖν,
καὶ Σιγνρὸς ἐν τῇ προκοιτίᾳ καὶ αὐτὸς ὢν, Ἐντα-
σιστὴς τε ὁ τὰ τῆς ἀρχῆς βιβλία διέπων, μετὰ Στεφάνου

ἔχρον. καὶ αὐτὸ οὐτε ἡ Δομιτία ἔγινε
 δὲ ὁ Νωρβανὸς ὁ ἑπαρχος, οὐδ' ὁ αὐ-
 ῶνιος Σεκουῖνδος ἠγνόησαν, ὥς γε καὶ ἴ-
 τε γὰρ Δομιτία αἰ ποτε ἐπ' αὐτοῦ ἐμ-
 νια τοῦτ' ἐφοβήτο μὴ καὶ ἀποθάνῃ· καὶ
 κέτ' αὐτὸν ἐφίλον· οἱ μὲν, ὅτι ἐνεκα-
 ι, οἱ δ', ὅτι προσεδέχοντο. ἤκουσα δὲ
 εἶναι, ὅτι πάντας ἅμα αὐτοῦ· ὁ Δομιτια-
 νισ, ἀποκτεῖναι ἢ θάλασσε, καὶ σφῶν τὰ
 σανίδιον φιλόρινον δι' ἑνὸς ἐσγράψας,
 σκεφάλαιον ἐν τῇ κλίνῃ, ἐν ᾗ ὑπεκείμετο,
 καὶ αὐτὸ παιδίον τι τῶν γυναικῶν τῶν ψι-
 θεύδοντος αὐτοῦ μετ' ἡμέραν, ἀπειλόμε-
 οὐκ εἶδος ὅ, τι φέροι. προστιχοῦσα δὲ
 λιτία, τί τε γεγραμμένα ἀνέγνω, καὶ ἐμψυ-
 είνους. καὶ τούτου, καὶ ἄλλας διανοού-
 ετάχυναν τὴν ἐπιβουλήν. οὐ μέντοι πρό-
 ῖον ἔργον, πρὶν τὸν διωδεδόκενον τὴν
 οὐ βεβαιώσασθαι. διελέξατο μὲν δὲ καὶ
 μηδεὶς δὲ ἐκείνων δεξιμένοι, (πάντες
 ὥς διαπειρωμένους σφῶν ἐφοβήθησαν)
 ἐρούαν ἡλθον, ἐπειδὴ καὶ εὐγενέστατος
 σιωπῆς ἦν, καὶ προσέειπε καὶ ἐκινδύνειται
 ὑπ' αὐτορρογῶν, [ὅτι μοιραχίσει φη-
 νίαν. πάντως γὰρ αὐτὸν ἰσχυροῦσθαι
 ἐς τε ἡμέρας καὶ τὰς ὥρας, ἐν αἷς ἐγγιγ-
 σκοπῶν, οὐκ ὀλίγους οὐδὲ ἐκ τούτων ἐκπι-
 δυνάμει τινὲ ἔσσεσθαι

σημανῶ.
 στη, καὶ
 εἰ, ἔμελ-
 τῶ προς-
 ιρθένιος
 ἔφρανον
 καὶ ἐκεῖ-
 ναν, ἀλ-
 δείσας
 ἱ, Μά-
 ντιανός
 ια συν-
 ὶων τῆς

τανμά-
 ῖς ἐν τε
 ἐν ᾗ δ
 ἐκ τῶν
 τί τινα
 τυγκα-
 ἔφρανε,
 ἔτρω-
 ι, καὶ
 μὲν ἔτη
 ἡμέρας
 κα, καὶ
 τροφός

ὀλεθρος, τῷ δὲ Τραϊανῷ ἡ τῆς αὐτοκρατορίας ἀρχὴ προεφρέθη. [συχνοὶ δὲ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες τῶν πλουσιῶν ἐπὶ μοιχείᾳ ἐκολάσθησαν, ὧν ἕναι καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐμοιχεύθησαν· καὶ ἄλλαις δ' αἰτίας πολλοὶ καὶ ἐξημιώθησαν καὶ ἀπέθανον.] γυνὴ γὰρ τις ὅτι ἀπεδύσατο ἐναντίον εἰκόνης τοῦ Δομιτιανοῦ, ἐκρίθη τε καὶ ἀπώλετο. [καὶ ἕτερος ὡς ἀστρολόγος ὠμίληκώς.] ἐν δὲ τοῖς τότε τελευτήησασιν πολλοῖς οὖσι καὶ Μέτιος Πομπουσιανὸς ἐγένετο, ὃν ὁ μὲν Οὐασπασιανὸς μαθὼν ἐκ φήμης τινὸς ὅτι μοναρχήσῃ, οὐδὲν κακὸν εἰργάσατο, ὅτι καὶ ἐτίμα, λέγων ὅτι „Πάντως μου μνημονεύσει, καὶ πάντως με ἀντιτιμήσει.“ ἐκείνος δὲ, πρότερον μὲν ἐς Κύρνον ἐξώρισται, τότε δὲ καὶ ἐφόνευσεν, ἐγκληθέντα ἄλλα τε, καὶ ὅτι τὴν οἰκουμένην ἐν τοῖς τοῦ κοιτῶνος τοίχοις εἶχε ἐγγεγραμμένην, καὶ τὰς δημογραφίας τὰς τῶν βασιλέων τῶν τε ἄλλων ἀνδρῶν τῶν πρώτων, τὰς παρὰ τῷ Λιβίῳ γεγραμμένας, ἐξειλόχει τε καὶ ἀνεγίνωσκε. Μάτερνον δὲ σοφιστὴν, ὅτι κατὰ τυράννων εἰπέ τι ἄσκων, ἀπέκτεινε. συνεγένετο δὲ καὶ αὐτὸς τοῖς κατηγορήσουσι καὶ τοῖς καταμαρτυρήσουσι· καὶ συνήπлатτε καὶ συνετίθει πάνθ' ὅσα λεχθῆναι ἔδει· καὶ πολλάκις καὶ τοῖς δεσμώταις κατὰ μόνας ἐλάλει, τὰ δεσμὰ αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶ κατέχων, (οὔτε γὰρ ἄλλοις τὰ λεχθησόμενα ἐπίστευε) καὶ ἐκείνους καὶ δεδμένους ἐδεδίει.

13. Ἐπράξε δὲ τι καὶ ὡς τιμητῆς ἀξιόλογον. Καικίλιον γὰρ Ρουφῖνον ἀπήλασεν ἐκ τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὠρχεῖτο. Κλαύδιόν τε Μακάτον τῷ δε-

τὰ τῶν Ἰουδαίων ἥθη ἐξοκέλλοντες πολλοὶ κατεδικάσθησαν. καὶ οἱ μὲν, ἀπέθανον, οἱ δὲ, τῶν γοῦν οὐσιῶν ἐστερήθησαν· ἡ δὲ Δομιτίλλα ὑπερωρίσθη μόνον εἰς Πανδατέρειαν. τὸν δὲ δὴ Γλαβρίωνα τὸν μετὰ τοῦ Τραϊανοῦ ἄρξαντα, κατηγορηθέντα τὰ τε ἄλλα, καὶ οἷα οἱ πολλοὶ, καὶ ὅτι καὶ θηρίοις ἐμάχτο, ἀπέκτεινεν. ἐφ' ᾧ πού καὶ τὰ μάλιστα ὄργη αὐτῷ ὑπὸ φθόνου ἔσχεν, ὅτι ὑπατεύοντα αὐτὸν, ἐς τὸ Ἀλβανὸν ἐπὶ τὰ νεανισκεύματα ὠνομασμένα καλέσας, λέοντα ἀποκτεῖναι μέγαν ἠνάγκασε. καὶ ὅς οὐ μόνον οὐδὲν ἐλυμάνθη, ἀλλὰ καὶ εὐστοχώτατα αὐτὸν κατειργάσατο. ὑποπτέων οὖν ἐκ τούτων πάντας ἀνθρώπους, οὐκέτι οὐδὲ ἐν τοῖς ἐξελευθέροις, ὥσπερ οὐδὲ ἐν τοῖς ἐπάρχοις, οὐσγε καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἡγεμονίαν κρίνεσθαι ἐποίει, ἐλπίδα ἀσφαλείας εἶχε. καὶ τὸν Ἐπαφρόδιτον δὲ τοῦ Νέρωνος πρότερον μὲν ἐξεδίωξε, τότε δὲ καὶ ἔσφαξεν, ἐπικαλέσας αὐτῷ ὅτι μὴ ἤμυνε τῷ Νέρωνι, ἢ ἐκ τῆς τιμωρίας, ἣν ὑπὲρ ἐκείνου ἐποιεῖτο, πόρρωθεν τοὺς ἰδίους ἐλευθέρους ἐκφοβήσῃ μηδὲν τοιοῦτον τολμῆσαι. οὐ μὴν ὠφελήθη τι ἐκ τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐπεβουλεύθη τῷ ἑξῆς ἔτει, ἐπὶ τε Γαΐου Οὐάλεντος, (ὅς ἐνενημοσιῷ ἔτει ὑπατεύσας ἐτελεύτησε) καὶ ἐπὶ Γαΐου Ἀντιστίου ὑπάτων ἀπώλετο.

15. Ἐπέθεντο δὲ αὐτῷ, καὶ συνεσκευάσαντο τὴν προῶξιν, Παρθενίος τε ὁ πρόκοιτος αὐτοῦ, καὶ περ οὕτω τιμώμενος παρ' αὐτοῦ, ὥς καὶ ξιφηφορεῖν, καὶ Σιγηρὸς ἐν τῇ προκοιτίᾳ καὶ αὐτὸς ὢν, Ἐντελὸς τε ὁ τὰ τῆς ἀρχῆς βιβλία διέπων, μετὰ Στεφάνου

ἔπελευθέρου. καὶ αὐτὸ οὔτε ἡ Δομιτία ἡ γυνή
 ὤ, οὔτε δὲ ὁ Νωρβανὸς ὁ ἑπαρχος, οὐδ' ὁ σύν-
 ; Περρώνιος Σεκουῖνδος ἡγνόησαν, ὥς γε καὶ λέ-
 κι. ἥ τε γὰρ Δομιτία ἀεὶ ποτε ὑπ' αὐτοῦ ἐμι-
 , καὶ διὰ τοῦτ' ἐφοβεῖτο μὴ καὶ ἀποθάνῃ· καὶ
 λοι οὐκέτ' αὐτὸν ἐφίλουν· οἱ μὲν, ὅτι ἐνεκα-
 : ὁ τινα, οἱ δ', ὅτι προσεδέχοντο. ἤκουσα δὲ
 ; καὶ ἐκείνο, ὅτι πάντας ἅμα αὐτοὺς ὁ Δομιτια-
 ποπιτεύσας, ἀποκτεῖναι ἠθέλησε, καὶ σφῶν τὰ
 κτα ἐς σανίδιον φιλύρινον δίθυρον ἐσγράψας,
 : ὁ προσκεφάλαιον ἐν τῇ κλίνῃ, ἐν ᾗ ἀνεπαύετο,
 ηκε· καὶ αὐτὸ παιδίον τι τῶν γυμνῶν τῶν ψι-
 ν, καθεύδοντος αὐτοῦ μεθ' ἡμέραν, ἀφελόμε-
 ῖχεν, οὐκ εἰδὸς ὅ, τι φέροι. προστυχοῦσα δὲ
 ἡ Δομιτία, τὰ τε γεγραμμένα ἀνέγνω, καὶ ἐμή-
 καὶ ἐκείνοις. καὶ τοῦτου, καὶ ἄλλως διανοού-
 , συνετάχυναν τὴν ἐπιβουλήν. οὐ μέντοι πρό-
 ἐπεχείρησαν ἔργῳ, πρὶν τὸν διαδεξόμενον τὴν
 αὐτοῦ βεβαιώσασθαι. διελέξαντο μὲν δὴ καὶ
 : τισί· μηδενὸς δὲ ἐκείνων δεξαμένου, (πάντες
 : αὐτοὺς ὥς διαπειρωμένους σφῶν ἐφοβήθησαν)
 ὦν Νερούαν ἤλθον, ἐπειδὴ καὶ εὐγενέστατος
 τεικέστατος ἦν, καὶ προσέτι καὶ ἐκινδύνευσε
 ηθεῖς ὑπ' ἀστρολόγων, [ὅτι μοναρχήσει φη-
 ν·] ἔξ οὔπερ ῥᾶον ἔπεισαν αὐτὸν ἀναδέξασθαι
 γεμονίαν. πάντως γὰρ καὶ ὁ Δομιτιανὸς τῶν
 νων τὰς τε ἡμέρας καὶ τὰς ὥρας, ἐν αἷς ἐγγέν-
 , διασκοπῶν, οὐκ ὀλίγους οὐδὲ ἐκ τούτων ἔλπι-
 ν ἐν δυνάμει τινὲ ἕσσεσθαι, προανήλυσκε· κα

τόν γε Νερούαν ἀπέσφαξεν ἄν, εἰ μή τις τῶν ἀστρολόγων, εὐνοίαν αὐτῷ ἔχων, ἔφη ὅτι ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν τελευτήσῃ. [πιστεύσας γὰρ ὄντως τοῦτ' ἔσθαι, οὐκ ἠθέλησε κἀκεῖνον πεφονευκέναι, ὥς πάντως μετὰ μικρὸν τεθνηξόμενον.]

16. Καὶ (οὐ γὰρ ἐστὶν οὐδέν τῶν τηλικούτων ἀπρόοπτον) ἄλλα τε αὐτῷ σημεῖα ἐγένετο, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ὕπνῳ τὸν τε Ῥούστικον ἔλφει προσιέναι οἱ, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, ἣν ἐν τῷ κοιτῶνι ἰδρυμένην εἶχε, τὰ ὄπλα ἀποβεβληκέναι, καὶ ἐπὶ ἄρματος ἵππων μελάνων ἐς χάσμα ἐσπίπτειν ἔδοξεν. ὃ δὲ δὴ μάλιστα διαπάντων ἄξιον θαυμάσαι ἐστὶ, Λαργύνος τις Πρόκλος, δημοσίᾳ προειπὼν ἐν Γερμανίᾳ, ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ ἀπέθανε, τελευτήσῃ, ἀνεπέμφθη τε ἐς τὴν Ῥώμην ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος· καὶ ἐσαχθεὶς πρὸς τὸν Δομιτιανόν, ἔφη καὶ τότε τοῦθ' οὕτως ἔξῃν. καὶ καταδικασθεὶς τὴν ἐπιθάνατον, ἀνεβλήθη τε, ὅπως διαφυγόντος αὐτοῦ τὸν κίνδυνον ἀποθάνῃ, κἂν τοῦτω τοῦ Δομιτιανοῦ σφαγέντος, ἐσώθῃ, καὶ δέκα μυριάδας δραχμῶν παρὰ τοῦ Νερούα ἔλαβεν. ἑτέρους τέ τις πρότερόν ποτε εἰπὼν αὐτῷ, καὶ ὁπότε καὶ ὅπως φθαρήσεται, ἔπειτα ἐρωτηθεὶς, ὁποῖῳ αὐτὸς τέλει τοῦ βίου χρήσεται, καὶ ἀποκρινάμενος, ὅτι ὑπὸ κυνῶν ἀναλωθήσεται, ἐκελεύσθη μὲν ζῶν κατακυνθῆναι, καὶ τὸ πῦρ αὐτῷ προσήχθη· ὑετοῦ δὲ ἐν τούτῳ πολλοῦ καταρρένεντος, ἥ τε πυρὰ ἐοβέσθη, καὶ ἐκεῖνον κύνες ὀπίσω τῷ χεῖρε δεδεμένον, καὶ ἐπικείμενον ἐπ' αὐτῆς εὐρόντες, διεσπάραξαν.

20. 17. Ἐχὼ δὲ καὶ ἄλλο τι εἰπεῖν παραδοξότατον·

ἔπειδ' ἂν περὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ φράσω, σημανῶ. ἐπειδὴ γὰρ τάχιστα ἐκ τοῦ δικαστηρίου ἀνέστη, καὶ ἀναπαύσεσθαι τὸ μεθήμερινόν, ὥσπερ εἰώθει, ἔμελλε, πρῶτον μὲν τοῦ ξίφους, ὃ αἰεὶ ποτε ὑπὸ τῷ προσκεφαλαίῳ αὐτοῦ ἔκειτο, τὸ σιδήριον δὲ Παρθένιος ἐξεῖλεν, ὅπως μὴ χρήσεται. ἔπειτα τὸν Στέφανον ἐρῶμενέστερον τῶν ἄλλων ὄντα ἐσέπεμψε· καὶ ἐκεῖνος ἐπληξεν μὲν τὸν Δομιτιανόν, οὐ μὴν καιρίαν, ἀλλὰ καταβληθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἔκειτο. οὕτω δέ, δέισας μὴ διαφύγῃ, ἐπεισεπήδησεν, ἥ, ὥς γέ τισι δοκεῖ, Μάξιμον ἐξελεύθερον ἐπεισέπεμψε. καὶ ὁ, τε Δομιτιανὸς οὕτω κατεσφάγη, καὶ ὁ Στέφανος, παραχρῆμα συνδραμόντων ἐπ' αὐτὸν τῶν οὐ συμμετεσχηκότων τῆς συνωμοσίας, προσαπώλετο.

18. Ὁ δ' εἶπον, ὅτι ὑπὲρ πάντα τᾶλλα θαυμάσας ἔχω, τόδ' ἐστίν· Ἀπολλώνιος τις Τυανεύς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ ὥρᾳ αὐτῇ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ ὁ Δομιτιανὸς ἐσφάττετο, (τοῦτο γὰρ ὕστερον ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν γενομένων ἠκριβώθη) ἀναβὰς ἐπὶ τινὰ λίθον ὑψηλὸν ἐν Ἐφέσῳ, ἣ καὶ ἐτέρωθεν, καὶ συγκαλέσας τὸ πλῆθος, ταῦτα εἶπε· „Καλῶς Στέφανε, εὖγε Στέφανε, παῖς τὸν μαιφόνον. ἐπληξας, ἔτρωσας, ἀπέκτεινας.“ τοῦτο μὲν οὕτως ἐγένετο, καὶ μυριάκις τις ἀπιστήσῃ. Δομιτιανὸς δὲ ἔζησε μὲν ἔτη τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα, μῆνας δέκα, καὶ ἡμέρας ἕξ καὶ εἴκοσιν· ἐμονάρχησε δὲ ἔτη πεντεκαίδεκα, καὶ ἡμέρας πέντε· καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα Φυλλίς ἡ τροφὸς αὐτοῦ ἔθαψεν.

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXVIII. EXCERPTA

P E R

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXVIII.

Domitiani pleraque rescinduntur. c. 1.

*Nervae Caes. Aug. virtutes: in Virginium
benignitas. c. 2.*

*Crassì conjuratio: praetorianorum seditio:
Trajani adoptio. c. 3.*

Trajani patria et laus: Nervam moritur. c. 4.

Trajanus ut occeperit imperium. c. 5.

*Bellum in Decebalum suscipit, illi formi-
dandus, suis churus. c. 6. 7.*

Dacos vincit et de iis triumphat. c. 8—10.
Alterum adversus Dacos bellum. c. 11. 12.
Ut ponte lapideo Trajanus Danubium straverit. c. 13.

Decebalò extincto, Daci in provinciam redacti: Arabia capta. c. 14.

Legationes: Pomptinae paludes stratae: Statuae bene meritis: columna Trajani. c. 15. 16.

Expeditio contra Parthos ob Exedarem Armenia pulsum, et Parthamasirin inductum. c. 17. 18.

Parthamasiridi Trajanum adeunti Armenia adimitur. c. 19. 20.

Ut Augarus Osroenus a Trajano veniam impetrarit. c. 21.

De Mani et Manisari legatis ad Trajanum. c. 22.

Trajanus Optimus: Nisibi et Batanus captis, Parthicus dicitur. c. 23.

De terrae motu ingenti Antiochiae. c. 24. 25.
Tigride juncto, Adiabenen, Mesopotamiam, Ctesiphontem capit. c. 26—28.

Pleraque amittit et recuperat: Parthis regem dat. c. 29. 30.

Atrenos frustra oppugnat. c. 31.

Judaei in Cyrene, Aegypto, Cypro, rebellantes, per Lusium paecipue domantur. c. 32.

Parthi regem impositum ejiciunt: Trajanus moritur. c. 33.

Temporis spatium.

post C.N. U. C.		<i>Nervae</i>
96.	849. <i>C. Manlius Valens,</i> <i>et C. Antistius Ve-</i>	<i>I.</i> <i>18 Sept</i>
	<i>ter.</i>	
97.	850. <i>Nerva Caes. Aug.</i>	<i>II.</i>
	<i>III, et L. Verginius</i> <i>Rufus III.</i>	
98.	851. <i>Nerva Caes. Aug.</i>	<i>III.</i>
	<i>IV, et Nerva Tra-</i>	<i>† 27 Jan</i>
	<i>janus Caes. II.</i>	
		<i>Trajan.</i>
99.	852. <i>C. Sossius Senecio</i>	<i>II.</i>
	<i>II, et A. Cornelius</i> <i>Palma.</i>	
100.	853. <i>Nerva Trajanus</i>	<i>III.</i>
	<i>Aug. III, et Sex. Jul.</i> <i>Frontinus III.</i>	
101.	854. <i>Nerva Trajanus</i>	<i>IV.</i>
	<i>Aug. IV, et Sex. Ar-</i> <i>ticulejus Paetus.</i>	
102.	855. <i>C. Sossius Senecio</i>	<i>V.</i>
	<i>III, et L. Licinius</i> <i>Sura II.</i>	

103. 856. *Nerva Trajanus VI.*
Aug. V, et Q. Mes-
sius Maximus II.
104. 857. *Suburanus II, et VII.*
P. Neratius Mar-
cellus.
105. 858. *Ti. Julius Candi- VIII.*
dus II, et A. Julius
Quadratus II.
106. 859. *L. Cejonius Com- IX.*
modus Verus, et L.
Cerealis.
107. 860. *C. Sossius Senecio X.*
IV, et L. Licinius
Sura III.
108. 861. *Ap. Trebonius Gal- XI.*
lus, et M. Atilius
Bradua.
109. 862. *A. Cornelius Pal- XII.*
ma II, et C. Calvi-
sius Tullus II.
110. 863. *Clodius Priscinus, XIII.*
et Solenus Orfitus.
111. 864. *C. Calpurnius Pi- XIV.*
so, et M. Vettius
Bolanus.
112. 865. *Nerva Trajanus XV.*
Aug. VI, et C. Ju-
lius Africanus.

113. 866. *L. Celsus, et Clo-* X
dus Crispinus.
114. 867. *Q. Ninnius Hasta,* 2
et P. Manilius Vo-
piscus.
115. 868. *L. Vipstanus Mes-* X
sala, et M. Peto
Virgilianus.
116. 869. *L. Aelius Lamia,*
et Aelianus Veter.
117. 870. *Quinctius Niger,*
et C. Vipstanus A-
pronianus.

Μετά δὲ Δομιτιανὸν, Νερούαν Κοκκ
μαῖοι ἀπέδειξαν αὐτοκράτορα. μίσει ἰ
τιανοῦ, αἱ εἰκόνες αὐτοῦ, πολλαὶ μὲν ἄ
λαὶ δὲ καὶ χρυσαῖ οὔσαι, συνεχωνεύθ
αὐτῶν μεγάλα χρήματα συνελέγη· κ
πλείσται δὴ ἐνὶ ἀνδρὶ ποιοῦμεναι,
καὶ ὁ Νερούας τοὺς τε κρινομένους ἐπ
κε, καὶ τοὺς φεύγοντας κατήγαγε· 1
καὶ τοὺς ἐξελευθέρους, τοὺς τοῖς δ
ἐπιβουλεύσαντας, πάντας ἀπέκτεινε
τοιούτοις οὐδ' ἄλλο τι ἔγκλημα ἐπ
δεσπότης ἐφῆκε, τοῖς δὲ δὴ ἄλλοις c

Ἰουδαϊκοῦ βίου, καταιτιῶσθαι τινας συνεχώρησε. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν συκοφαντησάντων, θάνατον κατεδικάσθησαν· ἐν οἷς καὶ Σέρας ἦν ὁ φιλόσοφος. τυραχῆς οὖν γενομένης οὐ τῆς τυχοῦσης, ἐκ τοῦ πάντας πάντων κατηγορεῖν, λέγεται Φρόντιωνα τὸν ὑπατον εἰπεῖν, ὥς κακὸν μὲν ἔστιν αὐτοκράτορα ἔχειν, ἐφ' οὗ μηδενὶ μηδὲν ἔξεστι ποιεῖν, χεῖρον δὲ, ἐφ' οὗ πᾶσι πάντα. καὶ ὁ Νερουῆς ἀκούσας ταῦτα, ἀπηγόρευσε τοῦ λοιποῦ γίνεσθαι τὰ τοιαῦτα. ἦν δὲ ὁ Νερουῆς ὑπὸ τε τοῦ γήρως καὶ ὑπ' ἀρρώστιας (ἀφ' ἧς καὶ τὴν τροφὴν αἰεὶ ποτε ἤμει) ἀσθενέστερος.

2. Ἀπεῖπε δὲ καὶ ἀνδριάντας αὐτῷ χρυσοὺς γίνεσθαι. τοῖς δὲ τῶν οὐσιῶν ἐπὶ τοῦ Δομιτιανοῦ μάτην ἐστερημένοις πάντα ἀπέδωκεν, ὅσα ἐν τῷ βασιλείῳ ἔτι ὄντα εὗρέθη. τοῖς τε πάνυ πένησι τῶν Ῥωμαίων ἐς χιλιάδα καὶ πεντακοσίας μυριάδας γῆς κτησιν ἐχαρίσατο, βουλευταῖς τισι τὴν τε ἀγορασίαν αὐτῶν καὶ τὴν διανομὴν προστάξας. χρημάτων δὲ ἀπορῶν, πολλὰ μὲν ἱμάτια, καὶ σκεῦη καὶ ἀργυροῖα καὶ χρυσᾶ, ἄλλα τε ἔπιπλα, καὶ ἐκ τῶν ἰδίων καὶ τῶν βασιλικῶν, πολλὰ δὲ καὶ χωρία καὶ οἰκίας, μᾶλλον δὲ πάντα, πλὴν τῶν ἀναγκαίων, ἀπέδοτο. οὐ μὲντοι καὶ περὶ τὰς τιμὰς αὐτῶν ἐμικρολογήσατο, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ πολλοὺς εὐηργέτησε. καὶ πολλὰς μὲν θυσίας, πολλὰς δὲ ἵπποδρομίας, ἄλλας τὲ τινας θείας κατέλυσε, συστέλλων ὥς οἶόν τε τὰ δαπανήματα. ὥμοσε δὲ καὶ ἐν τῷ συνεδρίῳ, μηδὲνα τῶν βουλευτῶν φονεῦσειν· ἐβεβαίωσε τε τὸν ὄρκον, καὶ περ ἐπιβουλευθεῖς. ἔπραττε δὲ οὐδὲν ὅ, τι μὴ μετὰ τῶν

πρώτων ἀνδρῶν. ἐνομοθέτησε δὲ ἄλλα τε καὶ περὶ τοῦ μὴ εὐνουχίζεσθαι τινα, μήτε ἀδελφιθῆν γαμῆν. τὸν δὲ Ροῦφον τὸν Οὐεργίνιον, καίπερ πολλὰκις αὐτοκράτορα ὀνομασθέντα, οὐκ ὤκνησεν ὑπατεύσας συνάροντα προσλαβεῖν· ἐφ' οὗ τῷ μνήματι τελευτήσαντος ἐπεγράφη, ὅτι „Νικήσας Βίνδικα, τὸ κράτος οὐχ ἑαυτῷ περιποιήσατο, ἀλλὰ τῇ πατρίδι.“

3. Νερούας δὲ οὕτως ἤρχε καλῶς, ὥστε ποτὶ εἰπεῖν, „Οὐδὲν τοιοῦτον πεποίηκα, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν ἀρχὴν τε καταθέσθαι, καὶ ἀσφαλῶς ἰδιωτεῦσαι.“ Κράσσου τε Καλπουρνίου, τῶν Κράσσων ἐκείνων ἐγγόνου, ἐπιβεβουλευκότος μετὰ καὶ ἄλλων αὐτῷ, παρεκαθίσαιτό τε αὐτοὺς ἐν τινι θείᾳ, ἀγνοοῦντας ἔτι ὅτι καταμεμήνυνται, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ξίφη, λόγῳ μὲν, ἵν' ἐπισκέψωνται αὐτὰ, (ὅπερ εἰώθε γενέσθαι) εἰ δὲ ἔα ἐστίν, ἔργῳ δὲ ἐπιδεικνύμενος, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλει, κἄν αὐτοῦ παραχρῆμα ἀποθάνῃ. Αἰλιανὸς δὲ ὁ Κασπέριος, ἀρχὼν καὶ ὑπ' αὐτοῦ, καθάπερ ὑπὸ τοῦ Δομιτιανοῦ, τῶν δορυφόρων γενόμενος, τοὺς στρατιώτας ἐστασίασε κατ' αὐτοῦ, παρασκευάσας ἐξαιτῆσαι τινὰς ὥστε θανατωθῆναι. πρὸς οὓς ὁ Νερούας τοσοῦτον ἀντέσχεν, ὥστε καὶ τὴν κλεῖν ἀπογυμνῶσαι, καὶ τὴν σφαγὴν αὐτοῦ προδεῖξαι. οὐ μὲν τι καὶ ἤγνυσεν, ἀλλ' ἀνηρέθησαν οὓς ὁ Αἰλιανὸς ἐβουλήθη. ὅθεν ὁ Νερούας, διὰ τὸ γῆρας βαθὺ καταφρονοῦντος, ἀνέβη τε ἐς τὸ Καπιτώλιον, καὶ ἔφη γεγωνήσας, „Ἀγαθὴ τύχη τῆς τε βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ, Μάρκον Οὐλπίον Νερούαν Τραϊανὸν ποιοῦ-

μαι.“ καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ συνεδρίῳ Καίσαρά τε αὐτὸν ἀπέδειξε, καὶ ἐπέστειλεν αὐτῷ αὐτοχειρίᾳ, (ἦρχε δὲ τῆς Γερμανίας ἐκεῖνος)

Τίσειαν Λαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.

4. Οὕτω μὲν ὁ Τραϊανὸς Καῖσαρ, καὶ μετὰ τοῦτο αὐτοκράτωρ ἐγένετο, καίτοι συγγενῶν τοῦ Νερούα ὄντων τινῶν. ἀλλ’ οὐ γὰρ τῆς τῶν κοινῶν σωτηρίας ὁ ἀνὴρ τὴν συγγένειαν προετίμησεν· οὐδ’ αὖ, ὅτι Ἰβηρ ὁ Τραϊανός, ἀλλ’ οὐκ Ἰταλός, οὐδ’ Ἰταλιώτης ἦν, ἥτιόν τι παρὰ τοῦτο αὐτὸς ἐποίησατο, ἐπειδὴ μηδεὶς πρόσθεν ἄλλοεθνὴς τὸ τῶν Ῥωμαίων κράτος ἐσχέκει. τὴν γὰρ ἀρετὴν, ἀλλ’ οὐ τὴν πατρίδα τινός, ἐξετάζειν δεῖν ᾔετο. πράξας δὲ ταῦτα, μετήλλαξεν, ἄρξας ἔτει ἐνὶ, καὶ μηνὶ τέσσαρσι, καὶ ἡμέραις ἐννέα· προεβεβήκει πέντε καὶ ἐξήκοντα ἔτη καὶ μῆνας δέκα καὶ ἡμέρας δέκα.

5. Τραϊανῷ δὲ ὄναρ ἐγεγόνει, πρὶν αὐταρχῆσαι, τοιόνδε· ἐδόκει ἄνδρα πρεσβύτην ἐν ἱματίῳ καὶ ἐσθῆτι περιπορφύρῳ, ἔτι δὲ καὶ στεφάνῳ ἐστολισμένον, (οἷά που καὶ τὴν γερούσιαν γράφουσι) δακτυλίῳ τινὶ σφραγίδα αὐτῷ ἔς τε τὴν ἀριστερὰν σφαγὴν, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ ἔς τὴν δεξιὰν ἐπιβεβληκέναι. ὥς δὲ αὐτοκράτωρ ἐγένετο, ἐπέστειλε τῇ βουλῇ αὐτοχειρίᾳ ἄλλα τε, καὶ ὥς οὐδένᾳ ἄνδρα ἀγαθὸν ἀποσφάξοι ἢ ἀτιμάσοι. καὶ ταῦτα καὶ ὄρκοις οὐ τότε μόνον, ἀλλὰ καὶ ὕστερον ἐπιστάσαστο, [καὶ ἔργῳ ἐνεπέδωσε, καίπερ ἐπιβουλεύθεις. τῇ τε γὰρ φύσει οὐδέν οὔτε διπλοῦν οὔτε δόλιον, οὔτε τραχὺ εἶχεν· ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς ἐφίλει καὶ ἐδεξιοῦτο

καὶ ἔτιμα, τῶν δὲ ἄλλων ἡμέλει. ὁ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἡλικίας πεπαίτερος ἐγεγόνει.] Αἰλιανὸν δὲ καὶ τοὺς δορυφόρους τοὺς κατὰ Νερούα στασιάζοντας, ὥς καὶ χρησόμενός τι αὐτοῖς, μεταπεμψάμενος, ἐκποδῶν ἐποίησατο. εἰς δὲ τὴν Ῥώμην εἰσελθὼν, πολλὰ ἐποίει πρὸς τε διόρθωσιν τῶν κοινῶν, καὶ πρὸς χάριν τῶν ἀγαθῶν· ἐκείνων τε διαφερόντως ἐπιμελούμενος, ὥς καὶ ταῖς πόλεσι ταῖς ἐν Ἰταλίᾳ πρὸς τὴν τῶν παίδων τροφήν πολλὰ χαρίσασθαι, καὶ τούτους εὐεργετῶν. Πλωτίνα δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ὅτε πρῶτον ἐς τὸ παλάτιον ἐσῆει, ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς καὶ πρὸς τὸ πλῆθος μεταστραφεῖσα εἶπε, „Τοιαύτη μέντοι ἐνταῦθα εἰσέρχομαι, οἷα καὶ ἐξελθεῖν βούλομαι.“ καὶ οὕτω γε ἑαυτὴν διὰ πάσης τῆς ἀρχῆς διήγαγεν, ὥστε μηδεμίαν ἐπηγορίαν σχεῖν.

6. Διατρίψας δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ χρόνον τινὰ, ἐστράτευσεν ἐπὶ Λακούς, τὰ τεπραχθέντα αὐτοῖς λογιζόμενος, τοῖς τε χρήμασιν, ἃ κατ' ἔτος ἐλάμβανον, βαρυνόμενος· τὰς τε δυνάμεις αὐτῶν αὐξανόμενας, καὶ τὰ φρονήματα ὀρῶν. πυνθόμενος δὲ ὁ Λεκέβαλος τὴν δρμὴν αὐτοῦ, ἐφοβήθη· ἅτε καὶ εὖ εἰδώς, ὅτι πρότερον μὲν οὐ Ῥωμαίους, ἀλλὰ Δομιτιανὸν ἐνενικήκει, τότε δὲ ὥς πρὸς τε Ῥωμαίους καὶ πρὸς Τραϊανὸν αὐτοκράτορα πολεμήσοι. πλείστον γὰρ ἐπὶ τε δικαιοσύνῃ, καὶ ἐπ' ἀνδρίᾳ, τῇ τε ἀπλότητι τῶν ἡθῶν διέπρεψε. τῷ τε γὰρ σώματι ἐξῆρωτο, (δεύτερον γὰρ καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἄγων ἦρξεν) [ὥς ἐξ ἴσου πάντα τοῖς ἄλλοις τρόπον τινὰ πονεῖσθαι·] καὶ τῇ ψυχῇ ἥκμαζεν, ὥς μήθ' ὑπὸ νεότητος

θρασύνεσθαι, μήθ' ὑπὸ γήρωσ ἀμβλύνεσθαι. καὶ οὐτ' ἐφθόνηι, οὔτε καθήρει τινὰ, ἀλλὰ καὶ πάνυ πάντας τοὺς ἀγαθοὺς ἐτίμα καὶ ἐμεγάλυνε· καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ἐφοβεῖτό τινα αὐτῶν, οὔτε ἐμίσει. διαβολαῖς τε ἥκιστα ἐπίστευε, καὶ ὀργῇ ἥκιστα ἔδουλοῦτο· τῶν τε χρημάτων τῶν ἀλλοτρίων ἴσα καὶ φόνων τῶν ἀδίκων ἀπέχετο.

7. Καὶ ἐδαπάνη πάμπολλα μὲν ἐς τοὺς πολέμους, πάμπολλα δὲ ἐς τὰ τῆς εἰρήνης ἔργα· καὶ πλεῖστα καὶ ἀναγκαιότατα καὶ ἐν ὁδοῖς καὶ ἐν λιμένσι καὶ ἐν οἰκοδομήμασι δημοσίοις κατασκευάσας, οὐδενὸς αἷμα εἰς οὐδὲν αὐτῶν ἀνάλωσεν. οὕτω γάρ που καὶ μεγάλῳ φρονίῳ καὶ μεγαλογνώμων ἔφυ, ὥστε καὶ τῷ ἵπποδρόμῳ ἐπιγράψαι, ὅτι ἐξαρκοῦντα αὐτὸν τῷ τῶν Ῥωμαίων δήμῳ ἐποίησεν, ἐπειδὴ διαφθαρέντα πη, καὶ μείζω καὶ περικαλλέστερον ἐξεργάσατο. φιλοῦμενός τε οὖν ἐπ' αὐτοῖς μᾶλλον, ἢ τιμώμενος ἔχαιρε, καὶ τῷ τε δήμῳ μετ' ἐπιεικείας συνεγίνετο, καὶ τῇ γερουσίᾳ σεμνοπρεπῶς ὠμίλει· ἀγαπητὸς μὲν πᾶσι, φοβερὸς δὲ μηδενὶ, πλήν πολέμοις, ὧν. καὶ γὰρ θήρας καὶ συμποσίων, ἔργων τε καὶ βουλευμάτων, σκωμμάτων τε συμμετείχε σφίσι· καὶ πολλάκις καὶ τέταρτος ὥχεϊτο, ἕς τε τὰς οἰκίας αὐτῶν καὶ ἄνευ γε φρουρᾶς ἔστιν ὧν εἰσιῶν εὐθυμεῖτο. παιδείας μὲν γὰρ ἀκριβοῦς, ὅση ἐν λόγοις, οὐ μετέσχε· τό γε μὴν ἔργον αὐτῆς καὶ ἡπίστατο καὶ ἐποίει· οὐδ' ἔστιν ὅ,τι οὐκ ἄριστον εἶχε. καὶ οἶδα μὲν ὅτι καὶ περὶ μειράκια καὶ περὶ οἶνον ἐσπουδάκει· ἀλλ' εἰ μὲν τι ἐκ τούτων ἢ αἰσχρὸν ἢ κακὸν ἢ ἐδεδράκει.

καὶ ἔτιμα, τῶν δὲ ἄλλων ἡμέλει. ὁ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἡλικίας πεπαίτερος ἐγεγόνει.] Αἰλιανὸν δὲ καὶ τοὺς δορυφόρους τοὺς κατὰ Νερούα στασιάζοντας, ὥς καὶ χρησόμενός τι αὐτοῖς, μεταπεμψάμενος, ἐκποδῶν ἐποίησατο. εἰς δὲ τὴν Ῥώμην εἰσελθὼν, πολλὰ ἐποίει πρὸς τε διόρθωσιν τῶν κοινῶν, καὶ πρὸς χάριν τῶν ἀγαθῶν· ἐκείνων τε διαφερόντως ἐπιμελούμενος, ὥς καὶ ταῖς πόλεσι ταῖς ἐν Ἰταλίᾳ πρὸς τὴν τῶν παίδων τροφήν πολλὰ χαρίσασθαι, καὶ τούτους εὐεργετῶν. Πλωτίνα δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ὅτε πρῶτον ἐς τὸ παλάτιον ἐσῆει, ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς καὶ πρὸς τὸ πλῆθος μεταστραφεῖσα εἶπε, „Τοιαύτη μέντοι ἐνταῦθα εἰσέρχομαι, οἷα καὶ ἐξελθεῖν βούλομαι.“ καὶ οὕτω γε ἑαυτὴν διὰ πάσης τῆς ἀρχῆς διήγαγεν, ὥστε μηδεμίαν ἐπιτηγορίαν σχεῖν.

6. Διατρίψας δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ χρόνον τινά, ἐστράτευσεν ἐπὶ Λακούς, τὰ τεπραχθέντα αὐτοῖς λογιζόμενος, τοῖς τε χρήμασιν, ἃ κατ' ἔτος ἐλάμβανον, βαρυνόμενος· τὰς τε δυνάμεις αὐτῶν αὐξανόμενας, καὶ τὰ φρονήματα ὀρῶν. πυθόμενος δὲ ὁ Λεκέβαλος τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ, ἐφοβήθη· ἅτε καὶ εὖ εἰδὼς, ὅτι πρότερον μὲν οὐ Ῥωμαίους, ἀλλὰ Δομιτιανὸν ἐνεκικήκει, τότε δὲ ὥς πρὸς τε Ῥωμαίους καὶ πρὸς Τραϊανὸν αὐτοκράτορα πολεμήσοι. πλεῖστον γὰρ ἐπὶ τε δικαιοσύνῃ, καὶ ἐπ' ἀνδρίᾳ, τῇ τε ἀπλότητι τῶν ἡθῶν διέπρεψε. τῷ τε γὰρ σώματι ἔρῳτω, (δεύτερον γὰρ καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἄγων ἦρξεν) [ὥς ἐξ ἴσου πάντα τοῖς ἄλλοις τρόπον τινά πονεῖσθαι·] καὶ τῇ ψυχῇ ἤκμαζεν, ὥς μήθ' ὑπὸ νεότητος

θραύνεσθαι, μήθ' ὑπὸ γήρως ἀμβλύνεσθαι. καὶ οὐτ' ἐφθόνηι, οὔτε καθήρει τινὰ, ἀλλὰ καὶ πάνυ πάντας τοὺς ἀγαθοὺς ἐτίμα καὶ ἐμεγάλυνε· καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ἐφοβεῖτό τινα αὐτῶν, οὔτε ἐμίσει. διαβολαῖς τε ἥκιστα ἐπίστευε, καὶ ὀργῇ ἥκιστα ἔδουλοῦτο· τῶν τε χρημάτων τῶν ἀλλοτρίων ἴσα καὶ φόνων τῶν ἀδίκων ἀπέχετο.

7. Καὶ ἐδαπάνη πάμπολλα μὲν ἐς τοὺς πολέμους, πάμπολλα δὲ ἐς τὰ τῆς εἰρήνης ἔργα· καὶ πλεῖστα καὶ ἀναγκαιότατα καὶ ἐν ὁδοῖς καὶ ἐν λιμένεσι καὶ ἐν οἰκοδομήμασι δημοσίοις κατασκευάσας, οὐδενὸς αἷμα εἰς οὐδὲν αὐτῶν ἀνάλωσεν. οὕτω γὰρ πού καὶ μεγαλόφρων καὶ μεγαλογνώμων ἔφυν, ὥστε καὶ τῷ ἵπποδρόμῳ ἐπιγράψαι, ὅτι ἐξαρκοῦντα αὐτὸν τῷ τῶν Ῥωμαίων δήμῳ ἐποίησεν, ἐπειδὴ διαφθαρέντα πη, καὶ μείζω καὶ περικαλλέστερον ἐξεργάσατο. φιλούμενός τε οὖν ἐπ' αὐτοῖς μᾶλλον, ἢ τιμώμενος ἔχαιρε, καὶ τῷ τε δήμῳ μετ' ἐπισκείας συνεγίνετο, καὶ τῇ γερουσίᾳ σεμνοπρεπῶς ὠμίλει· ἀγαπητὸς μὲν πᾶσι, φοβερὸς δὲ μηδενὶ, πλήν πολέμιοις, ὧν. καὶ γὰρ θήρας καὶ συμποσίων, ἔργων τε καὶ βουλευμάτων, σκωμμάτων τε συμμετείχε σφίσι· καὶ πολλάκις καὶ τέταρτος ὥχεϊτο, ἐς τε τὰς οἰκίας αὐτῶν καὶ ἄνευ γε φρουρᾶς ἔστιν ὧν εἰσιὼν εὐθυμῆτο. παιδείας μὲν γὰρ ἀκριβοῦς, ὅση ἐν λόγοις, οὐ μετέσχε· τό γε μὴν ἔργον αὐτῆς καὶ ἡπίστατο καὶ ἐποίει· οὐδ' ἔστιν ὅ,τι οὐκ ἄριστον εἶχε. καὶ οἶδα μὲν ὅτι καὶ περὶ μαιράκι καὶ περὶ οἶνον ἐσπουδάκει· ἀλλ' εἰ μὲν τι ἐκ τούτων ἢ αἰσχρὸν ἢ κακὸν ἢ ἐδεδράκει.

ἣ ἐπεπόνθει, ἐπηγορίαν ἂν εἶχε· νῦν δὲ τοῦ τε οἴνου διακόρως ἔπινε, καὶ νήφων ἦν, ἔν τε τοῖς παιδικοῖς οὐδένα ἐλύπησεν. εἰ δὲ καὶ φιλοπόλεμος ἦν, ἀλλὰ τῇ τε κατορθώσει, καὶ τοῦ ἐχθίστου μὲν καθαιρέσει, τοῦ οἴκελου δὲ αὐξήσει ἠρκεῖτο. οὐδὲ γάρ οὐδ' ὅπερ εἶωθεν ἐν τοῖς τοιούτοις γίγνεσθαι, τὸ τοὺς στρατιώτας ἐξογκοῦσθαι τε καὶ ὑπερφρονεῖν, συνέβη ποτὲ ἐπ' αὐτοῦ· οὕτως ἐγκρατῶς αὐτῶν ἦρχε. διὰ ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἀπεικόντως ὁ Δεκέβαλος αὐτόν ἐδεδίει.

8. Στρατεύσαντι δὲ τῷ Τραϊανῷ κατὰ τῶν Λακῶν, καὶ ταῖς Τάπαις, ἔνθα ἐστρατοπέδευον οἱ βάρβαροι, πλησιάσαντι, μύκης μέγας προσεκομίσθη, γράμμασι Λατίνοις λέγων, ὅτι ἄλλοι τε τῶν συμμάχων καὶ Βοῦρβοι παραινοῦσι Τραϊανῷ ὀπίσω ἀπέναι καὶ εἰρηνῆσαι. συμβαλὼν δὲ αὐτοῖς ὁ Τραϊανός, πολλοὺς μὲν τῶν οἰκείων τραυματίας ἐπέϊδε, πολλοὺς δὲ τῶν πολυμίων ἀπέκτεινεν· ὅτε καὶ ἐπιλιπόντων τῶν ἐπιδέσμων, οὐδὲ τῆς ἑαυτοῦ ἐσθῆτος λέγεται φείσασθαι, ἀλλ' ἐς τὰ λαμπάδια ταύτην κατατεμεῖν· τοῖς δὲ τελευτήσασι τῶν στρατιωτῶν ἐν τῇ μάχῃ βωμόν τε στήσαι, καὶ κατ' ἔτος ἐναγλίζειν κελεύσαι. ὥς δὲ καὶ ἐς αὐτὰ τὰ ἄκρα ἐπεχείρησεν ἀναβῆναι, λόφους ἐκ λόφων μετὰ κινδύνων καταλαμβάνων, καὶ τοῖς τῶν Λακῶν βασιλεῖσις ἐπέλασε· ὃ, τε Λούσιος ἐτέρωθι προσβαλὼν, καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς, καὶ ἐξώγρησε πλείονας. τηνικαῦτα ὁ Δεκέβαλος πρέσβεις ἔπεμψε.

9. [Ἐπεπόμφει μὲν καὶ πρὸ τῆς ἡτις πρέσ-

βεις, οὐκ ἔτι τῶν κομητῶν, ὥσπερ πρότερον, ἀλλὰ τῶν πιλοφόρων τοὺς ἀρίστους. καὶ ἐκεῖνοι τὰ τε ὄπλα ῥίψαντες, καὶ ἑαυτοὺς ἐς τὴν γῆν καταβαλόντες, ἐδείθησαν τοῦ Τραϊανοῦ, μάλιστα μὲν αὐτῷ τῷ Δεκεβάλῳ καὶ ἐς ὄψιν καὶ ἐς λόγους αὐτοῦ ἐλθεῖν, ὥς καὶ πάντα τὰ κελευσθησόμενα ποιήσουσι, ἐπιτραπῆναι· εἰ δὲ μὴ, σταλῆναι γέ τινα τὸν συμβησόμενον αὐτῷ. καὶ ἐπέμφθη ὁ Σοῦρας καὶ Κλαῦδιος Αἰβριανὸς ὁ ἑπαρχος· ἐπράχθη δὲ οὐδέν. ὁ γὰρ Δεκέβαλος οὐδὲ ἐκείνοις ἐτόλμησε συμμίξαι. ἔπεμψε δὲ καὶ τότε τινάς. ὁ δὲ Τραϊανὸς ὄρη τε ἐντετειχισμένα ἔλαβε, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰ, τε ὄπλα, τὰ τε μηχανήματα, καὶ τὰ αἰχμάλωτα, τό, τε σημεῖον τὸ ἐπὶ τοῦ Φούσκου ἄλδον, εὔρε. δι' οὖν ταῦτα ὁ Δεκέβαλος, ἄλλως τε, καὶ ἐπειδὴ ὁ Μάξιμος ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὴν τε ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ χωρίον τι ἰσχυρὸν εἶχεν, οὐδέν ὅ,τι οὐχ ἑτοίμως τῶν προσταχθέντων ἔσχε συνθέσθαι· οὐχ ὅτι καὶ ἐμμένειν αὐτοῖς ἔμελλεν, ἀλλ' ἵν' ἐκ τῶν παρόντων ἀναπνεύσῃ.] τὰ γὰρ ὄπλα καὶ τὰ μηχανήματα τοὺς τε μηχανοποιούς παραδοῦναι, καὶ τοὺς αὐτομόλους ἀποδοῦναι, τὰ τε ἐρύματα καθελεῖν, καὶ τῆς χώρας τῆς ἐαλωκυίας ἀποσιτῆναι, καὶ προσέει τοὺς τε αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους τοῖς Ῥωμαίοις νομίζειν, [καὶ μήτ' αὐτῶν ὅλως τινὰ ὑποδέχασθαι, μήτε στρατιώτη τινὲ ἐκ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς χρῆσθαι, (τοὺς γὰρ πλείστους τοὺς τε ἀρίστους ἐκείθιν ἀναπείθων προσεποιεῖτο,) καὶ ἄκων ὡμολόγησε· πρὸς τε τὸν Τραϊανὸν εἰσελθὼν, καὶ ἐς τὴν γῆν πεσὼν, καὶ προσκυνήσας αὐτῷ, [καὶ τὰ ὄπλα

ἀποθρήψας. καὶ πρέσβεις ἐπὶ τούτοις ἐς τὸ βουλευ-
τήριον ἔπεμψεν, ὅπως καὶ παρ' ἐκείνου τὴν εἰρήνην
βεβαιώσεται. ταῦτα συνθέμενος, καὶ στρατόπεδον
ἐν Ζερμίξεγεθούσῃ καταλιπὼν, τὴν τε ἄλλην χώραν
φρουραῖς διαλαβὼν, ἐς Ἰταλίαν ἀνεκομίσθη.]

10. Καὶ οἱ παρὰ τοῦ Λεκεβάλου πρέσβεις εἰς τὸ
συνέδριον ἐσήχθησαν· τὰ τε ὅπλα καταθέντες, συνῆ-
ψαν τὰς χεῖρας ἐν αἰχμαλώτου σχήματι, καὶ εἰπὼν
τέ τινα, καὶ ἰκέτευσαν· καὶ οὕτω τὴν τε εἰρήνην
ἔσπεισαντο, καὶ τὰ ὅπλα ἀπέλαβον. Τραϊανὸς δὲ τὰ
τε νικητήρια ἤγαγε, καὶ Λακικὸς ἐπωνομάσθη· ἐν
τε τῷ θεάτρῳ μονομάχους συνέβαλε· (καὶ γὰρ ἔχα-
ρεν αὐτοῖς·) καὶ τοὺς ὀρχηστὰς ἐς τὸ θέατρον ἐπα-
νήγαγε· (καὶ γὰρ ἐνός αὐτῶν τοῦ Πυλάδου ἦρα·)
οὐ μέντοι, οἷα πολεμικὸς ἀνὴρ, τᾶλλα ἤττον διηγῆται,
ἢ καὶ ἤττον ἐδίκαζεν, ἀλλὰ τότε μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ
τοῦ Αὐγούστου, τότε δ' ἐν τῇ στοᾷ τῇ Λιουΐα ὠνο-
μασμένη, πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοθι ἔκρινεν ἐπὶ βήμα-
τος. ἐπεὶ δὲ ὁ Λεκεβάλος πολλὰ παρὰ τὰς συνθήκας
ἀπηγγέλλετο αὐτῷ ποιῶν, καὶ ὅπλα κατεσκευάζετο,
καὶ τοὺς αὐτομολοῦντας ἐδέχετο, τὰ τε ἐρύματα ἐπε-
σκεύαζε, παρὰ τε τοὺς ἀστυγείτονας ἐπρεσβεύετο,
καὶ τοῖς τᾶναντία οἱ φρονήσασι πρότερον, ἐλυμαί-
νετο· καὶ τῶν Ἰαζύγων καὶ χώραν τιναῖ ἀπετέμετο,
ἣν μετὰ ταῦτα ἀπαιτήσασιν αὐτοῖς Τραϊανὸς οὐκ
ἀπέδωκεν· οὕτω δὴ καὶ αὖθις πολέμιον αὐτὸν ἢ
βουλὴ ἐψηφίσατο· καὶ ὁ Τραϊανὸς δι' ἐαυτοῦ καὶ
αὖθις, ἀλλ' οὐ δι' ἐτέρων στρατηγῶν, τὸν πόλεμον ἐποίησατο.

11. [Τῶν δὲ Λακῶν συχνῶν μεθισταμένων πρὸς Τραϊανόν, καὶ δι' ἄλλα τινὰ, ἐδεήθη αὐτοῖς ὁ Δεκέβαλος εἰρήνης. ὥς δ' οὐκ ἐπείσθη τὰ τε ὄπλα καὶ ἑαυτὸν παραδοῦναι, τὰς δυνάμεις φανερώς ἠθροίζε καὶ τοὺς περιχώρους προσπαρεκάλει, λέγων· ὅτι ἐὰν αὐτὸν πρόωπται, καὶ αὐτοὶ κινδυνεύσουσι· καὶ ὅτι ἀσφαλέστερον καὶ ῥᾶον μεθ' ἑαυτοῦ, πρὶν τέ τι κακὸν παθεῖν, ἀγωνισάμενοι τὴν ἐλευθερίαν φυλάξουσιν, ἢ ἂν σφᾶς τε ἀπολλυμένους περιῖδωσι, καὶ αὐτοὶ ὕστερον, ἐρημωθέντες τῶν συμμάχων, ὠθῶσιν.] καὶ ὁ Δεκέβαλος κατὰ μὲν τὸ ἰσχυρὸν κακῶς ἔπρατε· δόλῳ δὲ δὴ καὶ ἀπάτῃ ὀλίγου μὲν καὶ τὸν Τραϊανὸν ἀπέκτεινε, πέμψας ἐς τὴν Μυσίαν αὐτομόλους τινάς, εἴ πως αὐτὸν εὐπρόσδοτον ὄντα καὶ ἄλλως, τότε δὲ καὶ διὰ τὴν τοῦ πολέμου χρεῖαν πάντα ἀπλῶς τὸν βουλούμενον εἰς λόγους δεχόμενον, κατεργάσαιντο. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἐβουλήθησαν προᾶξαι, συλληφθέντος τινὸς ἐξ ὑποψίας, καὶ πᾶν τὸ ἐπιβούλευμα αὐτοῦ ἐκ βασάνων ὁμολογήσαντος.

12. Λογγῖνον δὲ τινὰ στρατοπέδου Ῥωμαϊκοῦ ἐξηγούμενον, καὶ δεινὸν ἐν τοῖς πολεμίοις αὐτῷ γεγενημένον, προσκαλεσάμενος, καὶ ἀναπείσας συμμίξαι οἱ, ὥς καὶ τὰ προσταχθησόμενα ποιήσων, συνέλαβε, καὶ ἀνέκρινε δημοσίᾳ περὶ τῶν τοῦ Τραϊανοῦ βουλευμάτων. ἐπειδὴ τε· μηδὲν ὁμολογήσαι ἠθέλησεν, ἐν ἀδίσμῳ φυλακῇ περιεῖπε· καὶ [πρέσβυν δὲ τινὰ πέμψας ὁ Δεκέβαλος πρὸς τὸν Τραϊανόν, ἤξιον τὴν τε χώραν μέχρι τοῦ Ἰστρου κομίσασθαι, καὶ τὰ χρήματα, ὅσα ἐς τὸν πόλεμον ἐδεδαπανήκει, ἀπολα-

βεῖν,] ἐπὶ τῷ τὸν Λογγίνον οἱ ἀποδοῦναι. ἀποκρινομένου δὲ τινὰ αὐτῷ μέσα, ἐξ ὧν οὔτε ἐν μεγάλῃ, οὔτε ἐν σμικρῇ λόγῳ, τὸν Λογγίνον ποιεῖσθαι δόξεν ἔμελλε, τοῦ μὴτ' ἀπολέσθαι αὐτὸν, μὴτ' ἐπὶ πολλῶ σφίσιν ἀναδοθῆναι· ὁ Δεκέβαλος μὲν ἔτι διασκοπῶν ὅ,τι πράξῃ, ἀνεῖχε. Λογγῖνος δὲ ἐν τούτῳ φαρμάκου [διὰ τοῦ ἀπελευθέρου] εὐπορήσας, [ὑπέσχετό τε αὐτῷ τὸν Τραϊανὸν καταλλάξειν, ἵνα ὡς ἥκιστα ὑποτοπήσῃ τὸ γενησόμενον, μὴ καὶ φυλακὴν αὐτοῦ ἀκριβεστέραν ποιήσῃται· καὶ γράμματά τινα ἰκετεῖαν ἔχοντα γράψας, ἔδωκε τῷ ἐξελευθέρῳ πρὸς τὸν Τραϊανὸν ἀποκομίσαι, ἵν' ἐν ἀσφαλείᾳ γένηται. καὶ οὕτως ἀπελθόντος αὐτοῦ, τὸ φάρμακον νυκτὸς] ἔπει, καὶ ἀπέθανε. [Γενομένου δὲ τούτου, ὁ Δεκέβαλος ἐξήγησε παρὰ τοῦ Τραϊανοῦ τὸν ἀπελευθέρου, τὸ τε σῶμα τοῦ Λογγίνου καὶ δέκα αἰχμαλώτους ἀντιδώσειν οἱ ὑποσχόμενος. καὶ εὐθύ γε τὸν ἑκατοντάρχη τὸν ἄλόντα μετ' αὐτοῦ ἔπεμψεν, ὥς καὶ ταῦτα διαπράξοντα· παρ' οὗ πάντα τὰ κατὰ τὸν Λογγίνον ἐγνώσθη. οὐ μέντοι οὔτε ἐκεῖνον ὁ Τραϊανὸς ἀπέπεμψεν, οὔτε τὸν ἐξελεύθερον ἐξέδωκε, προτιμωτέραν τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ, πρὸς τὸ τῆς ἀρχῆς ἀξίωμα, τῆς τοῦ Λογγίνου ταφῆς ποιησάμενος.]

13. Τραϊανὸς δὲ γέφυραν λιθίνην ἐπὶ τοῦ Ἰστρου κατεσκευάσατο, περὶ ἧς οὐκ ἔχω πῶς αὖ ἀξίως αὐτὸν θαυμάσω. ἔστι μὲν γὰρ καὶ τᾶλλα αὐτοῦ ἔργα διαπρεπέστατα, τοῦτο δὲ καὶ ὑπὲρ ἐκεῖνα. ὡς γὰρ κρηπῖδες εἰςὶ λίθου τετραπέδου εἴκοσι, τὸ μὲν ὕψος πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ποδῶν, πλὴν τῶν θεμε-

λίῳν, τὸ δὲ πλάτος ἐξήκοντα· καὶ αὐταὶ ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ἀπ' ἀλλήλων πόδας ἀπέχουσαι, ἀψῖσι συνωκοδύμηνται· πῶς οὐκ ἂν τις τὸ ἀνάλωμα τὸ ἐς αὐτὰς δαπανηθὲν, θαυμάσειε; πῶς δ' οὐκ ἂν τις τὸν τρόπον, ὃν ἕκαστα αὐτῶν ἔν τε ποταμῷ πολλῷ καὶ ἐν ὕδατι δινώδει, δαπέδῳ τε ἰλυνώδει, ἐγένετο; οὐ γάρ τι καὶ παρατρέψαι ποι τὸ ῥεῦμα ἡδυνήθη. τὸ δὲ δὴ πλάτος τοῦ ποταμοῦ εἶπον, οὐχ ὅτι διὰ τοσοῦτου ῥεῖ, (καὶ γὰρ ἐπὶ διπλάσιον ἔστιν οὗ, καὶ ἐπὶ τριπλάσιον αὐτοῦ πελαγίζει) ἀλλ' ὅτι τό, τε στενώτατον, καὶ τὸ ἐπιτηδειότατον ἐς τὸ γεφυρωθῆναι τῶν ἐκείνη χωρίων, τοσοῦτόν ἐστιν· ὅσω δὲ δὴ ἐς στενὸν ταύτῃ ἐκ πελάγους μεγάλου καταβαίνων, καὶ ἐς πέλαγος αὐτῆς μεῖζον προχωρῶν κατακλείεται, τόσω πον καὶ ῥωδέστατος καὶ βαθύτατος γίγνεται, ὥστε καὶ τοῦτο ἐς τὴν χαλεπότητα τῆς κατασκευῆς τῆς γεφύρας τεῖναι. ἡ μὲν οὖν μεγαλόνοια τοῦ Τραϊανοῦ καὶ ἐκ τούτων δείκνυται· οὐ μέντοι καὶ εἰ ὠφέλειάν τινα ἡμῖν ἡ γέφυρα παρέχεται, ἀλλ' ἐστῶσιν αἱ κρηπῖδες, ἄλλως δίοδον οὐκ ἔχουσαι, καθάπερ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μόνον γενόμεναι, ἵν' ἐπιδείξωσι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν οὐδὲν ὅ, τι οὐ δυναμένην ἐξεργάσασθαι. ὁ μὲν γὰρ Τραϊανὸς, δέισας μὴ ποτε παγέντος τοῦ Ἰστροῦ, πόλεμος τοῖς πέραν Ἰωμαίοις γένηται, ἐποίησε τὴν γέφυραν, ἵνα αἱ ἐπιβασίαι ῥαδίως δι' αὐτῆς διεξίωσιν. Ἀδριανὸς δὲ τοῦναντίον φοβηθεὶς, μὴ καὶ τοῖς βαρβάροις τοὺς φρουροὺς αὐτῆς βιαζομένοις ῥαδία διάβασις ἐς τὴν Μυσίαν ἢ ἀφείλε τὴν ἐπιπολῆς κατασκευήν.

14. Τραϊανὸς δὲ διὰ ταύτης τῆς γεφύρας τὸν Ἰστρον περαιωθεὶς, καὶ δι' ἀσφαλείας μᾶλλον ἢ διὰ σπουδῆς τὸν πόλεμον ποιούμενος, σὺν χρόνῳ καὶ μόλις ἐκράτησε τῶν Λακῶν, πολλὰ μὲν αὐτὸς στρατηγίας ἔργα καὶ ἀνδρείας ἐπιδειξάμενος, πολλὰ δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν αὐτῷ κινδυνευσάντων καὶ ἀριστευσάντων. ἔνθα δὴ καὶ ἱππεὺς τις κακῶς πληγείς, ἐξήχθη μὲν ἐκ τῆς μάχης, ὥς καὶ θεραπευθῆναι δυνάμενος· αἰσθόμενος δὲ ὡς ἀνιάτως ἔχοι, ἐκ τε τοῦ σκηνώματος ἐξεπήδησεν, (οὐ γάρ που τὸ κακὸν αὐτοῦ καθίκτο) καὶ ἐς τὰξιν αὐθις καθιστὰς ἑαυτὸν, ἀπέθανε, μεγάλα ἐπιδειξάμενος. Δεκέβαλος δὲ, ὥς καὶ τὸ βασιλείον αὐτοῦ, καὶ ἡ χώρα κατέληπτο σύμπασα, καὶ αὐτὸς ἐκινδύνευσεν ἁλῶναι, διεχρήσατο ἑαυτὸν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐς τὴν Ῥώμην ἀπεκομίσθη· καὶ οὕτως ἡ Λακία Ῥωμαίων ὑπήκοος ἐγένετο, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ ὁ Τραϊανὸς κατῴκισεν. εὐρθέθησαν δὲ καὶ οἱ τοῦ Δεκεβάλου θησαυροὶ, καίτοι ὑπὸ τὸν ποταμὸν τὸν Σαργετίαν, τὸν παρὰ τοῖς βασιλείοις αὐτοῦ, κεκρυμμένοι. διὰ γὰρ αἰχμαλωτῶν τινων τὸν τε ποταμὸν ἐξέτρεψε, καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ ὥρυξε· καὶ ἐς αὐτὸ πολὺν μὲν ἄργυρον, πολὺν δὲ χρυσὸν, τὰ τε ἄλλα τὰ τιμιώτατα, καὶ ὑγρότητα τινα ἐνεγκεῖν δυνάμενα, ἐμβαλὼν, λίθους τε ἐπ' αὐτοῖς ἐπέθηκε, καὶ χοῦν ἐπεφόρησε· καὶ μετὰ τοῦτο τὸν ποταμὸν ἐπήγαγε. καὶ ἐς τὰ σπήλαια διὰ τῶν αὐτῶν ἐκείνων τὰ τε ἱμάτια καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὁμοιότροπα κατέθετο. ποιήσας δὲ ταῦτα, διέφθειρεν αὐτούς, ἵνα μηδὲν ἐκλαλήσωσι. Βίκιλις δὲ τις ἐταῖρος

αὐτοῦ, τὸ γεγονὸς εἰδὼς, ἔάλω τε καὶ κατεμήνυσε ταῦτα. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον καὶ Παύλας τῆς Συρίας ἄρχων, τὴν Ἀραβίαν τὴν πρὸς τῇ Πέτρᾳ ἐχειρῶσατο, καὶ Ῥωμαίων ὑπήκοον ἐποίησατο.

15. Πρὸς δὲ τὸν Τραϊανὸν, ἐς τὴν Ῥώμην ἐλθόντα, πλείσται ὅσαι πρεσβεῖαι παρὰ βαρβάρων ἄλλων τε καὶ Ἰνδῶν ἀφίκοντο. καὶ θείας ἐν τρισὶ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἡμέραις ἐποίησεν· ἐν αἷς θηρία τε καὶ βοτὰ χίλια που καὶ μύρια που ἐσφάγη, καὶ μονομάχοι μύριοι ἠγωνίσαντο. [τοὺς δὲ πρεσβευτάς, τοὺς παρὰ τῶν βασιλείων ἀφικνουμένους, ἐν τῷ βουλευτικῷ θεάσασθαι ἐποίει.] καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τὰ τε ἔλη τὰ Πόντινα ὠδοποίησε λίθῳ, καὶ τὰς ὁδοὺς παροικοδομήσας, καὶ γεφύραις μεγαλοπρεπεστάταις ἐξεποίησε. τό, τε νόμισμα πᾶν τὸ ἐξέτηλον ἐξεχώνευσε. τῷ δὲ Σούρᾳ τῷ Λικινίῳ καὶ ταφήν δημοσίαν καὶ ἀνδριάντα ἔδωκε τελευτήσαντι· ὅστις ἐς τοῦτο καὶ πλούτου καὶ αὐχήματος ἀφίκετο, ὥστε καὶ γυμνάσιον Ῥωμαίοις οἰκοδομήσαι. τοσαύτη δὲ φιλία καὶ πίστις [ὁ Σούρας πρὸς τὸν Τραϊανὸν ἐχρήσατο, καὶ Τραϊανὸς πρὸς ἐκείνον, ὥστε πολλάκις αὐτὸν (οἷά που περὶ πάντας τοὺς τι παρὰ τοῖς αὐτοκράτορσι δυναμένους γίνεσθαι πέφυκεν) διαβληθέντα, οὔτε ὑπώπτευσέ ποτε, οὔτε ἐμίσησεν. ἀλλὰ καὶ ἐγκειμένων οἱ τῶν φθονούντων αὐτῷ, οἵκαδε ἄκλητος πρὸς αὐτὸν] ἐπὶ δεῖπνον ἦλθε· καὶ πᾶσαν τὴν φρουρὰν ἀποπέμψας, ἐκάλεσε πρῶτον μὲν τὸν ἱατρὸν αὐτοῦ, καὶ δι' ἐκείνου τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπηλείψατο, ἔπειτα τὸν κουρέα, καὶ δι'

ἐκείνου τὸ γένειον ἐξύρατο. τοῦτο γὰρ ἐκ παλαιῶν πάντες οἱ ἄλλοι, καὶ αὐτοὶ οἱ αὐτοκράτορες ἐποίουν. Ἀδριανὸς γὰρ πρῶτος γενειᾶν κατέδειξε. πρῶτος δὲ ταῦτα, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ λουσάμενος καὶ διαιπνήσας, ἔπειτα τοῖς φίλοις τοῖς εἰωθόσιν αἰεὶ τι περὶ αὐτοῦ φαῦλον λέγειν, ἔφη τῇ ὑστεραίᾳ, ὅτι „Ἐἴ ᾗθελέ με Σούρας ἀποκτεῖναι, χθὲς ἂν ἀπεκτόναί.

16. Μέγα μὲν οὖν ἐποίησε καὶ τὸ ἀποκινδυνεῦσαι πρὸς διαβεβλημένον ἄνθρωπον, πολὺ δὲ δὴ μῖζον, ὅτι ἐπίστευσε μηδὲν ἂν ποτε ὑπ' αὐτοῦ παθεῖν. ἀλλὰ καὶ ὅτε πρῶτον τῷ μέλλοντι τῶν δορυφόρων ἐπάρξειν, τὸ ξίφος, ὃ παραζώννυσθαι αὐτὸν ἐχρῆν, ὥρεξεν, ἐγὺμνωσέ τε αὐτό, καὶ ἀνατείνας ἔφη, „Λάβε τοῦτο τὸ ξίφος, ἵνα, ἂν μὲν καλῶς ἄρχω, ὑπὲρ ἐμοῦ, ἂν δὲ κακῶς, κατ' ἐμοῦ αὐτῷ χρήσῃ.“ ἔσθισε δὲ καὶ τοῦ Σοσίου τοῦ τε Πάλμου καὶ τοῦ Κέλσου εἰκόνας· οὕτω που αὐτοὺς τῶν ἄλλων προετίμησε. τοὺς μέντοι ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ, ἐν οἷς ἦν καὶ Κράσσος, ἐτιμωρεῖτο, εἰσάγων εἰς τὴν βουλήν. κατεσκευάσε δὲ καὶ βιβλίων ἀποθήκας· καὶ ἔστησεν ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ κίονα μέγιστον, ἅμα μὲν ἐς ταφήν ἐαυτοῦ, ἅμα δὲ εἰς ἐπίδειξιν τοῦ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἔργου. παντὸς γὰρ τοῦ χωρίου ἐκείνου ὀρεινοῦ ὄντος, κατέσκαψε τοσοῦτον ὥσον ἑ κίων ἀνίσχει, καὶ τὴν ἀγορὰν ἐκ τούτου πεδινὴν κατεσκεύασε.

17. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐστράτευσεν ἐπ' Ἀρμενίους καὶ Πάρθους, πρόφασιν μὲν ὅτι μὴ τὸ διάδημα ὑπ' αὐτοῦ εἰλήφει, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Πάρθων βασιλέως, ὃ τῶν Ἀρμενίων βασιλεὺς· τῇ δ' ἁληθείᾳ, δόξης ἐπι-

αἰα. [στρατεύσαντος δ' αὐτοῦ ἐπὶ Πάρθους, καὶ
 ἰθύντας ἀφικομένου, πρεσβεία αὐτῷ ἐνταῦθα παρὰ
 Ὀσρόου ἐνέτυχε, τῆς εἰρήνης δεομένη, καὶ δῶρα
 οὖσα. ἐπειδὴ γὰρ ἔγνω τὴν τε ὁρμὴν αὐτοῦ, καὶ
 τοῖς ἔργοις τὰς ἀπειλὰς ἐτεκμηρίου, κατέδεισε
 ὑφεῖς τοῦ φρονήματος, ἔπεμψεν ἰκετεῦων μὴ
 ἐμνηθῆναι, τὴν τε Ἀρμενίαν Παρθαμασίριδι Πα-
 ου καὶ αὐτῷ υἱεῖ ῥῆται, καὶ ἐδεῖτο τὸ διάδημα
 ὧ πεμφθῆναι. τὸν γὰρ Ἐξηδάρην, ὥς οὐκ ἐπι-
 εῖον οὔτε τοῖς Ῥωμαίοις οὔτε τοῖς Πάρθοις ὄν-
 πεπαυκέναι ἔλεγε. καὶ ὅς οὔτε τὰ δῶρα ἔλαβεν,
 ἄλλο τι ἀτεκρίνατο, ἢ καὶ ἐπέστειλε, πλὴν ὅτι
 ἰλία ἔργοις καὶ οὐ λόγοις κρίνεται· καὶ διὰ τοῦτ'
 ἰδὼν εἰς τὴν Συρίαν ἔλθῃ, πάντα τὰ προσήκον-
 ποιήσῃ. καὶ οὕτω διανοίας ὢν, ἐπὶ τε τῆς Ἀσίας,
 ἐπὶ Ἀσυχίας τῶν τε ἐχομένων ἐθνῶν, ἐς Σελεύ-
 ῳ ἐκομίσθη.

18. Γενομένῳ δὲ αὐτῷ ἐν Ἀντιοχείᾳ, Αὔγαρος
 Ἰσροηνός αὐτὸς μὲν οὐκ ἔφθῃ, δῶρα δὲ δὴ καὶ
 οὖς φίλους ἔπεμψεν. ἐκεῖνόν τε γὰρ ὁμοίως, καὶ
 Πάρθους φοβούμενος ἐπημποτέριζε, καὶ διὰ
 τ' οὐκ ἠθέλησέν οἱ συμμίξαι.] ἐπεὶ δὲ ἐνέβαλεν
 τὴν πολεμίαν, ἀπήντων αὐτῷ οἱ τῇδε σατράπαι
 βασιλεῖς μετὰ δώρων· ἐν οἷς καὶ ἵππος ἦν δεδι-
 μένος προσκυνεῖν. τοῖς τε γὰρ ποσὶ τοῖς προ-
 οῖς ὠκλαζε, καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοῦ οὐ πέλας
 ἱας ὑπατίθει. Τραϊανὸς δὲ, ἀμαρ ἴτα χει-
 μενος, ἐς Σάταλα ἦλθε, καὶ ἐς Ἐλέ. ἴς Ἀρ-
 ἱας χωρία· καὶ τὸν Ἡνιόχων βα. ησε.

Παρθαμάσιριν δὲ τὸν Ἀρμενίων ἐτιμωρήσατο. ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν Ἀρμενίων χώραν εἴλε, καὶ πολλοὺς τῶν βασιλέων, τοὺς μὲν ὑποπεσόντας ἐν τοῖς φίλοις ἦγε, τοὺς δὲ τινὰς καὶ ἀπειθοῦντας ἀμαχεὶ ἐχειροῦτο.

19. Ὁ δὲ Παρθαμάσιρις βίαιόν τι ἐποίησε. γράψας δὴ τὰ πρῶτα τῷ Τραϊανῷ ὡς βασιλεὺς, ἐπειδὴ μηδὲν ἀντεγράφη, ἐπέστειλέ τε αὐτῷ, τὸ ὄνομα τοῦτο περικόψας, καὶ ῥήτησε Μάρκον Ἰούνιον τὸν τῆς Καππαδοκίας ἄρχοντα πεμφθῆναί οἱ, ὥς καὶ δι' αὐτοῦ τι αἰτησόμενος. ὁ οὖν Τραϊανὸς ἐκείνῳ μὲν τὸν τοῦ Ἰουνίου υἶόν ἐπεμψεν, αὐτὸς δὲ μέχρι Σαμοσάτων προχωρήσας, καὶ ἀμαχεὶ αὐτῷ παραλαβὼν, ἐς τὰ Σάταλα ἦλθε, καὶ Ἀγχίαλον τὸν Ἡνιόχων τε καὶ Μαχελόνων βασιλέα δώροις ἡμείψατο· ἐν δὲ Ἐλεγειᾷ τῆς Ἀρμενίας τὸν Παρθαμάσιριν προσεδέξατο. καθῆστο δὲ ἐπὶ βήματος ἐν τῷ ταφρεῦματι καὶ ὡς ἀσπασόμενος αὐτόν, τό τε διάδημα ἀπὸ τῆ κεφαλῆς ἀφεῖλε, καὶ πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ἔθηκε σιγῇ τε εἰστήκει, καὶ προσεδόκα αὐτὸ ἀπολήψεσθαι συμβουσιάντων δὲ ἐπὶ τούτῳ τῶν στρατιωτῶν, αὐτοκράτορα τὸν Τραϊανὸν ὡς καὶ ἐπὶ νίκῃ ἐπικαλεσάντων· (νίκην γὰρ ἀπώληνον ἄναιμον ἱμαζον, ὅτι τὸν βασιλέα τὸν Ἀρσακίδην, τὸν Πρου παῖδα, τὸν Ὀσρόου ἀδελφιδοῦν, προσεστί αὐτῷ ἄνευ διαδήματος, εἶδον ὥσπερ αἰχμάλωτον ἐξεπλάγη τε, καὶ ἐνόμισεν ἐπὶ ὕβρει καὶ ὀλέθῳ τοῦ γεγονέναι. καὶ μετεστράφη μὲν ὡς καὶ μενος, ἰδὼν δὲ ὅτι περιστοιχίζεται, ἐξητήσατο

ἐν τῷ ὄχλῳ τι εἰπεῖν. καὶ οὕτως ἐς τὴν σκηνὴν ἐσα-
χθὲς, οὐδενὸς ἔτυχεν ὧν ἐβούλετο.

20. Ἐκπηδῆσαντος οὖν ὀργῇ, καὶ ἐκείθεν ἐκ
τοῦ στρατοπέδου μετεπέμψατο αὐτὸν ὁ Τραϊανὸς,
καὶ ἀναβὰς αὐτῷ ἐπὶ τὸ βῆμα, ἐκέλευσεν αὐτῷ πάν-
των ἀκουόντων εἰπεῖν, ὅσα ἤθελεν· ἵνα μὴ ἀγνοή-
σαντές τινες τὰ καταμόνας σφίσιν εἰρημένα, λογο-
ποιήσωσί τινα διάφορα. Ἀκούσας τοῦτο ὁ Παρθα-
μάσιρις, οὐκέτι τὴν ἡσυχίαν ἤγεν, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς
παρόρησίας ἄλλα τέ τινα εἶπε, καὶ ὅτι οὐχ ἡττηθεὶς
οὐδὲ ζωορρηθεὶς, ἀλλ' ἐκὼν ἀφίκετο, πιστεύσας ὅτι
οὔτε τι ἀδικηθήσεται, καὶ τὴν βασιλείαν ἀπολήψε-
ται, ὥσπερ καὶ ὁ Τηριδάτης παρὰ τοῦ Νέρωνος. καὶ
αὐτῷ ὁ Τραϊανὸς πρὸς τε τὰλλα ἀντέλεξεν ὅσα ἤρ-
μοξε, καὶ Ἀρμενίαν μὲν οὐδενὶ προήσασθαι ἔφη.
Ῥωμαίων τε γὰρ εἶναι, καὶ ἄρχοντα Ῥωμαῖον ἔξειν.
ἐκείνῳ μέντοι ἀπελθεῖν, ὅποι βούλεται, ἐπιτρέψειν.
καὶ τὸν μὲν Παρθαμάσιριν μετὰ τῶν Πάρθων συν-
όντων οἱ ἀπέπεμψεν, ἀγωγοὺς σφίσιν ἱππέας, ὅπως
μήτε τινὲ συγγένωνται, μήτε τι νεοχμώσωσι, δοὺς·
τοὺς δὲ Ἀρμενίους πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐλθόν-
τας, προσέταξε κατὰ χώραν, ὡς καὶ αὐτοῦ ἤδη ὄν-
τας, μείναι.]

21. [Φρουρὰς δὲ ἐν ἐπικαίροις καταλιπὼν ὁ
Τραϊανὸς, ἦλθεν ἐς Ἑδεσσαν, κἀνταῦθα πρῶτον
Αὐγαρον εἶδε. πρότερον μὲν γὰρ καὶ πρέσβεις καὶ
δῶρα τῷ βασιλεῖ πολλάκις ἔπεμψεν, αὐτὸς δὲ ἄλλοτε
κατ' ἄλλας προφάσεις οὐ παρεγένετο, ὥσπερ οὔτε ὁ
Μάννος ὁ τῆς Ἀραβίας τῆς πλησιοχώρου, οὔτε ὁ

Σποράκης ὁ τῆς Ἀνθεμουσίας φύλαρχος. τὰ μὲν καὶ ὑπὸ τοῦ νυίως Ἀρβάνδου, καλὸ ὥραίου ὄντος, καὶ διὰ τοῦτο τῷ Τραϊανῷ ὤκνον, πεισθείς, τὰ δὲ καὶ τὴν παρουσίαν αὐτῶν βηθεῖς, ἀπήντησέ τε αὐτῷ προσιδόντι, καὶ ἀπισατο, συγγνώμης τε ἔτυχεν. ὁ γὰρ παῖς λαμπρὸν ἰκέτευμα ἦν. καὶ ὁ μὲν φίλος τε ἐκ τούτου τῷ αὐτῷ ἐγένετο, καὶ εἰστίασεν αὐτόν· ἔν τε τῷ δὲ παῖδα ἑαυτοῦ ὀρχησάμενον βαρβαρικῶς πως γαγεν.]

22. [Τοῦ δὲ Τραϊανοῦ ἐς Μεσοποταμίαν ἑλθὼς, καὶ τοῦ Μάννου ἐπικηρυκτουσαμένου, καὶ Μανισάρχου πρέσβεις ὑπὲρ εἰρήνης, διὰ τὸ τὸν πόλεμον ἐπιστρατεύειν αὐτῷ, πέμψαντος, καὶ τοῦ Ἀρμενίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας ἐαλωκυίας ἀπανταί εἰς τὴν ἐτοίμως ἔχοντος· οὔτε ἐκείνῳ πιστεύσειεν τὸν πόλεμον ἀνελθὼν πρὸς αὐτόν, ὥσπερ ὑπισχνεῖτο, ἔργοις ταῖς ἐπαγγελίας βεβαιώσῃ· καὶ τὸν Μάννον ὑπώπτευσεν, ἄλλως τε καὶ ὅτι συμμαχίαν Μανισάρχῳ τῷ τῆς Ἀδιαβηνῆς βασιλεῖ πέμψας, πᾶσαν τὴν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀποβεβλήκει. Διόπερ ποτὲ ἐπιδόντας αὐτοὺς ὑπέμεινεν, ἀλλ' ἐς τὴν Ἀδιαβηνὴν πρὸς ἐκείνους ἐξεχώρησε. καὶ οὕτω τὰ τε γὰρ, καὶ ἄλλα τινὰ ἀμαχεῖ, διὰ τοῦ Λουσίου ἐσχέθη.]

[Ἀθήνυστραι τεῖχος ἦν ἰσχυρόν, πρὸς ὃ Σάτις ἑκατόνταρχος πεμφθεὶς πρὸς τὸν Μηβαρὸν πρεσβευτῆς, καὶ δεθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ἔν τε τῷ· ἐκείνῳ ὢν, ἔπειτ' ἐπειδὴ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπλησίασα

ῥ, τῶν τε συνδεσμων τινας παρσκευάσε, καὶ μετ' ὑτῶν ἕκ τε τῶν δεσμῶν διαδράς, καὶ τὸν φρούραρον ἀποκτείνας, ἀνέωξε τὰς πύλας τοῖς ὁμοφύλοις.]

23. Τὰ τε ἄλλα δὲ ἐψηφίζετο τῷ Τραϊανῷ πολὺ ἡ βουλή, καὶ Ὅπτιμον, εἴτ' οὖν ἄριστον, ἐπωνόασεν. ἐβαδίζεν αὖτε μετὰ παντός τοῦ στρατοῦ πεζῇ, κεκόσμει τε αὐτοὺς κατὰ πᾶσαν τὴν πορείαν, καὶ ἐτάττειν, ἄλλοτε ἄλλως ἄγων, τοὺς τε ποταμοὺς, τοὺς γε καὶ ἐκείνοι, πεζῇ διέβαινε. καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ἀγγελίας ψευδεῖς, καὶ διὰ τῶν προσκόπων ἐποίει, ἅμα τε τὰ τακτικὰ μελετῶν, καὶ ἔτοιμοι πρὸς ἅντα καὶ ἀνέκπληκτοι εἶεν. καὶ ὠνομάσθη μὲν, τειδῇ καὶ τὴν Νίσιβιν εἴλε καὶ τὰς Βάβυνας, Παρικός· πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τῇ τοῦ Ὅπτιμου προσγορίᾳ, ἢ ταῖς ἄλλαις ξυμπάσαις, αἵτε καὶ τῶν τρωτῶν αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τῶν ὀπλων οὔση, εὐεμνύνετο.

24. Διατρίβοντος δὲ αὐτοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ, σειμὸς ἐξαίσιος γίνεται καὶ πολλαὶ μὲν ἔκαμον πόλεις, ἀλίστα δὲ ἡ Ἀντιόχεια ἐδυστύχησεν. αἵτε γὰρ τοῦ ῥαϊανοῦ ἐκεῖ χειμάζοντος, καὶ πολλῶν μὲν στρατιωτῶν, πολλῶν δὲ ἰδιωτῶν κατὰ τε δίκας καὶ κατὰ ρεσβείας, ἐμπορίαν τε καὶ θειωρίαν, πανταχόθεν υμπεφοιτηκότων, οὔτε ἔθνος οὐδέν, οὔτε δῆμος οὐεὶς ἀβλαβὴς ἐγένετο. καὶ οὕτως ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ ἅσα ἢ οἰκουμένη ἢ ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις οὔσα, ἐσφάγη. ἐγένοντο μὲν οὖν καὶ κεραυνοὶ πολλοὶ, καὶ ἀλόκοτοι ἄνεμοι· ἀλλ' οὔτε καὶ προσεδόκησεν ἄν τις ἐ τούτων τοσαῦτα κακὰ γενήσεσθαι. πρῶτον μὲν ἀρ μύκημα ἐξαπλήρης μέγα ἐβρυχήσατο, ἔπειτα βρα.

σμός ἐπ' αὐτῷ βριαύτατος ἐπεγίνετο· καὶ ἄνω μὲν ἡ γῆ πᾶσα ἀνεβάλλετο, ἄνω δὲ καὶ τὰ οἰκοδομήματα ἀνεπήδα· καὶ τὰ μὲν ἀνέκαθεν ἐπαιρόμενα συνέπιπτε καὶ κατερῶρήγνυτο, τὰ δὲ, καὶ δεῦρο καὶ ἐκῆσι κλονούμενα ὥσπερ ἐν σάλῳ περιετρέπετο, καὶ ἐπὶ πολὺ καὶ τοῦ ὑπαίθρου προκατελάμβανεν. ὅτε κτύπος θραυνομένων καὶ καταγνυμένων ξύλων ὁμοῦ, κεράμων, λίθων, ἐκπληκτικώτατος ἐγίνετο, καὶ ἡ κόνις πλείστη ὕση ἠγείρετο· ὥστε μήτε ἰδεῖν τινα, μήτε εἰπεῖν, μήτ' ἀκοῦσαι τι δύνασθαι. τῶν δὲ δὴ ἀνθρώπων πολλοὶ μὲν καὶ ἐκτὸς τῶν οἰκιῶν ὄντες ἐπόνησαν. ἀναβαλλόμενοί τε γὰρ καὶ ἀναρρόπτούμενοι βιαίως, εἰδ' ὥσπερ ἀπὸ κρημνοῦ φερόμενοι, προσηράσσοντο· καὶ οἱ μὲν ἐπηροῦντο, οἱ δὲ ἔθνησκον. καὶ τινα καὶ δένδρα αὐταῖς ῥίζαις ἀνέθορε. τῶν δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταλειφθέντων ἀνεξεύρετος ἀριθμὸς ἀπώλετο. παμπόλλους μὲν γὰρ καὶ αὐτὴ ἡ τῶν συμπιπτόντων ῥύμη ἔφθειρε, παμπληθεῖς δὲ καὶ τὰ χώματα ἔπνιξεν. ὅσοι δὲ δὴ μέρους τοῦ σώματος σφῶν ὑπὸ λίθων ἢ ξύλων κρατούμενοι ἔκειντο, δεινῶς ἐταλαιπώρησαν, μήτε ζῆν ἔτι μήτ' ἀποθανεῖν αὐτίκα δυνάμενοι.

25. Καὶ ἐσώθησαν γὰρ ὅμως καὶ ἐκ τούτων, αἵτε καὶ ἐν ἀμυθῆτι πλήθει, συχνοί· οὐδὲ ἐκείνοι πάντες ἀπαθεῖς ὑπεχώρησαν. συχνοὶ μὲν γὰρ σκελῶν, συχνοὶ δὲ ὤμων ἐστερήθησαν, ἄλλοι κεφαλῆς. ἄλλοι αἶμα ἤμουν· ὧν εἷς καὶ ὁ Πεδων ὁ ὑπάτος ἐγίνετο· καὶ εὐθύς τε γὰρ ἀπέθανε. συνέλονται δὲ εἰπεῖν, οὐδὲν τοπαράπαν βιαίου πάθους τότε τοῦ

ἀνθρώποις ἐκείνοις οὐ συνηνέχθη. καὶ ἐπὶ πολλὰς μὲν ἡμέρας καὶ νύκτας σείοντος τοῦ θεοῦ, ἐν ἀπόροις καὶ ἀμηχάνοις ἦσαν οἱ ἄνθρωποι, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν ἐρειπομένων οἰκοδομημάτων καταχωννύμενοι καὶ φθιρόμενοι, οἱ δὲ καὶ λιμῷ ἀπολλύμενοι, ὅσοις συνέβη ἐν διακένῳ τινὶ, τῶν ξύλων οὕτω κλιθέντων, ἧ καὶ ἐν ἀψιδοειδεῖ τινι μεταστυλίῳ σωθῆναι. κατὰσπάντος δὲ ποτε τοῦ κακοῦ, θαρσύνσας τις ἐπιβῆναι τῶν πεπτωκότων, γυναικὸς ζώσης ἦσθετο. αὕτη δὲ ἦν οὐ μόνη, ἀλλὰ καὶ βρέφος εἶχε, καὶ τρέφουσα τῷ γάλακτι καὶ ἑαυτὴν καὶ τὸ παιδίον, ἀντήρκεσεν. ἐκείνην τε ἀνορούξαντες ἀνέσώσαντο μετὰ τοῦ τέκνου, καὶ τούτου καὶ τᾶλλα ἀνηρεύνων, ἐν οἷς ζῶντα μὲν οὐδένα ἔτι, πλὴν παιδίου, πρὸς μαστοῖς τὴν μητέρα καὶ τεθνηκυῖαν θηλάζοντος, εὐρεῖν ἠδυνήθησαν. τοὺς δὲ νεκροὺς ἐξέλκοντες, οὐκέτ' οὐδὲ ἐπὶ τῇ σφετέρᾳ σωτηρίᾳ ἔχαιρον. τοσαῦτα μὲν τότε πάθη τὴν Ἀντιόχειαν κατεσλήθει. Τραϊανὸς δὲ διέφυγε μὲν διὰ θυρίδος ἐκ τοῦ οἰκήματος ἐν ᾧ ἦν, προσελθόντος αὐτῷ μείζονός τινος ἢ κατ' ἄνθρωπον, καὶ ἐξαγαγόντος αὐτόν, ὥστε μικρὰ ἄττα πληγέντα περιγενέσθαι. ὥς δ' ἐπὶ πλείους ἡμέρας ὁ σεισμὸς ἐπέιχεν, ὑπαίθριος ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ διῆγεν. ἐσελθὼν δὲ καὶ αὐτὸ τὸ Κάσιον οὕτως, ὥστε τὰ ἄκρα αὐτοῦ καὶ ἐπικλίνεσθαι καὶ ἀπορρώγηνυσθαι, καὶ ἐς αὐτὴν τὴν πόλιν ἐσπίπτειν δοκεῖν. ὄρη τε ἄλλα ὑφίζησε, καὶ ὕδωρ πολὺ οὐκ ὄν μὲν πρότερον ἀνεφάνη, πολὺ δὲ καὶ ῥέον ἐξέλιπε.

26. Τραϊανὸς δὲ ἐς τὴν τῶν πολεμίων ὑπὸ τὸ

ἔαρ ὑπήχθη. ἐπειδὴ δὲ ἡ χώρα ἡ πρὸς τῷ Τίγριδι ἄφορος ναυπηγησίμων ξύλων ἐστὶ, τὰ πλοῖα, ἃ ἐν ταῖς ὕλαις ταῖς περὶ τὴν Νίσιβιν ἐπεποιήντο, ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἤγαγεν ἐφ' ἡμάξαις. οὕτω γάρ πως κατεσκευάστο ὥστε διαλύεσθαι καὶ συμπήγνυσθαι. καὶ ἔξευξεν αὐτὸν κατὰ τὸ Κάρδυνον ὄρος ἐπιπνέτατα· οἱ γὰρ βάρβαροι ἀντικαταστάντες ἐκώλυνον. ἀλλ' (ἦν γὰρ πολλὴ τῷ Τραϊανῷ καὶ τῶν νεῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν περιουσία) αἱ μὲν ἐξεύγνυντο πολλῷ τάχει, αἱ δὲ πρὸ ἐκείνων ἀνεκώχευον, ὀπλίτας τε καὶ τοξότας φέρουσαι· ἔτεραι δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ὥς διαβησόμεναι ἐπείρων. ἔκ τε οὖν τούτων, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκπλήξεως, τοῦ τοσαύτας ἅμα ναῦς ἀθρόας ἐξ ἡπείρου ἀξύλου ἀποφανῆναι, ἐνέδυσαν οἱ βάρβαροι, καὶ ἐπεραιώθησαν οἱ Ῥωμαῖοι· καὶ τὴν τε Ἀδιαβηνὴν ἅπασαν παρεστήσαντο, (ἐστὶ δὲ τῆς Ἀσσυρίας τῆς περὶ Νῆνον μέρος αὕτη· καὶ τὰ τε Ἀρβηλα, καὶ τὰ Ἰαυγάμηλα, παρ' οἷς δ' Ἀλέξανδρος τὸν Λαρεῖον ἐνίκησε, ταῦτά τῆςδ' ἐστί· καὶ πού καὶ Ἀτυρία διὰ τοῦτο βαρβαριστὶ, τῶν Σίγμα ἐς τὸ Ταῦ μεταπεσόντων, ἐκλήθη.) καὶ μετὰ ταῦτα καὶ μέχρι τῆς Βαβυλῶνος αὐτῆς ἐχώρησαν κατὰ πολλῶν τῶν κωλυόντων αὐτοὺς ἐρημίαν, ἅτε καὶ τῆς τῶν Πάρθων δυνάμεως ἐκ τῶν ἐμφυλίων πολέμων ἐφ' ἄθαρμένης, καὶ τότε ἔτι στασιαζούσης.

27. Ἐνθα μέντοι τὴν τε ἄσφαλον εἶδε Τραϊανός, ἐξ ἧς τὰ τεῖχη Βαβυλῶνος ὠκοδόμητο. τοσαύτην γὰρ ἀσφάλειαν πλίνθοις ὀπταῖς ἢ καὶ λίθοις λεπτοῖς συμμιχθεῖσα παρέχεται, ὥστε καὶ πέτρας

καὶ σιδήρου παντός ἰσχυρότερα αὐτὰ ποιεῖν. καὶ τὸ
 γόμιον ἐθεάσατο, ἐξ οὗ πνεῦμα δεινὸν ἀναδίδεται,
 ὥστε πᾶν μὲν ἐπίγειον ζῶιον, πᾶν δὲ πετεινὸν ἀπο-
 θείρειν, εἰ καὶ ἐφ' ὅποσονοῦν ὁσφραίνοιτό τι αὐ-
 οῦ. καὶ εἶπερ ἐπὶ πολὺ ἄνω ἐχώρει, ἥ καὶ πέριξ
 σκεδάννυτο, οὐδ' ἂν ᾤκεῖτο ὁ χῶρος· νῦν δὲ αὐτὸ
 ν ἐαυτῷ ἀνακυκλούμενον κατὰ χώραν μένει. εἶδον
 γὰρ τοιοῦτον ἕτερον ἐν Ἱερραπόλει τῆς Ἀσίας, καὶ
 πειράσθην αὐτοῦ δι' ὀρνέων, αὐτὸς τε ὑπερκύψας,
 αἰ αὐτὸς ὑπεριδὼν τὸ πνεῦμα. κατακέκλεισται γὰρ
 ν δεξαμενῇ τινι, καὶ θάλαττον ὑπὲρ αὐτοῦ ὠκοδόμη-
 ο. φθείρει τε πάντα τὰ ἔμψυχα, πλὴν τῶν ἀνθρώ-
 :ων τῶν τὰ αἰδοῖα ἀποτετμημένων. οὐ μὴν καὶ τὴν
 ἰτίαν αὐτοῦ συννοῆσαι ἔχω. λέγω δὲ ἃ τε εἶδον
 εἶδον, καὶ ἃ ἤκουσα ὡς ἤκουσα.

28. Τραϊανὸς δὲ ἐβουλεύσατο μὲν τὸν Εὐφρά-
 ην κατὰ διώρυχα εἰς τὸν Τίγριν εἰσαγαγεῖν, ἵνα
 ἡ πλοῖα δι' αὐτῆς κατελθόντια τὴν γέφυραν αὐτῷ
 οἰῆσαι παρὰσχη. μαθὼν δὲ, ὅτι πολὺ ὑψηλότερος
 οὗ Τίγριδος ἐστὶ, τοῦτο μὲν οὐκ ἔπραξε, φοβηθεὶς
 ἢ καὶ ἄπλουκ τὸν Εὐφράτην ἀπεργάσθαι, ἀθρόου
 οὗ ρεύματος ἐς τὸ κάταντες φερομένου· ὑπερενεγ-
 ῶν δὴ τὰ πλοῖα δλοῖς, διὰ τοῦ μέσου τῶν ποτα-
 ῶν ἐλαχίστου ὄντος (τὸ γὰρ ρεῦμα τὸ τοῦ Εὐφρά-
 ρου πᾶν ἕς θ' ἔλος ἐκπλίπτει, καὶ ἐκεῖθεν πως τῷ Τί-
 ριδι συμμίγνυται) τὸν Τίγριν ἐπεραιοῖσθαι, καὶ ἐς
 ἣν Κτησιφῶντα εἰσῆλθε. παραλαβὼν τε αὐτήν,
 ὑτοκράτωρ ἐπωνομάσθη, καὶ τὴν ἐπὶ κλησιν τοῦ
 Ἱαφθικοῦ ἐβεβαιώσατο. ἐψηφίσθη δὲ αὐτῷ παρὰ

τῆς βουλῆς τὰ τε ἄλλα. καὶ νικητήρια ὁ
διορτάσαι. ἐλὼν δὲ τὴν Κτησιφῶντα,
ἐς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν καταπλεῦσα
τοῦ τε Ὡκεανοῦ μοῖρα ἐστὶ, καὶ ἀπὸ τι
στεύοντός ποτε ἐν αὐτῇ οὕτω κέκλητο
μὲν νῆσον τὴν ἐν τῷ Τίγριδι τὴν Με-
Ἀθύμβιλος ἐβασίλευεν, ἀπόνως ὠκειῶς
οὗτος πιστὸς διέμεινε τῷ Τραϊανῷ, καίπε
προσταχθεὶς.] ὑπὸ δὲ δὴ χειμῶνος, τῆς
γριδος ὀξύτητος, καὶ τῆς τοῦ Ὡκεανοῦ
ἐκινδύνευσε. καὶ οἱ τὸν χάρακα δὲ τὸν
καλούμενον οἰκοῦντες (ἐν δὲ δὴ τῇ τοῦ
ἐπικρατεῖα ἦσαν) φιλικῶς αὐτὸν ὑπεδέξατο

29. Κἀντεῦθεν ἐπ' αὐτὸν τὸν Ὡκεο
τὴν τε φύσιν αὐτοῦ καταμαθὼν, καὶ τ
Ἰνδίαν πλέον ἰδὼν, εἶπεν ὅτι, „Πάντως
τοὺς Ἰνδοὺς, εἰ νέος ἔτι ἦν, ἐπεραιώθη
τε γὰρ ἐνενόει, καὶ τὰ ἐκείνων πράγματα
γμόνει· τὸν τε Ἀλέξανδρον ἐμακάριζε, καὶ
ἐκείνου περαιτέρω προκεχωρηκέναι· καὶ
τῇ βουλῇ ἐπέστειλε, μὴ δυνηθεὶς μηδὲ ἅ
σῶσαι. καὶ ἐπ' αὐτῷ ἄλλα τε ἔλαβε, καὶ
ὅσων ἂν ἐθελήσῃ ἐθνῶν πέμψαι. διὰ γ
θος τῶν αἰεὶ σφίσι γραφομένων, οὔτε σι
αὐτῶν, οὔτε ὀνομάσαι καλῶς ἐδύναντο.
ἡψίδα αὐτῷ τροπαιοφόρον πρὸς πολλοὶ
αὐτῇ τῇ ἀγορᾷ αὐτοῦ παρεσκεύαζον,
ζοντο ὥς πορρωτέρω ἀπαντήσοντες εἰ ἐπι-
λε δ' ἄρα μῆτε ἐς τὴν Ῥώμην ἔτι ἀφίξ

ἄξιόν τι τῶν προκατειργασμένων πράξειν, καὶ προσ-
έτι καὶ αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπολύσειν. ἐν γὰρ τῷ χρόνῳ, ἐν
ᾧ ἐπὶ τὸν Ὀκτανὸν κατέπλει, καὶ ἐκεῖθεν αὐθις
ἀνσκομίζετο, πάντα τὰ ἐαλωκότα ἐταράχθη καὶ ἀπέ-
στη. καὶ τοὺς παρὰ σφίσιν ἕκαστοι φρουροὺς οἱ μὲν
ἐξέβαλον, οἱ δ' ἀπεκτίννυσαν.

30. Μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Τραϊανὸς ἐν πλοίῳ,
(καὶ γὰρ ἐκεῖσε ἦλθε κατὰ τε τὴν φήμην, ἧς οὐδὲν
ἄξιον εἶδεν, ὃ τι μὴ χῶματα καὶ μύθους καὶ ἐρεί-
πια, καὶ διὰ τὸν Ἀλέξανδρον, ᾧ καὶ ἐνήγισεν ἐν τῷ
οἰκήματι, ἐν ᾧ ἐτετελευτήκει·) μαθὼν δὲ ταῦτα, τὸν
τε Λούσιον καὶ τὸν Μάξιμον ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότας
ἔπεμψε. καὶ οὗτος μὲν ἀπέθανεν, ἡτιθεὶς μάχῃ·
Λούσιος δὲ ἄλλα τε πολλὰ κατώρθωσε, καὶ τὴν Νί-
σιβιν ἀνέλαβε, τὴν τε Ἐδεσσαν ἐξεπολιόρκησε, καὶ
διέφθειρε καὶ ἐνέπρησε· ἐάλω δὲ καὶ ἡ Σελεύκεια
πρὸς τε Ἐρυκίου Κλάρου καὶ πρὸς Ιουλίου Ἀλεξάν-
δρου ὑποστρατήγων, καὶ ἐκαύθη. Τραϊανὸς δὲ φο-
βηθεὶς, μὴ καὶ οἱ Λιβυνοὶ τι νροχμώσωσι, βασιλέα
αὐτοῖς ἴδιον δοῦναι ἠθέλησε· καὶ ἐς Κτησιφῶντι
ἔλθων, συνεκάλεσεν ἐς πεδίον τι μέγα πάντας μὲν
τοὺς Ῥωμαίους, πάντας δὲ τοὺς Πάρθους τοὺς ἐκεῖ
τότε ὄντας· καὶ ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν ἀναβὰς, καὶ με-
γαληγορήσας ὑπὲρ ὧν καὶ κατειργάσατο, Παρθαμα-
σπάτην τοῖς Πάρθοις βασιλέα ἀπέδειξεν, τὸ διώδη-
μα αὐτῷ ἐπιθείς.

31. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐς τὴν Ἀραβίαν ἦλθε, καὶ
τοῖς Ἀγρηνοῖς, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἀφειωτήκεσαν, ἐπε-
χείρησε. καὶ ἔστι μὲν οὔτε μεγάλη οὔτε εὐδαίμων ἡ

πόλις· ἥ τε πέριξ χώρα ἔρημος ἔ
καὶ οὐθ' ὕδωρ, ὃ τι μὴ βραχὺ κα
οὔτε ξύλον, οὔτε χιλὸν ἴσχει· κα
τούτων, ἀδύνατον τὴν προσεδρία
των, πρὸς τε τοῦ ἡλίου, ὥπέρ π
φύεται. οὔτε γὰρ ὑπὸ Τραϊανοῦ τ
βήρου ὕστερον ἦλω, καίτοι καὶ κο
τινὰ τοῦ τείχους αὐτῆς. Τραϊανὸς
πρὸς τὸ τεῖχος προπέμψας, εἰ
εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοὺς ἐσαρχ
παριπτεύσας βραχυτάτου ἐδέησε τ
τὴν βασιλικὴν στολὴν ἀποθέμενος
συνῆ. τῆς δὲ πολιᾶς αὐτοῦ τὸ γαῦν
πρεπὲς τοῦ προσώπου ἰδόντες, ὑπ
ὅς ἦν, καὶ ἐπετόξευσαν αὐτῷ, κα
συνόντων οἱ ἀπέκτειναν. ἐγένοντο
ἱεῖδες ὑπεφαίνοντο· ἀστραπαὶ τε
καὶ κεραυνοὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἐνέπιτ
βάλοιν. καὶ δρότε οὖν δειπνοῖεν,
μασι καὶ τοῖς πόμασι προσιζάνο
ἅπαντα ἐνεπλήμπλων. καὶ Τραϊανὸς
τὸς ἀπῆλθε, καὶ οὐ πολλῷ ὕστερ
χετο.

32. Καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ Κ
Ἀνδρείαν τινὰ προστησάμενοι σφι
μαίους καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐφθειρο
κας αὐτῶν ἐσιτοῦντο, καὶ τὰ ἔντε
τε αἵματι ἡλείφοντο, καὶ τὰ ἀπολ
πολλοὺς δὲ καὶ μέσους ἀπὸ κορυ

ρίοις ἐτέρονς ἐδίδοσαν, καὶ μονομαχεῖν ἄλλους ἡνάγκαζον· ὥστε τὰς πάσας δύο καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀπολέσθαι. ἐν τε Αἰγύπτῳ πολλὰ ἔδρασαν ὁμοια, καὶ ἐν τῇ Κύπρῳ, ἡγούμενου σφίσιν Ἀρτεμίωνος· καὶ ἀπώλοντο καὶ ἐκεῖ μυριάδες τέσσαρες καὶ εἴκοσι. καὶ διὰ τοῦτ' οὐδὲν Ἰουδαίῳ ἐπιβῆναι αὐτῆς ἔξεστιν· ἀλλὰ, κἄν ἀνέμῳ τις βιασθεὶς εἰς τὴν νῆσον ἐμπέσῃ, θανατοῦται. ἀλλ' Ἰουδαίους μὲν ἄλλοι τε, καὶ Λούσιος ὑπὸ Τραϊανοῦ πεμφθεὶς, κατεστρέψαντο. [οὗτος δὲ Κύντος Λούσιος, Μαῦρος μὲν ἦν, καὶ αὐτὸς τῶν Μαύρων ἄρχων, καὶ ἐν ἱππεύσιν ἰλῆς ἐξήστατο. καταγνωσθεὶς δὲ ἐπὶ πονηρίᾳ, τότε μὲν τῆς στρατείας ἀπηλλάγη καὶ ἡτιμώθη· ὕστερον δὲ τοῦ Δακικοῦ πολέμου ἐνστάντος, καὶ τοῦ στρατοῦ τῆς τῶν Μαύρων συμμαχίας δεηθέντος, ἦλθέ τε πρὸς αὐτὸν αὐτεπάγγελτος, καὶ μεγάλα ἔργα ἀπεδείξατο. τιμηθεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ, πολὺ πλείω καὶ μείζω ἐν τῷ δευτέρῳ πολέμῳ ἐξειργάσατο· καὶ τέλος ἐς τοσοῦτον τῆς τε ἀνδραγαθίας ἅμα καὶ τῆς τύχης ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ προεχώρησεν, ὥστε ἐς τοὺς ἐστρατηγηκότας ἐσγραφῆναι, καὶ ὑπατεῦσαι, τῆς τε Παλαιστίνης ἄρξαι· ἐξ ὧν πον καὶ τὰ μάλιστα ἐφθονήθη καὶ ἐμισήθη καὶ ἀπώλετο.]

33. Τραϊανὸς δὲ, παρσκευάζετο μὲν αὖθις ἐς τὴν Μεσοποταμίαν στρατεῦσαι· ὥς δὲ τῷ νοσήματι ἐπιέζετο, αὐτὸς μὲν ἐς τὴν Ἰταλίαν ὥρμησε πλεῖν, Πύπλιον δὲ Αἴλιον Ἀδριανὸν ἐν τῇ Συρίᾳ κατέλιπε μετὰ τοῦ στρατοῦ. οὕτω μὲν οἱ Ῥωμαῖοι, τῆς τε Ἀρμενίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας τῆς πλείονος τῶν

πόλις·
 καὶ οὐδ'
 οὔτε ξύλ'
 τούτων,
 των, πρός
 ῥύεται. οἱ
 βήρου ὕστε
 τινὰ τοῦ
 πίας πρός
 ἐς τὸ στρατό
 παριππεύσα,
 τὴν βασιλικήν
 σθῆ. τῆς δὲ
 πρεπὲς τοῦ π
 ὅς ἦν, καὶ ἐ
 συνόντων οἱ
 ἱριδες ὑπεφαί
 καὶ κεραυνοὶ
 βάλοιεν. καὶ
 μασί καὶ τοῖς
 ἅπαντα ἐνεπίμ
 τως ἀπῆλθε,
 χετο.

32. Καὶ
 ἄνδρῶν τινὰ
 μαίους καὶ τοῖς
 κας αὐτῶν ἐσιτ
 τε αἵματι ἤλκει
 πολλοὺς δὲ καὶ

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXIX EXCERPTA
P E R
I O. X I P H I L I N V M.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXIX.

*Hadrianus non adoptatus, Plotinae favore
successit. c. 1. 2.*

*De caedibus ab Hadriano perpetratis: de
varia ejus eruditione, et invidia. c. 3. 4.*

*Virtutes, maxime comitas et liberalitas:
vetera reliqua remissa. c. 5—8.*

*tinera: disciplina militaris correctae: ve-
nationis studium. c. 9. 10.*

πόλις· ἡ τε πέριξ χώρα ἔρημος ἐπὶ πλεῖστον ἐστὶ καὶ οὐθ' ὕδωρ, ὃ τι μὴ βραχὺ καὶ τοῦτο δυσχερές· οὔτε ξύλον, οὔτε χιλὸν ἴσχει· καὶ πρὸς τε αὐτῶν τούτων, ἀδύνατον τὴν προσεδρίαν πλήθει ποιούντων, πρὸς τε τοῦ ἡλλου, ὥπερ πού καὶ ἀνάκειται, ῥύεται. οὔτε γὰρ ὑπὸ Τραϊανοῦ τότε, οὔτε ὑπὸ Σεβήρου ὕστερον ἦλω, καίτοι καὶ καταβαλόντων μέρη τινὰ τοῦ τείχους αὐτῆς. Τραϊανὸς δὲ τοὺς τε ἱσπείας πρὸς τὸ τεῖχος προπέμψας, ἐσφάλη, ὥστε καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτοὺς ἐσαραχθῆναι· καὶ αὐτὸς παριππεύσας βραχυτάτου ἐδέησε τρωθῆναι, καίπερ τὴν βασιλικὴν στολὴν ἀποθέμενος, ἵνα μὴ γνωρισθῇ. τῆς δὲ πολιῆς αὐτοῦ τὸ γαῦρον, καὶ τὸ σεμνοπρεπὲς τοῦ προσώπου ἰδόντες, ὑπετόπησάν τε εἶναι ὃς ἦν, καὶ ἐπετόξευσαν αὐτῷ, καὶ ἱππέα τινὰ τῶν συνόντων οἱ ἀπέκτειναν. ἐγένοντο δὲ βρονταὶ, καὶ ἔριδες ὑπεφαίνοντο· ἀστραπαὶ τε καὶ ζάλη, χάλαζα καὶ κεραυνοὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἐνέπιπτον, ὁπότε προσβάλοιεν. καὶ ὁπότε οὖν δειπνοῖεν, μυῖαι τοῖς βρώμασι καὶ τοῖς πόμασι προσιζάνουσαι, δυσχερείας ἅπαντα ἐνεπλήμπλων. καὶ Τραϊανὸς μὲν ἐκεῖθεν οὕτως ἀπῆλθε, καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον ἀρρώσκειν ἤρχετο.

32. Καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ Κυρήνην Ἰουδαῖοι, Ἀνδρείαν τινὰ προστησάμενοι σφῶν, τοὺς τε Ῥωμαίους καὶ τοὺς Ἕλληνας ἔφθειρον, καὶ τὰς τε σάρκας αὐτῶν ἐσιτοῦντο, καὶ τὰ ἔντερα ἀνεδούντο, τῇ τε αἵματι ἡλείφοντο, καὶ τὰ ἀπολέμματα ἐνεδύοντο. πολλοὺς δὲ καὶ μέσους ἀπὸ κορυφῆς διέπριον· θῆ-

τε Πάρθων κρατήσαντες, μάτην ἐπόνησαν καὶ μάτην ἐκινδύνευσαν. καὶ γὰρ καὶ οἱ Πάρθοι τὸν Παρθασμασπάτην ἀπαξιώσαντες, ἐν τῷ σφετέρῳ τρόπῳ ἤρξαντο βασιλεύεσθαι. ἐνόσησε δὲ ὁ Τραϊανός, ὃς μὲν αὐτὸς ὑπώπτευσεν, ἐκ φαρμάκου λήψεως· ὡς δὲ τινες λέγουσιν, ἐπισχεθέντος αὐτῷ τοῦ αἵματος, κατ' ἔτος κάτω διεχώρει. ἐγένετο μὲν γὰρ καὶ ἀπὸ πληκτος, ὥστε καὶ τοῦ σώματός τι παρεθῆναι, τὸ δ' ὅλον ὑδρωπίασε. καὶ ἐς Σελινοῦντα τῆς Κιλικίας ἐλθὼν, ἣν δὴ καὶ Τραϊανούπολιν καλοῦμεν, ἑξαίφνης ἀπέψυξε, μοναρχήσας ἔτη δεκαεπτά, καὶ μῆνα ἕξ, ἡμέρας τε πέντε καὶ δέκα.

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXIX EXCERPTA
PER

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXIX.

*Hadrianus non adoptatus, Plotinae favore
successit. c. 1. 2.*

*De caedibus ab Hadriano perpetratis: de
varia ejus eruditione, et invidia. c. 3. 4.*

*Virtutes, maxime comitas et liberalitas:
vetera reliqua remissa. c. 5—8.*

*Itinera: disciplina militaris correctae: ve-
nationis studium. c. 9. 10.*

131. 884. *Ser. Octav. Laenas* XV.
Pontianus, et M.
Antonius Rufinus.
132. 885. *Augurinus, et Se-* XVI.
verianus. alii, Ser-
gianus.
133. 886. *Hiberus, et Junius* XVII.
Silanus Sisenna.
134. 887. *Servianus, III. et* XVIII.
Vibius Varus.
135. 888. *Pontianus, et Ati-* XIX.
lianus.
136. 889. *L. Cejonius Com-* XX.
modus Verus, et Sex.
Vetulenus Civica
Pompejanus.
137. 890. *L. Aelius Verus* XXI.
Caesar, et P. Cael.
Balbinus Vibullius.
138. 891. *Camerinus, et Niger.* † 10 Jul.

Ἀδριανὸς δὲ, ὑπὸ μὲν Τραϊανοῦ οὐκ ἐσεποιήθη.
 ἦν μὲν γὰρ πολίτης αὐτοῦ, καὶ ἐπετροπεύθη ὑπ' αὐ-
 τοῦ, γένους θ' οἱ ἐκοινῶνει, καὶ ἀδελφιδὴν αὐτοῦ
 ἐγεγαμήκει. τό, τε σύμπαν, συνῆν αὐτῷ καὶ συν-
 διητῆτο, τῇ τε Συρίᾳ ἐπὶ τῷ Παρθικῷ πολέμῳ προσι-
 τάχθη. οὐ μέντοι οὐτ' ἄλλο τι ἐξαίρετον παρ' αὐτοῦ
 ἔλαβεν, οὔθ' ὕπατος ἐν πρώτοις ἐγένετο· ἀλλὰ καὶ

Καίσαρα αὐτὸν καὶ αὐτοκράτορα, τοῦ Τραϊανοῦ ἄ-
 παιδος μεταλλάξαντος, ὃ, τε Ἀττιανός, πολίτης αὐτοῦ
 ὢν, καὶ ἐπίτροπος γεγωνός, καὶ ἡ Πλωτίνα ἐξ ἐρω-
 τικῆς φιλίας, πλησίον τε ὄντα, καὶ δύναμιν πολλήν
 ἔχοντα, ἀπέδειξαν. ὁ γὰρ πατήρ μου Ἀπρωνιανός,
 τῆς Κιλικίας ἄρξας, πάντα τὰ κατ' αὐτὸν ἐμεμαθή-
 κει σαφῶς· ἔλεγε δὲ τὰ τε ἄλλα ὡς ἕκαστα, καὶ ὅτι
 ὁ Θάνατος τοῦ Τραϊανοῦ ἡμέρας τινὰς διὰ τοῦτο
 συνεκρύφθη, ἵν' ἡ πόλεις προεκφοιτήσοι. ἐδηλώθη
 δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν πρὸς τὴν βουλὴν γραμμάτων
 αὐτοῦ. ταῖς γὰρ ἐπιστολαῖς οὐκ αὐτός, ἀλλ' ἡ Πλω-
 τίνα ὑπέγραψεν· ὅπερ ἐπ' οὐδενὸς ἄλλου ἐπεποιή-
 κει.

2. Ἦν δὲ, ὅτε ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ, Ἀδρια-
 νὸς ἐν τῇ μητροπόλει Συρίας Ἀντιοχείᾳ, ἧς ἤρχεν.
 ἐδόκει δὲ ὄναρ, πρὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, πῦρ ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ, ἔν τε αἰθρία καὶ ἐν εὐδία πολλῇ, ἐς τὴν
 ἄριστεράν αὐτοῦ σφαγὴν ἐμπεσεῖν, ἔπειτα καὶ ἐπὶ
 τὴν δεξιὰν παρελθεῖν, μήτε ἐκφοβῆσαν αὐτὸν, μήτε
 βλάβαν. ἔγραψε δὲ πρὸς τὴν βουλὴν ὁ Ἀδριανός,
 ἀξιῶν βεβαιωθῆναι αὐτῷ τὴν ἡγεμονίαν καὶ παρ'
 ἐκείνης, καὶ ἀπαγορεύων μηδὲν αὐτῷ μήτε τότε μή-
 τε ἄλλοτε τιμὴν δὴ τινὰ φέρον (οἷα εἰώθει γίγνε-
 σθαι) ψηφισθῆναι, πλὴν ἂν τι αὐτός ποτε ἀξιώση.
 τὰ δὲ τοῦ Τραϊανοῦ ὅστις ἐν τῷ κίονι αὐτοῦ κατε-
 τέθη, καὶ αἱ θείαι αἱ Παρθικαὶ ὀνομασθεῖσαι ἐπὶ
 πολλὰ ἔτη ἐγένοντο. ὕστερον γὰρ καὶ αὕτη, ὥσπερ
 καὶ ἄλλα πολλὰ, κατελύθη. Ἀδριανός δὲ, καίτοι
 φιλανθρωπότατα ἄρξας, [καὶ ἐν ἐπιστολῇ τινι τὰ τε

ἄλλα μεγαλοφρονησάμενος, καὶ ἐπομόσας, μήτε τι
ἔξω τῶν τῷ δημοσίῳ συμφερόντων ποιήσῃ, μήτε
βουλευτὴν τινα ἀποσφάξῃ, καὶ ἐξώλειαν ἑαυτῷ, ἂν
καὶ ὅτιοῦν αὐτῶν ἐκβῇ προσεπαρσάμενος· ἀλλ']
ὅμως διὰ τινας φόνους ἀρίστων ἀνδρῶν, οὓς ἐν ἀφ-
χῇ τε τῇ ἡγεμονίας καὶ πρὸς τῇ τελευτῇ τοῦ βίου
πεποιήτο, διεβλήθη. καὶ ὀλίγου διὰ ταῦτ' οὐδὲ αἰς
τοὺς ἥρωας ἀνεγράφη. καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ φο-
νευθέντες, Πάλμας τε καὶ Κέλσος, Νιγρῖνός τε καὶ
Λούσιος ἦσαν, ὡς ἐν θήρᾳ δῆθεν ἐπιβεβουλευκότις
αὐτῷ· οἱ δὲ, ἐφ' ἑτέροις δὴ τισιν ἐγκλήμασιν, οἷα
μεγάλα δυνάμενοι, καὶ πλούτου καὶ δόξης εὖ ἤκο-
τες. ἐφ' οἷς Ἀδριανὸς οὕτω τῶν λογοποιουμένων
ἦσθετο, ὥστε καὶ ἀπελογήσατο καὶ ἐπώμοσε, μὴ κε-
κελευμέναι ἀποθανεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἐν τῇ τελευτῇ
Σερουῖανός τε ὑπῆρχον, καὶ ὁ ἔγγονος αὐτοῦ Φού-
σκος.

3. Ἦν δὲ Ἀδριανὸς, γένος μὲν, [βουλευτοῦ πα-
τρὸς ἐστρατηγηκότος] Ἀδριανοῦ Ἀφρου υἱός, [οὕτω
γὰρ ὠνομάζετο·] φύσει δὲ φιλόλογος ἐν ἑκατέρᾳ τῇ
γλώσσῃ. καὶ τινα καὶ περὶ καὶ ἐν ἔπεσι ποιήματα
παντοδαπὰ καταλείπει. φιλοτιμίᾳ τε γὰρ ἀπλήστῃ
ἐχρῆτο, καὶ κατὰ τοῦτο καὶ τᾶλλα πάντα καὶ τὰ βρα-
χύτατα ἐπιτήδευε. καὶ γὰρ ἔπλασσε καὶ ἔγραψε, καὶ
οὐδὲν ὅ, τι οὐκ εἰρηνικὸν καὶ πολεμικόν, καὶ βασιλι-
κὸν καὶ ἰδιωτικὸν εἰδέναι ἔλεγεν. [καὶ τοῦτο μὲν οὐ-
δὲν που τοὺς ἀνθρώπους ἔβλαπτεν· ὁ δὲ δὴ φοβό-
μενος αὐτοῦ δεινότατος ἐς πάντας τοὺς τιμὴν προέχον-
τας πολλοὺς μὲν καθεῖλε, συχνοὺς δὲ καὶ ἀπώλε-

σε. βουλόμενος [γάρ] πάντων ἐν πᾶσι περιεῖναι, [ἐμίσει τοὺς ἐν τινι ὑπεραίροντας·] καὶ τοῦτου καὶ τὸν Φαβιωρῖνον τὸν Γαλάτην, τὸν τε Διονύσιον τὸν Μιλήσιον τοὺς σοφιστὰς καταλύειν ἐπεχείρει, [τοῖς τε ἄλλοις, καὶ μάλιστα] τῷ τοὺς ἀνταγωνιστὰς σφῶν ἐξαίρειν, [τοὺς μὲν μηδενὺς, τοὺς δὲ βραχυτάτου τινὸς ἀξίους ὄντας.] ὅ, τε Διονύσιος πρὸς τὸν αὐτοῦ ἴδιον Ἰπλιόδωρον, τὸν τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ διαγαγόντα, εἰπεῖν λέγεται, „ὅτι Καῖσαρ χρήματα μὲν σοι καὶ τιμὴν δοῦναι δύναται, ῥήτορα δὲ σε ποιῆσαι οὐ δύναται.“ καὶ ὁ Φαβιωρῖνος μέλλων παρ’ αὐτῷ περὶ τῆς ἀτελείας, ἣν ἐν τῇ πατρίδι ἔχειν ἤξιον, δικάσασθαι, ὑποτοπήσας καὶ ἐλαττωθῆσεσθαι καὶ προσυβρισθῆσεσθαι, ἐσῆλθε μὲν εἰς τὸ δικαστήριον· εἶπε δὲ οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὅτι „Ὁ διδάσκαλός μου ὄρα τῆς νυκτὸς ταύτης ἐπιστάς μοι, ἐκέλευσε λειτουργεῖν τῇ πατρίδι, ὡς καὶ ἐν ἐκείνῃ γεγεννημένον.“

4. Ἀδριανὸς δὲ, τούτων μὲν, καίπερ ἀχθεσθεὶς σφίσι, ἐφείσατο, μηδεμίαν εὖλογον ὀλέθρου κατ’ αὐτῶν ἀφορμὴν λαβών· τὸν δ’ Ἀπολλύδωρον τὸν ἀρχιτέκτονα, τὸν τὴν ἀγορὰν καὶ τὸ ὠδεῖον, τό, τε γυμνάσιον, τὰ τοῦ Τραϊανοῦ ποιήματα, ἐν τῇ Ῥώμῃ κατασκευάσαντα, τὸ μὲν πρῶτον ἐφινγάδευσεν, ἔπειτα δὲ καὶ ἀπέκτεινε, λόγῳ μὲν ὡς πλημμελήσαντά τι, τὸ δ’ ἄληθές, ὅτι τοῦ Τραϊανοῦ κοινουμένου τι αὐτῷ περὶ τῶν ἔργων, εἶπε τῷ Ἀδριανῷ παραλαήσαντί τι, „ὅτι Ἀπελθε, καὶ τῆς κολοκύνθας γράψε· τούτων γάρ οὐδὲν ἐπίστασαι.“ ἐτύγχανε δὲ ἔρα ὅτε ἐκεῖνος τοιοῦτον τιλὲ γράμματι σεμνυνόμενος·

αὐτοκρατορεύσας οὖν τότε, ἐμνησικακήσας, καὶ τὴν
 ταρρόησίαν αὐτοῦ οὐκ ἤνεγκεν. αὐτὸς μὲν γὰρ τοῦ
 τῆς Ἀφροδίτης τῆς τε Ῥώμης ναοῦ τὸ διάγραμμα
 αὐτῷ πέμψας, δι' ἐνδειξιν ὅτι καὶ ἄνευ ἐκείνου μέγα
 ἔργον γίνεσθαι δύναται, ἤρκετο εἰ εὖ ἔχοι τὸ κατα-
 σκεῦασμα. ὁ δ' ἀντεπέστειλε περὶ τε τοῦ ναοῦ, καὶ
 ὅτι καὶ μετέωρον αὐτόν καὶ ὑπεκκεκνωμένον γινέ-
 σθαι ἐχρῆν· ἢν εἷς τε τὴν ἱερὰν ὁδὸν ἐκφανίστατος
 ἐξ ὑψηλοτέρου εἴη, καὶ ἐς τὸ κοῖλον τὰ μηχανήματα
 ἐσδέχοιτο, ὥστε καὶ ἀφανῶς συμπήγνυσθαι, καὶ ἐξ
 οὐ προειδύτος εἰς τὸ θέατρον εἰσάγεσθαι· καὶ περὶ
 τῶν ἀγαλμάτων, ὅτι μείζονα ἢ κατὰ τὸν τοῦ ὕψους
 τοῦ μεγάρου λόγον ἐποιήθη. „ἂν γὰρ αἱ θεαὶ, ἔφη,
 ἐξαναστήσεσθαι τε καὶ ἐξελθεῖν ἐθελήσωσιν, οὐ δύ-
 νηθήσονται. ταῦτα γὰρ ἀντικρυς αὐτοῦ γράψαντος,
 καὶ ἡγανάκτησε καὶ ὑπερήλγησεν, ὅτι καὶ ἐς ἀδιόρ-
 θωτον ἁμαρτίαν ἐπεπτώκει· καὶ οὔτε τὴν ὀργὴν
 οὔτε τὴν λύπην κατέσχευεν, ἀλλ' ἐφόνευσεν αὐτόν. καὶ
 οὕτω γε [τῇ φύσει] τοιοῦτος ἦν, [ὥστε μὴ μόνον τοῖς
 ζῶσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς τελευτήσασιν φθονεῖν. τὸν γοῦν]
 Ὀμηρον καταλύων, Ἀντίμαχον ἀντ' αὐτοῦ εἰσήγειν
 οὐ μηδὲ τὸ ὄνομα πολλοὶ πρότερον ἠπίσταντο.

5. Ἡτιῶντο μὲν δὴ ταῦτά τε αὐτοῦ, καὶ τὸ π
 νυ ἀκριβὲς τό, τε περίεργον καὶ τὸ πολύτροπο
 ἐθεράπευε δὲ αὐτὰ καὶ ἀνελάμβανε τῇ τε ἄλλῃ ἐ-
 μελείᾳ, καὶ προνοίᾳ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ δεξιό-
 τι· καὶ τῷ μήτε τινὰ πόλεμον ταραῖσαι, καὶ ἰ
 ὄντας παῦσαι· μήτε τινὸς χρήματα ἀδίκως ἀ-
 ὕθαι, καὶ πολλοῖς πολλὰ, καὶ δήμοις καὶ ἰ

καὶ βουλευταῖς τε καὶ ἱππεῦσι χαρίσασθαι. οὐδὲ γὰρ ἀνέμενεν αἰτηθῆναι, ἀλλὰ πάνυ πάντα πρὸς τὴν χάστου χρεῖαν ἐπολεῖ· καὶ τὰ τε στρατιωτικὰ ἀκριβέστατα ἤσκησεν, ὥστ' ἰσχύοντα μὴτ' ἀπειθεῖν, μὴτε ὑβρίζειν· καὶ τὰς πόλεις τὰς τε συμμαχίδας καὶ τὰς ὑπηκόους μεγαλοπρεπέστατα ὠφέλησε. πολλὰς μὲν γὰρ καὶ εἶδεν αὐτῶν, ὅσας οὐδεὶς ἄλλος αὐτοκράτωρ, πάσαις δὲ ὡς εἶπεῖν ἐπεκούρησε, ταῖς μὲν ἰδῶρ, ταῖς δὲ λιμένας, σιτόν τε καὶ ἔργα, καὶ χρήματα, καὶ τιμὰς ἄλλαις ἄλλας διδούς.

6. Ἦγε δὲ καὶ τὸν δῆμον τῶν Ῥωμαίων ἐμβριθεὶς μάλλον, ἢ θωπευτικῶς· καὶ ποτε ἰσχυρῶς αἰοῦντι ἐν ὀπλομαχίᾳ, οὐτε ἔνειμε, καὶ προσέτι ἐκέλευσε τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Δομιτιανοῦ κηρυχθῆναι, Σιωτήσατε. οὐκ ἐλέχθη μὲν γάρ. ὁ γὰρ κήρυξ, ἀνατείνας τὴν χεῖρα, καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου ἡσυχάσας, ὥσπερ εἰώθασι ποιεῖν, (οὐ γάρ ἐστιν ὁπότε ὑπὸ κηρύγματος σιγάζονται) ἐπειδὴ ἐσιώπησαν, ἔφη, „Τοῦτο θέλει.“ καὶ οὐχ ὅτι τινὰ ὀργὴν τῷ κήρυκι ἔσχεν, ἀλλὰ καὶ ἐτίμησεν αὐτὸν, ὅτι τὴν δυσχέρειαν τοῦ τελευσματος οὐκ ἐξέφηνεν. ἔφερε γὰρ τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐκ ἡγανάκτει εἴ τι καὶ παρὰ γνώμην καὶ πρὸς ὧν τυχόντων ὠφελοῖτο. ἀμέλει γυναικὸς παριόντος αὐτοῦ ὁδῶ τινι δεομένης, τὸ μὲν πρῶτον εἶπεν αὐτῇ, ἴτι, „Οὐ σχολάζω.“ ἔπειτα ὡς ἐκείνη ἀνακραγοῦσα ἔφη, „Καὶ μὴ βασίλευε,“ ἐπεστράφη τε καὶ λόγον αὐτῇ ἔδωκεν.

7. Ἐπρατιε δὲ καὶ διὰ τοῦ βουλευτηρίου πάντα μεγάλα καὶ ἀναγκαιότατα, καὶ ἐδίκαζε μετὰ τῶν

πρώτων, τότε μὲν ἐν τῷ παλατίῳ, τότε δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ, τῷ τε Πανθείῳ, καὶ ἄλλοθι πολλαχόθι, ἀπὸ βήματος, ὥστε δημοσιεύεσθαι τὰ γιγνόμενα. καὶ τοῖς ὑπάτοις εἰσιν ὅτε δικάζουσι συνεγίγνετο· ἐν ταῖς ἵπποδρομίαις αὐτοὺς ἐτίμα· καὶ οἵκαδε ἀναομιζόμενος, ἐν φουρείῳ ἐφέρετο, ὅπως μηδένα συνακολουθοῦντά οἱ ἐνοχλοῖη. ἐν δὲ ταῖς μῆτε ἱερᾷς μῆτε δημοσίαις ἡμέραις οἴκοι ἔμενε, καὶ οὐδ' ἵνα οὐδ' ὅσον ἀσπάσασθαι προσεδέχετο. εἰ μὴ τι ἀναγκαῖον εἴη, ἵνα μὴ πάνυ ταλαιπωροῖντο. αἰεὶ τε περὶ ἑαυτὸν καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ἔξω τοὺς ἀρίστους εἶχε· καὶ συνῆν σφίσι καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τέταρτος πολλάκις ὤχεϊτο. ἐθίγη δὲ ὅσάκις ἐνεδέχετο, καὶ ἡρίστα ἄνευ οἴνου· ἔπειτα μετὰ πάντων τῶν πρώτων καὶ ἀρίστων ἐδειπνεῖ, καὶ ἦν αὐτοῦ τὸ συσσίτιον παντοδαπῶν λόγων πλήρες. τοὺς τε πάνυ νοσοῦντας φίλους ἐπεσκεπτετο, καὶ ἐορτάζουσι σφίσι συνδιητᾷτο, τοῖς τε ἀγροῖς καὶ ταῖς οἰκίαις αὐτῶν ἡδέως ἐχρῆτο. ὅθεν καὶ εἰκόνας, πολλοὺς μὲν ἀποθανοῦσι, πολλοῖς δὲ καὶ ζῶσιν, ἐς τὴν ἀγορὰν ἔστησεν. οὐ μέντοι οὐτ' ἐξυβρισέ τις αὐτῶν, οὐτ' ἀπείδοιό τι οὐθ' ὧν ἔλεγεν οὐθ' ὧν ἔπραττεν, οἷα οἱ τε Καισάρειοι, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ τοὺς αὐτοκράτορας ἔχοντες, ποιεῖν εἰώθασιν.

7. Ταῦτα περὶ τε τοῦ τρόπου, ὡς ἐν κεφαλαίᾳ εἰπεῖν, προείρηκα. λόγῳ δὲ καὶ τὰ κατ' ἕκαστον, ὅσα ἀναγκαῖόν ἐστι μνημονεύεσθαι. ἐλθὼν γάρ ἐς τὴν Ῥώμην. ἀφῆκε τὰ ὀφειλόμενα τῷ τε βασιλικῷ καὶ τῷ δημοσίῳ τῷ τῶν Ῥωμαίων, ἐκκαίδεκαετῇ δ

χρόνον, ἀφ' οὗ τε καὶ μέχρις οὗ τηρηθήσεσθαι ἔμελλεν. ἔν τε τοῖς ἑαυτοῦ γενεθλίοις προῖκα ἡμῶ τὴν θῆαν ἀπένειμε, καὶ θηρία πολλὰ ἀπέ-
 ρεν, ὥστε ἐφάπαξ καὶ λέοντας ἑκατὸν καὶ λεαί-
 ῆσας πεσεῖν. καὶ δῶρα διὰ σφαιρίων καὶ ἐν τῷ
 ἵππῳ καὶ ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ, χωρὶς μὲν τοῖς ἀν-
 ῥατοῖς, χωρὶς δὲ ταῖς γυναιξὶ διέδρῳψε. καὶ γὰρ καὶ
 ἵππῳ χωρὶς ἀλλήλων, αὐτοῖς προσέταξεν. ἐν μὲν
 τῇ ἐκείνῃ ταῦτά τε ἐγένετο· καὶ ὁ Εὐφράτης ὁ
 σοφὸς ἀπέθανεν ἐθελοντῆς, ἐπιτρέψαντος αὐτῷ
 τοῦ Ἀδριανοῦ, κώνειον διὰ τὸ γῆρας καὶ διὰ
 νόσον πιεῖν.

9. Ἀδριανὸς δὲ, ἄλλην ἀπ' ἄλλης διαπορευόμε-
 παρχίαν, τὰς τε χώρας καὶ τὰς πόλεις ἐπισκε-
 ιετός, καὶ πάντα τὰ φρούρια καὶ τὰ τεῖχη περι-
 ῶν, τὰ μὲν ἐς ἐπικαιροτάτους τόπους μεθίστη,
 ἢ ἔπαυε, τὰ δὲ προσκαθίστατο· αὐτὸς πάντα
 ἑαυτοῦ, οὐχ ὅπως τὰ κοινὰ τῶν στρατοπέδων, ὅπλα
 καὶ μηχανὰς καὶ τάφρους καὶ περιβόλους καὶ
 κώμματα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἴδια ἐνός ἐκάστου, καὶ
 ἐν τῷ τεταγμένῳ στρατευομένων, καὶ τῶν ἄρ-
 των αὐτῶν τοὺς βίους, τὰς οἰκῆσεις, τοὺς τρύ-
 φους, καὶ ἐφορῶν καὶ ἐξετάζων· καὶ πολλὰ γε ἐς τὸ
 ἕτερον ἐκδεδιγημένα καὶ κατεσκευασμένα καὶ
 ῥῥύθμισε καὶ μετεσκεύασεν. ἐγὺμναζε τε αὐτοὺς
 πᾶν εἶδος μάχης, καὶ τοὺς μὲν ἐτίμα, τοὺς δὲ
 θέτει· πάντας δὲ ἐδίδασκεν ἅντι χρηρῶν ποιῶν. καὶ
 γε καὶ ὄρῳντες αὐτὸν ὠφελοῖντο, σκληρὰ τε
 τοῦ τῇ διαίτῃ ἐχρήτο, καὶ ἐβάδιδεν, ἥ καὶ
 Class. T. IV.

πεῖν, οὕτω καὶ τῷ ἔργῳ καὶ τοῖς παραγγέλμ
τὸ στρατιωτικὸν δι' ὅλης τῆς ἀρχῆς ἤσκησε
τεκνίστησεν, ὥστε καὶ νῦν τὰ τότε ὑπ' αὐτοῖ
τα, νόμον σφίσι τῆς στρατείας εἶναι · καὶ δι
καὶ μάλιστα, ἐν εἰρήνῃ τὸ πλεῖστον πρὸς το
φύλους διεγένετο. τὴν τε γὰρ παρασκευὴν
ὁρῶντες, καὶ μήτε τι ἀδικούμενοι, καὶ πρὸς
 χρήματα λαμβάνοντες, οὐδὲν ἐνεόχμωσαν. ο
καλῶς ἤσκητο τὸ στρατιωτικὸν αὐτῷ, ὥσι
ἱππικὸν τῶν καλουμένων Βαταούων τὸν Ἰσ
τὰ τῶν ὀπλῶν διενήξαντο · ἃ ὁρῶντες οἱ βι
τοὺς μὲν Ῥωμαίους κατεπλήττοντο · τρεπὸν
περὶ σφῶν αὐτοὺς, ἐχρῶντο αὐτῷ διαιτητῇ ἢ
ἀλλήλους διαφορῶν.

10. Ἐποίει δὲ καὶ θέατρα καὶ ἀγῶνας,
ρευσόμενος τὰς πόλεις, ἄνευ τῆς βασιλικῆς μι
ρασσκευῆς · οὐδὲ γὰρ ἔξω τῆς Ῥώμης ἐνούησι

λιπε. τῆς δὲ περὶ τὰς θήρας σπουδῆς αὐτοῦ καὶ ὁ Βορυσθένης ὁ ἵππος, ᾧ μάλιστα θηρῶν ἠρέσκετο, σημεῖόν ἐστιν. ἀποθανόντι γὰρ αὐτῷ καὶ τάφον κατεσκεύασε, καὶ στήλην ἔστησε, καὶ ἐπιγράμματα ἐπεγραψεν. ὅθεν οὐ θαυμαστόν, εἰ καὶ τὴν Πλωτίαν ἀποθανοῦσαν, δι' ἧς ἔτυχε τῆς ἀρχῆς, ἐρώσης αὐτοῦ διαφερόντως, ἐτίμησεν, ὥς καὶ ἐπὶ ἡμέρας ἐννέα μελανειμονῆσαι, καὶ ναὸν αὐτῇ οἰκοδομῆσαι, καὶ ὕμνους τινὰς ἐς αὐτὴν ποιῆσαι. οὕτω δὲ περὶ τὴν θήραν ἐπιδέξιος ἦν, ὥς καὶ μέγαν ποτὲ σὺν μιᾷ πληγῇ καθελεῖν.

11. Ἀφικόμενος δὲ ἐς τὴν Ἑλλάδα, ἐπώπιετο τὰ μυστήρια· διὰ δὲ τῆς Ἰουδαίας μετὰ ταῦτα εἰς Αἴγυπτον παριὼν, καὶ ἐνήγισε τῷ Πομπηῶ· πρὸς ὃν καὶ τοῦτὶ τὸ ἔπος ἀπορρήψαι λέγεται·

Τῷ ναοῖς βριθοντι πόση σπάνις ἔπλετο τύμβου,
καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ διεφθαρμένον ἀνωκοδόμησεν.
ἐν δὲ τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τὴν Ἀντινόου ὠνομασμένην
ἀνωκοδόμησε πόλιν. ὁ γὰρ Ἀντίνοος ἦν μὲν ἐκ Βιθυνίου, πόλεως Βιθυνίδους, ἦν καὶ Κλαυδιούπολιν καλοῦμεν· παιδικὰ τε αὐτοῦ ἐγεγόνει, καὶ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐτελεύτησεν· εἴτ' οὖν εἰς τὸν Νεῖλον ἐκπεσὼν, ὥς Ἀδριανὸς γράφει, εἴτε καὶ ἱερουργηθεὶς, ὥς ἡ ἀλήθεια ἔχει. τὰ τε γὰρ ἄλλα περιεργότατος Ἀδριανὸς, ὥσπερ εἶπον, ἐγένετο, καὶ μαντείαις μαγγανείαις τε παντοδαπαῖς ἐχρῆτο. καὶ οὕτω γε τὸν Ἀντινον, ἥτοι διὰ τὸν ἔρωτα αὐτοῦ, ἣ ὅτι ἐθειλοντὶς ἐθανατάσθῃ, (ἐκουσίου γὰρ ψυχῆς πρὸς αὐτὸν ἔπραττεν, εἰδεῖτο) ἐτίμησεν· ὥς καὶ πόλιν ἐν τῷ χωρίῳ, ἐν ᾧ

ἵππευς πάντη. οὐδ' ἔστιν ὁπότε οὔτε ὀχήματα γε, οὔτε τετρακύκλου ἐπέβη· οὔτε τὴν κεφαλὴν ἐν θάλπει, οὐκ ἐν ῥίγῃ ἐκαλύφθη· ἀλλὰ ταῖς χιόσι ταῖς Κελτικαῖς καὶ ἐν τοῖς καύμασι Αἰγυπτιακοῖς, γυμνῇ αὐτῇ περιήει. συνελόντι πείν, οὕτω καὶ τῷ ἔργῳ καὶ τοῖς παραγγέλμασι τὸ στρατιωτικὸν δι' ὅλης τῆς ἀρχῆς ἡσκησε καὶ τεκόννησεν, ὥστε καὶ νῦν τὰ τότε ὑπὲρ αὐτοῦ ἔτα, νόμον σφίσι τῆς στρατείας εἶναι· καὶ διὰ καὶ μάλιστα, ἐν εἰρήνῃ τὸ πλεῖστον πρὸς τοὺς φύλους διεγένετο. τὴν τε γὰρ παρασκευὴν ὁρῶντες, καὶ μήτε τι ἀδικούμενοι, καὶ προσέχρηματα λαμβάνοντες, οὐδὲν ἐνεόχμωσαν. οὐτὶ καλῶς ἡσκητο τὸ στρατιωτικὸν αὐτῷ, ὥστε ἰππικὸν τῶν καλουμένων Βαταούων τὸν Ἰσχυρὰ τὰ τῶν ὀπλων διενήξαντο· ἃ ὁρῶντες οἱ βασιλεῖς τοὺς μὲν Ῥωμαίους κατεπλήττοντο· τρεπόμενοι περὶ σφᾶς αὐτοὺς, ἐχρῶντο αὐτῷ διαιτητῇ τῶν ἀλλήλων διαφορῶν.

10. Ἐποίει δὲ καὶ θεάτρα καὶ ἀγῶνας, περυσόμενος τὰς πόλεις, ἄνευ τῆς βασιλικῆς μέντορας· οὐδὲ γὰρ ἔξω τῆς Ῥώμης ἐχρήσατο αὐτῇ. τὴν δὲ πατρίδα, καίπερ μεγάλα τιμήσας πολλὰ καὶ ὑπερήφανα αὐτῇ δοὺς, ὅμως οὐκ ἐπὶ μέντοι τὰς θήρας ἐσπουδακέναι λέγεται γὰρ τὴν κλεῖν ἐν ταύταις κατέαξε, καὶ τὸ σκῆπτρον ἐπηρώθη· καὶ πόλιν ἐν τῇ Μυσίᾳ οἱ Ἀδριανοῦ θήρας αὐτὴν ὠνόμασεν. οὐ μέντοι ῥα τοῦτ' ἄπρακτον τῶν τῇ ἀρχῇ προσηκόντων.

ἵππευς πάντη. οὐδ' ἔστιν ὁπότε οὔτε ὀχήματος τά γε, οὔτε τετρακύκλου ἐπέβη· οὔτε τὴν κεφαλὴν οὐκ ἐν θάλλει, οὐκ ἐν ῥίγῃ ἐκαλύφθη· ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς χιόσι ταῖς Κελτικαῖς καὶ ἐν τοῖς καύμασι ταῖς Αἰγυπτιακοῖς, γυμνῇ αὐτῇ περιήει. συνελόντι τε ἱππεῖν, οὕτω καὶ τῷ ἔργῳ καὶ τοῖς παραγγέλμασι πᾶν τὸ στρατιωτικὸν δι' ὅλης τῆς ἀρχῆς ἤσκησε καὶ ἐτεκόσμησεν, ὥστε καὶ νῦν τὰ τότε ὑπ' αὐτοῦ ἀχθόντα, νόμον σφίσι τῆς στρατείας εἶναι· καὶ διὰ τοῦτο καὶ μάλιστα, ἐν εἰρήνῃ τὸ πλεῖστον πρὸς τοὺς ἄλλοφύλους διεγένετο. τὴν τε γὰρ παρασκευὴν αὐτοῦ ὁρῶντες, καὶ μήτε τι ἀδικούμενοι, καὶ προσέτι καὶ χρήματα λαμβάνοντες, οὐδὲν ἐνεόχμωσαν. οὕτω γὰρ καλῶς ἤσκητο τὸ στρατιωτικὸν αὐτῷ, ὥστε καὶ τὸ ἱππικὸν τῶν καλουμένων Βαταούων τὸν Ἰστρον μετὰ τῶν ὀπλων διενήξαντο· ἃ ὁρῶντες οἱ βάρβαροι, τοὺς μὲν Ῥωμαίους κατεπλήττοντο· τρεπόμενοι δὲ περὶ σφῶς αὐτοὺς, ἐχρῶντο αὐτῷ διαιτητῇ τῶν πρὸς ἀλλήλους διαφορῶν.

10. Ἐποίει δὲ καὶ θέατρα καὶ ἀγῶνας, περιπορευόμενος τὰς πόλεις, ἄνευ τῆς βασιλικῆς μέντοι παρασκευῆς· οὐδὲ γὰρ ἔξω τῆς Ῥώμης ἐχρήσατό ποτε αὐτῇ. τὴν δὲ πατρίδα, καίπερ μεγάλα τιμῆσας, καὶ πολλὰ καὶ ὑπερήφανα αὐτῇ δοὺς, ὅμως οὐκ εἶδε. περὶ μέντοι τὰς θήρας ἐσπουδακέναι λέγεται. καὶ γὰρ τὴν κλεῖν ἐν ταύταις κατέαξε, καὶ τὸ σκύλος μικροῦ ἐπηρώθη· καὶ πόλιν ἐν τῇ Μυσίᾳ οἰκίσας, Ἀδριανοῦ θήρας αὐτὴν ὠνόμασεν. οὐ μέντοι τί παρὰ τοῦτ' ἀπρακτον τῶν τῇ ἀρχῇ προσηκόντων κατέ-

τοῦτ' ἔπαθε, συνοικισαί, καὶ ὀνομάσαι ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐκείνου ἀνδριάντας ἐν πάσῃ, ὥς εἰπεῖν, τῇ κομμένῃ, μᾶλλον δὲ ἀγάλματα, ἀνέθηκε. καὶ τὰ ἀστέρα τινὰ αὐτός τε ὄρᾳ ὥς τοῦ Ἀντινόου ἐἔλεγε, καὶ τῶν συνόντων αὐτῷ μυθολογούντων ἢ ἤκουεν, ἕκ τε τῆς ψυχῆς τοῦ Ἀντινόου ὄντως τοῖς ἀστέρας γεγενῆσθαι, καὶ τότε πρῶτον ἀναπεφηνέει διὰ ταῦτα μὲν οὖν ἐσκώπτετο, [καὶ ὅτι Παυλὴν ἀδελφῇ ἀποθανούσῃ παραχρῆμα μὲν οὐδεμίαν μὴν ἔνειμεν.]

12. Ἐς δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα πόλιν αὐτοῦ ἀντὶ κατασκαφείσης οἰκίσαντος, ἦν καὶ Ἀλλίαν Καπλίαν ὠνόμασε, καὶ ἐς τὸν τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ τῆς ναὸν τῷ Διὶ ἕτερον ἀντεγείραντος, πόλεμος οὕτως κρὺς οὗτ' ὀλιγοχρόνιος ἐκινήθη. Ἰουδαῖοι γάρ, νόν τι ποιούμενοι τὸ ἄλλοφύλους τινὰς ἐς τὴν πύλιν οἰκισθῆναι, καὶ τὸ ἱερὰ ἄλλότρια ἐν αὐτῇ ἵσθαι, παρόντος μὲν ἔν τε τῇ Αἰγύπτῳ καὶ αὐτῇ τῇ Συρίᾳ τοῦ Ἀδριανοῦ, ἡσύχαζον· πλὴν καθ' ἡ τὰ ὅπλα τὰ ἐπιταχθέντα σφίσις ἤττον ἐπιτήδεια πίτηδες κατασκεύασαν, ὥς ἀποδοκιμασθεῖσιν αὐτοῖς ἐκείνων χρῆσασθαι. ἐπεὶ δὲ πόρρω ἐγένετο, νερῶς ἀπέστησαν· καὶ παρατάξει μὲν φανερᾷ ἐτόλμων διακινδυνεῦσαι πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ τῆς χώρας ἐπικαιρὰ κατελάμβανον, καὶ ὑπονόμους καὶ τείχεσιν ἐκρατύνοντο, ὅπως ἀναφυγὰς τε, ἵσαν βιασθῶσιν, ἔχωσι, καὶ παρ' ἀλλήλους ὑπὸ διαφοιτῶντες λανθάνωσι, διατιτράντες ἄνω τὰς ἰστέλους ὁδοὺς, ἵνα καὶ ἄνεμον καὶ φέγγος εἰσδεῖ

13. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐν οὐδενὶ αὐτοὺς λόγῳ
 ῥμαῖοι ἐποιοῦντο· ἐπεὶ δ' ἦ τε Ἰουδαία πᾶσα
 ἦτο, καὶ οἱ ἀπανταχοῦ γῆς Ἰουδαῖοι συνετα-
 ντο καὶ συγγέσαν, καὶ πολλὰ κακὰ ἐς τοὺς Ῥω-
 νς, τὰ μὲν λάθρα, τὰ δὲ καὶ φανερώς ἐνεδεί-
 το, πολλοὶ τε ἄλλοι καὶ τῶν ἄλλοφύλων ἐπιθυ-
 νήδους σφίσι συνελαμβάνοντο, καὶ πάσης, ὥς
 ν, κινουμένης ἐπὶ τούτῳ τῆς οἰκουμένης· τότε
 τε τοὺς κρατίστους τῶν στρατηγῶν ὁ Ἀδριανὸς
 οὗτους ἔπεμψεν, ὧν πρῶτος Ἰούλιος Σεβήρος
 χεν, ἀπὸ Βρεττανίας, ἧς ἤρχεν, ἐπὶ τοὺς Ἰου-
 ς σταλείς. ὃς ἄντικρυς μὲν οὐδαμῶθεν ἐτόλ-
 τοῖς ἐναντίοις συμβαλεῖν, τό, τε πλήθος καὶ
 ἐπὶ γνῶσιν αὐτῶν ὁρῶν· λαμβάνων δ' ὥς ἐκά-
 ; πλήθει τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ὑπάρχων, καὶ
 ἧς ἀπείργων καὶ κατακλείων, ἡδυνήθη βραδύ-
 μὲν, ἀκινδυνώτερον δὲ κατατρίψαι καὶ ἐκτρι-
 ε καὶ ἐκκόψαι αὐτούς.

14. Ὅλγοι δ' οὔν κομιδῇ περιεγένοντο. καὶ
 ρια μὲν αὐτῶν πεντήκοντα τὰ γε ἀξιολογώτατα,
 ι δὲ ἐννακόσιαι καὶ ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ὀνο-
 όταται κατεστράφησαν· ἄνδρες δὲ ὁκτώ καὶ
 ἵκοντα μυριάδες ἐσφάγησαν ἐν τε ταῖς καταδρο-
 καὶ ταῖς μάχαις· (τῶν τε γὰρ λιμῶ καὶ νόσῳ
 τυρὶ φθαρέντων τὸ πλήθος ἀνεξερέυνητον ἦν·)
 πᾶσαν ὀλίγου δεῖν τὴν Ἰουδαίαν ἐρημωθῆναι,
 περ που καὶ πρὸ τοῦ πολέμου αὐτοῖς προεδεί-
 τό γὰρ μνημεῖον τοῦ Σολομῶντος, ὃν ἐν τοῖς
 μίοις οὗτοι ἄγουσιν, ἀπὸ ταυτομάτου διελύθη

τε καὶ συνέπεσε, καὶ λύκοι ὕαιναί τε πολλαὶ ἐς πόλεις αὐτῶν ἐσέπιπτον ὠρνόμεναι. πολλοὶ μὲ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀπώλο διό καὶ ὁ Ἀδριανὸς γράφων πρὸς τὴν βουλὴν, ἐχρήσατο τῷ προοιμίῳ τῷ συνήθει τοῖς αὐτοκράσιν, ὅτι, „Εἰ αὐτοὶ τε καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν ὕγια τε, εὖ ἂν ἔχοι· ἐγὼ καὶ τὰ στρατεύματα ὕγια μεν.“ τὸν δὲ Σεβήτρον ἐς Βιθυνίαν ἔπεμψεν, ὃν μὲν οὐδέν, ἄρχοντας δὲ καὶ ἐπιστάτου καὶ δικαὶ φρονίμου καὶ ἀξίωμα ἔχοντος δεομένην· ἃ πτα ἐκείνῳ ἦν. καὶ ὁ μὲν διήγαγε καὶ διώκησεν τα ἴδια καὶ τὰ κοινὰ αὐτῶν οὕτως, ὥσθ' ἡμᾶς εἰς δεῦρο ἀεὶ αὐτοῦ μνημονεύειν. [τῇ δὲ δὴ βα καὶ τῷ κλήρῳ ἡ Παμφυλία ἀντὶ τῆς Βιθυνίας θη.]

15. Ὁ μὲν οὖν τῶν Ἰουδαίων πόλεμος ἐς π ἐτελεύτησεν. ἕτερος δὲ ἐξ Ἀλβανῶν (εἰςὶ δὲ Μα γέται) ἐκινήθη ὑπὸ Φαρασμάνου. καὶ τὴν μὲν δῖαν ἰσχυρῶς ἐλύπησε, τῆς δ' Ἀρμενίας τῆς τε Β παδοκίας ἀψάμενος, ἔπειτα τῶν Ἀλβανῶν τὰ μὲν ροικς ὑπὸ τοῦ Οὐολογαΐσου πεισθέντων, τὰ δὲ Φλάβιον Ἀῤῥιανὸν τὸν τῆς Καππαδοκίας ἀρχο βοληθέντων, ἐπαύσατο. [πρεσβευτὰς δὲ πεμφ τας παρὰ τοῦ Οὐολογαΐσου, καὶ παρὰ τῶν Ἰαζύ, ἐκείνου μὲν κατηγοροῦντος τινὰ Φαρασμάνου, των δὲ τὴν εἰρήνην πιστουμένων, ἐς τὸ βουλευτή ἐσήγαγεν Ἀδριανὸς· καὶ παρ' αὐτοῦ τὰς ἀποφ ποιήσασθαι ἐπιτραπεῖς, συνέγραψέ τε αὐτὰς ἀνέγνω σφίσιιν.]

[Φαρασμένη δὲ τῷ Ἰβηρι ἐς τὴν Ῥώμην μετὰ τῆς γυναικὸς ἐλθόντι, τὴν τε ἀρχὴν ἐπηύξησε, καὶ θῖσαι ἐν τῷ Καπιτωλίῳ ἐφῆκε, ἀνδριάντα τε ἐπὶ ἵππου ἐν τῷ Ἐννεῳ ἔστησε, καὶ γυμνασίαν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ υἱοῦ τῶν τε ἄλλων πρώτων Ἰβήρων ἐν ὅπλοις εἶδεν.]

16. Ἀδριανὸς δὲ τό, τε Ὀλύμπιον τὸ ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ἵδρυται, ἐξεποίησε, καὶ δράκοντα ἐς αὐτὸ ἀπὸ Ἰνδίας κομισθέντα ἀνέθηκε. τὰ τε Διονύσια, τὴν μεγίστην παρ' αὐτοῖς ἀρχὴν ἄρξας, ἐν τῇ ἐσθῇτι τῇ ἐπιχωρίῳ λαμπρῶς ἐπετέλεσε. τὸν τε σηκὸν τὸν ἑαυτοῦ, τὸ Πανελλήνιον ὠνομασμένον, οἰκουδομήσασθαι τοῖς Ἑλλησιν ἐπέτρεψε, καὶ ἀγῶνα ἐπ' αὐτῷ κατεστήσατο, χρήματά τε πολλὰ καὶ σίτον ἐτήσιον, τὴν τε Κεφαλληνίαν ὅλην τοῖς Ἀθηναίοις ἔχαρίσατο. ἐνομοθέτησε δὲ ἄλλα τε πολλὰ, καὶ ἵνα μηδεὶς βουλευτῆς μήτ' αὐτὸς μήτε δι' ἑτέρου τέλος τι μισθῶται. εἰς δὲ τὴν Ῥώμην ἐλθὼν, ἐπεὶ ἔν τε θείᾳ βοῶν ὁ δῆμος ἀρματηλάτην τινὰ ἐλευθερωθῆναι ἐδεῖτο, ἀντιεῖπε διὰ πινακίου γραφῆς, εἰπὼν ὅτι, „Οὐ προσήκει ὑμῖν, οὔτε παρ' ἐμοῦ αἰτεῖν ἵνα ἀλλότριον δοῦλον ἐλευθερώσω, οὔτε τὸν δεσπότην αὐτοῦ βιάζεσθαι τοῦτο ποιῆσαι.“

17. Ἀρξάμενος δὲ νοσεῖν, (αἷμα γὰρ εἰώθει μὲν αὐτῷ καὶ πρότερον διὰ τῆς ρινὸς προχεῖσθαι, τότε δὲ ἰσχυρῶς ἐπλεόνασεν) ἀπεγνώσθη μὲν βιώσεσθαι· καὶ διὰ τοῦτο Κόμμοδον μὲν Λούκιον, καίτοι αἷμα ἱμοῦντα, Καίσαρα Ῥωμαίοις ἀπέδειξε. Σεροῦϊανδὸν ἔ, καὶ Φούσκον τὸν ἑγγονον αὐτοῦ, ὥς καὶ ἄγανα-

κτήσαντας ἐπὶ τούτῳ, ἐφόνευσε, τὸν μὲν ἐννεηκο-
τούτην ὄντα, τὸν δὲ ὀκτωκαιδεκέτην. πρὶν δὲ ἀπο-
σφαγῆναι, ὁ Σερουϊανὸς, πῦρ τ' ἤτησε, καὶ θυμῶν
ἅμα, „Ὅτι μὲν οὐδὲν ἀδικῶ, ἔφη, ὑμεῖς ὦ θεοὶ ἴσate
περὶ δὲ Ἀδριανοῦ τοσοῦτον μόνον εὐχομαι, ἵνα ἐκ-
θυμήσας ἀποθανεῖν, μὴ δυνηθῇ.“ καὶ μέντοι καὶ
διετέλεισεν Ἀδριανὸς ἐπιπλεῖστον νοσῶν, πολλάκις
μὲν ἀποσβῆναι εὐξάμενος, πολλάκις δὲ καὶ ἀποκτα-
νεῖν ἑαυτὸν ἐθελήσας. ἔστι γε αὐτοῦ καὶ ἐπιστολή,
αὐτὸ τοῦτο ἐνδαικνυμένη, ὅσον κακὸν ἐστίν, ἐπιθυ-
μοῦντά τινα ἀποθανεῖν, μὴ δύνασθαι. τὸν δὲ Σε-
ρουϊανὸν τοῦτον Ἀδριανὸς καὶ τῆς αὐταρχίας ἄξιον
ἐνόμισεν εἶναι· εἰπὼν γοῦν ποτε ἐν συμποσίῳ τοῖς
φίλοις, ἵνα αὐτῷ δέκα ἄνδρας μοναρχεῖν δυναμένους
ὀνομάσωσιν, εἴτ' ὀλίγον ἐπισχῶν, ἔφη ὅτι „Ἐννέα
δέομαι μαθεῖν· τὸν γὰρ ἑνα, τουτέστι Σερουϊανόν,
ἔχω.“

18. Γεγόνασι δὲ καὶ ἄλλοι τότε ἄριστοι ἄνδρες
ᾧ ἐπιφανέστατοι Τούρβων τε καὶ Σίμιλις ἦσι, οἳ
καὶ ἀνδριάσιν ἐτιμήθησαν. Τούρβων μὲν, στρα-
τηγικώτατος ἀνὴρ, ὃς καὶ ἑπαρχος γεγονώς, εἴτ' οὖν
ἄρχων τῶν δορυφόρων, οὔτε τι ἄβρόν οὔτε τι ὑπερ-
ήφανον ἔπραξεν, ἀλλ' ὥς εἷς τῶν πολλῶν διεβίω.
τά τε γὰρ ἄλλα καὶ τὴν ἡμέραν πᾶσαν πρὸς τὸν βα-
σιλέα διέτριβε, καὶ πολλάκις καὶ πρὸ μέσων νυκτῶν
πρὸς αὐτὸν ἦει, ὅτε τινὲς τῶν ἄλλων καθεύδειν ἤρ-
χοντο. ἀμέλει καὶ Κορινθίος Φρόντων, ὁ τὰ πρῶτα
τῶν τότε Ῥωμαίων ἐν δίκαις φερόμενος, ἐσπέρας πρὸς
τὴν βαθείας ἀπὸ δείπνου οἴκαδε ἐπανιών, καὶ μαθὼν

ρά τινος, ὃ συνηγορήσειν ὑπέσχετο, δικάζειν αὐ-
 τόν, ἔν τε τῇ στολῇ τῇ δειπνίτιδι, ὥσπερ εἶχεν, ἐς τὸ
 ασιτήριον αὐτοῦ ἐσῆλθε, καὶ ἡσπάσατο, οὔτι γε
 ἐωθινῷ προσρήματι, τῷ Χαῖρε, ἀλλὰ τῷ ἐσπερι-
 νῷ Ὑγίαινε, χρησάμενος. οἴκοι δὲ ὁ Τούρβων
 τότε ἡμέρας, οὐδὲ νοσήσας, ὤφθη· ἀλλὰ καὶ πρὸς
 Ἀδριανόν, συμβουλευόντα αὐτῷ ἀτρεμήσειν, εἶ-
 πεν, ὅτι Τὸν ἑπαρχον ἐστῶτα ἀποθνήσκειν δεῖ.

19. Ὁ δὲ δὴ Σίμιλις ἡλικία μὲν καὶ τάξει προή-
 ν αὐτοῦ, ἐν τρόποις οὐδενὸς τῶν πάντων, ὥς γε
 νομίζω, δεύτερος ἦν. ἔξεστι δὲ καὶ ἐξ ὀλιγοστών
 μῆρασθαι. τῷ τε γὰρ Τραϊανῷ, ἑκατονταρχοῦν-
 αὐτὸν ἐσκαλέσαντί ποτε εἶσω πρὸ τῶν ἐπαρχων,
 „Ἀσχροὺν ἐστί, Καῖσαρ, ἑκατοντάρχῳ σε, τῶν
 ἐρχων ἔξω ἐστι καὶ πότῳ, διαλέγεσθαι“ καὶ τὴν τῶν
 ευφρόνων ἀρχὴν ἄκων τότε ἔλαβε, καὶ λαβὼν ἐξ-
 ἔειπε· μόλις τε ἀφεθείς, ἐν ἀγρῷ ἡσυχος ἐπὶ τὰ ἔτη
 λοιπὰ τοῦ βίου διήγαγε, καὶ ἐπὶ γε τὸ μνημα αὐ-
 τοῦτο ἐπέγραψεν ὅτι, „Σίμιλις μὲν ἐνταῦθα
 οἰκεῖ, βιούς μὲν ἔτη τέσσαρα, ζήσας δὲ ἔτη ἑπτὰ.“

20. Ἀδριανὸς δὲ φθόγῃ τε ἐκ τῆς πολλῆς τοῦ αἵ-
 ματος φύσεως ἐχρήτο, καὶ ἀπ' αὐτῆς καὶ ὑδρωπία-
 . ἐπεὶ δὲ συνέβη τὸν Λούκιον τὸν Κόμμοδον
 ἰφνῆς ἐγκαταλειφθῆναι ὑπὸ τοῦ αἵματος πολλοῦ
 καὶ ἀθρόου ἐκπεσόντος, συνεκάλεσε τοὺς πρῶτους
 ἀξιολόγους τῶν βουλευτῶν οἴκαδε· καὶ κατα-
 μένος εἶπεν αὐτοῖς τάδε· „Ἐμοί, ὡς ἄνδρες φί-
 λόν, μὲν οὐκ ἔδωκεν ἡ φύσις ποιήσασθαι, νῦν
 δὲ ὑμεῖς ἐδώκατε. διαφέρει δὲ τοῦτο ἐκείνου, ὅτι

τὸ μὲν γεννώμενον, ὁποῖον ἂν δόξῃ τῷ δαιμονίῳ, γίγνεται· τὸ δὲ δὴ ποιούμενον, αὐθαίρετόν τις αὐτὸς ἐαυτῷ προστίθεται· ὥστε παρὰ μὲν τῆς φύσεως ἀνάπηρον καὶ ἄφρονα πολλάκις δίδοσθαι τινι, παρὰ δὲ τῆς κρίσεως καὶ ἀρτιμελῇ καὶ ἀρτίνουν πάντως αἰρεῖσθαι. καὶ διὰ τοῦτο πρότερον μὲν τὸν Λούκιον ἐξ ἀπάντων ἐξελεξάμεν, οἷον οὐδ' ἂν εὖεσθαι παῖδα ἡδυνήθη. ἐπεὶ δὲ ἐκείνον τὸ δαιμόνιον ἡμῶν ἀφείλετο, εὖρον ἅντ' ἐκείνου αὐτοκράτορα ἡμῖν, ὃν δίδωμι, εὐγενῆ, πρᾶον, εὖεικτον, φρόνιμον, μὴθ' ὑπὸ νεότητος προπετὲς, μὴθ' ὑπὸ γήρως ἀμείλις ποιῆσαι τι δυνάμενον· ἡγμένον κατὰ τοὺς νόμους, ἡγεμονευκότα κατὰ τὰ πάτρια, ὥστε μήτε τι ἀγνοεῖν τῶν ἐς τὴν ἀρχὴν φερόντων, καὶ πᾶσιν αὐτοῖς καλῶς δύνασθαι χρήσασθαι. λέγω δὲ Αὐρήλιον Ἀντωνῖνον τουτονί· ὃν εἰ καὶ τὰ μάλιστα οἶδα ἀπραγμονέστατόν τε ἀνδρῶν ὄντα, καὶ πόρρω τοιαύτης ἐπιθυμίας καθεστηκότα, ἀλλ' οὔτε γε καὶ ἀφροντιστήσιν οἶομαι οὔτε ἐμοῦ οὔτε ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἄκοντα τὴν ἀρχὴν ὑποδέξεσθαι.“

21. Οὕτω μὲν ὁ Ἀντωνῖνος αὐτοκράτωρ ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ ἦν ἅπαις ἀφρόνων παίδων, τὸν τε Κομμόδου υἱὸν Κόμμοδον εἰσεποίησεν αὐτῷ, καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ Μάρκον Ἀννιον Βῆρον, βουλευθεὶς ἐπιπλεῖστον καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα αὐταρχήσοντας ἀποδείξει. ἦν δὲ οὗτος ὁ Ἀννιος Μάρκος, ὁ Κατίλιος πρότερον ὀνομαζόμενος, Ἀννίου Βήρου, τοῦ τρεῖς ὑπατεύσαντος καὶ πολιαρχήσαντος, ἑγγονος. καὶ ἀμφοτέρους μὲν εἰσποίησασθαι τῷ Ἀντωνίνῳ ἐκέλευε, προετίμη.

σε δὲ τὸν Βῆρον διὰ τε τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ ὅτι φύσιν ψυχῆς ἐρῶμενεστιάτην ἤδη ὑπέφαινε· ἀφ' οὗ καὶ Οὐρηόσιμον αὐτὸν, πρὸς τὴν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ῥήματος ἔγνοιαν κομψενόμενος, ἀπεκάλει.

22. Ἀδριανὸς δὲ μαγγανείαις μὲν τισι καὶ γοητείαις ἐκενοῦτό ποτε τοῦ ὑγροῦ, πάλιν δ' αὐτοῦ διαταχθεὶς ἐπίμπλατο. ἐπεὶ οὖν πρὸς τὸ χεῖρον αἰεὶ ἐπεδίδου, καὶ καθ' ἑκάστην τρόπον τινὰ ἡμέραν ἀπώλλυτο, ἀποθανεῖν ἐπεθύμησε· καὶ ἦτοι μὲν πολλάκις καὶ φάρμακον καὶ ξίφος, ἐδίδου δὲ οὐδεὶς. ὥς δ' οὖν οὐδεὶς αὐτῷ, καίτοι χρήματα καὶ ἄδειαν ὑπισχνουμένῳ, ὑπήκουε, μετεπέμψατο Μάστορα ἄνδρα βάρβαρον Ἰάζυγα, ὃν αἰχμαλώτῳ γενομένῳ, πρὸς τὰς θήρας, διὰ τε ἰσχὺν καὶ δι' εὐτολμίαν, ἐκέχρητο· καὶ τὰ μὲν, ἀπειλῶν αὐτῷ, τὰ δὲ, ὑπισχνούμενος, ἠνάγκασεν αὐτὸν ἐπαγγείλασθαι τὴν σφαγὴν. καί τι καὶ χωρίον ὑπὸ τὸν μασθόν, πρὸς Ἐρμογένους τοῦ ἱατροῦ ἀποδειχθέν, χρώματί τινι περιέγραψεν, ὅπως κατ' αὐτὸ πληγεῖς καιρίαν, ἀλύπως τελευτήσῃ. ἐπεὶ δ' οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προεχώρησεν, (ὃ γὰρ Μάστωρ, φοβηθεὶς τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐκπλαγεὶς, ὑπεχώρησε) πολλὰ μὲν ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ νόσῳ ὠδύρευτο, πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῇ οὐκ ἐξουσίᾳ, ὅτι μὴ οἷός τ' ἦν ἑαυτὸν ἀναχρῆσασθαι, καίτοι τοὺς ἄλλους ἔτι καὶ τότε δυνάμενος. καὶ τέλος τῆς τε ἀκριβείας τῆς κατὰ τὴν διαίταν ἀπέσχετο, καὶ ταῖς μὴ προσηκούσαις ἐδωδαῖς καὶ ποτοῖς χρώμενος, ἐτελεύτησε, λέγων καὶ

βυῶν τὸ δημῶδες, ὅτι „Πολλοὶ ἱατροὶ βασιλεῖα ἐπέ-
λεσαν.“

23. Ἐξῆσε δὲ ἔτη δύο μὲν καὶ ἐξήκοντα, μῆνας
δὲ πάντε, καὶ ἡμέρας ἐννεακαίδεκα· καὶ ἐμονάρχη-
σεν ἔτη εἴκοσι καὶ μῆνας ἑνδεκα. ἐτάφη δὲ πρὸς αὐ-
τῷ τῷ ποταμῷ, πρὸς τῇ γεφύρᾳ τῇ Αἰλίας· ἐνταῦθα
γὰρ τὸ μνήμα κατεσκευάσατο. τὸ γὰρ τοῦ Αὐγού-
στου ἐπεπλήρωτο, καὶ οὐκέτ' οὐδεὶς ἐν αὐτῷ ἐτίθη.
οὗτος ἐμισήθη μὲν [ὑπὸ τοῦ δήμου, καίτοι τὰλλα
ἄριστα αὐτῶν ἄρξας,] διὰ τε τοὺς πρώτους καὶ τε-
λευταίους φόνους, ἅτε ἀδίκως καὶ ἀνοσίως γενομέ-
νους· ἐπεὶ οὕτω γε ἥκιστα φονικὸς ἐγένετο, ὥστε
καὶ προσκρουσάντων αὐτῷ τινῶν, ἄρκοῦν νομίζεν
τὸ ταῖς πατρίσιν αὐτῶν αὐτὸ τοῦτο γράψαι, ὅτι αὐ-
τῷ οὐκ ἀρέσκουσιν. εἴ τε τινα τῶν τέκνα ἐχόντων
ὀφλῆσαι πάντως τι ἔδει, ἀλλ' οὖν πρὸς γε τὸν ἀρι-
θμὸν τῶν παίδων καὶ τὰς τιμωρίας αὐτῶν ἐπεκού-
φιζεν. [οὐ μέντοι ἀλλ' ἡ γερουσία ἐπὶ πολὺ ἀντίσχε,
τὰς τιμὰς μὴ ψηφίσασθαι ἐθέλουσα, καὶ αἰτιωμένη
τινὰς τῶν ἐπ' αὐτοῦ πλεονασάντων, καὶ διὰ τοῦτο
τιμηθέντων, οὓς καὶ κολασθῆναι ἔδει.]

*

*

*

[^οΟτι δ Φάβιος Ίούλιος μὴ φέρων τὴν τοῦ νείας
μαλακίαν, ὀρίσαι ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμὸν ἠθέλησεν.]

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXX. EXIGUAE
RELIQUIAE
C V M
XIPHILINI SVPPLEMENTO.

Summa capita Libri LXX.

*Antoninus Pius ex adoptione succedens
consecrationem Hadriani perficit. c. 1.*

*ii cognomentum a senatu Antonino da-
tur. (hactenus Dio). c. 2.*

*Xiphilinus:) Christianis minime infestus
fuit: diligens in minimis: senex pla-
cide moritur. c. 3.*

*Terrae motus qui Bithyniam, Hellespon-
tum et praesertim Cyzicum afflixit. c. 4.*

*Suidas:) Numae comparatur: mitis et be-
nignus. c. 5.*

*Justitiae, non amplificando imperio studet
unde barbari suas ad illum controver-
sias deferunt. c. 6. 7.*

Temporis spatium.

<i>post C.N. U. C.</i>		<i>Antonini</i>
138.	891. Camerinus, et Ni- ger Coss.	I. 10 Jul.
139.	892. Antoninus Pius Aug. II, et Bruttius Praesens.	II.
140.	893. Antoninus Pius Aug. III, et M. Au- relius, Caesar, II.	III.
141.	894. M. Peducaeus Sy- loga Priscinus, et T. Hoenius Severus.	IV.
142.	895. L. Cuspius Rufi- nus, et L. Statius Quadratus.	V.
143.	896. C. Bellicius Tor- quatus, et Tib. Clau- dius Atticus Hero- des.	VI.
144.	897. Aritus, et Maxi- mus.	VII.

145. 898. *Antoninus Pius VIII.*
Aug. IV, et M. Aurelius Caesar II.
146. 899. *Sex. Erucius Clarus IX.*
II, et Cn. Claudius Severus.
147. 900. *Largus, et Messalinus. X.*
148. 901. *L. Torquatus III. XI.*
et C. Julianus Vet.
149. 902. *Sergius Scipio Orfitus, et Q. Nonius XII.*
Priscus.
150. 903. *Gallicanus, et Veter. XIII.*
151. 904. *Quinctilius Con- XIV.*
dianus, et Quinctilius Maximus.
152. 905. *M. Acilius Glabrio, et M. Valerius XV.*
Homullus.
153. 906. *C. Bruttius Praesens, et A. Junius XVI.*
Rufinus.
154. 907. *L. Ael. Aurelius XVII.*
Commodus, et T. Sextius Lateranus.
155. 908. *C. Julius Severus, XVIII.*
et M. Rufinus Sabinianus.

156. 909. *M. Cejonius Silvanus, et C. Serius Augurinus.*
157. 910. *Barbarus, et Regulus.*
158. 911. *Tertullus, et Sacerdos.*
159. 912. *Plautius Quinctillus, et Staius Priscus.*
160. 913. *T. Clodius Vibius Varus, et App. Annii Atilius Brada.*
161. 914. *M. Ael. Aurelius Verus Caesar III, et L. Ael. Aurelius Commodus II.* † 7

*Ιστίον, ὅτι τὰ περὶ τοῦ Ἀντωνίνου τοῦ Εἰ
ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τοῦ Δίωνος οὐχ εὐρίσκει
θόντων τι (ὡς εἰκὸς) τῶν βιβλίων· ὥστε ἀγνι-
την καὶ αὐτὸν ἱστορίαν σχεδὸν σύμπασαν, π
τοῦ Λουκίου Κομμόδου, ὃν ὁ Ἀδριανὸς ἐπο-
πρὸ τοῦ Ἀδριανοῦ τελευτήσαντος, οὗτος πε-
ρου καὶ ἐποιήθη, καὶ αὐτοκράτωρ ἐγένετο·*

ἡ βουλομένης τῆς γερονσίας τὰς ἡρωϊκὰς τιμὰς ἔσθαι τῷ Ἀδριανῷ τελευτήσαντι, διὰ τινες φόβους ἰφανῶν ἀνδρῶν, ὁ Ἀντωνῖνος ἄλλα τε πολλὰ δαυῶν καὶ ὀδυρόμενος αὐτοῖς διελέχθη, καὶ τέλος πεν, „Οὐδὲ ἐγὼ ἄρα ὑμῶν ἄρξω, εἴγε ἐκεῖνος καὶ ἰκός καὶ ἐχθρὸς ὑμῖν καὶ πολέμιος ἐγένετο. πάντα ἐρ δηλονότι τὰ πραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ, ὧν ἐν καὶ ἡ ἡ ποίησίς ἐστι, καταλύσετε.“ ἀκούσασα δὲ τοῦτο γερονσία, καὶ αἰδευθεῖσα τὸν ἄνδρα, τὸ δέ τι καὶ ὑς στρατιώτας φοβηθεῖσα, ἀπέδωκε τῷ Ἀδριανῷ τὰς τιμὰς.

2. Ταῦτα μόνον περὶ τοῦ Ἀντωνίνου ἐν τῷ Δίῳνι ἔχεται. καὶ ὅτι Αὐγουστον αὐτὸν καὶ Εὐσεβῆ διὰ τὴν αἰτίαν ἐπωνόμασεν ἡ βουλή· ἐπειδὴ ἐν τῇ ἰσχί τῆς αὐτοκρατορίας αὐτοῦ, πολλῶν αἰτιαθέντων, καὶ τινων καὶ ὀνομαστὶ ἐξαιτηθέντων, ὅμως ἰδένα ἐκόλασεν, εἰπὼν ὅτι, „Οὐ δεῖ με ἀπὸ τοιούτων ἔργων τῆς προστασίας ὑμῶν ἄρξασθαι.“ οὐ ἔχεται δὲ οὐδὲ τοῦ μετὰ Ἀντωνῖνον ἄρξαντος Μάρκου Βήρου τὰ πρῶτα τῶν ἱστορουμένων, ὅσα περὶ τὸν Λούκιον τὸν τοῦ Κομμόδου υἱόν, ὃν ὁ Μάρκος ἐμβρόν ἐποίησατο, ἔπραξεν οὗτος αὐτός, καὶ ὅσα ἰκός εἰς τὸν κατὰ Οὐολογαίσου πόλεμον ὑπὸ τῷ πενθεροῦ πεμφθεὶς ἔδρασε. διὸ βραχεία περὶ ὑτων ἐξ ἐτέρων ἀναλεξάμενος βιβλίων ἐρῶ· εἰθ' ἰκός ἐπὶ τὰ ἐξῆς τοῦ Δίῳνος μεταβήσομαι.

3. Ὁ γὰρ Ἀντωνῖνος ὁμολογεῖται παρὰ πάντων ἰκός τε καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι, καὶ οὔτε τῶν ἄλλων ἰκός τισὶ βαρὺς, οὔτε Χριστιανοῖς ἐπαχθὴς.
 O CLXX. T. IV. L

ἀλλὰ πολλήν τινα τούτοις νέμων αἰδῶ, καὶ τῇ τοῦ Ἀδριανοῦ τιμῇ, ἣν ἐκείνος ἐτίμα Χριστιανούς, προστιθείς. ὁ γὰρ τοῦ Παμφίλου Εὐσέβιος καὶ ἐπιστολάς τινας τοῦ Ἀδριανοῦ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ παρατίθεται, ἐν αἷς ἐκεῖνος δεικνύται τοῖς λυποῦσί τι ἢ κατηγοροῦσι τῶν Χριστιανῶν δυνάμει ἀπειλῶν, καὶ τὸν Ἱερακλεῖα ἐπομνύμενος ὡς τεύξονται τιμωρίας. λέγεται δὲ ὁ Ἀντωνῖνος ζητητικὸς γενέσθαι, καὶ μηδὲ περὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ τυχόντα τῆς ἀκριβολογίας ἀφίστασθαι· ὅθεν αὐτὸν οἱ σκώπιοιτες καὶ κυμινοπρίστην ἐκάλουν. Κουαδράτος δὲ γηραιὸν μὲν φησιν αὐτὸν τελευτῆσαι, τὴν δὲ τελευτὴν ἡδίστην αὐτῷ κατ' ἴσον ὕπνω τῷ μαλακωτάτῳ γενέσθαι.

4. Ἐπὶ τοῦ Ἀντωνίνου λέγεται καὶ φοβερώτατος περὶ τὰ μέρη τῆς Βιθυνίας καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου σεισμὸς γενέσθαι, καὶ ἄλλας τε πόλεις καμεῖν ἰσχυρῶς καὶ πεσεῖν ὁλοσχερῶς, καὶ ἐξαιρέτως τὴν Κύνκον, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν μέγιστόν τε καὶ κάλλιστον ναῶν ἀπάντων καταρρέφῃναι· ὃν τετραδὸργον μὲν πᾶχος οἱ κίονες ἦσαν, ὕψος δὲ πεντήκοντα πηχέων, ἕκαστος πέτρας μιᾶς· καὶ τὰλλα τὰ ἐν αὐτῷ ἕκαστον θαυμάσαι πλέον ἢ ἐπαινεῖσαι. περὶ δὲ μεσόγειον, ἄνω κορυφῆς ὄρους διαστάσης, θαλασσίων φασιν ἐκχυθῆναι κύμα, ἐπὶ πολὺ τε τῆς ἐλθεῖν ῥιπιζομένην τὴν ἄχνην ἀκράτου καὶ διανθαλάσσης. περὶ μὲν οὖν τοῦ Ἀντωνίνου, τὸ γ' ἔχον, τοσαῦτα· ἦρξε δὲ εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔ

ΛΙΩΝΟΣ, [Η ΜΑΛΛΟΝ ΤΟΤ ΕΤΤΡΟΠΙΟΤ,
Η ΙΩΑΝΝΟΤ ΑΝΤΙΟΧΕΩΣ] ΕΚ ΤΩΝ
ΣΟΤΙΔΑ.

5. Οὗτος δ βασιλεὺς Ἀντωνῖνος ἄριστος ἦν, καὶ μάλιστα Νουμᾶ κατὰ τὸ τῆς ἡγεμονίας δμοιότροπον ἄξιος παραβάλλεσθαι, καθάπερ δὴ Ῥωμύλῳ Τραϊανὸς ᾤφθη παραπλήσιος. τὸν τε γὰρ ἰδιώτην δ' Ἀντωνῖνος ἄριστα καὶ ἐντιμότερα διετέλεσε βίον, καὶ κατὰ τὴν ἡγεμονίαν ἀμείνων ἔδοξεν εἶναι, καὶ σωφρονέστερος. οὐδενὶ τραχὺς οὐδὲ φορτικὸς, ἀλλὰ πρὸς ἅπαντας χρηστός τε καὶ ἥπιος ἦν.

6. Ἐν γε μὴν τοῖς πολεμικοῖς, ἀπὸ τοῦ δικαιοῦ μᾶλλον, ἢ τοῦ κερδαλέου δόξαν θηρώμενος, φυλάττειν σώους, ἥπερ εἰς μέγεθος ἐκφέρειν τοὺς τῆς ἀρχῆς ἐγίνωσκεν ὄρους· ἄνδρας, ὡς ἐνὶ μάλιστα, πλειστην τοῦ δικαίου ποιουμένους ἐπιμέλειαν, ταῖς τῶν δημοσίων ἐφιστάς διοικήσεσι, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἡγεμόνων, ταῖς παρ' αὐτοῦ τιμαῖς ἀμειβόμενος, τοὺς γε μὴν φανόλους δίχα τινὸς τραχύτητος τῶν κοινῶν ἀπελαύνων πραγμαμάτων.

7. Οὐκ οὖν ὑπὸ τῶν οἰκείων μόνων, ἀλλ' ἤδη καὶ πρὸς τῶν ἄλλοφύλων ἐθαυμάζετο· ὡς τῶν προσοίκων τινὰς βαρβάρων τὰ ὅπλα κατατιθέμενους, ἐπιτρέπειν τῷ βασιλεῖ, τὰς δίκας διαλύεσθαι ταῖς ἐκείνου ψήφοις. αὐτὸς δὲ παρὰ τὸν ἰδιώτην βίον πολὺ τι πλῆθος χρημάτων κεκτημένος, ἐπειδὴ παρῆλθεν ἐς τὴν ἡγεμονίαν, τὴν μὲν δαυτοῦ περιουσίαν ἐς τε τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν φίλων ἀπανάλωσε δωρεάς· τῷ δὲ δημοσίῳ θησαυρῷ πλῆθος παντοδαπῶν ἀπέλυσε χρημάτων.

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXXI. EXCERPTA

PER

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXXI.

Marcus Imp. Verum socium adsciscit: bellum ei Parthicum mandat. c. 1. 2.

Bella cum Iazygibus, Marcomannis, Germanis. c. 3. et 5.

De bello Aegyptio Bucolorum. c. 4.

Marci industria in jure dicendo. c. 6.

Iazyges victi. c. 7.

Quadi, imbre divinitus misso Romanis, debellati. c. 8 et 10.

De legione Melitena Fulminatrice, Xiphilinus. c. 9.

Ut pluribus a barbaris, Quadis, Astingis, Iazygibus, Marcomannis, Naristis, ad Imp. legati venerint. c. 11 — 21.

Reditio Cassii et Syriae. c. 22 — 26.

Ut Cassius cum filio interfectus. c. 27.

Marci clementia in Cassianos: Faustinae obitus et honores. c. 28 — 31.

Marci reditus et liberalitas. c. 32.

Quum Commodo fil. Scythas debellat: ipse moritur. c. 33.

Marcus laudatur. c. 34. 35.

Temporis spatium.

Post C. N.	U. C.	Marci.
161.	914. M. Ael. Aurel. Verus Caes. III. et L. Ael. Aurel. Commodus, II. Coss.	I. 7 Mart
162.	915. Junius Rusticus, et Vettius Aquilianus.	II.
163.	916. L. Aelianus, et Pastor.	III.
164.	917. M. Pompejus Mar- crinus, et P. Juventius Celsus.	IV.

165. 918. *L. Arrius Pudens*, V.
et *M. Gavius Orfi-*
tus.
166. 919. *Q. Servilius Pu-* VI.
dens, et *L. Fufidius*
Pollio.
167. 920. *L. Aurelius Verus* VII.
Aug. III, et *Qua-*
dratus.
168. 921. *T. Junius Monta-* VIII
nus, et *L. Vettius*
Paulus.
169. 922. *Q. Sosius Priscus*, IX.
et *P. Caelius Apol-*
linaris.
170. 923. *M. Cornelius Ce-* X.
thegus, et *C. Eru-*
cius Clarus.
171. 924. *L. Septimius Se-* XI.
verus II, et *L. Al-*
fidius Herennianus.
172. 925. *Maximus*, et *Orfi-* XII.
tus.
173. 926. *M. Aurelius Seve-* XIII.
rus II, et *T. Clau-*
dus Pompejanus.
174. 927. *Gallus*, et *Flaccus*. XIV.
175. 928. *Piso*, et *Julianus*. XV.
176. 929. *Pollio II*, et *Aper II*. XVI

177. 930. *L. Aurel. Commodus Aug. et Quinctillus.* XVII.
 178. 931. *Rufus, et Orfitus.* XVIII.
 179. 932. *Commodus Aug.* XIX.
 II, et T. Annas
 Aurel. Verus, II.
 180. 933. *L. Fulvius Brut-* XX.
 tius Praesens, II. et 17 Mart.
 Sextus Quinctilius
 Condianus.
-

Μάρκος δὲ Ἀντωνῖνος, ἐπειδὴ τοῦ ποιησαμένου αὐτὸν τελευτήσαντος Ἀντωνίνου τὴν ἀρχὴν ἔσχε, προσειλήφει ἐς κοινωνίαν τοῦ κράτους εὐθύς τὸν τοῦ Λουκίου Κομμόδου υἱὸν Λούκιον Βῆρον. αὐτὸς μὲν γὰρ αὐθενὴς ἦν τῷ σώματι, καὶ τὰ πολλὰ λόγοις ἐσχόλαζε. λέγεται γάρ, καὶ αὐτοκράτωρ ὢν, μὴ αἰδεῖσθαι μηδὲ ὀκνεῖν ἐς διδασκάλου φοιτᾶν, ἀλλὰ καὶ Σέξτωι προσιέναι τῷ ἐκ Βοιωτῶν φιλοσόφῳ, καὶ ἐς ἀκρόασιν τῶν ῥητορικῶν Ἑρμογένους λόγων μὴ ὀκνῆσαι παραγενέσθαι· προσέκειτο δὲ τοῖς ἐκ τῆς στοῦς μάλιστα δόγμασιν. ὁ δὲ Λούκιος, ἑφ’ ὧτό τε καὶ νεώτερος ἦν, τοῖς στρατιωτικοῖς τε ἔργοις καταλληλότερος. ὅθεν καὶ γαμβρὸν αὐτὸν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Λουκίλλᾳ ὁ Μάρκος ποιήσας, εἰς τὸν πρὸς Πάρθους ἔπεμψε πόλεμον.

2. Ὁ γὰρ Οὐολύγαισος πολέμου ἤρξε, καὶ στρατόπεδόν τε ὅλον Ῥωμαϊκὸν τὸ ὑπὸ Σεβηριανῷ τεταγμένον ἐν τῇ Ἑλεγειᾷ, χωρίῳ τινὶ τῆς Ἀρμενίας, ἐπισχὼν πάντοθεν, αὐτοῖς ἡγεμόσι κατετόξευσε καὶ διέφθειρε, καὶ τῆς Συρίας ταῖς πόλεσι πολὺς ἐπῆκε καὶ φοβερός. ὁ οὖν Λούκιος, ἐλθὼν εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ πλείστους στρατιώτας συλλέξας, καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡγεμόνων ὑφ' ἑαυτὸν ἔχων, αὐτὸς μὲν ἐν τῇ πόλει ἐκάθητο, διατάττων ἕκαστα, καὶ τὰς τοῦ πολέμου χορηγίας ἀθροίζων. Κασσίω δὲ τὰ στρατεύματα ἐπέτρεψε. καὶ ὃς ἐπιόντα τε τὸν Οὐολόγαισον γενναίως ὑπέμεινε, καὶ τέλος ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τῶν συμμάχων, καὶ ὀπίσω ἀναχωρήσαντα, ἐπεδίωξε· μέχρι τε Σελευκείας καὶ Κτησιφῶντος ἦλase, καὶ τὴν τε Σελεύκειαν διέφθειρεν ἐμπρήσας, καὶ τὰ τοῦ Οὐολογαίσου βασιλεία, τὰ ἐν τῇ Κτησιφῶντι, κατέσκαψεν. ἐν γε μὴν τῇ ὑποστροφῇ πλείστους τῶν στρατιωτῶν ὑπὸ λιμοῦ καὶ νόσου ἀπέβαλεν· ἀπενόστησε δ' ὅμως εἰς τὴν Συρίαν μετὰ τῶν λοιπῶν στρατιωτῶν. καὶ ὁ μὲν Λούκιος τούτοις ἐπεκυδαίνετο, καὶ μέγα ἐφρόνει· οὐ μὴν αὐτῷ καὶ τὰ τῆς ἄκρας εὐτυχίας ἐς ἀγαθὸν τι ἀπέβη. λέγεται γὰρ μετὰ ταῦτα καὶ τῷ πενθερῷ Μάρκῳ ἐπιβεβουλευκῶς, πρὶν τι καὶ δράσαι, φαρμάκῳ διαφθαρῆναι.

3. Τὸν μέντοι Κάσσιον ὁ Μάρκος τῆς Ἀσίας ἀπάσης ἐπιτροπεύειν ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ τοῖς περὶ τὸν Ἰστρον βαρβάροις, Ἰάζυξί τε καὶ Μαρχομάνοις, ἄλλοτε ἄλλοις χρόνον συχνὸν ὥς εἰπεῖν δι' ὅλου τοῦ βίου, τὴν Παννονίαν ἔχων ὀρμητήριον, ἐπολάμησε.

πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ὑπὲρ τὸν Ῥῆνον Κελτῶν μέχρι τῆς Ἰταλίας ἤλασαν, καὶ πολλὰ ἔδρασαν ἐς τοὺς Ῥωμαίους δεινὰ· οἷς ὁ Μάρκος ἀντεπιὼν, Πομπηϊανὸν τε καὶ Περτίνακα τοὺς ὑποστρατήγους ἀντικαθίστη. καὶ ἡρίστευσεν ὁ Περτίναξ, ὅστις καὶ ὕστερον αὐτοκράτωρ ἐγένετο. ἐν μέντοι τοῖς νεκροῖς τῶν βαρβάρων, καὶ γυναικῶν σώματα ὀπλισμένα εὐρέθη. καίτοι δὲ ἰσχυροτάτου ἀγῶνος καὶ λαμπρᾶς νίκης γεγεννημένης, ὅμως ὁ αὐτοκράτωρ αἰτηθεὶς παρὰ τῶν στρατιωτῶν, οὐκ ἔδωκε χρήματα, αὐτὸ τοῦτο εἰπὼν ὅτι, „Ὅσῳ ἂν πλεῖόν τι παρὰ τὸ καθεσθηκὸς λάβωσι, τοῦτ' ἐκ τοῦ αἵματος τῶν τε γονέων σφῶν καὶ τῶν συγγενῶν εἰσπράξεται. περὶ γάρ τοι τῆς αὐταρχίας ὁ θεὸς μόνος κρίνειν δύναται.“ οὕτω καὶ σωφρόνως καὶ ἐγκρατῶς αὐτῶν ἦρχεν, ὥστε καίπερ ἐν τοσούτοις καὶ τηλικούτοις πολέμοις ὢν, μηδὲν ἔξω τοῦ προσήκοντος μῆτ' ἐκ κολακείας μῆτ' ἐκ φόβου ποιῆσαι. τῶν δὲ Μαρκομάνων εὐτυχησάντων ἕν τι μίχῃ, καὶ τὸν Βίνδικα τὸν Μακρόνον ἑπαρχον ὄντα ἀποκτεινάντων, τούτῳ μὲν τρεῖς ἀνδριάντας ἔστησε· κρατήσας δὲ αὐτῶν, Γερμανικὸς ὠνομάσθη. Γερμανοὺς γὰρ τοὺς ἐν τοῖς ἄνω χωρίοις οἰκοῦντας ὀνομάζομεν.

4. Καὶ οἱ καλούμενοι δὲ Βουκόλοι κατὰ τὴν Αἴγυπτον κινηθέντες, καὶ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους προσαποστήσαντες ὑπὸ ἱερεῖ τινι καὶ Ἰσιδώρῳ, πρῶτον μὲν ἐν γυναικείοις στολαῖς τὸν ἑκατόνταρχον τῶν Ῥωμαίων ἡπατηκότες, ὥς δὴ γυναῖκες τῶν Βουκόλων, καὶ χρυσία δάσουςαι αὐτῷ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν.

προσιόντα σφίσι κατέκοψαν· καὶ τὸν συνόντα αὐτῷ καταθύσαντες, ἐπὶ τε τῶν σπλάγχχνων αὐτοῦ συνήμωσαν, καὶ ἐκεῖνα κατέφαγον. ἦν δὲ Ἰσίδωρος ἀνδρὶα πάντων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἄριστος. ἔπειτα ἐκ παρατάξεως τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ Ῥωμαίους νικήσαντας, μικροῦ καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἶλον, εἰ μὴ Κάσιος ἐκ Συρίας πεμφθεὶς ἐπ' αὐτούς, καὶ στρατηγήσας, ὥστε τὴν πρὸς ἀλλήλους σφῶν δρόμοισιν λῦσαι, καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἀποχωρῆσαι, (διὰ γὰρ τὴν ἀπόνοιαν καὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἐθαρόθησαν συμβαλὶν ἀθρόοις) οὕτω δὴ στασιάζοντας ἐχειρώσατο.

5. Ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τοῦ Μάρκου τῷ πρὸς τοὺς Γερμανοὺς, ἵνα καὶ ταῦτα μνήμης ἀξιωθῇ, μισθικὸν μὲν αἰχμάλωτον ἐρωτηθεὶς τι ὑπ' αὐτοῦ, „Οὐ δύναμαι, ἔφη, ἀποκρίνασθαι σοι ὑπὸ τοῦ ῥήγους· ὥστε εἴ τι μαθεῖν ἐθέλεις, κέλευσόν μοι ἱματίδιόν τι (εἵγε ἔχεις) δοθῆναι.“ στρατιώτης δὲ τις νυκτὸς φυλακὴν τοῦ Ἰστρου ποιούμενος, καὶ τινα βοήν ἐκ τῆς περὶ αὐτὸν στρατιωτῶν ἐαλωκότων ἀκούσας, διεγύξατο εὐθύς ὥσπερ εἶχε, καὶ λύσας αὐτοὺς ἀνέκομισθη. ἦν δὲ τῷ Μάρκῳ ὁ Ροῦφος ὁ Βασσαῖος ἑπαρχος, τὰ μὲν ἄλλα ἀγαθός, ἀπαίδεστος δὲ ὑπ' ἀγριείας, καὶ τὰ πρῶτά γε τοῦ βίου ἐν πενίᾳ τραφεῖς [οὗθεν οὐδὲ ἐκὼν ἐστράτευτο, οὐδ' αὐτῷ ἐκείνῳσι τὰ ἐφθέγγετο ὁ Μάρκος.] ἀναδενδράδα δὲ αὐτὸν κλῶντα ἀνέλαβέ τις, καὶ ἐπειδὴ γε μὴ εἴματα τῷ πρώτῳ κελεύσματι κατέβη, ἐπετίμησεν· καὶ ἔφη, „ὦ γε ἑπαρχε, κατάβηθι.“ τοῦτ' ὥς καὶ πρὸς ὑπερηφανοῦντα καὶ τεταπειν

αὐτόν εἶπεν· ὅπερ ἡ τύχη μετὰ ταῦτα αὐτῷ ἔδωκεν.

6. Ὁ δ' αὐτοκράτωρ, ὁσάκις ἀπὸ τοῦ πολέμου σχολῆν ἤγεν, ἐδίκαζε, καὶ ὕδωρ πλεῖστον τοῖς ῥήτορσι μετρεῖσθαι ἐκέλευε. τὰς τε πύστεις καὶ τὰς ἀνακρίσεις ἐπὶ μακρότερον ἐποιεῖτο, ὥστε πανταχόθεν τὸ δίκαιον ἀκριβοῦν. καὶ κατὰ τοῦτο ἔνδεκα πολλάκις καὶ δώδεκα ἡμέραις τὴν αὐτὴν δίκην, καίπερ νυκτὸς ἔστιν ὅτε, δικάζων ἔκρινε. φιλόπονος γὰρ ἦν, καὶ ἀκριβῶς πᾶσι τοῖς τῇ ἀρχῇ προσήκουσι προσεφέρετο· καὶ οὐδὲν ἐν παρεργῷ οὔτε ἔλεγεν οὔτε ἔγραφεν οὔτε ἐποίη, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ περὶ τοῦ βραχυτάτου ἡμέρας ὅλας ἀνήλισκεν, οὐκ ἀξιῶν τὸν αὐτοκράτορα ἐξ ἐπιδρομῆς τι πράττειν. καὶ γὰρ ἐνόμιζεν ὅτι καὶ ἐλάχιστόν τι παρίδῃ, διαβολὴν αὐτῷ τοῦτο καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα πάντα οὔσει. καίτοι οὕτως ἀσθενὴς τῷ σώματι ἐγένετο, ὥστε μήτε τὸ ψύχος τὴν γε πρώτην ὑπομεῖναι, ἀλλὰ καὶ πρὶν διαλεχθῆναι τοῖς στρατιώταις, συνεληλυθόσιν ἤδη κατὰ τὸ παρηγγελμένον, ἀναχωρῆσαι, καὶ τροφὴν βραχυτάτην, καὶ ταύτην ἐν νυκτὶ, ἀεὶ λαμβάνειν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅτε μεθ' ἡμέραν, πλὴν τοῦ φαρμάκου τοῦ θηριακοῦ καλουμένου, ἐσιτεῖτο. ἐλάμβανε δὲ τοῦ φαρμάκου, οὐχ οὕτως ὅτι ἐδεδίει τι, ὥς ὅτι τοῦ τε στομάχου καὶ τοῦ θώρακος φανύλως εἶχε· καὶ φασιν ὅτι δι' ἐκείνα αὐταρκεῖν πρὸς τε τὰλλα, καὶ πρὸς τοῦτο ἐδύνατο.

7. Τοὺς δὲ Ἰάζυγας οἱ Ῥωμαῖοι ἔν τε τῇ γῇ ποτε τότε, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ ἐν τῷ ποταμῷ ἐνίκησαν. λέγω δὲ οὐχ ὅτι ναυμαχία τις ἐγένετο, ἀλλ'

ὅτι διὰ τοῦ Ἰστροῦ πεπηγότος φεύγουσι σφίσιν ἐπα-
 κολουθήσαντες, καὶ ἐκεῖ ὥς ἐν ἡπείρῳ ἐμαχήσαντο.
 αἰσθανόμενοι γὰρ οἱ Ἰάξυγες ὅτι ἐπιδιώκονται, ὑπέ-
 στησαν αὐτοὺς, ἐλπίσαντες ῥαδίως, ἅτε καὶ ἀήθεις
 τοῦ κρυστάλλου ὄντας, κατεργάσασθαι. καὶ οἱ μὲν,
 κατὰ πρόσωπον αὐτοῖς συνέρράξαν· οἱ δὲ ἐκ τῶν
 πλαγίων παριππεύσαντες. οἱ γὰρ ἵπποι σφῶν δεδι-
 दाγμένοι, καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ θεῖν ἀσφαλῶς, ἦσαν.
 ἰδόντες δὲ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι, οὐκ ἐφοβήθησαν, ἀλλὰ
 συστραφέντες, καὶ πῦσιν ἅμα αὐτοῖς ἀντιμέτωποι
 γενόμενοι, τὰς τε ἀσπίδας οἱ πλείους ἔθηκαν, καὶ
 τὸν ἕτερον πόδα ἐπ' αὐτῶν, ὅπως ἦτιον ὀλισθαίνω-
 σιν, ἀπερείσαντες, ἐδέξαντο σφᾶς προσπεσόντας· καὶ
 ἀντιλαμβανόμενοι οἱ μὲν τῶν χαλινῶν, οἱ δὲ τῶν
 ἀσπίδων τῶν τε κοντῶν, ἐπεσπῶντο αὐτούς. καὶ
 τούτου συμπλεκόμενοι, κατέβαλλον καὶ τοὺς ἄνδρας
 καὶ τοὺς ἵππους. ἐκ γὰρ τοι τῆς βίας οὐκέτ' ἀντέ-
 χειν πρὸς τὸν ὀλισθον ἐδύναντο. ὀλισθαίνον μὲν
 γὰρ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι· ἀλλ' εἴθ' ὕπτιός τις αὐτῶν
 ἔπεσε, συνεφείλκετο τὸν ἀντίπαλον, καὶ τοῖς ποσὶν
 ἐς τοῦπίσω ἀνερρίπτει, ὥσπερ ἐν πάλλῃ, καὶ οὕτως
 ἐπάνωθεν αὐτοῦ ἐγίγνετο· εἴτε καὶ ἐπὶ στόμα, κατε-
 λάμβανεν αὐτὸν προκαταπίπτοντα αὐτῷ τῷ στόμα
 τι. οἱ γὰρ βάρβαροι καὶ ἄπειροι τοιοῦτοτρόπως
 ἀγωνίας, κουφότεροι ὄντες, οὐχ οἷοί τε ἦσαν ἀντέ-
 χειν· ὥστε καὶ ἀπὸ πολλῶν ὀλίγοι διέφυγον.

8. Μαρκομάνους μὲν οὖν καὶ Ἰάξυγας πολλοὺς
 καὶ μεγάλους ἀγῶσι καὶ κινδύνοις Μάρκος ὑπετάξεν.
 ἐπὶ δὲ τοῖς καλουμένοις Κουάδους καὶ πόλεμος αὐ-

τῷ συνέστη μέγας, καὶ νίκη παράδοξος εὐτυχήθη, μᾶλλον δὲ παρὰ θεοῦ ἐδαρῆθη. κινδυνεύσαντας γὰρ ἐν τῇ μάχῃ τοὺς Ῥωμαίους παραδοξότατα τὸ θεῖον ἐξέσωσε. κυκλωσάντων γὰρ αὐτοὺς τῶν Κουάδων ἐν τόποις ἐπιτηδείοις, συνασπίσαντες οἱ Ῥωμαῖοι, προθύμως ἡγωνίζοντο· καὶ οἱ βάρβαροι τὴν μὲν μάχην ἐπέσχον, προσδοκῆσαντες σφῶς ῥαδίως ὑπὸ τε τοῦ καύματος καὶ ὑπὸ τοῦ δίψους αἰρήσειν· πάντα δὲ τὰ περὶ διαλαβόντες ἀπέφραξαν, ὅπως μηδαμόθεν ὕδωρ λάβωσι. πολὺ γὰρ καὶ τῷ πλήθει περιῆσαν. τῶν οὖν Ῥωμαίων ἐν παντὶ κακοῦ, καὶ ἐκ τοῦ καμάτου καὶ ἐκ τῶν τραυμάτων, τοῦ τε ἡλίου καὶ τοῦ δίψους, γενομένων, καὶ μήτε μάχεσθαι διὰ ταῦτα μήτε χωρῆσαι πη δυναμένων, ἀλλ' ἐν τε τῇ τάξει καὶ τοῖς τόποις ἐστηκότων καὶ κατακαιομένων, νύφη πολλὰ ἐξαίφνης συνέδραμε, καὶ ὑετός πολὺς οὐκ ἄθρει κατερῥάγη. καὶ γὰρ τοι λόγος ἔχει, Ἀρνοῦφιν τινα μάγον Αἰγύπτιον, συνόντα τῷ Μάρκῳ, ἄλλους τέ τινας δαίμονας, καὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν ἁέριον δτιμάλιστα, μαγγανείαις τισὶν ἐπικαλέσασθαι, καὶ δι' αὐτῶν τὸν ὄμβρον ἐπισπάσασθαι.

9. Ταῦτα μὲν περὶ τούτων ὁ Δίων φησὶν· ἔοικε δὲ ψεύδεσθαι, εἴτε ἐκὼν εἴτε ἄκων. οἶμαι δὲ τὸ πλεον ἐκὼν. καὶ πῶς γὰρ οὐ; ὅστις οὐκ ἡγνόει τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν τὸ Κεραννοβόλον ἰδίως καλούμενον, (ἐν γὰρ τῷ τῶν λοιπῶν καταλόγῳ καὶ αὐτοῦ μνημονεύει) ὅπερ ἀπ' οὐδεμιᾶς ἑτέρας αἰτίας, (οὐδὲ γὰρ ἄλλη τις λέγεται) ἢ ἀπὸ τοῦ κατὰ τόνδε συμβάντος τὸν πόλεμον οὕτω προσηγορεύθη· ὃ καὶ

αἴτιον τότε τοῖς τε Ῥωμαίοις τῆς σωτηρίας ἐγένετο, καὶ τοῖς βαρβάροις τῆς ἀπωλείας· ἀλλ' οὐχ ὁ Ἀγνοῦφης ὁ μάγος. οὐδὲ γὰρ μάγων συνουσίαις καὶ γοητείαις ὁ Μάρκος χαίρειν ἰσχύρηται· ἔστι δὲ ὁ λέγω, τοιοῦτον· τάγμα ἦν τῷ Μάρκῳ, (καλοῦσι δὲ τὸ τάγμα οἱ Ῥωμαῖοι λεγεῶνα) τῶν ἀπὸ Μελιτηνῆς στρατιωτῶν. εἰσὶ δὲ τὸν Χριστὸν πρεσβεύοντες ἅπαντες. ἐν οὖν τῇ μάχῃ ἐκείνῃ προσιόντα τῷ Μάρκῳ τὸν ἑπαρχον, ἀμνηχανοῦντι πρὸς τὴν περίστασιν, καὶ δεδιότι περὶ σύμπαντι τῷ στρατῷ, εἰπεῖν λέγεται, ὥς οἱ καλούμενοι Χριστιανοὶ οὐκ ἔστιν ὁ, τι οὐ δύνανται ταῖς εὐχαῖς, καὶ ὅτι παρὰ σφίσι τάγμα ὅλον τυγχάνει ὃν τούτου τοῦ γένους. τὸν οὖν Μάρκον ἀκούσαντα, παρακλήσει χρήσασθαι πρὸς αὐτούς, ὥς ἂν εὕξωνται τῷ σφετέρῳ Θεῷ. εὕξαμένων δὲ αὐτῶν παραχρῆμα ἐπακούσαντα τὸν Θεόν, τοὺς μὲν πολεμίους κεραυνῷ βαλεῖν, τοὺς δὲ Ῥωμαίους ὄμβρῳ παραμυθήσασθαι· ἐφ' οἷς καταπλαγέντα τὸν Μάρκον ἰσχυρῶς, τοὺς τε Χριστιανούς κατὰ δόγμα τιμῆσαι, καὶ τὸν λεγεῶνα Κεραυνοβόλον προσαγορεύσαι. λέγεται δὲ καὶ ἐπιστολὴν τινα περὶ τούτων εἶναι τοῦ Μάρκου. ἀλλ' οἱ μὲν Ἕλληνες, ὅτι μὲν τὸ τάγμα Κεραυνοβόλον λέγεται, ἴσασι, καὶ αὐτοὶ μαρτυροῦσι, τὴν δὲ αἰτίαν τῆς προσηγορίας ἥκιστα λέγουσι.

10. Προστίθησι δὲ ὁ Δίων, ὅτι τοῦ ὄμβρον καταφθαρέντος, πρῶτον μὲν ἄνω πάντες ἀνέκυπτον, καὶ ἐς τὰ στόματα αὐτῶν ἐδέχοντο· ἔπειτα οἱ μὲν τὰς ἀσπίδας, οἱ δὲ καὶ τὰ κράνη ὑποβάλλοντες, αὐτοὶ τε χαθὼν ἔσπων, καὶ τοῖς ἵπποις πίνειν ἐδίδονσαν.

καὶ τῶν βαρβάρων σφίσιν ἐπιδραμόντων, ἔπινόν τε
 ὁμοῦ καὶ ἐμάχοντο· καὶ ἤδη γέ τινες τιτρωσκόμε-
 νοι, τό, τε αἷμα περιχευόμενον ἐς τὰ κράνη καὶ τὸ
 ὕδωρ αἶμα ἀνεφρόφουν. καὶ ἔπαθόν τι δεινὸν ὑπὸ
 τῶν πολεμίων ἐπικειμένων αὐτοῖς, περὶ τὸ πίνειν οἱ
 πλείους ἡσχολημένοι, εἰ μὴ χάλαζα ἰσχυρά καὶ κε-
 ραυνοὶ οὐκ ὀλίγοι τοῖς πολεμίοις ἐνέπεσον. ἦν οὖν
 ὁρᾶν ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ ὕδωρ τε αἶμα καὶ πῦρ ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ φερόμενα· καὶ οἱ μὲν ὑγραίνοντό τε καὶ
 ἔπινον, οἱ δὲ ἐπυροῦντο καὶ ἔθνησκον. καὶ οὔτε
 τῶν Ῥωμαίων τὸ πῦρ ἤπτετο, ἀλλ' εἴ που καὶ προσέ-
 μιξε σφίσιν, εὐθύς ἐσβέννυτο· οὔτε τοὺς βαρβά-
 ρους ὁ ὑετός ὠφέλει, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον τὴν φλόγα
 αὐτῶν, ὥσπερ ἔλαιον, ἤγειρεν, ὕδωρ τε ὑόμενοι ἐζή-
 τουν. καὶ οἱ μὲν, ἑαυτοὺς ἐτίτρωσκον, ὥς καὶ τῷ
 αἵματι τὸ πῦρ κατασβέσοντες, οἱ δὲ, καὶ πρὸς τοὺς
 Ῥωμαίους προσέτρεχον, ὥς καὶ μόνους σωτήριον ὕδωρ
 ἔχοντας. ἤλθεσε γοῦν αὐτοὺς καὶ ὁ Μάρκος· παρὰ
 δὲ τῶν στρατιωτῶν τὸ ἔβδομον αὐτοκράτωρ προση-
 γορεύθη. καίπερ δὲ οὐκ εἰωθὼς, πρὶν τὴν βουλήν
 ψηφίσασθαι, τοιοῦτόν τι προσίσθαι, ὅμως ἐδέξατό
 τε αὐτό, ὥς καὶ παρὰ θεοῦ λαμβάνων, καὶ τῇ γερου-
 σίᾳ ἐπέστειλεν. ἡ μέντοι Φανυστίνα μήτηρ τῶν στρα-
 τοπέδων ἐπεκλήθη.

11. [Ὁ δὲ Μάρκος Ἀντωνῖνος ἐν τῇ Παννονίᾳ
 κατέμεινεν, ἵνα καὶ ταῖς τῶν βαρβάρων πρεσβείαις
 χρηματίζῃ. πολλοὶ γὰρ καὶ τότε πρὸς αὐτὸν ἦλθον,
 οἱ μὲν συμμαχίας ὑπισχνούμενοι, ὧν ἡγεῖτο Βαττά-
 ριος παῖς ἐτῶν ἰβ', καὶ χρήματά τε ἔλαβον, καὶ Τάρι

βον δυνάστην πλησιόχωρον σφῶν, ἔς τε τὴν Δακίαν ἐλθόντα, καὶ ἀργύριον αἰτοῦντα, ἀπειλοῦντά τε πηλημήσειν, εἰ μὴ λάβοι, ἀνείρξαν· οἱ δὲ εἰρήνην αἰτούμενοι, ὥσπερ οἱ Κούαδοι, καὶ ἔτυχόν γε αὐτῆς, ἵνα τε ἀπὸ τῶν Μαρκομάνων ἀποσπασθῶσι, καὶ οὐ ἵππους καὶ βοῦς πολλὰς ἔδωκαν, τοὺς τε αὐτομόλους πάντας, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, πρότερον μὲν ἐς μυρίους καὶ τρισχιλλίους, ὑστερον δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποδώσειν ὑπέσχοντο. οὐ μέντοι καὶ τῆς ἐπιμειξίας καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἔτυχον, ἵνα μὴ καὶ οἱ Μαρκομάνοι οἱ τε Ἰάζυγες, οὓς οὐτε δεξασθαι οὐτε δηῆσειν διὰ τῆς χώρας ὁμωμόκεσαν, ἅμα μιγνύωνται σφίσι, καὶ ὥς Κούαδοι καὶ αὐτοὶ ὄντες τὰ τε τῶν Ῥωμαίων κατασκέπτωνται, καὶ τὰ ἐπιτίθεται ἀγοράζωσιν. οὗτοί τε οὖν πρὸς τὸν Μάρκον ἀφίκοντο, καὶ ἕτεροι συχνοὶ παραδίδοντες ἑαυτοὺς, οἱ μὲν κατὰ γένη, οἱ δὲ καὶ κατὰ ἔθνη ἐπρεσβεύσαντο. καὶ αὐτῶν οἱ μὲν ἐστρατεύσαντο, ἄλλοσέ ποι πεμφθέντες, ὥσπερ καὶ τῶν ἀλίσκομένων τῶν τε αὐτομολούντων οἱ δυνάμενοι· οἱ δὲ καὶ γῆν, οἱ μὲν ἐν Δακίᾳ, οἱ δὲ ἐν Παννονίᾳ, οἱ δὲ Μυσίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, τῇ τε Ἰταλίᾳ αὐτῇ ἔλαβον. καὶ αὐτῶν ἐν Ῥαβέννῃ τινὲς οἰκοῦντες ἐνεωτέρισαν, ὥστε καὶ τὴν πόλιν κατασχεῖν τολμήσαι. καὶ διὰ τοῦτ' οὐκέτ' ἐς τὴν Ἰταλίαν οὐδὲνα τῶν βαρβάρων ἐσήγαγεν. ἀλλὰ καὶ τοὺς προαφιγμένους ἐξώκισεν.]

12. [Ἀστιγγοὶ δὲ, ὧν Ῥαῶς τε καὶ Ῥάπτος ἡγοῦντο, ἦλθον μὲν ἐς τὴν Δακίαν οἰκῆσαι, ἐπέβησαν καὶ χρήματα καὶ χώραν ἐπὶ συμμαχίᾳ λήψεσθαι μὴ

τυχόντες δὲ αὐτῶν, παρεκατέθεντο τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας τῷ Κλήμεντι, ὥς καὶ τὴν τῶν Κοστού-βωκων χώραν τοῖς ὅπλοις κτησόμενοι· νικήσαντες δὲ ἐκείνους· καὶ τὴν Δακίαν οὐδὲν ἤττον ἐλύπουν. δείσαντες δὲ οἱ Δάγκριγοι, μὴ καὶ ὁ Κλήμης φοβη-θεῖς, σφᾶς ἐς τὴν γῆν, ἣν αὐτοὶ ἐνώκουν, ἐσαγάγῃ, ἐπέθεντο αὐτοῖς μὴ προσδεχομένοις, καὶ πολὺ ἐκρά-τησαν· ὥστε μηδὲν ἔτι πολέμιον τοὺς Ἀστίγγους πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πρᾶξαι· πολλὰ δὲ δὴ τὸν Μάρ-κον ἰκετεύσαντας, χρήματά τε παρ' αὐτοῦ λαβεῖν καὶ χώραν γε ἀπαιτῆσαι, ἃν γέ τι θακὸν τοὺς τότε πολεμοῦντάς οἱ δοκῶσι. καὶ οὗτοι μὲν ἐπραξάν τ' ὦν ὑπέσχοντο. Κοτινοὶ δὲ ἐσηγγείλαντο αὐτοῖς ὁ-μοια· Ταρρόουντήνιον δὲ Πάτερνον, τὸν τὰς ἐπι-στολὰς αὐτοῦ τὰς Λατίνας διὰ χειρὸς ἔχοντα, παρα-λαβόντες, ὥς καὶ ἐπὶ τοὺς Μαρχομάνους αὐτῷ συ-στρατεύουσιν, οὐ μόνον οὐκ ἐποίησαν τοῦτο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐκείνον δεινῶς ἐκάκωσαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπώλοντο.]

13. [Ἐπρεσβεύσαντο δὲ καὶ οἱ Ἰάζυγες, εἰρήνης δεόμενοι, πρὸς Μάρκον, οὐ μέντοι καὶ ἔτυχον τινός. ἄπιστόν τε γὰρ τὸ φύλον αὐτῶν ὁ Μάρκος εἰδὼς ὄν, καὶ προσέτι καὶ ὑπὸ τῶν Κουάδων ἀπατηθεῖς, ἐπὶ παν ἐξελθεῖν ἠθέλησεν. οἱ γὰρ Κουάδοι οὐχ ὅτι ἐκείνοις τότε συνεμάχησαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς Μαρχο-μάνους πρότερον, ὥς ἔτι ἐπολέμουν, καταφεύγοντας εἰς τὴν σφετέραν, ὅτε ἐβιάσθησαν, ἐνεδέχοντο· καὶ οὗτ' ἄλλο τι ὦν ὁμολογήκεσαν ἐποίουν, οὔτε τοὺς ἀχμαλώτους πάντας ἀπέδωκαν, ἀλλ' ὀλίγους, καὶ

τούτους, οἷς οὔτε ἐς πρῶσιν, οὔτε ἐς ὑπερησίου τινὲ χρησασθαι ἐδύναντο. εἰ δ' οὖν τινὰς καὶ τῶν ἀμαζόντων ἀπεδίδουσαν, ἀλλὰ τοὺς τε συγγενεῖς αὐτῶν οἴκοι κατεῖχον, ἵνα καὶ ἐκεῖνοι πρὸς αὐτοὺς αὐτομολῶσι. καὶ τὸν βασιλέα σφῶν Φούρτιον ἐκβαλόντες, Ἀριόγαισον αὐτοὶ ἀφ' ἐαυτῶν βασιλέα σφίσι ἐστήσαντο. καὶ τούτοις διὰ ταῦτα ὁ αὐτοκράτωρ οὕτως ἐκείνον, ὥς καὶ νόμῳ τινὲ γεγονότα, ἐβεβαίωσεν· οὔτε τὰς σπονδὰς, καίπερ πέντε μυριάδας αἰχμαλώτων ἀποδώσειν ὑπισχνουμένοις, ἀνεγνώσατο.]

14. [Τῷ δ' Ἀριογαίῳ ὁ Μάρκος οὕτω χαλεπῶς ἔσχεν, ὥστε καὶ ἐπικηρύξαι, ἵνα ἂν μὲν τις ζῶντα ἀγάγῃ, χιλίους, ἂν δὲ ἀποκτείνας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποδείξῃ, πεντακοσίους χρυσοὺς λάβῃ· καί τοι τὰ τε ἄλλα αἰεὶ ποτε φιλανθρώπως καὶ τοῖς πολεμιοτάτοις χρώμενος, καὶ Τηριδάτην σατράπην τὰ τε ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ ταράζαντα, καὶ τὸν τῶν Ἡνιόχων βασιλέα ἀποσφάζαντα, τῷ τε Βήρῳ ἐπιτιμῶντί οἱ περὶ τούτων τὸ ξίφος ἐπανατεινόμενον, μὴ κτείνας, ἀλλ' ἐς Βρεττανίαν πέμψας. οὕτω μὲν οὖν τότε ἐπ' αὐτὸν παραξύνθῃ· οὐ μέντοι καὶ κακὸν τι ἄλότης μετὰ ταῦτα ἔδρασεν, ἀλλ' ἐς Ἀλεξάνδρειαν ἀπέστειλεν.]

15. [Τοῖς δὲ Μαρκομάνοις πρεσβεύσασιν, ὅτι πάντα τὰ προσταχθέντα σφίσι, χαλεπῶς μὲν καὶ μόλις, ἐποίησαν δ' οὖν, τό, τε ἡμισυ τῆς χώρας τῆς μεθορίας ἀνῆκεν, ὥστε αὐτοὺς ὁκτώ πον καὶ τριάκοντα σταδίους ἀπὸ τοῦ Ἰστροῦ ἀποικεῖν, καὶ τὰ χωρία τὰς τε ἡμέρας τῆς ἐπιμείλεις ἀφώρουνε, (καθι-

ρον γὰρ οὐ διεκέκριντο) τοὺς τε δμήρους ἡλλιά-
ξαντο.]

16. [Κακωθέντες δὲ καὶ οἱ Ἰάζυγες, ἐς ὁμολο-
γίαν ἦλθον, αὐτοῦ Ζαντιχοῦ τὸν Ἀντιωῖνον ἰκετεί-
σαντος. πρότερον μὲν γὰρ τὸν Βανάδασπον τὸν
δεύτερον σφῶν βασιλέα ἔδησαν, ὅτι διεκηρυκεύσατο
αὐτῷ. τότε δὲ πάντες οἱ πρῶτοι μετὰ τοῦ Ζαντιχοῦ
ἦλθον, καὶ συνέθεντο τὰ αὐτὰ τοῖς Κονάδοις καὶ
τοῖς Μαρχομάνοις· πλὴν καθ' ὅσον τὸ διπλάσιον
αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ἰστρου ἀποικήσειν ἠθέλεν. ὁ γὰρ
αὐτοκράτωρ ἠθέλε μὲν καὶ αὐτοὺς παντάπασιν ἐκ-
κόψαι. ὅτι γὰρ καὶ τότε ἔτι ἔρρόωντο, καὶ ὅτι μεγά-
λα τοὺς Ῥωμαίους ἂν κακὰ ἔδρασαν, ἐξ ἐκείνου κατε-
φάνη, ὅτι τῶν αἰχμαλώτων μυριάδας δέκα ἀπέδωκαν,
οὓς πολλοὺς μὲν πραθέντας, πολλοὺς δὲ τελευτήσαν-
τας, πολλοὺς δὲ καὶ φυγόντας εἶχον· καὶ ἱππείας
εὐθύς ὀκτακισχιλίους ἐς συμμαχίαν οἱ παρέσχον, ἀφ'
ᾧ πεντακισχιλίους καὶ πεντακοσίους ἐς Βρεττανίαν
ἔπεμψεν.]

17. [Ὁ δὲ Κάσσιος καὶ ἡ Συρία νεοχμώσαντες,
ἠνέγκασαν καὶ παρὰ γνώμην τὸν Μάρκον Ἀντιωῖ-
νον τοῖς Ἰάζυξι συμβῆναι. οὕτω γὰρ πρὸς τὰ ἀγ-
γελθέντα ἐξεπλάγη, ὥστε μηδὲ ἐπιστεῖλαι τῷ συνε-
δρίῳ τὰς υἱρέσεις, ἐφ' αἷς αὐτοῖς συνηλλάγη, καθά-
περ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐποίει.]

18. [Οἱ δὲ Ἰάζυγες ἐπρεσβεύσαντο, καὶ ᾗτησαν
τινὰ ἀφεθῆναι σφίσι ἐκ τῶν ὁμολογημένων· καὶ
συνεχωρήθησάν τινα αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ παντελῶς
ἁλλοτριωθῶσιν. οὐ μέντοι πρότερον οὔτε οὗτοι,

οὔτε οἱ Βοῦρδοι συμμαχῆσαι τοῖς Ῥωμαίοις, πρὶν πιστεῖς παρὰ Μάρκου λαβεῖν, ἢ χρεὶ παντὸς τῷ πολέμῳ χρήσεσθαι. ἐφοβοῦ μὴ καταλλαγεῖς τοῖς Κουάδοις, ὥσπερ καὶ π προσοίκους σφίσι πολεμίους ὑπολείπεται.]

19. [Ὁ Μάρκος δὲ τοὺς πρεσβευομένους ἐθνῶν ἐδέχετο, οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς πάντα· που ἕκαστοι αὐτῶν ἢ πολιτείαν, ἢ ἀτέλεια διον, ἢ καὶ πρὸς χρόνον τινὰ ἄνεσιν τοῦ φιβεῖν, ἢ καὶ τὴν τροφὴν ἀθάνατον ἔχειν ἄξι καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἰάξυγες χρησιμώτατοι αὐτῷ ἐγ πολλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐπιτεταγμένων σφίσιν ἀφίλον δὲ πάντα· πλὴν τῶν κατὰ τε τὰς συνότων, καὶ κατὰ τὰς ἐπιμιξίας συγκειμένων, ἰδίῳις πλοίοις σφᾶς χρῆσθαι, καὶ τὸ τῶν νῆ ἐν τῷ Ἰστροῦ ἀπέχεσθαι. καὶ ἐφῆκεν αὐτοὺς Ῥοξολάνους διὰ τῆς Λακίας ἐπιμίγνυσθαις ἂν ὁ ἄρχων αὐτῆς ἐπιτρέψῃ σφίσιν.]

20. [Οἱ δὲ Κούαδοι καὶ οἱ Μαρκομάνο βεύσαντο πρὸς Μάρκον, ὅτι δύο μυριάδες α τῶν ἐν τείχεσιν ὄντες, οὔτε νέμειν, οὔτε γ οὔτ' ἄλλο τι μετὰ ἀδείας ποιεῖν εἶον, ἀλλὰ τομόλους παρ' αὐτῶν καὶ αἰχμαλώτους τῶρων πολλοὺς ὑπέδεχοντο, μὴ πάνυ τι αὐτοὶ τρούμενοι, διὰ τὸ καὶ βαλανεῖα, καὶ πάντα ὅ ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια. ὥστε καὶ τοὺς Κουάδους ροντας τὸν ἐπιτειχισμὸν, μεταναστῆναι π πρὸς Σεμνόναν ἐπιχειρῆσαι. ὁ δὲ Ἀντωνῖνος θῶν τὴν διάνοιαν αὐτῶν, τὰς διόδους ἔ

ἐκώλυσεν. οὕτως οὐ τὴν χώραν αὐτῶν προσκτήσασθαι, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους τιμωρῆσασθαι ἐπεθύμει.]

21. [Καὶ οἱ Ναρισταὶ ταλαιπωρήσαντες, τρις-χίλιοι ἅμα ἠυτομόλησαν, καὶ γῆν ἐν τῇ ἡμετέρῃ ἔλαβον.]

22. Τοῦ δὲ Περτίνακος ἐπὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις ὑπατείαν λαβόντος, ὅμως ἦσαν, οἱ νεμεσῶντες ἐπὶ τῷ εἶναι αὐτὸν τὸ γένος ἐξ ἀφανῶν, τὸ τῆς τραγωδίας ἐπέλεγον,

Τοιαῦθ' ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται,
οὐκ εἰδότες ὅτι καὶ μοναρχήσει. τοῦ δὲ Κασσίου κατὰ τὴν Συρίαν νεωτερίσαντος, σφόδρα ἐκπλαγείς ὁ Μάρκος, τὸν Κύμμοδον τὸν υἱὸν ἐκ τῆς Ῥώμης, ὡς καὶ ἐς ἐφήβους ἤδη τελεῖν δυνάμενον, μετεπέμψατο. ὁ δὲ δὴ Κάσσιος, Σύρος μὲν ἐκ τῆς Κύρου ἦν, ἀνὴρ δὲ ἄριστος ἐγένετο, καὶ ὁποῖον ἂν τις αὐτοκράτορα ἔχειν εὖξαιτο· πλὴν καθ' ὅσον Ἰλιοδώρου τινός, ἀγαπητῶς εἰς τὴν τῆς Αἰγύπτου ἡγεμονίαν ἐξ ἐμπειρίας ἐητορικῆς προχωρήσαντος, υἱὸς ἦν. τοῦτο δὲ δὴ δεινῶς ἡμιρτεν, ὑπὸ Φανυστίνης ἀπατηθείς. αὕτη γὰρ τὸν ἄνδρα ἀρρώστησαντα (ἦν δὲ τοῦ Εὐσεβοῦς Ἀντωνίνου θυγάτηρ) προσδοκήσασα ὅσον οὐκ ἤδη τελευτήσειν, ἐφοβήθη μὴ τῆς ἀρχῆς ἐς ἄλλον τινα (ἅτε τοῦ Κομμόδου καὶ γένος καὶ ἀπλουστέρου τοὺς τρόπους ὄντος) περιελθοῦσης, ιδιωτεύσῃ· καὶ ἔπεισε τὸν Κάσσιον δι' ἀπορύητων παροικευσάσθαι, ἵν', ἂν τι δ' Ἀντωνῖνος πάθῃ, καὶ αὐτὴν, καὶ τὴν αὐταρχίαν λάβῃ.

23. Ταῦτ' οὖν αὐτῷ διανοομένῳ ἀγγελία ἦλθε, τὸν Μάρκον τεθνηκέναι, (οἷά που φιλεῖ τοιαῦτα ἐπὶ τὸ χεῖρον αἰεὶ θρυλλεῖσθαι) καὶ εὐθύς, οὐκ ἀναμύνας αὐτὴν ἀκριβῶσαι, ἔφεσιν τῆς ἀρχῆς ἐποιήσατο, ὥς καὶ πρὸς τῶν στρατιωτῶν τῶν ἐν τῇ Παννονίᾳ τότε ὄντων προκεχειρισμένος. καὶ ὁ μὲν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα μὴ ἐς μακρόν τ' ἀληθές ἔμαθεν, ὅμως ἐπειδήπερ ἄπαξ ὑποκεκινήκει, οὐ μετεβάλλετο, ἀλλὰ τὰ τε ἐντὸς τοῦ Ταύρου πάντα διαβραχδὸς προσεποιήσατο, καὶ παρεσκευάζετο ὥς καὶ πολέμῳ τὸ κράτος ἔξων. ὁ δὲ δὴ Μάρκος παρὰ τοῦ Βήρου, τοῦ τῆς Καππαδοκίας ἄρχοντος, τὴν ἐπανάστασιν αὐτοῦ μαθὼν, τέως μὲν συνέκρυπτεν αὐτά· ἐπεὶ δὲ οἱ στρατιῶται τῇ τε φήμῃ ἰσχυρῶς ἐταράσσοντο, καὶ ἐλογοποιοῦν πολλὰ, συνεκάλεσεν αὐτούς, καὶ ἀνέγνω τοιαῦδε·

24. „Οὐκ ἀγανακτήσων, ὃ συστρατιῶται, ἢ ὀδυρόμενος παρελήλυθα. χαλεπαίνειν μὲν γὰρ τι δεῖ πρὸς τὸ δαιμόνιον, ὃ πάντα ἔξεστιν; ὀλοφύρεσθαι δὲ ἴσως ἀνάγκη τοὺς ἀδίκως δυστυχοῦντας· ὁ καὶ ἐμοὶ νῦν συμβέβηκε. πῶς γὰρ οὐ δεινόν, πολέμοις ἡμᾶς ἐκ πολέμων συμφέρεσθαι; πῶς δ' οὐκ ἄτοπον καὶ ἐμφυλίῳ συμπλακῆναι; πῶς οὐκ ἀμφοτέρω καὶ δεινότητι καὶ ἀτοπία νικᾷ, τὸ μηδὲν πιστόν ἐν ἀνθρώποις εἶναι, ἀλλ' ἐπιβεβουλεῦσθαι τέ με ὑπὸ τοῦ φιλιάτου, καὶ εἰς ἀγῶνα ἀκούσιον καθίστασθαι, μήτε τι ἡδίκηκότα, μήτε τι πεπλημμεληκότα; τίς μὲν γὰρ ἀρειή ἀσφαλής, τίς δὲ φιλία ἔτι νομισθήσεται, ἐμοῦ ταῦτα πεπονθότος; πῶς δ' οὐκ ἀπόλωλα μὲν

πίστις, ἀπόλῳλε δὲ ἐλπίς ἀγαθή; ἀλλ' εἰ μὲν μόνος ἐγὼ ἐκινδύνεον, παρ' οὐδέν ἂν τὸ πρᾶγμα ἐποιήσαίμην· (οὐ γάρ πω καὶ ἀθάνατος ἐγεννήθην·) ἐπεὶ δὲ δημοσία τε ἀπόστασις, μᾶλλον δὲ ἐπανάστασις γέγονε, καὶ πόλεμος πάντων ὁμοίως ἡμῶν ἄπτεται· ἐβουλόμην, εἰ οἶόν τε ἦν, προσκαλέσασθαι τὸν Κάσσιον, καὶ δικαιολογήσασθαι πρὸς αὐτὸν παρ' ὑμῖν ἢ παρὰ τῇ γερουσίᾳ· καὶ ἡδέως ἂν ἀμαχεῖ παρεχώρησα αὐτῷ τῆς ἡγεμονίας, εἰ τοῦτο τῷ κοινῷ συμφέρειν ἐδεδόκει. ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ γὰρ καὶ πονῶν καὶ κινδυνεύων διατελῶ· τοσοῦτόν τε ἐνταυθοῖ χρόνον ἔξω τῆς Ἰταλίας πεποίηκα, ἄνθρωπος καὶ γέρον ἤδη καὶ ἀσθενής, καὶ οὔτε τροφήν ἄλυπον, οὔθ' ὕπνον ἀφροντίν λαβεῖν δυνάμενος.

25. „Ἐπεὶ δ' οὐκ ἂν ποτε συγκαθεῖναι εἰς τοῦτο ὁ Κάσσιος ἐθελήσειε, (πῶς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, ἄπιστος οὕτω περὶ ἐμὲ γεγεννημένος;) ὑμῶς γε, ὡς συστρατιῶται, χρὴ θαρσύνειν. οὐ γάρ που κρείττους Κίλικες, καὶ Σύριοι, καὶ Ἰουδαῖοι, καὶ Αἰγύπτιοι ὑμῶν οὔτε ἐγένοντό ποτε, οἷτε ἔσονται, οὐδ' ἂν μυριάκις πλείους ὑμῶν, ὅσῳ νῦν ἐλάττους εἰσὶν, ἀθροισθῶσιν. οὐ μὲν οὐδ' αὐτὸς ὁ Κάσσιος, εἰ καὶ τὰ μάλιστα καὶ στρατηγικός εἶναι καὶ πολλὰ κατωρθωκέναι δοκεῖ, λόγου τινὸς ἄξιος νῦν ἂν φανείη. οὔτε γὰρ αἰετὸς κολοιῶν, ἢ καὶ λέων νεβρῶν ἡγησάμενος, ἀξιόμαχος γίνεται· καὶ τὸν Ἀραβικὸν τὸν τε Παρθικὸν ἐκείνον πόλεμον οὐ Κάσσιος, ἀλλ' ὑμεῖς κατειργάσασθε. ἄλλως τε, εἰ καὶ ἐκεῖνος ἐκ τῶν πρὸς Παρθοὺς πραχθέντων εὐδόκιμός ἐστιν, ἔχει

καὶ ὑμεῖς Βῆρον, ὃς οὐδὲν ἤτιον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον αὐτοῦ καὶ ἐνίκησε πλεῖω καὶ κατεκτήσατο. ἀλλὰ τάχα μὲν καὶ ἦδη μετανενόηκε, ζῶντί μὲ μεμαθηκώς· οὐ γάρ που καὶ ἄλλως, ἢ ὥς τετελευτηκότος μου, τοῦτ' ἐποίησεν. ἂν δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον ἀντίσχη, ἀλλ' ὅταν γε καὶ προσιδόντας ἡμᾶς πύθηται, πάντως γνωσιμαχήσει, καὶ ὑμᾶς φοβηθεῖς, καὶ ἐμὲ αἰδευσθεῖς.

26. „Ἐγὼ γοῦν ἐν μόνον, ὧ συστρατιῶνται, δέδοικα, (εἰρήσεται γὰρ πᾶσα πρὸς ὑμᾶς ἡ ἀλήθεια) μὴ ἦτοι αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποκτείνῃ, αἰσχυνθεῖς ἐς τὴν ἡμετέραν ὄψιν ἐλθεῖν, ἢ ἕτερός τις μαθὼν, ὅτι τε ἤξω καὶ ὅτι ἐπ' αὐτὸν ὀρμῶμαι, τοῦτο ποιήσῃ. μέγα γάρ μου ἄθλον καὶ τοῦ πολέμου καὶ τῆς νίκης, καὶ ἡλικὸν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἔλαβεν, ἀφαιρήσεται. τί δὲ τοῦτό ἐστιν; ἀδικήσαντα ἀνθρώπων ἀφεῖναι, πρὸς φιλίαν ὑπερβάντα φίλον μεῖναι, πίστιν καταλύσαντα πιστὸν διαγενέσθαι. παρὰδοξυ μὲν ἴσως ταῦθ' ὑμῖν φαίνεται, ἀλλ' οὐκ ἀπιστεῖν ὑμᾶς αὐτοῖς δεῖ. οὐ γάρ που καὶ ἀπλοῦς πάντα τὰ ἀγαθὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀπόλωλεν, ἀλλ' ἔστι καὶ παρ' ἡμῖν ἔτι τῆς ἀρχαίας ἀρετῆς λείψανον. ἂν δὲ που ἀπιστῇ τις, καὶ διὰ τοῦτο μεῖζόν ἐστὶ μοι τὸ ἐπιθύμημα, ἵνα ὃ μηδεὶς ἂν πιστεύσεις γενέσθαι δύνασθαι, τοῦτο ἴδῃ γενόμενον. ὥς ἔγωγε τοῦτ' ἂν μόνον ἐκ τῶν παρόντων κακῶν κερδάναιμι, εἰ δυνηθείην καλῶς θέσθαι τὸ πρᾶγμα, καὶ δεῖξαι πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι καὶ ἐμφυλίοις πολέμοις ἐστὶν ὀρθῶς χρῆσασθαι.“

27. Ταῦτα μὲν ὁ Μάρκος καὶ πρὸς τοὺς στρα-

εἶπε, καὶ πρὸς τὴν γερουσίαν ἔγραψεν, οὐδὲν
 ὅ τὸν Κάσσιον κακηγορήσας, πλὴν ὅτι ἀχά
 αὐτὸν συνεχῶς ἀνεκάλει. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖ-
 μιστικόν τι οὔτε εἶπέ ποτε ἐς τὸν Μάρκον,
 ραψε. παρασκευαζομένῳ δὲ Μάρκῳ πρὸς τὸν
 ἐν πόλεμον, ἄλλαι τε πολλαὶ νίκαι κατὰ δια-
 βαρβάρων ἐν ταύτῳ, καὶ ὁ Κάσσίου θάνατος
 λθῆ. προσπεσὼν γὰρ βαδίζοντι τῷ Κασσίῳ
 ἰς ἑκατόνταρχος, ἐξαίφνης ἔτρωσε κατὰ τοῦ
 οὐ πάνυ πληγῇ καιρῶς. καὶ ὁ μὲν τῇ θύμῃ
 τοῦ ἐξαχθεῖς, ἀτελὲς τὸ τόλμημα κατέλιπεν,
 ἴγου διαφυγεῖν αὐτόν· ὁ δὲ δέκαρχος ἐν τού-
 ριπὸν προσκατειργάσατο. καὶ τὴν κεφαλὴν
 ἵποτεμύοντες, πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ὤρμη-
 χι ὁ μὲν οὕτω μῆνᾶς τε τρεῖς καὶ ἡμέρας ἔξ-
 ῆν ὄνειρώξας, ἐσφάγη, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐτέ-
 ν ἐφονεύθη.

Ὁ δὲ Μάρκος [τοσοῦτον ἤχθητο τῷ τοῦ
 οὐ δόλῳ, ὥστε ἀποκεφαλίσθέντος οὐδὲ τὴν
 αὐτοῦ ἰδεῖν ὑπέμεινεν, ἀλλὰ, πλὴν πλησιά-
 ς αὐτόχειρας, ταφῆναί που ἐκέλευσεν.] ἐπιὼν
 θνή τὰ τῷ Κασσίῳ συνεξαναστάντα, πάνυ
 ῥῶπως πᾶσιν ἐχρήσατο, καὶ οὐδένα οὔτε τῶν
 ὧν οὔτε τῶν ἐπιφανεστέρων διεχρήσατο. [ὁ
 ὧν βουλευτῶν τινα τῶν σὺν τῷ Κασσίῳ οὐτ'
 ξεν, οὔτε ἔδησεν, οὔτε ἐν ἄλλῃ τινὶ φρουρᾷ
 ἐποίησατο· οὐ μὴν οὐδὲ ἐς τὸ δικαστήριον
 σήγαγεν, ἀλλ' ἀπλῶς ὥς καὶ ἄλλο τι ἐγκαλου-
 τρὸς τὴν γερουσίαν ἔπεμψεν, ἡμέραν αὐτοῖς

ρήτην δίκης προθείς. τῶν δ' ἄλλων ὀλίγους πάντα, ὅσοι καὶ ἔργῳ τι οὐ μόνον τῷ Κασσίῳ συνεπεπραχέσαν, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐκακουργήκεσαν, ἐπικαίωσε. τεκμήριον δὲ, ὅτι Φλάβιον Καλβίσιον, τὸν τῆς Αἰγύπτου ἄρχοντα, οὔτε ἐφόνευσεν, οὔτε τὴν οὐσίαν ἀφείλετο, ἀλλ' ἐς νῆσον ἀπλῶς ἐνέβαλε. ἡ δὲ ὑπομνήματα τὰ περὶ αὐτοῦ γενόμενα κατέκανον, ἵνα μηδ' ὄνειδισμά τι ἐξ αὐτῶν σχῇ· καὶ πάντα τοὺς συγγενομένους αὐτῷ ἀφῆκε.]

29. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον μετήλλαξε καὶ ἡ Φανυστίνα, εἴτε ὑπὸ τῆς ποδάγρας ἦν εἶχεν, εἴτε ἄλλως, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ ἐφ' οἷς πρὸς τὸν Κάσιον συνετέθειτο. καὶ τοι ὁ Μάρκος τὰ γράμματα [τὰ ἐν τοῖς κιβωτίοις εὑρεθέντα τοῦ Πούδεντιος] διέφθειρε, μηδὲ ἀναγνούς, ἵνα [μηδ' ὄνομα τινῶν τῶν ἐπιβούλων μάθῃ, τῶν τι κατ' αὐτοῦ γεγραφότων, κίχ' τούτου] καὶ ἄκων ἀναγκασθῇ μισῆσαι τινα. λέγεται δὲ ὅτι καὶ Βῆρος εἰς τὴν Συρίαν, ἧς καὶ τὴν ἀρχὴν ἔλαβε, προπεμφθεὶς, καὶ εὐρών αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τοῦ Κασσίου, ἠφάνισεν, εἰπὼν, ὅτι μάλιστα μὲν ἐκείνῳ τοῦτ' ἔσται κεχαρισμένον· ἂν δὲ καὶ χαλεπήνῃ τι, ἄμεινόν γε ἔσται, ἵνα ἑαυτὸν ἀντὶ πολλῶν ἀπολέσθαι. Μάρκος γε μὴν οὕτω τι φόνοις οὐκ ἔχαιρεν, ὥστε καὶ τοὺς μονομάχους ἐν τῇ Ῥώμῃ ὥσπερ ἀθλητάς ἀκινδύνως ἑώρα μαχομένους. σιδήριον γὰρ οὐδέποτε οὐδενὶ αὐτῶν ὀξὺ ἔδωκεν, ἀλλὰ καὶ ἀμβλέσιν, ὥσπερ ἐσφαιρωμένοις, πάντες ἐμάχοντο. [καὶ οὕτω γε πόρρω παντὸς φόνου καθεστῆκει, ὥστε καὶ λίοντά τινα δεδιδαγμένον ἀνθρώπου

ἰσθίειν, ἐκέλευσε μὲν ἐσαχθῆναι, αἰτησαμένου τοῦ δήμου, οὔτε δὲ ἐκεῖνον εἶδεν, οὔτε τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ ἡλευθέρωσε, καίπερ ἐπὶ πολὺ τῶν ἀνθρώπων ἐγκειμένων οἱ. ἀλλὰ καὶ κηρυχθῆναι προσέταξεν, ὅτι οὐδὲν ἄξιον ἐλευθερίας πεποίηκεν.]

30. Τὴν δὲ Φαυστίαν ἀποθανοῦσαν ἰσχυρῶς πενθήσας, ἔγραψε τῇ βουλῇ, μηδένα τῶν Κασσίων συναραμένων τεθνάναι, ὥς καὶ ἐκ μόνου τούτου, παραμυθίου τινὸς ἐπὶ τῇ Φαυστίνῃ τυχεῖν δυνησόμενος. „Μὴ γὰρ γένοιτο, ἔφη, μηδένα ὑμῶν ἐπ' ἐμοί, μήτε τῇ ἐμῇ μήτε τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ σφαγῆναι.“ καὶ τέλος ἔφη, ὅτι „Ἄν μὴ τούτου τύχω, σπεύσω πρὸς τὸν θάνατον.“ οὕτω τι κατὰρξας διὰ πάντων καὶ χρηστός καὶ εὐσεβὴς ἐγένετο. [καὶ οὐδὲν αὐτὸν ἐξεβιάσατο ἔξω τι ἑαυτοῦ ἡθῶν πράξαι, οὐχ ἡ ἀνοσιουργία τῶν τετολμημένων, οὐχ ἡ προσδοκία τῶν ὁμοίων ἐκ τῆς πρὸς ἐκείνους συγγνώμης. τοσοῦτον γὰρ ἀπέσχε συμπλάσαι τινὰ ἐπιβουλὴν ἐφευσμένην, καὶ σκευωρήσασθαι τινὰ τραγωδίαν μὴ γεγενημένην, ὥστε καὶ τοὺς φανερώτατα ἐπανασταίντας αὐτῷ, καὶ ὅπλα κατὰ τε αὐτοῦ καὶ κατὰ τοῦ υἱέος αὐτοῦ λαβόντας, καὶ στρατηγοὺς καὶ δημάρχους καὶ βασιλέας, ἀφεῖναι, καὶ μηδένα αὐτῶν, μήτε δι' ἑαυτοῦ, μήτε διὰ τῆς γερουσίας, μήτε δι' ἄλλης προφάσεως μηδεμιᾶς ἀποκτεῖναι. ἐξ οὗπερ καὶ πάνν τι πιστεύω, ὅτι καὶ τὸν Κάσσιον αὐτὸν, εἴπερ ἐξωγρήκει, πάντως αἶν ἐσευώκει.] καὶ γὰρ πολλοὺς καὶ εὐηργέτησε τῶν σφαγῶν, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτοῖς, αὐτοῦ τε καὶ τοῦ υἱέος αὐτοῦ.

31. Ἐνομοθετήθη δὲ τότε, μηδένα ἐν τῷ ἔθ
 ὄθεν τὸ ἀρχαῖον ἐστίν, ἀρχεῖν, ὅτι ὁ Κάσσιος ἡ
 Συρία, τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐχοῦσιν. ἡγεμονεύων ἐ
 χμωσε. τῷ δὲ Μάρκῳ καὶ τῇ Φαυστίνῃ ἐψηφία
 ἡ βουλὴ ἐν τε τῷ Ἀφροδισίῳ τῷ Ῥωμαίῳ εἰκόνας
 γυρᾶς ἀνετεθῆναι, καὶ βωμὸν ἰδρυθῆναι, καὶ
 αὐτοῦ πάσας τὰς κόρας τὰς ἐν τῷ ἅστει γαμουμ
 μετὰ τῶν νυμφίων θύειν, καὶ ἐς τὸ θεάτρον χρι
 εἰκόνα τῆς Φαυστίνης ἐπὶ δίφρου ἀεὶ, ὁσάκις γ
 ἐκεῖνος θεωρῇ, ἐσφέρεσθαι τε, καὶ ἐν τῇ προεδ
 ἐξ ἧς ζῶσα ἐθεᾶτο, τίθεσθαι, καὶ περὶ αὐτὴν
 γυναικας τὰς δυνάμει προσεχούσας συγκαθίξαι.
 ὁ δὲ Μάρκος, ἐλθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ μνη
 ἔδωκε μὲν τοῖς Ἀθηναίοις τιμὰς, ἔδωκε δὲ καὶ π
 ἀνθρώποις διδασκάλους ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἐπὶ πι
 λόγων παιδείας, μισθὸν ἐτήσιον φέροντας.

32. Ἐλθὼν δὲ ἐς τὴν Ῥώμην, καὶ πρὸς τὸν
 μον διαλεγόμενος, ἐπειδὴ μεταξὺ λόγοντος αὐτοῖ
 τε ἄλλα, καὶ ὅτι πολλοῖς ἔτεσιν ἀποδεδημηκῶς
 ἀνεβόησαν, „Ὀκτώ.“ καὶ τοῦτο καὶ ταῖς χερ
 ῖνα δὴ καὶ χρυσοῦς τοσούτους ἐς τὸ δεῖπνον λά
 σι, προσεनेδείξαντο· διεμειδίασε, καὶ ἔφη καὶ
 τὸς, „Ὀκτώ.“ καὶ μετὰ ταῦτα ἀνὰ διακοσίας δ
 χμὰς αὐτοῖς κατένειμεν, ὅσον οὐπω πρότερον εἰ
 φεσαν. ταῦτά τε ἔπραξε, καὶ τοῖς ὀφείλουσιν τι
 βασιλικῶ καὶ τῷ δημοσίῳ, πᾶσι πάντα τὰ ὀφειλ
 να ἀφῆκεν, ἀπὸ ἐτῶν ἑξ καὶ τεσσαράκοντα, χρ
 τῶν ἑκαταίδεκα τοῦ Ἀδριανοῦ· καὶ πάντα τὰ
 αὐτῶν γράμματα ἐν τῇ ἀγορᾷ κυνθῆναι ἐκ

τά τε πολλαῖς πόλεσιν ἔδωκεν, ἐν αἷς καὶ τῇ
 νῇ δεινῶς ὑπὸ σεισμοῦ φθαρείσῃ· καὶ αὐτὴν
 κυλευτῇ ἐστρατηγηκότι ἀνοικοδομῆσαι προσέ-
 ῥαφ' οὐπερ καὶ ἔνν Θαυμάζω τῶν αἰτιωμένων
 , ὥς οὐ μεγαλόφρονα γενόμενον. τὰ μὲν γὰρ
 οἰκονομικώτατος ὥς ἀληθῶς ἦν, τῶν δ' ἀναγ-
 ἀναλωμάτων οὐδὲ ἐν ἐξίστατο, καίπερ μήτε
 ὑπεράξει χρημάτων, ὥσπερ εἶπον, λυπῶν, καὶ
 α ὅσα ἐξ ἀνάγκης ἔξω τῶν ἐγκυκλίων δαπα-

3. Ἐπειδὴ δὲ τὰ Σκυθικὰ αὐθις αὐτοῦ ἐδεή-
 νυναικα τῷ υἱεῖ θᾶττον δι' αὐτὰ ἢ ἐβούλετο
 εἶναι συνώκισεν. οἱ γὰρ Κυϊντίλιοι οὐκ ἠδυ-
 ιαν, καίπερ δύο τε ὄντες, καὶ φρόνημα καὶ ἀν-
 ἐμπειρίαν τε πολλὴν ἔχοντες, τὸν πόλεμον
 α· καὶ διὰ τοῦτ' ἀναγκαίως αὐτοὶ οἱ αὐτο-
 ρες ἐξεστράτευσαν. ὁ δὲ Μάρκος καὶ χρήματα
 δημοσίου ἤτησε τὴν βουλὴν, οὐχ ὅτι μὴ ἐκείν-
 τῇ τοῦ κρατοῦντος ἐξουσίᾳ, ἀλλ' ὅτι ὁ Μάρ-
 κος τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καὶ αὐτὰ καὶ
 ἔλεγεν εἶναι. „Ἡμεῖς γὰρ, ἔφη, (πρὸς τὴν
 ν λέγων) οὕτως οὐδὲν ἴδιον ἔχομεν, ὥστε καὶ
 ὑμετέρᾳ οἰκίᾳ οἰκοῦμεν.“ ταῦτά τε εἰπὼν,
 ὁ δόρυ τὸ αἵματῶδες παρὰ τῷ Ἐννεῖῳ ἐς τὸ
 ἰον δὴ χωρίον (ὥς γε καὶ τῶν συγγενομένων
 ἤκουσα) ἀκοντίσας, ἐξωρμήθη· καὶ τῷ Πα-
 δοῦς χεῖρα μεγάλην, ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τὸν
 ἰχθὺς ἀγῶνα. καὶ οἱ βάρβαροι ἀντέτειναν μὲν
 ἡμέρας ἀπάσης, κατεκόπησαν δὲ ὑπὸ τῶν

Ῥωμαίων πάντες. καὶ ὁ Μάρκος τι κράτωρ προσηγορεύθη. καὶ εἶγε πάντα τὰ ἐκεῖ ἂν ἐκχειρώτο· νῦν δὲ κἀτῇ τοῦ Μαρτίου μετήλλαξεν, οὐχ ἦν καὶ τότε ἐνόσησεν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν σαφῶς ἤκουσα, τῷ Κομμόδῳ χαρίζομαι

34. Μέλλων οὖν ἀποθνήσκειν, στρατιώταις παρακατέθετο, (οὐ γὰρ ὑπ' αὐτοῦ θνήσκειν) καὶ τῷ χιλιάρχῳ αἰτοῦντι ἔφη, „Ἀπελθε πρὸς τὸν ἀνιγὰρ ἤδη δύομαι.“ τελευτήσας δὲ, ἄλτιμὴν ἔλαβε, καὶ χρυσοῦς ἐς αὐτὸ τὸ ὁ μὲν οὖν Μάρκος οὕτω μετήλλαξε μὲν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἀπάσας, κβῆς ἦν ὥστε καὶ ἐν ταῖς ἀποφράσιν οἱ ἀριστα δὴ ἀπάντων τῶν ἐν κράτει ἦρξε· πλήν καθόσον οὐ πολλὰ τῷ σθαι ἐδύνατο, καίτοι τοῦτο ἐξ ἀσθερικώτατον ἀπέδειξε.] πλεῖστον δὲ διῆγεν. ὅθεν πού καὶ ναὸν αὐτῆς ἐν ἰδρύσατο, ὀνόματι τινι ἰδιωτάτῳ κισθέντι προσκαλέσας αὐτήν. αὐτὸς μὲν τῶν ἁμαρτημάτων ἀπείχετο, [καὶ ἁκῶν ἐπλημμέλει·] τὰ δὲ δὴ τῶν ἄλλων, καὶ μάλιστα τὰ τῆς γυναικὸς ἐπολυπραγμόνει, οὕτως ἐκόλαζε. καὶ στόν τι ἐπραττεν, ἐπῆγει, καὶ ἐχρηῆται τῷ, τῶν δὲ ἐτέρων οὐ προσεποιεῖτο· ποιῆσαι μὲν τινι ἀνθρώπους, ὁποῖον

ἴστι· τοῖς δὲ δὴ οὕτοι προσήκει, ἐς ὅ,τι
 ὦν τῷ κοινῷ χρήσιμος ἦ, χρῆσθαι.]“ καὶ
 ὑποποιητῶς, ἀλλ’ ἐξ ἀρετῆς πάντα ἐπραττε,
 ἔτη γὰρ ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα, καὶ μῆνας
 ἑκκῶς τε εἴκοσι καὶ δύο ζήσας, καὶ τούτοις
 ἐν Ἀντωνίνῳ συχνὸν χρόνον ὑπάρξας, καὶ
 νέα καὶ δέκα ἔτη, καὶ ἑνδεκα ἡμέρας αὐταρ-
 χίμιος διὰ πάντων ἐγένετο καὶ ἐν οὐδενὶ ἡλ-
 οὔτως ὡς ἀληθῶς ἀγαθὸς ἀνὴρ ἦν, καὶ
 τροσποιητὸν εἶχε.

δ. Πάμπολλα μὲν γὰρ καὶ ὑπὸ παιδείας ὠφε-
 ῖν τε τοῖς φηγορικοῖς, ἔν τε τοῖς ἐκ φιλοσο-
 λόγοις ἀσκηθεῖς. τῶν μὲν γὰρ, τὸν τε Φρόν-
 τὸν Κορνήλιον καὶ τὸν Ἡρώδην τὸν Κλαύδιον
 κάλους εἶχε· τῶν δὲ, τὸν τε Ῥούστικον τὸν
 ὄν, καὶ Ἀπολλώνιον τὸν Νικομήδεα, τοὺς Ζη-
 οὺς λόγους μελετῶντας. ἀφ’ οὗ δὴ παμπληθεῖς
 οφεῖν ἐπλάττοντο, ἐν ὑπ’ αὐτοῦ πλουτιζονται.
 τὸν δὲ ὁμῶς ὑπὸ τῆς φύσεως ἐξήρθη. καὶ γὰρ
 ἐκείνοις ὁμιλῆσαι, ἰσχυρῶς πρὸς ἀρετὴν ὥρμη-
 τοῖς τε γὰρ συγγενέσι πᾶσι, πολλοῖς καὶ δυνα-
 τλουσίοις τε οὖσιν, οὕτω τι ἔτι παῖς ὢν ἤρρεσεν,
 ὑπὸ πάντων αὐτῶν ἀγαπηθῆναι. καὶ διὰ τοῦ-
 το τοῦ Ἀδριανοῦ ὀτιμάλιστα εἰς τὸ γένος ποιη-
 σάμεν. [ἀλλὰ, καίτοι νέος ὢν καὶ

ιδεῖν, οὐχ ὅπως τὴν στολὴν τὴν καθήκουσαν ἐνδεδυκώς, ἀλλὰ καὶ ἰδιωτικῶς ἐσταλμένος, καὶ ἐν αὐτῇ γε τῇ δωματίῳ ἐν ᾧ ἐκάθευδε. καὶ πολλοὺς νοσοῦντας ἐπεσκέπτετο, καὶ πρὸς τοὺς διδασκάλους οἱ ἔστιν ὅτε οὐκ ἐφοίτα. μανθύας τε φαιῖς δσάκις καὶ ἄνευ τοῦ πατρὸς προήει, ἐνεδύετο, καὶ τῇ φασὶ τῇ προηγουμένῃ οὐκ ἔστιν ὅτε καθ' ἑαυτὸν ἐχρήσατο. καὶ πρόκριτος τῆς ἱππάρχου ἀποδειχθεὶς, ἐστῆθεν ἐς τὴν ἀγορὰν μετὰ τῶν λοιπῶν, καίπερ Καῖσαρ ὢν. οὕτω μὲν οὖν ἄλλως τε καλῶς ἐπεφύκει, καὶ ἐκ τῆς παιδείας ἐπὶ πλείστον ὠφελήθη.] Ἑλληνικῶν καὶ Λατίνων, ῥητορικῶν τε καὶ φιλοσόφων λόγων [καίπερ ἐς ἄνδρας ἤδη τελῶν, καὶ ἐλπίδα αὐταρχήσιν ἔχων,] ἀεὶ διεπίμπλατο.

36. Καὶ πρὸ τοῦ Καῖσαρ ἀποδειχθῆναι, ὅταν ἔδοξεν ὧμους τε καὶ χεῖρας ἐλεφαντίνους ἔχειν, καὶ αὐταῖς πάντα ὅσα τοῖς ἀνθρώποις χρῆσθαι. ἐκ δ' οὖν τῆς πολλῆς ἀσχολίας τε καὶ ἀσκήσεως ἀσθενέστατον τὸ σῶμα ἔσχε· καίτοι τοσαύτη εὐεξία ἀπ' ἀρχῆς χρησάμενος, ὥστε καὶ ὀπλομαχεῖν, καὶ σὺς ἀγρίους ἐν θήρᾳ καταβαλεῖν ἀπὸ ἵππου. [τίς τε ἐπιστολὰς τὰς πλείστας οὐ μόνον ἐν τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοχειρίᾳ τοῖς πάνυ φίλοις γράφειν.] οὐ μέντοι καὶ ἐπαξίως ἑαυτοῦ εὐδαιμόνησεν. οὔτε γὰρ [τὸ σῶμα] ἐρύωτο, καὶ κακοῖς πλείστοις παρὰ πᾶσαν (ὥς εἰπεῖν) τὴν ἡγεμονίαν περιέπεσεν. ἀλλ' ἔγωγε ἐξ αὐτῶν τούτων μᾶλλον αὐτὸν τεθαύμακα, ὅτι ἐν τε ἀλλοκότοις καὶ ἐν ἐξαισίᾳ πράγμασιν καὶ αὐτὸς τε διεγένετο, καὶ τὴν ἀρχὴν

ισώσατο. ἐν δ' οὖν τοῦτο ἐς τὴν οὐκ εὐδαιμονίαν
 ὑποῦ συνηνέχθη, ὅτι τὸν υἱὸν καὶ θρέψας καὶ παι-
 εύσας ὥς οἶδόν τε ἦν ἄριστα, πλεῖστον αὐτοῦ ὅσον
 ἡμαρτε· περὶ οὗ ἤδη φητέον, ἀπὸ χρυσῆς τε βα-
 λείας ἐς σιδηρᾶν καὶ κατατιτωμένων, τῶν τε πρα-
 μάτων τοῖς τότε Ῥωμαίοις, καὶ ἡμῖν νῦν καταπε-
 ρύσης τῆς ἱστορίας.

FRAGMENTA DIONIS EX SUIDA.

AD LIB. LXXI.

(ut opinatur Valesius.)

* [Ὅτι Μάρτιος Βῆρος τὸν Θουκυδίδην ἐκπέμ-
 ει, καταγαγεῖν Σόαιμον εἰς Ἀρμενίαν· ὃς δέει τῶν
 τιλῶν, καὶ τῇ οἰκείᾳ περὶ πάντα τὰ προσπλήττοντα
 ἰβουλίᾳ, τοῦ πρόσω εἶχετο ἐρῶμένως. ἦν δὲ ἑκα-
 ῶς ὁ Μάρτιος οὐ μόνον ὅπλοις βιάσασθαι τοὺς ἀν-
 πολεμίους, ἢ οὐκ ὕψι προλαβεῖν, ἢ ἀπάτῃ κατα-
 φέσασθαι, ἥπερ ἐστὶ στρατηγῶν ἀλκή· ἀλλὰ καὶ
 ἰγὼ πιθανῶ πεῖσαι, καὶ δωρεαῖς μεγαλόφροσιν οὐ-
 ρώσασθαι, καὶ ἐλπίδι ἀγαθῇ δελεᾶσαι. χάρις τε
 ἐπὶ πᾶσι τοῖς πρassoμένοις ὑπ' αὐτοῦ καὶ λεγο-
 ἐνοις, τὸ μὲν ἀγανακτοῦν ἐκάστου καὶ τὸ θυμού-
 ενον παραμυθουμένη, τὸ δὲ ἐλπίζον ἔτι μᾶλλον
 ὕξουσα. κολακείας τε καὶ δώρων, καὶ τῆς παρὰ
 ραπέζαις δεξιώσεως, καιρὸν ἥδει. οἷς προσδόν τὸ
 ρὸς τὰς πράξεις σύντονον, καὶ τὸ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς
 ὅν οὐκ ὕψι δραστήριον, αἰρετώτερον ἐδείκνυε τοῖς
 αἰσχροῖς εἶναι, τῆς φιλίας αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τῆς
 θύρας ἀντιποιεῖσθαι. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν και-
 ρὴ πόλιν, ἣν φρουρὰ Ῥωμαίων κατεῖχεν ὑπὸ Περ-
 ρίου *CLAU. T. IV.*

μελέτης ἀεὶ τοῖς στρατιώταις ὄν, καὶ ὅ-
τι τῶν πολεμικῶν ἀσκούμενον ἐπὶ τῇ
Ἑρῇ καὶ Εὐφροάτῃ. ἔστι δὲ ὁ τρόπος
οἶμαι δὴ πάντας εἰδέναι) τοιόσδε. πλατ-
ταῖς αἰ νῆες, δι' ὧν ὁ ποταμὸς ζεύγνυται
ζονται δὲ ὀλίγον ἄνω τοῦ ρεύματος ὑπὲρ
λόντα ζεύγνυσθαι τόπον. ἐπὰν δὲ τὸ
θῇ, ἀφ' ἧς μίαν πρώτην ναῦν κατὰ
σθαι πλησίον τῆς οἰκείας ὄχθης. ἐπὰν
ζεύγνυμενον ἡκεῖ τόπον, ἐμβάλλουσιν
φορμὸν λίθων ἐμπεπλησμένον, καλωδία
ὥσπερ ἄγκυραν· ἀφ' οὗ δεθεῖσα ἡ ναὶ
ὄχθη ἴσταται σάνισι καὶ ζεύγμασιν, ἀπὸ
αὐτοῖς ἡ ναὺς φέρει· καὶ παραχρῆμα
ἀποβάσεως καταστρώννυται. εἴτα ἄλλη
ὀλίγον ἀπ' ἐκείνης, καὶ ἄλλην ἀπ' ἐκείνης

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXXII. EXCERPTA

PER
IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXXII.

De Commodo Aug. c. 1.

*Ut pacem Commodus cum Marcomannis,
Quadis et Burris pepigerit. c. 2. 3.*

Insidiae Pompejani contra Commodum. c. 4.

De caede Quintiliorum. c. 5—7.

*De bello Britannico, et Ulpio Marcello
duce. c. 8.*

*Ut Perennis praefectus praetorio caesus
fuerit. c. 9. 10.*

Victorino statua posita. c. 11.

*Cleandrī Caesariani facinora, et interitus.
c. 12. 13.*

Caedes aliae factae. c. 14.

Tituli Commodiani. c. 15.

*De spectaculis a Commodo exhib
ejus insolentia. c. 16—21.*

*Commodus ex conjuratione inter
c. 22.*

Dio historiam condere incipit. c. 23.

*Prodigia mortem Commodi signifi
c. 24.*

Temporis spatium.

post C.N. U. C.

Co

180. 933. *L. Fulvius Brut-
tius Praesens II, et
Sextus Quinctilius
Condianus Coss.*

181. 934. *Commodus Aug.
III, et Antistius
Burrus.*

182. 935. *C. Petronius Ma-
mertinus, et Cor-
nelius Rufus.*

183. 936. *Commodus Aug.
IV, et Aufidius Vi-
ctorinus II.*

184. 937. *L. Eggius Marus-
lus, et Cn. Papirius
Aelianus.*

185. 938. *Maternus, et Bra-* VI.
dua.
186. 939. *Commodus Aug. V,* VII.
et Acilius Glabrio
II.
187. 940. *Crispinus, et Ae-* VIII.
lianus.
188. 941. *C. Allius Fuscia-* IX.
nus II, et Duillius
Silanus II.
189. 942. *Junius Silanus, et* X.
Servilius Silanus.
190. 943. *Commodus Aug.* XI.
VI, et M. Petro-
nus Septimianus.
191. 944. *Cassius Apronia-* XII.
nus, et Bradua.
192. 985. *Commodus Aug.* XIII.
VII, et P. Helvius † 31 Dec.
Pertinax II.

ὁ ὕτος [ὁ Κόμμοδος] πανοὔργος μὲν οὐκ ἔφν, ἀλλ'
καὶ τις ἄλλος ἀνθρώπων, ἄκακος. ὑπὸ δὲ δὴ τῆς
ολλῆς ἀπλότητος, καὶ προσέτι καὶ δειλίας, ἐδούλευ-
τοῖς συνοῦσι, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοίᾳ τὸ πρῶτον
οὔ κρείττονος ἁμαρτιῶν, ἐς ἔθνος, καὶ τοῦτου ἐς φυ-
σὶ ἀσιγῇ καὶ μαιφόνον προήχθη. [καὶ μοι δοκεῖ

καὶ τοῦτο καὶ ὁ Μάρκος σαφῶς προγινῶναι.] ἦν δὲ ἐννεακαίδεκαέτης, ὅτε μετήλλαξεν ὁ πατήρ αὐτοῦ, πολλοὺς αὐτῷ καὶ τοὺς κρατίστους τῶν βουλευτῶν ἐπιτρόπους καταλιπών· ὧν ὁ Κόμμοδος ταῖς ὑπαθῆκαις καὶ συμβουλίαις χαίρειν εἰπών, καὶ τοῖς βαρβάροις σπεισάμενος, εἰς τὴν Ῥώμην ἤπειλχθη.

2. [Οἱ μὲν γὰρ Μαρκομάνοι οὔτε τροφήν, οὔτ' ἄνδρας συχνούς, ὑπὸ τε τοῦ πλήθους τῶν ἀπολλυμένων, καὶ ὑπὸ τῆς αἰεί τῶν χωρίων κακώσεως, εἰ εἶχον. δύο γοῦν μόνους τῶν πρώτων, καὶ δύο ἄλλους τῶν καταδεστέρων, πρέσβεις πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἔπεμψαν. καὶ οὗτος ἐξεργάσασθαι αὐτοὺς δυνάμενος ῥαδίως, μισόπωνος δὲ δὴ ὧν, καὶ πρὸς τὰς ἀστικὰς ῥαστώνας ἐπειγόμενος, ἐσπέλαστο αὐτοῖς ἐπὶ τε τοῖς ἄλλοις, ἐφ' οἷς ὁ πατήρ αὐτοῦ συνετέθειτο, καὶ ἵνα τοὺς τε αὐτομόλους καὶ τούτους αἰχμαλώτους, οὓς μετὰ ταῦτα ἔλαβον, ἀποδῶσιν αὐτῷ, καὶ σῖτόν τινα κατ' ἔτος τακτὸν τελῶσιν, ὃν ὕστερον αὐτοῖς ἀφῆκεν· ὅπλα τὲ τινα παρ' αὐτῶν ἔλαβε, καὶ στρατιώτας παρὰ μὲν τῶν Κουάδων μυρίους καὶ τρισχιλίους, παρὰ δὲ τῶν Μαρκομάνων ἐλάττους· ἀνθ' ὧν ἀνῆκεν αὐτοῖς τῶν κατ' ἔτος διδόναι τινάς. προσεπέταξε μέντοι σφίσι, ἵνα μῆτε πολλάκις, μῆτε πολλαχοῦ τῆς χώρας ἀθροίζωνται, ἀλλ' ἅπαξ ἐν ἐκάστῳ μηνί, καὶ ἐς τόπον ἓνα, ἐκαστοντάρχου τινὸς Ῥωμαίου παρόντος. πρὸς δὲ καὶ ἵνα μῆτε τοῖς Ἰάζιξι, μῆτε τοῖς Βούρξοις, μῆτε τοῖς Βανδήλοις πολεμῶσιν. ἐπὶ μὲν τούτοις συνήλθον.

καὶ τὰ φρούρια πάντα, τὰ ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ὑπὲρ τὴν μεθορίαν τὴν ἀποτεταγμένην ὄντα, ἐξέλιπεν.]

3. [Καὶ τοῖς Βούρβοις δὲ ὁ Κόμμοδος εἰρήνην ἔδωκε πρὸςβεῦσαι. πρότερον μὲν γὰρ, καίτοι πολλάκις αὐτὴν αἰτηθεὶς, οὐκ ἐποίησατο, ὅτι τε ἔρρωντο, καὶ ὅτι οὐκ εἰρήνην, ἀλλὰ ἀνοχὴν ἐς τὸ παρασκευάσασθαι λαβεῖν ἤθελον. τότε δὲ, ἐπειδὴ ἐξετρυχώθησαν, συνηλλάγη σφίσιν, δμήρους λαβὼν, καὶ αἰχμαλώτους παρὰ τε τῶν Βούρβων πολλοὺς, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων μυρίους καὶ πεντακισχιλίους κομισάμενος, καὶ ἀναγκάσας τοὺς ἄλλους ὁμόσαι, ὥστε μὴ ἐνοικήσειν ποτὲ, μήτε ἐννέμειν τεσσαράκοντα στάδια τῆς χώρας σφῶν, τῆς πρὸς τῇ Δακίᾳ οὐσης. ὁ δὲ Σαβινιανὸς καὶ Δακῶν τῶν προσόρων μυρίους καὶ δισχιλίους ἐκ τῆς οἰκείας ἐκπεσόντας, καὶ μέλλοντας τοῖς ἄλλοις βοηθήσειν, ὑπηγάγετο, γῆν τινα αὐτοῖς ἐν τῇ Δακίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ δοθήσεσθαι ὑποσχόμενος.]

4. Καὶ ἐπεβουλευθὴ μὲν ὁ Κόμμοδος πολλάκις ὑπὸ τινων, [πολλὰ δὲ καὶ ἀπρεπῆ ἔπραξε] καὶ πλείστους ἐφόνευσεν καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας, τοὺς μὲν φανερώς, τοὺς δὲ λάθρα φαρμάκοις· καὶ, ὡς εἰπεῖν, πάντας τοὺς ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐκείνου ἀνθήσαντας, πλην τοῦ τε Πομπηϊανοῦ καὶ τοῦ Περτινάκος καὶ τοῦ Βικτωρίνου. τούτους γὰρ, οὐκ οἶδ' ὅπως, οὐκ ἀπέκτεινε. λέγω δὲ ταῦτά τε καὶ τὰ λοιπὰ οὐκ ἐξ ἀλλοτριᾶς ἔτι παραδόσεως, ἀλλ' ἐξ οἰκείας ἤδη τηρήσεως. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ πρὸς τὴν γερονσίαν διαλεχθεὶς, ἄλλα τε τινα

ἀπελήρησε, καὶ τι καὶ τοιοῦτον ἐν τοῖς αὐτοῦ ἐπι-
νοῖς εἶπεν, ὅτι τὸν πατέρα ποτὲ ἐς πηλὸν βαθὺν ἑ-
πεσόντα ἱππαύων ἐρρύσατο. τοιαῦτα μὲν τὰ σεση-
λογήματα αὐτοῦ ἦν. εἰσὶν γὰρ αὐτῷ ἐς τὸ θάνατον
τὸ κυνηγετικόν, Κλαύδιος Πομπηϊανὸς ἐπαβούλευσε·
Ξίφος γάρ τι ἐν αὐτῇ τῇ τῆς εἰσόδου στενοχωρία ἀν-
τείνας, „Ἴδου, ἔφη, τοῦτό σοι ἡ βουλὴ πέπομφαν.“
οὗτος ἐνεγγεγύητο μὲν τὴν θυγατέρα Δουκίλλαν,
ἐχρήτη δὲ καὶ αὐτῇ ταύτῃ, καὶ τῇ τῆς κόρης μητρὶ·
καὶ διὰ ταῦτα τῷ Κομμόδῳ ἠκέλευτο, ὥς καὶ συν-
σιῶσθαι καὶ συννεανιεύεσθαι αὐτῷ. ἡ γὰρ Δου-
κίλλα οὐδὲ ἐπιεικιστέρα οὐδὲ σωφρονεσττέρα τοῦ
ἀδελφοῦ Κομμόδου ὑπάρχουσα, ἤχθετο μὲν τῷ ἄν-
δρϊ αὐτῆς τῷ Πομπηϊανῷ· ὅθεν καὶ ἀνέπεισε τὸν
εἰρημένον, ἐπιθέσθαι τῷ Κομμόδῳ, καὶ αὐτὸν τε
ἀπώλεσε, καὶ αὐτὴ φρικαεῖρα ἐπανηρέθη. ἀπέκτι-
νε δὲ καὶ τὴν Κρισπίναν ὁ Κόμμοδος, ἐπὶ μοιχείᾳ
δὴ τινι ὀργισθεὶς αὐτῇ. πρὸ δὲ τοῦ ἀναιρεθῆναι,
καὶ ἀμφοτέραι ἐς τὴν νῆσον τὴν Καπρίαν ὑπερῶρι-
σθησαν. Μαρκία δὲ τις, Κουαδράτου τῶν τότε φο-
νευθέντων ἐνὸς παλλακὴ, καὶ Ἐκλεκτος πρόκοιτος,
ὁ μὲν, καὶ τοῦ Κομμόδου πρόκοιτος, ἡ δὲ, παλλακὴ
ἐγένετο, καὶ τοῦ Ἐκλέκτου μετὰ ταῦτα γυνὴ· καὶ
ἐπεῖθε καὶ ἐκείνους βιαίως ἀποθνήσκοντας. ἱστορεῖ-
ται δὲ αὕτη πολλὰ τε ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν σπουδά-
σαι, καὶ πολλὰ αὐτοὺς εὐηργετηκέναι, ὅτε καὶ παρὰ
τῷ Κομμόδῳ πᾶν δυναμένη.

5. Ἀπέκτεινε δὲ ὁ Κόμμοδος καὶ Ἰουλιανόν (τὸν
Σέλβιον, καὶ Πάτερνον Ταύφοντήριον ἐς τοὺς ὑπα-

τευκότας κατειλεγμένον, ἄλλους τε μετ' αὐτῶν· καὶ
 τενα καὶ γυναῖκα εὐπατρίδα ἀπέσφαξε. καίτοι καὶ Ἰου-
 λιανός, δυνηθεὶς ἂν μετὰ τὴν Μάρκου τελευτὴν πῶν
 εὐθὺ κατ' αὐτοῦ ὃ τι καὶ ἐβούλετο, ἄτε καὶ ἐλλογι-
 μώτατος ὢν, καὶ στρατιὰν μεγάλην ἐπιτετραμμένος,
 τοὺς τε στρατιώτας ἀνηρτημένος, προῦξαι, οὐδὲν
 ἡθέλησε, δμῶ τε τὴν ἑαυτοῦ ἐπιείκειαν, καὶ διὰ τὴν
 ἐκείνου καὶ τεθνηκότος εὐνοίαν, νεοχμῶσαι. καὶ ὁ
 Πάτερνος ῥαδίως ἂν αὐτός, εἴπερ ἐπιβεβουλεύκει οἱ,
 ὥσπερ ἡτιάθη, φονεύσας, ἕως ἔτι τῶν δορυφόρων
 ἦρχεν, οὐκ ἐποίησεν.] ἐφόνευσε δὲ καὶ τοὺς Κύν-
 τιλλοὺς τὸν τε Κονδιανόν καὶ τὸν Μάξιμον. μεγά-
 λην γὰρ εἶχον δόξαν ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἐπὶ στρατηγίᾳ
 καὶ ὁμοφροσύνῃ καὶ πλούτῳ. ἐκ γὰρ δὴ τῶν προσ-
 όντων σφίσιν ὑπωπτεύοντο καλῶν, εἰ καὶ μηδὲν νεώ-
 τερον ἐγενόουν, ἄχθεσθαι τοῖς παροῦσι. καὶ οὕτως
 αὐτοὶ, ὥσπερ ἔζησαν ἅμα, οὕτω καὶ ἀπέθανον μεθ'
 ἐνός τέκνου. διαπρεπέστατα γὰρ τῶν πώποτε ἐφί-
 λησαν ἀλλήλους, καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε οὐδὲ ἐν ταῖς ἀρ-
 χαῖς διεχωρίσθησαν. ἐγένοντο δὲ καὶ πολυκτήμονες
 καὶ παμπλούσιοι, καὶ ἦρχον ὁμοῦ καὶ παρήδρευον
 ἀλλήλοις.

6. Κονδιανός δὲ Σέξτος ὁ τοῦ Μαξίμου υἱός,
 φύσει τε καὶ παιδείᾳ τῶν ἄλλων διαφέρων, ἐπειδὴ
 ἥσθετο καὶ τῆς ἐς αὐτὸν φεροῦσης θανατηφόρου
 ψήφου, (διέτριβε δὲ ἐν Συρίᾳ) αἷμα λαγῶ ἔπιε, καὶ
 μετὰ τοῦτ' ἐπὶ τε ἵππον ἀνέβη, καὶ κατέπεσεν ἀπ'
 αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· τό, τε αἷμα ἤμεσεν ὥς ἰδιον, καὶ
 ἔφυθες ὥς καὶ παραχρῆμα τελευτήσων, ἐς οἴκημα

έκομίσθη· καὶ αὐτὸς μὲν ἀφανὴς ἐγένετο, κριθεὶ δὲ σῶμα ἐς λάρνακα ἀντὶ αὐτοῦ ἐμβληθὲν, ἐκαύθη· καὶ ἐκ τούτου ὁ μὲν ἀμείβων αἰεὶ τὸ σχῆμα καὶ τῆς ἐσθῆτος, ἄλλοτε ἄλλη ἐπλανῶτο. διαδοθέντος δὲ τοῦ λόγου τούτου, (οὐ γὰρ οἶόν τέ ἐστι τὰ τηλικαῦτα ἐπὶ πολὺν χρόνον λανθάνειν) ζήτησις αὐτοῦ μεγάλη πανταχοῦ ὁμοίως ἐγένετο, καὶ πολλοὶ μὲν ἀντὶ αὐτοῦ δι' ὁμοιότητα, πολλοὶ δὲ ὡς καὶ συνεγνωκότες τι αὐτῷ, ἢ καὶ ὑποδεδεγμένοι πη αὐτόν, ἐκολάσθησαν· ἔτι δὲ πλείους οὐδὲ ἑωρακότες ποτὲ ἴσως αὐτόν, τῶν οὐσιῶν ἐστερήθησαν. καὶ ὁ μὲν εἴ τε ὅπως ἐσφάγη, (πλείσται γὰρ κεφαλαὶ, ὡς ἐκείνου οὔσαι, ἐς τὴν Ῥώμην ἐκομίσθησαν) εἴτε καὶ ἀπέφυγεν, οὐδεὶς οἶδεν. ἕτερος δὲ τις ἐτόλμησε μετὰ τὸν τοῦ Κορμόδου θάνατον Σέξτος τε εἶναι φῆσαι, καὶ πρὸς ἀνάληψιν τοῦ τε πλούτου καὶ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ ὁρμῆσαι. καὶ πολλὰ γε ὑπὸ πολλῶν ἀνακριθεὶς, ἐκομψεύσατο· ὡς μέντοι καὶ Ἑλληνικῶν τι αὐτόν ὁ Περτίναξ, ὧν ἐκεῖνος διεπεφυκεί, ἀνῆρετο, πλείστον ἐσφάλη, μηδὲ συνεῖναι τὸ λεγόμενον δυναθεῖς. [οὕτω που τὸ μὲν εἶδος ἐκ φύσεως, καὶ τᾶλλα ἐξ ἐπιτηδεύσεως αὐτῷ ἐῴκει· τῆς δὲ δὴ παιδείας αὐτοῦ οὐ μετεσχέκει.]

7. Τοῦτό τε οὖν αὐτὸς ἤκουσα παρῶν, καὶ ἕτερον τινὲς εἶδον. ἔστιν ἐν Μαλλῷ πόλει τῆς Κιλικίας Ἀμφιλόχου χρηστήριον· καὶ χρεῖ δι' ὀνειράτων. ἔχρησεν οὖν καὶ τῷ Σέξτῳ, ὃ διὰ γραφῆς ἐκεῖνος ἐδήλωσε. παιδίον γὰρ τῷ πίνακι ἐνεγέγραπτο δύο δράκοντας ἀποπνίγον, καὶ λέων νεβρόν διώκων. οὐ-

δὲ ἔσχον αὐτὰς συμβαλεῖν, τῷ πατρὶ συνῶν ἄρχοντι τῆς Κιλικίας, πρὶν πυθέσθαι τοὺς τε ἀδελφοὺς ὑπὸ τοῦ Κομμόδου, ὃς μετὰ ταῦτα τὸν Ἡρακλέα ἐξήλωσε, τρόπον τινὰ πνιγέοντας, ὥσπερ καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἔτι νήπιος ὢν ἰστορεῖται τοὺς ὑπὸ τῆς Ἥρας ἐπιπεμφθέντας αὐτῷ δράκοντας ἀποπνίξαι, (καὶ γὰρ οἱ Κυῖντίλιοι ἀπηγγονήθησαν) καὶ τὸν Σέξστον φεύγοντα καὶ διωκόμενον ὑπὸ τοῦ κρείττονος. πάμπολυν ἂν ὄχλον τῇ συγγραφῇ παρὰσχοιμι, εἰ ἀκριβῶς καθ' ἕκαστον τοὺς θανατωθέντας ὑπ' αὐτοῦ γράφοιμι, ὁπόσους ἐκεῖνος ἢ διὰ συκοφαντίας ψευδεῖς, ἢ δι' ὑποψίας οὐκ ἀληθεῖς, ἢ διὰ πλοῦτον λαμπρόν, ἢ διὰ γένος εὐδόκιμον, ἢ διὰ παιδείας ὑπεροχὴν, ἢ δι' ἄλλην τινὰ ἀρετὴν διεχρήσατο. [πολλὰ δὲ καὶ πλούτου ἐπιδείγματα ὁ Κόμμοδος, πολλῶν δὲ πλείων καὶ φιλοκαλίας ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ παρέσχετο. ἔστι δὲ τι καὶ δημωφελὲς ὑπ' αὐτοῦ πραχθέν. Μυνιλίου γὰρ τῷ Κασσίῳ συγγενομένου, καὶ τὰς ἐπιστολάς αὐτοῦ τὰς Λατίνας διοικήσαντος, καὶ μέγιστον παρ' αὐτοῦ δυνηθέντος, καὶ φυγόντος, εἴτα φωραθέντος, οὔτε τι ἀκοῦσαι, καίτοι πολλὰ μηνύσειν ὑπισχνουμένου, ἠθέλησε, καὶ τὰ γράμματα αὐτοῦ πάντα κατέκαυσε πρὶν ἀναγνωσθῆναι.]

8. Ἐγένοντο δὲ καὶ πόλεμοί τινες αὐτῷ πρὸς τοὺς ὑπὲρ τὴν Λακίαν βαρβάρους, ἐν οἷς ὁ, τε Ἀλβίνος καὶ ὁ Νίγρος, οἱ τῷ αὐτοκράτορι Σεβήρῳ μετὰ ταῦτα ἀντιπολεμήσαντες, εὐδοκίμησαν· μέγιστος δὲ ὁ Βρεττανικός. τῶν γὰρ ἐν τῇ νήσῳ ἔθνῶν ὑπερβεβηκότων τὸ τεῖχος τὸ διορίζον αὐτοὺς τε καὶ τὰ τῶν

Οὐλαπίον ἐπ' αὐτοὺς ἐπεμφεν. οὗτοι οὖν οὐ
τρῖος καὶ εὐτελὲς ὦν, στρατιωτικῶς τε ἀεὶ
τὴν τροφήν καὶ περὶ πάντα τ' ἄλλα ζῶν, ὅτε
ὑψηλόφρων καὶ φρονηματώδης ἐγίγνετο,
τε διαφανῶς ἀδωρότατος ἦν, οὐ μὴν καὶ ἡ
θὸς ἢ φιλάνθρωπος. ἀϋπνότατος δὲ τῶν σ
γινόμενος, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνόντας α
γορέναι βουλόμενος, δώδεκα γραμματεῖα,
φιλύρας ποιεῖται, καθ' ἑκάστην ἐσπέραν [α
συνέγραφε, καὶ προσέταττε τινι, ἄλλο ἄλλῃ
μίξιν τισὶν, ἵν' ἐργηγορέναι τὸν στρατηγὸν
μίζοντες, μηδὲ αὐτοὶ ἄδδην καθεύδοιεν. ἦ
καὶ ἄλλως ὑπνομαχεῖν πεφυκὸς, ἐπὶ πλεον
ἐκ τῆς ἀσιτίας ἡσκήκει. [τά τε γὰρ ἄλλα ἦ
δην ἐσιτεύτο, καὶ] ὅπως μηδὲ τῶν ἄρτων δι
ται, ἐκ τῆς Ῥώμης αὐτοὺς μετεπέμπετο, [ο
δυνάμενος τῶν ἐπιχωρίων ἐσθίειν, ἀλλ' ἵν'

9. Περέννιον δὲ τῶν δορυφόρων μετὰ τὸν Πά-
τερον ἀρχοντα, συνέβη διὰ τοὺς στρατιώτας στα-
σιάζαντας ἀναιρεθῆναι. τοῦ γὰρ Κομμόδου ἄρμα-
πηλασίαις καὶ ἄσελγείαις ἐκδεδωκότος ἑαυτὸν, καὶ
τῶν τῇ ἀρχῇ προσηκόντων οὐδὲν (ὥς εἰπεῖν) πρᾶτ-
τοντος, ὁ Περέννιος ἠναγκάζετο οὐχ ὅτι τὰ στρατιω-
τικὰ, ἀλλὰ καὶ τὰλλα διὰ χειρὸς ἔχειν, καὶ τοῦ κοι-
νοῦ προστατεῖν. οἱ οὖν στρατιῶται, ὅποτε τι σφίσι
μὴ καταθύμιον ἀπαντήσαι, τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὸν Πε-
ρέννιον ἀναφέροντες, ἐμηνίων αὐτῷ. καὶ οἱ ἐν Βρετ-
τανίᾳ τολύην ὑπάρχοντες, ἐπειδὴ τι ἐπετιμῆθησαν
ἐφ' οἷς ἐστασίαζον, (οὐ γὰρ πρὶν ἡσύχασαν, ἢ αὐ-
τοὺς τὸν Περτίνακα παῦσαι) χιλλοὺς καὶ πεντακο-
σίους ἀκοντιστὰς ἀπὸ σφῶν ἀπολέξαντες, ἐς τὴν Ἰτα-
λίαν ἔπεμψαν· ὧν μηδενὸς κωλύοντος τῇ Ῥώμῃ
πλησιασάντων, ὁ Κόμμοδος ἀπήντησέ τε αὐτοῖς καὶ
ἐπύθετο, „Τί ταῦτα ὧ συστρατιῶται; τί βουλόμα-
νοι πάρεστε;“ εἰπόντων δὲ αὐτῶν, „Ἡκομεν· Πε-
ρέννιος γὰρ σοι ἐπιβουλεύει, ἵνα αὐτοκράτορα τὸν
υἱὸν ἀποδείξῃ.“ ἐπείσθη τε αὐτοῖς, ἄλλως τε καὶ
τοῦ Κλεάνδρου ἐνάγοντος, (ὅς κωλυόμενος ὑπὸ τοῦ
Περεννίου ποιεῖν ὅσα ἠβούλετο, δεινῶς αὐτὸν ἐμίσει)
καὶ ἐξέδωκε τὸν ἑπαρχὸν τοῖς στρατιώταις ὧν ἦρχεν·
οὐδὲ ἐτόλμησε καταφρονῆσαι χιλλοὺς καὶ πεντακο-
σίους, πολλαπλασίους αὐτῶν δορυφόρους ἔχων. καὶ
αὐτὸν ἐκείνον καὶ ἠκίσαντο καὶ κατέκοψαν, καὶ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ καὶ υἱεῖς δύο προσδι-
φθάρησαν.

10. Ὁ μὲν οὕτως ἐσφάγη, ἥμιστα δὲ τοῦτο πα-

καὶ ἄδωρότατα καὶ σωφρονέστερα διήγαγε
Κομμόδου τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ πᾶσαν ἀσφάλειαν
εἶτο, [ὅτι οὗτος ἐπιθυμίαις τε πάντων προσέ-
ἤρματ' ἡλασσία προσεῖχε, καὶ οὐτ' ἀρχὴν τῶν
τι αὐτῷ ἔμελλεν, οὐτ' εἰ καὶ σφόδρα ἐ-
κει, διαθέσθαι γε αὐτὰ ὑπὸ τῆς ἀβρότητι
ἀπειρίας ἐδύνατο.] καὶ οἱ Καισάρειοι, τοῦ
λαγόντες, (ἦν δὲ αὐτῶν κορυφαῖος ὁ Κλέαν-
δρος ὃς τι κακὸν οὐκ ἔδρων, πωλοῦντες πάν-
τες, ἀσελγαίνοντες. Κόμμοδος δὲ τὸ πλε-
βίου περὶ τὰς φαστῶνας καὶ τοὺς ἵπποις
τὰς μάχας τῶν τε θηρίων καὶ τῶν ἀνδρῶν
νευ γὰρ ὧν οἴκοι ἔδρα, πολλοὺς μὲν ἀνδ-
ροσίων, πολλὰ δὲ καὶ θηρία πολλάκις ἐφί-
πεντε γοῦν ἵππους ποταμίους ἅμα, καὶ δύο
τάς ἄλλη καὶ ἄλλη ἡμέρας, χωρὶς αὐτὸς ταί-

λομένου δὲ καὶ ὀκνοῦντος τὴν προῖξιν, [ἀπεθρασύνετο, καὶ] προσελθὼν τῷ Περέννιῳ ποτὲ, „Ἀκοίω, ἔφη, ὅτι με ἀποκτεῖναι ἐθέλετε· τί οὖν μέλλετε; τί δὲ ἀναβάλλεσθε, ἔξδν ὑμῖν ἤδη καὶ τήμερον αὐτὸ δρῶσαι;“ [ἀλλ’ οὐδὲ ἐκ τούτου δεινὸν ὑπ’ ἄλλου τινὸς ἔπαθεν, ἀλλ’ αὐτομάτῳ θανάτῳ ἐχρήσατο, καίπερ καὶ ὑπὸ τοῦ Μάρκου ἐν τοῖς πάνυ τιμηθεὶς, καὶ τῇ τῆς ψυχῆς ἀρετῇ καὶ τῇ τῶν λόγων παρασκευῇ οὐδενὸς τῶν κατ’ ἑαυτὸν δεύτερος γενόμενος. ἀμέλει δὴ ταῦτ’ εὐπὼν, πάντα τὸν τρόπον αὐτοῦ δηλώσω.] τῆς τε Γερμανίας ποτὲ ἄρχων, τὸ μὲν πρῶτον οἴκοι κατ’ ἑαυτὸν ἐπειράθη τὸν ὑποστράτηγον πείσαι, μὴ δωροδοκεῖν· ἐπεὶ δ’ οὐκ εἰσήκουεν αὐτοῦ, ἀνέβη τε ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ [ἑαυτὸν τῷ κήρυκι κηρύξαι προστάξας,] ὤμοσε μὴτ’ εἰληφέναι δῶρά ποτε, μῆτε λήψεσθαι. ἔπειτα καὶ ἐκείνον ὁμόσαι ἐκέλευσεν. ὥς δ’ οὐκ ἠθέλησεν ἐπιорκῆσαι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς. [καὶ μετὰ τοῦτο τῆς Ἀφρικῆς ἡγεμονεύσας, ἕνα τῶν παρέδρων ὁμοιότροπόν πως ἐκείνῳ ὄντα, τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησεν, ἐπὶ πλοῖον δὲ τι ἐπιθεὶς, ἐς τὴν Ῥώμην ἀπέπεμψεν.] ταιούτος μὲν τις ὁ Βικτωρίνος ἦν.

12. Ὁ δὲ δὴ Κλέανδρος, ὁ μετὰ τῶν Περέννιον μέγιστον δυνηθεὶς, καὶ ἐπράθη μετὰ τῶν ὁμοδούλων, μετ’ ὧν καὶ ἀχθηφορήσων ἐς τὴν Ῥώμην ἐκεκόμιστο. χρόνου δὲ προϊόντος οὕτως ηὔξήθη, ὥστε καὶ τοῦ Κομμόδου προκοιτῆσαι, τὴν τε παλλακίδα αὐτοῦ Λαμοστρατίαν γῆμαι, καὶ τὸν Σάατερον τὸν Νικομηδέα, τὸν πρὸ αὐτοῦ τὴν τιμὴν ἔχοντα ταύτην.

ἀποκτεῖναι πρὸς πολλοῖς καὶ ἄλλοις· καίτοι καὶ ἐκεῖνος μέγιστον ἡδυνήθη, καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ Νεκρομηδεῖς καὶ ἀγῶνα ἄγειν, καὶ νεῶν τοῦ Κομμόδου ποιήσασθαι, παρὰ τῆς βουλῆς ἔλαβον. ὁ γοῦν Κλέανδρος μέγας ὑπὸ τῆς τύχης ἄρθεις, καὶ ἐχαρίσατο καὶ ἐπώλησε βουλείας, στρατείας, ἐπιτροπείας, ἡγεμονίας, πάντα πράγματα. καὶ ἤδη τινὲς πάντα τὰ ὑπάρχοντα σφίσιν ἀναλώσαντες, βουλευταὶ ἐγένοντο· ὥστε καὶ λεχθῆναι ἐπὶ Ἰουλίου Σύλωνος ἀνδρὸς ἀφανεσιτάτου, ὅτι εἰς τὸ συνέδριον, τῆς οὐσίας στερηθεὶς, ἐξωρίσθη. ταῦτά τε ὁ Κλέανδρος ἐποίει, καὶ ὑπάτους ἐς ἐνιαυτὸν πέντε καὶ εἴκοσιν ἀπέδειξεν· ὃ μὴ πρότερόν ποτε, μὴ δ' ὕστερον ἐγένετο. καὶ ἐν αὐτοῖς καὶ Σεβήρος, ὁ μετὰ ταῦτα αὐταρχήσας ὑπάτευσεν. ἡρυγρολόγει μὲν οὖν πανταχόθεν, καὶ ἐκεῖσάτο πλεῖστα τῶν πάποτε ὀνομασθέντων προκοίτων, καὶ ἀπ' αὐτῶν πολλὰ μὲν τῷ Κομμόδῳ ταῖς τε παλλακαῖς αὐτοῦ ἐδίδου, πολλὰ δὲ καὶ ἐς οἰκίας, καὶ ἐς βαλανεῖα, ἄλλα τέ τινα χρήσιμα καὶ ἰδιώταις καὶ πόλεσιν, ἐδαπάνα.

13. Οὗτος οὖν ὁ Κλέανδρος εἰς τοσοῦτον ὄγκον ἄρθεις, ἔπεσε καὶ αὐτὸς ἐξαίφνης, καὶ ἀπώλετο μετὰ ἀτιμίας. ἀπέκτειναν δὲ αὐτὸν οὐχ οἱ στρατιῶται, ὥσπερ τὸν Περέννιον, ἀλλ' ὁ δῆμος. ἐγένετο μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ἰσχυρὰ σιτοδεία, ἐπὶ πλεῖστον δ' αὐτὴν Παπίριος Διονύσιος ἐπὶ τοῦ σίτου ἱσταγμένος ἐπηύξησεν, ἵν' ὥς αἰτιώτατον αὐτῆς τὸν Κλέανδρον ἀπὸ τῶν κλεμμάτων ὄντα, καὶ μισήσωσιν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ διακροθέρωσι. καὶ ἔσχεν οὕτως. ἵππα-

δρομία τις ἦν· μελλόντων δὲ τὸ ἑβδομον τῶν ἱππων ἀγωνίσασθαι, πλήθος τι παίδων εἰς τὸν ἱππόδρομον εἰσέδραμε, καὶ αὐτῶν παρθένος τις μεγάλη καὶ βλοσυρά ἤγεῖτο· ἦν δαίμονα ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντων ἐνόμισαν γεγονέναι. τὰ τε γὰρ παιδία συνεβόησαν πολλὰ καὶ δεινὰ, καὶ ὁ δῆμος παραλαβὼν αὐτὰ, οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ἐξέκραγε· καὶ τέλος καταπηδήσας, ὤρμησε πρὸς τὸν Κόμμοδον, ἐν τῷ Κυῖντιλῳ προαστείῳ ὄντα, πολλὰ μὲν ἐκείνῳ καγαθὰ ἐπευχόμενος, πολλὰ δὲ καὶ κατὰ τοῦ Κλεάνδρου κατάρῳμενος. καὶ ὅς, στρατιώτας τινὰς ἐπ' αὐτοὺς ἔπεμψε, καὶ ἔτρωσάν τινας καὶ ἀπέκτειναν· οὐ μέντοι καὶ ἀνείρχθη διὰ τοῦτο ὁ δῆμος, ἀλλὰ τῷ τε πλήθει σφῶν καὶ τῇ τῶν δορυφόρων ἰσχυρῇ θαρσύνει, ἐπὶ μᾶλλον ἡπείχθη. πλησιαζόντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ Κομμόδῳ, καὶ μηδενὸς οἱ μηνύοντος τὸ γιγνόμενον, Μαρκία ἐκείνη ἢ τοῦ Κουαδράτου, ἐσήγγειλε ἐὼ πραττόμενον· καὶ ὁ Κόμμοδος οὕτως ἔδειξεν, ἄλλως τε καὶ δειλότατος ὢν, ὥστε αὐτίκα καὶ τὸν Κλεάνδρον καὶ τὸ παιδίον αὐτοῦ, ὃ καὶ ἐν ταῖς τοῦ Κομμόδου χερσὶν ἐτρέφετο, σφαγῆναι κελεύσαι. καὶ ἐὼ μὲν παιδίον προσουδίσθη καὶ διεφθάρη, τὸ δὲ τοῦ Κλεάνδρου σῶμα παραλαβόντες οἱ Ῥωμαῖοι ἔσυραν καὶ ἡκίσαντο, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διὰ πάσης τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ κοντοῦ περιήνεγκαν, καὶ τινας καὶ ἄλλους τῶν μέγα ἐπ' αὐτοῦ δυναμένων ἐφόνευσαν.

14. Κόμμοδος δὲ, ἀπὸ τῶν εὐθυμῶν καὶ παιδῶν ἀναγεύων, ἐφόνα, καὶ τοὺς ἐπιφανεῖς ἄνδρας

DIO Cass. T. IV. ○

διεχειρίζετο· ὧν ἦν καὶ Ἰουλιανὸς ὁ ἑπαρχος, ὃ καὶ δημοσίᾳ περιελάμβανε τε καὶ κατεφίλει, καὶ πότερα ὠνόμαζεν· Ἰούλιός τε Ἀλέξανδρος. οὗτος μὲν ὥς καὶ λέοντα ἀπὸ τοῦ ἵππου κατακοντίσας· ὅσῃ ἐπειδὴ καὶ τοὺς σφαγέας παρόντας ἤσθαι, ἐκείνου τε τῆς νυκτὸς ἐφόνευσε, καὶ τῶν Ἑμεσηνῶν, ὅθι ἦν, τοὺς ἐχθροὺς τοὺς ἑαυτοῦ πάντας προσκατιχρήσατο. ποιήσας δὲ ταῦτα, ἵππον τε ἀνέβη, καὶ πρὸ τοὺς βαρβάρους ὤρμησε· κἄν ἐξέφυγόν, εἰ μὴ παδικὰ τινα συνεπῆκτο. αὐτὸς μὲν γὰρ κράτιστα ἔπαινε, τὸ δὲ μειράκιον καμὸν οὐχ ὑπέμεινεν καταλπεῖν, ἀλλ' ὥς κατελαμβάνετο, ἀπέκτεινε καὶ ἐκείν καὶ ἑαυτόν. ἀνηρέθη δὲ καὶ Διονύσιος πρὸς τὸ Κομμόδου, ὃ ἐπὶ τοῦ σίτου ταχθεὶς. γέγονε δὲ κα νόσος μεγάλη ὧν ἐγὼ οἶδα. διαχίλιοι γοῦν πολλὰς ἡμέρας μιῷ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησαν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλως οὐκ ἐν τῷ ἄστει μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν ὅλῳ ὥς εἰπεῖν τῇ ἀρχῇ ὑπ' ἀνδρῶν κακούργων ἀπέθανον· βελόνας γὰρ μικρὰς δηλητηρίοις τισὶ φαρμάκοις ἐχρίοντες, ἐνέσαν δι' αὐτῶν ἐς ἑτέρους ἐπὶ μισθῷ τῷ δεινόν· ὅπερ πού καὶ ἐπὶ τοῦ Δομιτιανοῦ ἐγγόφει καὶ οὗτοι μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλλυντο.

15. Ἦν δὲ ἀπάντων νοσημάτων καὶ ἀπάντων κακουργημάτων χαλεπώτερος Ῥωμαίοις ὁ Κομμόδος διὰ τε τὰλλα, καὶ ὅτι ἠναγκάζοντο ἅ τῳ πατρὶ αὐτοῦ κατ' εὐνοίαν ἐψηφίζοντο, ταῦτ' ἐκείνῳ διὰ φόβον ἀπονέμειν ἐξ ἐπιτάγματος. Κομμοδιανὴν γοῦν τὴν τε Ῥώμην αὐτήν, καὶ τὰ στρατόπεδα Κομμοδιανὰ, τὴν τε ἡμέραν ἐν ᾗ ταῦτα ἐψηφίζετο, Κομμο

ιαν καλεῖσθαι προσέταξεν. ἑαυτῷ δὲ ἄλλας τε παμ-
 ὄλλας ἐπωνυμίας καὶ τὴν Ἡρακλέους ἀπήνεγκε.
 ἦν δὲ Ῥώμην, ἄθάνατον, εὐτυχῇ κολωνίαν, οἰκου-
 μένην τῆς γῆς, (καὶ γὰρ ἄποικον αὐτὴν ἑαυτοῦ δο-
 εῖν ἐβούλετο) ἐπωνόμασε. καὶ ἀνδριάς τε αὐτῷ
 ρυσσοῦς χιλλῶν λιτρῶν μετὰ τε ταύρου καὶ βοῶς θη-
 ρίας ἐγένετο· καὶ τέλος καὶ οἱ μῆνες ἀπ' αὐτοῦ
 ἄντες ἐπεκλήθησαν, ὥστε καταριθμῆσθαι αὐτοὺς
 οὕτως· Ἀμαζόνιος, Ἀνίκητος, Εὐτυχῆς, Εὐσεβής,
 Λούκιος, Αἴλιος, Αὐρήλιος, Κόμμοδος, Αὔγουστος,
 Ἡράκλειος, Ῥωμαῖος, Ὑπεραίρων. αὐτὸς μὲν γὰρ
 ὁλοτε ἄλλα μετελάμβανε τῶν ὀνομάτων· τὸν δ'
 μαζόνιον καὶ τὸν Ὑπεραίροντα παγίως ἑαυτῷ ἔθε-
 ν, ὥς καὶ πᾶσιν ἀπλῶς πάντας ἀνθρώπους καθ'
 περβολὴν νικῶν· οὕτω καθ' ὑπερβολὴν ἐμεμῆνει
 ὁ κάθαρμα· καὶ τῇ βουλῇ οὕτως ἐπέστελλεν.
 Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, Λούκιος Αἴλιος Αὐρήλιος
 Κόμμοδος, Αὔγουστος, Εὐσεβής, Εὐτυχῆς, Σαρμα-
 τικὸς, Γερμανικὸς Μέγιστος, Βρεττανικὸς, Εἰρηνο-
 οῖδς τῆς οἰκουμένης, Ἀνίκητος, Ῥωμαῖος Ἡρακλῆς,
 Ὁρχιερεὺς, Δημοαρχικῆς ἐξουσίας τὸ ὀκτωκαιδέκατον,
 Αὐτοκράτωρ τὸ ὄγδουον, Ἰππатов τὸ ἑβδομον, Πα-
 τὴρ πατρίδος, ὑπᾶτοις, στρατηγοῖς, δημοαρχικοῖς,
 ἐρουσίᾳ Κομμοδιανῇ Εὐτυχεῖ, χαίρειν. καὶ ἀν-
 ριάντες αὐτοῦ παμπληθεῖς ἐν Ἡρακλέος σχήματι
 ἵτησαν. καὶ τὸν αἰῶνα τὸν ἐπ' αὐτοῦ, χρυσοῦν τε
 νομάζεσθαι καὶ ἐς τὰ γράμματα πάντα ὁμοίως ἐσ-
 ράφεισθαι ἐψηφίσθη.

16. Οὗτος οὖν ὁ χρυσοῦς, οὗτος ὁ Ἡρακλῆς

οὗτος ὁ θεός, (καὶ γὰρ τοῦτ' ἤκουεν) εξαίφνης καὶ μετὰ μεσημβρίαν ἐκ τοῦ προαστείου σπουδῇ ἐς τὴν Ῥώμην ἐλάσας, τριάκοντα ἵππων ἀμίλλας ἐν δυοῖν ὥραις ἐποίησεν. ὅθεν οὐχ ἥκιστα καὶ τὰ χρήματα αὐτὸν ἐπέλιπεν. ἦν μὲν γὰρ καὶ φιλόδομος, καὶ πολλάκις τῷ δήμῳ κατ' ἀνδρα δραχμαῖς εκατὸν καὶ τεσσαράκοντα ἔδωκεν· τὸ δὲ πλεῖστον εἰς ἐπέτα, ὡς εἶπον, ἔδαπάνη. [καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ταῖς αὐτῶν οὔτε τὰ πρὸς τοῦ Κλεάνδρου πορισθέντα, καὶ κατὰ ἀμύθητα ὄντα, ἐξήρκεσεν. ἀλλ' ἦναγκασθῆ ἐργασίαι καὶ γυναῖξί καὶ ἀνδράσι, θανάτου μὲν οὐκ ἔξια, φόβου δὲ τινος καὶ ἀπειλῆς γέμοντα, ἐκφέρειν.] ὧν τοὺς μὲν ἐφόβειυσεν, τοῖς δὲ τὴν σωτηρίαν τῆς οὐσίας αὐτῶν ἐπίπρασκε, [καὶ ὥς παρ' ἐκόντων αὐτῶν τινα ἀνάγκη ἐλάβανεν.] καὶ τέλος ἐν ταῖς γενεθλοῖς τοῖς ἑαυτοῦ, ἡμῶς τε καὶ τῆς γυναῖκος ἡμῶν καὶ τοὺς παῖδας, δύο χρυσοῦς ἕκαστον, ὥσπερ τινὰ ἀπαρχήν, [κατ' ἔτος] ἐκέλευσέν οἱ ἀποφέρειν· τοὺς τε ἐν ταῖς ἄλλαις ἀπάσαις πόλεσι βουλευτὰς, κατὰ πέντε δραχμαῖς. [καὶ οὐδὲν ἐκ τούτων περιποιεῖτο, ἀλλὰ πάντα κακῶς ἐς τὰ θηρία καὶ τοὺς μονομάχους ἀνήλίσκεν.]

17. Καὶ ἐν μὲν τῷ δημοσίῳ οὐδαμῶθεν ἄρματι ἦλασε, πλὴν εἰ μὴ που ἐν ἀσιλήνῳ πυκτῇ· ἐπιθυμήσας μὲν καὶ δημοσίᾳ ἄρματιηλατῆσαι, αἰσχυρθεὶς δὲ καὶ ὀφθῆναι τοῦτο ποιῶν· οἴκοι δὲ συνεχῶς τοῦτ' ἐπραττε, τῇ πρασίῳ σκευῇ χρώμενος. Θηρία μὲν τοι πολλὰ μὲν οἴκοι ἀπίσφαζε, πολλὰ δὲ καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ. καὶ μέντοι καὶ μονομάχῳ, οἴκοι μὲν, ὥσπερ

καὶ φονεύειν τινά· (ἐν ξυρῶ τε ἐτέρων, ὥς καὶ τὰς
 τριχὰς ἀφαιρῶν, παρτέμνε τῶν μὲν ῥίνα, τῶν δὲ οὐς,
 τῶν δὲ ἄλλο τι·) ἐν δὲ τῷ κοινῷ, ἄνευ σιδήρου καὶ
 ἄνευ αἵματος ἀνθρωπείου. ἐνέδν. δὲ, πρὶν μὲν εἰς
 τὸ θέατρον εἰσιέναι, χιτῶνα χειρῶν τὸν σθηρῶν, λευ-
 κόν, διάχρυσον. καὶ ἐν τούτῳ τε αὐτὸν τῷ σχήματι
 ὄντα ἡσπάζομεθα. εἰσὼν δὲ, ὀλοπόρφυρον χρυσῷ
 κατὰπαστον, γλαμύδα τε ὁμοίαν τὸν Ἑλληνικὸν τρό-
 πον λαμβάνων, καὶ στέφανον ἔκ τε λίθων Ἰνδικῶν
 καὶ ἔκ χρυσοῦ πεποιημένον, κηρύνειόν τε τοιοῦτον
 φέρων ὁποῖον ὁ Ἑρμῆς. ἡ γὰρ λεοντῇ τό, τε ῥόπα-
 λον ἔν τε ταῖς ὁδοῖς προεφέρετο αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς
 θεάτροις ἐπὶ δίφρου ἐπιχρῦσον, εἴτε παρῆρι, εἴτε
 καὶ ἀπῆρι, ἐτίθεται. αὐτὸς δὲ ἐν τῷ τοῦ Ἑρμοῦ σχή-
 ματι εἰσῆι τε εἰς τὸ θέατρον, καὶ ἀποθρόνισας τὰ ἄλ-
 λα, οὕτως ἐν τῷ χιτῶνι ἀνυπόδετος ἔργου εἶχετο.

18. Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἄρκτους τε ἑκα-
 τὸν αὐτὸς μόνος, ἄνωθεν ἀπὸ τῆς περιβολῆς τῆς
 κρητῆδος ἀκοντίζων, ἀπέκτεινα. διείληπτο γὰρ τὸ
 θέατρον. πᾶν συμπήκτοις τισὶ διαμέτροις, τήν τε
 στέγην περὶδρομον ἔχουσι, καὶ διχῇ τέμνουσιν ἄλλη-
 λα, ἔν' ἐξ ὀλλίου πανταχόθεν τετραχῇ τὰ θηρία με-
 μερισμένα, ὅσων ἀκοντίζεται. καὶ ἔπιεν ἐν μέσῃ τῇ
 ἀγωνίᾳ καμῶν, κύλικι ῥοπαλωτῇ παρὰ γυναικὸς γλυ-
 κὺν οἶνον ἐψυγμένον λαβὼν, ἀμυστί· ἐφ' ᾧ καὶ ὁ
 δῆμος καὶ ἡμεῖς παραχρῆμα πάντες, τοῦτο δὴ τὸ ἐν
 τοῖς συμποσίοις εἰωθὸς λέγεσθαι, ἐξεβοήσαμεν,
 „Ζήσσιαι.“ καὶ μὴ μέ τις κηλιδοῦν τὸν τῆς ἱστορίας
 ὄγκον, ὅτι καὶ τὰ τοιαῦτα συγγράφω, νομίση. ἄλ-

ἡγησάμην μηδὲν αὐτῶν αποκρυψασθαι
αὐτὰ, ὥσπερ τι ἄλλο τῶν μεγίστων καὶ
τῶν, τῇ μνήμῃ τῶν εἰς ἔπειτα ἐσομένων
καὶ μέντοι καὶ τὰλλα πάντα τὰ ἐπ' ἐμοί
καὶ λεπτοουργήσω καὶ λεπτολογήσω μᾶλλ
τερα, ὅτι τε συνεγενόμην αὐτοῖς, καὶ ὅτι
λον οἶδα τῶν τι δυναμένων ἐς γραφὴν
καταθέσθαι, διηκριβωκότα αὐτὰ ὁμοίᾳ

19. Ἐν μὲν οὖν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τι
ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις τοτὲ μὲν βοτὰ, καὶ
κύκλου ἔδαφος καταβυίονων ἄνωθεν, οἷ
τὰ δὲ καὶ προσαγόμενα, ἥ καὶ ἐν δι
προσφερόμενα, κατέκοπτε, καὶ τίγριν
πον τε ποτιάμιον καὶ ἐλέφαντα. πρῶτ
ἀπηλλάττετο· καὶ μετὰ τοῦτο ἐξ ἀρίστι
χει. ἦσκει δὲ καὶ ἐχρῆτο τῇ ὀπλίσει τῇ
ρος καλονυμένου. τὴν μὲν ἀσπίδα ἐν τῇ

λοντο. παρειστήκεισαν δὲ αὐτῶ μαχομένῳ Αἰμίλιός τε Λαῖτος ὁ ἑπαρχος καὶ ὁ Ἑκλεκτος ὁ πρόκοιτος· αἱ σκιαμαχήσας καὶ νικήσας δηλονότι, ἐφίλει ὥσπερ ἔχε διὰ τοῦ κράνους. καὶ μετὰ τοῦτο καὶ οἱ ἄλλοι μάχοντο· καὶ τῇ γε πρώτῃ ἡμέρᾳ αὐτὸς πάντας ἑφᾶς κἀνωθεν, τό τε τοῦ Ἑρμοῦ σχῆμα πᾶν μετ' ἐπιχρύσου ῥάβδου λαβὼν, καὶ ἐπὶ βῆμα ὁμοιον ἀναβὰς, συνέβαλεν· ὅπερ πον καὶ ἐν τέρατος λόγῳ ἔσχοιεν. καὶ μετὰ τοῦτο ἐπὶ τε τὴν συνήθη ἔδραν ἀνγει, καὶ ἐκῆϋθεν τὰ λοιπὰ μεθ' ἡμῶν ἐθεώρει· ἐπράττετο δ' οὐδὲν ἔτι παιδιᾶς ἐχόμενον, ἀλλ' ὥστε πάνυ πολλοὺς ἀποθνήσκειν. καὶ δὴ ποτε βραδυνάντων τινῶν περὶ τὰς σφαγὰς, τοὺς τε ἀντιπάλους συνέδησεν ἀληλοῖς, καὶ πάντας ἅμα μάχεσθαι ἐκέλευσε. καὶ τούτου ἡγωνίσαντο μὲν εἰς πρὸς ἓνα οἱ συνδεδεμένοι, σφαξαν δὲ τινες καὶ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας σφίλιν, ὑπὸ τε τοῦ ὄχλου καὶ τῆς στενοχωρίας ἐμπελάθοντες αὐτοῖς.

20. Τοιαύτη μὲν τὸ σύμπαν ἡ θεὰ ἐκείνη τέσσαρσι καὶ δέκα ἡμέραις ἐγένετο. ἀγωνιζομένου δ' αὐτοῦ, ἡμεῖς μὲν οἱ βουλευταὶ αἰεὶ μετὰ τῶν ἱππέων συνεφοιτῶμεν, χωρὶς ἢ ὅτι Πομπηϊανὸς Κλαῦδιος ὁ ἔρων οὐκ ἔστιν ὅτε ἀπήντησεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν υἱεῖς πεμπεν, αὐτὸς δὲ οὐδέποτε ἀφίκετο, αἰρούμενος ὑποσφαγῆναι ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον, ἢ τὸν αὐτοκράτορα ὄν τοῦ Μάρκου παῖδα ἐπιδεῖν τοιαῦτα ποιοῦντα. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπεβοῶμεν τὰ τε ἄλλα ὅσα ἐλεεῦσμεθα, καὶ αὐτὸ τοῦτο συνεχῶς, „Καὶ κύριος καὶ πρῶτος εἰ, καὶ πάντων εὐτυχίστατος. νικᾷς,

νικήσεις, ἀπ' αἰῶνος, Ἀμαζόνιε, νικάς. “ τοῦ δὲ δὴ λοιποῦ δήμου πολλοὶ μὲν οὐδὲ ἐσῆλθον εἰς τὸ θίατρον, εἰσὶ δ' οἱ παρακύψαντες ἀπηλλάττοντο, τὸ μὲν τι αἰσχυρόμενοι τοῖς ποιουμένοις, τὸ δὲ καὶ θαδιότες· ἐπειδὴ λόγος διῆλθεν, ὅτι τοξεῦσαι τινὰς ἐθέλῃσει, ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς τὰς Στυμφαλίδας. καὶ ἐπιστεύθη γε οὗτος ὁ λόγος, ἐπειδὴ ποτε πάντως τοὺς τῶν ποδῶν ἐν τῇ πόλει ὑπὸ νόσου ἢ ἐτέρας τινὸς συμφορῆς ἐστερημένους ἀθροίσας, δρακόντων τι τινὰ αὐτοῖς εἶδη περὶ τὰ γόνατα περιέπλεξε, καὶ σπόγγους ἀντὶ λίθων βάλλειν δούς, ἀπέκτεινε σφῶς ῥοπαλῶι παίων ὡς γίγαντας.

21. Οὗτος μὲν ὁ φόβος πᾶσι κοινὸς καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἦν. ἔπραξε δὲ καὶ ἕτερόν τι τοιόνδε πρὸς ἡμῶς τοὺς βουλευτάς, ἐξ οὗ οὐχ ἡκιστα ἀπολείσθαι προσεδοκήσαμεν. στρονθὸν γὰρ ἀποκτείνας, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποτεμών, προσῆλθεν ἔνθα ἐκαθήμεθα, τῇ τε ἀριστερᾷ χειρὶ ἐκείνην, καὶ τῇ δεξιᾷ τὸ ξίφος ῥηματωμένον ἀνατείνας. καὶ εἶπε μὲν οὐδέν, τὴν δὲ κεφαλὴν τὴν ἑαυτοῦ σεσηρὸς ἐκίνησεν, ἐνδεικνύμενος, ὅτι καὶ ἡμᾶς τὸ αὐτὸ τοῦτο δράσει. καὶ οἱ συχνοὶ παραχρῆμα ἐπ' αὐτῷ γελάσαντες ἀπηλλάγησαν τῇ ξίφει, (γέλως γὰρ ἡμῶς ἄλλ' οὐ λύπη ἔλαβεν) εἰ μὴ δάφνης φύλλα, ἃ ἐκ τοῦ στεφάνου εἶχον, αὐτὸς τε διέφαγον, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πλησίον μου καθημένους διατραγεῖν ἔπεισα· ἔν' ἐν τῇ τοῦ στόματος συνεχεῖ κινήσει, τὸν τοῦ γελᾶν ἔλεγχον ἀποκρυψάμεθα. τοιούτων δ' οὖν τούτων γενομένων παρεμυθήσατο ἡμῶς· ὅτι μέλλων αὐτὸς μονομαχεῖν

σαι, παρήγγειλεν ἡμῖν ἔν τε τῇ στολῇ τῇ ἱππᾷδι καὶ ἐν ταῖς μανθύαις εἰς τὸ θέατρον εἰσελθεῖν· ὅπερ οὐκ ἄλλως ποιοῦμεν εἰσιόντες εἰς τὸ θέατρον, εἰ μὴ τῶν αὐτοκρατόρων τις μεταλλάξει· καὶ ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τὸ κράνος αὐτοῦ κατὰ τὰς πύλας, καθ' ἃς οἱ τελευτῶντες ἐκφέρονται, ἐξεκομίσθη. ἐκ γὰρ τούτων καὶ πάνυ πᾶσι πάντως ἀπαλλαγὴ τις αὐτοῦ γενήσεσθαι ἐνομιζέτο.

22. Ἀπέθανέ γέ τοι, μᾶλλον δὲ ἀνῆρέθῃ, οὐκ ἐς μακράν. ὁ γὰρ Λαῖτος καὶ ὁ Ἐκλεκτος, ἀχθόμενοι αὐτῷ δι' ἃ ἐποίει, καὶ προσέτι καὶ φοβηθέντες, (ἡπεῖλει γὰρ σφίσιν, ὅτι ἐκωλύετο ταῦτα ποιεῖν) ἐπεβούλευσαν αὐτῷ. ὁ γὰρ Κόμμοδος ἀμφοτέρους ἀνελεῖν ἐβούλετο τοὺς ὑπάτους, Ἐρύκιδόν τε Κλάρον καὶ Σόσσιον Φάλκωνα, καὶ ὑπατός τε ἅμα καὶ σεκούτωρ ἐν τῇ νουμηνίᾳ ἐκ τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ οἱ μονομάχοι τρέφονται, προελθεῖν. καὶ γὰρ τὸν οἶκον τὸν πρῶτον παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν ὦν, εἶχε. καὶ μηδεὶς ἀπιστήσῃ· καὶ γὰρ τοῦ Κολοσσοῦ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμῶν, καὶ ἑτέραν ἑαυτοῦ ἀντιθεῖς, καὶ ῥόπαλον δούς, λέοντά τέ τινα χαλκοῦν ὑποθεῖς, ὡς Ἡρακλεῖ ἰοικέναι, ἐπέγραψε πρὸς τοῖς δηλωθεῖσιν αὐτοῦ ἐπωνύμοις καὶ τοῦτο, „Πρωτόπαλος σεκουτόρων, ἀριστερὸς μόνος νικήσας δωδεκάκις, (οἶμαι) χιλίους.“ διὰ μὲν δὴ ταῦτα ὁ, τε Λαῖτος καὶ ὁ Ἐκλεκτος ἐπέθεντο αὐτῷ, κοινωσάμενοι καὶ τῇ Μαρκίᾳ τὸ βούλευμα. ἐν γοῦν τῇ τελευταίᾳ τοῦ ἔτους ἡμέρᾳ, ἐν τῇ νυκτὶ, τῶν ἀνθρώπων ἀσχολίαν περὶ τὴν ἑορτὴν ἐχόντων, φάρμακον διὰ τῆς Μαρκίας ἐν

κρέασι βοείοις αὐτῷ ἔδωκαν. ἐπεὶ δ' οὐκ ἡδυνήθη παραχρῆμα ὑπὸ τε τοῦ οἴνου, ὑπὸ τε τῶν λουτρῶν οἷς αἰεὶ ἀπλήστως ἐχρῆτο, φθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ ἔμμεσέ τι, καὶκ τούτου ὑποτοπήσας αὐτὸ, ἡπάλλει πρὸ οὗτω δὴ Ναρκισσὸν τινα γυμναστὴν ἐπαμφαν αὐτῇ καὶ δι' ἐκείνου λουόμενον αὐτὸν ἀπέπνευξαν. τῷ μὲν οὖν Κομμόδῳ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο, ἔτη δώδεκα καὶ μῆνας ἑννέα, καὶ ἡμέρας τεσσαρασκαίδεκα ἔζησαντι. ἐβίω δὲ ἔτη τριάκοντα ἑν, καὶ μῆνας τέσσαρας· καὶ ἐς αὐτὸν ἡ οἰκία ἡ τῶν ὡς ἀληθῶς Διυγλιῶν αὐταρχοῦσα ἐπαύσατο.

23. Πόλεμοι δὲ μετὰ τοῦτο καὶ στάσεις μέγισται συνέβησαν. συνέβηκα δ' ἐγὼ τούτων τὴν συγγραφὴν ἐξ αἰτίας τοιαύτας. βιβλίον τι περὶ τῶν ὀνημάτων καὶ τῶν σημείων, δι' ὧν ὁ Σεβήρος τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἡλπισε, γράψας ἐδημοσίευσεν· καὶ αὐτῷ καὶ ἐκεῖνος πεμφθέντι παρ' ἐμοῦ ἐντυχὼν, καὶ λά μοι καὶ καλὰ ἀντεπέστειλε. ταῦτ' οὖν ἐγὼ τὰ γράμματα πρὸς ἐσπέραν ἤδη λαβὼν, κατέδαρθον· καὶ μοι καθεύδοντι προσέταξε τὸ δαιμόνιον, ἱστορίαν γραφῆναι. καὶ οὕτω δὴ ταῦτα περὶ ὧν νῦν καθίσταμαι, ἔγραψα. καὶ ἐπειδὴ γε τοῖς τε ἄλλοις καὶ αὐτῷ τῷ Σεβήρῳ μάλιστα ἔρρεσε, τότε δὲ καὶ τὰλλα πάντα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις προσήκοντα συνθεῖναι ἐπεθύμησα· καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἔτι ἰδίᾳ ἐπιτοῦ ὑπολιπεῖν, ἀλλ' εἰς τήνδε τὴν συγγραφὴν ἐμβάλειν ἔδοξέ μοι, ἵν' ἐν μιᾷ πραγματείᾳ ἀπ' ἀρχῆς πάντα, μέχρις ἂν καὶ Τύχῃ δόξῃ, γράψας καταλείπω. τὴν δὲ δὴ θεὸν ταύτην ἐπιφθωννύουσαν με πρὸς τὴν ἱστορίαν

μίαν, εὐλαβῶς πρὸς αὐτὴν καὶ ὀκνηρῶς διακείμενον, καὶ πονοῦμενον ἀπαγορεύοντά τε ἀνακτωμένην δι' ἰνειράτων, καὶ καλὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου διδοῦσάν μοι, ὥς ὑπολειψόμενος τὴν ἱστορίαν, καὶ οὐδαμῶς ἀμαυρώσοντος, ἐπίσκοπον τῆς τοῦ βίου διαγωγῆς, ὥς ἔοικεν, εἴληχα, καὶ διὰ τοῦτο αὐτῇ ἀνάκειμαι. συνέλεξα δὲ πάντα τὰ ἀπ' ἀρχῆς τοῖς Ῥωμαίοις μέχρι τῆς Σεβήρου μεταλλαγῆς πραχθέντα, ἕνδεκα, καὶ συνέγραψα ἐν ἄλλοις δώδεκα. τὰ ἄρ' λοιπὰ, ὅπου ἂν καὶ προχωρήσῃ, γεγράφεται.

24. Πρὸ δὲ τῆς τοῦ Κομμόδου τελευτῆς, σημεῖα ταῦτα ἐγένετο· αἰετοὶ τε γὰρ περὶ τὸ Καπιτώλιον πολλοὶ καὶ ἔξεδροι ἐπλανῶντο, προσεπιφθεγγόμενοι οὐδὲν εἰρηναῖον, καὶ βύας ἀπ' αὐτοῦ ἔβυξε. πῦρ τε ὑκτωρ ἄρθεν ἐξ οἰκίας τινός, καὶ εἰς τὸ Εἰρηναῖον ἔμπεσον, τὰς ἀποθήκας τῶν τε Αἰγυπτίων καὶ τῶν Ἀραβίων φορτίων ἐπενείματο· ἔς τε τὸ παλάτιον ἰετρωρισθὲν εἰσῆλθε, καὶ πολλὰ πάνυ αὐτοῦ κατέλαυσεν, ὥστε καὶ τὰ γράμματα τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα ὀλίγου δεῖν πάντα φθαρῆναι. ἀφ' οὗ δὴ καὶ τὰ μάλιστα δῆλον ἐγένετο ὅτι οὐκ ἐν τῇ πόλει τὸ δεινὸν στήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην κῦτῆς ἀφίξεται. οὐδὲ γὰρ κατασβεσθῆναι ἀνθρωπίνῃ χειρὶ ἠδυνήθη, καίτοι παμπόλλων μὲν ἰδιωτῶν, ταμπόλλων δὲ στρατιωτῶν ὑδροφορούντων, καὶ αὐτοῦ τοῦ Κομμόδου ἐπελθόντος ἐκ τοῦ προαστείου, καὶ ἐπισπέρχοντος. ἀλλ' ἐπειδὴ πάντα, ὅσα κατέσχε, ἐξαναλωθὲν ἐπαύσατο.

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXXIII. EXCERPTA

PER

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXXIII.

Pertinax per Eclectum et Laetum a militibus et Senatu Imperator creatur. c. 1.

Commodus hostis et ludibrio habetur. c. 2.

Pertinacis erga Pompejanum, Glabrimonem et Senatores humanitas. c. 3.

Omina ei imperium portendentia. c. 4.

Pertinax corrigit perversa: Commodi luxu instrumenta vendit. c. 5. 6.

Ejus erga suos continentia. c. 7.

Jos. Laeti instinctu, designatur Imperator. c. 8.

acis Aug. interitus. c. 9. 10.

us Sulpicianus cum Juliano plus licitando certat de Imperio. c. 11.

us Imperator fit, invito Senatu Pop. Rom. c. 12. 13.

severo, Nigro, Albino, triumviris. c. 14.

rus, conciliato sibi Albino, adversus Julianum proficiscitur. c. 15.

anus, ridicule se comparans, jussu Senatus occiditur. c. 16. 17.

temporis spatium, Menses quinque, a Kal. Jan.—Kal. Jun. quibus consules fuerunt.
st C. N. U. C.

*193. 946. Q. Sossius Falco, et C. Eru-
cius Clarus.*

*ex Kal. Mart. Flavius Sulpicianus
et Fabius Cilo Septiminus.*

ex Kal. Maj. Silius Messala.

Περτίναξ δὲ ἦν μὲν τῶν καλῶν καγαθῶν· ἤρξε δὲ
νυ βραχὺν τινα χρόνον, εἶτα πρὸς τῶν στρατιω-
ν ἀνῆρέθη. λαυθάροντος γὰρ ἔτι τοῦ γεγενημέ-
ου περὶ τὸν Κόμμοδον, ἤλθον πρὸς αὐτὸν οἱ περὶ
Ἐκίσκτον καὶ Λαῖτον, καὶ τὸ πρᾶχθὲν ἐνόμω-

σαν. διὰ τὴν ἀρετὴν γὰρ καὶ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ἡδὺς αὐτὸν ἐπελέξαντο. ἰδὼν δὲ αὐτοὺς ἐκεῖνος, καὶ ἀκούσας ὧν ἔλεγον, ἔπεμψε τὸν πιστότατον τῶν ἐταίρων, τὸ σῶμα τὸ τοῦ Κορμύδου ὀψόμενον. ὥς δὲ τὸ πρᾶχθ' ἐβειβαιώσατο, οὕτω δὴ ἐς τὸ στρατόπεδον κρύφα ἐσεκομίσθη, καὶ ἐκπληξιν μὲν τοῖς στρατιώταις παρέσχε, τῇ δὲ δὴ παρουσίᾳ τῶν περὶ τὸν Αὐτόν, καὶ ἐξ ὧν ὑπέσχετο, (τρισχίλλας γὰρ αὐτὰς δραχμὰς κατ' ἄνδρα δώσειν ἐψηφίσατο) προσπειθήσατο αὐτοὺς. καὶ πάντως ἡσύχασαν, εἰ μὴ ταλιντὴ τὴν τῶν λόγων ὥδέ πως εἶπε, „Πολλὰ μὲν, ὡς ἄνδρες συστρατιῶται, καὶ δυσχερῆ τῶν παρόντων εἰσὶν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα αὐθις σὺν ὑμῖν ἐπανορθώσεται.“ ἀκούσαντες γὰρ τοῦτο, ὑπετόπησαν, πάντα τὰ ἐκ τούτοις ὑπὸ τοῦ Κορμύδου παρὰ τὸ καθεστηκὸς δεδομένα καταλυθήσεσθαι. καὶ ἐδυσκόλανε μὲν, ἡσύχασαν δὲ ὁμῶς, ἐπικρύπτοντες τὴν ὀργήν. ἔξελθὼν δὲ ἐκ τοῦ τείχους, πρὸς τὸ συνέδριον νυκτὸς ἔτι οὐσης ἀφίκετο· καὶ ἀσπασάμενος ἡμᾶς, ὅπως τις (οἷε ἐν ὁμίλῳ καὶ ἐν ὥθισμῳ τοσοῦτω) προσελθεῖν αὐτῷ ἡδυνήθη, ἔπειτα ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου εἶπεν ὅτι, „Ὡνόμασμαι μὲν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν αὐτοκράτωρ, οὐδὲν μέντοι τῆς ἀρχῆς δεομαι, ἀλλ' ἐξίσταμαι ἤδη καὶ τήμερον αὐτῆς, διὰ τε τὴν ἐμᾶυτοῦ ἡλικίαν καὶ ἀφρόσιν, καὶ διὰ τὴν τῶν πραγμάτων δυσχέρειαν.“ λεχθέντων δὲ, καὶ ἐπηνούμεν αὐτὸν ἀπὸ γνώμης, καὶ ὥς ἀληθῶς ῥοούμεθα. τὴν τε γὰρ ψυχὴν ἀφ' ἧς ἦν, καὶ τῷ σώματι ἑρῶντο, πλὴν καθ' ὅσον βραχὺ τι ὑπὸ τῶν ποδῶν ἐνεποδίζετο.

2. Καὶ οὕτως ὁ, τε Περτίναξ αὐτοκράτωρ, καὶ ὁ Κόμμοδος πολέμιος ἀπεδείχθη, πολλά γε ἐς αὐτὸν καὶ δεινὰ καὶ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου συμβουσιάντων. ἠθέλησαν μὲν γὰρ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ σύραι καὶ διασπάσαι, ὥσπερ καὶ τὰς εἰκόνας· εἰπόντος δὲ τοῦ Περτίνακος, τῇ γῇ ἤδη τὸν νεκρὸν κεκρύφθαι, τοῦ μὲν σώματος ἀπέσχοντο, τῶν δ' ἄλλων ἐνεφοροῦντο, οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ἐπιλέγοντες. Κόμμοδον μὲν γὰρ οὐδεὶς οὐδ' αὐτοκράτορα αὐτὸν ὠνόμαζεν· ἀλιτήριον δὲ τινα καὶ τύραννον ἀποκαλοῦντες, προσετίθεσαν ἐπισκώπτοντες, τὸν μονομάχον, τὸν ἀρματηλάτην, τὸν ἀριστερόν, τὸν κηλήτην. τοῖς τε βουλευταῖς, ὅσοις καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ Κομμόδου φόβος ἐπῆρτο, ὁ ὄχλος ἐπέλεγεν· „Ἄγε, ἄγε, ἐσώθης, ἐνίκησας.“ ὅσα τε εἰώθεισαν ἐν τοῖς θεάτροις ἐπὶ τῇ τοῦ Κομμόδου θεραπείᾳ εὐρύθμως πως ἐκβοᾶν, ταῦτα τότε μετασχηματίζοντες ἐς τὸ γελοιότατον ἐξηῶντον. τοῦ μὲν γὰρ ἀπηλλαγμένοι, τὸν δὲ οὐδέπω φοβούμενοι, τό, τε διὰ μέσου αὐτῶν ὡς ἐλεύθεροι ἐκαρποῦντο, καὶ ἀξίωμα παρόρησίας ἐν τῷ ἀδεεῖ αὐτοῦ ἐλάμβανον. οὐ γὰρ ἐξήρκει σφίσι τὸ μηκέτι φοβεῖσθαι, ἀλλ' ἐν τῷ θαρσοῦντι καὶ ἐξυβρίζειν ἤθελον. [τοσοῦτον γὰρ τὸ διάφορον τῆς περὶ Περτίνακος δόξης πρὸς τὸν Κόμμοδον πάντες εἶχον, ὥστε τοὺς ἀκούοντας τὰ γεγονότα, ὑποπτεύειν, ὑπὸ τοῦ Κομμόδου τὸν λόγον τοῦτον ἐπὶ πείρᾳ καθεῖσθαι, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὺς τῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἀρχόντων τοὺς ἀγγέλαντας σφίσιν αὐτὰ καταδῆσαι· οὐχ ὅτι οὐκ ἔθελον ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον ἐφοβοῦν-

το δόξαι τὸν Κόμμοδον ἀπολωλέναι, ἣ τῷ Περτίνα-
κι μὴ προστίθουσθαι· διότι τὸν μὲν καὶ ἀμαρτῶ-
ν τι τοιοῦτο πᾶς ἐθάρσει, τὸν δὲ οὐδεὶς οὐδ' ἀνα-
μάρτητος ὢν.]

3. Ἦν δὲ ὁ Περτίναξ Λίγυς ἐξ Ἀλβης Πομπηίας
πατρὸς οὐκ εὐγενοῦς, γράμματα, ὅσον ἀποξῆν ἐξ
αὐτῶν, ἡσκημένος. κατὰ τοῦτο καὶ τῷ Πομπηϊανῷ
τῷ Κλαυδίῳ συνεγεγόνει, καὶ κατὰ τοῦτ' ἐν τοῖς
ἱππεῦσι χιλιαρχήσας, ἐς τοῦτο προεχώρησεν, ὥστε
καὶ ἐκείνου αὐτοῦ αὐταρχῆσαι. καὶ ἔγωγε τότε ἐπὶ
τοῦ Περτίνακος καὶ πρῶτον καὶ ἔσχατον τὸν Πομ-
πηϊανὸν εἶδον. ἐν γὰρ τοῖς ἀγροῖς τὰ πλεῖστα διὰ
τὸν Κόμμοδον διῆγε, [καὶ ἐς τὸ ἄστει ἐλάχιστα κα-
τέβαινε,] τό, τε γῆρας καὶ τὸ τῶν ὀφθαλμῶν νόση-
μα προβαλλόμενος· [οὐδὲ ἔστιν ὅτε πρότερον ἐμοῦ
παρόντος ἐς τὴν γερουσίαν ἐσῆλθε.] καὶ μέντοι καὶ
μετὰ τὸν Περτίνακα πάλιν ἐνόσει. [ἐπὶ γὰρ ἐκείνου
καὶ ἔβλεπε, καὶ ἐώρα, καὶ ἐβούλευε.] καὶ αὐτὸν ὁ
Περτίναξ τὰ τε ἄλλα ἰσχυρῶς ἐτίμα, καὶ ἐπὶ τοῦ
βιάθρου ἐν τῷ συνεδρίῳ παρεκάθιζε. [καὶ τοῦτο
καὶ τὸν Γλαβρίωνα τὸν Ἀκίλιον ἐποίει. καὶ γὰρ
ἐκείνος τότε καὶ ἤκουε καὶ ἔβλεπε. τούτους μὲν οὖν
ἐς ὑπερβολὴν ἐτίμα.] ἐχρῆτο δὲ καὶ ἡμῖν δημοτικώ-
τατα. καὶ γὰρ εὐπροσήγορος ἦν· ἤκουέ τε ἐτοίμως
ὅ, τι τὶς ἀξιολή, καὶ ἀπεκρίνετο ἀνθρωπίνως ὅσα αὐ-
τῷ δοκοίη. εἰστία τε ἡμῶς σωφρόνως· καὶ ὅποτε
μὴ τοῦτο ποιοίη, διέπεμπεν ἄλλοις ἄλλα καὶ τὰ εὐ-
τελέστατα. καὶ αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ οἱ μὲν πλοῦσαι

καὶ μεγάλαυχοι, διεγίλων· οἱ δὲ ἄλλοι, οἷς ἀρετὴ ἀσελγείας προτιμότερα ἦν, ἐπηγοῦμεν.

4. Ἔτι δὲ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βρεττανίᾳ, μετὰ τὴν μεγάλην ἐκείνην στάσιν ἣν ἔπαυσε, καὶ ἐπαίνων παρὰ πᾶσιν ἀξιωμένου, ἵππος τις ὄνομα Περτίναξ ἐνίκησεν ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἦν δὲ τῶν πρασίων καὶ ὑπὸ τοῦ Κομμόδου ἐσπουδάζετο. τῶν οὖν στασιωτῶν αὐτοῦ μέγα ἀναβοησάντων, καὶ εἰπόντων τοῦτο, „Περτίναξ ἐστίν,“ οἱ ἕτεροι οἱ ἀντιστασιασταὶ σφῶν, οἷα πον ἀχθόμενοι τῷ Κομμόδῳ, προσεπεύξαντο, εἰπόντες οὐ πρὸς τὸν ἵππον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἄνδρα· „Εἰ γὰρ ὥφειλεν εἶναι.“ ὕστερον δὲ τὸν αὐτὸν τοῦτον ἵππον ἀπαλλαγέντα τε τῶν δρόμων ὑπὸ τοῦ γήρως, καὶ ἐν ἀγρῷ ὄντα, μετεπέμψατο ὁ Κόμμοδος, καὶ ἐσήγαγεν εἰς τὸν ἵππόδρομον, τὰς τε ὁπλὰς αὐτοῦ καταχρυσώσας, καὶ τὰ νῶτα δέρματι ἐπιχρυσῶν κοσμήσας· καὶ αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι ἐξαπίνης ἰδόντες, ἀνεβόησαν αὐθις, „Περτίναξ ἐστί.“ καὶ ἦν μὲν πον μαντικὸν αὐτὸ κατ’ ἑαυτὸ τὸ λεχθὲν, ἐπειδὴ τῇ ἐσχάτῃ ἐν τῷ ἔτει ἐκείνῳ ἵπποδρομίᾳ ἐγένετο, καὶ εὐθὺς ἐπ’ αὐτῇ τὸ κράτος ἐς τὸν Περτίνακα περιῆλθεν. ἐλογοποιήθη δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου τὰ ὅμοια, ἐπειδὴ τῷ Περτίνακι αὐτὸ ὁ Κόμμοδος μονομαχήσιν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ μέλλων ἔδωκεν.

5. Οὕτω μὲν ἐς τὴν ἀρχὴν ὁ Περτίναξ κατέστη· καὶ ἔλαβε τὰς τε ἄλλας ἐπικλήσεις τὰς προσηκούσας, καὶ ἐτέραν ἐπὶ τῷ δημοτικῷ εἶναι βούλεσθαι. πρόκριτος γὰρ τῆς γερουσίας κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἐπωνομάσθη. καὶ εὐθὺς εἰς κόσμον, ὅσα πρὶν πλημμελῶς

εἶχε καὶ ἀτάκτως, καθίστατο. φιλανθρωπία τε γὰρ καὶ χρηστότης, καὶ οἰκονομία βελτίστη, καὶ πρόνοια τοῦ κοινοῦ ἐπιμελεστάτη, περὶ τὸν αὐτοκράτορα διδείκνυτο. τὰ τε γὰρ ἄλλα, ὅσα ἂν ἀγαθὸς αὐτοκράτωρ, ἔπραττεν ὁ Περτίναξ, καὶ τὴν ἀτιμίαν ἀφαιρῶν τῶν ἀδίκως πεφονευμένων· καὶ προσέτι καὶ ἐπέμπε, μηδέποτε τοιαύτην δίκην προσδεξέσθαι. καὶ αὐτίκα οἱ μὲν, τοὺς συγγενεῖς, οἱ δὲ, τοὺς φίλους ἀποκάλουν μετὰ δακρύων ὁμοῦ καὶ χαρᾶς· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο πρὶν ἔξῃ ποιεῖν. καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορῦττοντες τὰ σώματα, οἱ μὲν ὀλόκληρα, οἱ δὲ μίση, ὥς που ἕκαστον αὐτῶν ἢ τοῦ ὀλέθρου ἢ τοῦ χρόνου εἶχεν, εὐθέτουν, καὶ ἐς τὰ προγονικὰ μνημεῖα ἀπὸ τίθεντο. τοσαύτη δὲ ἄρα τότε τὸ βασιλλεῖον εἶχε ἀχρηματία, ὥστε πάντες καὶ εἴκοσι μυριάδας δραχμῶν μόνας εὐρεθῆναι. χαλεπῶς δ' οὖν ὁ Περτίναξ ἔειπε τῶν εἰκόνων καὶ τῶν ὀπλῶν, τῶν τε ἵππων καὶ ἐπίπλων, καὶ τῶν παιδικῶν τῶν τοῦ Κομμόδου ἀγείρας ἀργύριον, τοῖς τε δορυφόροις ἔδωκεν ὅσα ὑπέσχετο, καὶ τῷ δήμῳ καθ' ἑκατὸν δραχμᾶς. σύμπαντα γὰρ ὅσα ὁ Κομμόδος ἐπὶ τῇ τρυφῇ, καὶ ἐς ὀπλομαχίαν, ἢ καὶ ἐς ἀρματηλασίαν ἐπέκτειτο, ἐς τὸ πωλητήριον ἐξετέθη· τὸ μὲν πλεῖστον, πράσεως ἔνεκα, ἤδη δὲ καὶ ἐς ἐπίδειξιν τῶν τε ἔργων αὐτοῦ καὶ τῶν διαιτημάτων, καὶ προσέτι καὶ εἰς ἔλεγχον τῶν ὠνησομένων αὐτά.

6. Ὁ δὲ Λαῖτος τὸν Περτίνακα δι' ευφημίας ἤγειρε, καὶ τὸν Κομμόδον ὕβριζε, [καὶ ὅσα αὐτὸς κακῶς ἐποίησεν, ἐξηλεγχεν.] βαρβάρους γὰρ τὰς

ρυσιον παρ' αὐτοῦ πολὺ ἐπ' εἰρήνῃ εἰληφότας μα-
 απεμψάμενος, (ἔτι γὰρ ἐν δδῶ ἦσαν) ἀπήτησεν αὐ-
 τὸν, εἰπὼν ὅτι, „Λέγετε τοῖς οἴκοι, Περτίνακα ἄρ-
 ει.“ ἦδυσαν γὰρ καὶ πάντῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐξ ὧν
 ἀπὸνθεσαν, ὅτε μετὰ τοῦ Μάρκου ἐστράτευτο. καὶ
 τερον δέ τι τοιόνδε ἐπὶ τῇ τοῦ Κομμύδου διαβολῇ
 μοίως ἔπραξε. κοπρίας τινὰς καὶ γελωτοποιούς,
 ἰσχυιστα μὲν τὰ εἶδη, αἰσχίῳ δὲ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ
 πιτηδεύματα ἔχοντας, καὶ διὰ τὴν ὕβριν τὴν τε
 ἰσέλγειαν ὑπὸ τοῦ Κομμύδου ὑπερπλουτοῦντας εὐ-
 ῶν, ἐδημοσίευσεν τὰς τε προσηγορίας αὐτῶν, καὶ τὸ
 λῆθος ὧν ἐκέκτηντο. καὶ ἦν ἐπὶ μὲν τοῖς γέλωσι,
 πὲρ δὲ τοῖς ὀργῇ καὶ λύπῃ. τοσαῦτα γὰρ τινες αὐ-
 τῶν ἔχοντες ἦσαν, ἐφ' ὅσοις ἐκείνος πολλοὺς καὶ τῶν
 βουλευτῶν ἐσφάκει. οὐ μόντοι γε καὶ δι' ὅλου ὁ
 λαὸς πιστὸς ἔμεινε τῷ Περτίνακι, μᾶλλον δὲ οὐδ'
 ἢ ἀκαρεῖ. ὧν γὰρ ἤθελε μὴ τυγχάνων, προσπαρῶ-
 ντες τοὺς στρατιώτας (ὥς λελέξεται) κατ' αὐτοῦ.

7. Τὸν μὲν οὖν πενθερὸν αὐτοῦ ὁ Περτίναξ τὸν
 βουλπικιανὸν τὸν Φλάβιον πολιαρχεῖν ἔταξε, καὶ
 ἄλλως ἄξιον ὄντα τούτου τυχεῖν. οὔτε δὲ τὴν γυ-
 αῖκα Αὐγούστην, οὔτε τὸν υἱὸν Καίσαρα, καίπερ
 κηφισαμένων ἡμῶν, ποιῆσαι ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐκάτε-
 ρον ἰσχυρῶς διακρούσατο, εἴτ' οὖν ὅτι μηδέπω τὴν
 ἰσχὴν ἐρῶναι, εἴτε καὶ ὅτι ἐκείνην τε ἀκολασταί-
 ουσαν οὐκ ἠβουλήθη τὸ τῆς Αὐγούστης ὄνομα μιᾶ-
 σαι· καὶ τὸν υἱόν, παιδίον ἔτι ὄντα, οὐκ ἠθέλησε,
 κρὸν παιδεύθῃναι, τῷ τε ὄρκῳ καὶ τῇ ἐλπίδι τῇ ἐκ
 τοῦ ὀνόματος διαφθαρεῖναι· ἀλλ' οὐδ' ἐν τῷ παλα-

τίῳ αὐτὸν ἔτρεφεν, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ πρότερον, ἐν τῇ πρώτῃ εὐθὺς ἡμέρᾳ ἀποδιδέμενος, ταῦτά τε τοῖς τέκνοις διένειμα, (καὶ γὰρ καὶ θυγατέρα εἶχε) καὶ παρὰ τῷ πάππῳ διαιτῶσθαι αὐτὰ ἐκέλευσεν, ὀλίγα ἄττα αὐτοῖς, ὡς πατὴρ, καὶ οὕτως αὐτοκράτωρ, συγγινόμενος.

8. Ἐπεὶ οὖν οὔτε τοῖς στρατιώταις ἀρπάξαι, οὔτε τοῖς Καισαρείοις ἀσελγαίνειν ἔτι ἐξῆν, δεινῶς οὗτοι ἐμίσουν αὐτόν. ἀλλ' οἱ μὲν Καισάρειοι οὐδὲν, ἅτε καὶ ἄοπλοι ὄντες, ἐνεωτέρισαν· οἱ δὲ δὴ στρατιῶται οἱ δορυφοροὶ καὶ ὁ Λαίτος, ἐπεβούλευσαν αὐτῷ. καὶ πρῶτα μὲν τὸν ὑπατον Φάλλωνα, ὅτι καὶ γένει καὶ χρήμασιν ἠκμαζεν, εἰς αὐτοκράτορα ἐπιλέγονται, καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτὸν ἐσέξαι, τοῦ Περτίνακος ἐπὶ τῇ θαλάσῃ τὴν τοῦ σίτου παρασκευὴν ἐξετάζοντος, ἤμελλον. μαθὼν δὲ τοῦτ' ἐκείνος, σπουδῇ ἐς τὴν πόλιν ἤλθε, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν γερουσίαν ἔφη· „Οὐ χρεὶ ὑμᾶς ἄγνοεῖν, ὦ πατέρες, ὅτι πάντες που καὶ εἴκοσι μυριάδας δραχμῶν εὐρῶν, τοσοῦτον τοῖς στρατιώταις διένειμα, ὅσον Μάρκος τε καὶ Λούκιος, οἷς ἑξακισμύρια καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσiai μυριάδες κατελείφθησαν. ἀλλ' αὐτοὶ τῆς ἀχρηματίας ταύτης οἱ θαναμαστωὶ Καισάρειοι γεγόνανσι.“ καὶ ἐψεύσατο μὲν ὁ Περτίναξ, ὅτι ἐπίσης τῷ Λουκίῳ καὶ τῷ Μάρκῳ τοῖς στρατιώταις ἐδώρησατο· (ὁ μὲν γὰρ, ἐς πεντακισχίλιας, ὁ δὲ, ἐς τρισχίλιας αὐτοῖς ἐδεδώκει.) οἱ δὲ δὴ στρατιῶται καὶ οἱ Καισάρειοι, παρόντες ἐν τῷ συνεδρίῳ, (πάμπολλοι δὲ ἦσαν) δεινῶς ἠγανάκτησαν, καὶ φ-

βερὸν τι διετονθόρυσαν. μελλόντων δὲ ἡμῶν καταψηφιεῖσθαι τοῦ Φάλλωνος, [καὶ ἤδη γε αὐτὸν πολέμιον ὀνομαζόντων,] ἀναστὰς ὁ Περτίναξ καὶ ἀνακραγὼν, „Μὴ γένοιτο, ἔφη, μηδένα βουλευτὴν ἐμοῦ ἄρχοντος μηδὲ δικαίως θανατωθῆναι.“ [καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐσώθη.]

9. Ὁ δὲ Λαῖτος, παραλαβὼν τὴν κατὰ τὸν Φάλλωνα ἀφορμὴν, πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν, ὥς καὶ ἐκείνου κελεύοντος, διέφθειρεν· οἱ δὲ λοιποὶ, τοῦτο αἰσθόμενοι, καὶ φοβηθέντες μὴ καὶ αὐτοὶ προσαπόλωνται, ἐθορύβησαν. διακόσιοι δὲ οἱ τῶν ἄλλων θρασύτεροι, καὶ ἐς τὸ παλάτιον τὰ ξίφη ἀνατετακότες ὤρμησαν· οὐδὲ ἔγνω πρότερον προσιόντας ὁ Περτίναξ αὐτοὺς, πρὶν ἄνω γενέσθαι. τότε δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰσδραμοῦσα ἐμήνυσεν αὐτῷ τὸ γενόμενον. μαθὼν οὖν ταῦτ' ἐκείνος, πρῶγμα, εἴτ' οὖν γενναῖον, εἴτε ἀνόητον, εἴθ' ὅπως τις αὐτὸ ὀνομάσαι ἐθέλει, ἔπραξε. δυνηθεὶς γὰρ ἂν μάλιστα μὲν ἀποκτεῖναι τοὺς ἐπελθόντας, (τῇ τε γὰρ νυκτερινῇ φυλακῇ καὶ τοῖς ἰππεῦσιν ὤπλιστο, καὶ ἦσαν καὶ ἄλλοι ἐν τῷ παλατίῳ τότε ἄνθρωποι πολλοὶ) εἰ δὲ μὴ, κατακρυφῆναί γε καὶ διαφυγεῖν ποι, τὰς τε πύλας τοῦ πατιίου καὶ τὰς ἄλλας τὰς διὰ μέσου θύρας κλείσας, ὕτων μὲν οὐδέτερον ἐποίησεν· ἐλπίσας δὲ καταῆξιν αὐτοὺς ὀφθεῖς, καὶ πείσειν ἀκουσθεῖς, ἀπήγει τοῖς προσιοῦσιν, ἐν τῇ οἰκίᾳ ἤδη οὖσιν. οὔτε τῶν συστρατιωτῶν τις αὐτοὺς εἶρε, καὶ οἱ πυνόλ οἱ τε ἄλλοι Καισάρειοι οὐχ ὅτι τι συνέκλειον ἀλλὰ καὶ πάντα ἀπλῶς προσανέωξαν.

ἐναπέθεντο· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος προπηδῆσ
ᾧτι „Τοῦτό σοι τὸ ξίφος οἱ στρατιῶται π
καὶ προσπεσὼν εὐθύς ἐπληξεν αὐτόν,
ἀλλὰ τόν τε αὐτοκράτορα σφῶν κατέκομ
ᾒΕκλεκτον. μόνος γάρ δὴ οὗτος οὐτ' ἔγκο
τόν, καὶ ἐπήμυνεν αὐτῷ ὅσον ἡδυνήθη
τρῶσαι τινας. ὅθεν ἐγὼ καὶ πρὸ τοῦ ἀ
ἀγαθὸν γεγονέναι νομίζων, τότε δὴ καὶ
μασα. ἀποτεμόντες δὲ οἱ στρατιῶται τ
τοῦ Περτίνακος, περὶ τε δόρυ περιέπειρι
ἐλλαμπρυνόμενοι. οὕτω μὲν ὁ Περτίνα
σας ἐν ὀλίγῳ πάντα ἀνακαλέσασθαι, ἐ
οὐδὲ ἔγνω, καίπερ ἐμπειρότατος πραγμά
ἀδύνατόν ἐστιν ἀθρόα τινὰ ἀσφαλῶς
σθαι, ἀλλ' εἶπερ τι ἄλλο, καὶ πολιτικὴ
καὶ χρόνου καὶ σοφίας χρήζει. ἐβίω δὲ ἔ
ἐξήκοντα τεσσαράκοντα ἔτη καὶ τοιούτων ἔ

Ἰουλιανὸς δ' Αἰδίδιος, [τὸ μὲν γένος βουλευτικόν, τὸν δὲ τρόπον δεινὸν ἔχων,] χρηματιστὴς τε ἁπλῆστος καὶ ἀναλωτὴς ἀσελγής, νεωτέρων τε αἰεὶ πραγμάτων ἐπιθυμῶν, (διὸ καὶ πρὸς τοῦ Κομμόδου εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα τὸ Μεδιόλανον ἐξελέλατο) οὗτος οὖν ἀκούσας τὸν θάνατον τοῦ Περιτίνακος, σπουδῇ ἐς τὸ στρατόπεδον παρεγένετο, καὶ πρὸς ταῖς πύλαις τοῦ τείχους ἑστὼς, παρεκάλει τοὺς στρατιώτας ὑπὲρ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονίας. ὅτε δὴ καὶ πρᾶγμα αἰσχιστόν τε καὶ ἀνάξιόν τῆς Ῥώμης ἐγένετο. ὥσπερ γὰρ ἐν ἀγορᾷ καὶ ἐν πωλητηρίῳ τινι, καὶ αὐτὴ καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς πᾶσα ἀπεκηρύχθη. καὶ αὐτὰς ἐπίπρασκον μὲν οἱ τὸν αὐτοκράτορα σφῶν ἀπεκτονότες, ὠνητιῶν δὲ ὁ, τε Σουλπικιανὸς καὶ ὁ Ἰουλιανὸς, ὑπερβάλλοντες ἄλλήλους, ὁ μὲν ἔνδοθεν, ὁ δὲ ἔξωθεν· καὶ μέχρι γε πεντακισχιλίων δραχμῶν κατ' ἄνδρα κατὰ βραχὺ προστιθέντες προήλθον, διαγγελλόντων τινῶν καὶ λεγόντων τῷ τε Ἰουλιανῷ, „ὅτι Σουλπικιανὸς τοσοῦτον δίδωσι, τί οὖν σὺ προστίθης;“ καὶ τῷ Σουλπικιανῷ, „ὅτι Ἰουλιανὸς τοσοῦτον ἐπαγγέλλεται, τί οὖν σὺ προσυπισχνῇ;“ καὶ ἐπεκράτησεν ὁ Σουλπικιανὸς, ἔνδον τε ὧν καὶ πολι-
 αρχῶν, τοὺς τε πεντακισχιλίους πρότερος ὀνομάσας, εἰ μὴ ὁ Ἰουλιανὸς οὐκέτι κατ' ὀλίγον, ἀλλὰ χιλίαις καὶ διακοσίαις καὶ πενήκοντα ἅμα δραγμαῖς ὑπερέβαλε, καὶ τῇ φωνῇ μέγα βοῶν, καὶ ταῖς χερσὶν ἐνδιαικνύμενος. τῇ τε γὰρ ὑπερβολῇ αὐτοῦ δουλωθέντες, καὶ ἅμα καὶ τὸν Σουλπικιανὸν, ὥς καὶ τιμωροῦσιν τῷ Περιτίνακι, φοβηθίντες, ὅπερ ὁ Ἰουλιανὸς

αὐτοῖς ὑπέτεινεν, ἐσεδέξαντό τε αὐτὸν καὶ αὐτοῖσι
τοῖα ἀπέδειξαν.

12. Καὶ ὁ μὲν οὕτω πρὸς ἐσπέραν ἔς τε τὴν
ἄγοράν καὶ πρὸς τὸ βουλευτήριον ἠπείχθη, παμπλη-
θεῖς δορυφόρους μετὰ σημείων συχνῶν ὥσπερ ἐς
πρῶξιν τινα ἄγων, ἵνα καὶ ἡμᾶς καὶ τὸν δῆμος προ-
καταπλήξας πρόσθῃται. καὶ αὐτὸν οἱ στρατιώται
τὰ τε ἄλλα ἐμεγάλυνον, καὶ Κόμμοδον ἐπυνόμαζον.
ἡμεῖς δὲ πυνθανόμενοι ταῦτα, ὥς που ἐκάστῳ δηγ-
γέλλετο, ἐφοβούμεθα μὲν τὸν Ἰουλιανὸν καὶ τοὺς
στρατιώτας, καὶ μάλιστα ὅσοι τὶ οἱ πρὸς τὸν Περ-
τίνακον ἐπιτήδειοι· καὶ γὰρ ἐγὼ εἷς ἐξ αὐτῶν ἦν,
ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ Περτίνακος τὰ τε ἄλλα ἐτετιμή-
μην, καὶ στρατηγὸς ἀπεδεδείγμην, καὶ ἐκεῖνον πολ-
λὰ πολλάκις ἐν δίκαις συναγορεύων τισὶν ἀδικοῦντι
ἐπεδεδείχειν· ὅμως δ' οὖν καὶ διὰ ταῦτα (οὐ γὰρ
ἐδόκει ἡμῖν ἀσφαλὲς εἶναι, οἴκοι, μὴ καὶ ἐξ αὐτοῦ
τούτου ὑποπτευθῶμεν, καταμεῖναι) προήλθομεν,
οὐχ ὅτι δεδουλωμένοι, ἀλλὰ καὶ δεδαιπνηκότες· καὶ
ὥσάμενοι διὰ τῶν στρατιωτῶν, ἔς τὸ βουλευτήριον
εἰσῆλθομεν, καὶ ἠκούσαμεν αὐτοῦ τὰ τε ἄλλα ἀξίως
ἐαυτοῦ λέγοντος, καὶ ὅτι, „Τμᾶς τε δρῶ ἄρχοντας
δεομένους, καὶ αὐτὸς, εἰ καὶ τις ἄλλος, ἀξιώτατός
εἰμι ὑμῶν ἡγεμονεῦσαι. καὶ εἶπον ἂν πάντα τὰ
προσόντα μοι ἄγαθὰ, εἰ μὴ καὶ ἥδείτε, καὶ πεπι-
ραμένοι μου ἦτε. διὸ οὐδὲ ἐδεήθην πολλοὺς στρα-
τιώτας ἐπάγεσθαι, ἀλλ' αὐτὸς μόνος πρὸς ὑμᾶς ἀφί-
γμαι, ἵνα μοι τὰ ὑπ' ἐκείνων δοθέντα ἐπικυρώσῃ.“
μόνος τε γὰρ ἦκω, ἔλεγε, πᾶν μὲν ἔκωθεν τὸ βουλευ-

τῆριον ὀπλίταις περιστοιχισμένος, πολλοὺς δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ συνεδρίῳ στρατιώτας ἔχων. καὶ τοῦ συνειδότης ἡμᾶς τοῦ περὶ αὐτὸν ἀνεμίμησεν, ἐξ οὗ καὶ ἐμισοῦμεν αὐτὸν καὶ ἐφοβούμεθα.

13. Καὶ ὁ μὲν, οὕτω τὴν αὐταρχίαν καὶ ἐκ τῶν τῆς βουλῆς δογματίων βεβαιωσάμενος, ἀνῆλθεν ἐς τὸ παλάτιον. καὶ εὐρῶν τὸ δεῖπνον τὸ τῷ Περίννακι παρεσκευασμένον, πολλὰ τε αὐτοῦ κατεγέλασε, καὶ μεταπεμφάμενος, ὅθεν τι καὶ ὁπωσοῦν εὔρεσθῆναι τότε ἡδυνήθη πολυτέμνητον, διεπίμπλατο, ἔνδον ἔτι τοῦ νεκροῦ καιμένου, καὶ ἐκύβευεν, ἄλλους τε καὶ Πυλάδην τὸν ὀρχηστὴν παραλαβών. τῇ δὲ δὴ ὑστεραία ἡμεῖς μὲν ἀνῆειμεν ὥς αὐτὸν, πλατιτόμενοι τρόπον τινα καὶ σχηματιζόμενοι, ὅπως μὴ κατάφωροι ἐπὶ τῇ λύπῃ γινώμεθα· ὁ δὲ δῆμος ἐσκυθρόπαζε φανερώς, καὶ διελάλουν ὅσα ᾔθελον, καὶ παρεσκευάζοντο πρᾶξαι ὅσα ἡδύναντο. καὶ τέλος, ἐπειδὴ πρὸς τὸ συνέδριον ἦλθε, καὶ τῷ Ἰανῷ τῷ πρὸ τῶν θυρῶν αὐτοῦ θύσειν ἐμελλεν, ἐξέκραγον πάντες, ὥσπερ ἐκ συγκειμένου τινός, τῆς τε ἀρχῆς ἄρπαγα αὐτὸν καὶ πατροφόνον ὀνομάζοντες. ὥς δὲ προσποιησάμενος μὴ χαλεπαίνειν, ἀργύριόν τι αὐτοῖς ὑπέσχετο, ἀγανακτήσαντες ὥς καὶ δεκαζόμενοι, ἀνεβόησαν ἅμα πάντες, „Οὐ θέλομεν, οὐ λαμβάνομεν.“ καὶ αὐτοῖς καὶ τὰ περίεξ οἰκοδομήματα φρικῶδες τι συνεπήχυσαν. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰουλιανὸς οὐκέτ' ἐκαρτέρησεν, ἀλλὰ τοὺς ἐγγὺς προσεστηκότας κτείνεσθαι προσέταξε. καὶ ὁ δῆμος ἔτι καὶ μᾶλλον ἐπιπαρωξύνθη, καὶ οὐκ ἐπαύσατο οὔτε τὸν Περίννακα ποδῶν

ταυτα οϊετελεσαν την νυκτα και την μετ αυ
ραν ασιτοι και αποτοι, επιβοωντες τους τε
στρατιωτας, και μάλιστα τον Νιγρον τον Περ
και τους μετ αυτου εν τη Συρία οντας, επ
σφίσι δεόμενοι, και μετα τουτο τη τε κρα
τω λιμω τη τε αγρυπνία κακωθέντες, διελί
και ησυχίαν ηγον, τας εξωθεν ελπίδας αναμ

14. Ιουλιανός δε, ούτω την αρχήν ἐν
ἀνελευθέρως τοῖς πράγμασιν ἐχρήτο, θ
την βουλὴν καὶ τοὺς τι δυναμένους· καὶ
ἐπαγγελλόμενος, τὰ δὲ χαρίζόμενος, προσεγγί
προσέπαιζε πρὸς τοὺς τυχόντας· ἕς τε τὰ
συνεχῶς ἐσεφοίτα, καὶ συμπόσια πολλὰ συνι
τό, τε σύμπαν, οὐδὲν ὃ, τί οὐκ ἐπὶ θεραπεί
ἐποίει. οὐ μέντοι καὶ πιθανός ἦν, ἀλλ' ὥς
τῇ θωπείᾳ χρώμενος ὑπωπτεύετο. πάν γὰρ
θεν τοῦ εἰκότος, καὶ χαρίζεσθαι τισὶ δοκῇ.

Παννονίας, Νίγρος δὲ, τῆς Συρίας. καὶ τούτους ἄρα οἱ ἄσπερες οἱ τρεῖς, οἱ ἐξαίφνης φανέντες, καὶ τὸν ἥλιον περισχόντες, ὅτε τὰ εἰσιτήρια πρὸ τοῦ βουλευτηρίου ἔθυσεν ὁ Ἰουλιανὸς παρόντων ἡμῶν, ὑπηνίττοντο. οὕτω γὰρ ἐκφανέστατοι ἦσαν, ὥστε καὶ τοὺς στρατιώτας συνεχῶς τε αὐτοὺς ὀρᾶν, καὶ ἀλλήλοις ἀντεπιδεικνύειν, καὶ προσέτι καὶ διαθροεῖν ὅτι δεινὸν αὐτῷ συμβήσεται. ἡμεῖς γάρ, εἰ καὶ τὰ μάλιστα καὶ ἡνυόμεθα ταῦθ' οὕτω γενέσθαι, καὶ ἡλπίζομεν, ἀλλ' ὑπὸ γε τοῦ παρόντος δέους οὐδ' ἀναβλέπειν εἰς αὐτοὺς, εἰ μὴ παρορῶντές πως, ἐτολμῶμεν. καὶ τοιοῦτο μὲν τοῦτο οἶδα γινόμενον.

15. *Τῶν δὲ δὴ τριῶν ἡγεμόνων, ὧν εἶρηκα, δεινότατος ὁ Σεβήρως [ἦν, τὸ τε μέλλον ἀκριβῶς προνοῆσαι, καὶ τὸ παρὸν ἀσφαλῶς διοικῆσαι, καὶ πᾶν τὸ κεκρυμμένον ὥς καὶ ἐμφανὲς ἐξευρεῖν, πᾶν δὲ τὸ δυσδιάθετον ὥς καὶ ῥᾶστον ἐξεργάσασθαι.] προγνούς οὖν, ὅτι μετὰ τὸ καταλῦσαι τὸν Ἰουλιανόν, καὶ σφίσιν αὐτοῖς οἱ τρεῖς συναράξουσιν καὶ ἀντιπολεμήσουσιν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἐγνώκει τὸν ἕνα τὸν ἐγγύτερον αὐτῷ προσποιήσασθαι. καὶ γράμματά τινα τῶν πιστῶν δούς, τῷ Ἀλβίνῳ ἐπεπόμφει, Καίσαρα αὐτὸν ποιῶν. τὸν γὰρ δὴ Νίγρον, φρόνημα ἔχοντα ἐκ τοῦ ἐπικλήτον ὑπὸ τοῦ δήμου γεγονέναι, ἀπέγνω. καὶ ὁ Ἀλβίνος, ὥς καὶ κοινωνὸς τῆς ἀρχῆς τῷ Σεβήρῳ ἐσόμενός, κατὰ χάραν ἔμεινεν· ὁ δὲ Σεβήρως τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ πάντα πλὴν τοῦ Βυζαντίου προσποιήσάμενος, ἐπὶ τὴν Ρώμην ἡπείλετο, οὐδέποτε ἔξω τῶν ὅπλων γινόμενος, ἀλλ' ἐξακοσίους τοὺς ἀρίστους ἐπι-*

(Faint Greek text visible through the paper)

λεξάμενος, ἐν μέσοις αὐτοῖς μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ διῆγεν· οὐδὲ ἀπεδύσαντό ποτε ἐκεῖνοι τοὺς θώρακας, πρὶν ἐν τῇ Ρώμῃ γενέσθαι.

16. Καὶ ὁ Ἰουλιανὸς ταῦτα μαθὼν, πολέμιόν τε τὸν Σεβήρην διὰ τῆς βουλῆς ἐποίησατο, καὶ παρεσκευάζετο κατ' αὐτοῦ. [καὶ γὰρ τάφρευμα ἐν τῇ προαστείῳ διετάφρευσεν, καὶ πύλας ἐπ' αὐτῷ ἐπέστησεν, ὥς καὶ ἐνταῦθα ἐκστρατεύσων καὶ ἐκεῖθεν πολεμήσων.] καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις οὐδὲν ἄλλο ἢ στρατόπεδον, ὥσπερ ἐν πολέμῳ. πολλὴ μὲν γὰρ ταραχὴ καὶ ἀνελιζομένων καὶ γυμναζομένων ὥς ἐκάστων, ἀνδρῶν, ἵππων, ἐλεφάντων. πολὺς δὲ καὶ φόβος ἐς τοὺς λοιποὺς ἐκ τῶν ὀπλισμένων, [ἅτε καὶ μισούντων σφῶς,] ἐγένετο. ἔστι δ' ὅτε καὶ γέλωις ἡμᾶς ἐλάμβανεν. οὔτε γὰρ οἱ δορυφόροι ἄξιόν τι τοῦ τε ὀνόματος καὶ τῆς ἐπαγγελίας σφῶν, ἅτε καὶ ἀβρυῶς διαιτῶσθαι μεμαθηκότες, ἐποιοῦν. καὶ οἱ ἐκ τοῦ ναυτικοῦ τοῦ ἐν τῇ Μισηνῷ ναυλοχοῦντος μεταπεμφθέντες, οὐδ' ὅπως γυμνάζονται ᾗδεσαν· οἱ τε ἐλέφαντες ἀχθόμενοι τοῖς πύργοις, οὐδ' αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἐπιβάτας ἔφερον, [ἀλλὰ καὶ ἐκείνους κατέβαλον.] μάλιστα δὲ ἐγελῶμεν, ὅτι τὸ παλάτιον κιγκλίσι τε καὶ θύραις ἰσχυραῖς ἐκρατύνατο. ἐπεὶ γὰρ τὸν Περτίνακα οὐκ ἂν ποτε οἱ στρατιῶται ῥαδίως οὕτως, εἴπερ συνεκέλειστο, πεφονεύκηναι ἐδόκουν, ἐπίστευεν ὅτι θνήσκειται κατακλεισθεὶς ἐν αὐτῷ, ἂν ἡττηθῇ, περιγενέσθαι. ἔσφαξε μὲν οὖν καὶ τὸν Λαίτον, καὶ τὴν Μαρκίαν· ὥσπερ σύμπαντας τοὺς ἐπιβουλευσάντας τῷ Κομμόδῳ

ρῆναι. καὶ τὸν Νάρκισσον ὕστερον ὁ Σεβήρος
 οἷς ἔδωκεν, αὐτὸ τοῦτο κηρύξας ὅτι, „Οὐτός
 ὁ Κόμμοδον ἀποπνίξας.“ ἔκτεινε δὲ καὶ παῖ-
 τυχνούς ἐπὶ μαγγανεύμασιν, ὥς καὶ ἀποστρέψαι
 ἰν μελλόντων, εἰ προμάθοι αὐτὰ, δυνησόμενος.
 τε τὸν Σεβήρον αἰεί τινας, ὥς δολοφονήσοντας
 ν, ἀπέσειλεν. [Βεσπρώνιος δὲ Κάνδιδος, ἀξιώ-
 ιὲν ἐς τὰ πρῶτα ἀνήκων, σκυθρωπότητι δὲ καὶ
 κία πολὺ πλείω προφέρων, ἐκινδύνευσεν ἀπο-
 ῖν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.]

17. Ἐπὶ δὲ ἐκεῖνος ἐς τὴν Ἰταλίαν ἀφίκετο, καὶ
 Ράβενναν ἀκονιτὶ παρέλαβε, καὶ οὓς ἐκεῖνος ἐπ’
 ν ἔπεμπεν, ἢ πείσοντας ὑποστρέψαι, ἢ εἰρζοντας
 παρόδων, προσεχώρουν αὐτῷ· οἳ τε δορυφόροι,
 αάλιστα ὁ Ἰουλιανὸς ἐθάάρει, τῇ τε συνεχεῖα
 πόνων ἀπεκναίοντο, καὶ πρὸς τὴν φήμην τῆς
 Σεβήρου παρουσίας δεινῶς ἐξεπλήττοντο· συγ-
 τας ἡμᾶς ὁ Ἰουλιανὸς, κοινωνὸν αὐτῷ τῆς ἀρχῆς
 νε τὸν Σεβήρον ψηφίσασθαι. [καὶ ὁ Φούλβιος,
 ἰ πονηρὸν καὶ ἀπληστία, ἀσελγεία τε ὑπὸ Περ-
 ος, ὅτε τῆς Ἀφρικῆς ἦρχε, κατεδεδίκαστο, τότε
 ἰς πρώτοις ὑπ’ αὐτοῦ ἐκείνου, τῇ τοῦ Σεβήρου
 ῖ, ἀπεδέδεικτο.] οἳ δὲ δὴ στρατιῶται, ἐκ γραμ-
 ν τοῦ Σεβήρου πεισθέντες, ὅτι οὐδὲν κακόν,
 οὓς σφαγείς τοῦ Περτίνακος ἐκδόσι, καὶ αὐτοὶ
 ισυχίαν ἄγωσι, πείθονται, τοὺς τε ἀποκτείναν-
 ὄν Περτίνακα συνέλαβον, καὶ αὐτὸ τοῦτο Σι-
 Μεσσάλα τῷ ὑπατεύοντι τότε ἐμήνυσαν· καὶ ὅς,
 αγών ἡμᾶς ἐς τὸ Ἀθήναιον καλοῦμενον ἀπὸ

τῆς ἐν αὐτῷ τῶν παιδευομένων ἀσκήσεως, τὰ παρὰ
τῶν στρατιωτῶν ἐδήλωσε· καὶ τοῦ τε Ἰουλιανοῦ
θάνατον κατεψηφισάμεθα, καὶ τὸν Σεβήρην ἀντι-
κράτορα ὠνομάσαμεν, τῷ τε Περτίνακι ἡρωϊκὰ τι-
μὰς ἀπεδώκαμεν. ὁ μὲν οὖν Ἰουλιανὸς οὕτως ἐν
αὐτῷ τῷ παλατίῳ κατακείμενος ἐφονεύθη, τοσοῦτοις
μόνον εἰπὼν, „Καὶ τί δεινὸν ἐποίησα; τίνα ἀπί-
κτεινα;“ ἔζησε δὲ ἐξήκοντά τε ἔτη καὶ μῆνας τίς-
σας, καὶ ἡμέρας ἵσας, ἀφ' ὧν ἑξ καὶ ἐξήκοντα ἤρ-
ξεν ἡμέρας.

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXXIV. EXCERPTA

PER

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXXIV.

*Severus praetorianos Pertinacis percusso-
res ulciscitur, urbem ingreditur. c. 1. 2.*

*Prodigia, quae Severo imperium portende-
rant. c. 3.*

*Pompa funeris, quod Pertinaci fieri cura-
vit. c. 4. 5.*

*Bellum Severi Aug. contra Pescennium
Nigrum. c. 6—9.*

Byzantii expugnatio. c. 10—14.

Temporis spatium.

post C. N. U. C.

193. 946. Q. Sossius Falco,
et C. Erucius Cla-
rus COSS.
194. 947. L. Septimius Se-
verus Aug. II, et
D. Clodius Septi-
mius Albinus Caes.
195. 948. Scapula Tertullus,
et Tinejus Clēmens.
196. 949. C. Domitius Dex-
ter. II, et L. Vale-
rius Messala Pri-
scus.

Σεβήρος μὲν δὴ, αὐτοκράτωρ οὕτω γενόμενος
μὲν χειρουργήσαντας τὸ κατὰ τὸν Περτινίαν
θανάτῳ ἐξημίωσε· τοὺς δὲ ἄλλους, πρὶν
μὴ γενέσθαι, δορυφόρους μεταπεμψάμενος
πεδίῳ περισχὼν, οὐκ εἰδότες τὸ μέλλον
βῆσαι, πολλὰ τε καὶ πικρὰ ὑπὲρ τῆς
τοκράτορα σφῶν παρανομίας ὀνειδίσας αὐ-
τὰς τε ὀπλῶν ἀπέλυσε, τοὺς τε ἵππους ἀφείλε
Ρώμης ἀπήλασεν. ἔνθα δὲ οἱ μὲν ἄλλοι
τε τὰ τε ὅπλα ἀπερρέπτον, καὶ τοὺς ἵπ-

σαν, ἔν τε τοῖς χιτῶσιν ἄζωστοι ἐσκεδάννυντο· εἷς δέ τις, οὐκ ἐυτελήσαντος τοῦ ἵππου ἀποστῆναι, ἀλλ' ἐπακολουθοῦντος αὐτῷ καὶ χρεμετίζοντος, καὶ ἐκείνον καὶ ἑαυτὸν κατεχρήσατο· καὶ ἐδόκει τοῖς ὄρῳσι καὶ ὁ ἵππος ἡδέως ἀποθνήσκειν. πρᾶξας δὲ ὁ Σεβῆρος ταῦτα, ἐς τὴν Ῥώμην ἐσθίει, μέχρ' ὅτε τῶν πυλῶν ἐπὶ τε τοῦ ἵππου καὶ ἐν ἐσθίῃτι ἱππικῇ ἐλθὼν, ἐντεῦθεν δὲ τὴν τε πολιτικὴν ἀλλαξάμενος, καὶ βαδίσας· καὶ αὐτῷ καὶ ὁ στρατὸς πᾶς, καὶ οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἱππεῖς ὥπλισμένοι παρηκολούθησαν. καὶ ἐγένετο ἡ θεία πασῶν ὧν ἑώρακα λαμπροτάτη. ἡ τε γὰρ πόλις πᾶσα ἀνθευί τε καὶ δάφναις ἐστεφάνωτο, καὶ ἱματίοις ποικίλοις ἐκεκόσμητο, φωτὶ τε καὶ θυμιάμασιν ἔλαμπε· καὶ οἱ ἄνθρωποι λευχειμονοῦντες καὶ γαννύμενοι πολλὰ ἐπευφήμουν. οἱ τε στρατιῶται ἐν τοῖς ὅπλοις, ὥσπερ ἐν πανηγύρει τινὶ πομπῇ, ἐκπρεπῶντως ἀνестρέφοντο· καὶ προσέτι ἡμεῖς ἐν κόσμῳ περιήειμεν. ὁ δ' ὄμιλος ἰδεῖν τε αὐτὸν, καὶ τι φθιγγομένου ἀκοῦσαι, ὥσπερ τι ὑπὸ τῆς τύχης ἡλλοιωμένου, ποθοῦντες, ἡρεθίζοντο· καὶ τινες καὶ ἐμετεώριζον ἀλλήλους, ὅπως ἐξ ὑψηλοτέρου αὐτὸν κατίδωσιν.

2. Εἰσελθὼν δὲ οὕτως ἐνεανιεύσατο μὲν, οἷα καὶ οἱ πρόην ἀγαθοὶ αὐτοκράτορες, πρὸς ἡμᾶς, ὡς οὐδένα τῶν βουλευτῶν ἀποκτείνῃ· καὶ ὥμοσε περὶ τούτου, καὶ τό γε μείζον, ψηφίσματι κοινῷ αὐτὸ κυρωθῆναι προσετείλαται, πολέμιον καὶ τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὸν ὑπηρετήσοντα αὐτῷ ἕξ τι τοιοῦτον, αὐτούς τε καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν, νομίζεσθαι δο-

γματίσας. πρῶτος μέντοι αὐτὸς τὸν νόμον τοιαύτην παρέβη, καὶ οὐκ ἐφύλαξε, πολλοὺς ἀνελών. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Σόλων ὁ Ἰούλιος, ὁ καὶ τὸ δόγμα τοῦτο κατὰ πρῶσταξιν αὐτοῦ συγγράψας, οὐ πολλῶν ὕστερον ἐσφάγη. καὶ πολλὰ μὲν ἡμῖν οὐ καταθύμια ἔπρατιε· [αἰτίαν τε ἔσχεν ἐπὶ τῷ πλήθει στρατιωτῶν ὀχλώδη τὴν πόλιν ποιῆσαι, καὶ δαπάνη χρημάτων περιτιτῆ τὸ κοινὸν ἐβάρυνεν· καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι μὴ ἐν τῇ τῶν συνόρων οἱ εὐνοίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ ἐκείνων ἰσχυρίᾳ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ἐποιεῖτο.] μάλιστα δὲ ἐπεκάλουν αὐτῷ τινες, ὅτι κατεστηκότος, ἔκ τε τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἰβηρίας τῆς τε Μακεδονίας καὶ τοῦ Νωρικοῦ μόνον τοὺς σωματοφύλακας εἶναι, καὶ τούτου καὶ τοῖς εἰδεσιν αὐτῶν ἐπικεικαστέρων, καὶ τοῖς ἡθεσιν ἀπλουστέρων ὄντων, τοῦτο μὲν κατέλυσεν· [ἐκ δὲ δὴ τῶν στρατοπέδων ὁμοίως πάντων τὸ αἰεὶ ἐνδεὲς ὄν ἀντικαθίστασθαι τάξας, αὐτὸς μὲν, ὥς καὶ ἐπιστησόμενος διὰ τοῦτο τὰ στρατιωτικά, μᾶλλον αὐτοῖς χρησάμενος, καὶ τι καὶ ἄθλον τοῖς ἀγαθοῖς τὰ πολέμια προθήσων, ἐποίησεν αὐτὸ τῷ δὲ δὴ ἔργῳ σαφεστάτην τε ἡλικίαν τὴν ἐκ τῆς Ἰταλίας παραπώλεσε, πρὸς ληστείας καὶ μονομαχίας ἀντὶ τῆς πρὶν στρατείας τραπομένην·] καὶ τὸ αἰεὶ ὄχλου στρατιωτῶν συμμίκτων, καὶ ἰδεῖν ἀγριωτάτων καὶ ἀκοῦσαι φοβερωτάτων, ὁμιλῆσαι τε ἀγροικοῖσι τῶν ἐπλήρωσε.

3. Σημεῖα δὲ αὐτῷ ἐξ ὧν τὴν ἡγεμονίαν ἤλπιταῦτα ἐγένετο. ὅτε γὰρ ἐς τὸ βουλευτήριον ἔσσυφη, ὅναρ ἔδοξε λύκαινάν τινα κατὰ ταῦτά τῷ·

μύλω θηλάζειν. μέλλοντί τε αὐτῷ τὴν Ἰουλίαν ἄγεσθαι, ἣ Φαυστίνα ἡ τοῦ Μάρκου γυνὴ τὸν θάλαμον σφίσειν ἐν τῷ Ἀφροδισίῳ τῷ κατὰ τὸ παλάτιον παρεσκεύασεν. ὕδωρ τε ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῷ καθεύδοντί ποτε, ὥσπερ ἐκ πηγῆς, ἀνεδόθη. καὶ ἐν Λουγδοῦνῳ ἄρχοντι, πᾶσα αὐτῷ ἡ τῶν Ῥωμαίων δύναμις προσήλθε τε καὶ ἡσπάσατο· ὄναρ φημί. καὶ ἄλλοτε ἀνήχθη ἐς περσιωπὴν ὑπὸ τινος· καὶ καθορῶν ἀπ' αὐτῆς πᾶσαν μὲν τὴν γῆν, πᾶσαν δὲ τὴν θάλατταν, ἐφήπτετο αὐτῶν ὥσπερ παναρμονίου τινὸς ὄργανου, καὶ ἐκεῖνα συνεφθέγγετο. καὶ αὐθις ἵππον ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Ῥωμαίᾳ τὸν μὲν Περτίνακα καὶ ἀναβεβηκότα ἀποθρήψαι, ἑαυτὸν δὲ ἐκόντα ἀναλαβεῖν ἐνόμισε. ταῦτα μὲν ἐκ τῶν ὀνειράτων ἔμαθεν, ὕπαρ δὲ ἔς τε τὸν βασιλικὸν δίσκρον, ἔφηβος ὢν ἔτι, ἀγνοίᾳ ἐνιδρύνθη. τὴν μὲν οὖν ἡγεμονίαν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ταῦτα αὐτῷ προεδήλωσε.

4. Καταστάς δὲ ἐς αὐτὴν, ἡρῶν τῷ Περτίνακι κατεσκεύασε, τό, τε ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τε ταῖς εὐχαῖς ἀπάσαις καὶ ἐπὶ τοῖς ὄρκοις ἅπασιν προσέταξεν ἐπιλέγεσθαι· καὶ χρυσὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐφ' ἄρματος ἐλεφάντων ἐς τὸν ἱππόδρομον ἐσάγεσθαι, καὶ ἐς τὰ λοιπὰ ἐκέλευσε θέατρα θρόνους τε τρεῖς καταχρῶσους αὐτῷ ἐσκομίζεσθαι. ἡ δὲ δὴ ταφή, καίτοι πάλαι τεθνηκὸς αὐτοῦ, τοιάδε ἐγένετο. ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Ῥωμαίᾳ βῆμα ξύλινον ἐν χρῷ τοῦ λιθίνου κατεσκευάσθη, καὶ ἐπ' αὐτοῦ οἶκημα ἄτοιχον, περίστυλον, ἔκ τε ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ πεποικιλμένον, ἐτέθη· καὶ ἐν αὐτῷ κλίνη ὁμοία, κεφαλὰς πέριξ θη-

ρίων χειρσαίων τε καὶ θαλασσίων ἔχουσα, ἐκομίσθη, στρώμασι πορφυροῖς καὶ διαχρύσοις κεκοσμημένη· καὶ ἐς αὐτὴν εἰδωλὸν τι τοῦ Περτίνακος κήριον, σκευῇ ἐπινικίῳ εὐθετημένον, ἀνετέθη· καὶ αὐτοῦ τὰς μυίας παῖς εὐπρεπὴς, ὥς δῆθεν καθεύδοντος, πτεροῖς ταῶνος ἀπεσόβει. προκειμένου δ' αὐτοῦ, ὃ, τε Σεβήρος, καὶ ἡμεῖς οἱ βουλευταὶ, αἱ τε γυναῖκες ἡμῶν προσήειμεν, μυθικῶς ἐσταλμένοι· καὶ ἐκεῖναι μὲν ἐν ταῖς στοαῖς, ἡμεῖς δὲ ὑπαίθριοι ἐκαθεζόμεθα. καὶ τούτου πρῶτον μὲν ἀνδριάντες πάντων τῶν ἐπιφανῶν Ῥωμαίων τῶν ἀρχαίων, ἔπειτα χοροὶ παίδων καὶ ἀνδρῶν, θρηνώδη τινὰ ὕμνον ἐς τὸν Περτίνακα ᾄδοντες, παρῆλθον· καὶ μετὰ τοῦτο τὰ ἔθνη πάντα τὰ ὑπήκοα ἐν εἰκόσι χαλκαῖς, ἐπιχωρίως σφίσις ἐσταλμένα· καὶ τὰ ἐν τῷ ἄστει αὐτῷ γένει, τό, τε τῶν ῥαβδούχων, καὶ τῶν γραμματέων, τῶν τε κηρύκων, καὶ ὅσα ἄλλα τοιοιυτότροπα, ἐφίπετο. εἰτ' εἰκόνες ἦκον ἀνδρῶν ἄλλων, οἷς τι ἔργον, ἢ καὶ ἐξεύρημα, ἢ καὶ ἐπιτήδευμα λαμπρὸν ἐπέπρακτο. καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ τε ἱππεῖς καὶ οἱ πεζοὶ ὦπλισμένοι, οἱ τε ἀθληταὶ ἵπποι, καὶ τὰ ἐντάφια, ὅσα ὁ, τε αὐτοκράτωρ, καὶ ἡμεῖς, αἱ τε γυναῖκες ἡμῶν, καὶ οἱ ἱππεῖς οἱ ἐλλόγιμοι, οἱ τε δῆμοι, καὶ τὰ ἐν τῇ πόλει συστήματα ἐπέμψαμεν· καὶ αὐτοῖς βοιμὸς περίχρυσος, ἐλέφαντί τε καὶ λίθοις Ἰνδικοῖς ἡσκημένος, ἡκολούθει.

5. Ὡς δὲ παρεξῆλθε ταῦτα, ἀνέβη ὁ Σεβήρος ἐπὶ τὸ βῆμα τὸ τῶν ἐμβόλων, καὶ ἀνέγνω ἐγκώμιον τοῦ Περτίνακος. ἡμεῖς δὲ πολλὰ μὲν καὶ διὰ μέσου

τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπεβοῶμεν, τὰ μὲν ἐπαινοῦντες, τὰ δὲ καὶ θρηγοῦντες τὸν Περτίνακα· πλεῖστα δὲ, ἔπειδ᾽ ἐπαύσατο. καὶ τέλος, μελλούσης τῆς κλίνης κινηθῆσεσθαι, πάντες ἅμα ὠλοφυρόμεθα καὶ πάντες ἐπεδακρύσαμεν. κατεκόμισαν δὲ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ βήματος οἱ τε ἄρχιερεῖς, καὶ αἱ ἄρχαι αἱ τε ἐνεστώσαι καὶ αἱ ἐς νέωτα ἀποδεδειγμέναι, καὶ ἱππεῦσι τισὶ φέρειν ἔδωσαν. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πρὸ τῆς κλίνης προῆειμεν, καὶ τινες ἐκόπτοντο, ἑτέρων πένθιμόν τι ὑπανυλόντων· ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἐφ' ἅπασιν εἶπετο, καὶ οὕτως ἐς τὸ Ἄρειον πεδῖον ἀφικόμεθα. ἐπεσκεύαστο δὲ ἐν αὐτῷ πυρὰ πυργοειδής, τρίβολος, ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ μετὰ ἀνδριάντων τινῶν κεκοσμημένα· καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἄκρας ἄρμα ἐπίχρυσον, ὅπερ ὁ Περτίναξ ἤλαυνεν. ἐς οὖν ταύτην τὰ ἐντάφια ἐνεβλήθη, καὶ ἡ κλίνη ἐνετέθη· καὶ μετὰ τοῦτο τὸ εἶδωλον ὃ, τε Σεβῆρος καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ Περτίνακος ἐφίλησαν. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ βῆμα ἀνέβη, ἡμεῖς δὲ ἡ βουλὴ, πλὴν τῶν ἀρχόντων, ἐπὶ ἱκρία, ὅπως ἀσφαλῶς τε ἅμα καὶ ἐπιτηδεῖως τὰ γινόμενα θεωρήσωμεν. οἱ δὲ ἄρχοντες, καὶ ἡ ἱππὰς τὸ τέλος, προσφύρας σφίσιν ἐσκενασμένοι, οἱ τε ἱππεῖς οἱ στρατιῶται, καὶ οἱ πεζοὶ, περὶ τὴν πυρὰν, πολιτικὰς τε ἅμα καὶ ποιητικὰς διεξόδους διελίττοντες διεξῆλθον· εἴθ' οὕτως οἱ ὑπατοὶ πῦρ ἐπ' αὐτὴν ἐνέβαλον. γενομένου δὲ τούτου, αἰετός τις ἐξ αὐτῆς ἀνέπτατο. καὶ ὁ μὲν Περτίναξ οὕτως ἠθανατίσθη, [ὅστις, τὸ μὲν ἐς πόλεμον ἄγροικον, τὸ δὲ εἰρηναῖον θειλὸν ὥς τὸ πολλὸν ἐκβαῖνον, ἀμφοτέρω κατὰ τὸν δόμον ὁμοίως ἐγένετο,

φοβερός μὲν πολεμῆσαι, σοφός δὲ εἰρηνεῦσαι ἔ
καὶ τὸ μὲν θρασὺ, οὗ τὸ ἀνδρεῖον μετέχει, πρὸς
τὸ ἀλλόφυλον καὶ πρὸς τὸ στασιαζόν, τὸ δὲ ἐπικει
οὗ τὸ δίκαιον μεταλαμβάνει, πρὸς τε τὸ οἰκεῖν
καὶ πρὸς τὸ σῶφρον ἐνεδείκνυτο. προαχθεὶς δὲ
τὴν τῆς οἰκουμένης προστασίαν, οὐκ ἡλέγχθη κα
ὑπὸ τῆς τοῦ μείζονος ἀυξήσεως, ὥστε ἐν μὲν τοῖς 1
πεινότερος, ἐν δὲ τοῖς ὀγκωδέστερος τοῦ καθήκοντι
γενέσθαι. ἀλλ' ὁμοίως ἀπ' ἀρχῆς διὰ πάντων μὲ
τῆς τελευτῆς διετέλεσε, σεμνός ἔξω τοῦ σκυθρωπι
πράξος ἔξω τοῦ ταπεινοῦ, φρόνιμος ἄνευ κακουργί
δίκαιος ἄνευ ἀκριβολογίας, οἰκονομικὸς χωρὶς φη
ρίας, μεγαλόνομος χωρὶς αὐχλήματος.]

6. Ὁ δὲ Σεβήρος ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ Νίγη
οὗτος δὲ, Ἰταλὸς μὲν ἦν, ἐξ ἱππέων· οὐτε δὲ ἐ
κρεῖττον οὐτε ἐς τὸ χεῖρον ἐπίσημος, ὥστε τιν
πάνυ αὐτὸν ἐπαινεῖν, ἢ πάνυ ψέγειν· [διὼ κα
Συρία ὑπὸ Κομμόδου προσετάχθη.] ἐχοῖτο δὲ
στρατήγῳ μετὰ καὶ τῶν ἄλλων τοῦ Αἰμιλιανῶ
[μεσεύων καὶ ἐφεδρεύων τοῖς πράγμασι] πάντῳ
τότε βουλευόντων καὶ συνέσει καὶ ἐμπειρίᾳ πρι
των προφέρειν ἐδόκει. ἐπὶ πολλῶν γὰρ ἐθνῶ
ταστο· [ὑφ' ὧν περ καὶ ἐξώγκωτο, ὅτι τε τοῦ
νου προσήκων ἦν.] συνερόφωγός δὲ τοῦ πο
τῆς θῆς τε ἐς τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐντεῦθεν ἐπὶ τ
ρινθον ἐπεστράτευσε. γενομένων δὲ αὐτῷ ο
οὐκ ἀγαθῶν, ἐταράχθη. αἰτός τε γὰρ ἐπ'
στρατιωτικὸν ἰζήσας, ἐπὶ τυσοῦτον ἐπέμεινε,
ἀποσοβοῦμενος, ὥστε καὶ ἁλῶναι· καὶ μὲλ

ία περὶ τὰ σημεῖα τὰ στρατιωτικά, τὰς τε εἰκόνας αὐτοῦ μάλιστα, περιέπλασσον. διὰ ταῦτα οὖν ἀπῆ-
 εν εἰς τὸ Βυζάντιον. ὁ Αἰμίλιανὸς δὲ, περὶ Κῡ-
 ον συμβαλὼν τισι τῶν στρατηγῶν τῶν τοῦ Σεβή-
 ου, ἡτήθη πρὸς αὐτῶν καὶ ἐσφάγη. καὶ μετὰ ταῦ-
 α, μετὰ τῶν στενῶν τῆς τε Νικαίας καὶ τῆς Κίου,
 πόλεμος αὐτοῖς μέγας γίνεται καὶ πολύτροπος. οἱ
 μὲν γὰρ, ἐν τῷ πεδίῳ συστάδην ἐμάχοντο, οἱ δὲ, τοὺς
 ὄφους καταλαβόντες, ἐξ ὑπερδεξίων ἔβαλλον, καὶ
 κόντιζον ἐς τοὺς ἐναντίους· οἱ δὲ, καὶ ἀπὸ τῆς λί-
 νης εἰς πλοῖα ἐμβεβηκότες, τοῖς πολεμίοις ἐπετο-
 ᾶζοντο. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ἐνίκων οἱ Σεβήρειοι,
 πρὸ τῷ Κανδίῳ ταττόμενοι, καὶ τοῖς χωρίοις ὅθεν
 μάχοντο, ὑπερδεξίοις οὔσι, πλεονεκτοῦντες. μετὰ
 δὲ αὐτοῦ τοῦ Νίγρου ἐπιφανέντος, πάλιν διώξεις γί-
 νεται, καὶ νίκη τῶν Νιγρείων. ἔπειτα τοῦ Κανδίδου
 ὧν σημειοφόρων ἐπιλαμβανομένου, καὶ στρέφοντος
 αὐτοὺς ἀντιπροσώπους τοῖς πολεμίοις, τοῖς τε στρα-
 τωταῖς τὴν φυγὴν ὀνειδίζοντος, αἰσχυνθέντες οἱ πε-
 ς αὐτόν, ὑπέστρεψαν, καὶ τῶν ἐναντίων ἀντεπεκρά-
 ησαν. καὶ ἂν πανωλεθρία τούτους διέφθειραν, εἰ
 μὴ ἡ πόλις ἐγγὺς ἦν, καὶ νύξ σκοτεινὴ ἐγένετο.

7. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐν Ἰσῳ πρὸς ταῖς καλουμέ-
 αῖς Πύλαις μεγίστη γίνεται μάχη, τῷ μὲν Σεβηρείῳ
 στρατεύματι Οὐαλεριανοῦ τε καὶ Ἀνυλίνου ἐπιστα-
 ούντων, Νίγρου δὲ αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις παρόντος
 ἄγμασι, καὶ συντάσσοντος ἐς τὸν πόλεμον. ἡ δὲ
 ἰσβολὴ αὕτη, αἱ Κιλικίιοι πύλαι, διὰ τὴν στενότη-
 τιν οὕτω προσαγορεύονται. ἔνθεν μὲν γὰρ ὄρη ἀπὸ

τομα ἀνατείνει, ἔνθεν δὲ κρημνοὶ βαθεῖς εἰς τὴν
 θάλασσαν κατήκουσιν. [ὁ δὲ Νίγρος ἦν μὲν οὐδ'
 ἄλλως ἀρτίφρων, ἀλλὰ καὶ πάνυ πολλὰ δυνηθεὶς
 ἐπλημμέλησε. τότε δὲ καὶ μᾶλλον ὠγκώθη, ὥστε
 τοῖς μὲν τὸν Ἀλέξανδρον αὐτὸν νέον ὀνομάζουσι χαι-
 ρειν, τῷ δὲ ἐρομένῳ, „τίς σοι ταῦτα ποιεῖν ἐπιτί-
 τροφεν; τὸ ξίφος δεῖξαι, καὶ εἰπεῖν, ὅτι τοῦτο.“]
 ὁ οὖν Νίγρος στρατόπεδον ἐνταῦθα ἐπὶ λόφου τι-
 νὸς ἰσχυροῦ ἐποίησατο, καὶ πρώτως μὲν τοὺς ὀπλί-
 τας, ἔπειτα τοὺς ἀκοντιστάς τοὺς τε λιθοβολοὺς,
 καὶ τοξότας ἐπὶ πᾶσιν ἔταξεν· ἴν' οἱ μὲν ἐκ χειρὸς
 τοὺς προσμυγνύντας σφίσιν ἀμύνοντο, οἱ δὲ ἐκ
 πολλοῦ τῇ ἰσχύϊ καὶ ὑπὲρ ἐκείνων χρῶντο. τό, τε
 γὰρ ἐπ' ἀριστεροῦ καὶ τὸ ἐπὶ δεξιᾷ, ὑπὸ τε τῶν κρη-
 μνῶν πρὸς τῇ θαλάσῃ, ὑπὸ τε τῆς ὕλης ἀνεκβάτου
 οὔσης ἐπέφρακτο. τό, τε οὖν στράτευμα οὕτω δι-
 ταξε, καὶ τὰ σκευοφόρα ἐπ' αὐτῷ κατεχώρισεν, ὅπως
 ἂν τις αὐτοῖν φυγεῖν ἐθελήσῃ, μὴ δυνηθῇ. ὁ οὖν
 Ἀνυλῖνος, ἀνιδὼν τοῦτο, τὴν μὲν ἀσπίδα προεβίβλε-
 το, καὶ ἐπ' αὐτῇ τὸ κοῦφον πᾶν ἐπέταξεν, ἴν' οἱ μὲν
 πόρρωθεν ὑπὲρ αὐτῶν ἀνείργωσι τοὺς ἐναντίους, οἱ
 δ' ἀσφαλῇ τὴν ἄνοδον σφίσιν ἀντιπαράσχωσι. τοὺς
 δ' ἱππέας μετὰ Οὐαλεριανοῦ ἔπεμψε, τὴν τε ἕλην
 τρόπον τινὰ περιελθεῖν, καὶ κατὰ νώτου τοῖς Νι-
 γροῖσις αἰφνίδιον ἐπιπεσεῖν κελεύσας. ἐπεὶ δὲ εἰς
 χεῖρας ἦεσαν, τῶν Σεβηροίων τὰς ἀσπίδας τὰς μὲν
 προβαλλομένων, τὰς δὲ ἐπιβαλλομένων, ἐς χελώνης
 τρόπον, καὶ οὕτω πλησιασάντων τοῖς ἐναντίοις, ἐγένε-
 ντο μὲν ἰσὸρρόπος ἡ μάχη ἐπὶ μακρότατον· ἔπειτα

οἱ τοῦ Νίγρου πολὺ τῷ πλήθει σφῶν καὶ τῇ τοῦ χωρίου φύσει προέσχον. καὶ παντελῶς ἐκρατήσαν, εἰ μὴ νέφη ἐξ αἰθρίας, καὶ ἄνεμος ἐκ νηνεμίας, βρονταί τε σκληραὶ καὶ ἄστραπαὶ ὀξεῖαι μεθ' ὑετοῦ λάβρου κατὰ πρόσωπον αὐτοῖς προσέπεσον. τοὺς μὲν γὰρ Σεβηρείους, ἅτε καὶ κατόπιν ὄντας, οὐκ ἐλύπει ταῦτα· τοὺς δὲ Νιγρείους, ἐμπίπτοντας ἐξ ἐναντίας, ἰσχυροῦς ἐτάραττε. μέγιστον δ' αὕτη ἡ συντυχία τοῦ γενομένου τοῖς μὲν θύρσος, ὥς καὶ παρὰ τοῦ θείου βοηθουμένοις, τοῖς δὲ δέος, ὥς καὶ ὑπ' αὐτοῦ πολέμουμένοις, ἐμβαλοῦσα, τοὺς μὲν καὶ ὑπὲρ τὴν ἰσχὺν ἐπέφύωσε, τοὺς δὲ καὶ παρὰ τὴν δύναμιν ἐξεφόβησε· καὶ σφίσι φεύγουσιν ἤδη ὁ Οὐαλεριανὸς ἐπεφάνη. ἰδόντες οἷν αὐτόν, ἀνάπαλιν ἐτράποντο· καὶ μετὰ τοῦτο, τοῦ Ἀνυλίνου σφῶς ἀνακόψαντος, ἀνέστρεψαν· εἰτ' ἄνω καὶ κάτω διατρέχοντες, ὅπη διαπέσοιεν, ἐπλανῶντο.

8. Καὶ φθόρον δὴ τοῦτον πλεῖστον ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ συνέβη γενέσθαι. δύο γὰρ μυριάδες τῶν μετὰ τοῦ Νίγρου διώλοντο. καὶ τοῦτ' ἄρα τὸ τοῦ ἱερέως ὄναρ ἐδήλου. ἐν γὰρ τῇ Παννονίᾳ ὄντος τοῦ Σεβήρου, ὁ ἱερεὺς τοῦ Διὸς ὄναρ εἶδεν ἄνδρα τινα μέλανα ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ ἐσβιαζόμενον, καὶ ὑπὸ χειρῶν ἀπολλύμενον. τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Νίγρου ἐξελληνίζοντες οἱ ἄνθρωποι, τὸν μέλανα ἐκείνον εἶναι ἔγνωσαν. ἀλούσης δὲ τῆς Ἀντιοχείας οὐ πολλῶ ὕστερον, ἔφυγε μὲν ἀπ' αὐτῆς ὡς πρὸς τὸν Εὐφράτην ὁ Νίγρος, διανοούμενος ἐς τοὺς βαρβάρους φυγεῖν· ἐάλω δὲ ὑπὸ τῶν καταδιωζάντων, καὶ ἀπετμήθη τὴν

βετο. τῶν δὲ δὴ βουλευτῶν τῶν Ῥωμαίων
μὲν οὐδένα, τοὺς δὲ δὴ πλείους τὰς οὐσίας
καὶ ἐς νήσους κατέκλεισεν· ἡργυρολόγησέ
τά τε γὰρ ἄλλα, καὶ ὅσα τῷ Νίγρῳ καὶ ἰδ
νες καὶ δῆμοι, οὐχ ὅτι ἐκούσιοι, ἀλλὰ καὶ
στοὶ ἐδεδώκεσαν, τετραπλάσια ἐπείσεπραξε
σθάνετο μὲν που καὶ αὐτὸς τοῦτο· πολλ
ρημάτων χρήζων, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὰ θρυ
ἐποιεῖτο.]

9. Κάσσιος δὲ Κλήμης βουλευτὴς π
τῷ Σεβήρῳ κρινόμενος, οὐκ ἀπεκρύψατο
θειαν, ἀλλ' ὥδι πως ἐπαρθέσιάσατο· „Ἐ
οὔτε σὲ οὔτε Νίγρον ἠπιστάμην· καταλη
δὴ ἐν τῇ ἐκείνου μερίδι, τὸ παρὸν ἀναγκαί
πενυσα, οὐχ' ὥς σοὶ πολεμήσων, ἀλλ' ὥς Ἰ
καταλύσων. οὔτ' οὖν ἐν τούτῳ τι ἡδίκησα,
σοι κατ' ἀρχὰς σπουδάσας, οὔθ' ὅτι μὴ π
στερον, ἐγκαταλιπὼν ἅπαξ ὃν ὑπὸ τοῦ δι
ἔλαβον, μετέστην. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σὺ τῶν

καταψηφίῃ. καὶ γὰρ εἰ τὰ μάλιστα μήτε δίκη μήτ' ἀποφάσει τινὲ ἀλώσῃ, ἀλλὰ τῇ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις φήμῃ, ἥς ἐς αἰδίδιον μνήμη καταλείπεται, δόξεις ταῦτά, ἐφ' οἷς συνέβη ἑτέροις, ἐγκαλεῖν." τοῦτον μὲν οὖν ὁ Σεβῆρος τῆς παρῶνσις θαυμάσας, τὴν ἡμίσειαν αὐτῷ τῆς οὐσίας ἔχειν συνεχώρησεν. [συχνοὶ δὲ ὥς καὶ τὰ τοῦ Νίγρου φρονήσαντες, καὶ τῶν οὐτ' ἰδόντων ποτὲ αὐτόν, οὔτε συναραμένων οἱ, ἐπηρεάσθησαν. ἐπεχείρησε δὲ ὁ Σεβῆρος τοὺς τιμωρομένους ὑπ' αὐτοῦ τῷ Κλάρῳ τῷ Ἐρυκίῳ μηνυτῇ κατ' αὐτῶν χρήσασθαι, ἵνα τὸν τε ἄνδρα διαβάλῃ, καὶ τὸν ἑλεγχον ἀξιοχρεώτερον πρὸς τε τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὴν δόξαν ποιεῖσθαι νομισθεῖη. καὶ τὴν γε σωτηρίαν τὴν τε ἄδειαν αὐτῷ δώσειν ὑπέσχετο. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἀποθανεῖν μᾶλλον, ἢ τοιοῦτόν τι ἐνδοεῖναι εἴλετο, πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν ἐτράπετο, καὶ τοῦτον ἀνέπεισεν. καὶ διὰ τοῦτ' αὐτόν ἀφῆκεν, ὅσον γε μήτ' ἀποκτεῖναι, μήτ' ἀτιμάσαι. ταῖς γὰρ δὴ βασάνοις ἰσχυρῶς πάντα ὑπ' αὐτοῦ ἠκρίβωσεν, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὸ ἀξίωμα τὸ τότε αὐτοῦ ποιησάμενος.]

10. Οἱ δὲ δὴ Βυζάντιοι καὶ ζῶντος τοῦ Νίγρου καὶ τελευτήσαντος, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ἔδρασαν. ἡ δὲ πόλις αὐτῶν ἐν καιρῷ πάνυ καὶ τῶν ἡπείρων καὶ τῆς διὰ μέσου σφῶν θαλάσσης κεῖται, τῇ τε τοῦ χωρίου ἄμα καὶ τῇ τοῦ Βοσπόρου φύσει ἰσχυρῶς παρεσκευασμένη. αὐτὴ τε γὰρ ἐπὶ μετεώρου πεπόλισται, προέχουσα ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐκείνη χειμάρρου δίκην ἐκ τοῦ Πόντου καταθέουσα, τῇ τε ἄκρᾳ προσπίπτει, καὶ μέρει μὲν τινὶ ἐς τὰ δεξιὰ ἀπο-

τρέπεται, κἀνταῦθα τὸν τε κόλπον καὶ τοὺς λιμένας ποιεῖ· τῷ δὲ δὴ πλείονι πρὸς τὴν Προποντίδα παρ' αὐτὴν τὴν πόλιν πολλῇ σπουδῇ χωρεῖ. καὶ μέντοι καὶ τὰ τεῖχη καρτερώτατα εἶχον. ὁ, τε γὰρ θῶρες αὐτῶν λίθοις τετραπέδοις παχέσι συνωκοδόμητα, πλατὺ χαλκαῖς συνδουμένοις, καὶ τὰ ἐντὸς αὐτοῦ καὶ χώμασι καὶ οἰκοδομήμασιν ὠχύρωτο· ὥστε καὶ ἐν τείχους παχὺ τὸ πᾶν εἶναι δοκεῖν, καὶ ἐπάνωθεν αὐτοῦ περιδρομον καὶ στεγανὸν καὶ εὐφύλακτον ὑπάρχειν. πύργοι τε πολλοὶ καὶ μεγάλοι ἔξω τε ἐκκεκμηνοί, καὶ θυρίδας πέριξ ἐπαλλήλας ἔχοντες ἦσαν· ὥστε τοὺς προσβάλλοντας τῷ κύκλῳ ἐντὸς αὐτῶν ἀπολαμβάνεσθαι. δι' ὀλίγου τε γὰρ καὶ οὐ κατενθῦ, ἀλλ' οἱ μὲν τῇ, οἱ δὲ τῇ σκολιώτερον ὠκοδομημένοι, πᾶν τὸ προσπίπτον σφίσις ἐνεκκυκλοῦντο. τοῦ δὲ δὴ περιβύλου τὰ μὲν πρὸ τῆς ἡπείρου, μέγα ὕψος, ὥστε καὶ τοὺς τυχόντας ἀπ' αὐτῶν ἀμύνασθαι· τὰ δὲ πρὸς τῇ θαλάττῃ, ἥτιον. αἱ τε γὰρ πέτραι ἐφ' ὧν ἐπωκοδόμηντο, καὶ ἡ τοῦ Βοσπόρου δεινότης, θαυμαστικῶς σφίσι συνεμάχουν· οἳ τε λιμένες ἐντὸς τείχους, ἀμφότεροι κλειστοὶ ἀλύσεσιν ἦσαν, καὶ αἱ χηλαὶ αὐτῶν πύργους ἐφ' ἑκάτερα πολὺ προέχοντας ἔφερον, ὥστ' ἄπορον τῷ πολεμίῳ τὸν πρόσπλουν ποιεῖν. τὸ δ' ὅλον, ὁ Βόσπορος σφᾶς μέγιστα ὠφέλει. ἀνάγκη γὰρ πᾶσα, ἃν ἅπαξ τις ἐς τὸ ῥεῦμα ἐμπέσῃ, καὶ ἄκοντα αὐτὸν πρὸς τὴν γῆν ἐμπεσεῖν. τοῦτο δὲ τῷ μὲν φίλῳ ἡδιστόν ἐστιν, τῷ δὲ ἐναντίῳ ἀπορώτατον.

11. Οὕτω μὲν οὖν τὸ Βυζάντιον ἐτετείχιστο·

προσέτι καὶ μηχανὰ κατὰ παντός τοῦ τέχους
 λώταται ἦσαν. τοῦτο μὲν γὰρ, ἐπὶ τοὺς πλη-
 ντας καὶ πέτρας καὶ δοκοὺς ἐνέβαλλον· τοῦτο
 πὶ τοὺς ἀφεισηκότας καὶ λίθους καὶ βέλη δό-
 τε ἠφίεσαν· ὥστε ἐντός πολλοῦ χωρίου μηδὲνα
 ἀκινδύνως πελάσαι δύνασθαι· ἀρπάγας τε
 ἔχουσαι, καὶ καθιέντο ἑξαπινυΐως, καὶ ἀνέ-
 δια βραχέος καὶ πλοῖα καὶ μηχανήματα. Πρί-
 τολίτης ἐμὸς τὰ πλείω αὐτῶν ἐτεκτήνητο· καὶ
 οὗτο θανάτου τε ἅμα ὤφλε καὶ εὐώθη. ὁ γὰρ
 ἰσος, τὴν τέχνην αὐτοῦ μαθὼν, ἐκώλυσεν αὐτὸν
 ἀνεῖν· καὶ τούτου ἔς τε ἄλλα τινα αὐτῷ ἐχρή-
 καὶ ἔς τὴν τῶν Ἀτρῶν πολιορκίαν· καὶ μόνον
 ἐκείνου μηχανήματα οὐκ ἐκαύθη ὑπὸ τῶν βαρ-
 . καὶ πλοῖα δὲ τοῖς Βυζαντίοις πεντακόσια,
 πλεῖστον μονήρη, ἔστι δ' ἅ καὶ δίκροτα κα
 ἰαστο, ἐμβόλους ἔχοντα· καὶ τινα αὐτῶν ἑκα
 εν καὶ ἐκ τῆς πρύμνης καὶ ἐκ τῆς πρῶρας
 ἰοις ἦσκητο· καὶ κυβερνήτας ναύτας τε δι-
 εῖχεν, ὅπως αὐτοὶ μὴ ἀναστρεφόμενοι καὶ
 ῶσι καὶ ἀναχωρῶσι, καὶ τοὺς ἐναντίους καὶ
 πρόσπλω καὶ ἐν τῷ ἀπόπλω σφῶν σφαίλ-

2. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔδρασαν καὶ ἔπαθον οἱ
 ἄνθρωποι, ἅτε τοῖς ἐκ τῆς οἰκουμένης (ὥς εἰπεῖν)
 ἔς ἐπὶ ὅλον τριετὴ χρόνον πολιορκούμενοι. λε-
 ι δὲ ὀλίγα καὶ τὰ ἐχόμενά τινος θαύματος.
 μὲν γὰρ πλοῖά τινα παραπλέοντα, εὐκαίρως
 ῖεμενοι· ἦρουν δὲ καὶ τριήρεις τῶν ἐν τῷ ὄρμῳ

τῶν ἐναντίων οὐσῶν. τὰς γὰρ ἀγκύρας αὐτῶν ἐν
 ὄρεσις κολυμβηταῖς ὑποτέμνοντες, καὶ ἥλους ἐς τι-
 ταρσοὺς σφῶν, καλωδίους ἐκ τῆς φιλλίας ἐκδεδεμένον
 ἐμπηγνύντες, ἐπεσπῶντο· ὥστ' αὐτὰς ἐφ' ἑαυ-
 τὰς αὐτομάτας προσπλεύσας ὁρᾶσθαι, μήτε ἑρέτου μ-
 ἀνέμου μηδενὸς ἐπισπέρχοντος. ἤδη δὲ καὶ ἐθέλ-
 ταί τινες ἔμποροι, ὥς καὶ ἄκοντες, ὑπ' αὐτῶν ἰ-
 σκοντο· καὶ τὰ ἀγώγιμα μεγάλων χρημάτων πα-
 σαντες, ἐξέπλεον ἐκδιδράσκοντες. ἐπεὶ δὲ πάν-
 τας αὐτοῖς ἐκδαπανηθέντων τῶν ἔνδον, ἐς τὸ στενὸν
 μιῇ τῶν τε πραγμάτων καὶ τῶν ἐλπίδων τῶν
 αὐτοῖς ἐληλύθεσαν, πρότερον μὲν, καίπερ πάν-
 τες ζόμενοι, ἅτε καὶ τῶν ἔξω πάντων ἀποκεκλεισμέ-
 ῳ ὅμως ἀντεῖχον, καὶ ἔς τε τὰς ναῦς τοῖς τε ξύλοις
 ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ταῖς θριξὶ ταῖς ἐκ τῶν γυναικ-
 σχοινία ὑπ' αὐτῶν πλέκοντες, ἐχρῶντο· καὶ ὅ-
 τινες τῇ τείχει προσβάλλειν, τοὺς τε λίθους σφ-
 τοὺς ἐκ τῶν θεάτρων, καὶ ἵππους χαλκοῦς καὶ
 ὀδριάντας χαλκοῦς ὅλους ἐπερῶρίπτουν. ἐπεὶ δὲ κα-
 τροφὴ σφᾶς ἐπέλιπεν ἡ νενομισμένη, καὶ δέσμα
 διαβρέχοντες ἦσαν· εἶτα καὶ ταῦτα καταναλώ-
 οί μὲν πλείους ἐξέπλευσαν, τηρήσαντες ζάλην
 καταιγίδα, ὥστε μηδένα ἀνταναχθῆναι σφίσι, ἐν
 ἀπόλυνται, ἢ ἐπισιτίσωνται. καὶ προσπίπτον
 ἀπροσδοκῆτως τοῖς ἀγροῖς, πάνθ' ὁμοίως ἐληΐ-
 10. οί δ' ὑπολειπόμενοι, δεινότατον ἔργον ἔδρασαν
 ἐπεὶ γὰρ ἐν τῷ ἀσθενεστάτῳ ἐγένοντο, ἐπ' ἀλλήλους
 ἐτράποντο καὶ ἀλλήλων ἐγεύοντο.

13. Οὗτοι μὲν οὖν ἐν τοῦτοις ἦσαν· οἱ δ'

ἔπει τὰ σκάφη καὶ ὑπὲρ τὴν δύναμιν αὐτῶν
 στεγέμισαν, ἤραν, χειμῶνα μέγαν καὶ τότε ἐπιτη-
 ρισαντες. οὐ μὴν καὶ ὦναντό γε αὐτοῦ. οἱ γὰρ
 ῥωμαῖοι, καταβαρεῖς αὐτοὺς καὶ βραχὺ πάνυ τοῦ
 λατος ὑπερέχοντας ἰδόντες, ἀντανήχθησαν. καὶ
 ἰστοῖς ἐσκεδασμένοις (ὥς που καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ὁ
 ὕδων ἦγε) προσπίπτοντες, ναυμαχίας μὲν οὐδέν
 γον ἔσχον, τὰ δὲ δὴ πλοῖα αὐτῶν ἀφειδῶς ἔκοπτον,
 ἀλλὰ μὲν τοῖς κοντοῖς ὠθοῦντες, πολλὰ δὲ καὶ τοῖς
 βόλοις ἀναρρήγνυντες, ἔστι δ' αἱ καὶ αὐτῇ τῇ
 προσβολῇ σφῶν ἀνατρέποντες. καὶ ἐκεῖνοι δοῦσαι
 οὐδέν, οὐδ' εἰ τὰ μάλιστα ἤθελον, ἠδύναντο·
 ἀφυγεῖν δὲ πη πειρώμενοι, οἱ μὲν ὑπὸ τοῦ πνεύ-
 κτος, ἀπλήστως αὐτῷ χρώμενοι, ἐβαπτίζοντο· οἱ
 ὑπὸ τῶν ἐναντίων καταλαμβανόμενοι, διώλλυντο.
 ἐώμενοι δὲ ταῦτα οἱ ἐν τῷ Βυζαντίῳ, τέως μὲν
 θεοκλύτουν, καὶ ἐπεβόων ἄλλοτε ἄλλοις τοῖς γινο-
 ῖνοις, ὥς ἐκάστῳ τι τῆς θείας ἐκείνης ἢ τοῦ πάθους
 προσέπιπτεν. ἔπει δὲ πανσυδεῖ αὐτοὺς ἀπολλυμέ-
 νους εἶδον, τότε δὴ ἄθροοι καὶ ἀνώμοξαν καὶ ἀνε-
 ρήνησαν· καὶ τοῦτο τό, τε λοιπὸν τῆς ἡμέρας
 ἐν τὴν νύκτα πᾶσαν ἐπένθουν. τοσαῦτα γὰρ τὰ
 ἄντια ναυάγια ἐγένετο, ὥστε καὶ ἐς τὰς νήσους καὶ
 τὴν Ἀσίαν ἐξενεχθῆναί τινα, καὶ ἀπ' αὐτῶν καὶ
 ἵν' ἦντιαν σφῶν, καὶ πρὶν ἀκουσθῆναι, γνωσθῆναι.
 καὶ τῇ ὑστεραίᾳ τοῖς Βυζαντίοις ἐπὶ μεῖζον τὸ δει-
 ῖον ἠυξήθη. ὥς γὰρ ὁ κλύδων ἐστόρεστο, πᾶσα ἡ
 ἀλάσσα ἢ πρὸς τῷ Βυζαντίῳ καὶ τῶν νεκρῶν καὶ
 τῶν ναυαγίων καὶ τοῦ αἵματος ἐπληρώθη, πολλὰ δὲ

καὶ εἰς τὴν γῆν ἐξεβράσθη· ὥστε καὶ χαλεπώτερον ἐκ τῆς ὀψεως σφῶν τὸ δεινὸν αὐτοῦ τοῦ ἔργου φανῆναι.

14. Παρέδουσιν μὲν οὖν αὐτίκα τὴν πόλιν καὶ ἄγοντες οἱ Βυζάντιοι. Ῥωμαῖοι δὲ, τοὺς μὲν στρατιώτας καὶ τοὺς ἐν τέλει διεχρήσαντο πάντας, πλὴν τοῦ πύκτου, ὃς πολλὰ τοὺς Βυζαντίους ὠφέλησι, καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἐβλαψεν. οὗτος γὰρ παραχρῆμα πύξ τε παίσας τῶν στρατιωτῶν τινα, καὶ ἐτέρω καὶ ἐνθορῶν, ὅπως ὀργισθέντες διαφθεύουσιν αὐτὸν, προσαπώλετο. ὁ δὲ Σεβήρος οὕτως ἦσθ' ἐπὶ τῇ ὁλώσει τοῦ Βυζαντίου, ὥς καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ τότε ὦν, αὐτὸ τοῦτο εἰπὼν, „Εἴλομεν δὲ καὶ τὸ Βυζάντιον.“ ἔπεισε δὲ τὴν πόλιν τῆς τε ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἀξιώματος τοῦ πολιτικοῦ. καὶ δασμοφόρον ἀποφῆνας, τὰς τε οὐσίας τῶν πολιτῶν δημεύσας, αὐτὴν τε καὶ τὴν χώραν αὐτῆς Περινθίοις ἐχαρίσατο, καὶ αὐτῇ ἐκεῖνοι οἶμα κώμη χρώμενοι οὐδὲν ὅ, τι οὐχ ὕβριζον. ταῦτα μὲν οὖν δικαίως πως ποιῆσαι ἔδοξε· τὰ δὲ δὴ τείχη τῆς πόλεως διαλύσας, ἐκείνους μὲν οὐδὲν πλεόν τῆς στερήσεως τῆς δόξης, ἣν ἐκ τῆς ἐπιδειξέως αὐτῶν ἐκαρποῦντο, ἐλύπησε· τῶν δὲ δὴ Ῥωμαίων μέγα καὶ φυλακτήριον καὶ ὀρμητήριον πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Ἀσίας βαρβάρους καθεῖλε. καὶ εἶδον ἐγὼ τὰ τε τείχη πεπτωκότα, ὥσπερ ὑπὸ ἄλλων τινῶν, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ Ῥωμαίων ἐαλωκότα· ἐτεθεάμην δὲ αὐτὰ καὶ ἐστηκότα, καὶ ἠκηκόειν αὐτῶν καὶ λαλούντων. ἐπὶ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν Θρακίων πυλῶν πύργοι κα-

Θήκοιτες πρὸς τὴν Θάλασσαν ἦσαν. τούτων δ' εἰ
 μὲν τις ἄλλῃ τῷ προσέμιξεν, ἥσυχος ἦν· εἰ δὲ δὴ
 τῷ πρώτῳ ἐνεβύησέ τινα, ἥ καὶ λίθον ἐνέρῳριψεν,
 αὐτός τε ἤχει καὶ ἐλάλει, καὶ τῷ δευτέρῳ τὸ αὐτὸ
 τοῦτο ποιεῖν παριδίδου· καὶ οὕτω διὰ πάντων
 ὁμοίοις ἐχώρει, οὐδὲ ἐπιτιάραττον ἀλλήλους, ἀλλ' ἐν
 τῷ μέρει πάντες, παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἕτερος, τὴν τε
 ἡχὴν καὶ τὴν φωνὴν διεδέχοντό τε καὶ παρεπέμπον·
 το. τοιαῦτα μὲν τὰ τῶν Βυζαντίων τείχη ἦν.

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXXV. EXCERPTA

PER

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXXV.

Severi bellum adversus Osroënos, Adiabenos, et Arabes. c. 1 — 3.

Bellum Severi adversus Albinum Caesarem. c. 4. 5.

Ut Albinus a Severo victus interierit. c. 6. 7.

Insolentia Severi post victoriam. c. 7. 8.

Severi expeditio Parthica. c. 9.

*Ut Atrenos irrito comatu oppugnarit. cap.
10 — 12.*

- It in Aegyptum profectus fuerit: et de Nili origine. c. 13.*
De Plautiani potentia et tyrannide. cap. c. 14—16.

Temporis spatium.

Abd. C. N.	U. C.	Severi.
195.	948. Scapula Tertullus, et Tinejus Clemens Coss.	III. Kal. Jun.
196.	949. C. Domitius Dex- ter II. et L. Vale- rius Messala Pri- scus.	IV.
197.	950. Ap. Claudius La- teranus, et Rufinus.	V.
198.	951. Ti. Saturninus, et C. Gallus.	VI.
199.	952. P. Cornelius Anul- linus, et M. Aufidius Fronto.	VII.
200.	953. Ti. Claudius Se- verus, et C. Aufidius Victorinus.	VIII.
201.	954. L. Annius Fabia- nus, et M. Nonius Mucianus.	IX.

202. 955. *L. Septimius Se- X.*
verus Aug. III. et
M. Aurel. Antoni-
nus Aug.

Σεβήρος δὲ, ἐν ᾧ ταῦτα ἐπολιορκεῖτο, κατὰ τῶν βαρβάρων, ἐπιθυμία δόξης, ἐστράτευσε, τῶν τε Ὀσροηνῶν καὶ τῶν Ἀδιαβηνῶν καὶ τῶν Ἀραβίων. [οἱ μὲν Ὀσροηνοὶ καὶ οἱ Ἀδιαβηνοὶ ἀποστάντες, καὶ Νίσιβιν πολιορκοῦντες, καὶ ἡττηθέντες ὑπὸ Σεβήρου, ἐπρεσβεύσαντο πρὸς αὐτὸν μετὰ τὸν τοῦ Νίγρου θάνατον, οὐχ ὅπως ὥς καὶ ἡδικηκότες τι παραιτούμενοι, ἀλλὰ καὶ εὐεργεσίαν ἀπαιτοῦντες, ὥς καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦτο πεποιηκότες. τοὺς γὰρ στρατιώτας, τὰ τοῦ Νίγρου φρονήσαντας, ἔλεγον ἐκείνου ἕνεκα ἐφθαρκεῖν· καὶ τινα καὶ δῶρα αὐτῷ ἔπεμψαν, τοὺς τε αἰχμαλώτους καὶ τὰ λάφυρα τὰ περιόντα ἀποδώσειν ὑπέσχοντο. οὐ μέντοι οὔτε τὰ τεῖχη, ἃ ἤρῃκεσαν, ἐκλιπεῖν, οὔτε φόρους λαβεῖν ἤθελον, ἀλλὰ καὶ τοὺς λοιποὺς ἐξαχθῆναι ἐκ τῆς χώρας ἤξιουν. διὰ ταῦτα ὁ πόλεμος οὗτος συνέστη.] [οἱ δὲ Ἀράβιοι, ἐπειδὴ μηδεὶς σφίσι τῶν πλησιοχώρων βοηθῆσαι ἠθέλησε, πρὸς Σεβήρον αὐτοῖς ἐπρεσβεύσαντο, ἐπεικέστερά τινα προτεινόμενοι· οὐ μέντοι καὶ ἔτυχον ὧν ἐβούλοντο, ἐπειδὴ μὴ καὶ αὐτοὶ ἦλθον.]

2. Ἐπεὶ δὲ τὸν Εὐφράτην διαβὰς ἐς τὴν πολεμίαν ἐσέβυλεν, ἀνύδρου τῆς χώρας οὕσης, ἄλλως τι

δὲ καὶ τότε πλέον ὑπὸ τοῦ θέρους ἐξηκμασμένης, ἐκινδύνευσε παμπληθεῖς στρατιώτας ἀποβαλεῖν. κεκμηκόσι γὰρ αὐτοῖς ἐκ τῆς πορείας καὶ τοῦ ἡλίου, καὶ κονιοροτὸς ἐμπίπτων ἰσχυρῶς ἐλύπησεν, ὥστε μὴ-τε βαδίζειν, μὴτε λαλεῖν ἔτι δύνασθαι, τοῦτο δὲ μόνον φθέγγεσθαι, „Γῶωρ, ὕδωρ.“ ἐπεὶ δὲ ἀνεγάνη μὲν ἱκμαῖς, ἐξ ἴσου δὲ τῷ μὴ εὐρεθίνετι ἀρχήν, ὑπὸ τῆς ἀτοπίας, ἦν, ὁ Σεβῆρος κύλικά τε ἤτησε, καὶ τοῦ ὕδατος πληρώσας, ἀπάντων δυνάμεων ἐξέπιε. καὶ εὐτε μὲν οὕτω καὶ ἄλλοι τινὲς προσπιόντες ἀνερῶ-σθησαν. μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Νίσιβιν ὁ Σεβῆρος ἐλθὼν, αὐτὸς μὲν ἐνταῦθα ὑπέμεινε· Λατρεφόνον δὲ καὶ Κάνδιδον καὶ Λαῖτον εἰς τοὺς προειρημένους βαρβάρους ἄλλον ἄλλη ἀπέστειλε. καὶ ἐπερχόμενοι οὗτοι, τὴν τε χώραν τῶν βαρβάρων ἐδήρουν, καὶ τὰς πόλεις ἐλάμβανον. μέγα δὲ καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ Σεβῆρῳ φρονοῦντι, ὡς καὶ πάντας ἀνθρώπους καὶ σινέ-σει καὶ ἀνδράσι ὑπερβεβηκότι, πρᾶγμα παραδυξία-τον συνηνέχθη. Κλαύδιος γὰρ τις ληστής, καὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ τὴν Συρίαν κατατρέχων, καὶ πολλῇ διὰ τοῦτο σπουδῇ ζητούμενος, προσῆλθέ τε αὐτῷ ποτε μεθ' ἱππέων, ὡς καὶ χιλίαρχός τις ὢν, καὶ ἡ-σπάσατο αὐτὸν καὶ ἐφίλησε· καὶ οὔτε εὐθὺς ἐφωρά-θη, οὔτ' ὕστερον συνελήφθη.

3. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ τοὺς Σκύθας πολε-μησεύοντας βρονταί τε καὶ ἄστραπαὶ μετ' ὄμβρον, καὶ κεραυνοὶ βουλευομένοις σφίσιν ἐξαίφνης ἐμπε-σόντες, καὶ τοὺς πρώτους αὐτῶν τρεῖς ἀνδρας ἀπο-κτείναντες, ἐπέσχον. ὁ δὲ Σεβῆρος αὐτίς τρία τέλη

τοῦ στρατοῦ ποιήσας, καὶ τὸ μὲν τῷ Λαίτῳ, τὸ δὲ τῷ Ἀνυλίνῳ, καὶ τῷ Πρόβῳ δούς ἐπὶ τὴν Ἀρχὴν ἐμπέμψε. καὶ οἱ μὲν ταύτην, τριχῇ εἰσβαλόντες, οὐκ ἄμογητὶ ἐχειροῦντο· ὁ δὲ Σεβήρος, ἀξίωμα τῇ Νισίβει δούς, ἵππεϊ ταύτην ἐπέτρεψεν· ἔλεγέ τε μεγάλην τέ τινα χώραν προσκεκτῆσθαι, καὶ πρόβOLON αὐτὴν τῆς Συρίας πεποιῆσθαι. ἐλέγχεται δὲ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, καὶ πολέμων ἡμῖν συνεχῶν, ὥς καὶ δαπανημάτων πολλῶν, αἰτία οὖσα. δίδωσι μὲν γὰρ ἐλάχιστα, ἀναλίσκει δὲ παμπληθῇ· καὶ πρὸς ἔγγυτέρους καὶ τῶν Μήδων καὶ τῶν Πάρθων προσεληλυθότες, αἰεὶ τρόπον τινὰ ὑπὲρ αὐτῶν μαχόμεθα.

4. Τῷ δὲ Σεβήρῳ πόλεμος αὐτῷ, μήπω ἐκ τῶν βαρβαρικῶν ἀναπνεύσαντι, ἐμφύλιος πρὸς τὸν Ἀλβίνον τὸν Καίσαρα συνηνέχθη. ὁ μὲν γὰρ οὐδὲ τὴν τοῦ Καίσαρος αὐτῷ ἔτι ἐδίδου τιμὴν, ἐπειδὴ τὸν Λίγρον ἐκποδὼν ἐποίησατο, τὰ τε ἄλλα τὰ ἐνταῦθα ὥς ἐβούλετο κατεστήσατο· ὁ δὲ καὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος ἐζήτει ὑπεροχὴν. συγκινουμένης οὖν διὰ ταῦτα τῆς οἰκουμένης, ἡμεῖς μὲν οἱ βουλευταὶ ἡσυχίαν ἡγομεν, ὅσοι μὴ πρὸς τοῦτον ἢ ἐκείνον φανερώς ἀποκλίναντες, ἐκοινώνουν σφίσι καὶ τῶν κινδύνων καὶ τῶν ἐλπίδων. ὁ δὲ δῆμος οὐκ ἐκμυτίσσειεν, ἀλλ' ἐκφανέσιστα κατωδύρατο. ἦν μὲν γὰρ ἡ τελευταία πρὸ τῶν Κρονίων ἵπποδρομία· καὶ συνίδραμεν ἐς αὐτὸ ἄπλετόν τι χρῆμα ἀνθρώπων. παρῇν δὲ καὶ ἐγὼ τῇ Θέᾳ, διὰ τὸν ὕπατον φίλον μου ὄντα, καὶ πάντα τὰ λεχθέντα ἀκριβῶς ἤκουσα· ὅθεν καὶ γράψαι τι περὶ αὐτῶν ἡδυνήθην. ἐγένετο δὲ

· συνηλθον μὲν (ὥσπερ εἶπον) ἀμύθητοι, καὶ ἄρματα ἐξαχῶς ἀμιλλώμενα ἐθεάσαντο, (ὅπερ πού ἐπὶ τοῦ Κλεάνδρου ἐγεγόνει) μηδὲν μηδένα πα-
 · αν ἐπαινέσαντες, ὅπερ εὐθίσται. ἐπειδὴ δὲ ἐκέϊ-
 · τε οἱ δρόμοι ἐπαύσαντο, καὶ ἔμελλον οἱ ἡνίοχοι
 · ου ἄρξασθαι, ἐνταῦθα σιγάσαντες ἀλλήλους
 · φνης, τὰς τε χεῖρας πάντες ἅμα συνεκρότησαν,
 · προσεπεβόησαν, εὐτυχίαν τῇ τοῦ δήμου σωτη-
 · αἰτούμενοι. εἶπόν τε τοῦτο· καὶ μετὰ τοῦτο
 · Ῥώμην καὶ Βασιλίδα καὶ Ἀθύνατον ὀνομάσαν-
 · „Μέχρι πότε τοιαῦτα πάσχομεν;“ ἔκραξαν,
 · „Μέχρι ποῦ πολεμοῦμεθα;“ εἰπόντες δὲ ἄλλα
 · τοιουτότροπα, τέλος ἐξεβόησαν ὅτι „Ταῦτά
 · “ καὶ πρὸς τὸν ἀγῶνα τῶν ἵππων ἐξετράπον-
 · οὔτω μὲν ἕκ τινος θείας ἐπιπνοίας ἐνεθουσία-
 · οὐ γὰρ ἂν ἄλλως τοσαῦται μυριάδες ἀνθρώ-
 · οὔτε ἤρξαντο τὰ αὐτὰ ἅμα ἀναβοᾶν, ὥσπερ τις
 · ἰβῶς χορὸς δεδιδαγμένος, οὔτ' εἶπον αὐτὰ ἀπται-
 · ς ὥς καὶ μεμελετημένα. ταῦτά τε οὖν ἔτι καὶ
 · λον ἡμᾶς ἐτάραττε, καὶ πῦρ αἰφνίδιον νυκτὸς ἐν
 · ἅερὶ τῷ πρὸς βορρᾶν τοσοῦτον ἤφθη, ὥστε τοὺς
 · τὴν πόλιν ὅλην, τοὺς δὲ καὶ τὸν οὐρανὸν αὐτὸν
 · εἶσθαι δοκεῖν. ὃ δὲ δὴ μάλιστα θανυμάσας ἔχω,
 · ἃς ἐν αἰθρίᾳ ἀργυροειδῆς ἐς τὴν τοῦ Αὐγούστιου
 · ρὰν κατεβόη. φερομένην μὲν γὰρ αὐτὴν οὐκ
 · ον, πεσοῦσης δὲ αὐτῆς ἡσθόμην, καὶ κέρματά
 · κ' ἀπ' αὐτῆς χαλκῇ κατηργύρωσα· ἃ καὶ ἐπὶ τρεῖς
 · ρας τὴν αὐτὴν ὥψιν εἶχε. τῇ γὰρ τετάρτῃ πᾶν
 · ἱπαλειφθὲν αὐτοῖς ἠφανίσθη.

5. *Νουμεριανός τις γραμματιστής τῶν τὰ παι-
 δία γράμματα διδασκόντων, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐς τὴν
 Ἰταλίαν, οὐκ οἶδ' ὅ, τι δόξαν αὐτῷ, ἀφορηθεὶς,
 βουλευτὴς τε εἶναι τῶν Ῥωμαίων πλασάμενος, καὶ
 ἐπὶ στρατιᾷς ἄθροισιν ὑπὸ τοῦ Σεβήρου πεμφθῆ-
 ναι, συνήγαγέ τινα βραχεῖαν πρῶτον ἰσχὺν, καὶ τι-
 νας τῶν τοῦ Ἀλβίνου ἱππέων διέφθειρε, καὶ ἄλλα τι-
 νὰ ὑπὲρ τοῦ Σεβήρου ἐνεκνέυσατο. ἀκούσας δὲ ὁ
 Σεβήρος, καὶ νομίσας ὄντως τινὰ τῶν βουλευτῶν
 εἶναι, ἐπέστειλεν ἐπαινοῖν τε αὐτόν, καὶ δύναμιν κε-
 λεύων πλείονα προσλαβεῖν. καὶ ὅς, λαβὼν πλείονα
 δύναμιν, ἄλλα τε θαυμαστὰ ἐπεδείξατο, καὶ χιλίας
 καὶ ἑπτακοσίας καὶ πεντήκοντα μυριάδας δραχμῶν
 ἐλὼν, τῷ Σεβήρῳ ἔπεμψε. νικήσαντος δὲ τοῦ Σεβή-
 ρου, πρὸς αὐτόν ἐλθὼν, οὗτ' ἀπεκρύψατό τι, οὗτ'
 ᾗτησεν ὡς ἀληθῶς βουλευτὴς γενέσθαι· καὶ τιμαῖς
 μεγάλαις πλούτῳ τε ἂν αὐξηθῆναι δυνηθεὶς, οὐκ
 ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐν ἄγρῳ τινι, σμικρὸν τι ἐφ' ἡμέραν
 λαμβάνων παρ' αὐτοῦ, διεβίω. [τότε δὴ καὶ ἐν
 Βρετανίᾳ, διὰ τὸ τοὺς Καληδονίους μὴ ἐμμεῖναι
 ταῖς ὑποσχέσεσι, τοῖς Μαιάταις παρεσκευασμένους
 ἀμύναι, καὶ διὰ τὸ τότε τὸν Σεβήρον τῷ παροίκῳ
 πολέμῳ προσκεῖσθαι, κατηναγκάσθη ὁ Λοῦπος με-
 γάλων χρημάτων τὴν εἰρήνην παρὰ τῶν Μαιατῶν
 ἐκπριᾶσθαι, ἀχμαλώτους τινὰς ὀλίγους ἀπολαβών.]*

6. *Ὁ δὲ δὴ ἄγων τῷ τε Σεβήρῳ καὶ τῷ Ἀλβίνῳ
 πρὸς τῷ Λουγδούνῳ τοιδούδε ἐγένετο. πεντεκαίδεκα
 μὲν μυριάδες στρατιωτῶν σὺν ἀμφοτέροις ὑπῆρχον·
 παρήσαν δὲ καὶ ἀμφοτέροι τῷ πολέμῳ, ἅτε περὶ ψυ-*

χῆς θεόντες, καίτοι τοῦ Σεβήρου μηδεμιᾷ πω μάχῃ
 ἑτέρᾳ παραγεγονότος. ἦν δὲ ὁ μὲν Ἀλβίνος καὶ τῷ
 γένει καὶ τῇ παιδείᾳ προήκων, ἄτερος δὲ πολέμια
 κρείττων καὶ δεινὸς στρατηγῆσαι. συνέβη δὲ τὸν
 Ἀλβίνον προτέρᾳ μάχῃ νικῆσαι τὸν Λοῦπον τῶν τοῦ
 Σεβήρου στρατηγῶν ὄντα, καὶ πολλοὺς τῶν σὺν αὐ-
 τῷ διαφθεῖραι στρατιωτῶν. ὁ δὲ τότε ἄγων, πολλὰς
 ἔσχεν ἰδέας τε καὶ τροπὰς. τὸ μὲν γὰρ λαιὸν κέρας
 τοῦ Ἀλβίνου. ἡττήθη τε καὶ κατέφυγεν ἐς τὸ ἔρυμα.
 καὶ οἱ Σεβήρειοι στρατιῶται διώκοντες συνεισέπε-
 σον, καὶ ἐκείνους τε ἐφόνευσον, καὶ τὰς σκηναὺς διήρ-
 παζον. ἐν δὲ τούτῳ οἱ περὶ τὸ δεξιὸν κέρας τετα-
 γμένοι τοῦ Ἀλβίνου στρατιῶται, κρυπτὰς τάφρους
 ἔχοντες πρὸ αὐτῶν, καὶ ὀρύγματα γῇ ἐπιπολαίως κε-
 καλυμμένα, μέχρι μὲν ἐκείνων προήεσαν καὶ ἠκόντι-
 ζον πόρρωθεν, περαιτέρω δὲ οὐ προεχώρουν· ἀλλὰ
 καὶ ὡς δεδιότες ἀνέστρεφον, ὅπως ἐπισπάσωνται
 τοὺς ἐναντίους εἰς δίωξιν· ὃ δὴ ποτε καὶ ἐγένετο.
 ἀγανακτήσαντες γὰρ οἱ Σεβήρειοι πρὸς τὴν δι' ὀλί-
 γου αὐτῶν ἐξόρμησιν, καὶ καταφρονήσαντες αὐτὸν πρὸς
 τὴν ἐκ βραχέος ἀνάφευξιν, ὥρμησαν ἐπ' αὐτοὺς, ὡς
 καὶ πανιὸς τοῦ μεταιχμίου σφῶν ἐμβατοῦ ὄντος.
 καὶ γενόμενοι κατὰ τὰς τάφρους, παθήματι δεινῷ
 συνηνέχθησαν. οἳ τε γὰρ πρωτοστάται, καταδύα-
 γέντων εὐθὺς τῶν ἐξ ἐπιπολῆς ἐπικειμένων, ἐς τὰ
 ὀρύγματα ἐνέπεσον, καὶ οἱ ἐπιτεταγμένοι σφίσιν,
 ἐμπιπτόντες αὐτοῖς, ἐσφάλλοντο καὶ κατέπιπτον·
 καὶ οἱ λοιποὶ δέισαντες ἀνεχώρουν ὀπίσω· καὶ ἅτε
 ἐξαίφνης ἀγαστρεφόμενοι, αὐτοὶ τε ἔπταιον, καὶ

τοὺς οὐραγοῦντας ἀνέτρεπον, ὥστε καὶ ἐς φάραγγα αὐτοὺς βαθεῖαν συνῶσαι. ἐγένετο δὴ τούτων τε καὶ τῶν εἰς τὰς τάφρους πεσόντων φόβος πολὺς ἀναμῆ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν. ἐν δὲ τῇ θορύβῳ τούτῃ, καὶ οἱ μεταξὺ τῆς τε φάραγγος καὶ τῶν τάφρων, βαλλόμενοι τε καὶ τοξευόμενοι διεφθείροντο. ἰδὼν δὲ ταῦτα ὁ Σεβῆρος, ἐπεκούρησε μὲν αὐτοῖς μετὰ τῶν δορυφόρων· τοσούτου δὲ ἐδέησεν αὐτοὺς ὠφελῆσαι, ὥστε καὶ τοὺς δορυφόρους ὀλίγου δεῖν προσπαύσασθαι, καὶ αὐτὸς τὸν ἵππον ἀποβαλὼν ἐκινδύνευσεν. ὥς δὲ εἶδε φεύγοντας πάντας τοὺς ἑαυτοῦ, τὴν χλαμύδα περιῤῥήξάμενος, καὶ τὸ ξίφος σπασάμενος, ἐς τοὺς φεύγοντας εἰσепήδησεν, ὅπως ἢ αἰσχυρθέντες ὑποστέψωσιν, ἢ καὶ αὐτὸς αὐτοῖς συναπύληται. ἔστησαν γοῦν τινες τοιοῦτον αὐτὸν ἰδόντες, καὶ ὑπέστησαν· καὶ τούτῳ τοῖς ἐφεπομένοις σφίσις ἐναντίῳ ἐξαίφνης φανέντες, συχνοὺς μὲν ἐκείνων, ὥς καὶ Ἀλβινεῖους, κατέκοψαν, πάντας δὲ τοὺς ἐπιδιώκοντας σφῶς ἔτρεψαν. καὶ αὐτοῖς ἐνταῦθα ἵππεῖς ἐκ πλαγίου, οἱ μετὰ τοῦ Λαίτου ἐπιγενόμενοι, τὸ λοιπὸν ἐξειργάσαντο. ὁ γὰρ Λαῖτος, ἕως μὲν ἀγχωμάτως ἠγωνίζοντο, περιωρᾶτο, ἐλπίζων ἐκείνους τε ἀμφοτέρους ἀπολεῖσθαι, καὶ ἑαυτῷ τὸ κράτος τοὺς λοιποὺς στρατιώτας ἐκατέρωθεν δώσειν. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἐπικρατέστερα τὰ τοῦ Σεβήρου γενόμενα, προσεπείλαβετο τοῦ ἔργου. ὁ μὲν δὲ Σεβῆρος οὕτως ἐνίκησεν.

7. ἼΙ δὲ δύναμις ἡ τῶν Ῥωμαίων ἰσχυρῶς ἔπαισεν, ἅτε ἀμφοτέρωθεν ἀναριθμήτων πεσόντων· καὶ πολλοὶ καὶ τῶν κρατησάντων ὠλοφύραντο τὸ πάθος

τὸ, τε γὰρ πεδῖον πᾶν, μεστὸν νεκρῶν καὶ ἀνδρῶν καὶ ἵππων ἐωρᾶτο· καὶ αὐτῶν οἱ μὲν τραύμασι πολλοῖς κατακεκυμμένοι, καὶ οἱ κρεουργηθέντες, ἔκειντο, οἱ δὲ, καὶ ἄτρωτοι ἐσεσώρευντο· τὰ τε ὅπλα ἔρριπτο, καὶ τὸ αἷμα πολὺ ἐρύθη, ὥστε καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς εἰσπείσιν. ὁ δ' Ἀλβῖνος καταφυγὼν ἐς οἰκίαν τινὰ πρὸς τῷ Ῥοδανῷ κειμένην, ἐπειδὴ πάντα τὰ πέριξ φρουρούμενα ἦσθετο, ἑαυτὸν ἀπέκτεινε. λέγω γὰρ οὐχ ὅσα ὁ Σεβήρος ἔγραψεν, ἀλλ' ὅσα ἀληθῶς ἐγένετο. ἰδὼν δ' οὖν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ πολλὰ μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς, πολλὰ δὲ τῇ γλώττῃ χαρಿಸάμενος, τὸ μὲν ἄλλο ῥιφῆναι ἐκέλευσε, τὴν δὲ κεφαλὴν ἐς τὴν Ῥώμην πέμψας ἀνεσταύρωσεν. ἐφ' οἷς δῆλος γενόμενος, ὥς οὐδὲν εἴη αὐτοκράτορος ἀγαθοῦ, ἔτι μᾶλλον ἡμᾶς τε καὶ τὸν δῆμον, οἷς ἐπέστειλεν, ἐξεφόβησεν. ἅτε γὰρ παντὸς ἤδη τοῦ ὠπλισμένου κεκρατηκώς, ἐξέχεεν εἰς τοὺς ἀνόπλους πᾶν ὅσον ὀργῆς ἐς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου ἡθροΐκει. μάλιστα δ' ἡμᾶς ἐξέπληξεν, ὅτι τοῦ τε Μάρκου υἱὸν, καὶ τοῦ Κομμόδου ἀδελφὸν ἑαυτὸν ἔλεγε· τῷ τε Κομμόδῳ, ὃν πρῶην ὑβριζεν, ἡρωϊκὰς ἐδίδου τιμὰς.

8. Πρὸς τε τὴν βουλὴν λόγον ἀναγινώσκων, καὶ τὴν μὲν Σύλλου καὶ Μαρίου καὶ Αὐγούστου αὐστηρίαν τε καὶ ὠμότητα ὡς ἀσφαλειστέραν ἐπαινῶν, τὴν δὲ Πομπηίου καὶ Καίσαρος ἐπιείκειαν, ὡς ὀλεθρίαν αὐτοῖς ἐκείνοις γεγενημένην, κακίζων, ἀπολογίαν τινα ὑπὲρ τοῦ Κομμόδου ἐπήγαγε, καθαρπτόμενος τῆς βουλῆς, ὡς οὐ δικαίως ἐκεῖνον ἀτιμάζουσης, εἶγε καὶ αὐτῆς οἱ πλείους αἰσχίον βιοτεύουσιν. „Εἰ γάρ τοῦτο

ἦν, ἔφη, δεινὸν, ὅτι αὐτοχειρία ἐφόνευεν ἐκεῖνος ἰσχυρία, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν τις χθρὴς καὶ πρόηεν ἐν Ὀσίων ὑπατευκῶς γέρον, δημοσίᾳ μετὰ πόρνης πάρῃ μιμουμένης ἔπαιζεν. ἀλλ' ἐμονομάχει; νῆ Δία, ἐν δ' οὐδεὶς μονομαχεῖ; πῶς οὖν καὶ ἐπὶ τί τὰς ἀσπίδας αὐτοῦ καὶ τὰ κράνη τὰ χρυσεῖα ἐκείνα ἐκινε ἀντό τινες;“ ἀναγνοὺς δὲ ταῦτα, τριάκοντα καὶ πέντε ἀπέλυσε τῶν τὰ Ἀλβίνου φρονῆσαι αἰσθέντων, καὶ ὥς μηδεμίαν τοπαράπαν αἰτίαν ἐκδόσιν αὐτοῖς προσεφέρετο· ἦσαν δὲ ἐν τοῖς πρώτῃς γερουσίας. ἐννέα δὲ καὶ εἴκοσιν ἀνδρῶν θάτον κατεψηφίσατο, ἐν οἷς ἄρα καὶ Σουλπίκιαν τοῦ Περτίνακος πενθερὸς ἡριθμεῖτο.

9. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Σεβήρος ἐκστρατεύει καὶ τῶν Πάρθων. ἀσχολουμένου γὰρ αὐτοῦ ἐς τὰ ἐμφυλίους πολέμους, ἐκεῖνοι ἀδελφὰ λαβόμενοι, τε Μεσοποταμίαν εἶλον, στρατεύσαντες παμπλη καὶ μικροῦ καὶ τὴν Νίσιβιν ἐχειρώσαντο, εἰ μὴ ἄλλος αὐτὴν, πολιορκούμενος ἐν αὐτῇ, διεσώσατο. ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ πλεῖον ἐδοξάσθη, ὣν καὶ ἐς τὰ ἄλλα τε πολιτικά καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ δημόσια, καὶ τοῖς πολέμοις καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ, ἄριστος. ἀφικόμενος δὲ ἐς τὴν προεξηγμένην Νίσιβιν ὁ Σεβήρος, τυχερὸν συὸς μεγίστω· ἱππέα τε γὰρ ἔκτεινεν ὁρμητὴ καταβαλεῖν αὐτὸν πειρώμενον, καὶ τῇ ἑαυτοῦ ἰσχύϊ θάρσυσαντα, μύλις δὲ ὑπὸ πολλῶν στρατιωτῶν ἀποκτενέσθαι τε καὶ σφαγεῖς, τριάκοντα τὸν ἡριθμὸν τῶν συλλαβόντων αὐτὸν, τῷ Σεβήρῳ προσεμίσθη. τῶν δὲ Πάρθων οὐ μεινάντων αὐτὸν, καὶ

οἴκοι ἀναχωρησάντων, (ἦρχε δὲ αὐτῶν Οὐολόγαισος, οὗ ἀδελφὸς συνῆν τῷ Σεβήρῳ) πλοῖα κατασκευάσας ὁ Σεβήρος ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καὶ πλέων τε καὶ βαδίζων παρ' αὐτόν, διὰ τὸ εἶναι λίαν ὀξύτατα καὶ ταχυνὰ καὶ εὖ ἐσταλμένα, (τῆς παρὰ τὸν Εὐφράτην ὕλης, καὶ τῶν ἐκεῖσε χωρίων, ἄφθονον διδούσης αὐτῷ τῇν τῶν ξύλων χορηγίαν,) τὰ κατασκευασθέντα, ταχέως τὴν τε Σελεύκειαν καὶ τὴν Βαβυλῶνα ἐκλειφθεύσας ἔλαβε· καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τὴν Κτησιφῶντα ἐλὼν, ἐκείνην τε πᾶσαν διαρπάσαι τοῖς στρατιώταις ἐφῆκε, φόνον τε ἀνθρώπων πλεῖστον εἰργάσατο, καὶ ζῶντας ἐς δέκα μυριάδας ἔλεν. οὐ μέντοι οὔτε τὸν Οὐολόγαισον ἐπεδίωξεν, οὔτε τὴν Κτησιφῶντα κατέσχευεν, ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τοῦτο μόνον ἐστρατευσκὼς ἵνα αὐτὴν διαρπάσῃ, ὥχeto, τὸ μὲν ἀγνωσίᾳ τῶν χωρίων, τὸ δ' ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων. ὑπέστρεψε δὲ καθ' ἑτέραν ὁδόν. τὰ τε γὰρ ξύλα καὶ ὁ χόρτος ὁ ἐν τῇ προιεραίᾳ εὑρεθεῖς, κατανάλωτο. καὶ οἱ μὲν αὐτῷ τῶν στρατιωτῶν πεζῇ ἄνω παρὰ τὸν Τίγριν, οἱ δὲ καὶ ἐπὶ πλοίων ἀνεπορεύθησαν. [τῷ δὲ Βολογαίσῳ τῷ Σανατρούκου παιδί, ἀντιπαραταξαμένῳ τοῖς περὶ Σεβήρον, καὶ διακωχὴν πρὶν συμμῖξαι σφίσιν αἰτήσαντι, καὶ λαβόντι, πρέσβεις τε ἀπέστειλε, καὶ μέρος τι τῆς Ἀρμενίας ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ ἐχαρίσατο.]

10. Καὶ μετὰ τοῦτο ὁ Σεβήρος τὴν Μεσοποταμίαν διαβίς, ἐπειράθη μὲν καὶ τῶν Ἀτρων οὐ πόρρω ὄντων, ἐπέρανε δ' οὐδέν. ἀλλὰ καὶ τὰ μηχανήματα κατεκαύθη, καὶ στρατιῶται συχνοὶ μὲν ἀπώλοντο, πᾶμπολλοὶ δὲ καὶ ἐτρώθησαν. ἀπανέστη οὖν

ἦν, ἔφη, δεινόν, ὅτι αὐτοχειρία ἐφόνευσεν ἐκεῖνος θηρία, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν τις χθὲς καὶ πρόην ἐν Ὀσίλου, ὑπατευκῶς γέρων, δημοσίᾳ μετὰ πόρνῃς πάρδαλι μιμουμένης ἔπαιζεν. ἀλλ' ἐμονομάχει; νῆ Δία, ὑμῶν δ' οὐδεὶς μονομαχεῖ; πῶς οὖν καὶ ἐπὶ τί τὰς τι ἀσπίδας αὐτοῦ καὶ τὰ κράνη τὰ χρυσᾶ ἐκεῖνα ἐπ' αὐτό τινες;“ ἀναγνοὺς δὲ ταῦτα, τριάκοντα μὲν καὶ πέντε ἀπέλυσε τῶν τὰ Ἀλβίνου φρονῆσαι αἰτιθέντων, καὶ ὧς μηδεμίαν τοπαράπαν αἰτίαν ἔσχεκόσιν αὐτοῖς προσεφέρετο· ἦσαν δὲ ἐν τοῖς πρώτοις τῆς γερουσίας. ἐννέα δὲ καὶ εἴκοσιν ἀνδρῶν θάνατον κατεψηφίσατο, ἐν οἷς ἄρα καὶ Σουλπίκιανός ἐστι τοῦ Περίνακος πενθερός ἡριθμεῖτο.

9. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Σεβήρος ἐκστρατεύει κατὰ τῶν Πάρθων. ἀσχολουμένου γὰρ αὐτοῦ ἐς τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, ἐκεῖνοι ἀδελὰς λαβόμενοι, τῇ τε Μεσοποταμίαν εἶλον, στρατεύσαντες παμπληθεῖς, καὶ μικροῦ καὶ τὴν Νίσιβιν ἐχειρώσαντο, εἰ μὴ Αὐτοῦ αὐτὴν, πολιορκούμενος ἐν αὐτῇ, διεσώσατο. καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ πλεῖον ἐδοξάσθη, ὧν καὶ ἐς τὰ ἄλλα τί τε πολιτικά καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ δημόσια, καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ, ἄριστος. ἀφικόμενος δὲ ἐς τὴν προειρημένην Νίσιβιν ὁ Σεβήρος, ἐνί τε καὶ συὶ μεγίστῳ· ἵππεά τε γὰρ ἔκτεινεν ὀρμήσας καταβαλεῖν αὐτὸν πειρώμενον, καὶ τῇ ἑαυτοῦ ἰσχὺ θάρψαντα, μόλις δὲ ὑπὸ πολλῶν στρατιωτῶν σληφθεῖς τε καὶ σφαγεῖς, τριάκοντα τὸν ἡριθμόν των τῶν συλλαβόντων αὐτὸν, τῷ Σεβήρῳ προσέμισθη. τῶν δὲ Πάρθων οὐ μεινάντων αὐτὸν

οἰκοὶ ἀναχωρησάντων, (ἦρχε δὲ αὐτῶν Οὐολόγαισος, οὗ ἀδελφὸς συνῆν τῷ Σεβήρῳ) πλοῖα κατασκευάσας ὁ Σεβήρως ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καὶ πλέων τε καὶ βαδίζων παρ' αὐτόν, διὰ τὸ εἶναι λίαν ὀξύτατα καὶ ταχυνὰ καὶ εὖ ἐσταλμένα, (τῆς παρὰ τὸν Εὐφράτην ὕλης, καὶ τῶν ἐκεῖσε χωρίων, ἄφθονον διδούσης αὐτῷ τὴν τῶν ξύλων χορηγίαν,) τὰ κατασκευασθέντα, ταχέως τὴν τε Σελεύκειαν καὶ τὴν Βαβυλῶνα ἐκλειφθείσας ἔλαβε· καὶ μετὰ τοῦτο καὶ τὴν Κτησιφῶντα ἐλὼν, ἐκείνην τε πᾶσαν διαρπάσαι τοῖς στρατιώταις ἐφῆκε, φόνον τε ἀνθρώπων πλεῖστον εἰργάσατο, καὶ ζῶντας ἐς δέκα μυριάδας εἴλεν. οὐ μέντοι οὔτε τὸν Οὐολόγαισον ἐπεδίωξεν, οὔτε τὴν Κτησιφῶντα κατέσχευεν, ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τοῦτο μόνον ἐστρατευκὼς ἵνα αὐτὴν διαρπάσῃ, ὥχeto, τὸ μὲν ἀγνωσίᾳ τῶν χωρίων, τὸ δ' ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων. ὑπέστρεψε δὲ καθ' ἑτέραν ὁδόν. τὰ τε γὰρ ξύλα καὶ ὁ χόρτος ὁ ἐν τῇ προιεραίᾳ εὑρεθεὶς, κατανάλωτο. καὶ οἱ μὲν αὐτῷ τῶν στρατιωτῶν πεζῇ ἄνω παρὰ τὸν Τίγριν, οἱ δὲ καὶ ἐπὶ πλοίων ἀνεπορεύθησαν. [τῷ δὲ Βολογαίσῳ τῷ Σανατρούκου παιδί, ἀντιπυραταξαμένῳ τοῖς περὶ Σεβήρῳ, καὶ διακωχὴν πρὶν συμμίξαι σφίσιν αἰτήσαντι, καὶ λαβόντι, πρόσβεις τε ἀπέστειλε, καὶ μέρος τι τῆς Ἀρμενίας ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ ἐχαρίσατο.]

10. Καὶ μετὰ τοῦτο ὁ Σεβήρως τὴν Μεσοποταμίαν διαβὰς, ἐπειράθη μὲν καὶ τῶν Ἀτρῶν οὐ πόρρω ὄντων, ἐπέρανε δ' οὐδέν. ἀλλὰ καὶ τὰ μηχανήματα κατεκαύθη, καὶ στρατιῶται συχνοὶ μὲν ἀπώλοντο, πάμπολλοι δὲ καὶ ἐτρώθησαν. ἀπανέστη οὖν

ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνέξευξεν ὁ Σεβῆρος. ἐν ᾧ δὲ ἐπολέμει, δύο ἄνδρας τῶν ἐπιφανῶν ἀπέκτεινεν, *Ιούλιον Κρίστον* χιλιαρχοῦντα τῶν δορυφόρων, ὅτι ἀχθισθεὶς τῇ τοῦ πολέμου κακώσει, ἔπος τι τοῦ *Μάρκου* τοῦ ποιητοῦ παρεφθέγγατο, ἐν ᾧ ἐνῆν στρατιώτης τις τῶν μετὰ *Τούρνου* τῷ *Αἰνείᾳ* ἀντιπολεμοῦντων, ὕδρῳμενος καὶ λέγων ὅτι, „*Ἴνα* δὴ τὴν *Λαβνίαν* ὁ *Τοῦρνος* ἀγάγῃται, ἡμεῖς ἐν οὐδενὶ λόγῳ παραπολλύμεθα.“ καὶ τὸν κατηγορήσαντα αὐτοῦ στρατιώτην *Οὐαλέριον*, χιλιαρχὸν ἀντ' αὐτοῦ ὁ Σεβῆρος ἀπέδειξεν. ἀπέκτεινε δὲ καὶ τὸν *Λαῖτον*, ὅτι τεφρόνημα εἶχε, καὶ ὅτι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἡγαπᾶτο· καὶ οὐκ ἄλλως στρατεύσειν ἔλεγον, εἰ μὴ *Λαῖτος* αὐτῶν ἡγοῖτο. καὶ τούτου τὸν φόνον, διότι οὐκ εἶχε φανεράν αἰτίαν, εἰ μὴ τὸν φθόνον, τοῖς στρατιώταις προσῆπτεν, ὥσπερ παρὰ γνώμην αὐτοῦ τοῦτο τεταλμηκόσιν.

11. Αὐτὸς δὲ πάλιν ἐπὶ τὰ *Ἄτρα* ἐστράτευσε, πολλὰ μὲν σιτία παρασκευάσας, πολλὰ δὲ καὶ μηχανήματα ἐτοιμασάμενος. καὶ γὰρ δεινὸν ἐποιεῖτο, τῶν ἄλλων κεχειρωμένων, μόνῃν ταύτῃ ἐν μέσῳ κειμένην ἀντέχειν. καὶ ἀπώλεσε καὶ χρήματα πλεῖστα, καὶ τὰ μηχανήματα πάντα, πλὴν τῶν *Πρισκείων*, ὥς ἀνωτέρω ἔφην· καὶ σὺν τούτοις καὶ στρατιώταις πολλοὺς. συχνοὶ μὲν γὰρ καὶ ἐν ταῖς προνομαῖς ἐφθείροντο, τῆς βαρβαρικῆς ἵππου (φημὶ δὴ τῆς τῶν *Ἀραβίων*), πανταχοῦ τε ὀξέως καὶ σφοδρῶς ἐπιπιπτούσης αὐτοῖς· καὶ οἱ *Ἀτρενοὶ* ἐξικνοῦντο μὲν καὶ τιμῆς το ξείαις ἐπὶ μακρότατον. καὶ γὰρ ἐκ μηχανῶν

βέλη τινὰ ἐξέκρουον, ὥστε πολλοὺς καὶ τῶν τοῦ Σεβήρου ὑπασπιστῶν βαλεῖν, σύνδυό τε αὐτῶν βέλη ὑπὸ τὴν αὐτὴν ρύμην ἰέντων, πολλαῖς τε ἅμα χερσὶ καὶ πολλοῖς τοξεύμασι βαλλόντων· πλεῖστον δὲ ὁμως ἐκάκωσαν αὐτοὺς, ἐπειδὴ τῷ τείχει προσέμιξαν, καὶ πολὺ πλεῖον ἐπεὶ καὶ διέρρηξαν τι αὐτοῦ. τὰ τε γὰρ ἄλλα, καὶ τὸ νάφθα τὸ ἀσφαλτῶδες ἐκεῖνο, περὶ οὗ ἄνω μοι γέγραπται, ἀφιέντες σφίσι, τὰ τε μηχανήματα καὶ τοὺς στρατιώτας πάντας, οἷς ἐπεβλήθη, κατέπρησαν· καὶ αὐτὰ ὁ Σεβήρος ἀπὸ βήματος ὑψηλοῦ ἐθεώρει.

12. Πεσόντος δὲ πῃ τοῦ ἔξωθεν περιβόλου, καὶ τῶν στρατιωτῶν πάντων προθυμουμένων ἐς τὸν λοιπὸν ἐσβιάσασθαι, ἐκώλυσεν αὐτοὺς ὁ Σεβήρος τοῦ προῦξαι, τορῶς πανταχόθεν τὸ ἀνακλητικὸν σημανθῆναι κελεύσας. δόξα τε γὰρ τοῦ χωρίου, ὥς καὶ πιάμπολλα τὰ τε ἄλλα χρήματα καὶ τὰ τοῦ Ἡλίου ἀναθήματα ἔχοντος, μεγάλη ἦν· καὶ προσεδόκησεν, ἐθελοντὶ τοὺς Ἀραβίους, ἵνα μὴ βίᾳ ἁλόντες ἀνδραποδισθῶσιν, ὁμολογήσειν. μίαν γοῦν διαλιπὼν ἡμέραν, ὥς οὐδεὶς αὐτῷ ἐπεκηρυκέυσато, προσέταξεν αὐθις τοῖς στρατιώταις, τῷ τείχει, καίπερ ἀνοικοδομηθέντι νυκτός, προσβαλεῖν. καὶ αὐτῷ τῶν μὲν Εὐρωπαϊῶν, τῶν δυναμένων τι κατεργάσασθαι, οὐδεὶς ἔτ' ὀργῇ ὑπήκουσεν, ἔτεροι δὲ δὴ Σύροι, ἀναγκασθέντες ἀντ' αὐτῶν προσβαλεῖν, κακῶς ἐφθάρησαν. καὶ οὕτω θεὸς ὁ φύσάμενος τὴν πόλιν, τοὺς μὲν στρατιώτας δυνηθέντας ἂν εἰς αὐτὴν εἰσελθεῖν, διὰ τοῦ Σεβήρου ἀνεκάλεσε, καὶ τὸν Σεβήρον αὐ-

βουληθέντα αὐτὴν μετὰ τοῦτο λαί-
τιωτῶν ἐκώλυσεν. οὕτως γοῦν ὁ
τοις διηπορήθη, ὥστε τινὸς τῶν
σχομένου αὐτῷ, εἰάν γε αὐτῷ δώσει
πεντήκοντα μόνους τῶν Εὐρώπ-
ᾶνευ τοῦ τῶν ἄλλων κινδύνου τῇ
ἔφθι πάντων ἀκούοντων, „Καὶ
στρατιώτας ἔχω;“ πρὸς τὴν ἀπει-
τιωτῶν τοῦτο εἰπὼν.

13. Εἴκοσι δ' οὖν ἡμέρας τῇ
δρεῦσας, ἐς τὴν Παλαιστίνην μετι-
τῷ Πομπηΐῳ ἐνήγισεν. καὶ ἐς τὴν
ἄνω, διὰ τοῦ Νείλου ἀνέπλευσε, ἡ
τὴν, πλὴν βραχείων. οὐ γὰρ ἡδὲ
Αἰθιοπίας μεθόρια διὰ λοιμῶδον
καὶ ἐπολυπραγμόνησε πάντα καὶ
να. ἦν γὰρ οἷος μηδὲν μῆτε ἀνθρώ-
πιν ἀδιερεύνητον καταλιπεῖν. καὶ τα-
πάντα τὰ ἀπόρρητόν τι ἔχοντα, ὅ-
νῃθι, ἐκ πάντων ὡς εἰπεῖν τῶν αὐ-
τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου μνημείῳ συνεί-
δει μῆτε τὸ τούτου σῶμα ἔδῃ, μ-
γεγραμμένα ἀναλέξεται. καὶ ὁ μὲν
δὲ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Αἰγύπτου οὐδὲν
ὁ δὲ δὴ περὶ τοῦ Νείλου πολλὰ
ἔχω, δικαιοτάτος εἰμι εἰπεῖν. ἐκ
τοῦ ὅρους σαφῶς ἀναδίδονται. το-
Μακρινέτιδι παρ' αὐτῷ τῷ Ὀκε-
καὶ ὑπεραίρει πολὺ πλείστον ἄπ

ηται κίονα αὐτὸν τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἔφησαν. οὐτε νέβη ποτὶ τις ἐπ' ἄκρον αὐτοῦ, οὔτε τὰς κορυ-
 ῦτοῦ εἶδε. χιόνος τε οὖν αἰεὶ διὰ ταῦτα πεπλή-
 , καὶ τὸ ὕδωρ ἐξ αὐτῆς παμπληθὲς ὑπὸ τὸ
 ἀφίησιν. ἔστι μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ἐλώδη πᾶν-
 περὶ τοὺς πρόποδας αὐτοῦ, τότε δὲ ἐπὶ μᾶλ-
 ληθύνεται, καὶ ἐκ τούτου τὸν Νεῖλον τὴν ὥ-
 ἐπαύξει. πηγὴ γὰρ ἐστὶν αὐτοῦ, ὥσπερ που
 ἰς κροκοδείλοις. καὶ ἄλλοις ἐκατέρωθι ὁμοίως
 μένοις τεκμηριοῦται. καὶ θαυμάσιη μηδεὶς, εἰ
 ἰς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν ἄγνωστα ἐξειρήκαμεν.
 ἢν γὰρ οἱ Μακεννίται τῇ Μαυριτανίᾳ τῇ κά-
 οῦσι, καὶ πολλοὶ τῶν ἐκεῖ στρατευομένων καὶ
 τὸν Ἀτλαντα ἀφικνοῦνται. τοῦτο μὲν οὕτως

ἰ. Πλαυτιανὸς δὲ παραδυναστεύων τῷ Σεβή-
 αὶ τὴν ἐπαρχικὴν ἔχων ἐξουσίαν, πλεῖστά τε
 ἰπων καὶ μέγιστα δυνηθεὶς, πολλοὺς μὲν τῶν
 ἰων ἀνδρῶν καὶ ὁμοτίμων αὐτῷ ἐθανάτωσε.
 γείνας δὲ τὸν Αἰμίλιον Σατουρνῖνον, τῶν ἄλ-
 τῶν μετ' αὐτὸν ἀρξάντων τοῦ δορυφορικοῦ,
 τὰ ἰσχυρότατα περιέκοψεν, ὅπως μηδεὶς φρό-
 ἐπὶ τῆς προστασίας αὐτῶν σχῶν, τῇ τῶν σω-
 υλάκων ἡγεμονίᾳ ἐφεδρεύσῃ. ἤδη γὰρ οὐχ
 ἰόνος, ἀλλὰ καὶ ἀθάνατος ἐπαρχος εἶναι ἤθε-
 πάντων δὲ ἐπεθύμει, καὶ πάντα παρὰ πάντων
 καὶ πάντα ἐλάμβανε· καὶ οὔτε ἔθνος οὐδὲν
 ἴλιν οὐδεμίαν ἀσύλητον εἶασεν· ἀλλὰ πάντα
 τανταχόθιν ἤρπαζε, καὶ συνεφόρει· καὶ πο-
 λισσ. T. IV

λὺ πλείονα αὐτῷ ἢ τῷ Σεβήρῳ πάντας ἔπεμπον. καὶ
 τέλος, ἵππους Ἑλλήν τιγροσιδεῖς ἐκ τῶν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ
 θαλάσῃ νήσων, πέμπας ἑκατοντάρχους, ἐξέλεψαν.
 ἐν γὰρ τοῦτο εἰπὼν, πᾶσαν αὐτοῦ τὴν περιεργίαν
 καὶ τὴν ἀπληστίαν δεδηλωκέναι νομίζουσι. καίτοι καὶ
 ἐκεῖνο προσθήσω, ὅτι ἀνθρώπους ἑκατὸν εὐγενεῖς
 Ῥωμαίους ἐξέτεμεν οἴκοι. καὶ τοῦτο οὐδεὶς ἡμῶν
 πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτὸν ᾔσθετο. πᾶσαν γὰρ ἐν
 τούτῳ τὴν τε παρανομίαν αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν ἅν-
 τις καταμάθοι. ἐξέτεμε δὲ οὐ παῖδας μόνον, οὐδὲ
 μεριμνῶντας, ἀλλὰ καὶ ἀνδρας, καὶ ἔστιν οὗς αὐτῶν
 καὶ γυναῖκας ἔχοντας, ὅπως ἡ Πλαντίλλα ἡ θυγάτηρ
 αὐτοῦ (ἦν ὁ Ἀντωνῖνος μετὰ ταῦτ' ἔγνημε) δι' εὐνοί-
 χων τὴν τε ἄλλην θεραπείαν. [καὶ τὰ περὶ τὴν μου-
 σικὴν, τὴν τε λοιπὴν θεραπείαν] ἔχη. καὶ εἰδομεν τοὺς
 αὐτοὺς ἀνθρώπους εὐνούχους τε καὶ ἀνδρας, καὶ
 πατέρας καὶ ἀδελφεοὺς. ἐκτομίας τε καὶ πωγωνίας. ἀφ'
 οὗ δὴ οὐκ ἀπεικόντως ὑπὲρ πάντας τὸν Πλαντιανόν,
 καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς αὐτοκράτορας, ἰσχύσαι ἄν τις
 εἴποι. τὰ τε γὰρ ἄλλα καὶ ἀνδριάντες αὐτοῦ εἰκότως
 οὐ μόνον πολλῶν πλείους, ἀλλὰ καὶ μέζους τῶν ἐκεί-
 νων. οὐδ' ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι μόνον. ἀλλὰ καὶ ἐν
 αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ, οὐδ' ὑπὸ ἰδιωτῶν ἤδη μόνον, ἀλλὰ
 καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς γερουσίας ἀντιτίθεντο. τὴν τε τύ-
 χην αὐτοῦ πάντες οἱ στρατιῶται καὶ οἱ βουλευταὶ
 ᾤμνυσαν, καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ δημοσίᾳ
 ᾤπαντες ἠύχοντο.

15. Αἴτιος δὲ τούτων αὐτὸς ὁ Σεβήρος μάλιστα
 ἐγένετο. ὅς οὕτως αὐτῷ ὑπέειπεν ἐς πάντα, ὥστί' αὐτῷ

ον μὲν ἐν αὐτοκράτορος, αὐτόν δὲ ἐν ἐπαρχου μοί-
 α εἶναι. τὰ τε γὰρ ἄλλα, καὶ ὁ μὲν πάνθ' ἀπλῶς,
 σα ὁ Σεβήρος καὶ ἔλεγε καὶ ἔπραττε, ἦδει· τῶν δὲ
 ἢ τοῦ Πλαυτιανοῦ ἀποῤῥήτων οὐδεὶς οὐδὲν ἠπίστατο.
 ἦν τε θυγατέρα αὐτοῦ τῷ νύμφῃ ἐμνήστευσεν, πολλὰς
 αὐτὴν σεμνὰς κόρας παραλιπὼν· ὑπατόν τε ἀπέδειξε,
 αὐτὴν δὲ διάδοχον τῆς αὐταρχίας, ὥς εἰπεῖν; ἔχειν ἠΰστατο·
 αὐτὴν ποτε καὶ ἐπέστειλε, „Φιλῶ τὸν ἄνδρα, ὥστε καὶ
 ἔχεισθαι προαποθανεῖν αὐτοῦ.“ ἠνείχετο γὰρ τοι-
 ρῶν καὶ ἐν ταῖς καταλύσεσιν αὐτὸν ταῖς κρείττοσιν
 ἐὺλιζόμενον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια καὶ ἀμείνω καὶ ἀφθο-
 ώτερα αὐτοῦ ἔχοντα· ὥστε δεηθεὶς ποτε ἐν τῇ Νι-
 αία τῇ πατρίδι μου κεστρέως, οὗς ἡ λίμνη μεγά-
 ος ἐκτρέφει, παρ' ἐκείνου μετεπέμψατο. ὅθεν εἰ-
 καὶ τι ἐπὶ μειώσει τῆς δυναστείας αὐτοῦ ποιεῖν ἐδό-
 κει, ἀλλ' ἐκ τε τῶν ἐναντίων, πολὺ καὶ μειζόνων καὶ
 ἀμπροτέρων ὄντων, καὶ ἐκεῖνο πᾶν ἀπημβλύνετο.
 τότε γοῦν τοῦ Σεβήρου ἐν Τυάνοις νοσήσαντα αὐ-
 τὸν ἐπισκεπτομένου, οἱ στρατιῶται οἱ περὶ τὸν Πλαυ-
 τινὸν ὄντες, οὐκ εἶσαν τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ
 συνεισελθεῖν· ὅ, τε τὰς δίκας τὰς ἐπ' αὐτοῦ λεγομένας
 διατάττων, κελευσθεὶς ποτε ὑπὸ τοῦ Σεβήρου ἀρ-
 ρουόντος δίκην τινὰ εἰσαγαγεῖν, οὐκ ἠθέλησεν, εἰπὼν
 ἦτι „Οὐ δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι, ἂν μὴ Πλαυτια-
 νὸς μοι κελεύσῃ.“ καὶ οὕτω καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα
 ὁ Πλαυτιανὸς αὐτοῦ κατεκράτει, ὥστε καὶ τὴν Ἰου-
 λίαν τὴν Αὐγούστην [πολλὰ καὶ δεινὰ ἐργάσασθαι
 τάνν γὰρ αὐτῇ ἤχθετο, καὶ σφόδρα αὐτήν] πρὸς
 τὸν Σεβήρον αἰεὶ διέβαλλεν, ἰξετάσεις τε κατ' αὐτῆς.

NIS HISTORIAE ROMANAE

υς καὶ εὐγενῶν γυναικῶν ποιούμενος
 αὐτὴ τε φιλοσοφεῖν διὰ ταῦτ' ἤρξατο, καὶ
 συνημέρευεν· ὁ δὲ δὴ Πλαυτιανὸς αὐ-
 τῶν ἀνθρώπων γενόμενος, ὥστε καὶ εὐχα-
 ρίας καὶ τοῦ οἴνου πέψαι ἠδύνατο· καὶ
 ῥακίοις ταῖς τε κόραις οὐκ ἄνευ διαβοῶ-
 νος, τῇ γυναικὶ τῇ αὐτοῦ οὐδ' ὄρεϊν τινα οὐδ'
 ἡ τοπαράπαν, οὐδ' ὑπὸ τοῦ Σεβήρου ἢ τῆς
 δ', [μήτι γε ἐτέρων τινῶν,] ἐπέτρεπεν.
 δ'. Ἐγένετο δ' ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις καὶ
 γυναικῶν· ἐν ᾧ τοσοῦτον πλήθος ἀθλητῶν
 κασθὲν συνῆλθεν, ὥσθ' ἡμᾶς θαυμάσαι, πῶς
 οὐς τὸ στάδιον ἐχώρησε. καὶ γυναῖκες δὲ ἐν τῇ
 νι τούτῳ ἀγριώτατα ἀλώμεναι ἐμαχέσαντο, ὥσθ'
 εἰς τὰς ἄλλας πάνυ ἐπιφανεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποσώ-
 ναι· καὶ διὰ τοῦτ' ἐκολύθη μηκέτι μηδεμίαν
 γυναῖκα μηδὲ μόθεν μονομαχεῖν. εἰκότων δὲ ποτὶ
 ὁλλῶν τῷ Πλαυτιανῷ γενομένων, (ἄξιον γὰρ ἀφ' ἑ-
 ῆσασθαι τὸ πραχθέν) δυσχερῆνας πρὸς τὸ πλήθος
 Σεβήρος, τινὰς αὐτῶν συνεχώνευσε. καὶ εἰς τῆς
 πόλεις ἐκ τούτου θροῦς διεῖλθεν, ὡς καὶ καθήκει
 καὶ διεφθαρταί· καὶ τινες συνέτριψαν εἰκόνας αὐ-
 τοῦ, ἐφ' ᾧ ὕστερον ἐκολάσθησαν. ἐν οἷς ἦν καὶ ἡ
 τῆς Σαρδοῦς ἄρχων Ῥάκιος Κώνστας, ἀνὴρ ἐλλογ-
 μώτατος, ἀλλ' οὐ χάριν τούτων ἐμνήσθη, ὅτι τοῦ
 φήτορος, ὃς τοῦ Κώνσταντος κατηγορήσε, καὶ τοῦτο
 πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰπόντος, „Θᾶσσον ἂν τὸν οὐρανὸν
 συμπεσεῖν ἢ Πλαυτιανόν τι ὑπὸ Σεβήρου παθεῖν,

Π

ΤΟ

ΤΟ

ΥΠ

ΕΞΟΥ

ΤΗΓΕ

ΤΟ.

ΕΝ Τῇ

ἰ μᾶλλον ἂν εἰκότως ἐκείνῳ τῷ λόγῳ, εἴπερ τι τοι-
 ον ἐλέχθη, πιστεῦσαι τινα· ταῦτα τοῦ ῥήτορος
 πόντος, καὶ προσέτι καὶ αὐτοῦ τοῦ Σεβήρου νεα-
 ρισσαμένου πρὸς ἡμᾶς τοὺς συνδικάζοντας αὐτῷ
 ὡς φήσαντος, ὅτι ἀδύνατόν ἐστι κακόν τι ὑπ' ἐμοῦ
 Πλαυτιανῷ γενέσθαι, οὐδ' ἀπενιαύτισεν αὐτὸς οὗ-
 τος ὁ Πλαυτιανὸς, ἀλλ' ἐσφάγη, καὶ αἱ εἰκόνες αὐ-
 τοῦ σύμπασαι διεφθάρησαν. πρὸ δὲ τούτου κῆτος
 ὑπερμέγεθς ἔς τὸν τοῦ Ἀγούστου ἐπὶ κλην λιμένα
 ἐξώκειλε, καὶ ἐάλω, καὶ τὸ μίμημα αὐτοῦ εἰς τὸ κυ-
 νηγέσιον εἰσαχθέν, πεντήκοντα ἄρκτους εἴσω ἐδέξα-
 το. ὤφθη δὲ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ κομήτης ἀστὴρ
 ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ οὐκ αἴσιδον τι σημαίνειν ἐλέγετο.

D I O N I S
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXXVI. EXCERPTI

P E R

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis in
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXXVI

Celebritates ob decennium Severi, et Antonini, et victorias. c. 1.

Plautiani interitus. c. 2—4.

Amicos et liberos Plautiani Severus quitur. c. 5—9.

De Bulla Felice, nobili latrone. c. 10.

Severi expeditio Britannica: Britannici scribuntur. c. 11, 12.

Tota Britannia ad extremum per Severus pacem facit. c. 13.

Ut patrem Antoninus occidere voluerit.
c. 14.

Severi Aug. mors, et tota vitae ratio. cap.
15—17.

Temporis spatium.

Post C. N.	U. C.	Severi.
202.	955. <i>L. Septimius Severus Aug. III, et M. Aur. Antonin. Aug.</i>	X.
203.	956. <i>P. Septimius Geta, et Fulvius Plantianus II.</i>	XI.
204.	957. <i>L. Fabius Septimius Cilo II, et L. Flavius Libo.</i>	XII.
205.	958. <i>M. Aur. Antoninus Aug. II, et P. Septimius Geta Caesar.</i>	XIII.
206.	959. <i>Nummius Albinus, et Fulv. Aemilianus.</i>	XIV.
207.	960. <i>Aper, et Maximus.</i>	XV.
208.	961. <i>M. Aur. Antoninus Aug. III, et P. Sept. Geta Caesar II.</i>	XVI.
209.	962. <i>Civica Pompejanus, et L. Iulianus Avitus.</i>	XVII.

210. 963. *Man. Acilius Fau-* XVIII.
stinus, et Triarius
Rufinus.
 211. 964. *Q. Epid. Ruf. Lol-* † 4 Febr.
lianus Gentianus,
et Pomponius Bas-
sus.

Ο δὲ Σεβήρος ἐπὶ τῆς δεκετηρίδος τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐδωρήσατο τῷ τε ὁμίλῳ παντὶ τῷ σιτοδοτουμένῳ καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς δορυφόροις ἰσαρίθμους ταῖς τῆς ἡγεμονίας ἔτεσι χρυσοῦς. ἐφ' ᾧ καὶ μέγιστον ἡγάλλετο· καὶ γὰρ ὅς ἀληθῶς οὐδεὶς πώποτε τοσοῦτον αὐτοῖς ἀθρόοις ἐδεδώκει. εἰς γὰρ τὴν δωρεὰν ταύτην πεντακισχίλια μυριάδες δραχμῶν ἀναλώθησαν. ἐποιήθησαν δὲ καὶ οἱ γάμοι τοῦ τε Ἀντωνίνου τοῦ υἱοῦ τοῦ Σεβήρου καὶ τῆς Πλαυτίλλης τῆς τοῦ Πλαυτιανοῦ θυγατρὸς· καὶ τοσαῦτα τῇ θυγατρὶ οὗτος δέδωκεν, ὅσα καὶ πεντήκοντα γυναῖξὶ βασιλίσσικαις ἤρκεσαν ἄν. εἶδομεν δὲ αὐτὰ διὰ τῆς ἀγορᾶς εἰς τὸ παλάτιον κομιζόμενα. εἰστιάθημεν δὲ ἐν τῷ ἅμα, τὰ μὲν βασιλικῶς, τὰ δὲ βαρβαρικῶς, ἐφθά τε πάντα ὅσα νομίζεται, καὶ ὦμά, ζῶντά τε ἄλλα λαβόντες. ἐγένοντο δὲ καὶ θέαι τῆνικαῦτα παντοδαπαί, ἐπὶ τε τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ Σεβήρου, καὶ ἐπὶ τῇ δεκετηρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ταῖς νίκαις. ἐν ταύταις ταῖς θέαις καὶ σῦες τοῦ Πλαυτιανοῦ ἐξήκοντα ἄγριοι ἐπάλλαισαν ἀλλήλοις ὑπὸ παραγγέλματος.

ἐσφάγησαν δὲ ἄλλα τε πολλὰ θηρία, καὶ ἐλέφας, καὶ κοροκότας. τὸ δὲ ζῶον τοῦτο, Ἰνδικόν τέ ἐστι, καὶ τότε πρῶτον ἐς τὴν Ῥώμην, ὅσα καὶ ἐγὼ ἐπίσταμαι, εἰσῆχθη. ἔχει δὲ χροιάν μὲν λεαίνης τίγριδι μεμιγμένης, εἶδος δὲ ἐκείνων τε καὶ κυνὸς καὶ ἁλώπεκος ἰδίως πως συγκεκραμένον. τῆς δὲ δεξαμενῆς ἀπάσης τῆς ἐν τῷ θεάτρῳ εἰς πλοίου στήλην κατασκευασθείσης, ὡς τετρακόσια θηρία καὶ δέξασθαι καὶ ἀφεῖναι ἀθρόως, ἔπειτα ἐξαίφνης διαλυθείσης, ἀνέθορον ἄρκτοι, λέαιναι, πάνθηρες, λέοντες, στρουθοὶ, ὄναγροι, βίσσωνες, (βοῶν τι τοῦτο εἶδος, βαρβαρικὸν τὸ γένος καὶ τὴν ὄψιν) ὥστε ἑπτακόσια τὰ πάντα καὶ θηρία καὶ βοτὰ ὁμοῦ καὶ διαθέοντα ὀφθῆναι καὶ σφαγῆναι. πρὸς γὰρ τὸν τῆς ἑορτῆς ἀριθμὸν ἑπταήμερου γεγονυίας, καὶ ἐκεῖνα ἑπτάκις ἑκατὸν ἐγένετο.

2. Ἐν δὲ τῷ Βεσβίῳ τῷ ὄρει πῦρ τε πλεῖστον ἐξέλαμψε, καὶ μυκῆματα μέγιστα ἐγένετο, ὥστε καὶ ἐς τὴν Καπύην, ἐν ἣ, ὁσάκις ἂν ἐν τῇ Ἰταλίᾳ οἰκῶ, διάγω, ἐξακουσθῆναι. τοῦτο γὰρ τὸ χωρίον ἐξεϊλόμεν τῶν τε ἄλλων ἕνεκα, καὶ τῆς ἡσυχίας ὀτιμάλιστα, ἵνα σχολὴν ἀπὸ τῶν ἀστικῶν πραγμάτων ἄγων, ταῦτα γράψαιμι. ἐδόκει οὖν ἐκ τῶν περὶ τὸ Βέσβιον γεγονότων, νεοχμὴν τι ἔσσεσθαι. καὶ μέντοι καὶ τὰ περὶ τὸν Πλαυτιανὸν αὐτίκα ἐνεοχμώθη. μέγας μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ Πλαυτιανὸς καὶ ὑπέρμεγας ἐγεγόνει, ὥστε καὶ τὸν δῆμον ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ ποτὲ εἰπεῖν, „Τί τρέμεις, τί δὲ ὠχρίᾳς; πλεῖον τῶν τριῶν κέκτησαι.“ ἔλεγον δὲ τοῦτο οὐ πρὸς ἐκεῖνον δῆθεν, ἀλλ’ ἄλλως. τρεῖς δὲ ἐνέφαινον, τὸν τε Σεβήρην καὶ

τοὺς υἱέας αὐτοῦ Ἀντωνίνον καὶ Γέταν. ὥχρια δὲ αἰεὶ καὶ ἔτρεμεν. ἔκ τε τῆς διαίτης ἦν διητᾶτο, καὶ ἔκ τῶν ἐλπίδων ὧν ἠλπιζε, καὶ ἔκ τῶν φόβων ὧν ἐφοβεῖτο. οὐ μὴν ἀλλὰ τέως μὲν ἦτοι ἐλάνθανε τὰ πλείω αὐτόν τὸν Σεβήρον, ἢ καὶ εἰδὼς αὐτὰ οὐ προσεποιεῖτο. ἐπεὶ δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ Γέτας τελευτῶν πάντα τὰ κατὰ τὸν Πλαυτιανόν, ἅτε καὶ μισῶν αὐτόν, καὶ μηκέτι φοβούμενος, ἐμήνυσεν, ἐκεῖνόν τε χαλκοῦν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔστησε, καὶ τοῦτον οὐκέθ' ὁμοίως ἐτίμησεν, ἀλλὰ καὶ τῆς δυνάμεως τῆς πολλῆς παρήλυσεν. ὅθεν ὁ Πλαυτιανὸς δεινῶς ἠγανάκτησε, καὶ τὸν Ἀντωνίνον καὶ πρότερον διὰ τὴν θυγατέρα αἰμαζομένην ὑπ' αὐτοῦ μισῶν, τότε δὴ καὶ μάλιστα ἤχθαιρεν, ὥς αἴτιον τῆς ἀτιμίας ἐκείνης αὐτῷ, καὶ τραχύτερον αὐτῷ προσφέρεσθαι ἤρξατο.

3. Δι' οὖν ταῦτα ὁ Ἀντωνίνος τῇ τε γυναικὶ ἀναιδευτάτῃ οὔσῃ ἀχθόμενος, καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ, ὅτι τε πάντα ὅσα ἔπραττεν ἐπολυπραγμόνει, καὶ ὅτι ἐπὶ πᾶσιν αὐτῷ ἐπετίμα, βαρυνόμενος, ἀπαλλαγῆναι τρόπον τινὰ αὐτοῦ ἐπεθύμησε. καὶ τοῦτου δι' Εὐόδου τοῦ τροφέως αὐτοῦ, Σατορνίνόν τινα ἐκατόνταρχον καὶ ἄλλους δύο ὁμοίους αὐτῷ ἔπεισεν ἐσαγγεῖλαι οἱ, ὅτι δέκα τισὶν ἐκατοντάρχοις, ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἦσαν, ὁ Πλαυτιανὸς κεκελευκὼς εἶη, καὶ τὸν Σεβήρον καὶ τὸν Ἀντωνίνον κτείνειν· καὶ τινα καὶ γραφὴν, ὥς καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἰληφότες, ἀνεγνώσκον. ἐξαίφνης δὲ ταῦτ' ἐν ταῖς θεωρίαις, ταῖς ἐν τῷ παλατίῳ ἡρώσι πεποιημέναις, τῆς τε θεᾶς ἀφειμένης, καὶ δείπνου μέλλοντος ἕσσεσθαι, ἐγένοντο.

ὄθεν οὐχ ἡκιστα τὸ σκευώρημα κατεφάνη. οὐ γάρ
 αὖν οὔτε ἑκατοντάρχους δέκα ἄμα, οὔτε ἐν τῇ Ῥώμῃ,
 οὔτε ἐν τῷ παλατίῳ, οὔτε ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ, οὔτε
 ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοιοῦτό τι ὁ Πλαυτιανός, ἄλλως τε
 καὶ γράψας, προστάξαι ἐτετολμήκει· ὅμως πιστὸν
 αὐτὸ ἔδοξε τῷ Σεβήρῳ, ὅτι τῇ νυκτὶ τῇ προτεραίᾳ
 τὸν Ἀλβῖνον ὄναρ ζώντά τε καὶ ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ
 ἐωράκει.

4. Σπουδῇ οὖν, ὥς καὶ ἐπ' ἄλλο τι, τὸν Πλαυ-
 τιανὸν μετεπέμψατο. καὶ ὅς οὕτως ἠπειχθῇ, (μᾶλ-
 λον δὲ οὕτως αὐτῷ τὸν ὄλεθρον τὸ δαιμόνιον προε-
 μήνυσεν) ὥστε τὰς ἡμιόβους τὰς ἀγούσας αὐτόν,
 πεσεῖν ἐν τῷ παλατίῳ· καὶ αὐτὸν εἰσιόντα οἱ θυ-
 ρωροὶ, οἱ ἐπὶ τῶν κιγκλίδων, μόνον εἰσεδέξαντο, οὐδ'
 εἶασαν οὐδένα αὐτῷ συνεισελθεῖν· ὅπερ ποτὲ αὐτὸς
 περὶ τὸν Σεβῆρον ἐν τοῖς Τυάνοις ἐπεποιήκει. καὶ
 ὑπώπιευσεν μὲν τι ἐκ τούτου, περίφοβός τε ἐγένετο·
 οὐ μέντοι ἔχων ὅπως ἀναχωρήσει, ἐσῆλθε. καὶ ὁ
 Σεβῆρος καὶ πάνυ πρῶτος αὐτῷ διελέχθη· „Τί τε
 τοῦτο ἔδοξέ σοι ποιῆσαι, καὶ διὰ τί ἀποκτεῖναι ἡμᾶς
 ἠθέλησας;“ λόγον τε αὐτῷ ἔδωκε, καὶ παρσκευά-
 ζετο ὥς καὶ ἀπολογουμένου αὐτοῦ ἀκούσων. ἀλλ' ὁ
 Ἀντωνῖνος, ἀρνούμενόν τε αὐτόν καὶ θαυμάζοντα
 τὰ λεγόμενα, τό, τε ξίφος προσπηδήσας ἀφείλετο,
 καὶ πύξ ἔπαισε· καὶ ἠθέλησε μὲν καὶ αὐτοχειρίᾳ
 σφάξαι, εἰπόντα, ὅτι „Ἐφθῆς με κτεῖναι.“ ὑπὸ δὲ
 τοῦ πατρὸς κωλυθεὶς, ἐκέλευσέ τινι τῶν ὑπηρετῶν
 φονεῦσαι αὐτόν. καὶ αὐτόν τις τῶν τριχῶν τοῦ γε-
 νείου ἐκτίλας, τῇ τε Ἰουλίᾳ καὶ τῇ Πλαυτίλλῃ προσή-

νεγκεν ὁμοῦ οὕσαις, πρὶν καὶ ὀτιοῦν αὐταῖς ἀκοῦσαι καὶ εἶπεν, „Ἴδετε τὸν Πλαυτιανὸν ὑμῶν.“ καὶ τούτου τῇ μὲν πένθος, τῇ δὲ χαρὰν ἐνέβαλεν. ἐκεῖνος μὲν καὶ μέγιστον τῶν ἐπ' ἐμὲ ἀνθρώπων δυνηθεὶς, ὥστε καὶ αὐτῶν τῶν ἀνακτόρων μᾶλλον πάντας καὶ φοβεῖσθαι αὐτὸν καὶ τρέμειν, καὶ ἐπὶ μεζύων ἐλπίδων αἰωροθεὶς, οὕτως ὑπὸ τε τοῦ γαμβροῦ ἐσφάγη, καὶ ἀνωθεν ἀπὸ τοῦ παλατίου εἰς ὁδὸν τινα ἐρρίφη. μετὰ ταῦτα γὰρ καὶ ἀνηρέθη καὶ ἐτάφη, τοῦ Σεβήρου κελεύσαντος.

5. Καὶ ὁ Σεβῆρος μετὰ ταῦτα συνήγαγε μὲν τὴν βουλὴν ἐς τὸ συνεδριον· οὐ μέντοι καὶ κατηγόρησέ τι τοῦ Πλαυτιανοῦ, ἀλλ' αὐτὸς μὲν τὴν τε φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην, ὥς μὴ δυναμένην τιμὰς ὑπερόγκους στέγειν, ὠδύρατο, καὶ ἑαυτὸν ἡτιάσατο, ὅτι οὕτως αὐτὸν ἐτετιμήκει καὶ ἐπεφιλήκει. τοὺς δὲ δὴ μνηύσαντας οἱ τὴν βουλὴν αὐτοῦ, πάνθ' ἡμῖν εἰπεῖν ἐκέλευσεν, ἐκβαλὼν ἐκ τοῦ συνεδρίου τοὺς οὐκ ἀναγκαίους, ἵν' ἐκ τοῦ μηδὲν διηγῆσασθαι ἐνδείξεται, ὅτι οὐ πᾶνν σφίσι πιστεύει. πολλοὶ μὲν οὖν διὰ τὸν Πλαυτιανὸν ἐκινδύνευσαν, καὶ τινες καὶ ἀπέθανον. ὁ μὲντοι Κοίρανος ἔλεγε μὲν, οἷά που πλεῖστοι πρὸς τοὺς εὐτυχοῦντας πλάττονται αἰεὶ, ἐταῖρός τε αὐτοῦ εἶναι· καὶ ὁσάκις γε ἐκείνοι πρὸ τῶν ἄλλων τῶν ἀσπαζομένων αὐτὸν εἰσεκαλοῦντο, συνεφεῖπετο σφίσι μέχρι τῆς κιγκλίδος τῆς τελευταίας· οὐ μέντοι καὶ ἐκοινώνει τῶν ἀπορρήτων, ἀλλ' ἐν τῷ μεταίχμιῳ διατρίβων, Πλαυτιανῷ μὲν ἔξω, τοῖς δὲ ἔξω ἐνδον ἐδόκει εἶναι· καὶ διὰ τοῦτο πλεον ὑπωπτεῖν

Θη· καὶ δίδωσι ὄναρ ποτὲ τοῦ Πλαυτιανοῦ ἰδόντος ἰχθύς τινος ἐκ τοῦ Τιβερίδος ἀναβάντας πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ προσηπτοκέναι, ἔφη καὶ τῆς γῆς αὐτὸν καὶ τοῦ ὕδατος ἄρξιν. ἀλλ' οὗτος, ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἐν νήσῳ περιορισθεὶς, κατήχθη τε μετὰ τοῦτο, καὶ ἐς τὴν γερουσίαν προΐτος Αἰγυπτίων κατελέχθη, καὶ ὑπάτευσε, μηδεμίαν ἄλλην ἀρχὴν προάρξας, ὥσπερ ὁ Πομπήϊος. Καικίλιος μέντοι Ἀγρικόλας, ἐν τοῖς πρώτοις τῶν κολάκων αὐτοῦ ἀριθμούμενος, πορρηρία δὲ καὶ ἀσελγεία οὐδενὸς ἀνθρώπων δευτέρως ὢν, κατεψηφίσθη ἀποθανεῖν· ἐλθὼν δὲ οἴκαδε, καὶ οἴνου ἐψυγμένου ἐμπλησθεὶς, τό, τε ποτήριον ὃ πέντε μυριάδων ἐώνητο, συνέτριψε, καὶ ἐπαπέθανεν αὐτῷ, τὰς φλέβας τεμὼν.

6. Σατορνῖνος μέντοι καὶ Εὐδοὸς τότε μὲν ἐτιμήθησαν, ἵστερον δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίνου ἐθανατώθησαν. ψηφίζομένων δὲ ἡμῶν ἐπαίνους τινὰς τῷ Εὐδόῳ, ὁ Σιβῆρος ἐκώλυσεν, εἰπὼν, „Αἰσχρὸν ἐστὶν ἐν δόγματι ὑμῶν τοιοῦτό τι περὶ Καισαρείου ἀνδρός γεγράφθαι.“ καὶ οὐ τοῦτον μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς βασιλικοὺς ἀπελευθέρους οὕθ' ὑβρίζειν, οὕθ' ὑπεραυχεῖν εἶα· ἐφ' ᾧ καὶ καλῶς ἤκουεν. ἡ δ' αὖ γερουσία, ὑμνοῦσά ποτε αὐτὸν, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀντικρυς ἐξεβόησεν, ὅτι „Πάντες πάντα καλῶς ποιοῦσιν, ἐπειδὴ σὺ καλῶς ἄρχεις.“ Πλαυτίλλα δὲ καὶ Πλαύτιος, οἱ τοῦ Πλαυτιανοῦ νῆες, τότε μὲν ἐσώθησαν εἰς Λιπάραν ἐξορισθέντες ἐπὶ δὲ Ἀντωνίνου ἀπώλοντο, καίτοι καὶ ζῶντες, ἐν

τε δέει καὶ ταλαιπωρίῃ πολλῇ, τῶν τε ἀναγκαιῶν οὐκ εὐπορίῃ διηγόν.

7. Οἱ δὲ τοῦ Σεβήρου παῖδες, ὃ, τε Ἀντωνῖνος καὶ ὁ Γέτας οἷον παιδαγωγοῦ τινος ἀπηλλαγμένοι τοῦ Πλαυτιανοῦ, σὺδὲν ὃ, τι οὐκ ἐποιοῦν. καὶ γὰρ καὶ γυναικας ἥσυχνον, καὶ παῖδας ὄβριζον· χρήματά τε παρεξέλεγον, καὶ τοὺς μονομάχους τοὺς τε ἀρματιηλῆτας προσηταιρίζοντο, τῇ μὲν ὁμοιότητι τῶν ἔργων ζηλοῦντες ἀλλήλους, τῷ δὲ ἀντισπουδαίῃν στασιάζοντες. εἰ γὰρ τῇ ὁ ἕτερος προσέθετο, πάντως ἂν τὸ ἐναντίον ὁ ἕτερος ἀνθῆρετο· καὶ τέλος συμβάλλοντες ἐν γυμνασίῃ τινὲ ἵππων σμικρῶν ζεύγεσιν, ἐς μεγάλην φιλονεικίαν ἤλασαν, ὥστε τὸν Ἀντωνῖνον πεσεῖν τε ἐκ τοῦ δικύκλου, καὶ τὸ σπῆλος κατεάξαι. [παθόντος δὲ αὐτοῦ τοῦτο καὶ νοσηλευμένου, ὁ Σεβήρος οὐδὲν τῶν ἀναγκαιῶν τὸ παράπαν ἐξέλιπεν, ἀλλὰ καὶ ἐδίκαζε καὶ πάντα τὰ τῇ ἀρχῇ προσήκοντα διώκει. καὶ ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐπληνείτο. τὸν δὲ δὴ Κύντιλλον τὸν Πλαυτιανὸν φονεύσας, αἰτίαν ἔσχεν. ἀπέκτεινε δὲ καὶ ἄλλους πολλοὺς βουλευτάς, τοὺς μὲν κατηγορηθέντας παρ' αὐτῷ καὶ ἀπολογησαμένους καὶ ἁλόοντας. ὁ δὲ δὴ Κύντιλλος] εὐγενέστατός τε ὢν, καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἐν τοῖς πρώτοις τῆς βουλῆς ἀριθμηθεὶς, ἐν τε ταῖς τοῦ γήρως πύλαις ἐστῶς, καὶ ἐν ἀγρῷ ζῶν, καὶ οὔτε πολυπραγμονεῖν τι, οὔτε παραπράσσειν, ὅμως καὶ ἐσυκοφαντήθη καὶ ἀνῆρέθη. μέλλων δ' οὖν τελευτήσσειν, ᾗτησε τὰ ἐντάφια, ἃ πρὸ πολλοῦ παρεσκεύαστο. καὶ ἐπειδὴ διέφυγκότα αὐτὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου εἶδε, „Τί τοῦτο, ἔφη,

ἐβραδύναμεν; “ καὶ μετὰ τοῦ λιβανωτοῦ θυμιάσας εἶπεν ὅτι, „Τὴν αὐτὴν εὐχὴν εὐχομαι, ἣν καὶ Σε-
ρουϊανὸς ἐφ’ Ἀδριανῷ ἠϋξάτο.“ ἐκεῖνός τε οὖν ἀπώ-
λετο, καὶ μονομάχων ἀγῶνες ἐγένοντο· ἐν οἷς τὰ τε
ἄλλα καὶ τίγριδες δέκα ἅμα ἐσφάγησαν.

8. Καὶ μετὰ τοῦτο τὰ περὶ τὸν Ἀπρωνιανὸν
ἐτελέσθη, παρὰδοξα ὄντα καὶ ἀκουσθῆναι. ἔρχεν
γὰρ αἰτία, ὅτι ποτὲ ἡ τέτιθη αὐτοῦ ὄναρ ἐωρακέναι
ἐλέχθη, ὥς βασιλεύσει, καὶ ὅτι μαγεία τινὲ ἐπὶ τού-
τῳ χρήσασθαι ἔδοξε· καὶ ἀπὼν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Ἀσίας
κατεψηφίσθη. ἀναγινωσκομένων οὖν ἡμῖν τῶν βα-
σάνων τῶν περὶ αὐτοῦ γενομένων, καὶ τοῦτ’ ἐνεγέ-
γραπτο, ὅτι ὁ μὲν τις ἐπύθετο τῶν ἐπὶ τῆς ἐξετάσεως
τεταγμένων, τίς τε διηγήσατο τὸ ὄναρ, τίς τε ἤκου-
σεν· ὁ δὲ τις ἔφη τὰ τε ἄλλα, καὶ ὅτι „Φαλακρόν
τινα βουλευτὴν παρακύψαντα εἶδον.“ ἀκούσαντες
δὲ τοῦθ’ ἡμεῖς, ἐν δεινῷ πάθει ἐγενόμεθα. ὄνομα
μὲν γὰρ οὐδενὸς οὔτε ἐκεῖνος εἰρήκει, οὔτε ὁ Στρίβη-
ρος ἐγγράφει. ὑπὸ δὲ ἐκπλήξεως καὶ οἱ μηδεπώποτε
ἐς τοῦ Ἀπρωνιανοῦ πεφοιτηκότες, οὐχ ὅτι οἱ φαλα-
κροὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλως ἀναφαλάντιαι ἔδεισαν. καὶ
ἐθάρσει μὲν οὐδεὶς, πλὴν τῶν πάνυ κομώντων· πάν-
τες δὲ τοὺς τοιούτους περιεβλέπομεν, καὶ ἦν θροῦς,
„Ὁ δεῖνα ἐστίν· οὐκ, ἀλλ’ ὁ δεῖνα.“ οὐκ ἀποκρύ-
ψομαι τὸ τότε μοι συμβάν, εἰ καὶ γιλοιότατόν ἐστι.
τουσαῦτη γὰρ ἀμηχανία συνεσχέθη, ὥστε καὶ τῆς
κεφαλῆς τῆς τρίχης τῇ χειρὶ ζητῆσαι· τὸ δ’ αὐτὸ
τοῦτο καὶ ἕτεροι πολλοὶ ἔπαθον. καὶ πάνυ γε εἰς
τούς φαλακροειδεῖς ὑπερωρῶμεν, ὥς καὶ εἰς ἐκείνους

τὸν ἑαυτῶν κίνδυνον ἀπωθοῦμενοι· πρνεγνώσθη, ὅτι ἄρα περιπόρφυρον ἱμάκρὸς ἐκεῖνος εἶχε. λεχθέντος γὰρ τοῦτο βιον Μαρκελλῖνον ἀπείδομεν. ἡγορα τότε, καὶ ἦν φαλακρότατος. ἀναστὰς γρελθὼν ἐς μέσον, „Πάντως που γνωριέκεν, ἔφη.“ ἐπαινεσάντων δὲ τοῦτο ἡμετεὶ ὁ μηνυτῆς, καὶ χρόνον πολὺν ἐσιώπιδος αὐτοῦ, περιβλέπων ὃν γνωρίσειε. ιματί τινος ἀφανεῖ προσσχών, ἔφη, τοεῖναι.

9. Καὶ οὕτω καὶ ὁ Μαρκελλῖνος κροῦ παρακύνψεως, ἐξήχθη τε ἐκ τοῦ ῥόλοφυρόμενος· καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς διεκέτ' ἠθέλησε περαιτέρω προχωρῆσαι, ταύτη γὰρ τέκνα τέσσαρα ὄντα ἀσπασάμειπε περιπαθέστατον. ἔφη γὰρ, „Εν, πει, τέκνα, ὅτι ὑμῶς ζῶντας καταλείπω. οὕτω τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη, πρὶν ιμαθεῖν ὅτι καὶ κατεψηφίσθη. τῷ μέντι αὐτῷ τοῦ θανάτου παρασχόντι Πολλὴ δίκη τιμωρὸς ἀπήντησεν. ἐκδοθεὶς γὰρ ἰτοῖς Νωρικοῖς, ὧν ἄρξας οὐδὲν χρηστὸν ἐπσχιστα πέπονθε· καὶ εἶδομεν αὐτὸν ἐπιδιμενον, καὶ ἰκετεύοντα οἰκτρῶς, καὶ εἰ μὴ διατὸν θεῖον αὐτοῦ φειδοῦς ἔτυχε, κῆνιτρῶς. ὁ δὲ δὴ Ἀσπαξιοῦτος δεινότατος ἀνγειο σκῶψαι, στωμύλασθαι, πάντων ἀνφρονῆσαι, φίλοις χαρίσασθαι, ἐχθρὸν

αὐτοῦ πολλὰ μὲν καὶ πρὸς ἄλλους πικρὰ καὶ ἀστεῖα ἀποφθέγματα φέρεται, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τὸν Σεβήρον αὐτόν· ὧν ἓν καὶ τοῦτο. ἐς γὰρ τὸ γένος αὐτοῦ τὸ τοῦ Μάρκου ἐγγραφέντος, „Συγχαίρω σοι, Καῖσαρ, ἔφη, ὅτι πατέρα εὗρες.“ ὥς καὶ ἀπάτορος αὐτοῦ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ὑπ’ ἀφανείας ὄντος.

10. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ Βούλλας τις Ἰταλὸς ἀνὴρ, ληστήριον σιτησάμενος ὥς ἑξακοσίων ἀνδρῶν, ἐλήϊζετο τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ ἔτη δύο, παρόντων μὲν τῶν αὐτοκρατόρων, παρόντων δὲ καὶ στρατιωτῶν τοσούτων. ἐδιώκετο μὲν γὰρ ὑπὸ συχνοῦν ἀνδρῶν, φιλοτίμως αὐτὸν ἀνιχνεύοντος τοῦ Σεβήρου· οὔτε δὲ ἐωρᾶτο δρώμενος, οὔτε εὗρίσκετο εὗρισκόμενος, οὔτε κατελαμβάνετο ἀλυσκόμενος. τοσαύτη καὶ μεγαλοδωρία καὶ σοφία ἐχρῆτο. ἐμάνθανε γὰρ πάντας τοὺς τε ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐξιόντας, καὶ τοὺς ἐς τὸ Βρεντέσιον καταίροντας, τίνες τε καὶ πόσοι εἰσὶ, καὶ τίνα καὶ ὁπόσα κέκτηνται. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους, μέρος ἂν τι παρ’ αὐτῶν ὧν εἶχον λαβῶν, εὐθὺς ἡφίει· τοὺς δὲ δὴ τεχνίτας κατεῖχε χρόνον τινὰ, καὶ χρησάμενος σφίσιν, εἴτα καὶ προσδοῦς τι ἀπέλυε. καὶ ποτε δύο ληστῶν αὐτοῦ ἀλόντων, καὶ θηρίοις δοθήσεσθαι μελλόντων, πρὸς τε τὸν δεσμοφύλακα κατῆλθε, πλασάμενος ὥς τῆς πατρίδος ἄρχων, καὶ τινων ἀνθρώπων τοιούτων διόμενος· καὶ οὕτω λαβὼν αὐτοὺς ἔσωσε. τῷ δὲ ἑκατοντάρχῳ τῷ τὸ ληστρικὸν καθαιροῦντι προσελθὼν, κατηγορήσεν αὐτὸς ἑαυτοῦ, αἰσπερ ἄλλος τις ὦν· καὶ ὑπέσχετο, εἰ ἀκολουθήσει αὐτῷ, παραδοῦναι οἱ τὸν ληστήν· καὶ οὕτως αὐτόν

εἰς κοῖλὸν τινα καὶ λοχμώδη τόπον, ὥς καὶ ἐπὶ τῷ Φήλικα ἀγαγών, (καὶ τοῦτο γὰρ αὐτὸς προσωνόμαστο) ῥαδίως συνέλαβε· καὶ μετὰ τοῦτ' ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνέβη, σχῆμα ἄρχοντος ἀναλαβών· καὶ καλίσας τὸν ἑκατόνταρχον, τῆς κεφαλῆς ἀπεξύρῃ, καὶ ἔφη, Ἄγγελλε τοῖς δεσπόταις σου ὅτι, „Τοὺς δούλους ὑμῶν τρέφετε, ἵνα μὴ ληστεύωσι.“ πλείστους γὰρ ὅσους τῶν Καισαρείων εἶχε, τοὺς μὲν ὀλιγομίσθους, τοὺς δὲ καὶ παντελῶς ἀμίσθους γεγονότας. ταῦτ' οὖν ὁ Σεβῆρος ὡς ἕκαστα πυνθανόμενος, ὀργῇ ἔφερεν, ὅτι ἐν τῇ Βρεττανίᾳ τοὺς πολέμους δι' ἐτέρων νικῶν, αὐτὸς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ληστοῦ ἥτιων ἐγένετο· καὶ τίλος, χιλιάρχον ἐκ τῶν σωματοφυλάκων σὺν ἱππεῦσι πολλοῖς ἔστειλε, δεινὰ ἅττα αὐτῷ ἀπειλήσας, ἂν μὴ ζῶντα αὐτὸν ἀγάγῃ. καὶ οὕτως ἐκεῖνος μαθὼν, ὅτι γυναικί τινι ἄλλοτρίᾳ χρῶτο, ἀνέπεισεν αὐτὴν διὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐπ' ἀδείας, συνάρασθαι σφίσι· καὶ τούτου ἐν σπηλαίῳ τινὶ καθεύδων συνελήφθη· καὶ αὐτὸν ὁ Παπινιανὸς ὁ ἑπαρχὸς ἀνήρετο, „Διὰ τί ἐλήστευσας;“ καὶ αὐτὸς ἀπεκρίνατο, „Διὰ τί σὺ ἑπαρχὸς εἶ;“ καὶ θηρίοις μετὰ τοῦτο ὑπὸ κηρύγματος ἐδόθη, καὶ αὐτοῦ καὶ τὸ ληστρικὸν διελύθη. οὕτω που ἐν ἐκείνῳ πᾶσα ἡ τῶν ἑξακοσίων ἰσχὺς ἦν.

11. Ὁ δὲ δὴ Σεβῆρος ἐπὶ Βρεττανίαν ἐστράτευσεν, τοὺς τε παῖδας ἐκδιαιτωμένους ὀρῶν, καὶ τὰ στρατεύματα ὑπὸ ἀργίας ἐκλυόμενα, καίπερ εἰδὼς ὅτι οὐκ ἀνακομισθήσεται. ᾗδει δὲ τοῦτο μάλιστα μὲν ἐκ τῶν ἀστέρων ὑφ' ὧν ἐγγένητο· (καὶ γὰρ ἐκ τῆς ὀροφῆς αὐτοὺς τῶν οἴκων τῶν ἐν τῷ παλατίῳ

οἷς ἐδίδαξαν, ἐνέγραψεν· ὥστε πᾶσι, πλην τοῦ
 ῥίου τοῦ τὴν ὥραν ὡς φασιν ἐπισκοπήσαντος, ὅτε
 τὸ φῶς ἐξῆει, ὀρᾷσθαι. τοῦτο γὰρ οὐ τὸ αὐτὸ
 ατίρωθι ἐνετύπωσεν.) ἦδει δὲ καὶ παρὰ μάντεων
 ούσας. ἀνδριάντι γὰρ αὐτοῦ, πρὸς ταῖς πύλαις,
 ὧν ἐκστρατεύουσιν ἔμελλεν, ἐστῶτι, καὶ πρὸς τὴν
 ἰδὼν τὴν ἐκεῖσε φέρουσαν ἀποβλέποντι, σκηπτὸς
 πεσὼν, τρία ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γράμματα
 τήλειψε. καὶ διὰ τοῦθ', ὡς οἱ μάντιες ἀπεφῆναν-
 , οὐκ ἐπανῆκεν, ἀλλὰ καὶ τρίτῳ ἔτει μετὰ τοῦτο
 ἐτήλλαξε. καὶ χρήματα δὲ πάμπολλα συνεξήγαγε.

12. Δύο δὲ γένη τῶν Βρεττανῶν μέγιστα εἰσι,
 ἀληθόνιοι καὶ Μαιάται· καὶ ἐς αὐτὰ καὶ τὰ τῶν
 ἰλων προσρήματα (ὡς εἶπεῖν) συγκεχώρηκεν. οἰκοῦ-
 δὲ οἱ μὲν Μαιάται πρὸς αὐτῷ τῷ διατειχίσματι,
 τὴν νῆσον διχῇ τέμνει· Καληδόνιοι δὲ, μετ' ἐκεί-
 νους. καὶ νέμονται ἑκάτεροι ὄρη ἄγρια καὶ ἄνυδρα,
 καὶ πεδία ἔρημα καὶ ἐλώδη, μήτε τεῖχη μήτε πόλεις
 ἢ γεωργίας ἔχοντες, ἀλλ' ἔκ τε νομῆς καὶ θήρας,
 κροδύων τε τινων ζῶντες. τῶν γὰρ ἰχθύων, ἀπεί-
 νων καὶ ἀπλέτων ὄντων, οὐ γέγονται. διαιτῶνται
 ἐν σκηναῖς γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδετοι, ταῖς γυναιξίν
 τικοῖνοις χρώμενοι, καὶ τὰ γεννώμενα πάντα ἐκτρέ-
 οντες. δημοκρατοῦνται τε ὡς πλήθει, καὶ ληστεύ-
 ουσιν ἥδιστα. στρατεύονται δὲ ἐπὶ τε ἁρμάτων, ἵπ-
 οους ἔχοντες μικροὺς, καὶ ταχεῖς· καὶ πεζοὶ δὲ εἰσι,
 αἱ δραμεῖν ὀξύτατοι, καὶ συστήναι παγιώτατοι. τὰ
 ὅπλα αὐτῶν, ἀσπίς, καὶ δόρυ βραχὺ, μῆλον χαλ-
 κῶν ἐπ' ἄκρου τοῦ στόμακος ἔχον, ὥστε αἰετόμενον

εἰς κοῖλὸν τινα καὶ λοχμῶδη τόπον, ὥς καὶ ἐπὶ τῇ Φηλικά ἄγαγόν, (καὶ τοῦτο γὰρ αὐτὸς προσωνόμαστο) ῥᾶδίως συνέλαβε· καὶ μετὰ τοῦτ' ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνέβη, σχῆμα ἄρχοντος ἀναλαβών· καὶ καλίσας τὰ ἑκατόνταρχον, τῆς κεφαλῆς ἀπεξύρησε, καὶ ἔφη, Ἄγελλε τοῖς δεσπόταις σου ὅτι, „Τοὺς δούλους ὑμῶν τρέφετε, ἵνα μὴ ληστεύωσι.“ πλείστους γὰρ ὅσων τῶν Καισαρείων εἶχε, τοὺς μὲν ὀλιγομίσθους, τοὺς δὲ καὶ παντελῶς ἀμίσθους γεγονότας. ταῦτ' οὖν Σεβῆρος ὡς ἕκαστα πυνθανόμενος, ὀργῇ ἔφερεν, ὅτι ἐν τῇ Βρεττανίᾳ τοὺς πολέμους δι' ἐτέρων νικῶν αὐτὸς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ληστοῦ ἦτιων ἐγένετο· καὶ τίλος, χιλίαςχον ἐκ τῶν σωματοφυλάκων σὺν ἱππεῦς πολλοῖς ἔστειλε, δεινὰ ἅττα αὐτῷ ἀπειλήσας, ἃν μὴ ζῶντα αὐτὸν ἀγάγῃ. καὶ οὕτως ἐκεῖνος μαθὼν, ὅτι γυναικί τινι ἁλλοτριᾷ χρῶτο, ἀνέπεισεν αὐτὴν διὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐπ' ἀδείας, συνάρασθαι σφίσι· καὶ τούτου ἐν σπηλαίῳ τινὶ καθεύδων συνελήφθη· καὶ αὐτὸν ὁ Παπινιανὸς ὁ ἑπαρχος ἀνήρετο, „Διὰ τί ἐλήστευσας;“ καὶ αὐτὸς ἀπεκρίνατο, „Διὰ τί σὺ ἑπαρχος εἶ;“ καὶ θηρίοις μετὰ τοῦτο ὑπὸ κηρύγματος ἐδόθη, καὶ αὐτοῦ καὶ τὸ ληστρικὸν διελύθη οὕτω που ἐν ἐκείνῳ πᾶσα ἡ τῶν ἑξακοσίων ἰσχὺς ἦν

11. Ὁ δὲ δὴ Σεβῆρος ἐπὶ Βρεττανίαν ἐστράτευσε, τοὺς τε παῖδας ἐκδιαιτωμένους ὄρων, καὶ τα στρατεύματα ὑπὸ ἀργίας ἐκλυόμενα, καίπερ εἰδὼς ὅτι οὐκ ἀνακομισθήσεται. ᾗδαι δὲ τοῦτο μάλιστα μὲν ἐκ τῶν ἀστέρων ὑφ' ὧν ἐγεγέννητο· (καὶ γὰρ ἡ τῆς ὀροφῆς αὐτοῦ τῶν οἴκων τῶν ἐν τῇ παλαιᾷ

ἐν οἷς ἐδίκασεν, ἐνέγραψεν· ὥστε πᾶσι, πλὴν τοῦ μορίου τοῦ τὴν ὥραν ὡς φασιν ἐπισκοπήσαντος, ὅτε ἐς τὸ φῶς ἐξῆι, ὀραῖσθαι. τοῦτο γὰρ οὐ τὸ αὐτὸ ἐκατέρωθι ἐνετύπωσεν.) ἦδει δὲ καὶ παρὰ μάντεων ἀκούσας. ἀνδριάντι γὰρ αὐτοῦ, πρὸς ταῖς πύλαις, δι' ὧν ἐκστρατεύουσιν ἔμελλεν, ἐστιῶτι, καὶ πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν ἐκεῖσε φέρουσαν ἀποβλέποντι, σκηπτὸς ἐμπεισὼν, τρία ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γράμματα ἀπήλειψε. καὶ διὰ τοῦθ', ὥς οἱ μάντιες ἀπεφῆναντο, οὐκ ἐπανῆκεν, ἀλλὰ καὶ τρίτῳ ἔτει μετὰ τοῦτο μετήλλαξε. καὶ χρήματα δὲ πάμπολλα συνεξήγαγε.

12. Δύο δὲ γένη τῶν Βρεττανῶν μέγιστα εἰσι, Καληδόνιοι καὶ Μαιάται· καὶ ἐς αὐτὰ καὶ τὰ τῶν ἄλλων προσρήματα (ὡς εἶπειν) συγκεχώρηκεν. οἰκοῦσι δὲ οἱ μὲν Μαιάται πρὸς αὐτῷ τῷ διατειχίσματι, ὃ τὴν νῆσον διχῇ τέμνει· Καληδόνιοι δὲ, μετ' ἐκείνους. καὶ νέμονται ἐκάτεροι ὄρη ἄγρια καὶ ἀνυδρα, καὶ πεδία ἔρημα καὶ ἐλώδη, μήτε τείχη μήτε πόλεις μήτε γεωργίας ἔχοντες, ἀλλ' ἕκ τε νομῆς καὶ θήρας, ἀκροδρυὼν τέ τινων ζῶντες. τῶν γὰρ ἰχθύων, ἀπείρων καὶ ἀπλέτων ὄντων, οὐ γεύονται. διαιτῶνται δὲ ἐν σκηναῖς γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδετοι, ταῖς γυναῖξιν ἐπικοινωνοῖς χρώμενοι, καὶ τὰ γεννώμενα πάντα ἐκτρέφοντες. δημοκρατοῦνται τε ὡς πλήθει, καὶ ληστεύουσιν ἥδιστα. στρατεύονται δὲ ἐπὶ τε ἁρμάτων, ἵππους ἔχοντες μικροὺς, καὶ ταχεῖς· καὶ πεζοὶ δὲ εἰσι, καὶ δραμεῖν ὀξύτατοι, καὶ συστήναι παγιώτατοι. τὰ δὲ ὅπλα αὐτῶν, ἀσπίς, καὶ δόρυ βραχὺ, μῆλον χαλκοῦν ἐπ' ἄκρου τοῦ στύρακος ἔχον, ὥστε αἰετόμενον

κτυπεῖν πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐναντίων· εἰσὶ δ' αὖτοῖς καὶ ἐγχειρίδια. δύνανται δὲ καὶ λιμὸν καὶ ψόχος καὶ τάλαιπωρίαν πᾶσαν ὑπομένειν. ἔς τε γὰρ τῇ ἔλῃ καταδυνόμενοι καρτεροῦσιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, τὴν κεφαλὴν μόνον ἔξω τοῦ ὕδατος ἔχοντες, καὶ ἐν ταῖς ὕλαις τῷ τε φλοιῷ καὶ ταῖς ῥίζαις διατρέφονται, καὶ περὶ πάντα σκευάζουσιν τι βρωῖμα, ἀφ' οὗ καὶ μου τι μέγεθος ἐμφαγόντες, οὔτε πεινῶσιν, οὔτε διψῶσι. τοιαύτη μὲν τις νῆσος ἡ Βρεττανία ἐστὶ, καὶ τοιοῦτους οἰκήτορας ἢ γε πολεμία ἔχει. νῆσος γὰρ ἐστὶ, καὶ τότε σαφῶς (ὥσπερ εἶπον) ἐλήλεγχται. καὶ αὐτῆς τὸ μὲν μῆκος στάδιοι ἑπτακισχίλιοι καὶ ἑκατὸν τριάκοντα δύο εἰσὶ· τοῦ δὲ δὴ πλάτους τὸ μὲν πλεῖστον δέκα καὶ τριακόσιοι καὶ δισχιλίοι, τὸ δὲ ἐλάχιστον τριακόσιοι.

13. Καὶ τούτων ἡμεῖς οὐ πολλῶν τινι τῆς ἡμισείας ἔλαττον τι ἔχομεν· ὁ δ' οὖν Σεβήρος. πᾶσαι αὐτὴν καταστρέψασθαι θελήσας, ἐσέβαλεν ἐς τὴν Καληδονίαν. καὶ διῶν αὐτήν, ἀμύθητα πράγματα ἔσχε, τὰς τε ὕλας τέμνων, καὶ τὰ μετέωρα κατασκάπτων, τὰ τε ἔλῃ χωννύων, καὶ τοὺς ποταμοὺς ζευγνύων. οὔτε γὰρ μάχην τινὰ ἐμαχέσατο, οὔτε πολέμιόν τινα ἐν παρατάξει εἶδε. πρόβατα δὲ καὶ βοῦς προβαλλομένων αὐτῶν ἐξεπότηδες, οἱ στρατιῶται ἤρπαζον, ὅπως ἐπὶ πλεῖον ἀπατῶμενοι τρύχωνται. καὶ γὰρ ὑπὸ τῶν ὑδάτων δεινῶς ἐκακοῦντο, καὶ ἀποσκοδαννύμενοι ἐπεβουλεύοντο. εἰτ' ἀδυνατοῦντες βαδίζειν, ὑπ' αὐτῶν τῶν οἰκείων ἐφονεύοντο, ἵνα μὴ ἀίσκωνται· ὥστε ἐς πάντε μυριάδας ὅλας τελευτήσαν

οὐ μέντοι ἀπέστη γε πρὶν τῷ ἐσχάτῳ τῆς νήσου πλησιασαι· ὅπου γε τὰ μάλιστα τὴν τε τοῦ ἡλίου παραλλαξιν, καὶ τὸ τῶν ἡμερῶν τῶν τε νυκτῶν καὶ τῶν θερινῶν καὶ τῶν χειμερινῶν μέγεθος, ἀκριβεστάτα κατεφώρασε. καὶ ὁ μὲν οὕτω διὰ πάσης (ὥς εἰπεῖν) τῆς πολέμιας κομισθεὶς, (ἐκομισθῆ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐν σκιμποδίῳ καταστέγω τινὲ τὰ πολλὰ διὰ τὴν ἀσθενειαν) ἐς τὴν φιλίαν ἐπανῆλθεν, ἐς δημολογίαν τοὺς Βρεττανούς, ἐπὶ τῷ χώρας οὐκ ὀλίγης ἐκστῆναι, ἀναγκάσας ἐλθεῖν.

14. Ἐξέπληττε δὲ αὐτόν ὁ Ἀντωνῖνος, καὶ ἐς φροντίδας ἀνηνύτους καθίστη, ὅτι τε ἀκολάστως ἔζη, καὶ ὅτι καὶ τὸν ἀδελφὸν δηλὸς ἦν (εἰ δυνηθείη) φονεύσων, καὶ τὸ τελευταῖον, ὅτι καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ ἐπεβούλευσε. ποτὲ μὲν γὰρ ἐξεπήδησεν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ σκηνώματος, βοῶν καὶ κεκραγώς, ὡς ὑπὸ τοῦ Καστορος ἀδικοῦμενος. οὗτος δὲ ἀνὴρ, ἄριστος τῶν περὶ τὸν Σεβῆρον Καισαρείων ἦν, καὶ ἐπερίστευτο τὴν τε γνώμην αὐτοῦ καὶ τὸν κοιτῶνα. καὶ συνέστησαν μὲν τινες ἐπὶ τούτῳ στρατιῶται προπαρεσκευασμένοι, καὶ συνεβόησαν· κατελήφθησαν δὲ δι' ὀλίγου, αὐτοῦ τε τοῦ Σεβήρου ἐπιφανέντος σφίσι, καὶ τοὺς ταραχθευτέρους κολάσαντος. ἄλλοτε δὲ προσήλανον μὲν ἀμφοτέρωι πρὸς τοὺς Καληδονίους, ἵνα τὰ τε ὅπλα παρ' αὐτῶν λάβωσι, καὶ περὶ τῶν ὁμολογιῶν διαλεχθῶσιν· ὁ δ' Ἀντωνῖνος, ἀποκτεῖνας αὐτόν ἄντικρυς αὐτοχειρὶ ἐπεχείρησεν. ἦσαν μὲν γὰρ ἐπὶ ἑπτῶν, καὶ ὁ Σεβῆρος, καίπερ καὶ τοὺς ταρα-

σοὺς ὑπὸ ἀσθενείας ὑποτετμηκῶς, ὅμως ἔππευσεν αὐτός, καὶ τὸ ἄλλο σιράτευμα συνεφέλπετο, τῶν πολεμίων καὶ αὐτὸ συνεωρᾶτο· καὶ τῷ κα τοῦτω, τῇ τε σιγῇ καὶ τῷ κόσμῳ τὸν ἔππον ὁ ἄνῳνος ἀναχαιτίσας, ἐσπάσατο τὸ ξίφος, ὡς καὶ νώτου τὸν πατέρα πατάξων. ἰδόντες δὲ τοῦτι ἄλλοι οἱ συνιππεύοντες, ἐξεβόησαν. καὶ οὕτως ἰνός τε ἐκπλαγεῖς, οὐκέτι οὐδὲν ἔδρασε· καὶ ὁ Σρος μετεστράφη μὲν πρὸς τὴν βοήν αὐτῶν, καὶ τὸ ξίφος, οὐ μέντοι καὶ ἐφθέγγατό τι, ἀλλ' ἀπὲρ τὸ βῆμα, καὶ τελέσας ὅσα ἐχρῆν, ἐς τὸ στργιον ἐπανῆλθε· καὶ καλέσας τὸν τε υἱὸν καὶ Παπινιανὸν καὶ τὸν Κάστορα, ξίφος τέ τι τεθρῆς τὸ μέσον ἐκέλευσε, καὶ ἐγκαλέσας αὐτῷ, ὁ ἄλλως τοιοῦτόν τι ἐτόλμησε, καὶ ὅτι πάντων ὁ τῶν τε συμμάχων καὶ τῶν πολεμίων, τηλικὸν κακὸν δράσειν ἔμελλεν, τέλος ἔφη, „Ἄλλ' εἴγε σφάξαι με ἐπιθυμεῖς, ἐνταῦθά με κατὰχρησαι. ῥῶσαι γὰρ, ἐγὼ δὲ καὶ γέρον εἰμὶ, καὶ κῆμαι εἴγε τοῦτο μὲν οὐκ ἀναδύη, τὸ δὲ αὐτόχειρ μοι γέσθαι ὀκνεῖς, παρέστηκέ σοι Παπινιανὸς ὁ ἔπαυζεν δύνασαι κελεῦσαι ἵνα με ἐξεργάσῃται. πάντως που πᾶν τὸ κελευσθὲν ὑπὸ σου, ἅτε καὶ αὐτοκρὸς ὄντος, ποιήσῃ.“ τοιαῦτα εἰπὼν, ὅμως οὐδὲν νόον αὐτὸν ἔδρασε, καίπερ πολλάκις μὲν τὸν Μάαϊτιασάμενος, ὅτι τὸν Κόμμοδον οὐχ ὑπεξέειλε· : λίκις δὲ καὶ αὐτός τῷ νείῳ ἀπειλήσας τοῦτο πσειν. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν ὀργιζόμενος αἰεὶ ποτε ἔτότε δὲ φιλότεκνος μᾶλλον ἢ φιλόπυλος ἐγένετο

τοι καὶ τὸν ἕτερον ἐν τούτῳ παῖδα προέδωκε, σαφῶς εἰδὼς τὰ γενησόμενα.

15. Ἀποστάντων δὲ τῶν ἐν τῇ νήσῳ αὐθις, καλέσας τοὺς στρατιώτας, ἐκέλευσεν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλεῖν, καὶ οἷς ἂν ἐντύχωσιν ἀποκτεῖναι, αὐτὸ τοῦτο εἰπὼν·

Τῶν μὴ τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον

Χεῖράς θ' ὑμετέρας· μηδ' ὄντινα γαστέρι μήτηρ

Κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὅς φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
γενομένου δὲ τούτου, καὶ τῶν Καληδονίων προσ-
ποστάντων τοῖς Μαιάταις, ἡτοιμάζετο μὲν ὥς καὶ
αὐτὸς αὐτοῖς πολεμήσων. καὶ αὐτὸν περὶ τοῦτ' ἔχον-
τα ἡ νόσος τῇ τετάρτῃ τοῦ Φεβρουαρίου ἀπῆνεγκε,
συνιργασαμένου τι πρὸς τοῦτο καὶ τοῦ Ἀντωνίνου,
ὥς λέγεται. πρὶν γοῦν μεταλλάξαι, τὰδε λέγεται τοῖς
παισὶν εἰπεῖν· (ἐρῶ γάρ αὐτὰ τὰ λεχθέντα, μηδὲν
ὄ,τι καλλωπίσας), „Ομονοεῖτε, τοὺς στρατιώτας πλου-
τίζετε, τῶν ἄλλων πάντων καταφρονεῖτε.“ ἔκ δὲ
τούτου τό, τε σῶμα αὐτοῦ στρατιωτικῶς κοσμηθέν,
ἐπὶ πυρὰν ἐτέθη, καὶ τῇ τε τῶν στρατιωτῶν καὶ τῇ
τῶν παιδῶν περιδρομῇ ἐτιμήθη· τὰ τε δῶρα τὰ
στρατιωτικά, οἳ τι τῶν παρόντων ἔχοντες, εἰς αὐτὴν
ἐνέβαλον, καὶ τὸ πῦρ οἱ νιεῖς ἐνῆκαν· καὶ μετὰ τοῦ-
το τὰ ὁστά ἐς ὑδρίαν πορφύρου λίθου ἐμβληθέντα,
ἔς τε τὴν Ῥώμην ἐκομίσθη, καὶ ἐς τὸ Ἀντωνινεῖον
ἀπετέθη. λέγεται δὲ τὴν ὑδρίαν ὀλίγον πρὸ τοῦ
θανάτου μεταπέμψασθαι τε αὐτόν, καὶ ἐπιψηλαφή-
σαντα εἰπεῖν· „Χωρήσεις ἄνδρα ὃν ἡ οἰκουμένη οὐκ
ἐχώρησεν.“

16. Ἦν δὲ τὸ σῶμα βραδὺς μὲν, ἰσχυρὸς δὲ, καίπερ ἀσθενέστατος ὑπὸ τῆς ποδᾶγρας γενόμενος· τὴν δὲ δὴ ψυχὴν καὶ δριμύτατος καὶ ἐρῶμενίστατος. παιδείας μὲν γὰρ ἐπεθύμει μᾶλλον, ἢ ἐπιτύγχανε, καὶ διὰ τοῦτο πολυγνώμων μᾶλλον ἢ πολύλογος ἦν· φίλοις οὐκ ἀμνήμων, ἐχθροῖς βαρύντατος, ἐπιμελὴς μὲν πάντων ὧν προῦξαι ἤθελεν, ἀμελὴς δὲ τῶν περὶ αὐτοῦ λογοποιουμένων· καὶ διὰ τοῦτο καὶ χρήματα ἐξ ἅπαντος τρόπου. πλὴν καθόσον οὐδὲνα ἔνεκα αὐτῶν ἀπέκτεινε, [πορίζων, πάντα μὲν τὰ ἀνγκαῖα ἔδαπάνη ἀφθονώτατα. καὶ πλεῖστα γὰρ καὶ τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων ἀνεκτέλματο, καὶ σφίσι τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα, ὥς καὶ ἐκ καινῆς αὐτὰ καὶ ἐξ ἰδίων χρημάτων κατεσκευακώς, ἐπέγραψε· πολλὰ δὲ καὶ μάτην ἔς τε ἐπισκευὰς καὶ κατασκευὰς ἑτέρων ἀνάλωσεν·] ὅς γε καὶ τῷ Διονύσῳ καὶ τῷ Ἡρακλεῖ τῶν ὑπὲρμεγέθη ὠκοδομήσατο. καίτοι δὲ πάμπλειστα δαπανήσας, ὅμως οὐκ εὐαριθμήτους τινὰς μυριάδας δραχμῶν καταλέλοιπεν, ἀλλὰ καὶ πάνυ πολλὰς. καὶ ἐνεκάλει μὲν τοῖς μὴ σωφρονοῦσιν, ὥς καὶ περὶ τῆς λοιχείας νομοθετῆσαι τινα· καὶ διὰ τοῦτο γραφαὶ αὐτῆς ὅσαι πλεῖσται ἐγένοντο. τρισχιλίας γοῦν ὑπατεῶν εὖρον ἐν τῷ πίνακι ἐγγεγραμμένας. ἐπεὶ δὲ ὀλίγοι πάνυ αὐταῖς ἐπεξήρσαν, οὐκέτι οὐδὲ αὐτὸς ἐπολυπραγμόνει. ὅθεν καὶ μάλα ἀστείως Ἀργεντοκόξου τινὸς γυνὴ Καληδονίου πρὸς τὴν Ἰουλίαν τὴν Αὐγούστην, ἀποσκώπτουσαν τι πρὸς αὐτὴν μετὰ τῆς σπονδᾶς, ἐπὶ τῇ ἀνέδην σφῶν πρὸς τοὺς ἄρχοντας συνουσίᾳ, εἰπεῖν λέγεται, ὅτι „Πολλὴ ἔμεινα

ἡμεῖς τὰ τῆς φύσεως ἀναγκαῖα ἀποπληροῦμεν ὑμῶν τῶν Ῥωμαϊκῶν. ἡμεῖς γὰρ φανερώς τοῖς ἀρίστοις δμιλοῦμεν, ὑμεῖς δὲ λάθρα ὑπὸ τῶν κακίστων μοιχεύεσθε.“ τοῦτο μὲν ἡ Βρεττανὶς εἶπεν.

17. Ἐχρήτο δὲ ὁ Σεβήρος καταστάσει τοῦ βίου, εἰρήνης οὐσης, τοιαῦδε· ἔπραττέ τι πάντως νυκτός ὑπὸ τὸν ὄρθρον, καὶ μετὰ τοῦτ' ἐβάδιζε, καὶ λέγων καὶ ἀκούων τὰ τῇ ἀρχῇ πρόσφορα· εἴτ' ἐδίκαζε, χωρὶς, εἰ μὴ τις ἐορτὴ μεγάλη εἴη. καὶ μέντοι καὶ ἀριστα αὐτὸ ἔπραττε. καὶ γὰρ τοῖς δικαζομένοις ὕδωρ ἱκανὸν ἐνέχει, καὶ ἡμῖν τοῖς συνδικάζουσιν αὐτῷ παρδροσίαν πολλὴν ἐδίδου. ἔκρινε δὲ μέχρι μεσημβρίας· καὶ μετὰ τοῦθ' ἵππευεν, ἐφ' ὅσον ἂν ἐδυνήθη· εἴτ' ἐλοῦτο, γυμνασάμενος τινὰ τρόπον. ἡρίστα δὲ ἢ καθ' ἑαυτὸν, ἢ μετὰ τῶν παίδων, οὐκ ἐνδεῶς. εἴτ' ἐκάθευδεν ὥς πλήθει· ἔπειτ' ἐξαρθεὶς, τὰ τε λοιπὰ προσδιώκει, καὶ λόγοις καὶ Ἑλληνικοῖς καὶ Λατίνοις συνεγίνετο ἐν περιπάτῳ, εἴθ' οὕτω πρὸς εὐπέραν ἐλούετο αὐθις, καὶ ἐδείπνει μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτόν. ἡκιστα τε γὰρ ἄλλον τινὰ συνέστιον ἐποιεῖτο, καὶ ἐν μόναῖς ταῖς πάνυ ἀναγκαίαις ἡμέραις τὰ πολυτελῆ δεῖπνα συνεκρότει. ἐβίω δὲ ἔτη ἐξήκοντα πέντε, καὶ μῆνας ἐννέα, καὶ ἡμέρας πέντε καὶ εἴκοσι. τῇ γὰρ ἐνδεκάτῃ τοῦ Ἀπριλλίου ἐγεγέννητο· ἀφ' ᾧ ἦρξεν ἔτη ἑπτακαίδεκα, καὶ μῆνας ὀκτώ, καὶ ἡμέρας τρεῖς. τό, τε σύμπαν οὕτως ἐνεργὸς ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀποψύχων ἀναφθέγγασθαι, „Ἄγετε, δότε, εἴ τι πρῶζαι ἔχομεν.“

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXXVII. EXCERPTA

PER

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXXVII.

*Antoninus imperium a caede aliorum, et
fratris Getae, orditur. c. 1—3.*

*Antonini crudelitas in Papinianum, Cilo-
nem, et alios. c. 4—6.*

*Antoninus aemulator Alexandri Macedo-
nis. c. 7. 8.*

Exactiones ejus et profusio. c. 9—11.

*Perfidia in Augarum Osroenum, et in Ar-
menium regem, Parthumque et Ger-
manos. c. 12. 13.*

- Cenni Antoninum proelio superant. c. 14.*
Morbum animi, consultis mortuis et ora-
culis, depellere conatur. c. 15.
Vestalium caedes, Senatus contumelia, a-
liorumque interitus, invita matre. c.
16—18.
Bellum Antonini Parthicum. c. 19—21.
Clades Alexandrinis ab Antonino illata.
c. 22—24.

Temporis spatium.

post C. N.	U. C.	Antonini.
211.	964.	Q. Epid. Ruf. Lol- I. lian. Gentianus, et 4 Febr. Pomponius Bassus Coss.
212.	965.	C. Julius Asper, II. II, et C. Julius A- sper.
213.	966.	Antoninus Aug. III. IV, et D. Coelius Balbinus, II.
214.	967.	Silius Messala, et IV. Sabinus.
215.	968.	Laetus, II. et Ce- V. realis.
216.	969.	C. Attius Sabinus, VI. II, et Cornelius A- † 8 Apr. nullinus.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἀντωνῖνος πᾶσαν τὴν ἡγεμονίαν
 ἔλαβε. λόγῳ μὲν γὰρ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ, τῷ δὲ δὴ
 ἔργῳ μόνος εὐθὺς ἤρξε· καὶ πρὸς μὲν τοὺς πολέμους
 κατελύσατο, καὶ τῆς χώρας αὐτοῖς ἐξέστη, καὶ τὰ
 φρούρια ἐξέλιπε. τοὺς δὲ δὴ οἰκείους τοὺς μὲν ἀπὴλ-
 λαξεν, ὧν καὶ Παπινιανὸς ὁ ἑπαρχος ἦν· τοὺς δὲ
 καὶ ἀπέκτεινεν, ὧν ἦν καὶ Εὐδοῦς, ὁ τροφεὺς αὐτοῦ,
 ὁ Κάστιωρ, ἧ τε γυνὴ αὐτοῦ ἡ Πλαυτίλλα, καὶ ὁ
 ταύτης ἀδελφὸς Πλαύτιος. καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ δὲ αὐ-
 τῇ ἄνδρα ἄλλως μὲν οὐκ ἐλλόγιμον, διὰ δὲ τὴν ἐπι-
 τήδευσιν ἐπιφανέστατον ἐξεργάσατο. τὸν γὰρ Εὐ-
 πρεπῇ τὸν ἀρματηλάτην, ἐπειδὴν τὰναντία αὐτῷ
 ἐσπούδαζεν, ἀπέκτεινε. καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐν γῆρᾳ
 ἀπέθανε, πλείστοις ἀγῶσιν ἵππων στεφανωθείς. δύο
 γὰρ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτακοσίους ἀνείλετο, ὅσους
 οὐδεὶς ἄλλος. τὸν δὲ ἀδελφὸν ἠθέλησε μὲν καὶ ζῶν-
 τος εἶναι τοῦ πατρὸς, φονεῦσαι, οὐκ ἠδυνήθη δὲ οὔτε
 τότε δι' ἐκείνον, οὐθ' ὕστερον ἐν τῇ ὁδῷ διὰ τὰ
 στρατεύματα. πάννυ γὰρ εὐνοίαν αὐτοῦ εἶχον, ἅλ-
 λως τε ὅτι καὶ τὸ εἶδος ὁμοιότατος τῷ πατρὶ ἦν.
 ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀνῆλθε, καὶ τοῦτον κατεργά-
 σατο. προσεποιοῦντο μὲν γὰρ καὶ φιλεῖν ἀλλήλους,
 καὶ ἐπαινεῖν· πάντα δὲ τὰ ἐναντιώτατα ἔδρων, καὶ
 ἦν οὐκ ἄδηλον ὅτι δεινόν τι παρ' αὐτῶν γενήσοιτο·
 ὅπερ που καὶ πρὶν πρὸς τὴν Ῥώμην αὐτοὺς ἐλθεῖν
 προεγνώσθη. θύειν τε γὰρ ὑπὲρ τῆς ἑμονοίας αὐ-
 τῶν τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς, καὶ αὐτῇ τῇ Ὀμονοίᾳ,
 ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς, οἱ μὲν ὑπερέχεται τὸ τῇ

Ὅμοιοι τεθυσόμενον ἱερεῖον ἡτοίμασαν, καὶ ὁ ὕπατος ὥς καὶ βουθυτήσων ἀφίκετο· οὐτε δὲ οὗτος ἐκείνους, οὐθ' οἱ ὑπηρέται τὸν ὕπατον εὐρεῖν ἠδυνήθησαν· ἀλλὰ διετέλεσαν πᾶσαν, ὥς εἰπεῖν, τὴν νύκτα ζητοῦντες ἀλλήλους· ὥστε μὴ δυνηθῆναι τότε τὴν θυσίαν γενέσθαι. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ δύο λύκοι ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀναβάντες, ἐκεῖθεν ἐξεδιώχθησαν· καὶ ὁ μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ που καταληφθεὶς, ὁ δὲ μετὰ ταῦτα ἔξω τοῦ πωμηρίου, ἐσφάγη. καὶ τοῦτο καὶ περὶ ἐκείνους ἐγένετο.

2. Ἐβουλήθη μὲν οὖν ἐν τοῖς Κρονίοις τὸν ἀδελφὸν ὁ Ἀντωνῖνος φονεῦσαι, οὐκ ἠδυνήθη δέ. καὶ γὰρ ἐκφανέστερον ἤδη τὸ κακὸν, ἢ ὥστε συγκρυβῆναι, ἐγγόνει· καὶ ἐκ τούτου πολλαὶ μὲν μάχαι αὐτῶν, ὥς καὶ ἐπιβουλευόντων ἀλλήλοις, πολλαὶ δὲ καὶ ἀντιφυλακαὶ συνέβαινον. ἐπεὶ οὖν καὶ στρατιῶται καὶ γυμνασταὶ, καὶ ἔξω καὶ οἴκοι, καὶ μεθ' ἡμέρας καὶ νύκτωρ, συχνοὶ τὸν Γέταν ἐφρούρου, ἔπεισε τὴν μητέρα μόνους σφᾶς ἐς τὸ δωμάτιον, ἐφ' ᾧ καὶ συναλλάξουσι, μεταπέμψασθαι. καὶ οὕτω πιστεύσαντος τοῦ Γέτα, εἰσῆλθε μὲν μετ' αὐτοῦ· ἐπεὶ δὲ εἴσω ἐγένοντο, ἑκατόνταρχοὶ τινες εἰσεπήδησαν ἀθρόοι, παρὰ τοῦ Ἀντωνίνου προπαρεσκευασμένοι· καὶ αὐτὸν πρὸς τε τὴν μητέρα, ὥς εἶδε σφᾶς, πρυκαταφυγόντα, καὶ ἀπὸ τε τοῦ αὐχένος αὐτῆς ἔξαρηθέντα, καὶ τοῖς στήθεσι τοῖς τε μαστοῖς προσφύντα, κατέκοψαν, ὀλοφυρόμενον καὶ βοῶντα, „Μήτηρ μήτερ, τεκοῦσα τεκοῦσα, βοήθει, σφάζομαι.“ καὶ ἡ μὲν οὕτως ἀπατηθεῖσα, τὸν τε υἱὸν ἐν τοῖς ἑαυτῆς

κόλποις ἀνοσιώτατα ἀπολλύμενον ἐπεΐδε, καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐς αὐτὰ τὰ σπλάγχνα τρόπον τινα, ἐξ ὧν ἐγεγέννητο, εἰσεδέξατο. καὶ γὰρ τοῦ αἵματος πᾶσα ἐπλήσθη, ὥς ἐν μηδενὶ λόγῳ τὸ τῆς χειρὸς τραῦμα, ὃ ἐτρώθη, ποιήσασθαι. οὔτε δὲ πενθῆσαι, οὔτε θρηνῆσαι τὸν υἱὸν, καίπερ πρόωρον οὕτως οἰκτρῶς ἀπολωλὸτα, ὑπῆρξεν αὐτῇ, (δύο γὰρ καὶ αἰκοσι ἔτη καὶ μῆνας ἐννέα ἐβίω) ἀλλ' ἠναγκάζετο, ὥς καὶ ἐν μεγάλῃ τινὶ εὐτυχίᾳ οὔσα, χαίρειν καὶ γελᾶν. οὕτω που πάντα ἀκριβῶς καὶ τὰ ῥήματα αὐτῆς καὶ τὰ νεύματα τὰ τε χρώματα ἐτηρεῖτο. καὶ μόνη ἐκείνῃ τῇ Αὐγούστη, τῇ τοῦ αὐτοκράτορος γυναικὶ, τῇ τῶν αὐτοκρατόρων μητρὶ, οὐδ' ἰδίᾳ που ἐπὶ τηλικούτῳ παθήματι δακρῦσαι ἔξην.

3. Ὁ δ' Ἀντωνῖνος, καίπερ ἐσπέρας οὔσης, τὰ στρατόπεδα κατέλαβε, διὰ πάσης τῆς ὁδοῦ κεκραγὼς ὥς ἐπιβεβουλευμένος καὶ κινδυνεύων. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ τεῖχος, „Χαίρετε, εἶπεν, ὧ ἄνδρες συστρατιῶται· καὶ γὰρ ἤδη ἔξεστί μοι εὐεργετεῖν ὑμῶς.“ καὶ πρὶν πάντα ἀκοῦσαι, ἐνέφραξε σφῶν τὰ στόματα τοσαύταις καὶ τηλικαύταις ὑποσχέσεσιν, ὥστε μὴτ' ἐννοῆσαι, μῆτε φθέγξασθαι τι αὐτοὺς εὐσεβὲς δυνήθῃναι. „Εἰς γὰρ (ἔφησεν) ἐξ ὑμῶν εἰμι, καὶ δι' ὑμᾶς μόνους ζῆν ἐθέλω, ἵν' ὑμῖν πολλὰ χαρίζωμαι. ὑμέτεροι γὰρ οἱ θησαυροὶ πάντες εἰσὶ.“ καὶ δὴ καὶ τοῦτο εἶπεν ὅτι, „Μάλιστα μὲν μεθ' ὑμῶν ζῆν, εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ μεθ' ὑμῶν γε ἀποθανεῖν εὐχομαι. οὔτε γὰρ ἄλλως δέδια τὸν θάνατον. καὶ ἐν πολέμῳ τελευτῆσαι βούλομαι. ἢ γὰρ ἐνταῦθα δεῖ τὸν ἄνδρα ἀπο-

ικειν, ἢ μηδαμοῦ.“ πρὸς δὲ τὴν σύγκλητον τῇ
 ραίᾳ ἄλλα τέ τινα διελέχθη, καὶ μετὰ τὸ ἐκ τοῦ
 ρου ἐξαναστῆναι, καὶ πρὸς τῇ θύρᾳ γενέσθαι,
 ῥύσατέ μου, εἶπε, μέγα πρᾶγμα· ἵνα πᾶσα ἡ
 υμῖν χαρῇ, πάντες οἱ φυγάδες. οἱ καὶ ἐφ’ ὅτοι-
 ἐγκλήματι καὶ δπωσοῦν καταδεδικασμένοι, κα-
 έτωσαν.“ τὰς μὲν οὖν νήσους οὕτω τῶν φυγά-
 κενώσας, καὶ τοῖς κακίστοις τῶν καταδεδικασμέ-
 ᾶδειαν δεδωκώς, εἴτ’ οὐ πολλῷ ὕστερον ἀνεπλή-

4. Τῶν δὲ δὴ Καισαρείων, τῶν τε στρατιωτῶν
 μετὰ τοῦ Γέτα γενομένων, καὶ εἰς δύο μυριά-
 παραχρῆμα ἀπέκτεινεν, ἄνδρας ἀπλῶς καὶ γυ-
 ας, ὥς πού τις καὶ ἔτυχεν ἐν τῷ βασιλείῳ ὧν·
 τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἄλλους τε, καὶ τὸν Πα-
 κρόν· καὶ τῷ γε τὸν Παπινιανὸν φονεύσαντε
 ἔμνησεν, ὅτι ἀξίην αὐτόν, καὶ οὐ ξίφει διεχρήσα-
 τὸν δὲ δὴ Κίλωνα τὸν τροφέα, τὸν εὐεργέτην,
 ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πεπολιορχηκότα, ὃν καὶ
 ῥα πολλάκις ἐκεκλήκει, ἡβουλήθη μὲν ἀποστε-
 ι τοῦ ζῆν· καὶ οἱ στρατιῶται οἱ πεμφθέντες
 αὐτόν, τὰ μὲν ἀργυρώματα καὶ τὰ ἱμάτια, τὰ τε
 ατα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ ἐκείνου διήρπασαν·
 ν δὲ ἀνήγαγον διὰ τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ, ὥς καὶ ἐς τὸ
 ἔτιον κομιοῦντες, κλάπας τε ὑποδεδεμένον, (ἐν
 νειῷ γὰρ ὧν ἔτυχεν) καὶ χιτωνίσκον ἐνδεδυμένον,
 αὶ ἐκεῖ πον καταχρησόμενοι. καὶ τὴν τε ἐσθῆ-
 οῦτοῦ περιέβύξαν, καὶ τὸ πρόσωπον ἡκίσαντο,
 καὶ τὸν δῆμον καὶ τοὺς στρατιώτας τοὺς ἀστι-

κοὺς ὑποθορυβῆσαι· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν Ἀντωνῖνον, καὶ αἰδεσθέντα αὐτοὺς καὶ φοβηθέντα, ἀπατήσας σφίσι, καὶ τῇ χλαμύδι (τὴν γὰρ στρατιωτικὴν ἑσθῆτα εἶχε) περιβαλόντα αὐτὸν εἶπεῖν, „Μήτε τὸν πατέρα ὑβρίζετε, μήτε τὸν τροφέα παίετε.“ ὁ δὲ δὴ χιλιάρχος ὁ κελευσθεὶς αὐτὸν φονεῦσαι, καὶ οἱ στρατιῶται οἱ συμπεμφθέντες αὐτῷ, ἀνηρέθησαν, λόγῳ μὲν ὡς ἐπιβουλευσάντες, τὸ δ' ἄληθές, ὅτι μὴ κατέσφαξαν αὐτόν.

5. [Ἀλλὰ τὸν Κίλωνα τοσοῦτον ἀγαπᾶν ὁ Ἀντωνῖνος δοκεῖν ἐβούλετο, ὥστε εἶπεῖν ὅτι, „Οἱ τούτῳ ἐπιβεβουλευκότες, ἐμοὶ ἐπιβεβουλευκάσιν.“ ἐφ' ᾧ δὴ ἐπαινούμενος ὑπὸ τῶν προσεστηκότων, ἔφη, „Ἐμὲ μὴθ' Ἡρακλέα, μὴτ' ἄλλον θεόν τινα ἐπικαλεῖτε.“ οὐχ ὅτι οὐκ ἐβούλετο θεὸς ὀνομάζεσθαι, ἀλλ' ὅτι οὐδὲν ἄξιον θεοῦ πράττειν ἤθελεν. ἔμπλεκτος γὰρ φύσει πρὸς πάντα τὰ πράγματα ὦν, καὶ ἐτίμα τινὰς μεγάλως, καὶ ἠτίμαζεν ἐξαίφνης ἀλογότατα· ἔσωξέ τε οὓς ἥκιστα ἔχρην, καὶ ἐκόλαζεν οὓς οὐκ ἂν τις προσεδόκησεν. καὶ γὰρ τὸν Ἀσπρον τὸν Ἰούλιον, οὐδ' ἄλλως εὐκαταφρόνητον, καὶ διὰ παιδείαν, καὶ διὰ φρόνημα, ὄντα, ἐξάρας, ὁμοίως καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐν πολλαῖς τισαύταις ῥάβδοις ὁμοῦ ἐμπομπεύσαντα, προεπηλάκισε παραχρῆμα δεινῶς, καὶ ἐς τὴν πατρίδα μεθ' ὕβρεως καὶ μετὰ δέους ἰσχυροῦ ἀπέπεμψε. καὶ τὸν Λαῖτον ἠτιμάκει ἂν ἢ καὶ ἀπεκτόνει, εἰ μὴ κακῶς ἐνόσει. καὶ τὴν ἀρρώστιάν αὐτοῦ ἀσεβῆ παρὰ τοῖς στρατιώταις εἰνόμασεν, ὅτι μὴ καὶ περὶ ἐκείνον ἀσεβῆσαι αὐτῷ ἐπέτα-

ψεν. καὶ Θρασεῖαν Πρίσκον, ἄνδρα οὐδενὸς οὔτε γένει οὔτε φρονήσει δεύτερον, κατεχρήσατο· καὶ ἄλλους πολλοὺς καὶ φίλους τὸ πρότερον ὄντας ἀπέκτεινεν.]

6. Πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσωμ' οὐδ' ὀνομήνω,

ὅσους τῶν ἐπιφανῶν οὐδεμίᾳ δίκη ἀπέκτεινεν. ὁ μὲν γὰρ Δίων, ἅτε γνωριμωτάτων κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς τῶν πεφονευμένων ὄντων, καὶ ἐξ ὀνόματος αὐτῶν ποιεῖται κατάλογον· ἐμοὶ δ' εἰπεῖν ἑξαρκεῖ, ὅτι πάντας ὁμοίως, οὓς ἠθέλε κατεχειρίζετο, ὅστ' αἴτιος, ὅστε καὶ οὐκί· καὶ ὅτι τὴν Ῥώμην ἠκρωτηρίασεν, ἀγαθῶν ἀνδρῶν στερήσας αὐτήν. [τρισὶ μὲν γὰρ ἔθνεσιν δ' Ἀντωνῖνος προσήκων ἦν· καὶ τῶν μὲν ἀγαθῶν αὐτῶν οὐδὲν τὸ παράπαν, τὰ δὲ κακὰ πάντα συλλαβὼν ἐκτέησατο· τῆς μὲν Γαλατίας τὸ κοῦφον καὶ τὸ δειλὸν καὶ τὸ θρασὺ, τῆς Ἀφρικῆς τὸ τραχὺ καὶ ἄγριον, τῆς Συρίας, ὅθεν πρὸς μητρόδος ἦν, τὸ πανοῦργον.] ἐκ δὲ τῶν φόνων ἐς τὰς παιδικὰς ἀποκλίνων, οὐδὲν ἥτιον καὶ ἐν ταύταις ἐφόνα. ἐλέφαντα μὲν γὰρ, καὶ ῥινοκέρωτα, καὶ τίγριν, καὶ ἵπποτίγριν ἐν οὐδενὶ λόγῳ θέλῃ ἂν τις φονευομένους ἐν τῷ θεάτρῳ. ὁ δὲ καὶ μονομύχων ἀνδρῶν ὅτι πλεῖστον ἔχειεν αἵμασι· καὶ ἓνα γε αὐτῶν Βάτωννα τρισὶν ἐφεξῆς ἀνδράσιν ὀπλομαχῆσαι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀναγκάσας, ἔπειτα ἀποθανόντα ὑπὸ τοῦ τελευταίου, περιφανεῖ ταφῇ ἐτίμησε.

7. Περὶ δὲ τὸν Ἀλέξανδρον οὕτω τι ἐπτόητο, ὥστε καὶ ὀπλοῖς τισὶ καὶ ποτηρίοις, ὥς καὶ ἐκείνου

γεγονόσι, χρῆσθαι, καὶ προσέτι καὶ εἰκόνας αὐτοῦ
πολλὰς καὶ ἐν τοῖς στρατοπέδοις, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ
Ῥώμῃ στήσαι· φάλαγγά τε τινα ἐκ μόνων τῶν Μα-
κεδόνων ἐς μυρίους καὶ ἑξακισχιλίους συντάξαι, καὶ
αὐτὴν Ἀλεξάνδρου τε ἐπονομάσαι, καὶ τοῖς ὅπλοις,
οἷς ποτε ἐπ' ἐκείνου ἐκέχρητο, δπλίσαι. ταῦτα δ'
ἦν, κράνος ὠμοβόειον, θώραξ λινοῦς τρίμιτος, ἀσπίς
χαλκῇ, δόρυ μακρόν, αἰχμὴ βραχεῖα, κρηπίδες, ἕ-
φος. καὶ οὐδὲ ταῦτα μέντοι αὐτῷ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ
καὶ αὐτὸν ἐκείνον Ἐῶον Αὐγουστον ἐπεκαλεῖτο. καὶ
ποτε καὶ τῇ βουλῇ ἔγραψεν, ὅτι ἐς τὸ σῶμα αὐτοῦ
τὸ τοῦ Αὐγούστου εἰσῆλθεν, ἵνα, ἐπειδὴ ὀλίγον τό-
τε χρόνον ἐβίω, πλείονα αὐτοῦ δι' ἐκείνου ζήσῃ. καὶ
δὴ καὶ τοὺς φιλοσόφους τοὺς Ἀριστοτελείους ὠνο-
μασμένους τὰ τε ἄλλα δεινῶς ἐμίσει, ὥστε καὶ τὰ
βιβλία αὐτοῦ κατακαῦσαι ἐθελῆσαι, καὶ τὰ συστά-
σια, ἃ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ εἶχον, τὰς τε λοιπὰς ὠφε-
λείας, ὅσας ἐκαρποῦντο, ἀφείλετο, ἐγκαλέσας σφίσι,
ὅτι συναίτιος τῷ Ἀλεξάνδρῳ τοῦ θανάτου Ἀριστοτέ-
λης γεγονέναι ἔδοξε. ταῦτα μὲν οὕτως ἐποίησε. καὶ
νῆ Δία καὶ ἐλέφαντας πολλοὺς συμπεριήγετο, ὅπως
καὶ ἐν τούτῳ τὸν Ἀλέξανδρον, μᾶλλον δὲ τὸν Διόνυ-
σον μιμεῖσθαι δόξῃ.

8. Οὕτω δ' οὖν διὰ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς
Μακεδόνας ἐφίλει, ὥστε ποτὲ χίλιάρχον Μακεδόνα
ἐπαινέσας ὅτι κούφως ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνεπτήδησεν,
ἐπύθετο αὐτοῦ τὸ μὲν πρῶτον, Πόθεν εἶ; ἔπειτα
μαθὼν ὅτι Μακεδὼν εἶη, ἐπανήρετο, Τίς δὲ ὀνομά-
ζῃ; καὶ μετὰ τοῦτο ἀκούσας ὅτι Ἀντίγονος, προσ-

πανήρετο, Τίς δέ σου ὁ πατήρ ἐκαλεῖτο; ὥς δὲ καὶ οὗτος Φίλιππος ὢν εὗρέθη, „Πάντ' ἔχω, φησὶν, ὅσα ἤθελον.“ καὶ εὐθύς τε αὐτὸν ταῖς λοιπαῖς στρατείας ἐσέμνυνε, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐς τοὺς βουλευτάς τοὺς ἐστρατηγηκότας κατέταξεν. ἕτερον δὲ τινα, τῇ μὲν Μακεδονίᾳ μηδὲν προσήκοντα, πολλὰ δὲ δεινὰ δεδρακότα, καὶ διὰ τοῦτο παρ' αὐτοῦ ἐξ ἐγκλήτου δίκης κρινόμενον, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρός τε ἐκαλεῖτο, καὶ ὁ κατηγορῶν αὐτοῦ ῥήτωρ συνεχῶς ἔλεγεν, „Ὁ μισαιφόνος Ἀλέξανδρος, ὁ θεοῖς ἐχθρὸς Ἀλέξανδρος,“ ὠργίσθη τε ὥς καὶ αὐτὸς κακῶς ἀκούων, καὶ ἔφη, „Εἰ μὴ ἀρκέσει σοι ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπολέλυσαι.“

9. Οὗτος οὖν ὁ φιλαλεξανδρότατος Ἀντωνῖνος [πάνυ πολλοὺς ἄμφ' αὐτὸν εἶχε, προφάσεις ἐκ προφάσεων, καὶ πολέμους ἐκ πολέμων σκηπτόμενος. δεινότατον δὲ που καὶ τοῦτο εἶχεν, ὅτι μὴ μόνον ἐς τοὺς στρατιώτας φιλιαναλώτης ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐς τὰλλα πάντα, ἐφ' ἑν τοῦτο μόνον, τὸ τοὺς] ἀνθρώπους πάντας περιδύειν, ἀποσυλᾶν, ἐκτρύχειν, οὐχ ἡκιστα τοὺς συγκλητικούς. [χωρὶς γὰρ τῶν στεφάνων τῶν χρυσῶν, οὓς ὥς καὶ πολεμίους τινὰς αἰετῶν πολλάκις ἤτει, (λέγω δὲ οὐκ αὐτὸ τοῦτο τὸ τῶν στεφάνων ποίημα· πόσον γὰρ τοῦτό γέ ἐστιν; ἀλλὰ τὸ τῶν χρημάτων πλῆθος τῶν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ διδομένων, οἷς στεφανοῦν αἱ πόλεις τοὺς αὐτοκράτορας εἰώθασιν·) τῶν τε ἐπιτηδείων, ἃ πολλὰ καὶ πανταχόθεν, τὰ μὲν προῖκα, τὰ δὲ καὶ προσαναλλασκόντες εἰσεπραυσόμεθα, ἃ πάντα ἐκείνος τοῖς στρατιώταις ἐχαρίζετο, ἧ καὶ ἐκαπήλενε· καὶ τῶν δώρων, ἃ καὶ

παρὰ τῶν ἰδιωτῶν τῶν πλουσίων καὶ παρὰ τῶν ἰ-
 μων προσήτει· τῶν τε τελῶν, τῶν τε ἄλλων ἃ καὶ
 προυκατέδειξε. καὶ τοῦ τῆς δεκάτης, ἣν ἀντὶ τῆς
 κοστῆς ὑπὲρ τε τῶν ἀπελευθερουμένων, καὶ ὑ-
 πὲρ τῶν καταλειπομένων τισὶ κλήρων, καὶ δωρεῆς ἐπα-
 σε πάσης, τὰς τε διαδοχὰς καὶ τὰς ἀτελείας τὰς
 τούτοις, τὰς δεδομένας τοῖς πάνυ προσήκουσι
 τελευτώντων, καταλύσας· οὗ ἕνεκα καὶ Ῥωμαῖ
 πάντας τοὺς ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ, λόγῳ μὲν τιμῶν,
 γῶν δὲ ὅπως πλείω αὐτῷ καὶ ἐκ τοῦ τοιοῦτου προ-
 διὰ τὸ τοὺς ξένους τὰ πολλὰ αὐτῶν μὴ συντελ-
 ἐπέδειξεν. ἔξω δὲ τούτων ἀπάντων,] καὶ οἰκίας
 τῷ παντοδαπᾷ, ἐπειδὴ τῆς Ῥώμης ἐξώρμησε,
 καταλύσας πολυτελεῖς ἐν μέσαις ταῖς ὁδοῖς καὶ
 βραχυτάταις, οἰκείοις δαπανήμασι κατασκευά-
 ῃ ἀναγκαζόμεθα· ἐν αἷς οὐχ ὅσον οὐκ ἐνώκησέ τι
 ἀλλ' οὐδὲ ὄψεσθαι αὐτῶν τινα ἔμελλε. προσέτι
 θέατρα κυνηγετικά, καὶ ἵπποδρόμους πανταχ-
 ὅπου περ καὶ ἐχείμασεν ἢ καὶ χειμάσειν ἤλπισε,
 τεσκευάσαμεν, μηδὲν παρ' αὐτοῦ λαβόντες· καὶ
 τῶν πάντων κατεσκάφη. οὕτω πως διὰ τοῦτο μό-
 ἐγένετο, ἵν' ἡμεῖς ἐπιτριβῶμεν.

10. Αὐτὸς δὲ τὰ χρήματα ἔς τε τοὺς στρα-
 τας, (ὡς ἔφαμεν) καὶ ἐς θηρία, ἵππους τε ἐδαπά-
 πᾳ πολλὰ γὰρ τοὶ καὶ θηρία, ἵππους τε καὶ βο-
 τὰ μὲν πλείστα παρ' ἡμῶν καὶ ἀνάγκη λαμβάνο-
 ῃ δὲ τινα καὶ ὠνούμενος, ἀπεκτίννυε· καὶ πα-
 ἐκατόν ὤς ἅμα αὐτοχειρίᾳ ἔσφαξεν. ἡματηλότι
 τῇ οὐνεγίῳ στολῇ χρώμενος. ἦν γὰρ εἰς πάντ

θερμότατος καὶ κουφότατος. πρὸς δὲ τοῦτοις εἶχε καὶ τὸ πανοῦργον τῆς μητρὸς, καὶ τῶν Σύρων, ὅθεν ἐκείνη ἦν· ἀγωνοθέτην δὲ ἢ τῶν ἐξελευθέρων τινὰ ἢ τῶν ἄλλων τῶν πλουσίων ἐκάθιζεν, ἵνα καὶ ἐν τούτῳ ἀναλίσκηται· προσεκύνει τε αὐτοὺς κάτωθεν τῇ μιάστιγι· καὶ χρυσοῦς ὥσπερ τις τῶν ταπεινοτάτων ἤτει. καὶ ἔλεγε κατὰ τὸν ἥλιον τῇ ἁρματηλασίᾳ χρῆσθαι, καὶ ἐσεμνύνετο ἐπ' αὐτῇ. οὕτω δὲ παρὰ πάντα τὸν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ χρόνον πᾶσα ἡ γῆ ἡ ὑπακούουσα αὐτῷ ἐπορθήθη, ὥστε τοὺς Ῥωμαίους ποτὲ ἐν ἵπποδρομίᾳ ἄλλα τε συμβοῆσαι, καὶ ὅτι „Τοὺς ζῶντας ἀπολοῦμεν, ἵνα τοὺς τεθνεῶτας θάψωμεν.“ καὶ γὰρ ἔλεγε πολλάκις, ὅτι „Οὐδένα ἀνθρώπων πλην ἐμοῦ ἀργύριον ἔχειν δεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῖς στρατιώταις χαρίζωμαι.“ καὶ ποτε τῆς Ἰουλίας ἐπιτιμώσεως αὐτῷ, ὅτι πολλὰ ἐς αὐτοὺς ἀνήκσκε, καὶ εἰπούσης ὅτι „Οὐκέθ' ἡμῖν οὔτε δίκαιος οὔτ' ἀδίκος πόρος ὑπολείπεται,“ ἀπεκρίνατο, τὸ ξίφος δείξας, ἔτι, „Θάρσει μήτερ· ἕως γὰρ ἂν τοῦτ' ἔχωμεν, οὐδὲν ἡμᾶς ἐπιλείψει χρήματα.“

11. Καὶ μέντοι καὶ τοῖς κολακεύουσιν αὐτὸν καὶ κτήματα καὶ χρήματα ἀπένεμεν. Ἰουνίῳ γοῦν Παλλίνῳ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἐχαρίσατο, ὅτι καὶ ἄκων διασπλῶσαι τι αὐτὸν, σκωπτόλης ὦν, προήχθη. ἔφη γὰρ αὐτὸν ὀργιζομένῳ τινὲ ἐοικέναι, ἐπεὶ πρὸς τὸ θυμοειδέστερόν πως ἑαυτὸν ἐσχημάτιζεν. οὐδὲν γὰρ τῶν καλῶν ἐλογίζετο· οὐδὲ γὰρ ἔμαθὲ τι αὐτῶν, ὥς καὶ αὐτὸς ὁμολόγει. διόπερ καὶ ἐν ὁλιγορῆϊ ἡμᾶς, τοὺς τι παιδείας ἐχόμενον εἰδότας, ἐπον-

εἶτο. ὁ μὲν γὰρ Σεβήρως καὶ πάνυ πᾶσι τοῖς εἰς
 ἀρετὴν τείνουσι καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυ-
 χὴν ἡσκησεν αὐτόν, ὥστε καὶ αὐτοκράτορα ἦδη ὄντα
 καὶ διδασκάλους συνεῖναι, καὶ τὸ πολὺ τῆς ἡμέρας
 φιλοσοφεῖν· ἐξηραλοῖφει τε, καὶ ἵππευε καὶ ἐς πεν-
 τήκοντα καὶ ἑπτακοσίους σταδίους· καὶ προσέτι καὶ
 νήχεσθαι καὶ ἐν κλύδωνι ἡσκεῖτο. ὁ δὲ ἐκ μὲν τού-
 των τρόπον τινὰ ἐρρώσθη, τῆς δὲ δὴ παιδεύσεως, ὥς
 οὐδὲ τοῦνομα αὐτῆς πώποτε ἀκηκοὺς, ἐπελάθεται.
 οὐ μέντοι καὶ κακορρήμων ἢ κακογνώμων ἦν, ἀλλὰ
 καὶ συνίει τὰ πολλὰ ὀξύτατα, καὶ ἔφραζεν ἐτοιμό-
 τατα. τῇ τε γὰρ ἐξουσίᾳ καὶ τῇ προπετείᾳ, τῷ πάνθ'
 ὁμοίως τὰ ἐπελθόντα οἱ ἀπερισκέπτως ἐκκαλεῖν, καὶ
 τῷ μηδὲν αὐτῶν ἐκφαίνειν αἰσχύνεσθαι, καὶ ἐπιτυ-
 χίᾳ τινὲ πολλάκις περιέπιπτε. [ἀλλ' ὁ αὐτὸς αὐτο-
 γνωμονῶν πολλὰ ἐσφάλη. πάντα τε γὰρ οὐχ ὅτι ἐν-
 δέναι, ἀλλὰ καὶ μόνος εἰδέναι ἤθελε· καὶ πάντα
 οὐχ ὅτι δύνασθαι, ἀλλὰ καὶ μόνος δύνασθαι ἠβού-
 λετο. καὶ διὰ τοῦτο οὔτε τινὲ συμβούλῳ ἐχρῆτο, καὶ
 τοῖς χρηστόν τι εἰδόσιν ἐφθόρει. ἐφίλησε μὲν γὰρ
 οὐδένα πώποτε, ἐμίσησε δὲ πάντας τοὺς προφέρον-
 τας ἔν τινι, μάλιστα δὲ οὓς μάλιστα ἀγαπᾶν προσ-
 ποιεῖτο· καὶ αὐτῶν συχνοὺς καὶ διέφθειρε τρόπον
 τινά. ἐφόνευσε μὲν γὰρ καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ πολ-
 λοῖς· ἦδη δὲ καὶ πέμπων τινὰς ἐς ἔθνη μὴ ἐπιτή-
 δεια σφίσιν, ἀλλ' ἐναντία τῇ τοῦ σώματος αὐτῶν
 καταστάσει, τὴν τοῦ ἀέρος ἀκρασίαν ἔχοντα, οὕτως
 αὐτοὺς ὥς καὶ πάνυ τιμῶν ὑπεξήρει, τοὺς μὲν καὶ
 μασί, τοὺς δὲ ψύχεσιν ἀκρότοις, οἷς οὐκ ἔχαιρεν, ἐκ-

Διδούς. εἰ δ' οὖν καὶ ἐφείδετό τινων μὴ ἀποκτεῖναι σφᾶς, ἀλλ' ἐπιέξέ γε αὐτοὺς ὥστε καὶ κηλιδουῖσθαι.]

12. Τὸ μὲν οὖν σύμπαν, τοιοῦτος ἦν· ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ὁποῖος, ἐροῦμεν. [* ὁ Αὐγαρος ὁ τῶν Ὀσροηνῶν βασιλεὺς, ἐπειδὴ ἅπαξ ἐγκρατὴς τῶν ὁμοφύλων ἐγένετο, οὐδὲν ὃ τι τῶν δεινοτάτων τοὺς προέχοντας αὐτῶν οὐκ ἐξειργάσατο. λόγῳ μὲν ἐς τὰ τῶν Ῥωμαίων ἦθῃ μεθίστασθαι ἠνάγκαζεν, ἔργῳ δὲ τῆς κατ' αὐτῶν ἐξουσίας ἀπλήστως ἐνεφορεῖτο. *] ἡπατηκῶς γάρ τὸν βασιλέα τῶν Ὀσροηνῶν Αὐγαρον, ὡς δὴ παρὰ φίλον αὐτὸν ἦκειν, ἔπειτα συλλαβὼν ἔδρασε, καὶ τὴν Ὀσροηνήν οὕτω ἀβασιλευτον οὖσαν λοιπὸν ἐχειρώσατο. τὸν δὲ τῶν Ἀρμενίων βασιλέα διαφερόμενον μετὰ τῶν ἰδίων παίδων, ἐκάλεσε μὲν φιλικοῖς γράμμασιν, ὡς δὴ εἰρηνεύσων αὐτούς· ἔδρασε δὲ καὶ περὶ τούτους ἅ καὶ περὶ τὸν Αὐγαρον. οὐ μὴν καὶ οἱ Ἀρμένιοι προσεχώρησαν αὐτῷ, ἀλλ' εἰς ὄπλα ἐχώρησαν, καὶ οὐκέτ' οὐδεὶς αὐτῶν τὸ παράπαν οὐδὲν ἐπίστευσεν· ὥστε καὶ ἔργῳ αὐτὸν ἐκμαθεῖν, ὅσον αὐτοκράτορι ζημίωμά ἐστι, τὸ τὶ ἀπατηλὸν πρὸς φίλους πρᾶξαι. [ὁ αὐτὸς μέγιστον ἐμεγαλοφρόνει, ὅτι τοῦ Βολογαίσου τοῦ τῶν Πάρθων βασιλέως τελευτήσαντος, οἱ παῖδες περὶ τῆς βασιλείας ἐμάχοντο, ὡς ἐξ ἰδίας παρασκευῆς, τὸ κατὰ τύχην συμβάν, γεγονὸς προσποιούμενος. οὕτω πον σφόδρα αἰὲ καὶ τῷ ἔργῳ καὶ τῇ διχοστασίᾳ τῇ τῶν ἀδελφῶν, καὶ τῇ τῶν ἀλλοτρίων ἀλληλοφονίᾳ ἔχαιρεν.] οὐκ ὥκησεν δὲ γράψαι πρὸς τὸ συνέδριον καὶ περὶ τῶν ἐν Πάρθοις βασιλευόντων, ἀδελφῶν τε ὄντων

καὶ πρὸς ἀλλήλους στασιαζόντων, ὅτι ἡ τῶν ἀδελφῶν διαφορὰ μέγα τι κακὸν τὸ κοινὸν τῶν Πάρθων ἐργάσεται· ὥσπερ που τῶν βαρβαρικῶν πραγμάτων φθαρῆναι διὰ τοῦτο δυναμένων, τῶν δὲ Ῥωμαϊκῶν σεσωσμένων, ἀλλ' οὐκ ἄρδην τρόπον τινὰ ἀνατετραμμένων, οὐ κατ' ἐκείνο μόνον, ὅτι ἐπὶ μεγάλῃ τῶν ἀνθρώπων κακῷ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα τῆς τοῦ ἀδελφοῦ σφαγῆς ὑποφόνια τοῖς στρατιώταις ἐδεδόκει, ἀλλ' ὅτι καὶ πᾶμπολλοὶ ἐσυκοφαντήθησαν, οὐχ ὅπως οἱ ἐπιστελλαντές τι ἢ δορυφορήσαντες αὐτῷ, ἢ Καίσαρι ἔτι ὄντι, ἢ καὶ αὐτοκράτορι γενομένῳ, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ οἷς μηδεπώποτε πρᾶγμα πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνει. καὶ εἴ γέ τις ἔγραψε τὸ ὄνομα τὸ τοῦ Γέτα μόνον, ἢ εἶπε μόνον, εὐθύς ἀπώλειτο. ὅθεν οὐδ' ἐν ταῖς κωμωδίαις οἱ ποιηταὶ ἔτι αὐτῷ ἐχρῶντο· καὶ γὰρ καὶ οὐσίαι πάντων, ὧν ἐν ταῖς διαθήκαις αὐτοῦ τὸ ὄνομα γεγραμμένον εὐρέθη, ἐδημοσιώθησαν. [πολλὰ γὰρ καὶ ἀργυρολογίας ἔνεκα ἐποίει· καὶ μῖσος πρὸς τὸν τετελευτηκότα ἀδελφὸν ἐπεδείκνυτο, καταλύσας τὴν τῶν γενεσίων αὐτοῦ τιμὴν, καὶ τοῖς τὰς εἰκόνας αὐτοῦ βαστάσασι λίθοις ὠργίζετο, καὶ τὸ νόμισμα τὸ προσφέρον αὐτὸν συνεχώνευσεν. καὶ οὐδὲ ταῦτα ἀπέχρησεν αὐτῷ· ἀλλὰ καὶ τότε μάλιστα ἀνοσιουργεῖν ἐπετήδευσε, καὶ τοῖς ἄλλοις μισαιφονεῖν ἠνάγκαζεν, ὥσπερ τινὰ ἐναγισμὸν ἐτήσιον τῷ ἀδελφῷ ποιούμενος.]

13. Ἐν μέντοι ταῖς ἀνάγκαις καὶ κατεπειγούσαις στρατείαις λιτὸς ἦν καὶ ἀπέριτος, τὰ μὲν διαχορικά ὑπηρετήματα καὶ πᾶν ἀκριβῶς ἐξ ἑαυτοῦ τοῖς

ἄλλοις διαπονούμενος. καὶ γὰρ συνεβάδιζε τοῖς
 στρατιώταις, καὶ συνέτρεχε, μὴ λουτρῷ χρώμενος,
 μὴ τὴν ἐσθῆτα ἀλλάσσειν, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἔργον συν-
 εργαζόμενος, καὶ πᾶσαν τροφήν τὴν αὐτὴν ἐκείνοις
 αἰρούμενος· καὶ πολλάκις καὶ πρὸς τοὺς προέχοντας
 τῶν πολεμίων πέμπων, προεκαλεῖτο αὐτοὺς εἰς μο-
 νομαχίαν· τὰ δὲ δὴ στρατηγικά, ὧν πῦρ που καὶ
 μάλιστα διαπεφυκέναι αὐτὸν ἐχρῆν, ἥκιστα καλῶς
 μεταχειριζόμενος, ὥς ἂν τῆς νίκης ἐν ἐκείνοις τοῖς
 ὑπηρετήμασιν, ἀλλ' οὐκ ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστήμῃ οὖ-
 σης. [οὐ μέντοι καὶ τὰ Κελτικά ἔθνη, οὗθ' ἡδονὴν,
 οὔτε σοφίας ἢ ἀνδρείας προσποιήσιν τινα ἡνεγκεν,
 ἀλλὰ καὶ πᾶν, καὶ ἀπατεῶνα, καὶ εὐήθη, καὶ δει-
 λότατον αὐτὸν ἐξήλεγξεν ὄντα. καὶ γὰρ ὁ Ἀντωνῖνος
 ἐς τοὺς Ἀλαμβαννοὺς στρατεύσας, διέταττεν εἴ ποῦ
 τι χωρίον ἐπιτήδειον πρὸς ἐνοίκησιν εἶδεν· ἐνταῦθα
 φρούριον τειχισθήτω. καὶ ἐπωνυμίας γέ τινας τοῖς
 τόποις ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπωνόμαζε, τῶν ἐπιχωρίων μὴ
 ἀλλοιουμένων. οἱ μὲν γὰρ ἡγνόουν, οἱ δὲ παίζουσιν
 αὐτὸν ἐδόκουν. ἐξ οὗ δὴ καταφρονήσας αὐτῶν οὐδὲ
 ἐκείνων ἀπέσχετο, ἀλλ' οἷς συμμαχήσων ἀφίχθαι ἔλε-
 γε, τούτους τὰ τῶν πολεμιωτάτων ἔδρασε. συνεκά-
 λεσε γὰρ τὴν ἡλικίαν αὐτῶν, ὥς καὶ μισθοφορήσου-
 σαν, καὶ πᾶσαν, ἀπὸ παραγγέλματος, αὐτὸς τὴν
 ἀσπίδα ἀναδείξας, ἐνεκυκλώσατο καὶ κατέκοψε, καὶ
 τοὺς λοιποὺς, περιπέμπας ἱππείας, συνέλαβε. * ὅτι
 ὁ Ἀντωνῖνος Πανδίονα, ἄνδρα πρότερον μὲν ἡνιόχων
 ὑπηρέτην γενόμενον, ἐν δὲ τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Ἀλαμ-
 βαννοὺς ἀρματηλατοῦντα αὐτῷ, καὶ κατὰ τοῦτο καὶ

ἐταῖρον ὄντα καὶ συστρατιώτην, ἐπηνεῖτο ἐν τῇ γε-
ρουσίᾳ διὰ γραμμάτων, ὥς καὶ ἐκ κινδύνου τινὸς
ἐξαισίου ὑπ' αὐτοῦ σωθεῖς. οὐδ' ἡσχύνθη πλεῖον
ἐκείνῳ χάριν ἢ τοῖς στρατιώταις, οὓς καὶ ἡμῶν αἰ
κρείττους εἶχεν. * ὅτι τῶν ἐλλογιμωτάτων οὓς ἔσφα-
ξεν ὁ Ἀντωνῖνος ἀτάφους τινὰς ῥίπτεσθαι ἐκέλευε.
* ὅτι τὸ τοῦ Σύλλου μνημεῖον ἀναζητήσας ἐπεσκεύ-
αζε, τῷ τε Μεσομήδει τῷ τοὺς κιθαρωδικοὺς νόμους
συγγράψαντι κenoτάφιον ἔχωσε· τῷ μὲν ὅτι καὶ
κιθαρωδεῖν ἐμάνθανεν, ἐκείνῳ δέ, ὅτι τὴν ὠμότητα
αὐτοῦ ἐζήλου. *]

14. Ἐπολέμησε δὲ καὶ πρὸς τινὰς Κέννους,
Κελτικὸν ἔθνος· οὓς λέγεται μετὰ τοσοῦτου θυμοῦ
προσπεσεῖν τοῖς Ῥωμαίοις, ὥστε καὶ τὰ βέλη, οἷς
ὑπὸ τῶν Ὀσροηνῶν ἐτιτρώσκοντο, τοῖς στόμασιν ἐκ
τῶν σαρκῶν ἀποσπᾶν, ἵνα μὴ τὰς χεῖρας ἀπὸ τῶν
σφαγῶν αὐτῶν ἀποδιατρίβωσιν. οὐ μέντοι ἀλλὰ
καὶ αὐτοὶ τὸ τῆς ἥτης ὄνομα πολλῶν χρημάτων ἀπο-
δόμενοι, συνεχώρησαν αὐτῷ ἐς τὴν Γερμανίαν ἀπο-
σωθῆναι. τούτων οὖν αἱ γυναῖκες [καὶ τῶν Ἀλαμ-
βαννῶν, οὐ μὴν] ὅσαι γε ἐάλωσαν [δουλοπρεπὲς τι
ἐπέμειναν· ἀλλ'] ἐρωτήσαντος αὐτὰς τοῦ Ἀντωνίνου,
πότερον प्राθῆναι ἢ φονευθῆναι βούλονται, τοῦθ'
εἶλοντο· ἔπειτ' ἀπεμποληθεῖσαι, πᾶσαι μὲν αὐταὶ
ἐαυτάς, εἰσὶ δ' αἱ καὶ τὰ τέκνα ἀπέκτειναν. [πολλοὶ
δὲ καὶ τῶν παρ' αὐτῷ τῷ ὠκεανῷ περὶ τὰς τοῦ Ἀλ-
βιδος ἐκβολὰς οἰκοῦντων ἐπρεσβεύσαντο πρὸς αὐτὸν,
φιλίαν αἰτοῦντες, ἵνα χρήματα λάβωσιν. ἐπειδὴ γὰρ
οὕτως ἐπεπράχει, συχνοὶ αὐτῷ ἐπέθεντο, πολέμησαν

ἀπειλοῦντες, οἷς πᾶσι συνέθετο. καὶ γὰρ εἰ παρὰ γνώμην αὐτοῖς ἐλίγετο, ἀλλ' ὀρῶντες τοὺς χρυσοὺς ἐδουλοῦντο. ἀληθεῖς γὰρ τοὺς χρυσοὺς αὐτοῖς ἐδωρεῖτο, τοῖς δὲ δι' Ῥωμαίοις κίβδηλον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρεῖχεν.] τὸ μὲν γὰρ ἐκ μολίβδου καταργυρούμενον, τὸ καὶ ἐκ χαλκοῦ καταχρυσούμενον ἐσκευάζετο.

15. [Ὁ αὐτὸς τὰ μὲν ἀντικρυς, ὥς καὶ καλὰ καὶ ἐπαίνου ἄξια, καὶ τὰ αἰσχίστα ἐφάνερον· τὰ δὲ καὶ ἄκων δι' αὐτῶν ὧν ἀντικατεσκεύαζεν ἐξέφαινε, ὥσπερ που καὶ περὶ τῶν χρημάτων. πᾶσαν δὲ τὴν γῆν, πᾶσαν δὲ τὴν θάλαυσσαν ἐπόρθησεν, καὶ οὐδὲν ὃ τι τῶν ἀπάντων ἀκάκωτον κατέλιπεν. ἔκφρονα δὲ τὸν Ἀντωνῖνον καὶ παραπλήγα αἱ τῶν πολεμίων ἐπώδαι πεποιήκεσαν. ἀκούοντες γὰρ τινες τῶν Ἀλαμβανῶν, ἔφασαν ὅτι μαγγανείαις τισὶν ἐπ' ἐκπλήξει τῶν φρενῶν αὐτοῦ κέχρηται.] ἐνόσει μὲν γὰρ καὶ τῷ σώματι, τὰ μὲν ἐμφανέσι, τὰ δὲ καὶ ἀρρήτοις ἀρρώστημασιν· ἐνόσει δὲ καὶ τῇ ψυχῇ πικροῖς τισι φαντάσμασι, καὶ πολλαῖς γε καὶ ἐλαύνεσθαι ὑπὸ τε τοῦ πατρὸς ὑπὸ τε τοῦ ἀδελφοῦ ξιφηρῶν ἐδόκει. καὶ διὰ ταῦτα ἐψυχαγώγησε μὲν, ὅπως τινὰ ἄκεσιν αὐτῶν λάβῃ, ἄλλας τὲ τινας καὶ τὴν τοῦ πατρὸς τοῦ τε Κομμόδου ψυχὴν· εἶπε δ' οὖν οὐδεὶς αὐτῷ οὐδὲν, πλὴν τοῦ Κομμόδου. [τῷ γὰρ Σεβήρῳ καὶ ὁ Γέτας, ὥς φασι, καὶ ἄκλητος ἐφέσπετο. οὐ μὲν οὐδὲ ἐκείνος ἐξέφηνε τι μᾶλλον ὠφελῆσαν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ πᾶν τούναντιον, ὥστε καὶ προσεκφοβῆσαι.] ἔφη γὰρ ταῦτα·

τιώτας, τοὺς ὠτακουστοῦντάς τε καὶ διοπιεῦντας αὐτὰ, προσέταξεν ὑπὸ μηδενὸς πλήν ὑφ' ἑαυτοῦ παλάζεσθαι. καὶ ἐγένετο κατὰ τοῦτο οὐδὲν χρηστὸν, ἀλλ' ἐτυράννησαν ἡμῶν καὶ ἐκεῖνοι. καὶ ὃ γε μάλιστα καὶ ἀσχημονέστατον καὶ ἀναξιώτατον καὶ τῆς γερουσίας καὶ τοῦ δήμου Ῥωμαίων ἐγένετο, καὶ ἐνοῦχος ἡμῶν, τὸ γένος Ἰβηρ, τὸ δὲ ὄνομα Σεμπρόνιος Ροῦφος, τὸν δὲ δὴ τρόπον φαρμακεὺς καὶ γόης, (ἐφ' ᾧ δὴ καὶ ὑπὸ Σεβήρου ἐς νῆσον κατεκλείετο) κατεκράτησε. καὶ ὁ μὲν ἔμελλε πού τινα δίκην ἐπὶ τούτῳ δώσειν, ὥστερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐνδείξαντές τινας· ἐκεῖνος δὲ ἐπήγγελλε μὲν, ὥς καὶ μετὰ τὴν ἔω αὐτίκα δικάσων, ἢ καὶ ἄλλο τι δημόσιον πράξων· παρέτεινεν δὲ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τὴν μεσημβρίαν, καὶ πολλάκις καὶ μέχρι τῆς ἐσπέρας, μηδὲ εἰς τὰ πρόθυρα ἐσδεχόμενος, ἀλλὰ ἔξω πού ἐστῶτας. ὅψε γάρ ποτε ἔδοξεν αὐτῷ μηκέτι μηδ' ἀσπάζεσθαι ἡμᾶς ὥς πλήθει. ἐν δὲ τούτῳ τὰ τε ἄλλα ἐφιλοπραγμόνει, ὥστερ εἶπον, καὶ ἄρματα ἤλαυνε, θηρία τε ἔσφαξε, καὶ ἐμονομάχει, καὶ ἔπινε, καὶ ἐκραιπάλα, καὶ τοῖς στρατιώταις, τοῖς τὴν ἔνδον αὐτοῦ φρουρὰν ἔχουσι, καὶ κρατῆρας πρὸς τῇ ἄλλῃ τροφῇ ἐκεράννυε, καὶ κύλικας, παρόντων καὶ ἡμῶν καὶ ὁρώντων, διέπεμπε· καὶ μετὰ τοῦτο ἔστιν ὅτε καὶ ἐδίκασε.

18. Ταῦτά τε ἐν τῇ Νικομηδεῖα χειμάσας ἔπραξε, καὶ τὴν φάλαγγα τὴν Μακεδονικὴν ἐξήσκησε· μηχανήματά τε δύο μέγιστα πρὸς τε τὸν Ἀρμενικὸν καὶ πρὸς τὸν Παρθικὸν πόλεμον κατεσκεύασεν, ἵνα διαλύσας αὐτὰ, ἐπὶ πλοίων ἐς τὴν Συρίαν ἀποκομ-

ση. τὰ δὲ ἄλλα ἐμιαφόνει καὶ παρηνόμει, καὶ τὰ χρήματα κατανήλισκεν. οὐδὲ ἐπέθετο, οὔτε περὶ τούτων οὔτε περὶ τῶν ἄλλων, τῇ μητρὶ πολλὰ καὶ χρησιὰ παραινοῦση· καίτρι καὶ τὴν τῶν βιβλίων τῶν τε ἐπιστολῶν ἐκατέρων, πλὴν τῶν πάνυ ἀναγκαίων, διοίκησιν αὐτῇ ἐπιτρέψας, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐν ταῖς πρὸς τὴν βουλὴν ἐπιστολαῖς ὁμοίως τῷ τε ἰδίῳ καὶ τῷ τῶν στρατευμάτων, ὅτι σώζεται, μετ' ἐπαίνων πολλῶν ἐγγράφων. τί γὰρ δεῖ λέγειν, ὅτι καὶ ἡσπάζετο δημοσίᾳ πάντας τοὺς πρώτους, καθάπερ καὶ ἐκεῖνος; ἀλλ' ἡ μὲν καὶ μετὰ τούτων ἔτι μᾶλλον ἐφιλοσόφει· ὁ δὲ ἔλεγε μὲν μηδενὸς ἕξω τῶν ἀναγκαίων προσδεῖσθαι, καὶ ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐσεμνύνετο, ὥς ὅτι εὐτελεστάτῃ τῇ διαίτῃ χρῆσθαι δυνατόμενος. ἦν δὲ οὐδὲν οὐκ ἐπίγειον, οὐ θαλάττιον, οὐκ ἄεριον, ὃ μὴ οὐκ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ αὐτῷ παρείχουмен. [καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐλάχιστα μὲν τοῖς φίλοις τοῖς συνοῦσιν οἱ ἀνήλυσκεν· (οὐδὲ γὰρ συσσιτεῖν ἔθ' ἡμῖν ἤθελε·) τὰ δὲ δὴ πλείω μετὰ τῶν ἐξελευθέρων ἐδαπάνᾳ. τοῖς δὲ μάγοις καὶ γόησιν οὕτως ἔχαιρεν, ὥς καὶ Ἀπολλώνιον τὸν Καππαδόκην, τὸν ἐπὶ τοῦ Δομιτιανοῦ ἀνθήσαντα, ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν, (ὅστις καὶ γόης καὶ μάγος ἀκριβῆς ἐγένετο) καὶ ἡρώον αὐτῷ κατασκευάσαι.

19. Ἐκστρατεύσαντι δὲ αὐτῷ κατὰ τῶν Πάρθων πρόφασις τοῦ πολέμου ἦν, ὅτι Οὐολόγαισος τὸν τε Τηριδάτην, καὶ Ἀντίοχόν τινα μετ' αὐτοῦ, ἐξαιτήσαντι αὐτῷ οὐκ ἐξέδωκεν. ὁ δὲ Ἀντίοχος ὁ αὐτόμολος Κίλιξ μὲν ἦν, καὶ φιλοσοφεῖν κυνηδόν

τὰ πρῶτα ἐπλάττετο· καὶ πλεῖστα γέ ἐκ τούτου τοῦ στρατιώτας ἐν τῷ πολέμῳ ὠφέλησεν. ἀπικλοῦντι γὰρ αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ῥίγους ἐπερρώωνυν, ἔτε τὴν χιόνα ῥίπτων ἑαυτὸν, καὶ ἐν αὐτῇ καλινδόμενος· ὅθεν περ καὶ χρημάτων καὶ τιμῶν καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Σεβήρου καὶ παρὰ τοῦ Ἀντωνίνου εἵχεν. ἐπαρθεὶς δὲ ἐπὶ τούτοις, τῷ Τηριδιάτῃ συνειστίσθη, καὶ μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν Πάρθον ἡγετομολήσῃ. πρὶν δὲ ἀπῆραι ἀπὸ Νικομηδείας, ἀγῶνα μοτομαχίας ἐν αὐτῇ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ γενεθλίοις ἐποίησεν. οὐδὲ γὰρ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ τῶν φόρων ἀπείχετο. ἔτιθ' αὖ λέγεται, ἡττηθέντος τινός, καὶ ἰκετεύοντος αὐτὸν ὅπως σωθῇ, τὸν Ἀντωνῖνον εἰπεῖν, „Ἀπέθιγε, καὶ τοῦ ἀντιπάλου δεήθητι· ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἔστι σὺ φείσασθαι.“ καὶ οὕτως ὁ ἄθλιος, τάχ' ἂν ὑπὸ τοῦ ἀνταγωνιστοῦ σωθεὶς, εἰ μὴ τοῦτο εἶρητο, διεφθάρη. οὐ γὰρ ἐτόλμησεν αὐτὸν ἀφείναι, ἵνα μὴ καὶ φιλανθρωπότερος τοῦ αὐτοκράτορος εἴναι δοξῇ.

20. Καὶ μέντοι τοιαῦτα ποιῶν, καὶ ἐν τῇ Ἀρτιοχείᾳ τρυφῶν, ὥστε καὶ τὸ γένειον πάνυ ψιλίσσθαι, αὐτὸς τε ὠδύρετο, ὡς ἐν μεγάλοις δὴ τισὶ καὶ πόνοις καὶ κινδύνοις ὢν· καὶ τῇ γερούσιμῃ ἐπειμα, τὰ τε ἄλλα, ῥαστωνεύειν σφῶς λέγων, μῆτε συνιέναι προθύμως, μῆτε κατ' ἄνδρα τὴν γνώμην διδόναι. καὶ τέλος ἔγραψεν ὅτι, „Οἶδα μὲν ὅτι οὐκ ἀρέσκει τὰ ἐμὰ ὑμῖν· διὰ τοῦτο μέντοι καὶ ὅπλα καὶ στρατιώτας ἔχω, ἵνα μηδὲν τῶν λογοποιοιμένων ἐπιστρέφωμαι.“ [ὁ δὲ Ἀντωνῖνος ἑαυτὸν διέβαλε, φάσκων

ὅτι τῶν Κελτῶν τὴν θρασυτητα καὶ τὴν ἀπλησίαν, τὴν τε ἀπιστίαν, ἀνάλωτον οὖσαν βία, ἀπατήσας εἰλήφει. ὁ αὐτὸς τὸν Λουσκῖνον τὸν Φαβρίκιον ἐπήγει, ὅτι μὴ ἠθέλησε τὸν Πύρρον διὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ δολοφονῆσαι· ἐμεγαλοφρόνει δὲ ἐπὶ τῷ τοῦς Βανδίλους καὶ τοῦς Μαρκομάνους φίλους ὄντας ἀλλήλοις συγκεκρουκέναι· καὶ ὅτι καὶ τὸν τῶν Κουάδων βασιλέα Γαῖοβόμαρον κατηγορηθέντα ἀπεκτόνει· καὶ ὅτι τῶν συνόντων τις καὶ συγκατηγορουμένων αὐτῷ προαπήγξατο, ἐπέτρεψε τοῖς βαρβάρους τὸν νεκρὸν αὐτοῦ κατατρῶσαι, ἵν' ὥς καὶ καταδεδικασμένος ἐσφάχθαι, ἀλλὰ μὴ ἐκουσίως (ὅπερ εὐδοξον παρ' αὐτοῖς ἐνομίζετο) τετελευτηκέναι νομισθεῖν. * Καικίλιον δὲ Αἰμιλιανὸν τῆς Βαιτικῆς ἄρξαντα, ὥς καὶ τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἐν τοῖς Γαδείροις χρησάμενον, ἀπέκτεινεν. *]

21. Τοῦ δὲ Πάρθου φοβηθέντος, καὶ τὸν Τηριδάτην καὶ τὸν Ἀντίοχον ἐκδόντος, ἀφῆκε τὴν στρατείαν ἐν τῷ παραυτίκα. εἰς δὲ τοὺς Ἀρμενίους στείλας τὸν Θεόκριτον μετὰ στρατιᾶς, ἰσχυρῶς ἔπαισε παρ' αὐτῶν ἡττηθεὶς. ἦν δὲ ὁ Θεόκριτος ἐκ δούλων γεγωνὸς καὶ τῇ ὀρχήστρᾳ ἐμπαιδευτριβηθεὶς, [δι' οὗ ὀρχεῖσθαι ὁ Ἀντωνῖνος μεμάνθηκε, καὶ παιδικὰ τοῦ Σαωτίρου ἐγεγόνει, καὶ κατὰ τοῦτο καὶ ἐς τὸ τῶν Ῥωμαίων θέατρον ἐσηκτο. ἐπεὶ δὲ κακῶς ἐν αὐτῷ ἐφέρετο, ἐκ μὲν τῆς Ῥώμης ἐξέπεσεν, ἐς δὲ τὸ Λούγδοινον ἐλθὼν, ἐκείνους αἶτε καὶ ἀγροικοτέρους ἔτερπε· καὶ ἐκ δούλου καὶ ἐξ ὀρχηστοῦ, καὶ στρατιάρχης καὶ ἑπαρχος ἐγένετο.] εἰς τοσαύτην γὰρ ἤλασε

δυναστείαν παρ' Ἀντωνίνῳ, ὥς μηδὲν πρὸς αὐτὸν τοὺς ἐπάρχους· τὰ ἴσα δ' Ἐπάγαθος, Καيسάρειος καὶ αὐτὸς ὢν, καὶ παρηγόμεναι. ὁ γοῦν Θεόκριτος (δ' αἶνω καὶ κάτω, τῆς τῶν ἐπιτηδείων καὶ καπηλείας ἔνεκεν) συχνοὺς διὰ τὰ ἄλλως ἀπέκτεινε· μεθ' ὧν καὶ Τιτταὶ ἐφονεύθη. ἐπιτροπεύων γάρ ἐν τῇ προσέπταισέ τι αὐτῷ· καὶ κεῖνος ἀναπηρὸν βάρθρου, τὸ ξίφος ἐσπάσατο· ἐφ' ᾧ „Καὶ τοῦτο, εἶπεν, ὡς ὀρχηστής ἐποίησεν ἐκεῖνος ὑπεραγανακτῆσας, ἀποσφαγῆναι λευσεν.

22. Ὁ δὲ Ἀντωνῖνος, καίτοι τὸν ὑπεραγαπᾶν φάσκων, τοὺς ἐκείνου ποιεῖν πάντας ἄρδην ἀπώλεσεν. ἀκούων βάλλοιτο καὶ σκώπτοιτο παρ' αὐτοῖν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἡκιστα τῇ ἀδελφοκτονίᾳ, τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐπικρυπτόμενος τὴν ποθεῖν αὐτοὺς προσποιούμενος. ἐπεὶ δὲ στείον ἦλθε, τοὺς μὲν πρῶτους αὐτῶν τινων ἀπορρήτων ἐλθόντας δεξιωσάμεναι συνεστίους ποιῆσαι, ἀπέκτεινε. μετὰ δὲ τα τὸν στρατὸν ἐξοπλίσας, ἐς τὴν πόλιν πᾶσι μὲν τοῖς τῇδε ἀνθρώποις προπακοὶ μένειν, πάσας δὲ τὰς ὁδοὺς, καὶ πρὸς τὴν γῆν, προκατασχών· καὶ, ἵνα τὰς καταφρογὰς, τὰς τότε κατασχούσας τὴν ἀθλίαν ᾤσῃ, τοσοῦτους κατέσφαξεν, ὥστε μ

τοῦ πλήθους αὐτῶν τολμῆσαι, ἀλλὰ καὶ τῇ βουλῇ γράψαι, ὅτι οὐδὲν διαφέρει, πόσοι σφῶν, ἢ τίνες ἐτελεύτησαν· πάντες γὰρ τοῦτο παθεῖν ἄξιοι ἦσαν. τῶν δὲ χρημάτων τὰ μὲν διηρηπάσθη, τὰ δὲ διεφθάρη.

23. Συναπώλοντο δ' οὖν αὐτοῖς καὶ τῶν ξένων πολλοὶ, καὶ συχνοὶ γε τῶν μετὰ Ἀντωνίνου ἐλθόντων ἄγνοια συνδιεφθάρησαν. τῆς τε γὰρ πόλεως μεγάλης οὐσης, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν πάσῃ ἅμα αὐτῇ καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν φονευομένων, οὐδένα, οὐδὲ εἰ πάνυ τις ἐβούλετο, διακρίναι ἡδύνατο· ἀλλὰ καὶ ἔθνησκον, ὥς που ἔτυχον, καὶ τὰ σώματα σφῶν αὐτίκα εἰς τάφρους βαθείας ἐνεβάλλοντο, ὅπως ἀφανῆς ἦ τοῖς λοιποῖς τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς. ταῦτα μὲν οἱ ἐπιχώριοι ἔπαθον· οἱ δὲ δὴ ξένοι πάντες ἐξηλάθησαν, πλὴν τῶν ἐμπόρων· καὶ δηλονότι καὶ τα ἐκείνων πάντα διηρηπάσθη. καὶ γὰρ καὶ ἱερὰ τινα ἐσυλήθη· καὶ τούτων τὰ μὲν πλείω αὐτὸς ὁ Ἀντωνῖνος παρὼν καὶ ὁρῶν ἐποίει, τὰ δὲ καὶ ἐκ τοῦ Σεραπείου προσέταττε τισίν. ἐν γὰρ τῷ τεμένει διητῶτο, καὶ ταῖς τῶν μισαιφονιῶν αὐτῶν νυξὶ καὶ ἡμέραις [καὶ ἐτέυτειλε τῇ γερουσίᾳ, ὅτι ἠγγνευσεν ἐν αὐταῖς, ἐν αἷς τὰ τε βουσκήματα ἅμα τῷ θεῷ καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐν αὐτῷ ἔθυσεν.] καὶ τί τοῦτο εἶπον, ὁ πότε καὶ τὸ ξίφος, δι' οὗ τὸν ἀδελφὸν ἀπεκτόνει, ἀναθεῖναι τῷ θεῷ ἐτόλμησεν; ἐκ δὲ τούτου τὰς τε θείας καὶ τὰ συσσίτια τῶν Ἀλεξανδρέων καταλύσας, τὴν Ἀλεξάνδρειαν διατειχισθῆναί τε καὶ φρουρίους διατειχισθῆναι ἐκέλευσεν, ὅπως μηκέτ' ἀδεῶς παρ' ἀλλήλους φοιτῶεν. τοιαῦτα περὶ τὴν ταλαιπωρον Ἀλε-

Ξάνδρειαν ἔδρασεν ὁ Ἀυσόνιος Θῆρ, ὥς τὸ ἀκροα-
 λεύτιον τοῦ περὶ αὐτοῦ χρησιμοῦ τοῦτον ὠνόμασεν,
 ᾧ καὶ χαίρειν ἔφασαν αὐτόν, τῇ τοῦ Θηρός κλήσε-
 καλλωπιζόμενον· εἰ καὶ πολλοὺς προφάσει τοῦ χρῆ-
 σμοῦ ἐφόνευσεν, ὥς προενεγκαμένους αὐτόν.

24. [Ὁ αὐτὸς τοῖς στρατιώταις ἄθλα τῆς στρα-
 τείας, τοῖς μὲν ἐν τῷ δορυφορικῷ τεταγμένοις ἐς χί-
 λίας διακοσίας πεντήκοντα, τοῖς δὲ πεντακισχίλις
 λαμβάνειν.]

[ὁ σώφρων ἐκεῖνος, ὡς γε καὶ ἔλεγεν, ὁ τῆς τῶν
 ἄλλων ἀσελγείας ἐπιτιμητῆς, αἰσχίστου τε ἅμα καὶ
 δεινοτάτου τολμήματος γενομένου, ἔδοξε μὲν ὀργῇ
 πεποιῆσθαι· τῷ δὲ δὴ μὴ ἐκείνη κατ' ἀξίαν ἐπι-
 θεῖν, καὶ τοῖς νεανίσκοις προσεπιτρέψαι ποιεῖν, ἃ
 μηδεὶς μέχρι τότε τετολμήκει, πολὺ σφίσι ἐλυμήνα-
 το· μιμησαμένων τὰ τῶν ἐταίρων γυναικῶν, καὶ τὰ
 τῶν ἀνδρῶν τῶν γελωτοποιῶν.]

[ὅτι ἐπὶ τῇ θείᾳ τῇ Κουλήνῃ ἐπηγορέα πολλὰ
 οὐχ ὅτι τοῖς ποιοῦσιν ἐκεῖ τι τῶν εἰωθότων. ἀλλὰ
 καὶ τοῖς ὁρῶσιν ἐγίγνετο.]

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXXVIII. EXCERPTA
PER

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra
quae reperiri potuerunt.*

Summa capita Libri LXXVIII.

*Antonini in Artabanum Parthum perfida
expeditio. c. 1—3.*

Antonini interitus. c. 4—6.

*Traesagia mortis, et in mortuum convicia.
c. 7—10.*

*De Macrino Augusto, ejusque virtutibus
et vitiis. c. 11—15.*

*Litterae ejus et mandata ad senatum, alia-
que acta. c. 16—22.*

Juliae Augustae interitus. c. 23. 24.

Ostenta sinistra: pax, post cladem acceptam, cum Artabano composita. cap. 25—27.

Seditio militum: Pseudantoninus, Imperator a legionibus proclamatur. cap. 28—31.

Ut Macrinus proelio victus fugerit, et occisus sit, post comprehensum filium. c. 32—41.

Temporis spatium.

post C. N. U. C. Antonini.

216. 969. C. Attius Sabinus VI.

II, et Cornelius Annullinus Coss.

217. 970. C. Bruttius Praesens et T. Messius † 8 April
Extricatus II.

Macrini.

218. 971. M. Opelius Macrinus Aug. et Q. 11 April.
M. Coclatinus Adventus.

II.

† 8 Jun.

*Μετὰ δὲ ταῦτα ἐς τοὺς Πάρθους στρατεύσας, πρό-
φασιν ὅτι οὐκ ἠθέλησεν αὐτῷ ὁ Ἀρτάβανος τὴν θύ-*

γατέρα μνηστευσασμένῳ συνοικίσαι· (καὶ γὰρ εὖ ἠπίστατο, ὅτι λόγῳ μὲν ἐκείνην γῆμαι, ἔργῳ δὲ τὴν τῶν Πάρθων βασιλείαν παρασπάσασθαι ἐπεθίμει·) πολλὰ μὲν τῆς χώρας τῆς περὶ τὴν Μηδίαν, αἵτε καὶ ἐξαπιναιῶς ἐμπεσὼν ἐς αὐτὴν, ἐκάκωσε, πολλὰ δὲ καὶ τείχη ἐπόρθησε, τὰ τε Ἀρβηλα παρεστήσατο, καὶ τὰ μνημεῖα τὰ βασιλικά τῶν Πάρθων ἀνορύξας, τὰ ὅσι' ἔρριψεν. οἱ γὰρ Πάρθοι, οὐδὲ ἐς χεῖρας αὐτῷ ἦλθον· οὐκουν οὐδὲ ἔσχον τι ἐξαίρετον περὶ τῶν τότε πραχθέντων συγγράψαι, πλὴν ὅτι δύο στρατιῶται, ἄσκον οἴνου ἀρπάσαντες, προσῆλθον αὐτῷ, ἰδιούμενος ὅλον ἐκάτερος τὸ λάφυρον, καὶ κελευσθέντες ὑπ' αὐτοῦ νείμασθαι τὸν οἶνον, τὰ τε ξίφη ἐσπᾶσαντο, καὶ τὸν ἄσκον διέτεμον, ὥς καὶ ἐξ ἡμισείας αὐτὸν μετὰ τοῦ οἴνου ληψόμενοι. οὕτω γὰρ καὶ τὸν αὐτοκράτορα σφῶν ἡδοῦντο, ὥστ' αὐτῷ καὶ περὶ τῶν τοιούτων ἐνοχλεῖν, καὶ φρονήσει ἐχρῶντο, ὥς καὶ τὸν ἄσκον καὶ τὸν οἶνον ἀπολέσαι. οἱ μὲν οὖν βάρβαροι ἐς τὰ ὄρη, καὶ ὑπὲρ τὸν Τίγριν ἀπέφυγον, ἵνα παρασκευάζωνται· ὁ δὲ δὴ Ἀντωνῖνος τοῦτο μὲν ἀπεκρύπτετο, ὥς δὲ δὴ καὶ παντελῶς αὐτῶν, οὓς μηδὲ ἐωράκει, κεκρατηκώς, ἐσεμνύνετο καὶ μάλιστα ὅτι λέων τις ἐξαίφνης ἐξ ὄρους καταδραμὼν, συνεμάχησεν αὐτῷ, ὥς αὐτὸς ἐπέστειλεν.

2. Οὐ μόνον δὲ τὰ ἄλλα ἐκδιητᾶτο καὶ παρηνόμει, καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς στρατείαις [* * * * *
 * μ . . . δηθασαν . . . καὶ τῷ βιβλίῳ τῷ
 περὶ αὐτοῦ γραφέντι οἱ, ἐνέτυχον. οὕτω γὰρ ποῦ
 πρὸς πάντας τοὺς βουλευτὰς διακείμενος συνήδει·

ὥστε μηδὲ εἰς. . . . μένων τῷ ὄλλωντι τοῖς
 τε δούλους καὶ τοὺς ἐξελευθέρους, τοὺς τε φίλους
 αὐτῶν τοὺς πάνυ συλλαμβάνεσθαι τε ὑπ' αὐτοῦ,
 καὶ διὰ πᾶσαν τῶν ἔρω ορας, ὁ δὲ
 νά με φιλεῖ, ἥ ὁ δεῖνά με μισεῖ. καὶ μέντοι κατὰ
 τῶν ἀστέρων διαγράμματα, καθ' ἃ ἐγγεγνήνητο τις
 τῶν πρώτων, τῶν παρ' αὐτῷ, ἐτεκμαίρετο, ὥς ἔλεγεν,
 τὸν τε οἰκείως οἶ, καὶ τὸν ἀλλοτρίως ἔχοντα, καὶ
 πολλοὺς καὶ ἐκ τούτων, τοὺς μὲν ἐτίμα, τοὺς δὲ ἀ-
 πώλλυνεν.

3. Τῶν δ' οὖν Πάρθων, τῶν τε Μήδων δο .
 . . . ἔ' ἐπεπόνθεις δη . . ματοσάντων καὶ χεμ
 . . . παρασκευαζομένων . . . ἐν παντὶ διο
 ντο. θρασύτατος μὲν ἀπειλῆσαι τι, καὶ
 προπετέςτατος τολμῆσαι, δειλότατος δὲ διακινδυνεύ-
 σαι πη, καὶ ἀσθενέστατος πονῆσαι ἦν. οὔτε γάρ,
 οὔτε τὸ καῦμα, οὔθ' ὄπλα φέρειν ἔτι ἐδύνατο· ὥστε
 καὶ τοὺς χειριδωτοὺς χιτῶνας, ἐς θώρακας, τρόπον
 τινά, εἶδος πεποιημένους ἐνδύνεσθαι, ἵνα τὴν τῶν
 ὀπλων δόξαν, χωρὶς τοῦ βάρους αὐτῶν, ἔχων, μήτε
 ἐπιβουλεύηται καὶ θαυμάζηται. καὶ αὐτοῖς καὶ ἄνευ
 μάχης πολλάκις ἐχρήτο. χλαμύδα τε τότε μὲν ὀλο-
 πόρφυρον, τότε δὲ μεσόλευκον, ἔστι δ' ὅτε καὶ με-
 σοπόρφυρον, ὥσπερ καὶ ἐρυθρὰν ἐφόρει. ἐν γὰρ τῇ
 Συρίῃ, τῇ τε Μεσοποταμίᾳ, Κελτικοῖς καὶ ἐσθήμα-
 σι, καὶ ὑποδήμασιν ἐχρήσατο·] καὶ τινα ἰδίαν ἐν-
 δυσιν, βαρβαρικῶς πως κατακόπτων καὶ συρράπτων
 ἐς μανδύης τρόπον, προσεξεῦρεν. καὶ αὐτὸς τε συνε-
 χεστάτα αὐτὴν ἐνέδυνεν, ὥστε καὶ Καρακάλλος διὰ

τοῦτο ἐπικληθῆναι, καὶ τοὺς στρατιώτας μάλιστα ἀμφιέννυσθαι ἐκέλευσεν. αὐτὸν τε οὖν τοιοῦτον οἱ βάρβαροι ὀρῶντες ὄντα, καὶ ἐκείνους ἐκκελυμένους ἀκούοντες εἶναι ἐκ τῆς προτέρας τρυφῆς· (τά τε γὰρ ἄλλα, καὶ ἐν οἰκίαις ἐχείμαζον, πάντα τὰ τῶν ξеноδοχούντων σφᾶς, ὥς καὶ ἴδια ἀναλίσκοντες·) [καὶ ἐκ τῶν πόνων, τῆς τε ταλαιπωρίας, τῆς τότε αὐτοῖς παρουσίας, οὕτω καὶ τὰ σώματα τετραυχωμένους, καὶ τὰς ψυχὰς τεταλαιπωρημένους, ὥστε μηδὲν τῶν λημμάτων ἔτι, ἢ πολλὰ ἀεὶ παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον, προτιμᾶν, ἀσθόμενοι,] ἐπήρθησαν, ὥς καὶ συναγωνιστὰς αὐτοὺς, ἀλλ' οὐ πολεμίους ἔξοντες, [κ . . .
. . μάζοντος . . .]

4. Ὁ δὲ δὴ Ἀντωνῖνος ἀντιπαρεσκευάζετο· οὐ μέντοι καὶ πολεμῆσαι αὐτῷ ἐξεγένετο· ἀλλ' ἐν μέσοις τοῖς στρατιώταις, οὓς μάλιστα ἐτίμα, καὶ οἷς ἰσχυρῶς ἐθάρρει, κατεσφάγη. ἐπειδὴ γὰρ μάντις τις ἐν τῇ Ἀφρικῇ εἶπεν, ὥστε καὶ δημοσιευθῆναι, ὅτι καὶ τὸν Μακρίνον τὸν ἑπαρχον, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Διαδουμένον αὐταρχῆσαι δεῖ, καὶ τοῦτο μὲν καὶ ἐς τὴν Ῥώμην πεμφθεὶς, Φλαουίῳ Ματερνιανῷ, τῶν ἐν αὐτῇ στρατιωτῶν [σ . . . εἰς . . .
. .] ἄρχοντι, ἐξέφηνε [. . . ος τῶν . . .]
καὶ ὅς παραχρῆμα τῷ Ἀντωνίνῳ ἐπέστειλεν. καὶ συνέβη ταῦτα μὲν τὰ γράμματα ἐς τὴν Ἀντιόχειαν πρὸς τὴν [μητέρα αὐτοῦ] Ἰουλίαν παραπεμφθῆναι· ἐπειδὴ ἐκεκείμεστο αὐτῇ, πάντα τὰ ἀφικνούμενα διαλέγειν, ἵνα μὴ μύτην αὐτῷ ὄχλος γραμμάτων, ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντι, πέμπηται· ἕτερα δὲ ὑπὸ Οὐλπίου

Ἰουλιανοῦ, τοῦ τότε τὰς τιμῆσεις ἐγκεχειρισμένου, δι' ἄλλων γραμματεφόρων ὁρθὴν πρὸς τὸν Μακρίνον, δηλοῦντα τὰ γινόμενα, ἀφικέσθαι. καὶ κατὰ τοῦτο τοῖς μὲν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα γραφεῖσι διατριβὴν γενέσθαι, τὰ δὲ ἐκείνῳ ἐπισταλέντα φθῆναι γνωσθέντα αὐτῷ· φοβηθεὶς ὁ Μακρίνος, μὴ καὶ διαφθαρῇ ὑπ' αὐτοῦ διὰ τοῦτο, καὶ ὅτι Σεραπίων τις Αἰγύπτιος ἀντικρυς τῷ Ἀντωνίνῳ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰρήκει, ὅτι τε ὀλιγοχρόνιος ἔσοιτο, καὶ ὅτι ἐκεῖνος αὐτὸν διαδεξοίτο, [οὐκ ἀνεβάλετο. ὁ γὰρ Σεραπίων . . . ο μὲν πρῶτον] λέοντι παραβληθεὶς, ἐπεὶ δ' οὐχ ἦψατο αὐτοῦ, τὴν χεῖρα μόνον, ὥς φασι, προτείναντος, ἐφονεύθη, δυνηθεὶς ἂν, ὥς γε ἔφη, μηδὲ τοῦτο παθεῖν, δαιμόνων τινῶν ἐπικλήσει, εἰ μίαν ἡμέραν ἐβιβιώκει.

5. Ὁ δὲ δὴ Μακρίνος φοβηθεὶς, [. . . μὲν οὐδὲν . . .] καὶ ὑποπτεύσας ἀπολεῖσθαι, οὐκ ἀνεβάλετο· ἄλλως τε ὅτι καὶ τοὺς ἐταίρους αὐτοῦ [καὶ τοὺς συνόντας] ὁ Ἀντωνῖνος [ἐξαίφνης, τῶν αὐτοῦ γενεθλίων . . .] ἄλλον κατ' ἄλλην πρόφασιν, ὥς καὶ τιμῶν, ἀπεῷστο. [. . . ἀλλ . . . τῆς . . . ιτη . . . ου . . . πεπρωμένον αὐτῷ λήψεσθαι πρὸς δοκῶν, καὶ τὸ παρωνύμιον ἀπ' αὐτοῦ τούτου ἐπαιποίητο·] καὶ τούτου, δῖο τε χιλιάρχους τῶν ἐν τῷ δορυφορικῷ τεταγμένων, [Νεμεσιανόν τε καὶ Ἀπολλινάριον, ἀδελφοὺς Αὐρηλίου, καὶ Ἰούλιον Μαρτιάλιον, ἐν τε τοῖς ἀνακλήτοις στρατευόμενον,] καὶ ὄργην οἰκείαν τῷ Ἀντωνίνῳ ἔχοντα, [ὅτι ἑκατοντα

ήσαντι, οὐκ έδεδώκει,] παρασκευάσας, έπε-
 ιεν αὐτῷ. έπράχθη δέ ᾧδε. τῇ ὀγδόῃ τοῦ
 ὀυ έξορμήσαντά τε αὐτόν έξ' Εδέσσης ές Κά-
 ρ-
 ῖ κατελθόντα ἀπό τοῦ ἵππου, ὅπως ἀποπα-
 ροσελθὼν ὁ Μαρτιάλιος, ὥς γε εἰπεῖν τι διό-
 πάταξε ξιφιδίῳ μικρῷ· καὶ αὐτὸς μὲν αὐτί-
 ρυγε, καὶ διέλαθεν ἄν, εἰ τὸ ξίφος ἀπερρύ-
 ῖν δέ γνωρισθεῖς ἀπ' αὐτοῦ, ὑπό τινος τῶν
 ν, τῶν σὺν Ἀντωνίνῳ ὄντων, κατηκοντίσθη·
 δέ οἱ χιλίαρχοι, ὥς καὶ βοηθοῦντες, κατέ-
 . [ὁ δέ δὴ Σκύθης οὗτος, οὐχ ὥς καὶ συμ-
 κῦτῳ μόνον, ἀλλ' ὥς καὶ φρονεῖν αὐτοῦ τρυ-
 ᾶ ἔχων, συνῆν.

Καὶ γὰρ Σκύθας, καὶ Κελτοὺς, οὐ μόνον
 ους, ἀλλὰ καὶ δούλους, καὶ παῖδων, καὶ γυ-
 ἀφελόμενος, ὠπλίζει, καὶ περὶ αὐτὸν εἶχεν,
 μᾶλλον αὐτοῖς, ἢ στρατιώταις, θαραῶν. τὰ
 ἄλλα, καὶ εκατονταρχίαις σφᾶς τίμα, λέον-
 κάλει. καὶ δὴ καὶ τοῖς πρέσβεσι τοῖς ἐκ τῶν
 αὐτῷ πεμπομένοις, καὶ διαλέγετο πολλάκις,
 ἄλλου, πλὴν τῶν ἐρμηνέων, παρόντος, καὶ
 το, ὅπως, ἄν τι πάθῃ, ἔς τε τὴν Ἰταλίαν
 μ, καὶ ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐλαύνωσι, ὥς καὶ εὐα-
 ρην οὔσαν· καὶ ἵνα τε μηδὲν ἐξ αὐτῶν ἐς
 φοιτήσῃ, τοὺς ἐρμηνέας εὐθὺς ἐφόνευεν. οὐ
 ᾶ τοῦτο μὲν ἀπ' αὐτῶν τῶν βαρβάρων ὕστε-
 ῖσθμεν, καὶ τὸ τῶν φαρμάκων, παρὰ τοῦ
 ου.] πολλὰ γὰρ καὶ ποικίλα παρὰ τῶν ἐν
 Ἀσίᾳ ἀνθρώπων, τὰ μὲν μεταπέμψατο, τὰ

DIONIS HISTORIAE ROMANA

ὡς ἐπρίετο, ὥστε ἐπτακοσίας καὶ πεντήκοντα μυ-
 ας ἐς αὐτὰ ἀριθμηθῆναι, ἵνα καὶ παμπόλλους.
 υς ἂν θελήσῃ, καὶ διαφόρως δολοφονήσῃ· καὶ
 ἵνα μὲν ἐν τῷ βασιλικῷ μετὰ ταῦθ' εὐρεθῆτα,
 μπαντα κατεκαύθη. [τότε δὴ οἱ στρατιῶται, καὶ
 αὐτοῦτο, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, τῷ τοῦς βαρβάρους
 φῶν προτιμᾶσθαι, δυσχεραίνοντες, οὐτ' ἄλλως ἐπι-
 θησαν.] τοιοῦτῳ μὲν τέλει ἐχρήσατο, βιούς τε ἔτι
 ἐννέα καὶ εἴκοσι, [καὶ ἡμέρας τέσσαρας· (τῇ γὰρ
 τετάρτῃ τοῦ Ἀπριλλίου ἐγεγέννητο·)] καὶ αὐταρχή-
 σας ἔτι τε ἕξ καὶ μῆνας δύο, καὶ ἡμέρας δύο.

7. Καὶ μοι καὶ ἐνταῦθα τοῦ λόγου θαυμάσαι
 πάμπολλα ἐπέρχεται. ὃ, τε γὰρ πατήρ αὐτοῦ μέλ-
 λοντί οἱ ἐκ τῆς Ἀντιοχείας τὴν τελευταίαν ἔξοδον
 ποιήσασθαι, ἐκφύγῃς ὄναρ ἐπέστη, λέγων· ὅτι Ὡς
 συ τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ ἐγὼ σε ἀποσφάξω·
 καὶ οἱ μάντιες εἶπον αὐτῷ, τὴν ἡμέραν ἐκείνην φυ-
 λάσσεσθαι, τούτῳ τῷ ῥήματι ἀντικρὺς χρησάμενοι,
 „ὅτι αἱ τοῦ ἥπατος τοῦ ἱερέου πύλαι κέκλεινται·
 ἀφ' οὗ δὴ καὶ διὰ θύρας τινὸς ἐξῆλθε, μηδὲ
 μῆδὲ τοῦ λέοντος, ὃν καὶ Ἀκινάκην ὠνόμαζε, καὶ
 ὁμοτράπεζον, ὁμόκλινόν τε ἐποιεῖτο, φροντίσει
 ὅτι καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν ἐξιόντα, καὶ τὴν
 σφῆτα αὐτοῦ προσκατέρῳξεν. ἔτρεφε μὲν γὰρ
 ἄλλους λέοντας πολλοὺς, καὶ αἰετίνους κατε-
 ἔσχεν· ἐκείνους δὲ καὶ δημοσίᾳ πολλάκις κατε-
 ταῦτά τε οὖν οὕτως ἔσχε. καὶ ὀλίγον πρὸ τοῦ
 νάτου αὐτοῦ, ἐν τε τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πύρ ἐ

πολὺ, ὥς γε καὶ ἤκουσα, πάντα τὸν τοῦ Σαράπιδος ναὸν ἔνδοθεν κατασχόν, ἄλλο μὲν οὐδὲν τοπαρῦπαν ἐλυμήνατο· τὸ δὲ δὴ ξίφος ἐκεῖνο, ᾧ τὸν ἀδελφὸν ἀπεσφάκει, μόνον ἔφθειρε· [καὶ μετὰ τοῦτο πανταμένον αὐτοῦ, ἀστέρες πολλοὶ ἐφάνησαν.] καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ [δαίμων τις, ἀνθρώπου σχῆμα ἔχων, ὄνον ἔς τε τὸ Καπιτώλιον, καὶ μετὰ τοῦτο ἔς τε τὸ Παλάτιον ἀνήγαγεν, ζητῶν τὸν δεσπότην αὐτοῦ, ὥς γε καὶ ἔφασκεν, καὶ λέγων, ἐκεῖνον μὲν ἀπολωλέναι, τὸν δὲ Δία ἄρχειν· συλληφθεῖς τε ἐπὶ τούτῳ, καὶ πρὸς τὸν Ἀντωνῖνον ὑπὸ τοῦ Ματερνιανοῦ πεμφθεὶς, „Ἀπέρχομαι μὲν, ἔφη, ὥς κελεύεις, ἀφίξομαι δὲ οὐ πρὸς τοῦτον τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλὰ πρὸς ἕτερον·“ καὶ μετὰ τοῦτο ἐς τὴν Καπύην ἐλθὼν, ἀφανὴς ἐγένετο.

8. Τοῦτο μὲν ζῶντος ἔτι αὐτοῦ συνηνέχθη.] τῇ δὲ ἵπποδρομίᾳ, [τῇ τοῦ Σεβήρου ἀρχῆς ἕνεκα ποιουμένη,] κατέπεσε μὲν καὶ τὸ τοῦ Ἄρειος ἄγαλμα πομπεῦον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἦτιον ἢ τις θαυμάσειε· τὸ δὲ δὴ μέγιστον, ἡττημένοι οἱ πράσινοι στασιῶται, ἔπειτα κολοιδὸν ἐπὶ ἄκρου τοῦ ὀβελίσκου σφόδρα κρώζοντα ἰδόντες, πάντες τε πρὸς αὐτὸν ἀπέβλεψαν, καὶ πάντες ἐξαίφνης, ὥς καὶ ἐκ συγκειμένου τινός, ἀνεβόησαν· „Μαρτιάλιε χαῖρε, Μαρτιάλιε, διὰ χρόνου σε ἐωράκαμεν·“ οὐχ ὅτι καὶ ὁ κολοιδὸς ποτε οὕτως ὠνομάσθη, ἀλλ' ὅτι δι' ἐκείνου τὸν Μαρτιάλιον τὸν τοῦ Ἀντωνίου φονέα, ὥς καὶ ἐξ ἐπιπνοίας τινός θείας, ἡσπάσαντο. ἦδη δὲ τισὶ αἰ αὐτὸς εἰσαυτῷ ὁ Ἀντωνῖνος τὴν τελευταίην προδο-

λῶσαι ἔδοξεν, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐπιστολῇ, ἣν τελευταία τῇ γερουσίᾳ ἐπεμψεν, ἔφη ὅτι „Παύσασθε εὐχόμεν με ἑκατὸν ἔτεσι μοναρχῆσαι.“ τὸ μὲν γὰρ ἐπιβόη τοῦτο, ἀπὸ καὶ ἀπ’ ἀρχῆς αὐτῷ ἐγένετο· ἐκεῖνος τότε πρῶτον καὶ μόνον ἡτιάσατο αὐτό· λόγῳ μὲν ἐγκαλῶν σφίσι, ὥς καὶ ἀδύνατα εὐχομένοις, ἔφη δὲ προδηλῶν, ὅτι οὐκέτ’ οὐδένα χρόνον ἄρξει. καὶ ἐπειδὴ γε ἅπαξ τοῦτο τινες ἐπεσημῆναντο, καὶ ἐμ ἐνθύμιον ἐγένετο, ὅτι ἐν τῇ Νικομηδείᾳ τοῖς Κρνείοις ἐστιῶν ἡμῶς, καὶ πολλὰ ἄττα, οἷα ἐν συμπύκνῳ εἰκὸς ἦν, εἰπὼν, ἔπειτ’ ἐξανισταμένων ἡμῶν προσκαλεσάμενος ἔφη, „Κάλλιστα, ὦ Δίῳ, καὶ ἀλθέσιστα ὁ Εὐρύπιδης εἰρήκει ὅτι“

Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ’ ἀέλπτως κραινοῦσι Θεοὶ,
Καὶ τὰ δοκηθέντ’ οὐκ ἐτελέσθη,
Τῶν δ’ ἀδοκῆτων πόρον εὔρε Θεός.
Τοιόνδ’ ἀπέβη καὶ τόδε πρᾶγμα.

παραχρῆμα μὲν γὰρ ἄλλως ἀπολεληρηκέναι τοῦτο ἔπος ἔδοξεν· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐς μικρὰν ἀπώλετο, καὶ πάλιν κεχρησµωδηκέναι τρόπον τινὰ τὰ συμβησόμενα αὐτῷ ἐνομίσθη· ὥσπερ καὶ ὁ Ζεὺς, ὁ Βῆλος ὀνομαζόμενος, καὶ ἐν τῇ Ἀπαμείᾳ τῆς Συρίας τιμώμενος, καὶ γὰρ ἐκεῖνος τῷ Σεβήρῳ πρότερον, ἰδιωτεύοντι, τὰ ἔπη ταῦτα εἰρήκει·

Ὅμματα καὶ κεφαλὴν ἱκέλος Διὶ τερπνὸν
ραῦναι,

Ἄρει δὲ ζώνην, στέφανον δὲ Ποσειδάωνι.
καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοκράτορι γενομένῳ, τούτοις εἴτε
χρωμένῳ, ὅτι

Οἷος δέ σοι πᾶς βήσεται δι' αἵματος.

9. [Τὸ δ' οὖν Ἀντωνίνου τότε σῶμα ἐκαύθη,
καὶ τὰ ὀστέα ἐν τῇ Ἀντωνινείῳ, κρύφα νυκτὸς ἐς τὴν
Ῥώμην κομισθέντα, ἐτέθη. πάνυ γὰρ πάντες οἱ βου-
λευταί, καὶ οἱ ἰδιῶται, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἰσχυ-
ρότατα αὐτὸν ἐμίσησαν, ὥστε καὶ λέγειν, καὶ ποιεῖν
πάντ' ἐπ' αὐτῷ, ὡς καὶ πολεμικῶν. δόγματι μὲν
γὰρ οὐκ ἡτιμώθη. διὰ τὸ τοὺς στρατιώτας τῆς μὲν
εἰρήνης, ἧς ἀντήλπισαν παρὰ τοῦ Μακρίνου λήψε-
σθαι, μὴ τιχεῖν· τῶν δὲ δὴ κερδῶν, ὧν παρ' ἐκεί-
νου ἐλάμβανον, στερομένους, πάλιν αὐτὸν ποθῆσαι
ἀλλὰ καὶ ἐς τοὺς ἥρωας μετὰ τοῦτο, ἐκνικησάντων
αὐτῶν, ἐσεγράφη· καὶ τοῦτο καὶ τῇ βουλῇ δηλονό-
τι ἐψηφίσθη.] ἄλλως τε πολλὰ καὶ κακὰ ὑπὸ πάν-
των ἤκουεν αἰεὶ. οὐδὲ γὰρ Ἀντωνῖνον ἔτ' αὐτὸν ἐπε-
κάλουν, ἀλλ' [οἱ μὲν Βασισιανόν, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα,
οἱ δὲ] Καράκαλλον, ὥσπερ εἶπον, [οἱ δὲ] καὶ Τα-
ράνταν, ἐκ μονομάχου τινὸς προσηγορίας, [τό τ' εἶ-
δος,] καὶ σμικροτάτου, καὶ κακοειδестаίου, καὶ [τὴν
ψυχὴν, καὶ θρασυτάτου καὶ] μαιφονωτάτου.

10. Καὶ τὰ μὲν ἐκεῖνοι, ὅπως ποτ' ἂν καὶ ὀνο-
μάσῃ τις αὐτὸν. οὕτως ἔσχεν· ἐμοὶ δὲ δὴ, καὶ πρὶν
εἰς τὴν μοναρχίαν καταστῆναι, προεδηλώθη τράπον
τινα παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι καὶ ταῦτα γρά-
ψοιμι. ἐν γὰρ πεδίῳ μεγάλῳ τινὲ πᾶσαν τὴν τῶν

NIS HISTORIAE ROMANAE

ιναμιν ἐξωπλισμένην ὁρᾶν, τεθνηκότος
ἔδοξα· καὶ [ἐνταῦθα] τὸν Σεβήρον [ἐπὶ
, καὶ] ἐπὶ βήματος ὑψηλοῦ καθήμενον
ἔτι αὐτοῖς. καὶ με προσσιάντα ἰδὼν,
εγομένων ἀκούσας, „δεῦρο, ἔφη, Δίων,
πλησίον πρόσελθε, ἵνα πάντα, καὶ τὰ ἐ-
καὶ τὰ γινόμενα, καὶ μάθῃς ἀκριβῶς, καὶ
ς.“ τοιοῦτος μὲν ὁ τοῦ Ταράντου καὶ
ὄλεθρος ἐγένετο. [καὶ αὐτῷ ἐπαπώλοντο
νὴ τῆς καὶ αὐτοῦ ἐπιβουλῆς μετασχόντες·
ἰθὺς, οἱ δ' οὐ πολλῶ ὕστερον· προσδιεφθά-
ε οἱ πάνν ἐταῖροι αὐτοῦ, καὶ οἱ Καισάρειοι,
ον φονικῶ δαίμονι, καὶ ἐς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ
φίλους συνεκεκλήρωτο.]

· Ὁ δὲ δὴ Μακρίνος, τὸ μὲν γένος Μαῦρος,
αἰσαρείας, γονέων ἀδοξοτάτων ἦν, [ὥστε καὶ
α εἰκότως αὐτὸν τῷ ὄντι, ἐς τὸ Παλάτιον ὑπὸ
αἰμονίου ἐσαχθέντι, εἰκασθῆναι.] τὰ τε γὰρ
καὶ τὸ οὗς τὸ ἕτερον, κατὰ τὸ [τοῖς πολλοῖς]
Μαύρων ἐπιχώριον, διετέτρητο· τῇ δὲ ἐπιεικείᾳ,
ἐκεῖνο συνεσκίαζε· τὰ τε νόμιμα οὐχ οὕτως ἀ-
ῶς ἡπίστατο, ὥς πιστοῖς μετεχειρίζετο. [καὶ
του τε καὶ τῷ Πλαυτιανῷ διὰ φίλου τινὸς συνη-
ημα γνωρισθεὶς, τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἐκείνου χρη-
των ἐπετρόπευσεν, ἔπειτα συναπολέσθαι οἱ κιν-
νεύσας, καὶ παρὰ δόξαν ὑπὸ τοῦ Κίλωνος ἐξαίτη-
μένου αὐτὸν σωθεὶς, πρὸς μὲν τοῖς τοῦ Σεβήρου
ήμασι, τοῖς κατὰ τὴν Φλαμινίαν ὁδὸν διαθίοναι,
εἰτέχθη·] παρὰ δὲ τοῦ Ἀντωνίνου [ὀνόματά τινα

κ
ξ
τὸν
Τα
σαν
οὔτε
μὴ
κτα
ἀρχ
αὐτ
πρό
διὰ
λου
διὰ
νος
λαί
το
το

ἐπιτροπείας ὀλιγοχρονίου λαβών,] ἑπαρχος ἀπεδεί-
 χθη, καὶ διώκησεν τὰ τῆς ἡγεμονίας ταύτης ἄριστα
 καὶ δικαιοτάτα, [ὅσα γε καὶ αὐτογνωμονήσας ἔπρα-
 ξεν. τοιοῦτος δὴ τις ὦν, καὶ οὕτως ἀνέβηθεις, ἔς τε
 τὸν νοῦν τὴν τῆς αὐταρχίας ἐλπίδα, ζῶντος ἔτι τοῦ
 Ταράντου, δι' ὅπερ εἶπον, ἐνεβάλετο.] καὶ τελευτή-
 σαντος αὐτοῦ, [φανερῶς μὲν, οὗτ' ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,
 οὔτε ταῖς ἔπειτα ταῖς δύο, ἐπεβάρυνσεν αὐτῆς, ἵνα
 μὴ ἐπὶ τοῦτ' αὐτὸν ἀπεκτονέται δόξη· ἀλλ' ἄναρ-
 κτα παντελῶς τὸν χρόνον ἐκείνον ἀπ' αὐτοτελοῦς
 ἄρχοντος τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα, οὐδὲ εἰδότες
 αὐτῶν τοῦτο, διεγένετο. πέμψας δὲ ὡς ἑκασταχόσε
 πρὸς τοὺς στρατιώτας, τοὺς μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ
 διὰ τὸν πόλεμον, μὴ μέντοι καθ' ἑν ὄντας, ἀλλ' ἄλ-
 λους ἄλλῃ διεσπαρμένους, προσηταιρίσατο αὐτοὺς
 διὰ τῶν ἐπιτηδείων· ὥς] τὰ τε ἄλλα ἐπαγγεिलाμέ-
 νος, καὶ τοῦ πολέμου, ᾧ μάλιστα ἐβαρύνοντο, ἀπαλ-
 λάξειν ἐπελπίσας· καὶ οὕτω τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ, [ἢ
 τοῦ Σεβήρου γενέθλια ἦν,] αὐτοκράτωρ τε ὑπ' αὐ-
 τῶν, [ὥς καὶ καταβιασθεῖς,] ἤρθε.

12. [Καὶ πολλὰ μὲν καὶ χρηστὰ ἐκείνοις ἐδημη-
 γόρησε, πολλὰ δὲ ἀγαθὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπε-
 τείνατο· τοὺς τε ἐπ' ἀσεβείᾳ τινὲ, οἷα γε ἡ ἀσεβεία
 αὕτη, ἣ ἔς τοὺς αὐτοκράτορας λέγεται γίνεσθαι, τι-
 μωρίαν τινὰ ἔμβιον ὠφληκότας, ἀπαλλάξας τῆς κα-
 ταδίκης, καὶ τοὺς ἐγκαλουμένους τι τοιοῦτον, ἀπο-
 λύσας· τὰ τε περὶ τοὺς κλήρους, καὶ τὰ περὶ τῆς ἐλευ-
 θερίας, καταδειχθέντα ὑπὸ τοῦ Καρακάλλου παύσας.

καὶ τὸν Αὐρηλιανὸν ἐξαίτηθέντα ὑπ' αὐτῶν . . .
Cod. Vatican. Fol. 3. col. 3. et 4.

τατωνσφισι	.	.	αυτονας	.	.
στρατιαιστ	.	.	σφαιν	.	.
γεγονοταπα	.	.	ταως	.	.
νωσωσουχ	.	.	του	.	.
λευτηνητινα	.	.	προ	.	.
κτειναιουμεντοι	μπολλακαι
λuxeγενετο	ικτηματατων
δραγαθη	.	ω	.	.	νωσδονδε
τεαυρηλιαν	ατουςστρατι
νησανταλλ	ρκειταισεν
σαιτισπι	ιακονπρος
στρατιωτας	ξατοκαιμεν
αματουτο	νβουλευται
υπαυτου	ναποκτει
καιαναδο	ηδενααλλες
δεβουλευτ	ινασεμβαλων
αυτ αρχοντ	φοντονευ
οργηιτεο	αιτων
σικακαιλω	ιππε
τηκονταδρ	ξελευθερων
πλειοντιδ	ισαριωνκαι
δεδεικτον	ικωντωντι
φοβηθεις	υςκαιιστου
τοναυρηλ	ντασκολα
μονονου	τινασωστεπασι
τευκοτων	νοναυτω
ολωςβουλε	ταςτεπειρα

παροντααπ	.	.	.	ασπεριττας
υποχρημα	.	.	.	ταπολλατων
εσαυτοντην	.	.	.	παραντου
τουθα	.	.	.	προαχθεντων
καρακαλλου	.	.	.	τειωναγωνων
τρεψαστο	.	.	.	νπληθοσην
καιπεριτο	.	.	.	σταστεδωρε
ταςτιεπο	.	.	.	τηντισινεδε
σασιδρα	.	.	.	

αυ-

. . λέξας,] καὶ μηδεμίαν εἰκόνα αὐτοῦ, μήτε ἀργυρᾶν ὑπὲρ πέντε λίτρας, μήτε χρυσὴν ὑπὲρ τρεῖς, γίγνεσθαι ἐκέλευσε.

.	.	τοτεμεγιστον	.	.	εστοτα
.	.	φοραντων	.	.	εουηρ ^ο
.	.	κωιστρα	.	.	εθε
			.	.	ιτου

13. . . ἣν ἐπαινούμενος, ἰσοστάσιόν πως αὐτοῖς αἰτίαμα παρὰ τῶν ἐμφρόνων ἔσχεν, ὅτι ἔς τε τοὺς ὑπατευκότας τινὰς ἐνέγραψε, καὶ εὐθύς ἀρχαῖς ἐθνῶν προσέταξε· καὶ τοι μὴ θελήσας, δεύτερον δὴ τῷ εἰπόντι ἔτι ὑπατεῦειν δόξαι, ὅτι τῶν ὑπατευκότων τιμὰς ἐσχέκει, ὅπερ ἐπὶ τοῦ Σεβήρου ἀρξάμενον, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπεποιήκει. τοῦτο γὰρ δὴ νομιμώτατα, καὶ περὶ ἑαυτοῦ, καὶ περὶ τοῦ Ἀδουέντου πράξας, ἀλογώτατα Μάρκιόν τε Ἀγρίππαν, πρότερον μὲν ἐς Παννονίαν, εἰς ἐς Δακλίαν ἡγεμονεύσοντα ἐπεμψε. τοὺς γὰρ ἄρχοντας αὐτῶν, τὸν τε Σάβινον, καὶ τὸν Καστῖνον, λόγῳ μὲν ὥς καὶ τῆς συνουσίας

σφῶν δεδομένος, ἔργῳ δὲ τό τε πρὸς τὴν φιλίαν αὐτῶν τὴν πρὸς τὸν Ἰθίς, εὐθὺς μετεπέμψατο. τὸν τ. τὴν Δακίαν, καὶ Δέκιον Τρικκίαν· ἔστειλεν· ἐκείνον μὲν, δοῦλόναϊός τινος γεγονότα, καὶ διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Σεβήρου, καὶ τοι καὶ τῷ πεκτότα, καὶ ἐπὶ προδοσίᾳ πράγμα ἐμπεσόντα, καὶ μετὰ τοῦτο ὑπὸ τοῖς ἄλλοις καταχθέντα, τὰς τε καὶ τὰς ἐπιστολάς διοικήσαντα, καὶ τοὺς βουλευτὰς τοὺς ἐστρατηγηκότες μειράκια ἔξωρα ἐς τὴν στρατιὰν δὴ Τρικκίαν, ἐν τῷ πλήθει τε τεύμενον, καὶ θυρωρόν ποτε γεγονότα, καὶ τότε τοῦ Ἀλβανίου χοντα.

14. Ταῦτά τε οὖν αὐτοῦ ὅτι καὶ τὸν Ἀδουεντον, ἐν τοῖς νηταῖς μεμισθοφορηκότα, καὶ λελοιπότα, ἔς τε τοὺς γραμμικοὺς καὶ πρόκοιτον ἀποδειχθέντα ἐπιτροπεύειν προαχθέντα, καὶ πατον, καὶ πόλιν, μηδ' ἀναγινώσκειν ὑπ' ἀπαιδευσίς ἀπειρίας δυνάμενον, ἀπέφη δ' Ἀδουεντος τοῖς στρατιώταις κάλλου θάνατον, εἰπεῖν· χία, ἃ τε καὶ πρεσβεῖοντι

ἐπεὶ δ' ὑπέργηρός εἰμι, ἐκείνῳ αὐτῆς ἐξισταμαι. “
 ληρεῖν δὲ πως ἔδοξεν, ὥσπερ που καὶ ὁ Μακρίνος,
 τὸ μέγιστον τῆς γερουσίας ἀξίωμα τοιούτῳ ἀνδρὶ
 δοῦς, ὅστις οὐδὲ διαλεχθῆναι τινι ἐν τῷ συνεδρίῳ
 καλῶς, ὑπατεύων, ἡδυνήθη· καὶ διὰ τοῦτο τῇ τῶν
 ἀρχαιρεσιῶν ἡμέρᾳ νοσεῖν προσεποιήσατο. ὅθεν
 οὐκ εἰς μακρὰν τῷ Μαξίμῳ τῷ Μαρίῳ τὴν τῆς πό-
 λεως προστασίαν ἀντ' αὐτοῦ προσέταξε, καθάπερ
 ἐπὶ τοῦτο μόνον πολίταρχον αὐτὸν ποιήσας, ἵνα μιάν-
 νῃ τὸ βουλευτήριον, οὐ κατ' ἐκείνο μόνον, ὅτι ἐν τῷ
 μισθοφορικῷ ἐστράτευτο, καὶ τὰ τῶν δημίων ἔργα,
 καὶ προσκόπων, καὶ ἑκατοντάρχων ἐπεποιήκει,
 ἀλλ' ὅτι καὶ τὴν τῆς πόλεως ἀρχὴν, πρὸ τοῦ τῆς
 ὑπατείας ἔργου εἰλήφει· τουτέστι πολίταρχος πρό-
 τερον ἢ βουλευτῆς ἐγεγόνει. ταῦτα γὰρ περὶ αὐ-
 τόν, ὥσπερ τὰ καθ' ἑαυτὸν, ὅτι τὴν αὐτοκρά-
 τορα ἀρχὴν, ἱππεύων ἔτι, ἡρπάκει, ἐπηλυγασάμε-
 νος ἔπραξεν.

15. Ἐκεῖνά τε οὖν τινες αὐτοῦ οὐκ ἀπεικότως
 ἐμέμφοντο, καὶ ὅτι ἐπάρχους, τὸν τε Ἰουλιανὸν τὸν
 Οὐλίπιον, καὶ Ἰουλιανὸν Νέστορα ἀπέδειξε, μήτ' ἄλ-
 λην τινὰ ἀρετὴν ἔχοντας, μήτε ἐν πολλαῖς πράξεσιν
 ἐξητασμένους, ἀλλὰ καὶ πάνυ περιβοήτους ἐπὶ πονη-
 ρία ἐν τῇ τοῦ Καρκαλλοῦ ἀρχῇ γενομένους, διὰ τὸ
 πολλὰ αὐτῷ, τῶν ἀγγελιαφόρων σφᾶς ἡγουμένους,
 πρὸς ταῖς ἀνοσίους πολυπραγμοσύνας ὑπηρετῆσαι.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὀλίγοι ἐλογίζοντο, καὶ ἀπ' αὐτῶν
 οὐ καθαρῶς ἐθάρσυν· οἱ δὲ δὴ πλείους τῶν ἰδιω-
 τῶν, πρὸς τε τὴν διὰ βραχείας παρ' ἐλπίδα τοῦ Τα-

ράντου ἀπαλλαγὴν, καὶ πρὸς τὴν ἐκείνου παρακλησίαν, ἐξ ὧν ὑποδεικνύει σφίσι, πρὸς πάντα καὶ τὰ λοιπὰ προσδοκίαν, οὐκ ἔσχον καιρὸν δι' ὀλλγουν οὕτως αὐτοῦ καταγνῶναι· καὶ διὰ τοῦτ' ἰσχυρῶς ἀποθανόντα ἐπόθησαν, ὃν πάντως ἄν, εἴπερ ἐπὶ πλείον ἐβεβιώκει, διὰ μίσους ἐσχήκεισαν.] καὶ γὰρ τρυφώτερόν πως ζῆν ἤρξατο, [καὶ τῶν διαμεφομένων τι αὐτοῦ, ἀπεστρέφετο. τὸν μὲν γὰρ Ματερνιανόν, τὸν τε Λάτον, οὐκ εὐλόγως μὲν (τί γὰρ ἡδικήκεισεν, τὸν αὐτοκράτορα σφῶν περ . .

μεντοιικαι	.	.	γονειδισχ	.	.
θρωπινο	.	.	αλλοιστοι	.	.
κινδυνων	.	.			

τοῖς τὴν δυσγένειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν παράλογον τῆς μοναρχίας κτῆσιν, δυσχεραίνειν ὑποπτευομένοις, οὐκ ὀρθῶς ἐπεξήγει. πάντα γὰρ που τᾶναντία αὐτὸν ἐχρῆν ποιεῖν, εἰδότα, ὅστις τε ἀρχὴν ἐπεφύκει, καὶ ὅστις τότε ἦν· μήθ' ὑπερφρονεῖν, [ἀλλὰ μετρίως π . . . μονατονο . . . θεραπευο . . .] καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἢ τε εὐεργεσίᾳ, καὶ τῇ τῆς ἀρετῆς, διὰ πάντων ὁμοίως, ἐπιδείξει, παραμυθεῖσθαι.

16. Ταυταμεν	.	.	υτουστογκα
καταυτονα	.	.	ναμενωντι
ρηταιμοιε	.	.	ωνψηφι
ωσεκαστ	.	.	λενδεουκη
μηστινος	.	.	σαστακαιτη
κεινωιες	.	.	ηματααυτος
κρατωρμεν	.	.	μειουνουδι

φαισώπερ	ησονομα
λογωιπαρα	νδορυφορων
τηναρχην	ροντινες
παντοςμα	ουμεναλ
νοςαυτης	ουτωςεγγρα
τωνωνδιελ	τηναρχην
στρατιωταις	εμονμα
απεδειχθ	νβαρβαρων
καιπαινου	ημονπρος
κολιγου	παισιον
ετολμησεν	θηειπαρον
επιστειλαιλ	ετονδρασω
.	.	τιςνηπιστα	.	.	ητηιτεπι
.	.	αστοιςστρα	.	.	εγγραψεναπλως
.	.	μολογησαν	ος	.	οτουκαρα
.	.	εμαντωιπολ	.	.	τοκρατορες
.	.	πεποιηκοται	.	.	οκαιταπαν
.	.	ιςτριψενδε	.	.	σοιτοτηςε
.	.	στοληκαισα	.	.	πομνηματα
.	.	καιαυτοκρα	.	.	ατιωταις
.	.	εουηρονπρος	.	.	ουτωςεκει
.	.	κρινουονο	.	.	επικολα
.	.	σεβηκαιευ	.	.	τωνκαιου

υτους

. . . ει δε λέγεσθαι ὑπώπτευσαν, ὥστε καὶ
 δημοσιευθῆναι αὐτὰ ἀξιῶσαι, ἔπεμψεν ἡμῖν, ἅτινα
 καὶ αὐτὰ ὁ ταμίης, ὥσπερ καὶ ἕτερα αὐθις τῶν ὁ-
 μοίων, ἀνέγνω· καὶ στρατηγὸς δὲ τις τὰ αὐτοῦ ποτε
 τοῦ Μακρίνου γράμματα, τῷ σύγκλητόν τε τότε τῇ

βουλὴν γενέσθαι, καὶ μηδὲνα τῶν ταμειῶν παρῆναι, ἐπελέξατο.

17. Ἰῆς δ' οὖν πρώτης ἐπιστολῆς ἀναγνωσθείσης, καὶ ἐκείνῃ, ὅσα εἰκὸς ἦν, καὶ τῷ νύει αὐτοῦ ἐπεψηφίσθη. εὐπατριδῆς τε γάρ, καὶ πρόκριτος τῆς νεότητος, Καῖσάρ τε ἀπεδείχθη. καὶ ὅς τὰ μὲν ἄλλα προσεδέξατο, τὴν δὲ δὴ ἱπποδρομίαν, τὴν ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ ψηφισθεῖσαν, παρητήσατο· εἰπὼν, αὐτάρκως αὐτὴν τῇ τῶν Σεβήρων γενεαῶν θία τετιμῆσθαι. τοῦ μὲν Ταράντου οὐδμίαν μνείαν τότε γε, οὐτ' ἄτιμον, οὐτ' ἔντιμον, ἐποίησατο, πλὴν καθόσον αὐτοκράτορα αὐτὸν ὠνόμασιν. οὔτε γὰρ ἥρωα, οὔτε πολέμιον ἀποδεῖξαι ἐτόλμησεν, ὥς μὲν ἐγὼ δοκῶ, ὅτι τὸ μὲν διὰ τε τὰ πραχθέντα αὐτῷ, καὶ διὰ τὸ πολλῶν ἀνθρώπων μῖσος, τὸ δὲ διὰ τοὺς στρατιώτας ὤκνησε προᾶξαι· ὅς δέ τινας ὑπώπτευσαν, ὅτι τῆς τε γερουσίας, καὶ τοῦ δήμου, τὴν ἀτιμίαν αὐτοῦ, ἔργον γενέσθαι μᾶλλον, ἢ ἑαυτοῦ, ἄλλως τε καὶ ἐν τοῖς στρατεύμασιν ὄντος, ἡθέλησε. τοῦ τε γὰρ πολέμου αἰτιώτατον αὐτὸν ἐξ ἀδικίας γεγονέναι, καὶ τὸ δημόσιον ἰσχυρῶς, τῇ τῶν χρημάτων τοῖς βαρβάροις διδομένων ἀνυξήσει, βεβαρηκέναι ἔφη· ἰσάριθμα γὰρ αὐτὰ τῇ τῶν στρατευομένων μισθοφορίᾳ εἶναι. οὐ μέντοι καὶ ἐτόλμησέ τις δημοσίᾳ τι τοιοῦτο κατ' αὐτοῦ θρασύνεσθαι, ὥστε καὶ πολέμιον αὐτὸν ψηφίσασθαι, δεδιὼς μὴ καὶ παραντίκα ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πόλει στρατευομένων φθαρῇ· ἀλλὰ ἄλλως μὲν καὶ ἐλοιδοροῦν αὐτὸν, καὶ ὕβριζον, ὅσα ἐδύναντο, τὰς τε μαιφονίας αὐτοῦ

ημαστὶ καταλέγοντες, καὶ πρὸς πάντας αὐτὸν τοὺς ἵππους κακῶς τυραννήσαντας σφῶν παραδεικνύν-

18. Τὴν τε ἵπποδρομίαν τὴν τοῖς γενεθλίοις τοῦ τελευτήσαντος καταλυθῆναι, καὶ τοὺς ἀνδριάντας, τοὺς τε χρυσοὺς, καὶ τοὺς ἀργυροὺς πάντας ἁπλῶς δι' ἐκείνον συγχωνευθῆναι, τοὺς τε μεμνημένους τι αὐτῷ, πολλῇ σπουδῇ, καὶ φανερωθῆναι, καὶ βασανισθῆναι δεόμενοι. πολλοὶ γὰρ οὐχ ὅτι δοῦλοί τε καὶ ἐξελεῦθεροι, καὶ στρατιῶται, καὶ Καισάρειοι, ἀλλὰ καὶ ἵππεῖς, βουλευταὶ τε καὶ γυναῖκες τῶν τε φανερωμάτων συχναί, καὶ ἐνδείξεις λαθρόλους ἐπὶ τοῦ πεποιθῆσθαι, καὶ σεσυκοφαντηκέναι τινὰς ἐνόησαντο. οὐ μὴν οὔτε ἐκείνῳ τὸ τοῦ πολέμιου ὄνομα προσέθεσαν, καὶ τοὶ τὸν Μαρτιάλιον, ἐπὶ προμήματι τῆς πρὸς τὸν Ἄρεα αὐτοῦ δμῶνυμίας, καὶ κίνοις, καὶ ἀγάλμασι τιμηθῆναι δεῖν αἰεὶ ποτε ἐπιπύοντες· οὔτε τῷ Μακρίνῳ, ὥς καὶ ἀχθόμενοι τι, ἐνεδείξαντο.] αἴτιον δ', ὅτι προκαταληφθέντες διὰ τὸν τοῦ Ταράντου θάνατον χαρᾷ, οὐδὲ ἐνίστασθαι τι περὶ τῆς ταπεινότητος αὐτοῦ ἐσχόλασαν, ἀγαπητῶς αὐτὸν ἐς τὴν ἀρχὴν ἐδέξαντο· οὐχ ὥς ᾧτινι δουλεύουσιν, ὥς οὐ ἐστέργοντο, ἐνθυμένοι, καὶ πάντα τινὰ, καὶ τὸν τυχόντα, αἰρετώμενον αὐτοῦ νομίζοντες ἔσεσθαι. [καὶ τι αὐτοὺς, ἢ τῶν ἐπὶ τε τῶν ὑπ' ἐκείνου καταδειχθέντων ἐκτάσεις· (πάντα γὰρ, ὅσα ποτὲ παρὰ τὸ καθέκαστον, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ δημοσίου τοῦ τῶν Ῥωμαίων, ἀλλὰ καὶ οἰκοθέν τισιν, καὶ ἐξ ἐπιτροπῆς αὐτοῦ

πρός τινων δῆμων ἀνηλίσκετο, ἀνταίγῃ·) καὶ ἡ ἐκ
τὸ ἔπειτα μηδὲν ὅμοιον αὐτοῖςπραχθῆσθαι ἔλπις,
ἀνέπεισε στέρξαι τοῖς παροῦσιν.

19. Ὡς μέντοι τὸν τε Αὐρηλιανὸν τεθνηκότα,
καὶ τὸν Διαδουμενιανὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Καίσαρα,
λόγῳ μὲν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, δι' ὧν, ἀπὸ τῆς Ἀν-
τιοχείας μεταπεμφθεὶς πρὸς αὐτόν, διήει· ἔργῳ δὲ
ὑπὸ τοῦ Μακρίνου ἀποδεδειγμένον, καὶ προσέτι τὸ
τοῦ Ἀντωνίνου ὄνομα προσειληφότα, ἔμαθον· (ταῦ-
τα γὰρ ἐπὶ τῇ τῶν στρατιωτῶν θεραπείᾳ, τὸ μὲν
ἵνα μὴ δόξη τὴν τοῦ τεθνηκότος μνήμην παντάπα-
σιν ἀτιμάζειν, καὶ μάλιστα ὅτι, τῶν ἀνδριάντων τι-
νὰς τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου αὐτῷ ἀνα-
τεθέντων, καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ σταθέντων, λάθρα κα-
θῆρήκει· τὸ δὲ ἵνα ἄλλας ἐπτακοσίας καὶ πενή-
κοντα αὐτοῖς δραχμὰς προσυποσχῇται, ἐποίησεν·)
οὐκέτι ὁμοίως φρονεῖν ἤρξαντο· ἀλλ' ἐνθυμούμε-
νοι, ὅτι πρότερον ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐπεποιήντο, καὶ
προσέτι λογιζόμενοι πάνθ' ὅσα . . .

αλλωναντου	.	.	νυπερουδειος	.	.
προσυποπτευ	.	.	τοσκεψιντια	.	.
καζοντοσχ	.	.	ηριωμη	.	.
τουμενκαρακ	.	.	ντοσπουαυτο	.	.
δενμαλλονε	.	.	ςγενεσθαιοδε	.	.
τοταδεεσε	.	.	20.	.	.
ρονταλλαως	.	.	τεκαιεντηαγ	.	.
επεστελλονποτε	.	.	νθανωνκαι	.	.
ραιτησειδων	.	.	ληθουςσφαι	.	.
τουσεουηρου	.	.	αυτομενους	.	.

τωνινουκα	.	.	.	ησενεντη
ξεφαινονκ	.	.	.	ιαδουμενια
γεκαιηρωα	.	.	.	εθλωνιππο
κοταδητην	.	.	.	στητεταρτη
νονιανουμην	.	.	.	τουσεπτεμ
αποφανθη	.	.	.	εραεγιγνετο
καιπανταπ	.	.	.	λαοδυρομε
μαιπαντων	.	.	.	ωνμονους
τωνεντηρ	.	.	.	ανθρωπωνε
μετεπεσε	.	.	.	προστατου
τηνγερουσiana	.	.	.	υτουςειναι
σακαιεπιφ	.	.	.	νεκαλουν
μονηεπιτη	.	.	.	νονσφων
κακουργει	.	.	.	ονκαιδηκαι
αυτωιεξαιτ	.	.	.	οειπονοτι
γηνεμεδε	.	.	.	ζωργισθησ
τοικαταμ	.	.	.	ελεησονη
ερωτηθει	.	.	.	εφροντισαν
τωντηνω	.	.	.	νπρωτην
τεαμφιβολ	.	.	.	ππικουου
ναντοκαιοι	.	.	.	λευτικουτε
τουρνινον	.	.	.	τεαυτοκρατο
τιαντροπο	.	.	.	καισαραεπαι
φημιζομεν	.	.	.	νωστεκαιαυτ
στρατηγων	.	.	.	λληνιστιει
ξιναιοιμη	.	.	.	καλησημερας
φονπεριτο	.	.	.	χρονωικαλων
ναιναμησ	.	.	.	ικαικεινους
νησηισφισι	.	.	.	νεινσφισι

μενεξωτου αναλλεστιτον
 κοτοσεγ αιβοωντεςαν

νυπερ

. . . „Ρωμαίων Αὔγουστος· τοῦτον ἔχοντες πάντα ἔχομεν·“ οὕτως που πολὺ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ αἰδοὺς ἐς τὸ κρεῖττον, καὶ καταφρονήματος πρὸς τὸ χεῖρον ἐμπέφυκεν, ὥστε καὶ ἐκείνους, μηδ' ἀρχὴν εἶναι τὸν τε Μακρίνον καὶ τὸν Διαδουμενιανὸν νομίζειν, ἀλλ' ὥς καὶ τεθνηκότας αὐτοὺς ἤδη καταπατεῖν· ὁθεν οὐχ ἥκιστα καὶ οἱ στρατιῶται κατεφρόνησαν αὐτοῦ, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὰ ἐπὶ τῇ θεραπείᾳ σφῶν πραχθέντα θέμενοι, καὶ μάλιστα³ ὅτι οἱ Περγαμηνοὶ, στερηθέντες ὧν παρὰ τοῦ Ταράντου πρότερον εἰλήφεσαν, πολλὰ καὶ ἄτιοπα ἐς αὐτὸν ἐξέβρισαν, ἐφ' ᾧ δὴ καὶ δημοσίᾳ ἀτιμίαν ὑπ' αὐτοῦ ὤφλον.

21. Καὶ τὰ μὲν τῶν στρατιωτῶν αὐτίκα λελέξε-
 ται· τότε δὲ γράμμα μὲν οὐδὲν ὁ Μακρίνος τῶν
 μηνυτικῶν, οὔτε ἐσέπεμψεν ἐς τὴν γερουσίαν, ὥσπερ
 ἤξλου, οὔτε ἄλλως ἐξέφηγε· φήσας, εἴτ' οὖν ἀλη-
 θῶς, εἴτε καὶ ψευδῶς, ἵνα μὴ πολλὴ ταραχὴ γένηται,
 ὅτι μηδὲν ἐν τῷ βασιλικῷ τοιοῦτον εὐρέθη. ὁ γάρ
 τοι Ταράντας ἦτοι διέφθειρε τὰ πλείω τῶν ἐνδείξιν
 τινα ἐχόντων, ἣ καὶ αὐτοῖς τοῖς πέμψασιν αὐτὰ ἀν-
 τέπεμπεν, ὥσπερ εἶπον, ὅπως μηδεὶς ἐλεγχος τῆς κα-
 κίας αὐτῶν ὑπολείπεται· τρεῖς δὲ δὴ τῶν βουλευ-
 τῶν, οὓς μάλιστα καὶ αὐτός, ἐξ ὧν ἐπεφωράκει, ἀ-
 ξιομισεῖς ἐνόμιζεν εἶναι, ἐκδήλους ἐποίησε, τὸν τε
 Μανίλιον, καὶ τὸν Ἰούλιον, καὶ προσέτι Σουλπίκιον

Ἀρρήνιανόν, ὃς ἄλλους τέ τινας, καὶ τὸν Βάσσον, τὸν τοῦ Πομπωνίου παῖδα, ᾧ τῆς Μουσίας ἄρξαντι ὑπεστρατήγει, ἐσεσυκοφαντήκει· καὶ οὗτοί τε ἐς νήσους ὑπερωρίσθησαν. ἀπέειπε γὰρ ἄντικρυς, μηδένα αὐτῶν θανατωθῆναι, αὐτὸ τοῦτο γράψας, „ἵνα μὴ, ἃ ἐκείνοις ἐγκαλοῦμεν, αὐτοὶ ποιοῦντες φανῶμεν.“ καὶ Λούκιος Πρισκιλλιανός, [ὑπ’ αὐτῆς τῆς βουλῆς προβληθεὶς,] οὕτω περιβόητος ἐπὶ ταῖς ἐπηρείαις, ὥσπερ καὶ ἐπὶ ταῖς τῶν θηρίων σφαγαῖς, ἦν. [ἔν τε γὰρ τῷ Τουσκούλῳ πολλοῖς αἰὲ πολλάκις ἐμάχισατο, ὥστε καὶ σημεῖα τῶν δηγμάτων αὐτῶν φέρειν·] καὶ ποτε καὶ ἄρκτι καὶ παρδάλει, λεαίνῃ τε καὶ λέοντι ἅμα μόνος συνηνέχθη· καὶ πολὺ πλείους ἄνδρας, καὶ τῶν ἱππέων, καὶ τῶν βουλευτῶν, ἐκ τῶν διαβολῶν ἐξώλεσεν. [ἐφ’ οἷς ἀμφοτέροισι] ὑπὸ μὲν τοῦ Καρακάλλου μεγάλως ἐτιμήθη, [καὶ ἐς τοὺς ἐστρατηγηκότας ἐσεγράφη, καὶ τῆς Ἀχαΐας, καὶ παρὰ τὸ καθῆκον, ἤρξε· καὶ ὑπὸ τῆς γερουσίας ἰσχυρῶς ἐμισήθη, καὶ ἐπὶ κλητὸς τε ἐγένετο,] καὶ ἐς νῆσον κατεκλείσθη. [οὗτοί τε οὖν οὕτως ἀπήλλαξαν.

22. Καὶ ὁ Φλάκκος τὴν τῶν τροφῶν διαδούσιν, ἣν ὁ Μανίλιος πρότερον ἔσχε, τῆς κατ’ αὐτοῦ συκοφαντίας γέρας εἰλήφει, ἐπετράπη καὶ αὐτήν· καὶ μετὰ τοῦτο τό τε διαδίδοσθαι τινα ἐν ταῖς τῶν στρατηγούντων πάνυ θείαις, πλὴν τῶν τῇ Φλώρᾳ τελουμένων, δικαιονόμοι οἱ τὴν Ἰταλίαν διοικοῦντες ἐπαύσαντο, ὑπὲρ τὰ νομισθέντα ὑπο τοῦ Μάρκου δικάζοντες. Δομήτιός τε τις Φλώρος περιδρομῇ θιγα-

.	.	γγνωμης	.	.	σθη
.	.	ειτοφοβη	.	.	μακρ
.	.	τουττονο	.	.	κοι
.	.	ησαντου	.	.	ιτουι
.	.	θηκαιεστα	.	.	δο
.	.	τριδααπελ	.	.	ειν
.	.	οθηκαιπαν	.	.	ηι
.	.	εινοτε	.	.	οχω
.	.	σιυναι	.	.	ειη
.	.	ωνωνπρουσ	.	.	ταλ

ἐκ τῆς Ἀντιοχείας αὐτήν, ὅποι βούλοιο, ἐκέλει
[καὶ ἐπεὶ τὰ ἐν τῇ Ῥώμῃ περὶ τοῦ υἱέος αὐτῇ
χθέντα ἤκουσεν,] οὐκ ἔτ' ἐφιλοψύχησεν, ἀλλ'
τρόπον τινὰ καὶ ὑπὸ τοῦ καρκίνου, ὃν ἐν τῷ μ
ἐκ πάνυ πολλοῦ χρόνου ἡσυχάζοντά πως ἔχουσι
τε ἠρέθισεν ἐκ τῆς πληγῆς, ἣν ἐπὶ τῷ τοῦ πι
θανάτῳ κοψαμένη, κατὰ τῶν στένων ἐπέπλι
συναιρομένη, προσδιέφθειρεν ἑαυτὴν ἀποκαρ
σασα.

24. [Καὶ ἡ μὲν οὕτω τε ἐκ δημοτικοῦ γι
ἐπὶ μέγα ἀρθεῖσα, καὶ τῇ τοῦ ἀνδρός ἡγεμονίᾳ
ριαλῶς πάνυ διὰ τὸν Πλαυτιανὸν ζήσασα, τί
υἱέων, τὸν τε νεώτερον ἐν τοῖς αὐτῆς κόλποις κ
σφαγέντα ἐπιδούσα, καὶ τὸν πρεσβύτερον ζῶντι
αἰὶ διὰ φθόγου ἔχουσα, καὶ φονευθέντα οὕτω
θοῦσα, τῆς ἀρχῆς ζῶσα ἐξέπεις, καὶ ἑαυτὴν προ
τειργάσατο. ὥστε τινὰ ἐς αὐτὴν ἀποβλέψαντα,
πάνυ πάντας τοὺς ἐν ταῖς μεγάλαις ἐξουσίαις
μένους μακαρίζειν, ἂν μὴ καὶ ἡδονὴ τις αὐ

βιον, καὶ ἀληθείης, καὶ ἀκήρατος, καὶ εὐτυχία, καὶ ἀκραιφνής, καὶ διαρκῆς ὑπάρχη. καὶ τὰ μὲν τῆς Ἰουλίας οὕτως ἔσχε· τό, τε σῶμα αὐτῆς, ἐς τὴν Ῥώμην ἀναχθέν, ἐν τῷ τοῦ Γαΐου, τοῦ τε Λουκίου μνήματι κατετέθη· ὕστερον μέντοι καὶ ἐκεῖνα, ὥςπερ καὶ τὰ τοῦ Γέτα ὁστᾶ, πρὸς τῆς Μαΐου τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, ἐς τὸ τοῦ Ἀντωνίνου τεμένισμα μετεκομίσθη.

25. Ἐμελλε δ' οὐδ' ὁ Μακρίνος ἐπὶ πολὺ περιέεσθαι, ὥς που καὶ προεδηλώθη αὐτῷ. ἡμίονός τε γὰρ ἡμίονον ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ χοῖρος χοιρίδιον, ὧτα τέσσαρα, καὶ γλώσσας δύο, πόδας τε ὀκτὼ ἔχον, ἔτεκε. καὶ σεισμὸς ἰσχυρὸς ἐγένετο, αἱμὰ τε ἐκ σωλῆνος ἐρρύη, καὶ μέλισσαι κηρία ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ βοαρία ἐνέπλασαν. τό τε θέατρον τὸ κυνηγετικὸν κεραινοῖς ἐν αὐτῇ τῶν Ἡφαιστείων ἡμέρᾳ βληθέν, οὕτω κατεφλέχθη, ὥστε τὴν τε ἄνω περιβολὴν αὐτοῦ πᾶσαν, καὶ τὰ ἐν τῷ τοῦ κύκλου ἐδάφει πάντα κατακαυθῆναι, καὶ τοῦτου τὰ λοιπὰ πυρωθέντα θρασθῆναι. οὐδὲ ἐπήρκεσεν αὐτῷ οὔτε ἀνθρωπίνη ἐπικουρία, καίπερ παντὸς, ὥς εἰπεῖν, ὕδατος ῥέοντος, οὐθ' ἡ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ ῥόια, πλείστη τε καὶ σφοδρότατη γενομένη, ἡδυνήθη· οὕτω που καὶ τὸ ὕδωρ ἐκάτερον ὑπὸ τῆς τῶν σκηπτῶν δυνάμεως ἀνελίσκετο. καὶ ἐν μέρει καὶ αὐτὸ τοῦτο περιεγένετο, ὅθεν ἡ θεία τῶν μονομαχιῶν ἐν τῷ σταδίῳ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐτελέσθη. τοῦτό τε οὖν τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι προσήμαινεν. ἐπρήσθη μὲν γὰρ καὶ ἄλλα τινὰ, καὶ τῶν βασιλικῶν κτημάτων, μάλιστα ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ.

πολλάκις, ὅπερ πού καὶ αὐτὸ ἐξαίσιον αἰεί ποτε νομίσται· ἐκεῖνο δὲ δὴ ἄντικρυς ἐς αὐτὸν ἔφερει, ὅτι καὶ τὴν ἵπποδρομίαν τοῦ Ἥφαιστου καταλεγκέναι ἔδοξεν. ἔκ τε οὖν τούτου νέον τι γίνεσθαι ὑποπάσθη, καὶ ὅτι ὁ Τίβερις ἐν τῇ αὐτῇ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ πληθύσας, ἔς τε τὴν ἀγορὰν, καὶ ἐς τὰς περὶ αὐτὴν ὁδοὺς τοπαύτῃ θύμῃ ἐσέβαλεν, ὥστε καὶ ἀνθρώπους παρασυρῆναι· γυνή τέ τις, ὥς γε ἴκουσα, βλοσυρὰ καὶ ὑπέρογκος, ὀφθεῖσά τισιν ἔφη, ὅτι ἐλάχιστα ταῦτα πρὸς τὰ μέλλοντα αὐτοῖς συμβήσεσθαι ἐστί. καὶ ἔσχεν οὕτως.

26. Οὐδὲ γὰρ ἐν τῇ πόλει μόνη τὸ δεινὸν ἔμεινεν, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην αὐτῆς, ἀφ' ἧς τὸ θέατρον αἰεί ποτε ἐπληροῦτο, ἐπέσχε. τὸν μὲν γὰρ πρὸς τοὺς βαρβάρους πόλεμον, καὶ ἐλαττωθέντες κατέθεντο· τῇ δὲ ἐκ τῶν στρατιωτῶν πλεονεξία, καὶ στάσει, δεινῶς ἐκακώθησαν. ἐπράχθη δὲ ἐκάτερον.] ὁ δὲ δὴ Μακρίνος ἰδὼν τὸν Ἀρτάβανον σφόδρα τε ἐφ' οἷς ἐπεπόνθει θυμούμενον, καὶ δυνάμει πολλῇ ἐς τὴν Μεσοποταμίαν ἐμβεβληκότα, τὸ μὲν πρῶτον τοὺς τε αἰχμαλώτους αὐτῷ αὐτεπάγγελτος, καὶ λόγους φίλους ἔπεμψε, πρὸς τε τὴν εἰρήνην αὐτὸν προκαλούμενος, καὶ τὴν αἰτίαν τῶν γεγονότων ἐς τὸν Ταράνταν τρέπων. ὥς δὲ ἐκεῖνος οὔτε τοῦτο προσεδέξατο, καὶ προσέτι καὶ τὰ φρούρια αὐτὸν, τὰς τε πόλεις κατασκαφείσας ἡναστῆσαι, τῆς τε Μεσοποταμίας παντελῶς ἐκστῆναι, καὶ δίκας ἐπὶ τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπὶ τῇ τῶν βασιλικῶν μνημάτων λύμῃ δοῦναι ἐκέλευσεν. [τῇ τε γὰρ δυνάμει, ἣν πολλῇ

ἡθροίκει, θαρρόων, καὶ τοῦ Μακρίνου, ὥς καὶ παρὰ
τὴν ἀξίαν αὐταρχοῦντος, καταφρονῶν, τῇ τε ὀργῇ
ἀπλήστῳ ἐχρῆτο, καὶ ἤλπιζε, καὶ ἄκοντος αὐτοῦ,
πάνθ' ὅσα ἐβούλετο, κατεργάσεσθαι.] οὐδὲ καιρὸν
οὐδένα διαβουλεύσασθαι ἔσχεν· ἀλλ' ἀπαντήσας
αὐτῷ πρὸς τὴν Νίσιβιν ἤδη προσιδόντι, ἡτήθη, μά-
χης περὶ τοῦ ὕδατος τοῖς στρατιώταις ἐν τῇ ἀντι-
στρατοπεδεύσει γενομένης. καὶ αὐθις [. . .

τοταφρευμ	.	.	λυαπαλλη	.	.
απεβαλεναλ	.	.	σανεπει	.	.
οιτευπασπι	.	.	τεσοιρω	.	.
σκευοφο	.	.	βαρβαρω	.	.
οντεςδιεσ	.	.	λοπτοης	.	.
συνομεν	.	.	αληθειν	.	.
ξανεστου	.	.	ιοπεποιη	.	.
επεκδραμ	.	.	θονγεαυτ	.	.
τεγαρανελ	.	.	μιαμενα	.	.
αντιταξεω	.	.	α . . α	.	.
αυτουςκαι	ηθειαντωνβι
ωιταιτωνε	καιτηιτουμα
αλλουχυ	υγηιαθυμησα
ειναιοδ	ηθησανκακτου
ιοτετσιου	τηςμισσοπο
καιμετα	λωστεκαιεκει
ξεωσπα	νσυριανκα
τηςνυ	ιελθοντιος
ταστρατο	ιιοτεμενδη
οιτερω	ετοενδεδη
τοκαικ	ωρωιτωιτε

θορυ	νωιοτεμο
σφων	οαδονεντος
πιευσαν	εεμενχει
γηνα	ληλοιςηλ
αυτουςπο	.	.	.	λυ	

διαπρεσβευόμενοι, καὶ διακηρυκευόμενοι, συνηλλάγησαν.

27. Ὁ γὰρ Μακρίνος ὑπὸ τε δειλίας ἐμφύτου, (καὶ γὰρ Μαῦρος ὢν, δεινῶς ἐδείμναιεν·) καὶ ὑπὸ τῆς τῶν στρατιωτῶν ἀταξίας, οὐκ ἐτόλμησε πολεμῆσαι· ἀλλὰ] καὶ πάνυ πολλὰ, τῆς εἰρήνης ἕνεκα, καὶ δῶρα, καὶ χρήματα, καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρταβάνῃ, καὶ τοῖς παραδυναστεύουσιν οἱ, ἐδαπάνησεν, ὥστε καὶ ἐς πεντακισχιλίας μυριάδας τὸ σύμπαν ἀνάλωμα γενέσθαι. [. . . καὶ ἐκεῖνος υ καὶ ὅτι καὶ οἱ στρατιῶται αὐτοῦ τῇ τοῦ χρόνου τριβῇ, ὃν πολὺν ἀπ' οἴκου οὐκ εἰωθότες ἦσαν, καὶ τῇ τῆς τροφῆς σπάνει, ἣν οὔτε ἐκ παρασκευῆς (οὐ γὰρ ἐτοιμάζονται) οὔτ' αὐτὸ τεμ ω ὥσθαι· τὰ δὲ ἐν τοῖς τείχεσιν εἶναι εὐπόρου, δεινῶς ἥσχαλλον, οὐκ ἀκουσίως κατηλλάγη. οὐ μέντοι καὶ πάντα τὰ πραχθέντα αὐτοῖς ἀκριβοῦς ὁ Μακρίνος τῇ τε βουλῇ ἐπέστειλε· καὶ διὰ τοῦτο καὶ θυσίαι αὐτῷ ἐπινίκιοι ἐψηφίσθησαν, καὶ τὸ ὄνομα τὸ Παρθικὸν ἐδόθη. οὐ μὴν ἐδέξατο, αἰσχυνθεὶς, ὥς ἔρικεν, ἐπὶ κλησιν πολεμίων λαβεῖν, ὑφ' ὧν ἥτιτο. καὶ μέντοι καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἀρμένιον πολεμωθίντα, ὥσπερ εἶπον, κατέστη, τοῦ τε Τηριδάτου πιμφθέν αὐτῷ τὸ διάδημα παρὰ τοῦ

Μακρίνου λαβόντος, καὶ τὴν μητέρα, ἣν ἔνδεκα μηνσὶν ὁ Ταράντας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κατεσχέκει, τὴν τε λείαν, τὴν ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἁλοῦσαν, κομισαμένου, καὶ τὰ χωρία, ὅσα ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ ἐκέκτητο. τὸ τε γὰρ ἀργύριον, ὃ κατ' ἔτος παρὰ τῶν Ῥωμαίων εὐρίσκετο, ἐλπίσαντος λήψεσθαι, οἱ τε Δάκοι λυμηνάμενοί τινα τῆς Δακίας, καὶ πολεμήσοντες ἐπὶ πλεῖον, ἀνέσχον, τοὺς δμήρους, οὓς ὁ Καρακάλλος ἐν συμμαχίας λόγῳ παρ' αὐτῶν εἰλήφει, κομισάμενοι.] ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἔσχεν.

28. Πόλεμος δὲ δὴ τοῖς Ῥωμαίοις ἕτερος, οὐκ ἔτι ὀθνεῖος, ἀλλ' ἐμφύλιος συνεβράβη. οἱ γὰρ στρατιῶται [τὸ μὲν τι τοῖς πταίσμασιν ἀχθόμενοι, τὸ δὲ πλεον, οὔτε πόνον οὐδένα ἔθ' ἐκούσιον ὑπομένοντες, ἀλλ' ἕς πάντα δὴ πάντως ἐκδεδιγημένοι, οὐτ' αὐτοκράτορα οὐδένα, ἐγκρατῶς σφῶν ἄρχοντα, ἔχειν ἐθέλοντες, ἀλλὰ λαμβάνειν μὲν ἀπλετά τινα ἀξιοῦντες, ἔργον δ' οὐδὲν ἄξιον αὐτῶν ποιεῖν δικαιοῦντες,] ἐταράσσοντο. [καὶ σφᾶς, ἣ τε τῆς μισθοφορᾶς συντομῇ, καὶ ἣ τῶν γερῶν, τῶν τε ἀτελειῶν, τῶν ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς ὑπηρετήμασιν, ἃ παρὰ τοῦ Ταράντου εὔρηντο, στέρησις, (καίπερ μηδὲν αὐτοὺς μέλλοντας σφῶν ἀπολαύσειν) ἐπιπυρῶξυνεν· ἣ τε ἐν ταύτῳ τρόπον τινὰ διατριβῇ, ἣν, τοῦ πολέμου ἕνεκα χριμάζοντες, ἐν τῇ Συρίᾳ ἐπεποίηντο, προσεπισχύρυσεν. ἔδοξε μὲν γὰρ στρατηγικῶς πως, καὶ νουνεχόντως ὁ Μακρίνος πεποιηκέναι, τῶν μὲν ἐν τοῖς ὅπλοις ὄντων μηδὲν παρελόμενος, ἀλλὰ ἀκέραια αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς ἐκείνου νομισθέντα τηρήσας, τοῖς δ'

αὐτοῖς στρατευσομένοις προειπὼν, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀρχαίοις τοῖς ὑπὸ τοῦ Σεβήρου καταδειχθεῖσιν καταλεχθήσονται. τούτους τε γὰρ, ἃ τε καὶ κατ' ὀλίγους ἐς τὴν στρατιὰν ἤξοντας, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀμάχου, καὶ ὑπὸ δέους, τὸ δὲ ἔπειτα ὑπὸ τοῦ χρόνου, καὶ ὑπὸ τοῦ ἔθους, οὐδὲν νεοχμῶσειν, καὶ τοὺς ἐτέρους, ἅτε μηδὲν ἀπολλύντας αὐτοὺς, ἡσυχάσειν ἤλπισεν.

29. Τοῦτο δὲ, εἰ μὲν ἀναχωρησάντων τε αὐτῶν εἰς τὰ οἰκεῖα τεῖχη, καὶ κατὰ τοῦτο διασπαρέντων, ἐγγόνει, ὀρθῶς ἂν ἐπέπρακτο. ἴσως μὲν γὰρ οὐδ' ἂν ἡγανάκτησάν τινες αὐτῶν, πιστεύσαντες ὄντως μηδὲν αὐτοῖς ζημιωθήσεσθαι, τῷ μὴ παραχρῆμα αὐτὸ πεπονθέναι· εἰ δὲ μὴ καὶ ἐχαλέπησαν, ἀλλ' ὀλίγοι πως ἕκαστοι ὄντες, καὶ τοῖς ἐκ τῆς βουλῆς ἄρχουσιν ὑποταγμένοι, οὐδὲν ἂν μέγα κακὸν δοῦναι ἠδυνήθησαν. ἐν δὲ δὴ τῇ Συρίᾳ συνεστραμμένοι, καὶ τὸ μὲν τι καὶ περὶ αὐτοὺς, εἰ σκεδασθεῖεν, ὑποπτεύσαντες καινοτομηθήσεσθαι· (τότε γὰρ καὶ διὰ τὴν τοῦ πολέμου χρεῖαν καλακεύεσθαι ἐδόκουν·) τὸ δὲ καὶ τῷ * ἐκεῖνοι μὲν τοὺς στρατιώτας τὲ τινὰς ἀπέκτειναν, καὶ τῆς Μεσοποταμίας τινὰ ἐλυμήναντο· οὗτοι δὲ, καὶ ἀλλήλων συχνοὺς κατέκοψαν, καὶ τὸν αὐτοκράτορα σφῶν κατέλυσαν, καὶ, ὅ τούτου δεινότερόν ἐστιν, τοιοῦτον ἕτερον ἐστήσαντο, ὅφ' οὗ οὐδὲν, ὃ τι οὐ κακὸν καὶ αἰσχρὸν, ἐγένετο.

30. Καί μοι δοκεῖ ἐναργέστατα, καὶ τοῦτο, εἰπερ τι ἄλλο τῶν πώποτε, προδειχθῆναι. ἡλίου τε γὰρ ἔκλειψις περιφανεστάτη ὑπὸ τὰς ἡμέρας ἐκεῖ-

νας [ἐγένετο, καὶ ὁ ἄστηρ ὁ κομήτης ἐπὶ πλεῖον ὤφθη· ἑτερόν τέ] τι ἄστρον, ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς τὸ ἀκροφύσιον ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἀνατεῖνον, δεινῶς ἡμᾶς ἐξετάραττεν, ὥστε τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Ὀμήρου διὰ σιόματος αἰεὶ ποιεῖσθαι·

Ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανός, αἶε δὲ Ζεὺς. ἐπράχθη δὲ ὧδε. ἡ Μαῖσα, ἡ τῆς Ἰουλίας τῆς Αὐγούστης ἀδελφῇ, δύο τε θυγατέρας, Σοαιμίδα καὶ Μαμαίαν, [ἐξ Ἰουλίου τοῦ ἀνδρὸς ὑπατευκότος,] καὶ δύο ἐγγόνους ἄρσενας, ἐκ μὲν τῆς Σοαιμίδος, Οὐαρίου τε Μαρκέλλου, ἀνδρὸς ὁμοεθνοῦς, [(ἐξ Ἀπαμείας γὰρ ἐκεῖνος ἦν,) καὶ ἐν τε ἐπιτροπαῖς ἐξετασθέντος, καὶ ἐς τὸ συνέδριον ἐσγραφέντος,] καὶ μετὰ τοῦτο τελευτήσαντος, [Ἀούειτον ε . . .] ἐκ δὲ τῆς Μαμαίας, Γεσσίου τε Μακριανοῦ, Σύρου καὶ αὐτοῦ, [ἐξ Ἀρκῆς πόλεως] ὄντος, [καὶ ἐπιτροπείας τινὰς προσταχθέντος, Βασσιανὸν ἔχουσα. . .

οὐνοικοιεν	.	.	ταμιασμετ	.
τηνδιαιτανμ	.	.	σιασαρχην	.
τηςαδελφης	.	.	ρωτωτινισ	.
ηπαραπαντ	.	.	τεγηρωσκ	.
σιλειαςαυτη	.	.	αςωφθη	.
συνεγεγονε	.	.	ταδετου	.
νησογαρου	.	.	αυτουετ	.
μεντουκαρ	.	.	ετελευτη	.
κυπρονεκτ	.	.		.

Εὐτυχιανός τις ἐν τε ἀθύρμασιν, καὶ ἐν γυμνασίοις ἀρέσας,

ῥκαιδιαταυ	.	.	ασεππου	.
------------	---	---	---------	---

αναπεις ωναυτω . . .
 θεισοςαντο ● προσωνομ . . .
 τασεμμελ
 τε] τῶν στρατιωτῶν τὴν ἐς τὸν Μακρῶ-
 νον ἀπέχθειαν συνιδῶν, [.
 τεγαρουπο κοντειχ
 σεωνπολ ποτεπρο
 καιιοιτορ
 καὶ τι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἑλλίου, ὃν Ἐλεγά-
 βαλον ἐπικαλοῦσι, καὶ μεγάλως θρησκειοῦσιν, ἄλλων
 τέ τινων μαντειῶν ἀναπεισθεῖς, ἐπεχείρησεν, τὸν τε
 Μακρῖνον καθελεῖν, καὶ τὸν Ἀούειτον τὸν τῆς Μαί-
 σης ἔγγονον, αὐτοκράτορα· καί περ παιδίον ἔτι ὄντα,
 ἀντικαταστῆσαι· καὶ κατειργάσατο ἐκάτερον. [...
 σηκαιτουουτως ρατιωταςε
 πανυεσανδρας τετουςβον
 συνεργους μεσανους
 ξελευθε ρος]
 τοῦ τε γὰρ Ταράντου υἱὸν αὐτὸν μοιχίδιον εἶναι
 πλάσάμενος, καὶ τῇ ἐσθῆτι τῇ ἐκείνου, ἥ ποτε ἐν
 παισὶν ἐχρῆτο, κοσμήσας, [Καίσαρα τῇ
 τωνβασιλι αλλετο
 ωντων
] ἐς τὸ στρατόπεδον νυκτὸς, μῆτε τῆς μη-
 τρὸς αὐτοῦ, μῆτε τῆς τήθης ἐπισταμένης, εἰσῆγαγε,
 καὶ τοὺς στρατιώτας, ἅμα τῇ ἑῷ τῆς τοῦ Μαΐου ἐκ-
 καιδεκάτης, γλιχομένους τινὰ ἀφορμὴν ἐπαναστά-
 σεως λαβεῖν, ἀνέπεισε νεοχμῶσαι. [μαθὼν δὲ ταῦτα
 ὁ Εὐτυχιανός, ὅθ' χεν γὰρ οὐ . . . νους * * *

32. * ὥς καὶ πολεμιοτάτῳ τείχει. δυνηθεὶς δ' ἔν αὐθημερόν λαβεῖν· (οἱ γὰρ Μαῦροι, οἱ τῷ Ταράντῳ κατὰ τὸ συμμαχικὸν πεμφθέντες, προθυμότερα ὑπὲρ τοῦ Μακρίνου, αἵτε καὶ ὁμοεθνοὺς σφίιν ὄντος, ἡγωνίσαντο, ὥστε καὶ πύλας τινὰς διαρῆξαι·) οὐκ ἠθέλησεν· εἰτ' οὖν φοβηθεὶς εἰσδραεῖν, εἵτε καὶ ἐλπίσας ἐκόντας τοὺς ἔνδον παραστήσεσθαι. ὥς δ' οὕτε τις αὐτῷ ἐπεκηρυκεύετο, καὶ προσέτι τὰς πύλας πάσας τῆς νυκτὸς ἐπωκοδόμησαν, ὥστε ἐν ἀσφαλεστέρῳ εἶναι, προσέβαλε μὲν αὐτοῖς ὑποτοῖς, ἐπέβαινε δ' οὐδέν. τὸν τε γὰρ Ἀούειτον, ὃν Δάρκον Αὐρήλιον Ἀντωνῖνον ἤδη προσηγόρευον, περιφέροντες ὑπὲρ τοῦ τείχους, καὶ εἰκόνας τινὰς οὗ Καρακάλλου παιδικὰς, ὥς καὶ προσφερεῖς αὐτῷ, ποδαικνύντες, παῖδά τε ὄντως αὐτὸν ἐκείνου, καὶ ἰαδόχον τῆς ἀρχῆς εἶναι λέγοντες· „Τί ταῦτα, ὦ υστρατιῶται, ποιεῖτε; τί δὲ οὕτω τοῦ εὐεργέτου μῶν υἱεὶ μάχεσθε;“ ἐκβοῶντες· πάντας τοὺς σὺν ᾧ Ἰουλιανῷ στρατιώτας, ἄλλως τε καὶ προθύμως ῥόδς τὸ νεωτεροποιεῖν, ὥστε τοὺς . . . ἔχοντας . . . ἐπιταταγμένους σφίσι, πλὴν τοῦ Ἰουλιανοῦ, διε . . . γὰρ, ἀποκτεῖναι αὐτούς, τὰ τε ὅπλα ᾧ Πseudαντωνίνῳ παραδοῦναι. κατεχομένους γὰρ ὑποτοῖς ἐπὶ τε τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ τῶν ἄλλων πομειόνων, καὶ τούτου διαμέλλοντας, ὁ Εὐτυχιάδης τὸν Φῆστον, τὸν κατὰ τοῦ Ταράντου πρόκοιον, ἀντιωνομάσθη, ἔπεισεν ἀποσφάξαι πάντας ἐκείνους, δῶρον σφίσι τὴν τοῦ τεθνήγοντος ἐκάστην οὐρίαν τε καὶ χώραν ἐν τῇ στρατεῇ προθεῖς· καὶ αὐ-

αναπεις ωναυτω . . .
 θεισοσαντω ● προσωνομ . . .
 τασεμμελ
 τε] τῶν στρατιωτῶν τὴν ἐς τὸν Μακρῶ
 νον ἀπέχθειαν συνιδῶν, [. . .
 τεγαρουπο κοντειχ . . .
 σεωνπολ ποτεπρο . . .
 καιιοιτορ
 καί τι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἑλίου, ὃν Ἐλεγά-
 βαλον ἐπικαλοῦσι, καὶ μεγάλως θρησκεύουσιν, ἄλλων
 τε τινων μαντειῶν ἀναπεισθεῖς, ἐπεχείρησεν, τὸν τε
 Μακρῶνον καθελεῖν, καὶ τὸν Λούειτον τὸν τῆς Μαι-
 σης ἔγγονον, αὐτοκράτορα· καίπερ παῖδιον ἔτι ὄντα,
 ἀντικαταστήσαι· καὶ κατειργάσατο ἑκάτερον. [...
 σηκαιτουουτως ρατιωιταςξ
 πανυεσανδρας τετουςβον
 συνεργους μεσανους
 ξελευθε ρος]
 τοῦ τε γὰρ Ταράντου υἱὸν αὐτὸν μοιχίδιον εἶναι
 πλασάμενος, καὶ τῇ ἐσθῇτι τῇ ἐκείνου, ἣ ποτε ἐν
 παισὶν ἐχοῖτο, κοσμήσας, [Καίσαρα τῇ . . .
 τωνβασιλι αλλετο
 ωντων
] ἐς τὸ στρατόπεδον νυκτὸς, μήτε τῆς μη-
 τρὸς αὐτοῦ, μήτε τῆς τήθης ἐπισταμένης, εἰσήγαγε,
 καὶ τοὺς στρατιώτας, ἅμα τῇ ἑρ τῆς τοῦ Μαΐου ἐκ-
 καιδεκάτης, γλιχομένους τινὰ ἀφορμὴν ἐπαναστά-
 σεως λαβεῖν, ἀνέπεισε νεοχμῶσαι. [μαθὼν δὲ ταῦτα
 ὁ Εὐτυχιανὸς, ὅθ' χεν γὰρ οὐ . . . νους * * *

32. * ὥς καὶ πολεμωτάτῳ τείχει. *δυνηθεὶς δ' ἂν αὐθιμετρὸν λαβεῖν·* (οἱ γὰρ Μαῦροι, οἱ τῷ Ταράντῳ κατὰ τὸ συμμαχικὸν πεμφθέντες, προθυμώτατα ὑπὲρ τοῦ Μακρίνου, αἵτε καὶ ὁμοειθνοὺς σφίσιν ὄντος, ἡγωνίσαντο, ὥστε καὶ πύλας τινὰς διαρρήξαι·) οὐκ ἠθέλησεν· εἴτ' οὖν φοβηθεὶς εἰσδραμεῖν, εἴτε καὶ ἐλπίσας ἐκόντας τοὺς ἔνδον παραστήσεσθαι. ὥς δ' οὕτε τις αὐτῷ ἐπεκηρυκεύετο, καὶ προσέτι τὰς πύλας πάσας τῆς νυκτὸς ἐπωκοδόμησαν, ὥστε ἐν ἀσφαλεστέῳ εἶναι, προσέβαλε μὲν αὐθις αὐτοῖς, ἐπέραινε δ' οὐδέν. τὸν τε γὰρ Αἰούειτον, ὃν Μάρκον Αὐρήλιον Ἀντωνῖνον ἤδη προσηγόρευον, περιφέροντες ὑπὲρ τοῦ τείχους, καὶ εἰκόνας τινὰς τοῦ Καρακάλλου παιδικὰς, ὥς καὶ προσφερεῖς αὐτῷ, ἀποδεικνύντις, παῖδ' αὖτε ὄντως αὐτὸν ἐκείνου, καὶ διάδοχον τῆς ἀρχῆς εἶναι λέγοντες· „Τὶ ταῦτα, ὦ συστρατιῶται, ποιεῖτε; τί δὲ οὕτω τοῦ εὐεργέτου ὑμῶν υἱεὶ μάχεσθε;“ ἐκβοῶντες· πάντας τοὺς σὺν τῷ Ἰουλιανῷ στρατιώτας, ἄλλως τε καὶ προθύμως πρὸς τὸ νεωτεροποιεῖν, ὥστε τοὺς . . . ἔχοντας διε . . . ἐπιτεταγμένους σφίσι, πλὴν τοῦ Ἰουλιανοῦ, διε . . . γὰρ, ἀποκτεῖναι αὐτούς, τὰ τε ὅπλα τῷ Ψευδαντωνίνῳ παραδοῦναι. κατεχομένους γὰρ αὐτούς ἐπὶ τε τῶν ἐκατοντάρχων, καὶ τῶν ἄλλων ὑπομειόνων, καὶ τούτου διαμέλλοντας, ὁ Εὐτυχιανὸς τὸν Φῆστον, τὸν κατὰ τοῦ Ταράντου πρόκοιτον, ἀντωνομάσθη, ἔπεισεν ἀποσφάξαι πάντας ἐκείνους, δῶρον σφίσι τὴν τοῦ τεθνήγοντος ἐκάστην οὐσίαν τε καὶ χώραν ἐν τῇ στρατείᾳ προθεῖς· καὶ αὐ-

τοῖς, καὶ τὸ παιδίον ἀπὸ τοῦ τείχους ἐδημηγόρησεν
ὑπόβλητα, τὸν τε πατέρα ἤδη ἐπαινῶν, καὶ τὸν Μα-
κρίνον, ὥς

33.

	*	*	*	*	*
γαρ	.	.	ναχθην	.	.
κα	.	.	μαλιστ	.	.
τομη	.	.	αγηρτη	.	.
ναῖω	.	.	καστον	.	.
αιτι	.	.	δωσειν	.	.
μυσθος	.	.	πεισχει	.	.
επιμηδ	.	.	φυγαδα	.	.
ματιτω	.	.	σοσκατε	.	.
δεδικα	.	.	γνηοιο	.	.
εισχε	.	.	τουταρα	.	.
τιανηκα	.	.	δοξων	.	.
λοιποτ	.	.	τατεκ	.	.
αρχαιαν	.	.	παρανο	.	.
καιεπι	.	.	ειγσεκ	.	.
	*	*	*	*	*

. μη τω
. ιτη μακρινον
. ιανω μενω * *

34. * τὲ τινας, καὶ θυγατέρα τοῦ Μαρκιανοῦ,
γαμβρόν τε ἐφόνευσεν· καὶ τῶν λοιπῶν στρατιωτῶν
ἀθροίσας τινάς, ὥς δι' ὀλίγου, προσέμιξεν· (ὁ γὰρ
Μάρκελλος ἐτεθνήκει·) τοῦτον μὲν ἀπέκτεινεν, αὐ-
τὸς δὲ οὐπω τολμήσας περαιτέρω, χωρὶς τοῦ Μακρί-
νου, προχωρῆσαι, μετεπέμψατο αὐτόν. καὶ ὃς ἐξ τῆς
τῇν Ἀπάμειαν ἐς τοὺς Ἀλβανίους στρατιώτας διατα

χείων ἦλθε, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοκράτορα, καίπερ τὸ δέ-
 κατον ἔτος ἄγοντα, ἀπέδειξεν, ὅπως ἐπὶ τῇ προφά-
 σει ταύτῃ τοὺς στρατιώτας, τοῖς τε ἄλλοις καὶ πεν-
 τακισχιλίων δραχμῶν ὑποσχέσει, τιθασσεύσῃ· καὶ
 παραυτίκα τε αὐτοῖς κατὰ χιλίας ἔειμε, τὴν τ' τρο-
 φήν, καὶ τοῖς λοιποῖς ἐντελῇ, καὶ τὰ ἄλλα ἃ ἀφῆρη-
 το αὐτοὺς, ἀποκατέστησεν, ἐλπίζων σφᾶς διὰ τούτων
 ἰλεώσασθαι. καὶ τῆς αὐτῆς ταύτης αἰτίας, καὶ τῷ
 δήμῳ δεῖπνον κατὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν δραχμὰς
 ἔνειμε, πρὶν καὶ ὀτιοῦν περὶ τῆς ἐπαναστάσεως αὐ-
 τοῖς διαδηλώσαι, ἵνα μὴ δι' ἐκείνην, ἀλλ' ἐς τὴν τοῦ
 υἱοῦ τιμὴν, ἔστιαν αὐτοὺς νομισθῇ. καὶ αὐτῷ τό-
 τε πρῶτον στρατιώτης ἀπὸ τῶν ἀφευτηκότων, προσ-
 ἦλθε, τὴν τοῦ Ἰουλιανοῦ κεφαλὴν, (εὐρέθη γὰρ κε-
 κρυμμένος πον, καὶ ἐσφάγη,) κομίζων ἐν ὀθονίοις
 πολλοῖς ἰσχυρῶς σφόδρα σχοινίοις καταδεδεμένην,
 ὥς καὶ τοῦ Ψευδαντωνίνου οὕσαν· καὶ γὰρ τῷ τοῦ
 Ἰουλιανοῦ δακτυλῷ ἐσημήνατο. καὶ ὁ μὲν τοῦτο
 ποιήσας, ἐξέδρασεν, ὥς ἐκείνη ἐξεκαλύπτετο. γνοὺς
 δὲ ὁ Μακρίνος τὸ πεπραγμένον, οὐκέτ' ἐτόλμησεν,
 οὔτε κατὰ χώραν μεῖναι, οὔτε πρὸς τὸ τεῖχος προσε-
 λάσαι· ἀλλ' ἐς τὴν Ἀντιόχειαν κατὰ τάχος ἀνεκομί-
 σθη· καὶ οὕτως οἱ τε Ἀλβάνιοι, οἱ τε ἄλλοι, οἱ περὶ
 ἐκεῖνα τὰ χωρία χειμάζοντες, προσapéστησαν. καὶ
 οἱ μὲν τὰ τε ἄλλα ἀντιπαρεσκευάζοντο, καὶ ἀντί-
 πεμπον ἕς τε τὰ ἔθνη, καὶ ἕς τὰ στρατόπεδα, ἀγγέ-
 λους, καὶ γράμματα· ἀφ' ὧν πολλαχόθι πρὸς τε τὴν
 πρώτην ἑκατέρου περὶ τοῦ ἑτέρου πέμψιν, καὶ πρὸς
 τὰς συνεχεῖς καὶ διαφόρους ἀλλήλαις ἀγγελίας, ἔτα·

ράχθησαν· καὶ τοῦτου συχνοὶ μὲν καὶ τῶν γραμματοφόρων, ἀμφοτέρωθεν ἐφθάρησαν, συχνοὶ δὲ καὶ τῶν θανατωσάντων τοὺς Ἀντωνινείους, ἣ καὶ μὴ αὐτικά αὐτοῖς προσθεμένων, αἰτίαν ἔσχον· καὶ οἱ μὲν καὶ ἀπώλοντο διὰ τοῦτο, οἱ δ' ἄλλοι τὲ ὥφλον. ὥστ' ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, (ὁμοιοτροπώτατά τε γάρ ἐστι, καὶ οὐδὲν μέγα λεπτολογηθέντα ἔχει,) παρήσω, τὰ δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ γενόμενα κεφαλαιώσας ἐρῶ.

35. Ἦρχε μὲν αὐτῆς ὁ Βασιλιανός, ὃν καὶ ἐς τὴν τοῦ Ἰουλιανοῦ χώραν ἔπαρχον ὁ Μακρίνος ἐπαποῖηκε· διῆγε δὲ τινα καὶ Μάριος Σεκουνδος, καίπερ βουλευτὴς τε ὑπὸ τοῦ Μακρίνου γεγονώς, καὶ τῆς Φοινίκης προστατῶν· καὶ ἦσαν κατὰ ταῦτα ἀμφοτέροι αὐτῷ προσκείμενοι, καὶ διὰ τοῦτο, καὶ τοὺς τοῦ Ψευδαντωνίνου δρομοκῆρυκας ἀπέκτειναν. μῆχρη μὲν δὴ οὖν ἐν ἀμφιβόλῳ τὰ πράγματα ἦν, μετέωροι καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ στρατιῶται, οἳ τε ἰδιῶται ἦσαν· οἱ μὲν τινες αὐτῶν ταῦτα, οἱ δὲ ἐκεῖνα, κατὰ στασιωτικόν, καὶ βουλόμενοι, καὶ εὐχόμενοι, καὶ διαθρυλλοῦντες. ἐπεὶ δὲ τῆς ἡττῆς τοῦ Μακρίνου ἀγγελία ἀφίκετο, στάσις ἰσχυρὰ ἐγένετο· καὶ τοῦτε δήμου πολλοὶ, καὶ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ὀλίγοι διώλοντο· ὃ τε Σεκουνδος ἐν ἀμηχανίᾳ ἔπεσε, καὶ ὁ Βασιλιανός φοβηθεὶς, μὴ καὶ ἐν χερσὶν ἀπώληται, ἐκ τε τῆς Αἰγύπτου ἐξέδρα, καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν, τὴν περὶ τὸ Βρεντέσιον ἐλθὼν, ἐφωράθη, προδοθεὶς ὑπὸ φίλου τινός, ᾧ ἐν τῇ Ῥώμῃ ὄντι κρύφα προσέπεμψε, τροφὴν αὐτῶν. καὶ ὁ μὲν οὕτως, ὕστερον ἐς τὴν Νικομήδειαν ἀναχθεὶς, ἐυφάγη.]

36. Ὁ δὲ δὴ Μακρίνος ἔγραψε μὲν καὶ τῇ βουλῇ περὶ τοῦ Ψευδαντωνίνου, [ὅσα καὶ τοῖς ἐκασταχόθι ἄρχουσι,] παιδίον τε ἀποκαλῶν αὐτόν, καὶ ἔμπληκτον εἶναι λέγων. [ἔγραψε δὲ καὶ τῷ Μαξίμῳ τῷ πολιάρχῳ τὰ τε ἄλλα οἷα εἰκὸς ἦν, καὶ ὅτι οἱ στρατιῶται, οἱ νεωστὶ κατειλεγμένοι, πάνθ' ὅσα καὶ πρὶν εἶχον, λαμβάνειν ἀξιοῦσι, καὶ κοινὴν ἐπὶ τοῖς οὐ δεδομένοις σφίσιν ὀργήν, καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ μηδενὸς ἐστρατημένοι, ποιοῦνται. „καὶ ἵνα γέ τις ἄλλα, ὅσα παρὰ τε τοῦ Σεβήρου, καὶ τοῦ νείους αὐτοῦ, πρὸς διαφθοράν τῆς ἀκριβοῦς στρατείας, εὗρηντο, παραλείπη, οὕτε δίδοσθαι σφίσι τὴν μισθοφορὰν τὴν ἐντελῇ πρὸς ταῖς ἐπιμισθοφοραῖς, ἃς ἐλάβανον, οἷόν τε εἶναι ἔφη. ἐς γὰρ ἑπτακισχιλίας μυριάδας ἑτησίους, τὴν αὐξῆσιν αὐτῆς, τὴν ὑπὸ τοῦ Ταράντου γενομένην, τείνειν. οὕτε μὴ δίδοσθαι.“ τοῦτο μὲν, ὅτι οἱ στρατιῶται, ἐκέينو δ . . .

δικαιωνπο	.	.	απολουμεν	.	.
αλλατανεμ	.	.	δυνηθηαυ	.	.
αναλωματα	.	.	παισωσαν	.	.
καιτομενο	.	.	τεφαιαυτω	.	.
τεδημοσι	.	.	εαυτονεπ	.	.
στρατιωτικ	.	.	καιοτικαιν	.	.]
μενονκαισ	.	.			

„ἔ ὠδύρατο, ἑαυτὸν παραμύθιον τῆς συμφορᾶς ἔχειν, ἔφη, ὅτι τῷ ἀδελφοκτόνῳ, τῷ τὴν οἰκουμένην καταλῦσαι ἐπιχειρήσαντι, ἐπεβίω. καὶ τοιοῦνδε προσενέγραψεν, ὅτι „Πολλοὺς οἶδα, μᾶλλον ἐπιθυμοῦντας αὐτοκράτορας σφαγῆναι, ἢ αὐτοὺς βιῶναι.

τοῦτο δὲ οὐ περὶ ἑμαυτοῦ λέγω, ὅτι τις ἢ ἐπιθυμῶ-
σειεν ἄν, ἢ εὖξαιτό με ἀπολέσθαι·“ ἐφ’ ᾧ δὲ Φου-
λοῦϊος Διογενιανὸς ἐξέβόησεν, ὅτι, „Πάντες εὖξ-
μεθα.“

37. Οὗτος δ’ ἦν μὲν ἐκ τῶν ὑπατευχότων, σφέ-
δρα δ’ οὐ φρονήρης, καὶ κατὰ τοῦτο, οὐτ’ αὐτὸς
ἐαυτὸν, οὔτε τοὺς ἄλλους ἤρεσκον. [αὐτός καὶ τ. .

τουπογραμ	.	.	.	πρωτωντος
επιστολης	.	.	.	υσανεπιστη
καντοςοτ	.	.	.	υκοινουσω
καιπροστον	.	.	.	ονοιαντις

.	.	ξδιφθεριον	.	.	ουστονη
.	.	απτοανγνωται	.	.	ωνγραμμη
.	.	σατοκακεινα	.	.	ονεπιπλη
.	.	θηναικαιη	.	.	ονοτιοφεν
.	.	ξαλλατεκαι	.	.	οξευρων
.	.	σπεμφθειν	.	.	στουμακχι
.	.	αντικρυως	.	.	οιςμηδεκω
.	.	μουσιενθη	.	.	ιαανυτοσεκω
.	.	τακατοκνων	.	.	αξεφηνεν
.	.	περκελευσας	.	.	αδιαβολην
.	.	ωθηναιτωι	.	.	στουςστρα
.	.	καιαλλοιςτε	.	.	ομενος

οὕτω δὲ ταχέως ἐπ’ αὐτὸν ἤλασεν, ὥστε χαλεπῶς τὸν
Μακρῶνον ἐν [I]

κώμῃ τῶν Ἀντιοχέων, ἑκατόν τε καὶ ὀγδοήκοντα ἀπὸ
τῆς πόλεως σταδίους ἀπεχούσῃ, συμβαλεῖν αὐτῷ.
[. .] τῇ μὲν προθυμίᾳ τῇ τῶν δορυφόρων ἐκρέ-
σθησιν· (τούς τε γὰρ θώρακας τοὺς λεπιδωτούς, καὶ

τὰς ἀσπίδας τὰς σωληνοειδεῖς ἀφαιδόμενος αὐτῶν, κουφοτέρους σφᾶς ἐς τὰς μάχας ἐπεποιήκει,) τῇ δὲ ἑαυτοῦ δειλία ἠτήθη, καθάπερ καὶ τὸ δαιμόνιον αὐτῷ προεδήλωσεν. ἐν γὰρ δὴ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ τὰ πρῶτα αὐτοῦ περὶ τῆς ἀρχῆς γράμματα ἡμῖν ἀνεγνώσθη, περιστερὰ τις ἐπὶ εἰκόνα Σεβήρου, [οὗ τὸ ὄνομα αὐτὸς ἑαυτῷ ἐτέθειτο,] ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀνακειμένην, ἐπέτατο· [καὶ μετὰ τοῦτο, ὅτι τὰ περὶ τοῦ υἱὸς ἔπεμψεν, οὔτε ὑπὸ τῶν ὑπάτων, οὔθ' ὑπὸ τῶν στρατηγῶν, συνήλθομεν· (οὐ γὰρ ἔτυχον παρόντες) ἀλλ' ὑπὸ τῶν δημάρχων, ὅπερ ἐν τῷ χρόνῳ τρόπον τινὰ ἤδη κατελείυτο. οὐ μὴν οὐδὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῷ τῆς ἐπιστολῆς προοιμίῳ, καίτοι καὶ Καίσαρα, καὶ αὐτοκράτορα αὐτὸν ὀνομάσας, καὶ τὰ γραφέντα, ὥς καὶ παρ' ἀμφοτέρων ἐπιστάλντα, προδηλώσας, ἐνέγραψεν· ἐν τε τῇ διηγῆσει τῶν πεπραγμένων, τῆς μὲν τοῦ Διαδουμενιανοῦ προσηγορίας ἐπεμνήσθη, τὴν δὲ τοῦ Ἀντωνίνου, καίπερ ἔχοντος αὐτοῦ καὶ ταύτην, παρᾶλειπε. ταῦτα μὲν οὕτως ἔσχε.

38. Καὶ νῆ Δία, καὶ ὅτε περὶ τῆς τοῦ Ψευδαντωνίνου ἐπαναστάσεως ἐπέστειλεν, εἶπον μὲν τινὰ οἱ ὑπάτοι κατ' αὐτοῦ, ὥσπερ εἶωθεν ἐν τοῖς τοιοῦτοις γίνεσθαι· εἶπε δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν τις, τῶν τε δημάρχων ἕτερος· καὶ ἐκείνῳ μὲν καὶ τῷ ἀνεψιῷ αὐτοῦ, καὶ ταῖς μητράσι, τῇ τε τῇθῃ, πόλεμὸς τε ἐπηγγέλθη, καὶ ἐπεκηρύχθη, τοῖς δὲ συνεπαναστάσιν αὐτῷ, ἄδεια, ἃν γνωσιμαχήσωσιν, ὥσπερ καὶ ὁ Μακρίνος αὐτοῖς ὑπέσχητο, ἐδόθη. καὶ γὰρ, ἃ δι-

λέχθη τοῖς στρατιώταις. ἀνεγνώσθη.] ἐξ ὧν ἔτι καὶ μᾶλλον τὴν ταπεινότητα, καὶ τὴν μωρίαν αὐτοῦ, πάντες κατεγνώκαμεν. [τὰ τε γὰρ ἄλλα,] καὶ ἑαυτὸν μὲν πατέρα, τὸν δὲ Διαδουμενιανὸν υἷόν αὐτοῦ, συνεχέστατα ἀπεκάλει, καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ Ψευδατωνίνου διέβαλλε, πολὺ νεώτερον αὐτοῦ τὸν υἷον, αὐτοκράτορα ἀποφήνας. [ἐν δ' οὖν τῇ μάχῃ, ὃ μὲν Ἰάννυς, καὶ τὰ στενὰ τὰ πρὸ τῆς κώμης σπουδῇ προκατέλαβε, καὶ τοὺς στρατιώτας εὐπολέμως διέταξε, καίτοι καὶ ἀπειρότατος τῶν στρατιωτικῶν ὢν, καὶ ἐν τρυφῇ βεβιωκώς. οὕτω πον μεγάλη τύχη πρὸς πάντα ἀπλῶς προφέρει, ὥστε καὶ ἐπιστήμην τοῖς ἀγνοοῦσιν αὐτὴν χαρίζεσθαι.] τὸ δὲ δὴ σιρᾶτευμα αὐτοῦ ἀσθενέστατα ἠγωνίσαστο, καὶ εἴ γε μὴ ἦ τε Μαῖσα, καὶ ἡ Σοαιμὶς, [συνῆσαν γὰρ ἡδὴ τῷ παιδίῳ,] ἀπὸ τε τῶν ὀχημάτων καταπηδήσασαι, καὶ ἐς τοὺς φεύγοντας ἐσπεσοῦσαι, ἐπίσχον αὐτοὺς τῆς φυγῆς, ὀδυρόμεναι· καὶ ἐκεῖνο σπασάμενον τὸ ξιφίδιον, ὃ παρέξωστο, ὤφθη σφίσιν ἐπὶ ἵππου, θείᾳ τινὲ φορᾷ, ὥς καὶ ἐς τοὺς ἐναντίους ἐλάσον· οὐκ ἂν ποτε ἔστησαν, καὶ ὥς δ' ἂν αὐθις ἐτράποντο, εἰ μὴ ὁ Μακρόνιος, ἰδὼν αὐτοὺς ἀνθισταμένους, ἔφυγε.

39. Καὶ ὁ μὲν οὕτως (τῇ Ἰουλίῳ ὀγδόῃ) ἦττηθεις, τὸν μὲν υἷον πρὸς τὸν Ἀρτάβανον, (τὸν τῶν Πάρθων βασιλέα, διὰ τε τοῦ Ἐπαγάθου, καὶ δι' ἄλλων τινῶν) ἔπεμψεν· αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Ἀντιόχειαν, ὥς καὶ νενικηκώς, ὅπως καταδεχθῇ, εἰσελθὼν, ἔπειτα διαγγελθείσης τῆς ἥττης αὐτοῦ, καὶ φόρων ἐκ τούτου πολλῶν, καὶ ταῖς ὁδοῖς, καὶ τῇ πόλει, ὥς

πού τις εὐνοίας ἐκατέρῳ αὐτῶν εἶχε, γιγνομένων, ἀπείδρα· καὶ ἐκεῖθεν νυκτός, ἐπὶ ἵππων, τὴν τε κεφαλὴν, καὶ τὸ γένειον πᾶν ξυράμενος, καὶ ἐσθῆτα φαιάν, κατὰ τῆς ἀλουργοῦς, ἵν' ᾗτι μάλιστα ἰδιώτη τινὲ εἰσὶν, λαβὼν, καὶ οὕτω μετ' ὀλίγων εἰς Αἰγὰς τῆς Κιλικίας ἐλθὼν, ὁχημάτων τε ἐνταῦθα, ὥς καὶ στρατιώτης τις τῶν ἀγγελιαφόρων ὢν, ἐπέβη, καὶ διεξήλασε διὰ τῆς Καππαδοκίας, καὶ τῆς Γαλατίας, τῆς τε Βιθυνίας, μέχρις Ἐριβώλου τοῦ ἐπινείου, τοῦ καταντιπέρας τῆς τῶν Νικομηδεῶν πόλεως ὄντος· (γνώμην ἔχων ἐς τὴν Ῥώμην ἀναδραμεῖν, ὥς καὶ ἐκεῖ παρὰ τε τῆς βουλῆς, καὶ παρὰ τοῦ δήμου βοηθείας τινὸς τευξόμενος. καὶ εἶπερ ἐπεφύγει, πάντως ἂν τι κατεύργαστο· ἡ γὰρ εὐνοία σφῶν παρὰ πολὺ ἐς αὐτὸν, πρὸς τε τὸ τῶν Σύρων τόλμημα, καὶ πρὸς τὴν τοῦ Ψευδαντωνίνου ἡλικίαν, τό τε τοῦ Γάννου καὶ τοῦ Κωμάζοντος ἀνεπίτακτον, σκοπούντων, ἀπῆει· ὥστε καὶ τοὺς στρατιώτας θνήσκοντας μετανοῆσαι, ἤ καὶ ἄκοντας καταδρασθῆναι. νῦν δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἀνθρώπων, δι' ὧν διήει, εἰ καὶ ἐγνώρισέ τις αὐτόν, ἀλλ' οὐ τι καὶ ἐφάπασθαι ἐτόλμησεν αὐτοῦ.] ὥς δὲ ἐκ τοῦ Ἐριβώλου διαπλέων ἐς τὴν Χαλκηδόνα· οὐ γὰρ ἐθάρσυσεν ἐς τὴν Νικομήδειαν εἰσελθεῖν, [φοβηθεὶς τὸν τῆς Βιθυνίας ἄρχοντα, Καϊκίλιον Ἀρίστωνα·] ἔπεμψε πρὸς τινα τῶν ἐπιτρόπων, ἀργύριον αἰτῶν, καὶ κατὰ τοῦτο ἐγνώσθη· κατελήφθη τε ἐν τῇ Χαλκηδόνι [ἔτι ὢν,] καὶ ἐπελθόντων καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ψευδαντωνίνου πεμφθέντων,

[ἵν' . . . νυνειπωπ . . .]

συνελήφθη [ὑπὸ τοῦ Αὐρηλίου Κέλσου, ἑκατον-
χου,] καὶ μέχρι τῆς Καππαδοκίας ἤχθη, [ὥσπερ
τῶν ἄτι . . .]

40. Ἐνταῦθα δὲ μαθὼν, ὅτι καὶ ὁ υἱὸς αὐ-
τοῦ ἐαλώκει·

[διαγαρτουζ . . .	διωνγκαισα . . .
αυτονδιου . . .	κτοδιελαν· . .

ὁ Κλαύδιος Πωλλων, ὁ τοῦ στρατοπέδου ἑκα-
ταρχος, συνέλαβε·] ἔρριψε τε αὐτὸν ἀπὸ τοῦ (·
ματος· (οὐ γὰρ ἐδέδετο·) καὶ τότε μὲν τὸν δὲ
συνέτριψε, μετ' οὐ πολὺ δὲ [τῷ πολλῷ ὑ .

θανεινκελ . . .	ματαφονεμ . . .
εστηναντ . . .	ουςψευδαν . . .
θεινεσφαγ . . .	εστηνβιδυ . . .
κιανουταυτ . . .	συριαςπαρς . . .
ταρχουκαιαυ . . .	αυτω . . .

ὁ μὲν οὖν Μακρόνιος, οὕτω, καὶ γέρον ὦν· πε-
κοντα γὰρ καὶ τέσσαρα ἔτη ἦγε, [τριῶν που ἡμε-
τέοντα, ἢ πέντε,] καὶ ἐμπειρία πραγμάτων προ-
ρων, ἀρετὴν τε ὑποδεικνύων, καὶ τοσούτων στρα-
μάτων ἀρχων, ὑπὸ παιδαρίου, οὗ μηδὲ τὸ ὄν
πρότερον ἠπίστατο, κατελύθη· ὥς που καὶ τὸ μ-
τεῖον αὐτῷ προεμήνυσε, [. . . ου Ζεὺ
Βῆλος . . .] χρωμένῳ γὰρ αὐτῷ τοῦτο ἔφη

Ὡ γέρον, ἢ μάλα δὴ σε νέοι τείρουσι μαχηταί·

Σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ἰκάνει

· . .	φευγωντε . . .	ηντουκε . . .
· . .	σησηνενικη . . .	ιναρωμα . . .
· . .	ετευσαςδια . . .	αιτεεξο . . .

LIBER LXXVIII. MACRINVS XXIII. 371

.	νωνηρξισυλ	.	.	αιπροδεκατον
.	υποτωντυ	.	.	υνηλημφθη
.	σπερτισδηι	.	.	κεφαλησιπε
.	νειδωνεαυτον	.	.	ςκαιαυτους
.	ατωνκακουρ	.	.	αλλωντωντε
.	φρουρουμς	.	.	καιτωνκρειτ
.	λλοιπολλακς	.	.	οκτειναιεξου
.	προσηχθη	.	.	γκαιαυτω
.	νεοντεεκε			

: δ υίδς προσαπώλετο.]

41. Οὕτω που οὐδείς, οὐδὲ τῶν σφόδρα δοκούν-
ν ἐρῶσθαι, βεβαίαν τὴν ἰσχὺν ἔχει, ἀλλὰ καὶ οἱ
νυ εὖ πράττοντες, ἐξ ἴσου τοῖς λοιποῖς, αἰωροῦν-
. καὶ ὁ μὲν [ἐπηνέθη ἂν ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους,
ε μὴ αὐτὸς αὐταρχῆσαι ἐπετεθυμήκει, ἀλλ' ἐπι-
ήμενός τινα τῶν ἔς γε τὴν γερουσίαν τελούντων
τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς προσηταιῆσαι, αὐτοκράτορα
ὄν ἀπεδείξει· καὶ μόνως ἂν οὕτως τὸ αἰτίημα
τῆς ἐπὶ τὸν Καράκαλλον ἐπιβουλῆς, ὥς καὶ διὰ
αὐτοῦ σωτηρίαν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν τῆς ἡγεμονίας
θυμίαν ποιησάμενος αὐτὴν, ἐκφυγών· καὶ διέβα-
ῖμα ἑαυτὸν, καὶ διέφθειρεν, ὥς γε καὶ ἐν ὄνειδαι,
ἐν παθίματι ἀξιωτάτω αὐτοῦ γενέσθαι. τῆς γὰρ
αρχίας, μηδ' ὄνομα βουλευτοῦ ἔχων, ὀριγνήθεις,
τάχιστα, καὶ βαρυσυμφορώτατα, αὐτὴν ἀπέβα-
· ἐνιαυτῷ τε γὰρ καὶ δύο μηνσὶ, τριῶν ἡμερῶν,
τε καὶ μέχρι τῆς μάχης λογιζομένοις συμβῆναι.)
υσιν, ἤρξεν.

DIONIS
HISTORIAE ROMANÆ
LIBRI LXXIX. EXCERPTA

PER

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

*De Avito, qui et Pseudantoninus, et de
caedibus, quas perpetravit. c. 1 — 7.*

*De flagitiis, quae commisit, et ut Vesta-
lem uxorem duxerit. c. 8 — 10.*

*De Elagabalo, et ut Uraniam Deam, trans-
latam Romam, Elagabalo in matri-
monium dederit. c. 11. 12.*

De Aviti lascivia. c. 13 — 16.

*Ut suum adoptaverit consobrinum, quem et
dixit alio nomine Alexandrum. cap.
17. 18.*

Ut Imperio dejectus fuerit, et occisus. cap.
19 — 21.

Temporis spatium: reliqua Consulatus
Macrini et Adventi, et alii anni quatuor:
quibus hi Consules recensentur.

post C. N. U. C. Elagabali.

218. 971. Antoninus Elaga- I.
 balus Aug. et Q. M. 8 Jun.
 Coclatinus Adven-
 tus.

219. 972. Pseudantoninus II.
 II. et Sacerdos II.

220. 973. Pseudantoninus III.
 III. et Eutychianus
 Comazon.

221. 974. Gratus Sabinianus, IV.
 et Seleucus.

222. 975. Pseudantoninus†, 11 Mart.
 IV. et M. Aurelius
 Severus Alexander.

Ο δὲ δὴ Ἀούειτος, εἴτε Ψευδαντωνῖνος, εἴτε καὶ Ἀσσύριος, ἢ καὶ Σαρδανάπαλος, Τιβερῆϊνός τε, (καὶ γὰρ καὶ ταύτην τὴν προσηγορίαν, ἐπειδὴ τὸ σῶμα σφαγέντιος αὐτοῦ ἐς τὸν Τίβεριν ἐνεβλήθη, ἔλαβε·) [τότε μὲν μετὰ τὴν νύκην ἐς τε τὴν Ἀντιόχειαν τῇ

ὕστεραίᾳ εἰσῆλθε, πεντακοσίας τοῖς ἀμφ' αὐτὸν στρατιώταις δραχμὰς, ὅπως μὴ διαρπάσωσιν αὐτήν, οὐπερ τὰ μάλιστα ἐπεθύμουν, προὔποσχύμενος· ἃς πον καὶ παρὰ τοῦ δήμου εἰσέπραξε· καὶ ἐς τὴν Ῥώμην ἄλλα τε, οἷα εἰκὸς ἦν, ἐπέστειλε, πολλὰ μὲν τὸν Μακρίνον, ἄλλως τε καὶ ἐς τὴν δυσγένειαν, τὴν τε ἐπὶ τὸν Ἀντωνῖνον ἐπιβουλὴν, διαβάλλων. πρὸς γοῦν τοῖς ἄλλοις, τοῦτο ἔφη· „ὅτι Ὡ μὴδὲ ἐσελθεῖν ἐς τὸ συνέδριον μετὰ τὸ κήρυγμα, τὸ, χωρὶς τῶν βουλευτῶν, τοὺς λοιποὺς ἐξεῖργον, ἔξῃν, οὗτος εἰδόλμησε, τὸν αὐτοκράτορα, οὗ τὴν φρουρὰν ἐπεπίστευτο, δολοφονήσας, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παρασπάσασθαι, καὶ αὐτοκράτωρ πρότερον, ἢ βουλευτῆς, γενέσθαι.“ πολλὰ δὲ καὶ περὶ ἑαυτοῦ, οὐχ ὅτι τοῖς στρατιώταις, ἀλλὰ καὶ τῇ βουλῇ, τῷ τε δήμῳ καθυπισχνούμενος. κατὰ τε γὰρ τὸν τοῦ Αὐγούστου, ᾧ καὶ τὴν ἡλικίαν τὴν ἑαυτοῦ ἀφωμοίου, καὶ κατὰ τὸν τοῦ Ἀντωνίου τοῦ Μάρκου ζῆλον ἅπαντα ἅπαξ πράξειν ἐπηγγέλατο· καὶ δῆτα καὶ αὐτὸ τοῦτο ἔγραψεν, αἰνιττόμενος πρὸς τὰς διαβολὰς, τὰς ἐς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Μακρίνου θρυλληθείσας· „ὅτι. Τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμὴν διαβάλλειν ἐπεχείρησεν, αὐτὸς πενταετὴν υἱὸν ἀποδείξας.“

2. Ταῦτά τε οὖν τῇ βουλῇ ἐπέστειλε, καὶ τὰ ὑπομνήματα τὰ παρὰ τοῖς στρατιώταις γενόμενα, τὰ τε γράμματα τοῦ Μακρίνου τὰ τῷ Μαξιμῷ γραφέντα, ἔπεμψε μὲν καὶ τῇ γέρουσίᾳ, ἔπεμψε δὲ καὶ τοῖς στρατευμασιν, ἵν' ἐξ αὐτῶν ἔτι μᾶλλον, τὴν τε ἐκείνου μνήμην μισήσωσι, καὶ ἑαυτὸν ἀγαπήσωσι.

καὶ ἐν μὲν τῇ πρὸς τὴν βουλὴν ἐπιστολῇ, τῷ τε πρὸς
τὸν δῆμον γράμματι, καὶ αὐτοκράτορα, καὶ Καίσα-
ρα, τοῦ τε Ἀντωνίνου υἱὸν, καὶ τοῦ Σεβήρου ἔγγο-
νον, Εὐσεβῇ τε, καὶ Εὐτυχῇ, καὶ Αὐγουστον, καὶ
ἀνθύπατον, τὴν τε ἐξουσίαν τὴν δημαρχικὴν ἔχοντα,
ἑαυτὸν ἐνέγραψε,

βανωνανταπ	.	.	λεκαιτυμε	.	.
σθηταιτω	.	.	ριοςκηνσο	.	.
ματιδυτωιτ	.	.	προστασιαν	.	.
αλλατωτου	.	.	ανελεξατο	.	.
εχρησατοο	.	.	μακρινους	.	.
ησενκαιαν	.	.	αυτοσωςο	.	.
τατωνστρατιω	.	.	διατησεαυτ	.	.
γαρδητουμα	.	.	δημοσιωθ	.	.
ματακαισυρ	.	.	αναγνωσαι	.	.
			ταγραμματα	.	.
δεδηδορυφ	.	.	δαναπαλλος	.	.
αλβανιοιστρ	.	.			
ιταλαιοιουσι	.	.	νοστουκα	.	.
καιοιτυπατ	.	.	εστουςυπ	.	.
ρευσειηπρ	.	.			

ἔγκατελέξατο,
καὶ αὐτῷ ἐντείλλατο, ἵνα εἴ τις ἀνθίσταται, τῇ χειρὶ
τῇ τῶν στρατιωτῶν χρήσεται· ἀφ' οὗ δὴ καὶ ἄκου-
σα πάντα ἀνέγνω . . .

σιανδιατου . . . εκελευσεοδ . . .
. . . τῇ γὰρ ἐπαρτηθειση ἀνάγκη, οὐδὲν οὔτε
τῶν δεόντων, οὔτε τῶν συμφερόντων σφίσι, πράξαι
ἡδυνήθησαν . . . ἀλλ' ὑπὸ τοῦ φόβου ἐξεπλάγη-

σαν, καὶ ἐψηφίσαντο, καὶ τὸν Μακρίνον
πολλὰς τὴν εἰ . . ἐν πολέμου μοίρᾳ,
νίει ἐλοιδόρησαν, καὶ τὸν Ταράνταν, ὅν
μιον ἀποδεῖξαι πολλάκις ἠθελήκισαν, τι
νον, καὶ τὸν νῖδον δῆθεν αὐτοῦ εὖχοντο,
γέσθαι αὐτῷ.

.	.	ενμεν	.	.
.	.	μηιταυταο	.	.
.	.	τοστονπολλι	.	.
.	.	ηςγεφμανιας	.	.
.	.	αιπροσεταξε	.	.
.	.	αιβιθυνιας	.	.
.	.	αεκεινος	.	.
.	.	ονειαντος	.	.
.	.	ειναςτινας	.	.
.	.	ετηχειμασας	.	.
.	.	ατιαματατης	.	.
.	.	τηςμυσιας	.	.
.	.	νονιασεκα	.	.
.	.	πορευθηκαι	.	.

ἀγαθοῦ αὐτοκράτορος ἔργον ποιήσας. π
πολλὰ [καὶ ἰδιωτῶν καὶ δῆμων, τῶν τι
παρὲ αὐτοῦ τούτων . . . τῆς τε βο
ιδίᾳ καὶ κοινῇ [ἔς τε τὸν Καράκαλλον,] κ
ἐκ τῶν τοῦ Μακρίνου γραμμάτων, καὶ λό
γῳ ὑβρισάντων, οὐδενὶ τὸ παράπαν, [ο
θεῖν, ἔφη, οὔτε] ἐπέξηλθεν· εἰς δὲ δὴ τὰ
τα καὶ αἰσχροεργότατα, καὶ παρανομώ
μιαιφονώτατα ἐξοκείλας, ὥστε [τὰ μὲν τ

μηδ' ἀρχὴν πώποτε ἐν τῇ Ῥώμῃ γενόμενα, ὥς καὶ πάτρια ἀκμάσαι· τὰ δὲ καὶ τολμηθέντα, ἄλλα τε ἄλλοις ὥς ἐκάστοις,] ἔτεσι τρισὶ, καὶ μηνὶ ἐννέα, ἡμέραις τε τέσσαρσιν, ἐν αἷς ἤρξεν, ὥς ἂν τις ἀπὸ τῆς μάχης, ἐν ᾗ τὸ παντελὲς κράτος ἔσχεν, ἀριθμήσειεν, ἀνθῆσαι. [ἐφόνευσσε μὲν γάρ ἐν τῇ Συρίᾳ τὸν τε Νέστορα, καὶ τὸν Φάβιον Ἀγριππῖνον τὸν ἀρχοντα αὐτῆς, τῶν τε ἱππέων τῶν ἀμφὶ τὸν Μακρίνον, τοὺς πρώτους· ὅπερ που καὶ τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ τοὺς μάλιστα οἰκειωθέντας αὐτῷ εἰργάσατο· καὶ τῇ Ἀραβίᾳ Πεῖκαν καὶ Ῥιανόν, τὸν ἐπιτετραμμένον αὐτῇ, ὅτι μὴ παραχρῆμα αὐτῷ προσέθεντο· ἐν τε τῇ Κύπρῳ Κλαύδιον Ἀιταλον, τὸν τῆς Θράκης ποτὲ ἄρξαντα, καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ Σεβήρου ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐν τῷ τοῦ Νίγρου πολέμῳ ἐκλεσόντα, ὑπὸ δὲ τοῦ Ταράντου ἐς αὐτὸ ἐπαναχθέντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ κλήρου τῇ Κύπρῳ προσταχθέντα, ὅτι τῷ Κωμάζοντι προσεκυκρούκει· στρατευόμενον γάρ ποτε αὐτὸν ἐν Θράκῃ, καὶ κακουργήσαντά τι, ἐς τοὺς τριηρεῖτας ἀπέωσατο.]

4. Τοιοῦτος γάρ τις ὁ Κωμάζων ὢν, (καὶ τοῦτο γὰρ τοῦνομα ἔκ τε μίμων καὶ γελωτοποιΐας ἔσχε,) τῶν τε δορυφόρων ἤρξεν, ἐν μηδεμιᾷ τὸ παράπαν ἐπιτροπείᾳ, ἢ καὶ προστασίᾳ τινὶ, πλην τῆς τοῦ στρατοπέδου, ἐξετασθεῖς, [καὶ τὰς τιμὰς τὰς ὑπατικὰς ἔλαβε,] καὶ μετὰ τοῦτο καὶ ὑπάτευσσε· [καὶ ἐπολιάρχησεν,] οὐχ ἅπαξ μόνον, ἀλλὰ καὶ δευτέρον, καὶ τρίτον, ὃ μηδενὶ πώποτε ἄλλῳ ὑπῆρξεν· ὅθεν που

καὶ τοῦτ' ἐν τοῖς παρανομωτάτοις ἐξαριθμῆσται.
[ὁ μὲν οὖν Ἀτταλος δι' ἐκείνον ἀπέθανεν· ὁ δὲ δὴ
Τρικκιανὸς διὰ τοὺς Ἀλβανίους, ὧν ἐγκρατῶς ἐπὶ
τοῦ Μακρίνου ἡγεῖτο, καὶ ὅτι δραστήριός τε ἦν,
καὶ πολλοῖς στρατιώταις, ἔκ τε τῶν ἀρχῶν ὧν ἦρξε,
καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ἀντωνῖνον συνουσίας, ἔγνωστο·
διόπερ

οὐ τὴν ἀλλῶς προπεμφθεὶς, ἐν Βιθυνίᾳ
τὴν δίαιταν ἐποιεῖτο. τοῦτόν τε οὖν ἀπέκτεινε, καί-
τοι τῇ γερουσίᾳ περὶ αὐτοῦ γράψας, ὅτι αὐτὸν εἰς
χθέντα τῆς Ῥώμης, ὥσπερ καὶ τὸν Ἀσπρον τὸν Ἰού-
λιον, ὑπὸ τοῦ Μακρίνου, ἀπεκατέστησε· καὶ Σύλ-
λαν τὸν τῆς Καππαδοκίας ἄρξαντα, καίπερ ἀπηλλα-
γμένον ἐξ αὐτῆς, ὅτι τ' ἐπολυπραγμόνει τινα, καὶ
ὅτι μεταπεμφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐκ τῆς Ῥώμης, ἀπήντη-
σε τοῖς στρατιώταις τοῖς Κελτικοῖς, οἵκαδε μετὰ τὴν
ἐν τῇ Βιθυνίᾳ χειμασίαν, ἐν ᾗ τινα ὑπετάραξαν,
ἀπιοῦσιν. οὗτοι μὲν δὴ διὰ ταῦτα ἀπώλοντο, καὶ
οὐδὲ ἐπιστάλη τι περὶ αὐτῶν τῇ γερουσίᾳ· Σείος
δὲ δὴ Κάρος, ὁ τοῦ Φουσκιανοῦ τοῦ πολιαρχήσαν-
τος ἔκγονος, ὅτι τε ἐπλούτει, καὶ ὅτι μέγας, καὶ νοῦν
ἔχων ἦν, πρόφασιν, ὡς καὶ συνιστάς τινας τῶν ἐν τῷ
Ἀλβανῶ στρατευομένων· καὶ μόνου τε ἐκείνου ἀπο-
δεικνύντος τινα ἤκουσεν ἐν τῷ παλατίῳ, ἐν ᾧ καὶ
ἔσφαγῃ·] Οὐαλεριανὸς τε Παῖτος, ὅτι εἰκόνας τινας
ἑαυτοῦ ἐπὶ χρυσοῦς, πρὸς παλλακίδων κοσμήματα,
ἔξετύπωσεν· [ἐκ γὰρ τούτου καὶ αἰτίαν ἔσχεν, ὡς
καὶ ἐς Καππαδοκίαν, ὁμορον τῇ πατρίδι αὐτοῦ οὖ-
σαν, (Γαλάτης γὰρ ἦν,) ἀπελθεῖν ἐπὶ νεωτερισμῷ

διανοούμενος, καὶ κατὰ τοῦτο χρυσοῦς, ἑαυτοῦ γλύμμα φέροντας, ποιούμενος.

5. Καὶ ἐπὶ τούτοις, καὶ ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐθυνατώθη ὁ] Μεσσαλᾶς ὁ Σίλιος, ὃ τε Βάσσος ὁ Πομπώνιος, ἐγκλήματα λαβόντες, ὅτι, ἔφη, τοῖς πρατιομένοις ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἠρέσκοντο. τοῦτο γὰρ οὐδὲ τῇ βουλῇ γράψαι περὶ αὐτῶν ὤκνησεν, ἐξεταστάς τε αὐτοῦς τοῦ ἑαυτοῦ βίου, καὶ ἐπιτιμητὰς τῶν ἐν τῷ παλατιῷ δρωμένων, εἰπὼν εἶναι. „[Τὰς γὰρ τοι τῆς ἐπιβουλῆς δῆθεν αὐτῶν ἀποδείξεις, οὐκ ἔπαμψα ὑμῖν, ἔφη, ὅτι μάλιστα ἀναγνωσθήσεσθαι ἔμελλον, ἤδη σφῶν τεθνηκότων.“] ὑπῆν δέ τι καὶ ἕτερον αἰτίημα [πρὸς Μεσσαλᾶν, ὅτι πολλὰ ἐρῶμένως ἐν τῇ συνεδρίῳ ἀπεφαίνεται· διόπερ καὶ κατ' ἀρχὰς αὐτὸν ἐς τὴν Συρίαν, ὥς καὶ πάννυ τι αὐτοῦ δεόμενος, μετεπέμψατο, ὅπως μὴ καὶ καθηγεμὼν αὐτῷ ἀλλοδοξίας γένηται· τῷ δὲ δὴ] Βάσσῳ, ὅτι γυναῖκα, καὶ εὐπρεπῆ, καὶ εὐγενῆ εἶχε· τοῦ τε γὰρ Σεβήρου Κλαυδίου, καὶ τοῦ Ἀντωνίνου τοῦ Μάρκου ἀπόγονος ἦν· ἀμείλει, καὶ ἔγχευεν αὐτήν, μηδὲ [ἐκ φόβου] θρηνῆσαι τὴν συμφορὰν ἐπιτρέψας. καὶ περὶ μὲν τῶν γάμων αὐτοῦ, ὧν τε ἐγάμει, ὧν τε ἐγήματο, αὐτίκα λελέξεται· καὶ γὰρ ἠνδρίζετο, καὶ ἐθελύνετο· καὶ ἔπραττε, καὶ ἔπασχεν ἐκότερα ἀσελγέστατα.

δεδηδυσ	.	.	ουνεκτη	.	.
περιαυτο	.	.	δρωνων	.	.
σιαιεφον	.	.	τιναδιατ	.	.
σαντων	.	.	ποιησας	.	.
νοσκαίμ	.	.	υπαντου	.	.

λιωναδεα	.	.	διωδον	.
υφωνπε	.	.	δενοση	.
τευομεν	.	.	τεκεινου	.
τωτφιχε	.	.	αιτιανεπι	.
κτοιδιαν	.	.	φονωιταμ	.
μυνομε	.	.	τειππεων	.
σεργιος	.	.	καισαριων	.
τονκαρον	.	.	εφθαρησα	.
τινακαιμ	.	.	ουδενδε	.
προσδιε	.	.		.

6. ν δὲ δὴ, τὸν τὴν
 υῆταισιν κατασκευάσαντα, τὸν ἐς τὸ στρατόπε-
 τὸν ἔξαγαγόντα, τὸν τοὺς στρατιώτας προσα-
 σαντα, τὸν τὴν νίκην αὐτῷ τὴν κατὰ τοῦ Μι-
 παρασχόντα, τὸν τροφέα, τὸν προστάτην, ἰ-
 εὐθύς τῆς ἡγεμονίας, ἐν τῇ Νικομηδεῖα ἀπο-
 ἀνοσιώτατος ἀνδρῶν ἐνομίσθη. ἄλλως μὲν γ-
 τριφερώτερον διηγιῖτο, καὶ ἡδέως ἐδωροδύκ-
 μῃν οὐδὲ αἰτίως τινος κακοῦ οὐδενὶ ἐγένε-
 πολλοὺς πολλὰ εὐεργέτησε· τὸ δὲ μέγιστον, ἰ-
 αὐτὸν περιεῖπε, καὶ τῇ Μαίῳ, τῇ τε Σοαιμί-
 δρῳ ἤρεσκε· τῇ μὲν, ὅτι ἐιέθραπτο ὑπ' αὐ-
 τῷ, ὅτι συνώκει τρόπον τινὰ αὐτῇ. ἀλλ' οὐ-
 διὰ τοῦτ' αὐτὸν κατεχρήσατο, ὅποτε καὶ συμ-
 αὐτῷ γαμικὸν ποιῆσαι, καὶ Καίσαρα αὐτὸν ἰ-
 ζαι ἠθέλησεν· ἀλλ' ὅτι σωφρόνως τε καὶ εὐ-
 ζῆν ὑπ' αὐτοῦ ἡναγκάζετο. καὶ αὐτὸς τε αὐ-
 πρῶτος αὐτὸν κατέτρωσε, διὰ τὸ μηδένα τῶν

τιωτῶν ἄρξαι τοῦ φόβου τολμῆσαι. καὶ ταῦτα οὕτως ἐγένετο.

7. Ὁ . . . δὲ Οὐῆρος ἐπιτολμήσας καὶ αὐτὸς τῇ μοναρχίᾳ ἐν τῷ τρίτῳ στρατοπέδῳ τῷ Γαλλικῷ, οὗ ἦρχε, καὶ Γέλλιος Μάξιμος ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, καίπερ ὑποστρατηγῶν, ἐν τῇ Συρίᾳ τῇ ἐτέρᾳ, τοῦ τετάρτου τοῦ Σκυθικοῦ τείλους, ἐδικαιώθησαν. οὕτω γάρ που πάντα ἄνω κάτω συνεχύθη, ὥστε ἐκείνους τὴν ἔφεσιν τῆς ἀρχῆς, τὸν μὲν ἐξ ἑκατοντάρχων ἐς τὴν γερουσίαν ἐσγραφέντα, τὸν δὲ ἱατροῦ υἱὸν ὄντα, ἐς τὸν νοῦν ἐμβαλέσθαι. τοὺτους δὲ δὴ μόνους ὠνόμασα, οὐχ ὅτι καὶ μόνοι ἐξεφρόνησαν, ἀλλ' ὅτι τῆς βουλῆς ἦσαν· ἐπεὶ τοι καὶ ἕτερός τις ἑκατοντάρχου υἱὸς ἐπεχείρησε, τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο στρατόπεδον τὸ Γαλλικὸν συνταράξαι, καὶ μάλιστα ἄλλος τις ἐριουργὸς τὸ τέταρτον, ἕτερός τε ἰδιώτης τὸν στόλον, τὸν ἐν τῇ Κυζίκῳ ναυλοχοῦντα, ὅτε καὶ ὁ Ψευδαντωνῆνος ἐν τῇ Νικομηδείᾳ ἐχείμαζε· καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ ἄλλοι· ὥστε καὶ ἐτοιμότατον ἦν τοῖς βουλομένοις ἄρξαι, (τῷ καὶ παρ' ἐλπίδα, καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν, πολλοὺς τῆς ἡγεμονίας ἐπιβεβατευκέναι,) καὶ νεωτερίσαι τολμῆσαι. καὶ μηδεὶς ἀπιστήσῃ τῷ λεχθέντι.

παρὰ τῶν ἰδιωτῶν, παρ' ἀνδρῶν ἀξιοπρίστων μαθόμενος· τὸ δὲ δὴ κατὰ τὸν στόλον, αὐτὸς ἐγγύθεν ἐκ τῆς Περγάμου ἀκριβώσας ἔγραψα, ἧς, ὥσπερ καὶ τῆς Σμύρνης, ταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Μακρόνιου, ἐπεστάτησα· ἀφ' οὗπερ, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἀπιστόν μοι κατεφάνη.

8. Φόνων μὲν οὖν ἐχόμενα ταῦτα αὐτῷ ἐπρίχθη. ἔξω δὲ δὴ τῶν πατρίων, ἀπλᾶ μὲν, καὶ μηδὲν μέγα κακὸν ἡμῖν φέροντα· πλείη καὶ ὅσον παρὶ τὸ καθευστηκὸς ἐκαινοιομήθη, ὅτι τε τῶν ὀνομαίων τινὰ, τῶν ἐς τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῦ τεινόντων, πρὶν ψηφισθῆναι, ὥσπερ εἶπον, αὐτὸς ἐαυτῷ ἔθετο· καὶ ὅτι τῇ τοῦ Μακρίνου ὑπατείας, μήτε χειροτονηθεὶς ἐπ' αὐτήν, μήτε ὅλως ἐφαψάμενος αὐτῆς, (προδιήνυστο γὰρ αὐτὸν ἀντιἐγράψε· καίτοι τὸ καταρχὴς ἀπὸ τοῦ Ἀδουέντου μὲν, ὥς καὶ μόνου ὑπατευκότας, τὸν ἐνιαυτὸν ἐν τρισὶ γράμμασι διαδηλώσας· ὅτι δεύτερον δὴ ὑπατεύειν ἐπεχείρησε, μηδεμίαν πρόσθεν, μήτε ἀρχὴν λαβὼν, μήτε τιμὴν ἀρχῆς· καὶ ὅτι τῇ ἐπινικίῳ στολῇ, ὑπατεύων ἐν τῇ Νικομηδείᾳ, ἐν τῇ τῶν εὐχῶν ἡμέρᾳ, οὐκ ἐχρήσατο. * * *]

9. Ἐγχε δὲ Κορνηλίαν Παύλαν, ἵνα δὴ θῶσον (ὥσπερ ἔφη) πατὴρ γένηται, ὃ μὴδ' ἀνὴρ εἶναι δυνάμενος. ἐν δ' οὖν τοῖς γάμοις, οὐχ ὅπως ἡ γερουσία, ἥ τε ἱππὰς, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ τῶν βουλευτῶν, διανομὴν τινα ἔλαβον· ὃ, τε δῆμος πενήκοντα καὶ ἑκατὸν δραχμαῖς, καὶ οἱ στρατιῶται ἑκατὸν πλείοσιν εἰστιάθησαν· μονομάχων τε ἀγῶνες ἐγένοντο, ἱμάτιον αὐτοῦ περιπρόφυρον ἐνδύντος, ὃ καὶ ἐν ταῖς εὐχολιμαίαις θέαις ἐπεποιήκει. καὶ θηρία ἄλλα τε πολλὰ, καὶ ἐλέφας, τίγριδες τε μία καὶ πενήκοντα, ἐσφάγησαν· ὃ μὴδεπώποτε ἀθρόον ἐγεγόνει. εἶτα τὴν Παύλαν, ὥς καὶ κηλὶδα τινὰ περὶ τὸ σῶμα ἔχουσαν, ἀποπέμψας, Ἀκυλίᾳ Σεβήρᾳ συνώκησε, ἐκφανέστατα παρανομήσας· ἱερωμένην

γὰρ αὐτὴν τῇ Ἐστίᾳ, ἀσεβέστατα ἥσυχυνεν· ἐτόλμησε δὲ καὶ εἰπεῖν, „ὅτι Ἴνα δὴ καὶ θεοπρεπεῖς παῖδες ἔκ τε ἐμοῦ τοῦ ἀρχιερέως, ἔκ τε ταύτης τῆς ἀρχιερείας γεννῶνται, τοῦτ' ἐποίησα.“ καὶ ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ αἰκισθέντα, εἴτα ἐς τὸ δεσμωτήριον ἐμβληθῆναι, κἀνταῦθα θανατωθῆναι ἔδει, ἐπὶ τοῦτοις ἐκαλλωπίζετο. καὶ οὐδὲ ἐκείνην μέντοι ἐπὶ πολὺ κατέσχευεν, ἀλλὰ ἐτέραν, εἴθ' ἐτέραν, καὶ μάλᾳ ἄλλην ἔγημε· καὶ μετὰ τοῦτο πρὸς τὴν Σεβήραν ἐπανήλθεν.

10. Ἐγγόνει δὲ καὶ τέρατα ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἄλλα τε καὶ ἐκ τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἰσιδος, ὃ ὑπὲρ τὸ ἀέτωμα τοῦ ναοῦ αὐτῆς ἐπὶ κυνὸς ὀχεῖται· τὸ γὰρ πρόσωπον ἐς τὸ εἶσω μετέστρεψεν. ὃ δὲ Σαρδανάπαλος καὶ ἀγῶνας ἐποίει, καὶ θεὰς συχνὰς, ἐν αἷς Αὐρῆλιος Αἰλιξ ὁ ἀθλητὴς εὐδοκίμησεν· ὃς τοσοῦτον τοὺς ἀνταγωνιστὰς ὑπερῆρεν, ὥστε πάλιν τε ἅμα καὶ παγκράτιον ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ ἀγωνίσασθαι ἐθελῆσαι, κἀν τοῖς Καπιτωλίνοις καὶ ἅμφω νικῆσαι. οἱ μὲν γὰρ Ἡλεῖοι φθονήσαντες αὐτῶ, μὴ (τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο) ἀφ' Ἡρακλέους ὄγδοος γένηται, οὐδὲ ἐκάλεσαν ἐς τὸ στάδιον παλαιστὴν οὐδένα, καίπερ ἐν τῷ λευκώματι καὶ τοῦτο τὸ ἀθλημα προσγράψαντες· ἐν δὲ δὴ τῇ Ῥώμῃ καὶ ἐνίκησεν ἐκάτερον, ὃ μηδεὶς ἄλλος ἐπεποιήκει.

11. Τῶν δὲ δὴ παρανομημάτων αὐτοῦ, καὶ τὸ κατὰ τὸν Ἐλεγάβαλον ἔχεται, οὐχ ὅτι θεὸν τινα ξενικὸν ἐς τὴν Ῥώμην εἰσήγαγεν, οὐδ' ὅτι καινοπρεπέστατα αὐτὸν ἐμεγαλυνεν, ἀλλ' ὅτι καὶ πρὸ τοῦ

οὗ ἤγαγεν αὐτόν, καὶ ὅτι ἱερέα αὐτοῦ ἐαν-
 οῦσθῆναι ἐποίησεν· ὅτι τὸ αἰδοῖον περιέτε-
 τι χοιρεῖων κρεῖον, [ὡς καὶ καθαρώτερον ἐκ
 θρησκευσάν,] ἀπείχετο. [ἐβουλεύσατο μὲν,
 αὖτις αὐτὸ ἀποκόψαι· ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν τῆς
 αἰσιν αὐτὸ ποιῆσαι ἐπεθύμησε, τοῦτο δὲ, ὡς
 τοῦ Ἐλεγαβάλου ἱερατεία προσῆκον, ἔπραξεν·
 ἢ καὶ ἑτέροις τῶν συνόντων συχνοῖς, ὁμοίως
 νατο.] καὶ μέντοι καὶ, ὅτι τὴν ἐσθλότητα τὴν
 αἰκλήν, ἢ οἱ τῶν Σύρων ἱερεῖς χρῶνται, καὶ
 σία πολλὰκις ἐωρᾶτο ἐνδεδυμένος· ἀφ' οὗπιρ
 ἤκιστα, καὶ τὴν τοῦ Ἀσσυρίου ἐπωνυμίαν ἔλα-
 βὲν δὲ παρὼ τὰς τε βαρβαρικὰς ᾠδὰς, αἷς ὁ Σαρ-
 ἀπαλος τῷ Ἐλεγαβάλῳ ἦδε, τῇ μητρὶ ἄμα, καὶ
 τῇθῃ, τὰς τε ἀπορρήτους θυσίας, αἷς αὐτῷ ἔθνε,
 εἶδας σφαγιαζόμενος, καὶ μαγγανεύμασι χρῶμενος,
 ἀλλὰ καὶ ἐς τὸν ναὸν αὐτοῦ λέοντα, καὶ πίθηκον,
 καὶ ὄφιν τινα ζῶντα ἐγκατακλείσας, αἰδοῖα τε ἀν-
 θρώπου ἐμβαλὼν, καὶ ἄλλα ἅττα ἀνοσιουργῶν, περι-
 πτοῖς τε τισι μυθίοις αἰεὶ ποτε χρῶμενος.

12. Ἵνα ταῦτα παραδράμῃ, καὶ γυναῖκα (τὸ γε-
 λοϊότατον) Ἐλεγαβάλῳ ἐμνήστευσε, καθάπερ καὶ
 γάμου παίδων τε δεομένη· καὶ (ἔδει γὰρ μήτε πενι-
 χράν, μήτε δυσγενῆ τινα εἶναι αὐτήν) τὴν Οὐρανίαν,
 τὴν τῶν Καρχηδονίων, ἐπελέξατο, καὶ ἐκεῖθ' ἐν τε
 αὐτὴν μετεπέμψατο, καὶ ἐς τὸ παλάτιον καθίδου-
 σεν, ἔδνα τε αὐτῇ παρὰ πάντων τῶν ὑπηκόων, ὡς
 περ καὶ ἐπὶ τῶν ἑαυτοῦ γυναικῶν, ἤθροισεν. τὰ μὲν
 δὲ οὖν ἔδνα, ὅσα ἐδόθησαν ζῶντος αὐτοῦ, μετὰ ταῦ-

Οὐρανίαν
 θησαυρὸν
 κόσμου
 βασιλεῖ
 κουνί

1
 θεοῦς
 αὐτὸς
 καὶ ἐν
 συνεί
 μενος
 στῶν
 ὑβρε
 πολ
 κού
 ἔπο
 ἀπ
 νύ
 κα
 ἐν

LIBER LXXIX. ELAGABALVS XXIV

α εἰσεπράχθη· τὴν δὲ δὴ προῖκα οὐκ ἔφη κί-
θαι, πλὴν δύο λεόντων χρυσῶν, οἳ καὶ συνεχ-
ήσαν. [αὐτὸς δὲ χρυσοῦς ἔσθη, πολλῶ καὶ πο-
δύμῳ διαπρέπων. καὶ οὕτω χρήματα πολλὰ ἐ-
'ασιλικῶ εὐρῶν, πάντα διεσπάθησε, καὶ οὐκ ἐ-
ον αἱ πρόσοδοι πρὸς ἀναλώματα.]

13. Ἄλλ' οὗτος ὁ Σαρδανιάπαλος, ὃ καὶ τ-
εοὺς γάμου νόμῳ συνοικίζειν ἄξιῶν, ἀσελγέστι
ὕτος διεβίω. [ἔγχευ μὲν γὰρ πολλὰς γυναῖκα-
αὶ ἔτι πλείοσιν, [ἄνευ τινὸς νομίμου προσήρσει
υνείργυντο, οὐ μέντοι ὥς καὶ αὐτὸς τι αὐτῶν δε-
ενοσ, ἀλλ' ἵνα τῇ συγκοιμήσει, τῇ μετὰ τῶν ἐρι-
τῶν, τὰ ἔργα αὐτῶν μιμῆται· [καὶ κοινωνοὺς τῇ
βρεως, φύρδην ἀναφερόμενος αὐταῖς, λαμβάνη.
ολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄτοπα, ἃ μῆτε λέγων, μῆτε ἄ-
ύων τις καρτερήσειεν, καὶ ἔδρασε τῷ σώματι, καὶ
αθε· τὰ δὲ δὴ περιφανέστατα, καὶ ἃ μὴδ' ἂν
οκρύναιτό τις, τάδε ἐστίν. ἐς καπηλεῖα ἐσῆει-
τωρ, περιθέταις κόμαις χρώμενος, καὶ τὰ τῶν
τηλίδων εἰργάζετο· ἐς τὰ πορνεία τὰ περιβόητα
ροῖτα, καὶ τὰς ἐταῖρας ἐξελαύνων, ἐπορνεύετο·
τέλος ἐν τῷ παλατίῳ οἴκημά τι ἀποδείξας, ἐν-
τα ἡσέλγαινε, γυμνός τε αἰεὶ ἐπὶ τῆς θυρᾶς αὐ-
ιστῶς, ὥσπερ αἱ πόρναι, καὶ τὸ σινδόνιον χρυ-
κρίκοις ἐξηρηγμένον διασειῶν, τοὺς τε παριόν-
βρα τε καὶ κεκλασμένη τῇ φωνῇ προσεταιριζό-
ησαν γὰρ οἷς ἐξεπίτηδες τοῦτο ποιεῖν προσε-
ο. ὥσπερ γὰρ καὶ ἐς τὰ ἄλλα, καὶ ἐς ἐκεῖνο
ηγίας συχνοὺς εἶχε, δι' ὧν ἐπολυπραγμόνως

τοὺς μάλιστα αὐτῷ ἀρέσσαι τῇ ἀκαθαρσίᾳ δυναμί-
 νους· χρήματά τε παρ' αὐτῶν συνέλεγε, καὶ ἐγαν-
 ροῦτο ταῖς ἐμπολαῖς· πρὸς τε τοὺς συνασχημοῦν-
 τὰς οἱ διεφέρετο, πλείους τε ἐρασιὰς αὐτῶν ἔχειν,
 καὶ πλεῖον ἀργυριζεσθαι λέγων.

14. Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς πάντας ὁμοίως, τοῖς
 χρωμένους αὐτῷ, ἔδρα· ἥδη δὲ καὶ ἐξαίρετόν τινα
 ἄνδρα ἔσχεν, ὃν Καίσαρα διὰ τοῦτ' ἀποδείξει ἡθί-
 λησεν. ἤλαυνε δὲ ἄρμα τῇ πρᾶσίῳ στολῇ χρώμενος,
 ἰδίᾳ τε καὶ οἴκοι, εἶγα οἶκον ἔσσι φαίνει τοῦτ' εἶναι·
 ἔνθα ἡγωνοθέτουν οἱ τε ἄλλοι οἱ περὶ αὐτὸν πρῶ-
 τοι, [καὶ ἱππεῖς, καισάρειοι,] καὶ οἱ ἐπαρχοὶ αὐτοῖ,
 ἣ τε τῆθρ, καὶ ἡ μήτηρ, καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ προσέ-
 τι καὶ τῶν ἐκ τῆς βουλῆς ἄλλοι τε, καὶ ὁ Λέων ὁ πο-
 λίαρχος· καὶ ἐθεῶντο αὐτὸν καὶ ἄρματηλατοῦντα,
 καὶ χρυσοῦς, ὥσπερ τινὰ τῶν τυχόντων, αἰτοῦντα,
 τοὺς τε ἡγωνοθέτας, καὶ τοὺς στρατιώτας προσκν-
 τοῦντα. [καὶ αὐτὸς μὲν, ἐν τῷ δικάζειν τινὰ, ἀνὴρ
 πῶς εἶναι ἐδόκει· ἐν δὲ δὴ τοῖς ἄλλοις, τῷ ἔργῳ καὶ
 τῷ σχήματι τῆς φωνῆς ὠραίετο.] τὰ τε γὰρ ἄλλα
 καὶ ὠρχεῖτο, οὔτε γὰρ ἐν ὀρχήστρᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ
 ἐμβαδίζων τρόπον τινὰ, καὶ θύων, ἀσπασζόμενός τε
 καὶ δημηγορῶν. καὶ τέλος (ἔν' ἤδη ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς
 λόγον ἐπανέλθω) καὶ ἐγήμετο, γυνή τε καὶ δέσποι-
 να, βασιλὶς τε ὠνομάζετο· καὶ ἐριούργει, κεκρύφα-
 λόν τε ἔστιν ὅτε ἐφόρει, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνηλεί-
 φετο, [ψιμυθίῳ τε καὶ ἐγχοῦσῃ ἐχρίετο,] ἅπαξ μὲν
 γὰρ ποτε ἀπεκείρατο τὸ γένειον, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἑορ-
 τὴν ἤγαγε· μετὰ δὲ τοῦτ' ἐψιλίετο, ὥστε καὶ ἐκ

τοῦτου γυναικίζειν· καὶ πολλάκις καὶ κατακείμενος, τοὺς βουλευτὰς ἡσπάζετο.

15. Ὁ δὲ δὴ ἀνὴρ αὐτῆς Ἰεροκλῆς ἦν, Κυριακὸν ἀνδριάποδον, [Ἰορδίου ποτὲ παιδικὰ γενόμενον,] πατρ' οὗ καὶ ἀρμυτηλατεῖν ἔμαθεν· κίχ' αὐτοῦ καὶ πικραδυξόδιαι αὐτῷ ἠρέουσθαι. ἐν γὰρ τοι ἵπποδρομίαις τινὶ ἐκτισθὼν τοῦ ἀρμματος, κατ' αὐτὴν τὴν τοῦ Σπυρδιαντιάλου ἔδραν, τό τε κρίανος ἐν τῇ πτώσει ἀπέχρηψε, καὶ ἐκφυγεῖς αὐτῷ, (λειογένειος δ' ἔτι ἦν καὶ κόμη ξανθῇ ἐκεκόμενη) ἀνηρπάσθη τε εὐθύς ἐς τὸ παλίσιον, καὶ τοῖς νυκτερινοῖς ἔργοις, ἔτι καὶ μᾶλλον ἰλὼν αὐτόν, ὑπερηξήθη, ὥστε καὶ ὑπὲρ αὐτόν ἐκείνον ἰσχύσαι, καὶ βραχύ τι νομισθῆναι, τὸ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἔτι δούλην οὔσαν, ἔς τε τὴν Ῥώμην ὑπὸ στρατιωτῶν ἀχθῆναι, καὶ ταῖς τῶν ὑπατευκότων γυναιξὶ συναριθμηθῆναι. πολλάκις μὲν γὰρ καὶ ἄλλοι τινὲς ἐτιμήθησαν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐδυνήθησαν· οἱ μὲν, ὅτι συνεπανέστησαν, οἱ δὲ, ὅτι ἐμοίχευον αὐτόν· καὶ γὰρ μοιχεύεσθαι δοκεῖν (ἵνα καὶ τοῦτω τὰς ἀσελγεστάτας γυναῖκας μιμῆται) ἤθελε, καὶ πολλάκις ἐκὼν, καὶ ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἠλίσκετο· καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐλοιδορεῖτο ἀσελγῶς πρὸς τοῦ ἀνδρός, καὶ ὥστε καὶ ὑπώπια σχεῖν, πληγὰς ἐλάμβανεν. ἐκείνον δ' οὔν οὕτως οὐ κούφη τινὲ φορὰ, ἀλλὰ πόνοι καὶ δευσοποιῶ ἔρωτι ἡγάπα, ὥστε μὴ ὅτι ἐπὶ τοιοῦτω τινὶ ἀγανακτῆσαι, ἀλλὰ καὶ τοῦναντίον ἐπ' αὐτοῖς ἐκείνοις μᾶλλον αὐτόν φιλῆσαι, καὶ Καίσαρα ὄντως ἀποφῆναι θελῆσαι, καὶ τῇ τε τήθῃ διὰ τοῦτο, ἐμποδὼν γενομένη, ἀπειλῆσαι, καὶ τοῖς στρα-

τιώταις οὐχ ἥκιστα δι' αὐτὸν προσκροῦσαι. καὶ ὁ μὲν ἔμελλέ που καὶ διὰ ταῦτα ἀπολεῖσθαι.

16. Αὐρηλῖος δὲ δὴ Ζωτικὸς, ἀνὴρ Συμυρναῖος, ὃν καὶ Μάγειρον ἀπὸ τῆς τοῦ πατρὸς τέχνης ἐκάλουν, καὶ ἐφιλήθη πάνυ ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐμιώθη, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐσώθη. οὗτος γάρ δὴ κυλὸν μὲν καὶ τὸ πᾶν σῶμα, ὥστε καὶ ἐν ἀθλήσει, ἔχων, πολὺ δὲ δὴ πάντας, τῷ τῶν αἰδοίων μεγέθει, ὑπεραίρων, ἐμνήσθη τε αὐτῷ ὑπὸ τῶν ταῦτα ἐξεταζόντων, καὶ ἐξαίφνης ἐκ τῶν ἀγώνων ἀναρπασθεὶς, ἀνήχθη τε ἐς τὴν Ῥώμην ὑπὸ πομπῆς ἀπλέτου, καὶ οὖν οὔτε Ἀνγαρος ἐπὶ τοῦ Σεβήρου, οὔτε Τηριδιάτης ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ἔσχε· πρόκοιτός τε καὶ πρὶν ὀφθῆναι αὐτῷ ἀποδειχθεὶς, [καὶ τῷ τοῦ Αἰουείου τοῦ πιάπου αὐτοῦ ὀνόματι τιμηθεὶς, καὶ στεφανώμασιν, ὡς περ ἐν πανηγύρει ἡσκημένος,] ἐς τὸ παλάτιον λυchnοκίτῃ πολλῇ λαμπόμενος ἐσῆλθε. καὶ ὃς ἰδὼν αὐτὸν, ἀνέθορε τε ἐρῶνθμισμένως, καὶ προσειπόντα, οἷα εἰκὸς ἦν, Κύριε αὐτοκράτωρ χαῖρε, θαυμασιῶς τὸν τε ἀχένα γυναικίσας, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπεγκλίσας ἠμέψατο, καὶ ἔφη οὐδὲν διστάσας, „Μὴ με λέγε κύριον· ἐγὼ γὰρ Κυρία εἰμί.“ καὶ ὁ μὲν συλλουσάμενός τε αὐτῷ παραχρῆμα, καὶ ἐπὶ πλεῖον ἐκ τῆς γυμνώσεως, ἅτε καὶ ἰσόρροπον τῇ φήμῃ εὐρών αὐτὸν ὄντα, πασχητιώσας, ἐν τε τοῖς στέρνοις αὐτοῦ κατεκλίθη, καὶ τοῖς κόλποις, ὥς περ τις ἐρωμένη, δεῖπνον εἴλετο. ὁ δὲ Ἰεροκλῆς φοβηθεὶς, μὴ καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἐαυτοῦ δουλώσεται, καὶ τι δι' αὐτοῦ οἰνόν, οἷα ἐν ἀντερασταῖς εἶωθε γίνεσθαι, πάθῃ,

φαρμάκῃ τινὶ αὐτόν, διὰ τῶν οἰνοχόων, προσφιλῶν που ἑαυτῷ ὄντων, ἐξεθήλυρε· καὶ οὕτως ἐκείνος ἀστυσίᾳ περὶ πᾶσαν τὴν νύκτα συσχεθεὶς, ἀφηρέθη τε πάντων, ὧν ἐτετυχήκει, καὶ ἐξηλάθη ἐκ τε τοῦ παλατίου, καὶ ἐκ τῆς Ῥώμης, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἰταλίας· ὃ καὶ ἔσωσεν αὐτόν. [καὶ μέντοι καὶ ἐς τοσαύτην αὐτὸς συνηλάθη ἀσελγείαν, ὥστε καὶ τοὺς ἰατροὺς ἀξιοῦν αἰδῶ γυναικείαν δι' ἀνατομῆς αὐτῷ μηχανήσασθαι, μεγάλους ὑπὲρ τούτου μισθοὺς αὐτοῖς προῖσχύμενος.]

17. Ἐμῆλλε δὲ ποῦ καὶ αὐτὸς ὁ Σαρδανάπαλος, ἀξιώτατον τῆς μιαιρίας τῆς ἑαυτοῦ μισθόν, οὐ πολὺ ὕστερον κομιεῖσθαι. ἅτε γὰρ ταῦτα ποίῳν, καὶ ταῦτα πᾶσιν, ἐμισήθη ὑπὸ τε τοῦ δήμου, καὶ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, οἷς μάλιστα προσέκειτο· καὶ τελευταῖον, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ στρατοπέδῳ ὑπ' αὐτῶν ἐσφάγη. ἔρχετο δὲ οὕτως. τὸν Βασσιανὸν τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ ἐς τὸ συνέδριον εἰσαγαγὼν, καὶ τὴν Μαῖσαν, καὶ τὴν Σοαιμίδα ἐκατέρωθεν παραστησάμενος, παῖδα ἔθετο· ἑαυτὸν δὲ, ὥς καὶ πατέρα ἐξαίφνης τηλικούτου παιδίου, ὥς καὶ πολὺ τῇ ἡλικίᾳ αὐτοῦ προέχοντα, ἐμακίρισε, καὶ μηδὲν ἄλλου τέκνου δεῖσθαι ἔφησεν, ἢ ἡ οἰκία αὐτοῦ ἄνευ ἀθυμιῶν διαγένηται· καὶ γὰρ τὸν Ἐλεγάβαλον τοῦτό τέ οἱ ποιῆσαι, καὶ Ἀλέξανδρον αὐτόν προσονομάσαι κεκελευκέναι. καὶ ἔγωγε πείθομαι, ἐκ θείας τινὸς παρασκευῆς ὥς ἀληθῶς αὐτὰ γεγονέναι, τεκμαιρόμενος οὐχ οἷς ἐκεῖνος εἶπεν, ἀλλ' ἐκ τε τοῦ λεχθέντος αὐτῷ ὑπὸ τινος, ὅτι ἄρα ὥς Ἀλέξανδρος ἐξ Ἐμέσης ἐλθὼν, αὐτόν δια-

δέξεται· καὶ ἐκ τοῦ συμβεβηκότος ἐν τῇ ἄνῳ, καὶ τῇ Θυρίκῃ.

18. Ὀλίγον γὰρ τούτων πρότερον Ἀλέξανδρός τε ὁ Μακεδὼν ἐκεῖνος εἶναι τὸ εἶδος αὐτοῦ, τὴν τε σκευὴν ἄπασαι μῆθη τε ἐκ τῶν περὶ τὸν Ἰστρὸν χωρὶ ὅπως ἐκείνῃ ἐκφανεῖς· καὶ διὰ τε τῇ τῆς Θυρίκης διεξῆλθε, βιαχεύων μετ' ἀκουσίων, θύρσους τε καὶ νεβρίδας ἐνεκακὸν οὐδὲν δρώντων. ὡμολόγητο δὲ τῶν ἐν τῇ Θυρίκῃ τότε γενομένων, ὅτι γαί, καὶ τὰ ἐπιτήδεια αὐτῷ πάντα δσκευάσθη· καὶ οὐδεὶς ἐτόλμησεν, οὔτ' οὔτ' ἀντιῆραι, οὐκ ἄρχων, οὐ στρατιῶτροπος, οὐχ οἱ τῶν ἑθνῶν ἡγούμενοι ἐν πομπῇ τινι μεθ' ἡμέραν, ἐκ προῤῥήσθη μέχρι τοῦ Βυζαντίου. ἐντεῦθεν χθεὺς, προσέσχε μὲν τῇ Χαλκηδονίᾳ γῇ νυκτὸς ἱερὰ τινα ποιήσας, καὶ ἵππον ξχώσας, ἀφανὴς ἐγένετο. ταῦτα μὲν ἐν ὧς εἶπον, ὦν, πρὶν καὶ ὀτιοῦν περὶ τὸ ἐν τῇ Ῥώμῃ γενέσθαι, ἔμαθον.

19. Ἔως μὲν οὖν ὁ Σαρδανάπαλος ἐφίλει, ἐσώζετο· ἐπεὶ δὲ πάντας ὑπώπτεθανε πρὸς ἐκεῖνον ῥέποντας ὀλοσχεροῦς ἐτόλμησε μεταγνῶναι, καὶ πάντα ἐπὶ αὐτοῦ ἔπραττεν. ὥς δὲ ποτε καὶ ἀνελεῖ χεῖρησεν, οὐ μόνον οὐδὲν ἤγνυσεν, ἀλλ' ἀποθανεῖν ἐκινδύρευσεν. ὃ τε γὰρ Ἀλέ

ς μητρὸς, καὶ τῆς τήθης, ὑπὸ τε τῶν στρατιω-
 σχυρῶς ἐφυλάσσετο· καὶ οἱ δορυφόροι, αἰσθού-
 σιν τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Σαρδαναπάλου, δεινῶς
 ὕβησαν· οὐ πρὶν τε ἐπαύσαντο στασιάζοντες,
 ὡς Σαρδανάπαλον τὸ στρατόπεδον σὺν τῷ Ἀλε-
 γρω καταλαβόντα, πολλὰ τε ἵκετεύσαντα, καὶ τοὺς
 ἠθέοντας παρ' αὐτῶν τῶν συνασελγαινόντων ἀν-
 κδοῦναι ἀναγκασθέντα, ὑπὲρ τε τοῦ Ἱεροκλέους
 ἰαλαλήσαντα, καὶ δάκρυσι κλαύσαντα, τὴν τε
 ἡν τὴν ἑαυτοῦ προδείξαντα, καὶ ἐπειπόντα,
 «μοι τοῦτον χαρίσασθε, ὃ τι βούλεσθε περὶ
 ὑποποπήσαντες, ἢ ἐμὲ ἀποκτείνετε,» μόλις
 ὥς ἐκμειλίξασθαι. τότε μὲν οὖν μόλις ἐσώθη.
 γὰρ καὶ ἡ τήθη αὐτοῦ ἐμίσει τε αὐτὸν ἐφ' οἷς
 ἔτεν, ὥς οὐδὲ τοῦ Ἀντωνίνου υἱὸν ὄντα, καὶ
 τὸν Ἀλέξανδρον, ὥς ὄντως καὶ ἐξ αὐτοῦ γεγο-
 νός, ἀπέκλινε.

20. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπιβεβουλευκῶς πάλιν τῷ
 ἄνδρῳ, καὶ, θορυβησάντων ἐπὶ τούτῳ τῶν δο-
 ρων, σὺν αὐτῷ εἰς τὸ στρατόπεδον εἰσελθόν, ὡς
 το φυλαττόμενον ἑαυτὸν ἐπὶ ἀναιρέσει, ἐπειδὴ
 αἱ μητέρες αὐτῶν ἐκφανέστερον, ἢ πρὶν, ἀλλή-
 μαχόμεναι, τοὺς στρατιώτας ἠρέθιζον, φεύγειν
 ἐπεχείρησε· καὶ ἔμελλεν εἰς τύλλον ἐμβληθεὶς ἐκ-
 αιποι· φωραθεὶς δὲ, ἀπεσφάγη, ὀκτωκαίδεκα
 ἐρονῶς· καὶ αὐτῷ καὶ ἡ μήτηρ (περιπλακεῖσα
 ἀπρὸς εἶχετο) συναπώλετο· καὶ αὖτε κεφαλαὶ
 ἅπαντα ἀπεκόπησαν, καὶ τὰ σώματα γυμνωθέντα, τὸ
 ἱεῶτον διὰ πάσης τῆς πόλεως ἐσύρη, ἔπειτα τὰ

μὲν τῆς γυναικὸς ἄλλως πως ἐρύριφθη, τὸ
 ἐς τὸν ποτιμὸν ἐνεβλήθη.

21. Καὶ αὐτῷ ἄλλοι τε καὶ ὁ Ἱερὺς
 ἑπαρχοὶ συναπώλοντο, καὶ Αὐρήλιος Εἰ-
 ῤεμεισσηνὸς μὲν τὸ γένος ἦν, [καὶ ἐς τοσ-
 γείας καὶ μιαιρίας ἐχώρησεν, ὥστε καὶ
 μου πρότερον ἐξαιτηθῆναι.] τοὺς γὰρ
 λόγους ἐπιτετραμμένος, οὐδὲν ὃ τι οὐκ εἶ-
 τε δ' οὖν ὑπὸ τε τοῦ δήμου καὶ τῶν
 διασπάσθη· καὶ Φουλούιος σὺν αὐτῷ ὁ
 καὶ αὐτὸν ὁ Κωμάζων, ὥς καὶ τὸν πρὸ
 δέξιτο. ὥσπερ γὰρ προσωπεῖόν τι ἐς τὰ
 τῷ διακένῳ τῆς τῶν κωμῶδων ὑποκρίσει-
 το, οὕτω καὶ ἐκεῖνος τῇ τῶν πολιαρχησάν-
 τῃ κενῇ χώρᾳ προσετάττετο. ὃ τε Ἐλεγ-
 τὸς ἐκ τῆς Ῥώμης παντάπασιν ἐξέπεσε.
 Τιβερίνου οὕτως ἔσχε. καὶ οὐδεὶς οὐδὲ
 τασκευασάντων αὐτῷ τὴν ἐπανάστασιν,
 ἐπ' αὐτῷ δυνηθέντων, πλὴν ἐνός που, ἐς

DIONIS
HISTORIAE ROMANAE
LIBRI LXXX. EXCERPTA

PER

IO. XIPHILINVM.

*Inseruntur Fragmenta Dionis integra,
quae reperiri potuerunt.*

Summa cāpita Libri LXXX.

*Cur Alexandri historiam Dio accurate
enarrare non potuerit. c. 1.*

*De Ulpiano Praef. Praet. et ejus morte.
c. 2.*

*Artaxerxis Persae res adversus Parthos et
Romanos. c. 3. 4.*

*Dionis alter Consuīatus, in patriam redi-
tus, et Historiae finis. c. 5.*

*Temporis spatium anni octo, quibus
hi Consules recensentur.*

<i>post C. N. U. C.</i>		<i>Alexandri.</i>
222.	975. <i>Antoninus Elagabalus IV, et M. Aurelius Severus Alexander Coss.</i>	I. 11 Mart.
223.	976. <i>L. Marius Maximus II, et L. Roscius Aelianus.</i>	II.
224.	977. <i>Julianus II, et Crispinus.</i>	III.
225.	978. <i>Fuscus II, et Dexter.</i>	IV.
226.	979. <i>Alexander Aug. II, et C. Marcellus Quintilianus II.</i>	V.
227.	980. <i>Lucius Albinus, et Max. Aemilius Aemilianus.</i>	VII.
228.	981. <i>Ti. Manilius Modestus, et Ser. Calpurnius Probus.</i>	VII.
229.	982. <i>Alexander Aug. III, et Cassius Dio II.</i>	VIII.

Ἀλέξανδρος δὲ μετ' ἐκεῖνον εὐθύς αὐταρχήσας, [αὐ-
 εικα τὴν οἰκειαν μητέρα Μαμαίαν, Αὐγούστην ἀνεί-
 πεν, ἣ τὴν τῶν πραγμάτων οἰκονομίαν μετακχερί-
 στο, καὶ περὶ τὸν υἱὸν σοφοὺς ἄνδρας συνήγαγεν,
 ἵνα δι' ἐκείνων αὐτῷ τὰ ἥθη ῥυθμίζοιτο· καὶ τῆς
 γερουσίας, τοὺς ἀμείνονας συμβούλους προσείλετο,
 ἅπαν πρακτέον κοινουμένη αὐτοῖς·] Διομήτῳ δέ τι-
 νι Οὐλπιαῷ τὴν τε τῶν δορυφόρων προστασίαν, καὶ
 τὰ λοιπὰ τῆς ἀρχῆς ἐπέτρεψε πράγματα. ταῦτα μὲν
 ἀκριβώσας, ὥς ἕκαστα ἡδυνήθην, συνέγραψα· τὰ δὲ
 δὴ λοιπὰ ἀκριβοῦς ἐπέξελθεῖν, οὐχ οἶός τε ἐγενόμην,
 διὰ τὸ μὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν τῇ Ῥώμῃ διατρίψαι.
 ἔκ τε γὰρ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Βιθυνίαν ἐλθὼν, ἡρώω-
 στησα· καὶ κεῖθεν πρὸς τὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ ἡγεμονίαν
 ἡπείχθην· ἐπανελθὼν τε ἐς τὴν Ἰταλίαν, εὐθέως,
 ὥς εἰπεῖν, ἐς τε τὴν Δαλματίαν, καὶ ντεῦθεν ἐς τὴν
 Παννονίαν τὴν ἄνω ἄρξων ἐπέμφθην· καὶ μετὰ
 τοῦτ' ἐς τὴν Ῥώμην, καὶ ἐς τὴν Καμπανίαν ἀφικό-
 μενος, παρυχρῆμα οἴκαδε ἐξωρμήθην.

2. Διὰ μὲν οὖν ταῦτα οὐκ ἡδυνήθην ὁμοίως
 τοῖς πρότερον καὶ τὰ λοιπὰ συνθεῖναι. κεφαλαιώσας
 μέντοι ταῦτα, ὅσα γε καὶ μέχρι τῆς δευτέρας μου
 ὑπατείας ἐπράχθη, διηγήσομαι. ὁ Οὐλπιανὸς πολ-
 λὰ μὲν τῶν οὐκ ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ Σαρδαναπάλου πρα-
 χθέντων, ἐπηνώρθωσε· τὸν δὲ δὴ Φλαβιανὸν, τὸν
 τε Χρῆστον ἀποκτείνας, ἵνα αὐτοὺς διαδέξηται, καὶ
 αὐτὸς οὐ πολλῷ ὕστερον ὑπὸ τῶν δορυφόρων, ἐπι-
 θεμένων οἱ νυκτός, κατεσφάγη· καίτοι καὶ πρὸς τὸ

παλάτιον ἀναδραμῶν, καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν αὐτοκράτορα, τὴν τε μητέρα αὐτοῦ καταφυγών. ζῶντος δ' οὗν ἔτι αὐτοῦ, στάσις μεγάλη τοῦ δήμου πρὸς τοὺς δορυφόρους, ἐκ βραχείας τινὸς αἰτίας, ἐγένετο, ὥστε καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας μάχεσθαι τε ἀλλήλοις, καὶ πολλοὺς ὑπ' ἀμφοτέρων ἀπολέσθαι. ἡττώμενοι δὲ οἱ στρατιῶται, πρὸς ἔμπρησιν τῶν οἰκοδομημάτων ἐτράποντο· καὶ τοῦτου δέισας ὁ δῆμος, μὴ καὶ πῦσα ἢ πόλις φθαρή, καὶ ἄκων σφίσιν συνηλλύηται, ταῦτα τε οὖν ἐγένετο, καὶ ὁ Ἐπάγαθος, ὡς καὶ αἴτιος τῷ Οὐλπιανῷ τοῦ ὀλέθρου πλέον γενόμενος, ἐς τε Αἴγυπτον, ὡς ἄρξωιν αὐτῆς, ἐπέμφθη, ἵνα μὴ τις ἐν τῇ Ρώμῃ, κολασθέντος αὐτοῦ, ταραχὴ γένηται· καὶ κείμενος ἐς Κρήτην ἀπαχθεὶς, ἐδικαιώθη. [ἦτις δ' οὕσα χρημάτων ἡ Ἀλεξάνδρου μήτηρ, ἐχρηματίζετο πάντοθεν. ἡγάγετο δὲ καὶ τῷ νύῳ γαμετήν, ἣν οὐ συνεχώρησεν ἀναρρόγηθῆναι Αὐγούστην· ἀλλὰ καὶ μετὰ τινι χρόνῳ τοῦ νιοῦ αὐτὴν ἀποσπάσασα, εἰς Λιβύην ἀπήλασε, καίτοι στεργομένην παρ' ἐκείνου. ὁ δὲ ἀντειπεῖν τῇ μητρὶ οὐκ ἠδύνατο, καταρχούσῃ αὐτοῦ.]

3. Πολλὰ δὲ καὶ παρὰ πολλῶν ἐπαναστάσεις γενόμεναι, καὶ τινες καὶ ἰσχυρῶς ἐκφοβήσασαι, κατεπαύθησαν· τὰ δὲ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ φοβερώτερα, καὶ ἀληθέστερον δέος σύμπασιν, οὐχ ὅτι τοῖς ἐν Ρώμῃ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις παρεσχεν. Ἀρταξέρξης γὰρ τις Πέρσης [ὃς ἔξ ἀφανῶν καὶ ἀδόξων ἦν, τὴν τῶν Πάρθων βασιλείαν Πέρσiais περιεποίησας, καὶ αὐτῶν ἐβασίλευσεν· ἀφ' οὗ λέγεται καὶ

τὸ Χοσρόου κατάγεσθαι γένος. μετὰ γὰρ τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνης τελευτὴν, οἱ ἐκείνου διάδοχοι Μακεδόνες, ἐπὶ πλεῖστον μὲν Περσῶν τε καὶ Παρθυαίων ἤρχον, καὶ τῶν ἄλλων ἔθνῶν· κατ' ἀλλήλων δὲ γε χωρήσαντες, ἀλλήλους κατέλυσαν. ἐκείνων δ' οὕτως ἡσθενηκότων, πρῶτος Ἀρσακίδης Παρθυαῖος τῇ ἐξ αὐτῶν ἀποστασίᾳ ἐπικεχείρηκε, καὶ Παρθυαίων ἐκράτησε, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ ἀπογόνους κατέλιπε τὴν ἀρχήν, ὧν τελευταῖος γέγονεν ὁ Ἀρτάβανος. ὁ δ' οὖν Ἀρταξέρξης] τοὺς τε Πάρθους τρισὶ μάχαις νικήσας, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν Ἀρτιάβανον ἀποκτείνας, [ἐπὶ τὰ Ἄιτρα ἐπεστράτευεν, ἐπιβασίαν ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους ποιούμενος. καὶ τὸ μὲν τεῖχος διέρρηξεν· συχνοὺς δὲ δὴ τῶν στρατιωτῶν ἐξ ἐνέδρας ἀποβαλὼν, ἐπὶ τὴν Μηδίαν μετέστη· καὶ ἐκείνης τε οὐκ ὀλίγα, καὶ τῆς Παρθίας, τὰ μὲν βίβλ', τὰ δὲ καὶ φόβῳ παραλαβὼν,] ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν ἤλασε· κἀνταῦθα πρὸς τε τῶν ἐπιχωρίων, καὶ πρὸς Μηδῶν τινῶν, τῶν τε τοῦ Ἀρταβάνου παίδων πταίσας, ὥς μὲν τινες λέγουσιν, ἐφινγεν, ὥς δ' ἕτεροι, ἀνεχώρησε πρὸς παρασκευὴν δυνάμεως μείζονος.

4. Οὗτός τε οὖν φοβερός ἡμῖν ἐγένετο, στρατεύματί τε πολλῶ οὐ μόνον τῇ Μεσοποταμίᾳ, ἀλλὰ καὶ τῇ Συρίᾳ ἐφεδρεύσας, καὶ ἀπειλοῖν ἀνακτῆσθαι πάντα, ὥς καὶ προσήκοντά οἱ ἐκ προγόνων, ὅσα ποτὲ οἱ πύλαι Πέρσαι, μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς θαλάσσης ἔσχον· οὐχ ὅτι αὐτὸς λόγου τινὸς ἄξιως, ἀλλ' ὅτι οὕτω τὰ στρατιωτικὰ ἡμῖν διάκειται, ὥστε

τοὺς μὲν καὶ προστίθεται αὐτῷ, τοὺς δὲ οὐκ ἐθέλειν ἀμύνεσθαι. τούτῳ γὰρ ἅμα τρυφῇ καὶ ἔξουσίᾳ, ἀνεπιπληξίᾳ τε χροῶνται, ὥστε τολμῆσαι Φλάβιον Ἡρακλέωνα, τοὺς μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, τὸν ἄρχοντα σφῶν, ἀποκτεῖναι, καὶ τοὺς δορυφόρους πρὸς τῷ Οὐλπιανῷ, καὶ ἐμὲ αἰτιάσασθαι, ὅτι τῶν ἐν τῇ Παννονίᾳ στρατιωτῶν ἐγκρουῶς ἦρξα, καὶ ἐξαιτῆσαι, φοβηθέντας, μὴ καὶ ἐκείνους τις ὁμοίως τοῖς Παννονικοῖς ἄρχεσθαι καταναγκάσῃ.

5. Οὐ μέντοι προετίμησέ τι αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ καὶ τοῦναντίον ἄλλως τε ἐσέμνυνέ με, καὶ δεῦτερον ὑπατεῦσοντα σὺν αὐτῷ ἀπέδειξε, τό τε ἀνάλωμα τὸ τῆς ἀρχῆς, αὐτῷ αὐτὸς ἀναλώσειν ὑπεδέξατο. ἀχθουσθέντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τούτοις, ἐφοβήθη, μὴ καὶ ἀποκτείνωσί με ἐν τῷ τῆς ἀρχῆς σχήματι ἰδόντες· καὶ ἐκέλευσεν ἔξω τῆς Ῥώμης ἐν τῇ Ἰταλίᾳ πού διατρίψαι τὸν τῆς ὑπατείας χρόνον. καὶ οὕτω μετὰ ταῦτα, ἔς τε τὴν Ῥώμην, καὶ ἐς τὴν Καμπανίαν, πρὸς αὐτὸν ἦλθον· καὶ συνδιατρίψας τινὰς ἡμέρας αὐτῷ, τοῖς τε στρατιώταις μετὰ πάσης ἀδείας ὀφθεῖς, ἀπῆρα οἶκαδε, παρήμενος ἐπὶ τῇ τῶν ποδῶν ἀρόρωστίᾳ· ὥστε πάντα τὸν λοιπὸν τοῦ βίου χρόνον ἐν τῇ πατρίδι ζῆσαι, ὥσπερ πού καὶ τὸ δαιμόνιον ἐν τῇ Βιθυνίᾳ ἤδη μοι ὄντι σαφέστατα ἐδήλωσεν. ὅναρ γάρ ποτε ἔδοξα προστάσσεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, προσγράψασθαι τῷ ἀκροτελευτῷ τὰ ἔπη τάδε·

Ἐκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἐκ τε κονίης,

Ἴκ τ' ἀνδροκτασίης, ἐκ θ' αἵματος, ἐκ τε κυδοιμοῦ.

PROPERTY OF THE UNIVERSITY OF
TORONTO

